

la l	

ספר התורה

THE

PENTATEUCH.

תורת האלהים

חומש שני

כולל

ספר שמות

חונה מאתי הקטן

יצחק בן אורי ז"ל ן' אליעזר

פה פילאדילפיא בבית ובדפוס של הגביר קנגו שרמן במצות המסדר

בשנח תורה צוה לנו משה לפק

THE LAW OF GOD.

VOLUME SECOND,

CONTAINING

THE BOOK OF EXODUS.

EDITED,

AND WITH FORMER TRANSLATIONS DILIGENTLY COMPARED AND REVISED,

BY ISAAC LEESER.

PHILADELPHIA:
PRINTED BY C. SHERMAN,
FOR THE EDITOR,
5605.

Entered, according to the Act of Congress, in the year 1845.

By Isaac Leeser,

In the Clerk's Office of the District Court for the Eastern District of Pennsylvania.

ספר שמות

שני לתורת אלהים

יקיף משמת יוסף ער שהוקם המשכן מאה וארבעים שנה:

THE LAW OF GOD.

VOL. II.

THE BOOK OF EXODUS.

ספר שמות

אהר שהשלים הסופר כ' בראשית ינית ד' שטות פגויות ויהחיל לכהוב כ' שמות בתחלת השטה החמישית

- יְאַלֶּה שְׁמוֹת בְנֵי יִשְׂרָאֵׁל הַבָּאִים מְצְרְיֵמָה אֵרת יְנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מְצְרְיֵמָה אֵרת יְנֵילְב אִישׁ וּבִירְזוֹ בָּאוּ : רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן דֵּוֹיְיִ
- ּ מִיהוּבָה: יִשָּׁשבֶר זְבוּלֻן וּבִנְיִמְן: דָן וְנַפְּתָּלֵי גָר וְאָשֵׁר: 🐇
- וְיִהִי כָּל־נָבֶּשׁ יְצְׁאֵי וֶרֶךְ־וֵעַקֹב שָׁבְעֵים נָבֶּשׁ וְיוֹבֵף יִ
- פּ הָיָה בְמִצְרָיִם: וַיָּמֶרת יוֹםהֹ וְכָל־אֶחָיו וְכָל הַדּוֹר 6
- בְּמְאָד מְאָד וַתְּפְלֵא הָאָרֵץ אֹרָם:
 בַּמְאָד מְאָד וַתִּפְלֵא הָאָרֵץ אֹרָם:
- יַנְגָקָם מֶלֶּדְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרֵיִם אֲשֶׁר לְאֹ־יָדַע אֶרת־ 🗵
- יוֹפֵף: וַיָּאמֶר אֶל־עַמְּוֹ הְנֵּה ְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רָב 9
- ין וְעְצִּוּם מִמֶּנוּ: הָבָה נְהְחַכְמָה לֵּוֹ פֶּן־יִרְבֶּה וְהְיָּה וּסְּ נְם־חוּאׁ עַל־שְּׂנְאַינוּ כִּיְחָמָה וְנוֹפַף נַם־חוּאׁ עַל־שְׂנְאַינוּ
- ין וְנִרְלַחַם־בָּנוּ וְעָלֶרה מִן־הָאָרֶץ: וַיָּשִּׂימוּ עָלֶיוֹ שָּׁרֵי ווֹיִשְׂימוּ עָלֶיוֹ שָׁרֵי

THE BOOK OF EXODUS.

- SHEMOTH. CHAP. I.

 1. Now these are the names of the children of Israel, that came into Egypt; with Jacob were they come, every man and his household.

 2. Reuben, Simeon, Levi, and Judah,

 3. Issachar, Zebulun, and Benjamin,

 4. Dan, and Naphtali, Gad, and Asher.

 5. And all the souls that came out of the loins of Jacob were seventy souls; together with Joseph who was in Egypt already.

 6. And Joseph died, with all his brothers, and all that generation.

 7. And the children of Israel were fruitful, and increased abundantly, and multiplied, and waxed exceedingly mighty; and the land was filled with them.
- 8. Now there arose up a new king over Egypt, who knew not Joseph. 9. And he said unto his people, Behold, the people of the children of Israel is more numerous and mightier than we: 10. Come on, let us deal wisely with it; lest it multiply, and it come to pass, that, when there happen to be a war, it join also unto our enemies, and fight against us, and depart out of the land. 11. And they

מִפִּים לְמַעַן עַנּוֹרָזוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְבְּנוֹת יַענּוּ אֶרת־פָּתִם וְאֶרת־רַעַמְםֵם: וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ 🗠 יְעַנּוּ אֹהוֹ בֵן יִרְבֶּה וְבֵן יִפְּרֶץ וַיָּלְצוּ מִפְּגֵי בְּגַי יִשְׂרָאֵל: וּיָטֶבְרוּ מִצְרָיִם אֶרת־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָּרֶך: וַיְּטְרָיִר 13 אַרת־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָּרֶד: וַיְּטְרָרִיּ ָאֶת־חַיֵּיהֶׁם בַּעֲבֹדֵה כְּשָׁה בְּחֹמֶּר וּבִלְבֹנִים וּבְּכָּל־ עַבדָה בַּשָּׁרֶה אָת כָל־עַכִּדָּהָם אֲשֶׁר־גִעְבְרוּ כָהֶם יַנּאָמֶר מָלֶדְ מִצְלַיִם לַמְיַלְדָת הַאַבְרִיֻת הַאַבְרִיֻת בּבְּרֶדְ וּ וּיֹאמֶר מֶלֶדְ מִצְלַיִם יאַשֶּׁר שֵׁם הָאַחַת שְׁפְּרָה וְשֵׁם הַשַּׁנִית פּנָעָה: וֹיִאֶמֶר בְּיַלֶּרְכֶן אֶרת-הָזִעְבְרִיּוֹרת וּרְאִיהָן עַרל־ 16 הָאָבְנֶיֶם אָם־בֵּן הוּאֹ וַהֲמָתָּן אֹתוֹ וְאָם־בַּת הָוֹא יַנְתִירָאן, הַמְיַלְרֹרֹעֹ אֶת־הָאֱלֹהִים וְלַא עשׁוּ יוֹ וָחָיָה: וַתִּירֶאן, הַמְיַלְרֹרעֹ בַאֲשֶׁר דַּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרֶיִם וַהְּחַיֶּין, אֶרִת־ 15 הַיְּלְבִים: וַיִּקְרָא מֶלֶהְ־מִצְרַיִם לַמְיַלְרֹרת וַיַּאמֶר לָהֶן מַרוּעַ עַשִּׁיהֶן הַדְּבֶר הַנֶה וַהְחַהֶּיוּן, אֶרת־ 19 הַיְּלֶרִים: וַתִּאַפַּרְן, הַהְמְיַלְרֹרֹגֹ אֶל־פַּרְעֹה כֵי לְא בַנָּשָׁים הַמִּצְרִיֹת הָעִבְרֹוֹת בִי־חָיוֹת הַנָּה בְּטֶּׁרֶם 20 הַבָּוֹא אֲלֵהֶן הַמְיַלֶּהֶר וְיָדֶלְרוּ: נַיֵּישֶׁב אֱלֹהִים 20 בּן מְילְרֶת וַיָּרֶב הָעֶם וַיִּעַצְמִוּ מְאָד: וַיְהִּי בְי־וְרְאָוּ 🛂 🛂 יוַצֵּו 🕰 בְּמְיַלְרָרת אֶת־הָאֱלֹהָים וַיָּעֵשׁ לְהֶם בָתִּים: וַיְצַוּ בַּרְעָה לְכָל־עַמְּוֹ לֵאמֶר כָּל־הַבָּן הַיִּלּוֹר הַיְאֹרָה־ תַשְלִיבָּהוּ וְכַל־הַבַּת תְּחַיִּוּן:

thus did set over it taskmasters, to afflict it with their burdensome labours; and it built treasure cities, for Pharaoh, Pithom and Raamses. 12. But in the measure that they afflicted the same, so it multiplied and so it spread itself out; and they were grieved because of the children of Israel. 13. And the Egyptians compelled the children of Israel to labour with rigour: 14. And they made their lives bitter with hard labour, in mortar, and in bricks, and in all manner of labour in the field: beside all their other service, wherein they made them labour with rigour. And the king of Egypt said to the Hebrew midwives, of whom the name of the one was Shiphrah, and the name of the other Puah: 16. And he said, When ye do the office of a midwife to the Hebrew women, ve shall have due regard upon the birth; if it be a son, then ye shall kill him: but if it be a daughter, she may live. 17. But the midwives feared God, and they did not as the king of Egypt had commanded them, but saved the men children alive.* 18. And the king of Egypt ealled for the midwives, and said unto them. Why have ye done this thing, and have saved the men children alive? 19. And the midwives said unto Pharaoh. Because the Hebrew women are not as the Egyptian women; for they are lively, and ere the midwife comes in unto them they are delivered. 20. And God dealt well with the midwives; and the people multiplied, and waxed very mighty. 21. And it came to pass, because the midwives feared God, that he made them houses. And Pharaoh charged all his people, saying, Every son that is born ve shall cast into the river, and every daughter ve shall save alive.

[&]quot; the chair upon which women sit during childbirth," for the child itself that is born.

ניַלֶּךְ אִישׁ מִבָּירת לֵנְי וַיַּקְח אֶת־בַּת־לֵנְי : וַהַּתַהַר בואשרו ותולר בן ותורא ארוו בייטוב הוא ַוְתִּצְפְנֵהָה שְׁלֹשֶׁה יְרָחִים : וְלֹא־יָכְלֵה עוֹר הַצְפִינוֹ וַתְּבַּקַח־לוֹן תַּנַבַּת גַּמָא וַתַּחְמְרֶהֹ בַחֵמֶּר וּבַזְפֶּרִת וַתָּשֶׁם בָהֹּ אֶת־הַיֶּלֶר וַתָּשֶׁם בַּסְוּף עַרִי-שְּבָּר דַּוְאָר: וַמַּתַצָּב אֲחוֹדֶוּ מֵרָחֶקׁ לְרֵעֶׁה מַהֹּיֵעְשֶׂה לְוֹ: וַתֶּבֶר בַּת־פַּרְעהֹ לִרְחִץ עַל־הַיְאֹר וְנְעֵרֹבֶירָ, הְלְכָּרֹת עַל־יַנַד הַיְאָר וַהַּעָרָא אֶרת־הַתַּבָּרוֹ בְתַוֹךְ تواله تضفرنا فدغة كثاب تضفائا: تضفضب וַתַּרְאַהוּ אֶת־הַיֶּּלֶד וְהִגֵּה־גַעַר בּכֶּה וַתַּחְכֵּוֹל עָלָיו וַתְּאמֶר מִיַלְבֵי הָעִבְּרִים זֶה: וַתְּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל־ בַּת־־פַּרְעהֹ הַאֵבֵּי הְקָרָאתִי לָדְּ אִשָּה מֵינְּקָת מְן הָאַבְרֹיֻת וְתִינֶק דֶּלְךְ אֶת־תַּיָבֶר: וַתְּאֹמֶר־לֶהּ בַּת־ פַרְעָה בֶּלְכִי וַהַּגֶּלֶךְ הָעַלְמָּרוֹ וַתִּקְרָא אֶרת־־אֵם הַיֶּלֶד: וַהָּאמֶר לָה בַּת־פַּרְעֹה הֵילִיכִי אֵת־הַיֵּכֵּלר ַהַּנֶּרוֹ וְהֵינִקָּרוּוּ לִּי וַאֲנִי אֶרַיוּן אֶרת־שְּׁבָרֶךְ וַתְּקַּח הָאשֶׁה הַנֶּבֶר וַהְגוּמָהוּ: וַיִּגְרַל הַנֶּלֶר וַהְגבּאָהוּ קַברע־־פַּרְעָה וַיְהִי־לֶה לְבֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מּשֶּׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן־הַמַּיִם מְשִׁיתָהוּ בַּיְהֵיוּ בַּיָמִים הָהֵם ווּנְגַדָּל משֶׁהֹ וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיַּרָא בְּסִבְּלֹתָם וַיִּרְאֹ 11 רֹלָת מִצְלִי מַבֶּה אִישׁ־עִרְרָי מֵאֶחָיו: וַיָּבָּן כּהֹ (לָהֹ ¹²

1. And there went a man of the house of Levi, and took a daughter of Levi. 2. And the woman conceived, and bore a son; and when she saw him that he was a goodly child, she hid him three months. And when she could not longer hide him, she took for him a box of bulrushes, and daubed it with slime and with pitch, and put the child therein; and she laid it amidst the flags by the brink of the river. 4. And his sister stood afar off, to ascertain what would be done to him. 5. And the daughter of Pharaoha came down to wash herself at the river; and her maidens walked along by the side of the river; and when she saw the box among the flags, she sent her maid and fetched it. 6. And she opened it, and saw the child, and, behold, it was a weeping boy; and she had compassion on him, and said, This is one of the Hebrews' children. 7. Then said his sister to Pharaoh's daughter, Shall I go and call thee a nurse of the Hebrew women, that she may nurse for thee the child? 8. And Pharaoh's daughter said to her, Go; and the maiden went and called the mother of the child. 9. And Pharaoh's daughter said unto her, Take away this child, and nurse it for me, and I will give thee thy wages; and the woman took the child, and nursed it. 10. And the child grew up, and she brought him unto Pharaoh's daughter, and he became to her as a son: and she called his name Moses: and she said. Because out of the water I have drawn him.* 11. And it came to pass in those days, when Moses was grown up, that he went out unto his brethren, and looked on their burdensome labours; and he saw an Egyptian man smiting a Hebrew man, one of his brethren. 12. And he looked this way

^a Wonderful providence! that the daughter of the oppressor should be made the instrument, through the very decree of exterminating the male Israelites, to educate the future deliverer of his people.

b " Mosheh," from משה mashoh, "to draw forth."

וַיַּרָא בָּי אָין אָישׁ וַיַּרְ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּשְׁמְנֵחוּ בַּחְוֹל : ווַצֵא בַּיִוֹם הַשֵּׁגִּי וְהַנָּה שְׁנֵי־אָנְשִׁים עַבְרָים נִצִּים 13 ַרָּשָּׁע לָבְשָּׁע לָפָּה הַבֶּעה בָּעָד: זַּיִּאֹמֶר מֵי שְׂמְדְּ לְאִישׁ שַׂרְ וְשֹׁפֵּטֹּ עָרֵבִינוּ הַהְלְהָרְגֵגִיּ אַהָּוּה אֹמֵר בַּאֲשֶׁר הָדֵגְהָּת אֶת־הַפִּצְרֶי וַיִּירָא מֹשֶׁהֹ וַיֹּאֹמַׁר אָבֵן נוֹרֵע הַדָּבֶר: וַיִּשְׁמַע פַּרְעהֹ אֶת־הַדְּבֵּר הַּוֶּה וַיְבַּקְשׁ בּּ לַהָרַג אֶרת־משֶׁה וַיִּבְרַח משֶׁהֹ מִפְּנֵי פַּרְעֹהׁ וַיִּשֶׁב ישַּׁבַע פּרָאָן מִרָּאָן מַרָאָן בּיִשֶּׁב על־הַבְּאֵר : וּלְכֹהֵן מִרְאָן שַּׁבַע 16 בָּנֶוֹת וַתְּבָאנָה וַתִּרְלֶנָה וַהְעַמֶּלֶאנָה אֶת־הָרְהָטִּים זו לְהַשְּׁקוֹת צָאוֹ אֲבִיהֶן: וַיָּכָאוּ הַוֹרְעִים וְיְגָרֲשֻׁוּם 18 וַיָּקָם משֶׁהֹ וַיִּוֹשִׁעָּן וַיִּשְׁקְ אֶת־צאֹנָם: וַתָּבֿאנָה אֶל־ רעוֹבֵל אֲבִיהֶן נַיֹּאמֶר מַדִּנַע מְהַרְהָּוֹן בָא הַיְּוֹם: וַרַלאמַרן אָיש מִצְרִי הִצִילְנִוּ מִיַּרַ הָרִעִים וְגַם־דַּלְה יַלָּה לָנוּ וַיַשְּקְ אֶת־הַצְאֹן: וַיָּאמֶר אֶל־בְּנֹהָיו וְאַיְוֹ 🕫 בּלָה לָנוּ וַיַשְׁקְ בַּלֶפֶה זֶהֹ עַזַבְתָּן אֶת־הָאִישׁ קְרָאָן לְוֹ וְיָאׁבַל לְחֶם: יוֹאֶל משֶה לְשֶבֶת אֶרת־הָאֻיש וַיִּרְּתָן אֶת־צִפּרָה 21 בּתְוֹ לְמֹשֶׁה: וַתַּלֶּר בֵּן נַיִּקְרָא אָת־שְׁמִוֹ גַּרְשֶׁם כִּי 🗠 יּאָבֵּר גַר הָיִּיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה: נְיְהִי בִּיָמִים הָרַבִּׁים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְלַיִם וַיֵּאָנְחָוּ 🙉 נִיְהִי בִּיָמִים הָרַבִּים הַהֵם רְגֵיִייִשְּׂרָאֶל מִן־הָעַבֹּדָה וַיִּזְעֵקוּ וַתַּעל שַׁוְעָתֶם אֶל־

בּאֶלהִים מִן־הָעַבֹּרָה: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אַת־נַאָּקָהָם 🕰

and that way, and when he saw that there was no one by, he slew the Egyptian, and hid him in the sand. 13. And when he went out the second day, behold, two Hebrew men were striving together; and he said unto him that was in the wrong, Wherefore smitest thou thy fellow? 14. And he said, Who made thee a prince and a judge over us? intendest thou to kill me, as thou hast killed the Egyptian? And Moses feared, and said, Surely the thing hath become 15. And Pharaoh heard this thing, and he sought to slay Moses; but Moses fled from the face of Pharaoh, and dwelt in the land of Midian, and he sat down by a well. 16. Now the priest of Midian had seven daughters; and they came and drew water, and filled the troughs to water their father's flock. 17. And the shepherds came and drove them away; but Moses arose and helped them, and watered their flock. 18. And when they came to Reuël their father, he said, Wherefore are ve come home so soon to-day? 19. And they said, An Egyptian man delivered us out of the hand of the shepherds, and he also drew water for us, and watered the flock. 20. And he said unto his daughters, And where is he? wherefore have ve left the man? call him, that he may eat bread. 21. And Moses was content to dwell with the man; and he gave Zipporah his daughter to Moses. 22. And she bore a son, and he called his name Gershom: for he said, I have been a stranger in a foreign land.

23. And it came to pass in this long time, that the king of Egypt died; and the children of Israel sighed by reason of the bondage, and they cried; and their cry came up unto God by reason of the bondage. 24. And God heard

a Ger, a "stranger;" and shahm, "there."

וַיִּוְכָּר אֱלֹהִים אֶת־בְרִירֹזו אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק יַנְרָא אֱלֹהָים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרָע 25 וְאֶת־נַעַקֹב : וַיַּרָא אֱלֹהָים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ומשֶׁה הָיֶה רֶעֶה רבייני : אֵלהֵים אָת־צָאן וִהְרִוֹ חְׂתְגָוֹ כֹהֵן מִרְיֵן וַוְנְהַג אֶת־הַצֹאֹן אַחַר רַהַפּרְבָּר וַיָּבָא אֶלֹ־תַר הָאֱלֹהָים חֹבֵבָה: וַיַּרָּא פּלְצַּהְ יָהוָה אֵלֶיו בְלַבַּת־אֵש מִתְּוּהְ הַסְגֶה וַיַּרְא וְהַגָּה הַסְנֶה בַעַר בָאֵשׁ וְהַסְנֶה אֵינֶנוּ אָבֶל : וַיָאמֶר משֶׁה אָסֶרָה־נָא וָאֶרְאֶּה אֶת־הַפַּרְאֶה הַנָּרֻל הַוֶּהֵ ַ מַדְּוֹעַ לְאִדִיבְעָר הַסְגֶּה: וַיֵּרָא יְהוָה כֵּי סָר לִרְאֲוֹת נִיקְרָא אַלִּיו אֱלֹהִים מִתַּוֹךְ הַסְנֶּרו וַיָּאמֶר מֹשֶׁרוּ משֶׁח ווִאפֶר הַנֵּנִי: וַיָאפֶר אַל־תִּקְרֵב הַלְּם שֵׁל־ רְעָלֶיךָ מַעַל רַגְלֶיךָ כִי הַמָּלְוֹם אֲשֶׁר אַהָּתוֹ עומֵר ָעָלָיו אַרְמַת־קְדֶּשׁ הְוּא : וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהַ אָלֹהַ אָבִיךָ אַלהָי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וַאְלֹהַי יַעָקָבׁ וַיַּסְהֵּער 🎇לֹהָי משֶׁהֹ פָּנְיו כַי יָבֵא מֵהַבִּים אֶלֹ־הָאֱלֹהָים: וַיַּאמֶר יְדֹוֹלָה רָאָה רָאֶיתִי אֶתֹדְענִי עַמָּי אֲיאֱר בְּמִצְרֵיִם ּוְאֶת־צֵעַקּתֶם שָׁמַעָתִּי מִפְנֵי וְגְשָׁיו כִי יָדַעְתִּי אֶת־ ַ מַבְאֹבֵיו : וָאֵבֵּר לְהַצִּילָו ו מִיֵּר מִצְרַיִם וְלְהַעַלֹתוּ מֹן־הָאָבֶרֶץ הַתַּמִוּא אֶל־אָבֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָּה אֶל־ אַרץ זָבֶת חַלֶב וּרְבֶשׁ אֵל־מִקוֹם הַבְנַעני וְהַחְתִּי וָהָאֶמֹרוֹ וָהַפְּרוֹי וְהַחָנִי וְהַיבוּפֵי : וַעַלְּיָה הָנָּה

their groaning, and God remembered his covenant with Abraham, with Isaac, and with Jacob. 25. And God looked upon the children of Israel, and God took cognizance of them.**

1. And Moses was keeping the flock of Jithro CHAP. III. his father-in-law, the priest of Midian; and he led the flock far away into the desert, and came to the mountain of God, to Choreb. 2. And an angel of the Lord appeared unto him in a flame of fire out of the midst of a thorn-bush; and he looked, and, behold, the thorn-bush was burning with fire, but the thorn-bush was not consumed. 3. And Moses said, I must turn aside, and see this great sight, why the thorn-bush is not burnt. 4. And when the LORD saw that he turned aside to see, God called unto him out of the midst of the thorn-bush, and said, Moses, Moses; and he said, Here am I. 5. And he said, Draw not nigh hither; put off thy shoes from off thy feet, for the place whereon thou standest is holy ground. 6. And he said, I am the God of thy father, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob; and Moses hid his face; for he was afraid to look up to God. 7. And the LORD said, I have surely seen the affliction of my people that is in Egypt, and have heard its cry by reason of its taskmasters; yea, I know its sorrows; 8. And I am come down to deliver it out of the hand of the Egyptians, and to bring it up out of that land unto a land, good and large, unto a land flowing with milk and honey; unto the place of the Canaanites, and the Hittites, and the Amorites, and the Perizzites, and the Hivites, and the Jebusites. 9. Now therefore, behold, the cry of the children of Israel is come

² "He turned his attention to them and did not avert his eyes," RASHI; that is, he noted their sorrows and resolved to redeem them.

ַצַעַקרת בְּנִי־יִשְּׂרָאָל בָּאָרה אַלֻי וְגַם־רָאִירִתוּ אֶת־ 10 דַהַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לְחָצִים אֹהָם: וְעַתָּה לְבָּה וְאֶשְלֶחָהָ אֶל־פַּרְעָה וְהוֹצֵא אֶרת־עַמְּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ַ מִמְצְרָיִם : וַיָּאמֶר מֹשֶׁהֹ אֶלֹ-הַאֱלֹהֹים מֵי אָנֹבִי בִי אַבֶּלְךְ אֶל־פַּרְעָה וְבִי אוֹצִיא אֶת־בְּגִי יִשְׂרָאֵל ר מִפּּצְרֵיִם: וַיּאמֶר בִי־אֶהְעֶרה עַפֶּׁרְ וְזֶה־יְּלְדְּ הָאוֹת 12 בִּי אָנֹבִי שְׁלַחְתֻּיךְ בְּחוֹצִיאַךְ אַת־הָעָם מִפְּצַרִּיִם יוֹאּמֶר הַזֶּרוּן אֶרנּיהָאֱלֹהִים עַל הָהֶר הַזֶּרוּ: וַיֹּאמֶר וּיַבּ משֶׁה אֱלֹּדָהָאֱלֹהִים הַנֵּהֹ אֲנֹבֵי בָא אַלֹּבְנֵי יִשֹּׁרָאֵלֹ וְאָטַרְתָּי לָהֶּם אֱלֹהֵי אָבְוֹחֵיבֵם שַׁלְחַנִּי אָלִיבֵם וְאָמְרוּ־רֵלי מַרוּ־שָּׁמוֹ מֶרוּ אֹמֵר אָלֵהֶם: וַיְּאמֶר אֱלֹהִיםׂ אֶלֹ-מֹשֶׁה אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כַּהׁ בּוֹ תֹאמֵר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵׁל אֱהְיֶה שְׁלָחַנִּי אֲלֵיכֶם: נַיּאמֶר 15 עוֹר אֱלהֿים אֶל־משֶּׁה כָּה תאמַר"אֶל־בְּנֵנַ יִשְׂרָאֵל יְהוָיה אֱלֹהֵי אֲבְהֵיכֶּם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחֶק גַאלהֵוּ יַיָעַקְבֹ שְּלָחַנִּי אֲלֵיכֶם זֶרוּ־שָׁמֵי לְעֹדֶּ 'ם יוֹנֶה זְכָרֶי לְדָר הַרֹּ בַּרְ וְאָפַפְּתָּ אֶת־זִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל 16 וָאֶמַרֶהָ, אֲלֹהֶםֹ יְחנָّה אֱלֹהַי אֲלְהֵיכֶםׂ נִרְאָה אֵלַׂי אֶלֹהַי אַבְרָהָם יִצְחָק וַיְעַקבׁ לֵאמֶר פָּקָד פָּלַּדְתִּיּ יַן אָעַלֶּה אָעַלֶּה אָעַלֶּה לָבֶם בְּמִצְרֵיִם: וָאֹמַר אַעַלֶּה 17 אָעַלֶּה אָתְכֶם בַּעָנִי סִצְרֵּיִם אֶל-אֶרֶץ הַזְּבְנַעַנִי וְהַחִּהִיי

unto me: and I have also seen the oppression wherewith the Egyptians oppress them. 10. And now go then, and I will send thee unto Pharaoh, and thou shalt bring forth my people the children of Israel out of Egypt. 11. And Moses said unto God, Who am I, that I should go unto Pharaoh. and that I should bring forth the children of Israel out of Egypt? 12. And he said, Because I will be with thee; and this shall be unto thee a token, that I have sent thee: when thou hast brought forth the people out of Egypt, ye shall serve God upon this mountain. 13. And Moses said unto God, Behold, I come unto the children of Israel, and say unto them, The God of your fathers hath sent me unto you; and if they then say to me, What is his name? what shall I say unto them? 14. And God said unto Moses, I WILL BE THAT I AM: and he said. Thus shalt thou say unto the children of Israel, I WILL BE hath sent me unto you. 15. And God said moreover unto Moses. Thus shalt thou say unto the children of Israel, The Everlasting One, the God of your fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, hath sent me unto you: this is my name for ever, and this is my memorial unto all genera-16. Go, and assemble the elders of Israel, and say unto them, The Everlasting One, the God of your fathers, the God of Abraham, of Isaac, and of Jacob, hath appeared unto me, saying, I have surely taken cognizance of you and of that which is done to you in Egypt: 17. And I have said, I will bring you up out of the affliction of Egypt, unto the land of the Canaanites, and the Hittites, and the

^a In this manner Arnheim translates this passage. It is very simple in its construction, and should properly be "I will be that I will be;" still it is very difficult to convey the whole force of the idea by any words in a translation. The Lord announces himself as the being who will ever be, as he was and as he is. In truth the word is the future tense first person singular of the verb היה "to be." In the second

וָהָאֶמרׁיֹ וְהַפְּרוֹּי וְהַחִנִּי וְהַיְבוּסֵי אֶל־אָנֶרץ זָבָרה יוּלְלֵב וּרְבָש: וְשָׁמְעוּ לְלֹלֶךְ וּבָארָ, אַרָּזה וְזִּלְנֵי וּ דָּארָ, אַרָּזה וְזִּלְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַאֲמַרְתֶּם אֵלִיוֹ יְהוְּה אֶלהַי הָזעִבְריִים נִקְרָה עַלֵּינוּ וְעַהָּה גַּרְיִים נִקְרָה עָלֵינוּ בָּרֶךְ שְׁלְשֶׁרת יָמִים בַּמִּרְבָּר וְנִוְבְּחָרה בַּלִּירהוָרִה יוּ אֶלהֵינוּ : וַאֲנֵי יָבַּעְתִּי בִּי לְא־יִתֵן אֶתְכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם בּיִּ ַ לַתַּלֶבְ וְלָא בְיָר תַזָּקָת: וְשָׁלַחְתַּי אֶת־יָדִי וְהַבֵּיתַי אָת־מִצְרַיִּם בְּכֹל' נִפְּלְאֹרָ*יי* אֲשֶׁר אֶעְשֶׂה בְּקְרְבְּוֹ יוּגַתַתֶּי אֶת־חֵן הָשַׁלַּח אֶתְכֶּם: וְגָתַתֶּי אֶת־חֵן הָעָם־הַוֶּה 21 בָּעִינִי מִצְרָיִם וְהָיָהֹ בַּי תַלֵּבֹוּן לְאֹ תַלְכָוּ רֵיַקְם: יַבֶּקֶף בִּילֶה אָשֶׁה מִשְּׁבֶנְתָהּ וּמִנְרַת בֵיתָה כְלֵי־בֶּקֶף 22 וּכְבֵּלי זָהָב וּשְּׁמָלְרֹת וְשַׁמְהָּם עַלּ־בְּגֵיבֶם` וְעַל־ רָנִרַזיבֶּם וְנִצַלְתֶּם אֶת־מִצְרָיִם: וַיַּעַן משָׁה' וַיֹּאמֶר 🕺 בְּנָרִדִיבֶּם וְנִצַלְתֶּם אֶת־מִצְרָיִם: וְהַן לֹא־יַצְאַמִינוּ לִּי וְלָא יִשְׁמְעוּ בְּּקֹלֶי כֵי וְאִמְרֹוּ לא־גרַאָרה אֵלֶיךּ יְתֹוָה: וַיְּאֹפֶר אֵלְיִוּ יְהוָה מַזְּה בְיָבֶךְ וַיָּאמֶר מַמֶּשֶרוֹ: וַיֹּאמֶר רַוֹשְׁלִיכַרוּ אַבְרְצָה וַיַשְלֹבְרהוּ אַרְצָה וַיְרָהִי לְנָחֲשׁ וַיָנָם משֶׁה מִפְנֵיו: ַנַיָּאמֶר יְהוָרוֹ אֶל־משֶּׁרוֹ שְׁלַחֹ יַדְרְּ נֵאֱאֶחָוֹ בּזְנְבְוֹ וַיִשְׁלַח יָרוֹ וַיַחֲזֶק־בּוֹ וַיְרָקִי לְמַשֶּרה בְּכַבְּוּ: לְמַעַן ַיַאַמִּינוּ בְּי־נַרְאָה אֵלֶיךּ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי ַ אַבְרָהֶם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַיָּעַקֹֹב: וַיֹּאֶכֶר יְהוָה * מה-זה קרי

Amorites, and the Perizzites, and the Hivites, and the Jebusites, unto a land flowing with milk and honey. 18. And they will hearken to thy voice: and thou shalt come, thou and the elders of Israel, unto the king of Egypt, and ye shall say unto him, The Everlasting One, the God of the Hebrews hath met with us; and now let us go, we beseech thee, a three days' journey into the wilderness, that we may sacrifice to the Lord our God. 19. But I am sure that the king of Egypt will not let you go, unless it happen through a mighty hand. 20. And I will stretch out my hand, and smite Egypt with all my wonders which I will do in the midst thereof; and after that he will let you go. 21. And I will give this people favour in the eyes of the Egyptians; and it shall come to pass, that, when ye go, ye shall not go empty: 22. But every woman shall ask of her neighbour, and of her that sojourneth in her house, vessels of silver, and vessels of gold, and garments; and ye shall put them upon your sons, and upon your daughters; and ye shall empty out Egypt. 1. And Moses CHAP. IV. answered and said, But, behold, they will not believe me, nor hearken unto my voice: for they will say, The Lord hath not appeared unto thee. 2. And the Lord said unto him, What is that in thy hand? and he said, A 3. And he said, Cast it on the ground; and he cast it on the ground, and it became a serpent; and Moses fled from before it. 4. And the Lord said unto Moses, Put forth thy hand, and grasp it by the tail; and he put forth his hand, and laid hold of it, and it became a staff in his hand: 5. In order that they may believe that there hath appeared unto thee the Everlasting One, the God of their fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob. 6. And the Lord said farthermore unto

part of the verse, therefore, Arnheim gives it simply as the name of God, without translating it: "Енчен hath sent me to you."

לו עור הַבּא־גָא יָרָדְ בְּחֵיגֶּלְדְּ וַיָבָא יָרָוֹ בְּחֵיגְלוֹ וַיַּוֹצִאָּה וְהגֵה יָדִוֹ מְצֹרַעַת כַשָּׁלֶג: וַיֹּאמֶר הְשֵׁב יְדְדְּ ָאֶל־חֵילֶךְ וַיָּשֶׁב יָרָוֹ אֶל־חֵיקוֹ וַיְוֹצִאָהֹ מֵחֵילְוֹ וְהַנָּה־ שָבָרה בִבְשָּׂרוֹ: וְרָיָה אִם־לֵא יֵאֲמִינוּ לָּךְ וְלֵא יִשְׁמְעוֹי לְקָלֹ הָאָת הָרִאשְׁוֹן וְהָאֱמִינוּ לְקָלֹ הָאָרת רָאַחָרוֹן: וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ גַם בֹּשְׁנֵי הָאֹתוֹת ניאליני ולא ישמחון לפלה ולקלטני מפימי הַיִּאֹר וְשָׁבַּכְרָהָ הַיַּבְּשָׁה וְהָיַי הַמַּּיִם אֲשֶׁר תַקַּח 10 מו־הַיָאֹר וְהָיִוּ לְדֶם בַּיַבְשֶׁת: וַיֹּאמֶר משֵׁה אֶל־ יְרֹוּהְהֹבֵּי אֲרֹנָי לֹא ֹאֹ אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי גַּם מִהְמוֹלֹ גַם מִשִּלְשֹׁם גַם מֵאָז דַּבֶּרְךָ אֶלֹ־עַבְּדֶּךָ כְּי בְבַר־ וו פֶּרה וּכְבַר לָשִוֹן אָנְכִי: וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֵלְיו מֵי שֶׁם ווּ פֶּרה בְּאָדָם אַוֹ מִי־יָשַוּם אִלֹם אַוֹ חֵבֵשׁ אוֹ פַּקּחַ אַן עוֵרָ הַלֹּא אָנֹבִי יְהוָה: וְעַתָּה לֵֹךְ וְאָנֹבִי אֶהְיָה יִּבּ יצַר בְּי הָוֹרֵיתִיךְ אֲשֶׁר תְרַבֵּר: וַיָּאֹמֶר בִּי אֲרֹנֵי וֹיַ 14 שֶׁלַח־נָאַ בְיַר־תִּשְׁלָח: וַיְיַחַר־אַּף יְתֹּלֶרה בְּמשֵׁרה וַיָאמֶר הַבָּא אַהְרַן אָחִוּךְ הַגַּוֹי יַבְּעָתִי כִּי-דַבֵּר יַבַבֶּר הָוּא וְגַם הִנֵּח־הוּא יֹצֵא לִקְרָארֶּוּךְ וְרָאֲדָ 15 וְשָׂמֵח כְּרִלְבְּוֹ: וְרַבַּרְתָ, אֵלִיו וְשַׁמְתָ אֶת-הַדְּבָרֶים בָּפִיו וְאָנִכִּי אֱהִיָה עִם־פִּיֹךּ וְעַם־פִּיהוּ וְהָוֹרֵירֵני וּ אֶתְבֶּם אֲרת אָשֶׁר תַעִשִיון: וִדְבֵּר־הָוֹא לְּךְ אֵל־הַעָם 16

him, Put now thy hand into thy bosom; and he put his hand into his bosom; and when he took it out, behold, his hand was white as snow with leprosy. 7. And he said, Put thy hand again into thy bosom; and he put his hand again into his bosom; and when he pulled it out of his bosom, behold, it was turned again as his other flesh. 8. And it shall come to pass, if they will not believe thee, neither hearken to the voice of the first sign, that they will believe the voice of the latter sign. 9. And it shall come to pass, if they will not believe also these two signs, and will not hearken unto thy voice, that thou shalt take of the water of the river, and pour it upon the dry land: and the water which thou shalt take out of the river shall become blood upon the dry land. 10. And Moses said unto the LORD, Pardon, O Lord, I am not a man of words, neither yesterday, nor before, nor since thou hast spoken unto thy servant; for I am heavy of speech, and of a heavy tongue. 11. And the Lord said unto him, Who hath given a mouth to man? or who maketh him dumb, or deaf, or seeing, or blind? is it not I the Lord? 12. Now therefore go, and I will be with thy mouth, and I will teach thee what thou shalt speak. 13. And he said, Pardon, O Lord, send, I pray thee, by the hand of him whom thou wouldest send. 14. And the anger of the Lord was kindled against Moses, and he said, Is there not Aaron, thy brother, the I know that he can speak well; and also, behold, he cometh forth to meet thee; and when he seeth thee, he will be glad in his heart. 15. And thou shalt speak unto him, and put the words in his mouth: and I will be with thy mouth, and with his mouth, and I will teach you what ye shall do. 16. And he shall speak for thee unto the

^a Heb. "Leprous like snow."

ּ וְהָיָה הוּאֹ יְהָיֶה־לְּךְּ לְפֶּׁה וְאַתָּה תְּהְיֶה־לְּוֹ לֵאלהַים: וֹ וְאֶרִג־הַמַּמָּה הַוֶּרה תַּקַח בְּיֵבֶךְ אֲאֵר תַּעשֶׂה־בְּוֹ

ששי פ ששי

וּנֵלֶךְ משֶׁה וַיָּשָׁב זּ אֶל־יָתֶר חְתְנוֹ וַיַּאְמֶר לוֹ אֵלְכָה־ בַּנִּעֶּר מְשָׁה וַיִּשָּב זּ אֶל־אַחַי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה בַּזְעוֹרָם חַיִּים וְיָּאְמֶר יִהְרוֹ לְמשֶׁה לֵךְ לְשָׁלִום:
בַּזְעוֹרָם חַיִּים וַיִּאְמֶר יִהְרוֹ לְמשֶׁה לֵךְ לְשָׁלִום:

19 וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־משֶׁה בְּמִרְיָן לֵךְ שֶׁב מִצְרְיָם בִּי־ מֹרתוּ בָל־הָאָנְשִׁים הַמְבַּקְשִׁים אֶת־נַפְּשֶׁךְ: וַיִּקְח משֶׁרה אֶר־אִשְׁרְתוּ וְאֶת־בָּנְיוּ וַיַּרְכִבֵּם עַל־הַחְמֹר וַיָשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיַּקָח מֹשֶׁה אֶת־מַמָּה הָאֶלהִים וַיָשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיַּקַח מֹשֶׁה אֶת־מַמַּה הָאֶלהִים

יי בְּיָרְוֹ: וַיַּאמֶר יְהוָה שֶׁל-משֶׁה בְלֶכְתְּהְ לְשַוּב מִצְלַיְמָה רְיֹבה בְּיֶרְוֹ: וַיַּאמֶר יְהוָה שֶׁל-משֶׁה בְלֶכְתְּה בְיֶבֶּהְ וַעֲשִּיהָם לְבְּיִי בַּיְרְוֹ: וַיַּאמֶר יְהוָה שְׁלִח אֶרִר לְבוֹ וְלְא יְשַלַח אֶרִר לְבוֹ וְלְא יְשַלַח אֶרִר לְבוֹ וְלְא יְשַלַח אֶרִר לְבוֹ וְלָא יְשַׁלַח אֶרִר.

יבְּרָעָה בְּנִי הְלָה בְּנִי בְּכֹרְי בְּרָעָה בָה אָמֵר יְהֹוָה בְנִי בְּכֹרְי בִּרְי הָעָה בִּי בִּרִרְי בִּיבִי בִּיבִי בִּיבִי בּיבֹרִי בִּיבֹרִי בִּיבִּי בִּיבֹרִי בִּיבֹרִי בִּיבֹרִי בִּיבֹרִי בִּיבֹרִי בִּיבֹרִי בִּיבֹרְי בְּיבֹרְיִים בְּיִבְּיִי בְּבִּרְיִים בְּיִּבְירְים בְּיבִּירְים בְּיִבְּיִים בְּיבֹרְים בְּיבִּירְים בְּיִבְּים בְּיבִּירְים בְּיבְּים בְּיבִּירְים בְּיבִּירְים בּיבּירִים בּיבּירְיים בּיבּירִים בּיבּירִים בּיבּירְיים בּיבּירִים בּיבּירְיים בּיבּירְייִים בּיבּירִים בּיבּירְייִים בּיבּירְייִים בּיבּירְייִים בּיבּירְייִיים בּיבּירְייים בּיבּירְייים בּיבּירִי בְּיבִּיבְּיים בּיבּירִי בְּיבִּייִי בְּיבִּיבְייִי בְּיבִּייִי בְּיבִּייִי בְּיבִייִי בְּיִיבְיי בְּיבִייּייִי בְּיבּייִי בְּיבִּייִי בְּיבִּיייִי בְּיבּייים בּיבּייי בְּיבּייי בְּיבּייי בְּיבּייי בְּיבּייי בְּיבּייי בְּיבּייי בְּיבּייי בְּייי בְּיבּיייי בְּייי בְּיבּייי בְּייי בְּייי בְּיבּייי בְּייי בְּיבּייי בְּייי בְּיייי בְּייי בְּייי בְיבּייי בְּייי בְּיבּייי בְּיייי בְּייי בְּיבּייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּיייייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּיייייייי בְּיייי בְּיייים בְּייייי בְּייי בְּייִייי בְּיייי בְּיייי בְּיייי

וּשִּׁמָאֵן לְהַלְּחֻוּ הִנִּינִ אָנִכָּי בוּדִר אָתּבֹּנְּנְ בְּכִיֵּנִי אַרְאַר: נְאָמַר אָבֶּיוּך הַלְּח אָרת-בֹּנִי וְזֹתַבְּנִייִּיּ

24 וַיְתָּי בַהֶּרֶךְ בַּפָּּלֶוֹן וַיִּפְּגְּשֵׁחוּ יְחֹוֶה וַיְבַקְשׁ חֲמִירְתוֹ:

25 וַהָּגַלָּח צִפּּרָה צֹר וַהִּגְרָתֹ אֶרת־עָרְלַת בְּּנְה וַתַּגַּע 26 ברלנו ולימר בי חבידמים צפה לני מרם ממנה

יים לְרֵגְלֶיוּ וַתְּאֹמֶר כְּי חֲתַּוְ־דָּמֶים אַתָּח לִי: וַיְּרֶף מְּמֶּנּוּ אָז אָמְרָה חֲתָּן דָּמִים לַפּוּלְת: פ

27 וַיַּאָמֶר יְחֹנָתֹ אֶל־אַהָרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה הַמִּרְבֶּרָה

people: and he shall be, even he shall be to thee as a month, and thou shalt be to him as a God.^a 17. And this staff thou shalt take in thy hand, wherewith thou shalt do the signs.*

18. And Moses went and returned to Jether his fatherin-law, and said unto him, Let me go, I pray thee, and return unto my brethren that are in Egypt, and see whether they be yet alive: and Jithro said to Moses. Go in peace. 19. And the Lord said unto Moses in Midian, Go, return into Egypt: for all the men are dead who sought thy life. 20. And Moses took his wife and his sons, and set them upon an ass, and he returned to the land of Egypt; and Moses took the staff of God in his hand. 21. And the LORD said unto Moses, When thou goest to return into Egypt, regard well all the wonders which I have put in thy hand, do them before Pharaoh; but I will harden his heart, and he will not let the people go. 22. And thou shalt say unto Pharaoh, Thus saith the Lord, My son, my firstborn son, is Israel. 23. And I say unto thee, Let my son go, that he may serve me; and thou refusest to let him go; so, behold, I will slay thy son, thy firstborn son. 24. And as he was on the journey in the inn, the Lord met him, and sought to kill him. 25. Then Zipporah took a sharp stone, and cut off the foreskin of her son, and cast it at his feet, and said, Surely a bloody relative art thou to me. 26. And then he withdrew from him; when she said, A bloody relative, but only in respect of the circumcision.

27. And the Lord said to Aaron, Go to meet Moses, into

^a Moses should give to Aaron instruction how to speak, consequently he would be to him what God was to Moses, instructer; and again, Aaron was to be the mouth of Moses, by telling the people what had been intrusted to him.

^b This was said to the child, as endangering the life of Moses; but the blood was at length only that of circumcision.

28 וַנֵּבֶלךְ נִיפְּגְשֵׁחוּ בְּרַהַר הָאֱלֹהָים וַיִּשַּׁק־לְוֹ: וַיַּגְּרַ 28 משֶׁרוֹ לְאַהַלוֹ אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְחוָה אֲשֵׁר שׁלְחִוּ 29 וַאָת כָל־הָאֹתְרֹת אֲשֶׁר צְּנָהוּ: נַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהַרְוֹ ַנַיָּצִסְפֹּוּ אֶרת־כָּל־זִקְנָן בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר אַהַלֹּן אָת כָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעֲשׂ הַאֹּתָת לְעִינֵי הָעָם: וַיְאַמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוֹ בִּי־פָּלָך יְהֹנָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכֵי רָאָהֹ אֶת־עָנְיָם וַיִּקְרָּוּ נַוְשְׁתַּחֲוִוּ בּּ וְאַחַר בָּאוּ מֹשֵׁרה וְאַהֵּלֹן נַוְאַמְרָוּ אֶלֹ־ 🗓 פַרְעָה כְה־אָמֵר יְהֹנָדה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵׁל שַׁלַח' אֶת־ עַּמִּי וְיָחָגוּ לֵּי בַמִּרְבָּר: וַיַּאֹמֶר פַּרְעָה מֵי יְחוָרוֹ אָשֶר אָשְׁפַע בְּקִלִּיוֹ לְשַׁלַח אֶת־יִשְׂרָאֵל לָא יָרַעְתִּיּ שֶּׁת־יְהוָּה, וְגָם שֶּׁת־יִשְּׂרָאֵל לְא אֲשַׁלֵּח: וַיַּאִמְלוּ אֶלֹהֵי הָעַבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ נֵלֵבְה־נָא בָּּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּרְבָּר וְנִזְכְחָה ֹדֵּ'יהוֶה אֱלֹהֵינוּ פֶּּן־יִפְּנָעֵנוּ בַּדֶּבֶר אָוֹ בָחָרֶב: וַיַּאֹמֶר אֲלֵהֶם ׁ מֵבֶּלְךְ מִצְרַיִם ֶלְפָּרה משֶה וְאַהֲלֹן תַּפְּרִיעוּ אֶרת־הָעָם מְפַּעַשִַׂיוּ לְכָּוּ לְכִבְּלְהֵיבֶם: וַיָּאמֶר פַּרְעָה הַן־רַבְּים עַתָּה עַם־הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם מִפְּבְלֹהָם: וַיְצֵוּ פַּרְעָה בּוֹם הַהָּוֹא אֶת־הַגְּנְשִׁים בָּעָם וְאֶת־שִׁטְרָיו לֵאמְרֹ : לא האספון לָהַת הַבן לָעֵם לִרְלבן הַלְבנִים ברומול שלשם הם גלבו וקששו להם שבן:

the wilderness; and he went and met him by the mount of God, and kissed him. 28. And Moses told Aaron all the words of the Lord wherewith he had sent him, and all the signs which he had commanded him, 29. And Moses and Aaron went and assembled all the elders of the children of Israel: 30. And Aaron spoke all the words which the LORD had spoken unto Moses, and did the signs in the sight of the people. 31. And the people believed: and when they heard that the Lord had visited the children of Israel, and that he had looked upon their affliction, then they bowed their heads and worshipped.** 1. And after that CHAP. V. Moses and Aaron went in, and said unto Pharaoh, Thus saith the Everlasting One, the God of Israel, Let my people go, that they may hold a feast unto me in the wilder-2. And Pharaoh said, Who is the Eternal, whose voice I am to obey, to let Israel go? I know not the Eternal, nor will I let Israel go. 3. And they said, The God of the Hebrews hath met with us: let us go, we pray thee, a three days' journey into the desert, and sacrifice unto the Lord our God; lest he fall upon us with the pestilence, or with the sword. 4. And the king of Egypt said unto them, Wherefore do ye, Moses and Auron, hinder the people from their works? get you unto your affairs. 5. And Pharaoh said, Behold, the people of the land now are many, and ye disturb them in the pursuit of their labours. 6. And Pharaoh commanded the same day the taskmasters of the people, and its officers, saying, 7. Ye shall no more give the people straw to make the bricks, as yesterday and before; let they themselves go and gather themselves straw.

b Rashi.

VOL. II.

a "Prostrated themselves;" but as this was the method of worship, the word "worshipped" has been retained as in the common version.

ואַרת־מַרְעַנֹגָת הַלְּבַנִּים אָשֵׁר הַם עשִּׁים הְּמָוֹל שְׁלְשֹׁם הַשִּׁימוּ עֲלֵיהֶם לְא הִנְרְעָוּ מִמֶּנוּ בִי־נְרְפֵּים : הַּם עַל־בַּן הָם צְּעַקִים בַאמֹר גַּלְבָה נִוְבְחָה גַאלֹחֵינוּ תּכְבָּד הָעַבֹדֶה עַל־הָאָנָשִׁים וְיֵעֲשׂוּ־בָה וְאַל־יִשְׁעִוּ יוֹ בָּרַבְרֵי־שָׁבֶּןר: וַיִּצְאוֹ נְנְשֵיׁ הָעָם וְשַׁטְרָיו וַיְאִמְרָוּ נִיְאִמְרָוּ בְיִאִמְרָוּ אֶל־הָעָם לֵאמֶר כָּה אָמֵר פַּרְעַה אֵינֶנֵי נֹתָן לָכֶם ַ תֶּבֶן: אַהָּם לְכוּ קְחַוּ לָבֶם הֶבֶן מֵאֲישֶׁר תִּמְצֵאוּ בֵי אָן נְּוְרֶע מֶעֲבְרַרְהֶבֶם דָבָר: וַיָּבֶּץ הָעָם בְּכָל־אֵבֶץ 12 13 מִצְרֶיִם לְּקוֹשֵשׁ קָשׁ לַתֶּבֶן: וְהַנְּגְשִׁים אָצִים לֵאמֶר בַּלְוֹ מַעַשֵּׁיכֶם דְבַר־יַוֹם בְיוֹמֹוֹ בַאֲשֶׁר בְּהְיָוֹת הַתֶּבֶן: 14 וַיָבֹר שִׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-שָׂמוּ עֲלֵהֶּם וֹגְשֵׁי פַרְעָה לֵאמֶר מַדּוּעַ לא בְלִיהָנם חָקְבֶם דִּלְבֹּן 15 בּתְמָוֹל שָׁלְשֶׁם גַּם־תְּמְוֹל גַם־הַוְוֹם: וַיָבֹאוּ שִּׁמְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִצְעָקוּ אֶל־פַּרְעָה לֵאמֶר לֵפֶּה הַעֲשֶׂה ַכָּה לֵעַבָּהֶיף: הָּבֶּן אֵין נִתָּוֹ לַעֲבָבֶּיף וּלְבַנֵים אְמְרִים ר לָנוּ עַשָּׁוּ וְהִנְּה עַבָּרֶיךְ מִבֶּים וְחָמָאת עַמֶּךְ: וַיָּאמֶר 17 נְרְפִּים אַמֶּם נִרְפִּים עַלֹּ־בֵן אַתֵּם אְמְרִים גַּלְבָה 18 נוְבְחָה לֵיהוָה: וְעַתָּה ֹלְכַוּ עָבָרוּ וְתֶבֶן לְאֹ־יִנְהַן לְבֶם 19 וְתָבֶּן לְבַגִים תִּתֵנוּ: וַיִּרְאוּ שִׁטְבֵי בְגִי־יִשְׂרָאֵל אֹהָם בַּרֶע לֵאמָר לְא־תִגָּרְעוּ מִלְבַנֵיבָם דְבַר־יִוֹם בִיוֹמְוֹ: יוָפָּגְעוּ אֶרת־מִשֶׁה וְאֶרת־אַהָרוֹן נִצָּבֶים לְקְרָאתֶם 20 בַּיִּ

8. And the number of the bricks, which they did make heretofore, ye shall lay upon them, ye shall not diminish aught thereof; for they are idle; therefore they cry, saying, Let us go and sacrifice to our God. 9. Let the work be made to lie heavy upon the men, that they may have enough to do therein; that they may not pay attention to 10. And the taskmasters of the people and its officers went out, and they said to the people, saying, Thus saith Pharaoh, I will not give you any straw. Go ye, get you straw wherever ye can find it; yet not the least shall be taken off from your work. 12. And the people were scattered abroad throughout all the land of Egypt to gather stubble instead of straw. 13. And the taskmasters were urgent, saying, Fulfil your works, every day its due portion, as when there was straw. 14. And the officers of the children of Israel, whom the taskmasters of Pharaoh had set over them, were beaten, and demanded Wherefore have ye not fulfilled your task in making brick as heretofore, both yesterday and to-day. 15. And the officers of the children of Israel came and cried unto Pharaoh, saving, Wherefore dealest thou thus with thy servants? 16. Straw is not given unto thy servants, and, Make bricks, say they to us: and, behold, thy servants are beaten, and thy people are treated as sinners. 17. But he said, Idle are ye, idle; therefore say ye, Let us go and sacrifice to the LORD. 18. And now go, and work, and no straw shall be given you; yet the required number of bricks shall ye deliver. 19. And the officers of the children of Israel saw themselves in the evil necessity to say, Ye shall not diminish aught from your bricks, every day of its task. 20. And they met Moses and Aaron, standing in their way, as they came

^a Heb. "Yesterday and the day before yesterday."

* מפטיר

21 בְצֵאתָם מֵאֵרו פַּרְעָה: וַיְאִמְרַוּ אֲלֵהֶּם וַיֶּרָא יְהוְוֶה ַעַלִיבֶם וְיִשְׁפָט אֲשֶׁר הִבְאַשְׁתֶם אֶת־רֵיחֵנוּ בְעֵינֵי בַּרְעהֹ וּבְעִינֵי עֲבָדָּיו לֶהֶת־הֶרֶב בְּיָדֶם דְ־הַרְגֵנוּ : ַנּיִשָּׁב משֶה אֶל־יְהוָרו וַיּאמֵר אֲרֹנִי לְמַה הֲרֵעֹרָה 22 בּלָעֵם הַוֶּה לָמָּה וֶה שְלַחְתָּנִי: וּמֵאָֿו בָאַתִי אֶל־פַּרְעהֹ 🕰 לָעֵם הַוֶּה לָמָּה וֶה שְלַחְתָּנִי: לְרַבֵּר בִּשְּׂטֶה הַרָע לָעָם הַוֶּגָה וְהַצֵּל לְא־הִצַּלְהָ רְּלְּהֶה תַעָּשֶׁה עַתָּה רְּוֹלְאֶה וְיָאׁמֶר יְהוָהֹ אֶל־מֹשֶּׁה עַתָּה רִוּרְאֶּה וֹ אֶל־מֹשֶׁה עַתָּה רִוּרְאֶּה אָשֶׁר אֶעֶשֶׂה לְבַּרְעָה כֵי בְיָרַ חֲזָקָה יְשַׁלְחֵׁם וּבְיֵר יַנְלָּה יִנְרַשֵׁם מֵאַרְצְוֹ : וַיִרַבר אַלהִים אָל־מֹשֶׁה וַנְאמֶר אַלָּיו אֲנִי יְהוָה: וָאֵרָּא־ ַאֶרל-אַבְרָתָּם אֶל-יִצְחָק וְאֱל-יֵעַקֹב בְּאֵל שַׁבֶּי וּשְׁמֵי יְהֹנָה לֹא נוֹרַעְתִּי לָהֶם: וְגַּם הַקּמָתִי אֶת־ בְּרִיתִי אִרָּשָׁם לָתָת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ בְנֶעַן אֶת אֶרֶץ ַ מְגָרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָרוּ בָה: וְגַם וּ אֲנֵי שָׁמַׁעְתִּי אֶרת־ גַאָבַרִים אֹתֶם בְּצֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעַבְרֵים אֹתֶם וָאֶזְכָר אֶרת־בְּרִירֶתי: לָבֵוְ אֱמָר לִבְנִי־יִשְׂרָאֵל ׁ אֲנַי יְהוָה וְהְוֹצֵאתֵי אֶהְכֶּם מִהַּחַת סִבְּלֵּה מִצְּבַּיִם וְרִוּצַלְרָתִי אֶתְכֶם מֵעַבְדָתָם וְנָאֲלְתַּי אֶתְכֶם בִּוְרַוֹע למונֶּרה וּבִשְּבָּמִים נְּרַלִּים: וְלֶּרַלַחְהָיי אֶרְתכֶם לִיּ לְעָׁם וְהָנִיתִי לָבֶם לֵאלֹהִים וְיִרַעְהָּם כֵּי אֲנֵי יְהוָהֹ אֶלְהֵיבֶּם הַפּוֹצֵיא אֶתְבֶּם מִתַּחַת סְבְלְוֹת מִצְרָיִם:

forth from Pharaoh. 21. And they said unto them, May the Lord look upon you, and judge; because ye have made our savour to be abhorred in the eyes of Pharaoh and the eyes of his servants, to put a sword in their hand to slay us.* 22. And Moses returned unto the Lord, and said, Lord, wherefore hast thou let so much evil come upon this people? why is it that thou hast sent me? 23. For, since I came to Pharaoh to speak in thy name, he hath done more evil to this people; but thou hast in nowise CHAP. VI.

CHAP. VI.

delivered thy people. 1. Then the Lord said unto Moses, Now shalt thou see what I will do to Pharaoh; for with a strong hand shall he send them away, and with a strong hand shall he drive them out of his land.

2. And God spoke unto Moses, and said unto VAAYRAH. him, I am the Lord: 3. And I appeared unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob, by the name of God Almighty, but by my name The Eternal was I not known to them. 4. And I did also establish my covenant with them, to give unto them the land of Canaan, the land of their pilgrimage, wherein they sojourned. 5. And I have also heard the groaning of the children of Israel, whom the Egyptians compel to labour; and I have remembered my covenant. 6. Therefore say unto the children of Israel, I am the Eternal, and I will bring you out from under the burdensa of the Egyptians, and I will rid you out of their bondage, and I will redeem you with an outstretched arm, and with great judgments: 7. And I will take you to me for a people, and I will be to you a God: and ye shall know that I am the Lord your God, who bringeth you out from under the burdens of the Egyptians.

^a The same word has been rendered above with "burdensome labour," in which sense it must be understood throughout.

יִרִּי לָתַרִּ אֹרָה לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיֵעֵקְב וְגָתַהִּי אֶרִּר. פּ יִרִּי לָתַרִּ אֹרָה לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וְלְיֵעֵקֹב וְגָתַהִּי ּ

שׁרֶהְהַ לְבֶּכֵם מְוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוֹה: וַיְרַבֵּר מֹשֶׁה מִקּבּה שְׁרֵה שְׁרָה בְּנְ יִשְׁרָה לְבֶּכֵם מְוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוֹה: וַיְרַבֵּר מֹשֶׁה בֵּן
 שׁרְ-בְּנֵי יִשְּׁרָאֵר וְלְשׁה בְּן

יוֹרַבָּר יְהֹּנֶרה מֶבֶּר מִצְרָיִם וְישַׁלַח אֶרת־כְּגֵּן־יִשְׂרָאֵר בֹּ בַּרְעָה מֶבֶּר אֶרִי־מֹשֶׁרוּ לֵּיִשְׁרָי: בָּא דַבָּר אֶרִי־ בַּרְעָה מֶבֶּר אֶרִי־ מִשֶּׁרוּ לֵיִשְׁרָּאָריי

ישְׂרָאֵר: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לְפְנֵי יְהוָה לֵאמֶר הַן בְנֵי־ ישְׂרָאֵר לֹא־שֶׁמְעַוּ אֵרַ י וְאֵמִיךְ יִשְׁמָעַנִּי פַּרְעִׁה וַאֵּנִי עָרַל שִׂפָּתַיִם:

בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶבֶץ מִצְרָיִם: ס שני אֵלֶהּ רָאִישֵׁי בֵית־אֲבֹהָ,ם בְנֵי רְאוּבֹן בְּכַר יִשְׂרָאֵל חֲנַוֹךְ

יַּפּלוּאַ הַצְּרָן וְכַרְמִׁי אֵלֶה מִשְׁפְּחָת רְאוּבֵן: וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יִמוּבֵּל וְיָכֵין וְאֹחַר וְשָׁאִוּר שִׁיִּמְעוֹן יִמוּבֵּל וְיָבִין וְאַחַר וְשָּאִוּר יִשְּׁאִוּר יִשְּׁמְנוֹן וְבַרְמִי אֵלֶה מִשְׁפְּחָת רְאוּבֵן: וּבְנֵי

פּגִייְ־בֵּיוּי רְּבְּיִרְּלְּהְלָם גֵּרְשׁוֹן וּלְּחָת וּמְרָרֵי וּשְׁנִי חַיֵּי בְּגִייְ־בִּיוּי בְּבְיִרְיִלְם גֵּרְשׁוֹן וּלְחָת וּמְרָרֵי וּשְׁנִי חַיֵּייִ

17 בלי שֶבַע וּשְלשִים וּמְאַת שָנֵה: בְּנֵי גַרְשָׁוּן לְבְנֵי

וְשָׁמָעִי דְּלִמִשְׁפְּחֹתָם: וּבְנֵי קְהָּרת שֶׁלְשׁ וּשְּׁלְשֶׁים וְשְׁלְשֶׁים וְשְׁלְשֶׁים וְשְׁלְשֶׁים

- 8. And I will bring you in unto the land, concerning which I did lift up my hand to give it to Abraham, to Isaac, and to Jacob; and I will give it you for a heritage: I am the LORD. 9. And Moses spoke thus unto the children of Israel; but they hearkened not unto Moses for anguish of spirit, and for cruel bondage.
- 10. And the Lord spoke unto Moses, saying, 11. Go in, speak unto Pharaoh king of Egypt, that he shall let the children of Israel go out of his land. 12. And Moses spoke before the Lord, saying, Behold, the children of Israel have not hearkened unto me; how then shall Pharaoh hear me, whereas I am of uncircumeised lips?
- 13. And the LORD spoke unto Moses and unto Aaron, and gave them a charge unto the children of Israel, and unto Pharaoh king of Egypt, to bring forth the children of Israel out of the land of Egypt.*
- 14. These are the heads of their families: The sons of Reuben the firstborn of Israel: Chanoch, and Pallu, Chezron, and Carmi; these are the families of Reuben. 15. And the sons of Simeon: Yemuel, and Yamin, and Ohad, and Yachin, and Zochar, and Shaul the son of the Canaanitish woman; these are the families of Simcon. 16. And these are the names of the sons of Levi according to their generations: Gershon, and Kehath, and Merari; and the years of the life of Levi were one hundred and thirty and seven years. 17. The sons of Gershon: Libni, and Shimi, according to their families. 18. And the sons of Kehath: Amram, and Yizhar, and Chebron, and Uzziel; and the years of the life of Kehath were one hundred and thirty and three years.

a That is, "I did swear," as an oath is taken by the lifting up of the

^b The word "uncircumcised" among Israelites, denotes always an imperfection; so "uncircumcised of lips" means, a difficulty in speak-

19 ומַאַר שָנָר : וּבְנֵי מְרָרִי מַחְלֵי וּמוּשֵׁי אַלֶּרֹה 20 מִשְפְּחָרת רַזּלֵוּי לְרָוֹלְרֹתָם: וַיִּבַּח עַמְרָם בֶּתר יוֹכֶבֶר דְּדָתוֹ לַוֹ לְאִשָּׁה וַתַּלֶּר לוֹ אֶת־אַהַרְן וְאֶת־ : משֶה וּשְנֵי חַיֵּי עַמְרָם שֶׁבַע וּשְלֹשֵים וּמְאַת שָנָה יּבְנֵי יִצְחֶר קֹרַח נָנֶבָּג וְזִכְרִי: וּבְנֵי עָזִיאֵל מְישָׁאֵל מְישָׁאֵל מְישָׁאֵל מְישָׁאֵל מְישָׁאֵל אָלְצָפֶן וְסִרְעִרִי: וַיִּלָּח אַהָרון אֶרע־אֱלִישֶׁבַע בַת־23 עַמְינָרֶב אֲחָוֹת נַחְשָוֹן לַוֹ לְאִשֶּׁה וַתַּלֶּר לוֹ אֶת־ יַנְי וּבְנֵי (וְאֶת־אֲבִיהוֹא אֶת־אֶלְעָזֶר וְאֵת־אִיתָמֶר: וּבְנֵי 24 לְבַח אַפִיר וָאֶלְקנָה וַאַבְיאָמֶף אֵלֶה מִשְׁפְּחָרֹת ַהַקְרְחֵי: וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהַרֹן לֻקַח־לוֹ מִבְנַוֹת פִּוּטִיאֵלֹ לַוֹ לִאשָׁה וַתַּלֶּר לְוֹ אֶת־פִינְחֶס אֵלֶה רָאשֵׁי אֲבְוֹת בּלְנֵיָם לְמִשְׁפְחֹתָם: הָוֹא אֲהַרָן וּמשֶׁרוֹ אֲשֶׁר 🏖 😘 אָפַר יְהֹוָה לָהֶם הוֹצִיאוּ אָת־בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֵץ מְצָרָיִם עַלּ־צִּבְאֹתָם: הֵם הַמְּדַבְרִים אֶלֹ־פַּרְעַה 27 מֶלֶהְ־מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְּצְרֵיִם רהוא משה וְאַהַרְן: וַיְרֹחִי בְיוֹם דְּבֶּרְ יְהֹוָה אֶלֹ־ : משה בארץ מצרים 29 שלישי 🗅 וַיִדַבֵּר יְרֹנֶה אֶל־מֹשֶׁרוֹ לֵאמְרֹ יְאַנֵי יְחֹנֶהְ דַּבֵּר אֶל־ פֿרעה מֶבֶּרף מִצְרַיִם אָת כָרַ־-אַשֶּׁר אָנִי דּבֶר 30 אַלֶּיף: וַיָּאמֶר משֶׁח לִפְנֵי יְהוֹוֶה הַן אְבִּיוֹ עַרַל ישְּבָּתַיִם ואִיך יִשְׁמֵע אָלֵי פַרְעָה:

19. And the sons of Merari: Machli and Mushi; these are the families of Levi according to their generations. 20. And Amram took himself Yochebed his father's sister for wife; and she bore unto him Aaron and Moses; and the years of the life of Amram were one hundred and thirty and seven years. 21. And the sons of Yizhar: Korach, and Nepheg, and Zichri. 22. And the sons of Uzziel: Mishaël, and Elzaphan, and Sithri. 23. And Aaron took himself Elisheba, daughter of Amminadab, sister of Nachshon, for wife; and she bore unto him Nadab, and Abihu, Elazar, and Ithamar. 24. And the sons of Korach: Assir, and Elkanah, and Abiasaph; these are the families of the Korchites. 25. And Elazar the son of Aaron took himself one of the daughters of Putiel for wife; and she bore unto him Phinehas: these are the heads of the divisions of the Levites according to their families. 26. These are the Aaron and Moses, to whom the Lord said, Bring forth the children of Israel out of the land of Egypt according to their armies. 27. These are they that spoke to Pharaoh king of Egypt, to bring forth the children of Israel out of Egypt: these are Moses and Aaron. 28. And it came to pass on the day when the Lord spoke unto Moses in the land of Egypt.*

29. Then the Lord spoke unto Moses, saying, I am the Lord; speak thou unto Pharaoh king of Egypt all that I speak unto thee. 30. And Moses said before the Lord, Behold, I am of uncircumcised lips, and how shall Pharaoh hearken unto me?

ing, "uncircumcised of heart," an impurity of thought and a state of disobedience. Whereas "circumcised" denotes the opposite state of perfectness or purity.

a Properly "Pinechas."

^b This genealogy is here given merely to show the descent of Moses and Aaron, as they were made the special instruments of Israel's redemption.

עַל-מִצְרֵיִם וְמְשֶׁה בְּן־שְׁמֹנִים שָׁנָּה וְצַּחֲרֹן בָּן־שָׁרְשׁ עָשָׁה וִמְשֶׁה וְאַרְּזִּן כַּאֲשֶׁר צִּוָּר וְהַנָּה אֹחָם כֵּן עַלִּ-מִצְרֵיִם וְהִוֹּצֵארֵנִי אֶרִּר־בְּנִי-יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם:

וּשְׁמֹנִים שָׁנֶה בְּדַבְּרֶם אֶל־פַּרְעָה: פּ רבּיעּ וַיַּאמֶר יְתוֹּה אֶל־משֶׁה וְאֶל־אַהַרְן לֵאמְר: כִּיּ יְדַבֵּר אלכם פרעה לאמר תנוּ לכם מופת ואמרת אל־

אַלְכֶם פַּרְעהׁ לֵאמֹר הְנְוּ לָכֶם מוֹפֵּת וְאָמַרְתַּ אֶלֹר אַהְרֹן קַח אֶת־מִּשְּׁךָּ וְהַשְׁלֵךְ לִּפְנֵי־פַּרְעהׁ וְהָי לְהַנִּין: 10 נִיבֹא משֶׁרה וְאַהְרֹן אֶל־פַּרְעהׁ וַיֵּעשׁוּ־בֵּן בַּאֲשֶׁר צוָה יְהֹוֶה וַיַּשְׁלֵךְ בִּהְרֹן אֶת־מַפַּהוּ לִפְנֵי פַּרְעהׁ 11 וְלִפְּנֵי עַבְּדָיו וַיְהִי לְתַנִין: וַיִּקְרָאֹ גַם־פַּרְעהׁ לַחֲכָמִים

וְלַמְבַשְׁפֵּים וַיַּעֲשׁׁוּ גַם־הַם חַרְטָמֵי מִצְרָיִם בְּלַהֲמֵיהֶם בּן: וַיַשְׁלִיכוּ אָישׁ מַטֵּחוּ וַיִּהְיִּוּ לְתַנִּיגֶם וַיִּבְלַע מַמֵּח־בּ בֵּן: בַּיִשְׁלִיכוּ אַישׁ

1. And the Lord said unto Moses, See, I have CHAP. VII. made thee a god to Pharaoh; and Aaron thy brother shall be thy prophet. 2. Thou shalt speak all that I command thee; and Aaron thy brother shall speak unto Pharaoh, that he send away the children of Israel out of his land. 3. And I will harden the heart of Pharaoh, and I will multiply my signs and my wonders in the land of Egypt. 4. And Pharaoh will not hearken unto you, and I will lay my hand upon Egypt, and bring forth my armies, my people, the children of Israel, out of the land of Egypt by means of great judgments. 5. And the Egyptians shall know that I am the Lord, when I stretch forth my hand over Egypt, and bring out the children of Israel from the midst of them. 6. And Moses and Aaron did so; as the Lord commanded them, so did they. 7. And Moses was eighty years old, and Aaron eighty and three years old, when they spoke unto Pharaoh.*

8. And the Lord said unto Moses and unto Aaron, saying, 9. If Pharaoh shall speak unto you, saying, Show a miracle for yourselves: then shalt thou say unto Aaron, Take thy staff and cast it before Pharaoh; it shall become a serpent. 10. And Moses and Aaron went in unto Pharaoh, and they did so as the Lord had commanded; and Aaron cast down his staff before Pharaoh, and before his servants, and it became a serpent. 11. Then Pharaoh also called the wise men and the sorcerers; and the magicians of Egypt, they also did in like manner with their secret arts. 12. And they cast down every man his staff, and they became serpents: but Aaron's staff swallowed up their

^{*} It must be understood that Pharaoh refused to listen to the demand of Moses under the plea that he knew not who was the "Eternal God" in whose name the prophet spoke. When, therefore, Moses and his brother were sent again, it was to be expected that the king would demand some extraordinary attestation as proof that they who spoke

יוּ אַהַרוֹ אֶרת־מַטֹּתְם: וַיֶּחֲזַלְ לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָמַע 🗷 אַהַרוֹ יוֹן אַלַהֶּס כַאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָֹה: וַיָּאמֶר יְרוּנָה שֶׁל-משֶּׁרוֹ כָבֵר בֵיב פַּרְעָה מַאֵּן לְשַׁלַח בּבַּנְקר הִנֵה יצֵא הַפַּיְמָה בַבּנֹקר הנֵה יצֵא הַפַּיְמָה 15 ּוְנַצַבְרֶת לִקְרָאתוֹ עַל־שְׂפַת הַיְאֶר וְהַמַּמֶּה אֲשֶׁר־ נְהַפַּרְ לְנָחֶשׁ תַּקָּח בְּיָבֶדְ: וְאֵמַרְתָּע אֵלִיי יְהוְיה אֶרוֹהַי הָעבָרִיםֹ שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָּ לֵאמֹר שַׁלַחֹ אֶרִּר־ ַ עַפִּי וַיַעַכָּרָנִי בַּמִּרְבָּר וְהִנָּה לְאֹ־שָׁמַעְרָת עַר־כְה די כָּה אָמֵר יְהֹּוֶה בְּנָארת הַעַלֹע כִּי אֲנֵי יְהוְיֶה הַנֵּה אָנֹבִי מַכֶּה וּ בַּמַּמָה אֲשֶׁר־בָיָרִי עַר־הַמַּיִם אֲשֶׁר 18 בַּיָאָר וְגֶהֶפְּכָוּ לְדָם: וְהַדְּגֵה אֲשֶׁר־בַּיְאָר תְּמָוּרת וּבָאֵשׁ הַיְאָר וְגִלְאַוּ מִצְרַיִם לְשְׁתוּרת מֵיִם מִן־ וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־משָּׁה אֱמָר D אֶל-אַהָלוֹ קַח מַשְּׁךָּ וּנְמֵח־יָרְךָּ עַל־מֵימֵי מִצְרַיִם עַל־ גַהֲרֹתָם ו עַל־יְאְרֵיהֶם וְעַל־אַגְמֵיהֶם וְעָל כָל־מִקְוֵה מִמִיהֶם וְיִהְיוּ־דֶּם וְהָיָה דִם בְּכָּל־אֶבֶץ מִצְרַיִם י וַבָעַצִים וַבְאֲבָנִים: <u>ווִיעַ</u>שׂוּ־בֵן °משָׁה וְאַהַרֹן בְאֲשֶׁר וּ 20 צְנָה יְהֹוָה נַנָּכֶם בַּפַּטֶּה נַנַךְ אֶת־הַפַּּנִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר ּ לְעֵינֵי פַּרְעֹה וּלְעֵינֵי עָכָבֶיו וַיִּהְפְּכֶוּ כָל־הַפֵּיִם אֲשֶׁר־ 21 בַיָּאָר לְדֶם: וְהַרָּגָּר אֲשֶׁר־בַיְאָר מֵּרָהוֹ וַיִּבְאַשׁ הַיְאַר וְלֹא־יָבְלַוּ מִצְרַיִם לִשְּׁתְּוֹרת מֵיִם מִן־הַיְאָר

staffs. 13. But the heart of Pharaoh was hard, and he hearkened not unto them; as the Lord had spoken.

14. And the Lord said unto Moses, The heart of Pharaoh is hardened, he refuseth to let the people go. 15. Get thee unto Pharaoh in the morning; lo, he goeth out unto the water; and thou shalt place thyself opposite to him by the brink of the river; and the staff which was turned to a serpent shalt thou take in thy hand. 16. And thou shalt say unto him, The Eternal, the God of the Hebrews hath sent me unto thee, saying, Let my people go, that they may serve me in the wilderness: and, behold, thou wouldest not hear up to this time. 17. Thus saith the Lord, By this thou shalt know that I am the Lord: behold, I will smite with the staff that is in my hand upon the waters which are in the river, and they shall be turned to blood. And the fish that is in the river shall die, and the river shall stink; and the Egyptians shall loath to drink the water of the river.

19. And the Lord said unto Moses, Say unto Aaron, Take thy staff, and stretch out thy hand over the waters of Egypt, over their streams, over their rivers, and over their ponds, and over all their pools of water, that they may become blood; and there shall be blood throughout all the land of Egypt, also in vessels of wood, and in vessels of stone. 20. And Moses and Aaron did so, as the Lord had commanded; and he lifted up his hand with the staff, and smote the waters that were in the river, before the eyes of Pharaoh, and before the eyes of his servants; and all the waters that were in the river were turned to blood. 21. And the fish that was in the river died; and the river stank, and the Egyptians could not drink the water of the

thus had a power to enforce their mission, if it were in reality the word and will of an unheard-of Deity, of superior power to the gods of Egypt. יַּנְיָתִי הַדָּם בְּכָל־אָּרֶץ מִצְרֵים: וַיְּעֲשׂוּ־בֶּן חַרְטָבֵּי מִצְרַיִם בְּלְטִיהֶם וַיֶּחֲזַק לִב־פַּרְעהׁ וְלְא־שָׁמַע מִצְרַיִם בְּלְטִיהֶם וַיְּחֲזַק לֵב־פַּרְעהׁ וְיָבְא שֶׁל־בּצְרָיִם בִּיְתְהׁ וְלִא־שָׁתִּע לְבִּוֹ גַּם־לְוֹאת: וַיַּחְפְּרָוּ כָל־מִצְרָיִם בּירְתוּ וְלֹא־שָׁת לְבִּוֹ גַּם־לְוֹאת: וַיַחְפְּרָוּ כָל־מִצְרָיִם בּירְתוּ וְלֹא־שָׁת לְבִּוֹ גַּם־לְוֹאת: וַיַּחְפְּרָוּ כָל־מִצְרָיִם מְנִיכְת הַיְּאָר מֵיִם לְשָׁתְּוֹת כִי לְא יָבְלוֹ לִשְׁתְּרִם מְיִבְיֹּה הַיְאָר מֵיִם לְשְׁתְּוֹת כִי לְא יָבְלוֹ לִשְׁתְּרִם מִיבְיֹב הַיִּאָר מִיִּיִם בְּיִבּים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּיִבְּים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּיִבְּים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּיִבְים בְּיִבְיִם בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּיִבְים בְּבְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם לְּבִּיִּתְ לְבִּוֹ בְּבִים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם לְּבְּיִם לְּבִּיִּת בְּיִם לְּבִּיִּבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּים לְבִּיִּבְים לְבִּיִּבְים לְּבְּיִבְּים בְּיִבְּיִם לְּבִּיִּם לְּבְּיִּם לְבִּיִּבְים לְּבְּיִבְּיִם לְּיִּעְם לְבְּוֹיתְם לְבִּיִּים בְּיִּבְים בְּיִבְּיִם לְּבִּיִּבְים לְּבִּיִּבְים לְּבִיּבְים לְבְּיִבְּים לְבְּיִבְּים לְבִּיִּבְים לִּבְּיִּם לְּבִּיבְּים לְּבִּיבְּים לְּבִּיבְּים לְּבִּיִם לְּבִּיבְים בְּבִּיבְים בְּיבְיבִים בְּיבִּים בְּבִיבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִים בְּבִיבְים בְּבִּיבְים בְּבִיבְים בְּבִּיבְם בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִּבְּים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִּבְּים בְּיִבְים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיבְּיִּים בְּבִּים בְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבּים בְּיִבְיבְּים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּים בְּיבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִּבְּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּים בְּבְּים בְּיבְּיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְּים בְּיִים בְּיבְּיבְּבְּיוּם בְּיבְיבְּים בְּיִּבְּים בְּיבְיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּיבְּיוּם בְּיוּבְּיִים בְּיוּבְים בְּבְּיּים בְּיבְּיבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיּבְים בְּיִיבְּיִים בְּיִבְּים בְּיבְיּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְי

בּז מִמֵּימֵי הַיְאְרֹ: וַיִּפְּלֵא שִׁבְעַת יָמֶים אַחֲרֵי הַכּוֹרת־ יְהוָה אֶת־הַיְאָרֹ: פ

יַנְאָמֶר יְהוָדוֹ אֶרִי־מִשֶּׁה בְא אֶל־פַּרְעָה וְאָמֵרְהַדְּי יִּאָרָתְ אֶלִיו כָה אָמֵר יְהוָה שַׁלֵח אֶת־עִמִּי וְיַעַבְּרְנִי: וְאִם־מִּלְיוּ בָּאַלִיוּ בְּהֹי יִנְנְף אֶת־כָל־גְּבְּוּלְךְּ בְּאַרְהַי יִשְׁרָת הַעִּה אָנִבִּי נִנְף אֶת־כָל־גְּבְּוּלְךְּ בְּאַרְהַי יִשְׁרָת יִשְׁרָתְי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְתְי יִשְׁרָתְי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְתְי יִבְּיִי יִשְׁרִי יִשְּׁרְתְי יִשְּׁרְבְּיי יִשְׁרְתְי יִבְּיִים יְתְּיִּבְּיִי יִשְׁרְּתְי יִשְׁרְתְי יִשְׁרְתְי יִבְּיִים יִּבְּיִי יְבְּיִים יְתְּיִּבְּיִי יְבְּיִים יְתְּיִּבְּי יִבְּיִים יִבְּיִים יְבְּיִבְּיִים יִבְּיִים יִבְּיִבְּיים יִבְּיִּבְּיִים יִּבְּיִּבְּיִים יְבִּים יִּבְּיִים יְבִּים יִבְּיִּבְּיים יִּבְּיִים יְבִּים יִבְּיִּבְּיִים יְבִּים יִּבְּיִים יִּשְׁלְּחִ יִּבְּיים יִבְּיִים יְבִּים יְּבְּיִּבְּיִים יְבִּים יִּבְּיִים יְבִּים יִבְּיִים יְבִּים יְבְּיִּעְם יִּבְּעְּבְּיִים יְבִּים יְבְּיִבְּיִים יְבְּיִבְּיים יְבְּיִים יְבְּיִּבְּיִים יְבִּים יְבִּים יְבִּים יְבִּים יְבִּים יְּבְּיִבְּיִּם יְבְּיִּבְּיִים יְבְּיִּבְּיִים יְבִּים יְבִּיּבְּיים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִּבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִּבְּיים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִּים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבִּים יִּבְּיים יְבְּיִים יְבְּיִּים יְבְּיִּים יְבְּיִּים יְבִּיּים יִבְּיִים יְבְּיִּים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּייִים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִּיים יְבְּיִּים יְבְּיִּבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִבְּיים יְבְּיִיים יְבְּיִים יְבְּייִים יְּבְּייִים יְבְּייִים יְבְּייִּים יְבְּייים יְבְּייִים יְבְּייִים יְּבְּייִים יְבְּייִיים יְבְּייִּים יְבְּייים יְבְּייים יְבְּייים בְּיִים יְבְּייים יְבְּייִים יְבְּיייים יְבְּייִּיים יְבְּייים יְבְּייים בְּיִיים בְּיוּבְּיייים יְבְּייים בְּייִים יְבְּייים בְּייִּים בְּיבְּייייים יְבְּייי בְּייים בְּיִּיּייִים יְבְּיייים יְבְּייִים יְבְּייִּיים בְּיִבְּייייי

28 בַּצְפַרְדִּעִים: וְשָׁרֵץ הַיְאֹרֹ צְפַרְדְּעִים ׁ וְעָלוּ וּבֵאוּ בְּיִרֶּהְ וּבְבֵית עֲבְרֵיֹךְ בְּאַרּ בְּבִירֶּגְהָ וּבְחַתֵּר מִשְׁבְּרָהְ וְעַל־מִטְּתֶּךְ וּבְבֵית עֲבְרֵיֹךְ בְּאַרְּוֹתְוּיִךְ: וּבְבֵית עֲבְרֵיֹרְ 29 וּבְעַפֶּׁךְ וּבְרַאַנּוּרֶיִרְ וּבְמִשְׁצְרוֹתְוּיִרְ: וּבְבָּר וְבְעַפְּּךְ

וּבְּבָּלֹיְעַבָּרֶיף יְעַלֹּוּ הַצְּפַּרְרְּעִים: וַיַּאַמֶר יְהֹנָה אֶלֹּר הַבְּבּבְרְרְעִים: וַיַּאַמֶר יְהְנָה אֶלֹּר מִשְׁה אֶפִר אֶלַר אָלַר אָהָרוּן נְּטָה אֶרת־יְרְךְּ בְּמַטֶּׁךְ יַעֹּל־הַנְּאָנִם וְהַעַל אֶרת־בּוּבְּרָרִעִים עַל־בּוְאַרִים וְעַל־הָאָנַמָּים וְהַעַל אֶרת־בּוּבְּרַרְּעִים עַל־אֶבֶץ מִצְרָיִם: וַיֵּטַ אַהֲרֹן אֶרת־יָרוּ מּבְרָיִם: וַיֵּטַ אַהֲרֹן אֶרת־יָרוּ מּבְרָיִם: מַבְּרַיִּבְעִים עַל־אֶבֶץ מִצְרָיִם: מַבְּרָיִם אַהְרֹן אֶרת־יָרוֹ

על מימי מִצְרָיִם וֹרַעל הַצְּפַּרְהַע וֹתְּכָס אֶת־אֶרֵין מִצְרָיִם: וַיַּעשׂר־כֵן הַחַרְטָּמִים בְּלַטִיהָם וַיַּעַלוּ אָת־³

ַ הַצְּבֶּרְדְּאָים על־אֶּרֶץ מִצְרֵיִם: וַיַּקְרָא פַּרְעֹה רְמשֶׁה לַמשֶׁה וְיָבֵּר הַאָבּרְדְּאִים וּ וְיָבֵר הַצְּבַּרְדְּאִים וּ לְצִבְּרִן וַיֹּאֹבֶר הַעְתַּירוּ אֶל־יְחֹוָה וְיָבֵר הַצְּפַּרְדְּאִים

river; and the blood was throughout all the land of Egypt. 22. And the magicians of Egypt did so with their secret arts: and the heart of Pharaoh was hardened, and he did not hearken unto them; as the Lord had spoken. 23. And Pharaoh turned away and went into his house, and he did not set his heart to this thing also. 24. And all the Egyptians dug in the neighbourhood of the river for water to drink; for they could not drink of the water of the river. 25. And full seven days elapsed, after that the Lord had smitten the river.

26. And the LORD said unto Moses, Go in unto Pharaoh, and say unto him, Thus saith the Lord, Let my people go, that they may serve me. 27. And if thou refusest to let them go, behold, I will smite all thy borders with frogs: 28. And the river shall abound in frogs, and they shall go up and come into thy house, and into thy bedchamber, and upon thy bed, and into the house of thy servants, and among thy people, and into thy ovens, and into thy kneading-troughs: 29. And upon thee, and upon thy people, and upon all thy servants, shall the frogs come up. 1. And the Lord spoke unto Moses, Say CHAP. VIII. unto Aaron, Stretch forth thy hand with thy staff over the streams, over the rivers, and over the ponds, and cause the frogs to come up over the land of Egypt. 2. And Aaron stretched out his hand over the waters of Egypt; and the frogs came up, and covered the land of Egypt. 3. And the magicians did so with their secret arts, and brought up the frogs over the land of Egypt. 4. Then did Pharaoh call for Moses and Aaron, and said, Entreat the Lord, that he may take away the frogs from me, and

² "With the water, namely, which came from the newly dug wells; see v. 21."—Arnheim.

* חמישי

: מָפֶנִי וּמֵעַמֶּי וַאֲשַׁלְּחָרהֹ אֶת־הָעָׁם וְיִזְבְּחָוּ לַיִּהֹוָה וַיֹּאמֶר משֶׁה לְפַּרְעהֹ הָהָפָּאֵר עָלַיֹּ לְמָתַיוּ אַעְתַּיר לְּךָּ וְלַעַבָּרֶיהָ וְלְעַמְּהְ לְהַכְרִיתֹ הַגְּפַּרְדְּעִים מִמְּהַ וּמִבְּתֶעיף רַק בַּיְאָר תִּשְּׁאַרְנָה: וַיָּאמֶר דְּלֹמָחָר וַיֹּאמֶרֹ בִּדְבָּרְדְּ לְמַעַן תַּבַּע כִי־אֵין בַּיחֹנֶה אֱלֹהֵינוּ : וְסָרֵוּ הַזְּגְּפַרְדְּעִיםְ מִמְּדְּ וּמְבָּהֶיהְ וּמְעַכְּהֶיךְ וּמַעַמֶּךְ רַק בַּוְאָר תּשָּאַרְנָה: וַיֵּצֵא משֶׁה וְאַהְרָן מַעָם פַּרְעָה וַיִּצְעַק מֹשֶׁהֹ אֶל־יְהוֹּה עַל־רְּבַּר רַקְצָּפַרְדְּעִים אֲשֶׁר־שֶׂם דְלֹפַרְעָה: וַיָּעשׁ יְהוֹּוֶרִה ַכְרַבַּר מֹשֶׁה נַיָּבֶּׁרתוּ הַזְּצְפַּרְדְּעִים מִן־הַבָּתִּים מִן־ יוֹאָבְרָה וּמִן־הַשְּׂרָת: וַיִּצְבְּרָוּ אֹהָם חֲמָרֵם חְּמֶרֵם חַמְּרֵם בּי וֹנִתִּבְאַשׁ הָאָרֶץ: וַיָּרָא פַּרְעֹהׁ כֵּי הַיְּתָהׁ הֶרְנָחָׁה וּ וַרִּתַבְאַשׁ הָאָרֶץ: וַיַּרָא וְהַכְבֵּר ֹ אֶת־לֹבוֹ וְלְא שָׁמֵע אֲלֵהֶים כַאֲשֶׁר דְּבֶּר ם ווֹאמר יְהוָרה אֵל־משָה אֱמֹר : יהוָה 12 אֶל־אַהַרֹּן נְטֵה אֶת־מַטְדְּ וְהַךְ אֶת־עֲפַר הָאֶרֶץ וְהָיָה רוֹ אָהָרֹן אָהָר בַּיְרָל־אָרֶץ מִצְרָיִם: וַיְעֲשׂוּ־בֵּן וַיֵשׂ אַהַרֹּן אֶת־ 13 יָדָוֹ בְמַמֵּהוּ וַיַּךְ אֶתְרָעַפַּר הָאָׁרֶץ וַהְּחִי הַכִּנָּם בְּאָדֶם וּבַבְּהַמֶּרִה כָּל־זְעַפַּר הָאָרֶץ הָיָרָה כִנָּים בְּכָל־אֶרֶץ אַנאָרַיִם : רַיָּעשׂוּ־בֵּן הַחַרְטָמִּים בְּלֵטִיהֶם לְהוֹצִיא ¹⁴ : אָת־הַבּנִּיִם וְלָא יָכֶלוּ וַתְּהִוּ הַבִּנְּם בָּאָדֶם וּבַבְּהַמָּח 15 וַיָּאמֶרָוּ הַחַרִּטְמָּם אַלֹּ־פַּרְעָה אֱצַבַּע אֱלֹהִים הָוֹא 15 from my people; and I will let the people go, that they may sacrifice unto the Lord. 5. And Moses said unto Pharaoh, Arrogate thyself a glory over me: for what time that I shall entreat for thee, and for thy servants, and for thy people, to destroy the frogs from thee and thy houses, that they may remain in the river only? 6. And he said, To-morrow; and he said, Be it according to thy word; in order that thou mayest know that there is none like unto the Lord our God.* 7. And the frogs shall depart from thee. and from thy houses, and from thy servants, and from thy people; only in the river shall they remain. 8. And Moses and Aaron went out from Pharaoh; and Moses cried unto the Lord on account of the frogs which he had brought against Pharaoh. 9. And the LORD did according to the word of Moses; and the frogs died out of the houses, out of the courts, and out of the fields. 10. And they gathered them together in many heaps; and the land stank. 11. But when Pharaoh saw that there was respite, he hardened his heart, and hearkened not unto them; as the Lord had spoken.

12. And the Lord said unto Moses, Say unto Aaron, Stretch out thy staff, and smite the dust of the earth, and it shall become lice throughout all the land of Egypt. 13. And they did so; and Aaron stretched out his hand with his staff, and smote the dust of the earth, and it became lice on man, and on beast; all the dust of the land became lice throughout all the land of Egypt. 14. And the magicians did so with their secret arts to bring forth the lice, but they could not; so were the lice upon man and upon beast. 15. Then said the magicians unto Pharaoh, This

he hithpaël from פאר to glorify, to assume a glory for oneself. Moses meant to convey to Pharaoh, as a proof of his delegated power, that even the fixing of a period to the plague, whether long or

וַיֶּחָזַק בֵּלב־פַּרְעהֹ וְלְא־שָׁמַע אֲלֵהֶּם בַאֲשֶׁר דִּבֶּר ם ניאטר יְהוֹוָה אֶל־מֹשָּׁה 16 ירובר רַנְי הַנְּהָר וְהָתְיַצֵּב לְפְנֵי פַּרְעֹה הָנֶה יוֹצֵא הַיָּבֶה יוֹצֵא הַאָּיִמָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כָּה אָמַר יְהֹנָה שַׁלַח עִמִּי ַרַי אָם־אֵינְךָּ" מְשַׁלֵחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מִשְׁלִיחַ אָת־עַמִּי הִנְנִי מַשְׁלִיחַ זּיִ בָּךָ וּבַעַכָּהֶיךָ וְבְעַפְּךָ וּבְכָהֶיךָ אֶת־הֶעָלֶב וּמָלְאׁוּ בָּתֵי מִצְרַיִּם אֶת־תָּעָלֹב וְגַם הַאֲרָמֶה אֲשֶׁר־תֵם ר עַלֶּיהָ: וְהַפְּלֵיתִי בַיּוֹם הַהֿוּא אֶת־אָרֶץ נֹשֶּן אֲשֶׁר וּ עַלֶּיהָ: וְהַפְּלֵיתִי בַיּוֹם הַהֿוּא עַמָּר עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הֱיוֹת־שֶׁם עָרֶב לְמַעַן הַבַּע יפּר בֶּי אֲנִי יְהוָה בְּקָרֶב הָאָרֶץ ׃ וְשַׂמְתַּי פְּלְּת בֵין עַמִּי 19 יּבֵין עַמֶּךְ לְּמָחֶר יִהְיֶה הָאָת הַזֶּה: נַיַעַשׁ יְהֹוָה בֵּן 20 וַנָבֹאֹ עַרָב כָבֶּר בִיתָה פַּרְעָה וּבֵית עַבָּדֵיו וּבְכָל־ 21 אָרֶץ מִצְרַיִם תִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ מִפְנֵי הָעָרֹב: וַיִּקְרֵא ַפַּרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וְלְאַהָרָן נַיֹּאמֶר לְכָוּ זִבְחָוּ לֵאלְהֵיכֶם בּאָרֶץ: וַיָּאמֶר מֹשֶׁה לְא נָכוֹן לֵעשׁוֹת בֵּן בֵּי תְּוְעָבֶת 🗠 🚉 מִצְלַיִם נִזְבָּח לֵיהֹוָה אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֵת־תְּוַעַבַת 28 מצַרָיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקְלֶנוּ: דֶּרֶךְ שְׁלְשֶׁת יָמִים ַגַרָר בַּפִּרְבָּר וְזָבַּחְנוּ לֵיחֹנָה אֱלֹהֵינוּ בַאֲשֶׁר יאמַר 24 אַלֵּינוּ : וַיַּאמֶר פַּרְעֹה אָנכִיי אֲשַׁלַּחְ אֶהְכֶם וּוְבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלְהֵיכֶם בַּפִּרְבָּר בֶק הַרְחֵק לְא־תַרְחִיקוּ בּ לָלֶבֶת הַאָתִּירוּ בַּעַרִי : וַיַּאמֶר משָּׁה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵא 🕫

is a finger of God; but Pharaoh's heart remained hardened, and he hearkened not unto them; as the Lord had spoken.

16. And the Lord said unto Moses, Rise up early in the morning, and place thyself before Pharaoh; lo, he goeth forth to the water; and sav unto him, Thus saith the LORD, Let my people go, that they may serve me. 17. For if thou wilt not let my people go, behold, I will send against thee, and against thy servants, and against thy people, and into thy houses various wild beasts: and the houses of the Egyptians shall be full of the wild beasts, and also the ground whereon they dwell. 18. And I will distinguish on that day the land of Goshen, in which my people abideth, so that no wild beasts shall be there; to the end thou mayest know that I am the Lord in the midst of the land.* And I will put a division between my people and thy people; to-morrow shall this sign be. 20. And the LORD did so; and there came a grievous multitude of beasts into the house of Pharaoh, and into the house of his servants; and in all the land of Egypt, the land was laid waste by reason of the swarm of wild beasts. 21. And Pharaoh called for Moses and for Aaron, and said, Go ve, sacrifice to your God in the land. 22. And Moses said, It is not proper to do so; for the abomination of the Egyptians must we sacrifice to the Eternal our God: lo, should we sacrifice the abomination of the Egyptians before their eyes, and would they not stone us? 23. A three days' journey will we go into the wilderness, and sacrifice to the Lord our God, just as he may say unto us. 24. And Pharaoh said, I will surely let you go, that ye may sacrifice to the Eternal your God in the wilderness; only do not go very far away: entreat for me. 25. And Moses said, Behold, I go out from

short, would surely be complied with. Hence follows the conclusion referring to the greatness of the Lord.

מֵעבָּרָיו וּמֵעבָּוֹ סָחֶר רַק אַר־יִםְּׁר הָעִרֹב מִפַּרְעָה מֵעבָרָיו וּמֵעבָּוֹ סָחֶר רַק אַר־יִםְׁף פַּרְעהׁ הָרֵעהׁ

בּ לְבִלְתִּי שַלַח ֹאֶת־הָּעָם לִוּבְּחַ לֵיהנָה : וַיֵּצֵא משֶׁה 🗝 לִבְלְתִּי

מַעָם פַּרְעָה נֵיֶעְתַּרְ אֶל־יְהנָה: נַיַּעַשׁ יְהנָה כִּרְבֵּר מִשֶּׁר מִשֶּׁר וַיָּבָע הַ בִּעָר בְּבָּרְ וּ וּמֵעַבְּיו וּמֵעַבְּיוֹ וּמֵעַבְּיוֹ וּמֵעַבְּיוֹ

ניַכְבֶּר פַּרְעהׁ אֶת־לְבוֹ גַם ב<u>ּבְּע</u>ם ²⁵ נִשְׁאַר אֶחָד: וַיַּכְבֶּר פַּרְעהׁ אֶת־לְבוֹ גַם ב<u>ּבְּע</u>ם מוֹאת וְלָא שָׁלַח אֶת־הָעָם:

יַאָּמֶר יְהֹנָה אֶּל־מֹשֶּׁה בָּא אָל־פַּרְעָה וְדְבַּרְתָּ אֵלִיוּ בְּאַלִּים שַׁלַח אֶרת־עַמֶּי בְּהֹיאָבֶר יְהנָרה אֱלֹהֵי הָעָבְרִים שַׁלַח אֶרת־עַמֶּי

יַנַעַבְרָנִי: כֶּי אִם־סָאָן אַהָּה לְשַׁלֵחַ וְעוֹרְהָ מַחֲזִיק בָם:

הְנֵּה יַר־יְהֹּוָה הוֹיָה בְּמִקְנְדְּ` אֲשֶׁר בַּשְּׂדֶׁה בַּפּוּקִים בַּחֲמֹרִים בַּנְמֵלִים בַּבָּקָר וּבַצְאוֹ דֶבֶר כָבֵר מְאִד:

4 וְהִפְּלָה יְהֹּוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵׁל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרֵיִם

וְלֹא יָמֶוּרת מִכֶּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבֶר: וַיֶּשֶׂם יְהֹוָה מוֹעֵר לֵאמֶר מָחָר יְעַשֶּׂה יְהוֹנֶה הַדְּבֵר הַוֶּה בָּאָרֶץ:

ַנָּה אֶת־הַדְּבֶר הַוֶּה מְבְּחְבֶּר הַנָּה מְבְּבְר הַנָּה מְבְּבְר הַנָּה מְבְּרְבָר הַנָּה מְבְּרָה בְּל מִקְנָה 6

ר מִצְרָיִם וּמִמּקְנָה בְנִי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מֵת אֶחָר: וַיִּשְׁלַח פּרְעה וְהָנָה לֹא־מֶרת מִמּקְנָה יִשְׂרָאֵל עַר־אֶחֶר פּרְעה וְהָנָה לֹא־מֶרת מִמּקְנָה יִשְׂרָאֵל עַר־אֶחֶר

וַיִּכְבֵּרֹ לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁלֵח אֶת־הָעָם: פ

וּיַאמֶר יְהוָה" אֶלֹ־משֶׁה וְאֶל־אַהָרוֹ קְחָוּ לָבֶם מְלָא - הַיָּאמֶר יְהוָה" אֶלֹ־משֶׁה הַשְּמַיְמָה לְעִיגִיפַּרְעָה: חָפְגִיבֶּם בִּיחַ בִּבְשֶׁן וּזְרָקוֹ משֶׁה הַשְּמַיְמָה לְעֵיגִיפַּרְעָה: thee, and I will entreat the Lord, and the wild beasts shall depart from Pharaoh, from his servants, and from his people, to-morrow; only let not Pharaoh deal deceitfully any more, so as not to let the people go to sacrifice to the Lord. 26. And Moses went out from Pharaoh, and entreated the Lord. 27. And the Lord did according to the word of Moses; and he removed the wild beasts from Pharaoh, from his servants, and from his people; there remained not one. 28. But Pharaoh hardened his heart at this time also, and he did not let the people go.

1. And the Lord said unto Moses, Go in unto CHAP, IX. Pharaoh, and tell him, Thus saith the Eternal, the God of the Hebrews, Let my people go, that they may serve me. 2. For if thou refusest to let them go, and still holdest on to them. 3. Behold, the hand of the Lord will be sent against thy cattle which is in the field, against the horses, against the asses, against the camels, against the oxen. and against the sheep, with a very grievous pestilence. 4. And the Lord shall distinguish between the cattle of Israel and the cattle of Egypt; and not one shall die of all that belongeth to the children of Israel. 5. And the LORD appointed a set time, saying, To-morrow will the Lord do this thing in the land. 6. And the LORD did this thing on the morrow, and all the cattle of Egypt died; but of the cattle of the children of Israel there died not one. 7. And Pharaoh sent, and, behold, there had not died of the cattle of the Israelites even one; but the heart of Pharaoh remained hardened, and he did not let the people go.

8. And the Lord said unto Moses and unto Aaron, Take you both your hands full of soot of the furnace, and let Moses throw it heavenward in the sight of Pharaoh. 9.

^a The word יהרב; has been rendered throughout with the term "wild beasts," according to Jewish authorities.

וְהָיָה לְאָבֶּׁק עָל בָּל־אֱרֶץ מִצְרֶיִם וְהָיָה עַל־הָאָדָׁם וְעַל־הַבְהַבֶּיה לִשְׁחִין פֹּרֶחַ אֲבַעְבָעָבָערת בְּכָל־אֶּלֶרץ מְצְרֵיִם: וַיִּקְחוֹ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַעַמְדוּ לִפְנֵי פַּרְעֹה וַיִּזְרָק אֹרֶתוֹ משֶה הַשָּׁמְיֶמָה וַיְהִי שְׁחִין בְּבַעְבֶּעֹרׁת ת פבֶּחַ בָּאָבֶם וּבַּבְהַמָּח: וְרֹאִ־יַבְלְוּ הַחַרְטָפִּים בַּלְעַמֶּר לִּפְגֵי מֹשֶׁה מִפְגַי רַיִּשְׁחֶין כִי־הָיָה הַשְּׁחִין בַחַרְטָּמָּם וּבְבָל־מִצְרָים: וַיְחַזַּק יְדּוֹדוֹ אֶת־לֵב פַרְעֹה וְלָא שָׁמָע אֲלֵהֶם בַּאֲשֶׁר דּבֶּר וְהוָה אֶל־ וַיַּאַמֶר יְהוָהֹ אֶל־מֹשֶׁה :משֶׁה 13 השָבֶם בַּבְּקָר וְהִרְנַצֵּב לְפְנֵי פַרְעֶה וְאָמֵרְהָ אֵלְ־יִׁיוּ ּכָה־אָמַר יְהוָרוֹ אֱלֹהַי הָעַבְרִים שַׁלַח אֶת־עַמָּי 14 וְיַעַבְרָנִי: כָיו בַּפַּעם הַוֹאת אֲנִי שׁלֵחַ אֶת־כָל־מַגְפֹּתֵי אָר־לִבְּהְ וּבַעַבָּהֶיהְ וּבַעַפֶּהְ בַעַבַּוּר תַּגַּע כֵּי אֵין 15 בָפָנִי בְּבָל־הָאֶרֶץ: כַיַ עַתָּהֹ שָׁלַחְרִתִי אֶרת־יָיִּרִי וָאַךְ 16 אוֹרָךָּ וְאֶת־עַפְּךָּ בַּדָּבֶר וַתִּבָחֵר מִן־הָאָרֵץ: וְאוּלָ־ם בָּעַכָּוּר זֹאת הֶעֶמַרְהָּיף בַּעַכְוּר הַרְאִרְתָּ אֶרת־כֹחְי יז וּלְמָען סַפֵּר שָמִי בְבָרשׁ-הָאֶרֶץ: עוֹרְהָ מִסְרתוֹלֵל 18 בְּעַמֵּי לְבִלְהָי שַׁלְחָם: הִנְנֵי מַמְטִיר בָעַרת מָחָׁר בָּרֶר בָבֵר מְאֶד אֲשֶּׁר רְאִ־הָיָדְה כָמֹהוּ בְּמִצְרַיִּם 19 לִמֶן-הַיִּוֹם הָוָסָהָה וַעַרַ־עַרָּה: וְעַתָּה שְׁלַח הָעֵוֹ אֶת בָל־אֲשֶׁר לְדָּ בַּשָּׁבֶה בָּל־הַאָּדָׂם

And it shall become small dust over all the land of Egypt, and shall become upon man and beast an inflammation, producing boils, throughout all the land of Egypt. 10. And they took the soot of the furnace, and stood before Pharaoh; and Moses threw it up heavenward; and it became an inflammation, producing boils, upon man, and upon beast. 11. And the magicians could not stand before Moses because of the inflammation; for the inflammation was upon the magicians, and upon all the Egyptians. 12. And the Lord hardened the heart of Pharaoh, and he hearkened not unto them; as the Lord had spoken unto Moses.

13. And the LORD said unto Moses, Rise up early in the morning, and place thyself before Pharaoh, and say unto him, Thus saith the Eternal, the God of the Hebrews, Let my people go, that they may serve me. 14. For at this time I send alla my plagues against thy heart, and against thy servants, and against thy people; that thou mayest know that there is none like me in all the earth. 15. For even now I might have stretched out my hand, and I might have smitten thee and thy people with the pestilence; and thou would have been cut off from the earth. 16. But for this cause have I allowed thee to remain, in order to show thee my power; and in order that they may proclaim my name throughout all the earth.* 17. If thou dost yet wantonly oppress my people, so as not to let them go: 18. Behold, then will I let rain about this time to-morrow, a very grievous hail, such as hath not been in Egypt since the day of its foundation even until now. 19. And now send, and bring under shelter thy cattle, and all that thou hast in the field; for every man and beast that shall be

"All my remaining plagues," Arnheim, who refers to a similar construction in Exodus xxix. 12, where כל הדם "all the blood" refers to that which was left after the sprinkling spoken of in the beginning of the verse.

וְהַבְּהַפְּׁרֹה אֲשֶׁר־יִפְּצֵא בַשְּׁהֶּה וְלָא יֵאָסֵף` הַבַּּיְתָה 20 וְיָרַד עֲלֵהֶם הַבָּרֶד וָמֶתוּ : הַיָּרֵא אֶת־דְּבַר יְהוָה מֵעַכְהֵי פַּרְעָה הַנִּים אֶת־עַבְרֵיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־ 21 הַבָּתִּים: וַאָּשֶׁר לֹא־שֶׁם לִבְּוֹ אֶל־דְּבַר יְהוֹגֶה וַיְּעַזֶּב

ָּ אֶת־יְעַבָּדִיוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוֹ בַּשְּׁדֶה: פ

פּתר בְּבָּרְ יְהְנָּה אָל־מֹשֶׁה נְמֵה אָת־יְיְדְהְּ' עַל־הַשְּׁמִּיִם וִיהִי בָרֶר בְּכָל־אָרֶץ מִצְרָיִם עַל־הָאָרֶם וְעַל־הַבְּהַמְּה יִיהִי בָרֶר בְּכָל־אָרֶץ מִצְרָיִם עַל־הָאָרֶם וְעַל־הַבְּהַמְּה מַמֵּהוּ עַל־הַשְּׁמִיִם נִיחֹנָה נְהָן קְלֹהֹ וְבָלָר נִתְּהָלַרְּ־ מַמֵּחוּ עַל־הַשְּׁמִים נִיחֹנָה נְהָן קְלֹהֹ וְבָלָר נִמְּהָלִרְּד אַרְצָה וַיִּמְטֵּר יְהֹנָה בְּרָר עַל־אָרֶץ מִצְרָיִם: נַיְהַי בַּלָּר וְאֵשׁ מִתְלַקְחַת בְּתָוֹךְ הַבְּרֶר כָבֵר מְאֹד אְּשֶׁיר בָלָר וְאֵשׁ מִתְלַקְחַת בְתִּוֹךְ הַבְּרֶר כָבֵר מְאֹד אְשֶׁשֶּׂר

בָּרָד וְאֵשׁ מִתְלַקְחַת בְתַוֹךְ תַּבְּרֶד כָבֵד מְאֹד אְּשֶׁר לא־הָיָה כָמֹהוּ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָז הָיְתָה לְּנִוּי: בּנַךְ הַבְּרָד בְּכָל-אֱרֶץ מִצְרַיִם אֲת־כָּל-אֲשֶׁר בַּשְּׂבֶּה 25

מָאָרָם וְעַר־בְּהַמֶּח וְאֵּת כָּל־עַשֶּׂב הַשְּׁרֶּה הַבְּרֶר אָהָרָם וְעַר־בְּהַמֶּח וְאֵּת כָּל־עַשֶּׂב הַשְּׁרֶה הִבְּרֶר מְבָּרְ אָשֶׁר־שָׁם יַאָּר־שָׁם 26 וְאֶת־כָּל־עִץ הַשְּׁרָה שִׁבֵּר: רָכִן בְּאֶרֶץ הַּשְּׁרָ הַשְּׁרִישָׁם 26

27 בְנֵי יִשְׂרָאֶׁל לָא הָיָה בָּרָד: וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמשָה וְלְאָהֵהֹן וַיִּאמֶר אֲלֵהֶם חָפָאתי הַפָּעם יְחוָה בּ הַצַּרִּיק וַאַנִי וַעָפֶּי הָרְשָׁעִים: הַעְהִּזִירוּ אֶל־יִחוָה

וַלֵּב מֶרְהָיֶת ׁ קְלָּדְׂת אֱלֹהִים וּבָרֶר וַאֲשֵּלְחֵה אֶתְכֶּם אָרְא תְּסִפְּוּן לַעֲמְד: וַיַּאמֶר אֵלְיוֹ משָּׁה כְצֵאתִיּ אֶת־ºº הָעִיר אָפָּרְשׁ אֶרִת־כַּפִּי אֶל־יְהוֹוֶת הַקּלְוֹת יֶחְדָּלוּן found in the field, and shall not be brought into the house, upon them shall the hail come down, and they shall die. 20. He that feared the word of the Lord among the servants of Pharaoh made his servants and his cattle flee into the houses: 21. And he that regarded not the word of the Lord left his servants and his cattle in the field.

22. And the Lord said unto Moses, Stretch forth thy hand toward heaven, and there shall be hail in all the land of Egypt, upon man, and upon beast, and upon every herb of the field, throughout the land of Egypt. 23. And Moses stretched forth his staff toward heaven; and the Lord sent thunder and hail, and the fire ran down upon the ground; and the Lord rained hail upon the land of Egypt. 24. And there was hail, and fire was flaming up amidst the hail, very grievous, the like of which had not been in all the land of Egypt since it had become a nation. 25. And the hail smote throughout all the land of Egypt all that was in the field, both man and beast; and every herb of the field did the hail smite, and every tree of the field it broke. 26. Only in the land of Goshen, where the children of Israel were. there was no hail. 27. And Pharaoh sent, and called for Moses and Aaron, and he said unto them, I have sinned this time; the Eternal is righteous, and I and my people are wicked. 28. Entreat the Lord that there may be no more of the thunders of God, and hail; and I will let you go, and ye shall no longer stay here. 29. And Moses said unto him, As soon as I am gone out of the city, I will spread out my hands unto the Lord; the thunder shall

5

^a At first when Moses spoke in the name of the new Deity, "The Eternal, the God of the Hebrews," Pharaoh did not recognise him; but now under the weight of affliction, he acknowledged him, his justice, and his own wickedness and the sins of the Egyptians.

ּוְהַבָּרָר לֵא יָהָיֶה־עוֹר לְמַעו מַדַּע כִי לֵיהוָה הָאָרֶץ: וְאַתָּה וַעַבָּגֶיף יָבַּעְתִּי בִּי טֵגֶבם תִּירְאֹּוּן מִפְּנֵי יְהֹנָה 31 אֱלֹהָים: וְהַפִּשְׁתָּח וְהַשְּׁעֹרֶה נְבֶּרָה כִּי הַשְּעֹרָה אָבִיב וְהַפִּשְׁתָּה גִּבְעַלֹּ : וְהַחִּטֵּה וְהַכָּסֶמֶת לַא נְבֶּוּ יַנְצָא מֹשֶׁה מֵעָם פַּרעה אֶת־הָעִיר 🔞 בִּי אַפִּילְת הֻנָּה יָנֵצָא מֹשֶׁה מֵעָם פַּרעה אֶת־הָעִיר וַיִּפְרָשׁ בַפָּיו בָּלִין הַיִּחְדְּלַוּ הַוּקֹרוֹת וְהַבָּרָר וּטָטֶר לְא־נִתַּך אָרְצָה: וַיַרָא פַּרְעֹה כִּי־חָבַל הַפָּטֶר 34 יְהַבָּרֶר וְהַקְלָתׁ וַיָּפֶׁף לַחֲמֶאׁ וַיַּכְבֵּר לִבְּוֹ הְוּא וַעֲבָרֶיו : אָת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּבְּרְעֹה וְלֹא שׁלַח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּאֲשֶׁר 35 מַיֶּחֲזַקֹ לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שׁלַח

דבר יהוה ביר־משה: וַיָּאָמֶר יְהוָהֹ אֶל־מֹשֶּׁהוֹ בָּא אֶל־פַּרְעָה בִּי־אֲבֿנִי הַכְבַּדָתִי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב עַבְרָיו לְמַעַן שָׁתֶי אְתֹתַי אָלֶה בְּקַרְבְּוֹ: וּלְמַׂעֵן תְּסַפֵּר בְאָוְנֵי בִנְךׁ וּבֶן־בִּנְךֹּ אַת אַשֶּר הַתְעַלֵּלְהַתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אְתֹהַי אֲשֶׁר־ שַׁמְתִי בֶם וְיַדִיְנָתֶם בִי־אֲנִי יְהֹוֶה : נַיָּבֹא משֶה וְאַהֲרֹן ׁ אָלֹדַנִי מְלִיוֹ כְה־אָמֶר יְהֹוָדוֹ אֱלֹדֵי בְּהֹ־אָמֵר יְהוָדוֹ אֱלֹדֵי הָאָבַרִּים עַר־מָתַי מָאַנְתָּ לֵעָנְת מִפָּנֵי שַׁלַח עַמֵּי ּוְעַבְרָנִי: כֶּי אִם־טָאֵן אַתָּח לְשַׁלֵחַ אֶת־עַמֶּי הִנְנִי

٥

מַבִיא מָחֶר אַרְבֶּה בִּנְבָלֶך: וְכִסְה ֹ אֶת־עֵין הָאֶּרִץ וְלָא יוּכָל לִרְאַרת אֶת־רָהָאֶרֶץ וְאָכַל וּ אֶת־יֶהֶר הַפְּלֵטָּה הַגִּשְׁאֶרֶת לְכֶם' מִן־הַבָּלָּד וְאָכַל' אֶת־כְּלֹ־

cease, and the hail shall not be any more; in order that thou mayest know how that to the Lord the earth belongeth. 30. But as for thee and thy servants, I know that ye are not yet afraid before the LORD God. 31. And the flax and the barley were smitten: for the barley was in the ear, and 32. But the wheat and the millet the flax was bolled. were not smitten: for they are late ripening.* 33. And Moses went away from Pharaoh out of the city, and spread out his hands unto the Lord; and the thunders and hail ceased, and the rain was not poured out upon the earth. 34. And when Pharaoh saw that the rain and the hail and the thunders had ceased, he sinned yet farther, and hardened his heart, he and his servants. 35. And the heart of Pharaoh remained hardened, and he did not let the children of Israel go; as the Lord had spoken by Moses.

1. And the Lord said unto Moses, Go in unto BO. Pharaoh; for I have hardened his heart, and CHAP. X. the heart of his servants, in order that I might display these my signs in the midst of them: 2. And that thou mayest tell in the ears of thy son, and of thy son's son, what things I have wrought in Egypt, and my signs which I have done among them; and ye shall know how that I am the Lord. 3. And Moses and Aaron came in unto Pharaoh, and said unto him, Thus saith the Eternal, the God of the Hebrews, How long wilt thou refuse to humble thyself before me? let my people go, that they may serve me. 4. For, if thou refusest to let my people go, behold, I bring to-morrow the locusts into thy boundary. 5. And they shall cover the face of the earth, that one shall not be able to see the earth: and they shall eat the residue of that which escaped, which hath been left unto you from the hail, and they shall eat every tree which

^a Heb. "Of him," Pharaoh the king standing for the whole people.

רבער בּבְּרָיף פִּיוֹם הֵיוֹתָם על-הַאָּרָלְּהּ בִּבָּיף וּבְרֵיִי שְּׁבְּרָתְי בְּבָּבִיף וּבְרַתִּי בִּבְּיִים אֲשֶׁר לְאִרְרָאַוּ אֲבֹבָּיִיף בִּבְּיִיף בִּבְּיִים אֲשֶׁר לְאִרְרָאַוּ אֲבֹבָּיִיף בִּיוֹם הֵיוֹתָם על-הַאָּרָבְּהוּ עָר הַיִּוֹם בְּיוֹתָם על-הַאָּרָבְּיוֹת אָבּרָבִיִּיף וּבְּרֵבִיי

הַזֶּה וַיִפֶּן וַיִּצֵּיא מֵעָם פַּרְעָה: וַיְאמְרוּ עַבְּהֵי פַּרְעֹה אַרְ־ׁיוֹ עַר־מָתִי יִהְיֶּה זֶּה לְנוּ לְמוֹלֵשׁ שַׁלַחׁ אֶרִּד־ הָאָנְשִׁים וַיַעַבְרָוּ אֶת־יְהוָֹה אֱלְהֵיהֶם הַמֶּרֶם הַעַּרֶם הַעֹּרֵ

בִי אָבְדָה מִצְרָיִם: וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־ בַּרְעֹה וַיָּאמֶרְ אֲלֵהֶּם לְכִּוּ עִבְרָוּ אֶת־יְהוַה אֱלְהֵיכֵּם

ַ זִרֵץ ךְ בְבָנֵינִוּ וּבִבְנוֹתֵינוּ בְּצאנֵנוּ וּבִבְקְרֵנוּ נַבֵּץ בְּי מִי נָמִי הַהְּלְבִים: וַיָּאמֶר מֹשֶׁה בִּנְעָרֵנוּ וּבִזְקְנֵינוּ

ַםגריְהוָה לָנוּ: וַנַּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִּי כֵּן יְהוָדהֹ עַפְּבֶּם נַּמְ בַּנְי בָעָה עַפְּבֶּם בְּאַר אֲשַׁלַחְ אֶתְכֶם וְאֵת־טַפְּבֶּם רְאֹוּ כִּי בָעָה

יהוָּה בִּי אָהָה אַתֶּם מְבַלְּשִׁים וַיְּגַרֶשׁ אֹתָם מֵאָרִח יִהוָּה בִּי אֹתָם מֵאָרִח יִהוָּה בִּי אֹתָם מֵאָרִח יִהוָּה בִּי אֹתָם מֵאָרִח יִהוּ

שני ניאּמֶר יְהוְּה אֶל־משָּׁר־ בּ פּנִי פַּרְעה: ס שני ניּאמֶר יְהוְּה אֶל־משָּׁר־ נְמַה יְיְרְלָּה יִעְל־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאַרְבֶּה וְיַצַּל עַל־אֶרֶץ מְצְרֵיִם בְּאַרֶץ אֵת כָל־אֲשֶׁר מִּצְרֵיִם וְיֹאַכַּלֹ אֶת־כָּל־יַעַשֶּׂב הָאָרֶץ אֵת כָל־אֲשֶׁר מִצְּיֶשֶׁר

13 השְׁאִיר הַבָּרָר: וַנֵּט משָׁרוּ אֶרּג-מֵמֵּחוּ עַל-אֶרֵץ מִצְרֵּיִם ׁ וִיהנָּרוֹ נִהַג רְוּחַ־קְרִים ׁ בָּאָׂרֶץ כָּרוֹ-הַיִּוֹם הַהְוּא וְכָל-הַלֶּיִלָה הַבָּלֶּןר הָיָּה וְרִוּחַ הַקְּרִים נָשָׂא הַהְוּא וְכָל-הַלָּיִלָּה הַבָּלֶּןר הָיָּה וְרִיּה הַבְּלֶּר בְּיִּה וְרִוּחַ בְּשָׂא בּיִר בְּאַרֶץ מִצְרַיִּם וּ groweth for you out of the field: 6. And thy houses, and the houses of all thy servants, and the houses of all the Egyptians shall be full of them; the like of which neither thy fathers, nor thy fathers' fathers have seen, since the day that they were upon the earth unto this day; and he turned himself, and went out from Pharaoh. 7. And the servants of Pharaoh said unto him, How long shall this man be unto us for a snare? let the men go, that they may serve the Lord their God: knowest thou not yet that Egypt is destroyed? 8. And Moses was brought back with Aaron unto Pharaoh; and he said unto them, Go ye, serve the LORD your God; who are they that shall go? 9. And Moses said, With our young and with our old will we go; with our sons and with our daughters, with our flocks and with our herds will we go; for we hold a feast unto the 10. And he said unto them, So be the Lord with you, as I will let you go, together with your little ones: look, surely your intentions are evil. 11. Not so; go now ye men, b and serve the Lord, for this you desire; and they were driven out from Pharaoh's presence.*

12. And the Lord said unto Moses, Stretch out thy hand over the land of Egypt for the locusts, and they shall come up over the land of Egypt, and eat every herb of the earth, whatever the hail hath left. 13. And Moses stretched forth his staff over the land of Egypt, and the Lord urged an east wind over the land all that day, and all the night; and when it was morning, the east wind brought along the locusts. 14. And the locusts went up over all the land of

^a "Look, for the wrong you purpose to do is before your face to testify against you."—Onkelos. Literally it is thus: "See, for the evil is before your face."

^a It is evident that Pharaoh in temporizing with Moses about the dismissal of the Israelites, had all along the idea of letting them go but a short distance, after which they should return; hence he averred

וַיָּנַח בְּכָל גְּבָוּל מִצְרֵיִם כָבֵר מְאֹד לְּפְנְּיוֹ לֹא־הָיָרִה בָּנְי יִשְׂרָאֵל:
בַּן אַרְבָּה בְּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיָה־בֵּן: וַיְכֵּם אֶת־עֵין כָּל־הָעָשֶׁר הוֹתִיר הוֹתִיר הַבָּרָי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הבּבָּרְ הָּלִים: וַיִּמַתַּר בְּרָעה לִקְרָא לְמשֶׁה וּלְאַהְּרֹן וְיִשְׁה בְּיִרְי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הבּבָּרְר מִצְרָים: וַיִּמַתַּר בַּרְעה לִקְרָא לְמשֶׁה וּלְאַהְּרֹן וְיִבְּעָה וַיִּמְתָּר בְּלְּרָא לְמשֶׁה וּלְאַהְרֹן בִּבְּרִים: וַיִּמַתַּר בַּרְעה לִקְרָא לְמשֶׁה וּלְאַהְרוּ לִיִּתְּה בְּנִים וְנִימַתְּר בִּנְיִם וְנִימַתְּר בִּנְיִם וְנִימָתְּר וֹנִישְׁה וֹיִמְתְּר וֹנִישְׁה וְנִישְׁה וּלְּיִתְּה וְנִישְׁה וֹנִישְׁה וְנִישְׁה וְשְׁרְא שִׁלְח אִרוּ בְּנִים וְנִימָתְר וֹיִמְתְּתְירוּ יְמָּה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִישְׁה בְּנְעה וְנִישְׁה וְיִבְּיוֹם בְּנְעה וְנִיתְּה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִישְׁה בְּנְיְה וְנִיתְּה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִישְׁה וְנִיתְּה וְנִיתְוּה וְנִישְׁה וְנִיתְּה וְנִישְׁה וְיִּבְּוֹת מִיְנְיתְּה וְנִיתְּה בְּנִית וְנִים בְּבִיוֹת וְנִיתְּה בְּנִיתְ וְנִיתְּה בְּנִיתְּיְם מִנְּבְיוֹם נְנִישְׁה וְיִשְׁה וְיִשְׁה וְיִישְׁה וְיִשְׁה וְיִיתְּה בְּיִרְה בְּנְיִים בְּבְּיִים בְּבְּרְעה וְּיִבְּיוֹם בְּבְיִים וְנִישְׁה וְיִישְׁה וְיִים מְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְּיִים בְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְיִים בְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים וְיִינְתְּיְם בְּיִבְּיוֹם בְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיִים וְיִישְׁה וְיְיִים בְּיוֹים בְּיוֹיְיְיְם בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִינְיוֹם בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים

⁵¹

⁵²

⁵³

⁵⁴

⁵⁵

⁵⁶

⁵⁶

⁵⁷

⁵⁸

Egypt, and rested in all the boundaries of Egypt; very grievous were they; before them there were no such locusts as they, and after them there will not be any such. And they covered the face of the whole earth, so that the earth was darkened; and they are every herb of the land, and all the fruit of the trees which the hail had left; and there was not left any green thing on the trees, or on the herbs of the field, through all the land of Egypt. 16. Then Pharaoh made haste to call for Moses and Aaron; and he said, I have sinned against the Lord your God, and against you. 17. And now forgive, I pray thee, my sin only this once, and entreat the Lord your God, that he may take away from me only this death. 18. And he went out from Pharaoh, and entreated the Lord. 19. And the Lord turned a mighty strong west wind, which took away the locusts, and cast them into the Red Sea; there was not left one locust in all the boundary of Egypt. 20. But the Lord hardened Pharaoh's heart, so that he did not let the children of Israel go.

21. And the Lord said unto Moses, Stretch out thy hand toward heaven, and there shall be darkness over the land of Egypt, and it shall be a darkness of the night.^a 22. And Moses stretched forth his hand toward heaven; and there was a thick darkness in all the land of Egypt three days: 23. They saw not one another, neither did they rise, any one from his place, for three days; but for all the children of Israel there was light in their dwellings.* 24. And Pharaoh called for Moses, and said, Go ye, serve the Lord;

that the children were of no use for such an expedition, and he therefore desired to retain them, as hostages for the return of the fathers.

^{*} According to Rashi, who renders או ממש and explains "the darkness of the night shall continue into the following days." From emesh, "yesterday."

יא ניאטר יְדוּלָה אֶל־משָׁה עוֹד נֶגַע אָחָר אָבָיא

על-פַּרְעה וְעַל-מִצְלַיִּם אַחֲבִי-בֵּן יְשַׁלַח אֶתְבֶּם

על-פַּרְעה וְעַל-מִצְלַיִּם אַחֲבִי-בֵּן יְשַׁלַח אֶתְבֶּם

מְּמָה בְשַׁלְחוֹ כַלֶּה נָּרֶשׁ יְנָרֶשׁ אֶתְבֶּם מִנֶּה: דַּבֶּר־

גָא בְּאָזְנֵי הָעֶם וְיִשְׁאֲלוֹ אִישׁ מִאַת רֵעִרהוּ וְאִשְּהֹ

מאַרת רְעוּלְה בְּלֵי־בֶּסֶף וּכְלֵי זָרָה: נַיִּתַּן יְהֹנֶה אָתִר מְשָׁה בְּאִינֵי מִצְרֵים נַם וּ הָאִישׁ משָׁה נְּדְוֹל וּבְעִינֵי מִצְרֵים בְּעִינֵי עַבְּרְי־פַּרְעה וּבְעִינֵי מִצְרֵי־פַּרְעה וּבְעִינֵי בּיִרְי־פַּרְעה וּבְעִינֵי בּיִרְים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִּבּים בּיִּבּים בּיִים בּיִּבְיים בּיִּבְיי מִיּבְּרְעה וּבְעִינֵי בִּיבְּרְעה וּבְעִינֵי בִּיִּבְירְעה בּיִבִּים בּיִם בּייִבּיר מִשְׁה בְּה אָמַר בּיִּעם בּיִים בּיִים בּיִבִּים בּיִּבּים בּיִּבְירִי־בּּרְעה וּבְעִינֵי בִּיבְּעם בִּיבִים בּיִבּים בִּיבִים בּיִבְּירִיבְּרְעה וּבְעִינֵי בִּיבְיים בְּיִבְיר מִיּבְרִים בְּיִבְּיר מִיּבְּר מִיבִּים בּיִבּים בּיִבּים בּיִבּים בּיִים בּיִּבְיר בִּירְעה וּבְּעִינֵי בִּיבְּרִים בְּיִבִּים בּיִבּים בִּיִּים בּיִּבְיר מִּבְּרְעה בִּיבְּרִים בּיִּבְיר בִּירְעה בִּיבְּרִים בְּיִבְּר מִינִי עִבְּרִי־פַּרְעה בּיִבְּר בּיִבְּר בִּיבְּרְעה בּיִבְּר בִּיבְּר בִּיבְּר בִּיבְּר בִּבְּר בִּיבִּר בִּיבְּר בִּיבְּים בּיִים בּיִים בּיִּבּים בּים בּיִּבּר בּיִבְּרְעה בִּיבְּר בִּיבְּר בִּבְּיר בּיִבְּרְעה בִּיבְּר בִּיבְּר בִּיבְּר בִּיבְּים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִּים בּים בּים בּיִים בּיִּים בּיִּים בּים בּיִים בּיִּים בּיִּרְים בּיִּבְיבְים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִּים בּיִּים בּיִים בְּיִים בּיִּים בּיִים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיִים בּיּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִיּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִיּים בְּיִים בְּיִים בְ

יְהֹוֶהְ בַּחֲצִּת הַלֵּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתִוֹךְ מִצְרָיִם: וּמֵת בָּלִילָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתִוֹךְ מִצְרָיִם: וּמֵת בָּלֹּר בְּתָהֹי מִבְּכְוֹר בַּרְעהׁ הַיּשֵּׁב עַל־בְּכְוֹר בְּתָהֹי בְּתָהִים עַל־בִּסְאוֹ עַדְר בְּכִוֹר הַשִּׁבְּּחָה אֲשֶׁר אַחַר הְרֵחֵיִם עַל־בִּסְאוֹ עַדְר בְּכִוֹר הַשִּׁבְּחָה אֲשֶׁר אַחַר הְרֵחֵיִם עַל־בִּסְאוֹ עַדְר בְּכִוֹר הַשִּבְּחָה אֲשֶׁר אַחַר הְרֵחֵיִם

only your flocks and your herds shall remain behind: even your little ones may go with you. 25. And Moses said, Even thou must give us sacrifices and burnt offerings, that we may sacrifice unto the Eternal our God. 26. And also our cattle must go with us, there shall not be left behind a single hoof, for thereof must we take to serve the Lord our God; and we know not with what we must serve the Lord, until we come thither. 27. But the Lord hardened Pharaoh's heart, and he would not let them go. 28. And Pharaoh said unto him, Get thee away from me; take heed to thyself, see my face no more, for on the day thou seest my face thou shalt die. 29. And Moses said, Thou hast spoken well, I will not see thy face again any more.

- CHAP. XI.

 1. And the Lord said unto Moses, Yet one plague more will I bring over Pharaoh, and over Egypt; afterwards he will let you go hence: when he will let you go, he shall surely thrust you out altogether from here.

 2. Speak now in the ears of the people, and let them ask every man of his neighbour, and every woman of her neighbour, vessels of silver, and vessels of gold.

 3. And the Lord gave the people favour in the eyes of the Egyptians; also the man Moses was very great in the land of Egypt, in the eyes of Pharaoh's servants, and in the eyes of the people.*
- 4. And Moses said, Thus saith the Lord, About midnight will I go out in the midst of Egypt: 5. And there shall die every firstborn in the land of Egypt, from the firstborn of Pharaoh that^b is to sit upon his throne, even unto the firstborn of the maid servant that is behind the mill;
- ^a Although above, chap. x. 7, the servants of Pharaoh called Moses "the snare" of Egypt, they could not avoid honouring the man who was so signally favoured by the God of Israel, whose power they had felt.

b" Who in future is to sit upon the throne of his kingdom."—

וְּכְלֹ בְּכְוֹר בְּהַמֶּה: וְהַיְתָה צְעָקָה גְּדֹלֶה בְּכְלּ־צֵּכֶץ
 מְצְרֵיִם אֲשֶׁר כָמֹהוֹּ לֹא נְהְיָתָה וְכָמָהוּ לֹא תֹמְף:
 וֹלְכֵלֹ וּ בְּנִי יִשְׂרָאֵל לַא יֵחֶרַץ-כֶּלֶב לְשׁנֹוֹ לְמָאִישׁ וְעַר־בְּהַמֶּה לְמַעוֹ הַבְּיִן יִשְׂרָאֵל יִ יֵיְרְרַוּ כְּלֹּדְעַכְהֵיְהְ אֵלֶה אֵלֵי מִעְר־בְּהַמֶּה לְמַעוֹ יִשְׂרָאֵל יִ יֵיְרְרַוּ כְּלֹּדְעַכְהֵיְהְ אֵלֶה אֵלֵי מִעְרִים וּבִין יִשְׂרָאֵל יִ יֵּוֹרְרַוּ כְּלֹּדְעַכְהֵיְהְ אֵבֶּח וְּהַלָּה אֵלֵי בְּיִבְּיִם וּבִין יִשְׂרָאֵל יִ יֵּאָמֶר יְהוֹה ֹ אֶל־מִשְׁה לְא־יִשְׁמֵע בְּרְעָה לְמִיעוֹ רְבְּוֹת מְוֹפְהַיִי בְּאֶבְץ מִצְרִים הְאָלֶה וְמִיְבִים וּבְיִאְה לְאַבְיִים וְנִאְמֶּת וְרְבְּוֹת מְוֹפְתָּה לְא־יִשְׁמֵע בְּלְהוֹ וְמִיְהְוֹה לְאִרִיכִּלְ מִעְּלְ הְבְּיֹת מְוֹבְּלְתְ מִנְּבְיִם וּתְאֵלֶה וְנִיְחָה וְמָשְׁרְעוֹ מְעָשֶׁוֹ וְתְּלְה אֶבְרְעוֹה וְלְא־שָׁבְלְח וּמִבְּיִי בְּרְעֹה וְנְחָה וְמְבְירִוּה וְמְבִּרְיִה וְמְבְּרְעִה לְבָּבְּרְעִה וְמְבִּבְים וּהְוֹה אֶת־כְּלֵב פַּרְעֹה וְלְאִרְשִׁמְע בְּבְּרְעֹה וְמְבְּיִבְיִי יְשְׁרָאֵל מְאַבְרְצוֹ : מְיִבְעָּה וְמִבְּרְעִה וְנְחָזּלְם מְעִבְּרְוֹה לְאִבְיִים וּתְהֹל מְתְרְצוֹ בְּבְּרְעֹה וְמְבְּרְעִה לְעִהְ מְעִיּבְ וְיְהוֹה אֶבְרְצוֹ בְּרְעִה וְלָא מְמְבְרְצוֹ בְּבְרְעֹה וְמְבְּבְבְירִישְׁלָם מְעִבְּרְנִה בְּרְעִה מְצְבִיייִשְּרָאֵל מְצִבְרְצוֹוֹ : מְנִיבְיּבְלְח מִצְבְרְעוֹה וְלְאֹבְייִם וּנְחָוּלְם מְצְבִּרְיוֹם וְמָבְיּבְלְי מְבְּבְּוֹב בְּיִבְייִשְּבְּעוֹ בְּבְרְעִה בְּבְיִייִשְּרָאוֹ בְּעִבְּי בְּבְרְעוֹה וְמְבְּבְייִישְׁרָבְאוֹ בְּעִבְּיִם וְיִבְּבְּיִים בְּבְּיִבְיִישְׁבְּיִם בְּבְּיִבְיִישְׁבְּבְּבְיִים וְנְחָבְיִבְּיִבְייִישְׁבְּבְּיִים בְּבְּיִבְיִישְׁבְּבְּבְיוֹב וְשְּבְבְּיֹבוֹי וְבְיִים וְיִבְּיְיִים בְּיִבְיוֹים וְבְּבְּיוֹבְיוֹבְיוֹ בְּבְּבְיוֹים בְּבְּיבְיוֹים וְבְּבְּבְיוֹים בְּבְּיִים בְּבְּבְיוֹבְיוֹים בְּבְּבְיוֹבְיוֹים בְּבְּבְיוֹבְיוֹים וְבְּבְיוֹם בְּיוֹבְיוֹים וְבְּיוֹים וְבְּבְּבְיוֹם וּבְּיוֹים בְּבְּבְיוֹים וּבְּבְּבְיוֹים בְּבְּיוֹים בְּבְּיוֹם בְּיבְבְּיוֹים בְּבְּבְיוּילוֹיוּ בְּבְּיבְיוֹם וְבְּיוֹם בְּבְּבְיבְיוֹם בְּבְּיוֹים בְּבְּיוֹים בְּבְּב

יְהֹוָהֹ אֶל־מֹשֲה וְאֶל־אַהֲהֹן בְּאֶבֶץ מִצְרֵיִם לֵאמְר: הַחְדֶשׁ הַאֶּה לָבֶם רָאשׁ חְרָשִים רִאשִׁון הוּאֹ לָבֶּם ²

לְחַרְשֵׁי הַשָּנְה: דַּבְּרוּ אֶל־כָל־יְעַרַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בָּעשִׂר לַחַדָּשׁ הַזֶּהְ וְיִקְחַוּ לָהֶׁם אֶישׁ שֶׂה לְבֵית־ אָבְת שֶׂה לַבָּיִת: וְאִם־יִמְעַט הַבַּּיִת מְהְיַוֹת מִשְּהֹ

וּן זְעָיֶת עָשֶׂר אַרָבּל לְמִשְּׁבֶּׁעָת עַדְיַבְּעָה אַרְבָּעָה עָשֶׂר וּוּ הַּנְּה לָכָם לְמִשְׁבֶּעָרה אַרְבָּעָה

and every firstborn of beasts. 6. And there shall be a great cry throughout all the land of Egypt, the like of which hath never been, and the like of which will not be any more. 7. But against any of the children of Israel not a dog shall move his tongue, against man or beast; in order that ye may know how that the Lord doth distinguish between the Egyptians and Israel. 8. And all these thy servants shall come down unto me, and bow themselves down unto me, saying, Get thee out, and all the people that follows thee; and after that I will go out: and he went out from Pharaoh in a burning anger.

9. And the Lord said unto Moses, Pharaoh will not hearken unto you; in order that my wonders may be multiplied in the land of Egypt. 10. And Moses and Aaron did all these wonders before Pharaoh; and the Lord hardened Pharaoh's heart, and he did not let the children of Israel go out of his land.

1. And the Lord spoke unto Moses and Aaron in the land of Egypt, saying, 2. This month shall be unto you the chief of months: the first it shall be unto you of the months of the year. 3. Speak ye unto all the congregation of Israel, saying, On the tenth day of this month they shall take to themselves every man a lamb for every family, a lamb for every house: 4. And if the household be too little for a lamb, then shall he take it with his neighbour who is next unto his house, according to the number of the souls; every man according to what he eats shall ye make a count for the lamb. 5. A lamb without blemish, a male of the first year shall ye have: from the sheep, or from the goats may ye take it. 6. And ye shall have it in keeping until the fourteenth day of the same

^a HeB. "That is at thy feet," meaning, that follows where the prophet leads.

לַתָּבֶשׁ הַנֶּגָה וְשְּׁחֲמַוּ אֹתוֹ כֶּל קְהַל עֲבַת־יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם: וְלֶּלְחוּ מִן־הַדָּם וְגָרְענָוּ עַל־שְׁתֵּי הַפְּזוּוּוֹת ּוָעַל־הַפַּשְּקוֹף עַל הַבָּהִּים אֲשֶׁר־יְאֹכְלוּ אֹתְוֹ בָהֶם: וְאֶכְלִוּ אֶת־הַבָּשֶׂר בַּלַיֵלָה הַזְּהֶ צְלִי־אֵשׁ וּמֵצׁוֹת ַעַל־מָרֹרֵים יִאכְלֶחוּ : אַלֹּ־תָאכָלָוּ מָמֵּנוּ נָא וּבָשֵׁל מְבָשֶׁרֹ בַּמֶּיִם בֵי אִם־צְלִי־אֵשׁ ראשוּ עַל־בְּרָעִיוּ ּ וְעַל־קּרְבְּוֹ : וְלְא־רתוֹתְעירוּ מִשֶּנוּ עַר־בְּטֶּר וְהַנֹּתָר ָ מָמֶנוּ עַר־בָּמֶּך בָאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: וְכָּכָה תְּאֹכְלַוּ אֹתוֹ מָרְגוּיבֶם חָגָרִים גַעָבייבֶם בְּרַגְלֵיבֶּם וּמַקּלְבֶם בְּיָרָכֶם וַאֲכַלְתָּם אֹתוֹ בְּחִפְּוֹון כֵּסַח הָוּא לֵיהוָה: ּ וְאַבַרְתַּי בְאֶרֶץ־מִצְרֵּיִם בּלַיֵּלָה הֹוֶה וְחִבֵּיתִי כָּל־ בְּכוֹרֹ בְאָבֶרִץ מִצְרַיִם מְאָדֶם וְעַר־בְהֵמֶה וּבְכָּלֹ־ וּ אֱלֹהֵי מִצְרָיִם אֱעֶשֶׂה שְׁפָּטִים אֲנֵי יְהֹוֶה: וְהִיָה הַרָּם בּ לָבֶׁם לְאֹת עֻל הַבֶּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָּׁם וְרָאִּיתִי אֶת־ הַדָּם וּבָּסַחָהָי עַלֵבֶם וְלֹא־יְהָיֶה בָבֶם נָגָף לְמַשְׁחִירת 14 בְּהַכֹּהָי בְאֶבֶרִץ מִצְרָיִם: וְהָיָה הַיּוֹם רַחָנָה לְבֶם לְזִבְּלוֹן וְחַגֹּתֶם אֹרְזוֹ חַג לֵיהוֹדֶה לְדֹרַתִיבֶּם חָקָרה עוֹלֶם תְּחָגְחוּ: שָׁבַעָת יָמִים מַצְוֹת תֹאבֵלוּ אַךְ בַּיַוֹם 15 הָרִאשׁוֹן תַשְׁבִּיתוּ שְׂאָר מִבָּתִיכֶם כֵי ו כָל־אֹכֵל חָמֵץ וְנְכְרָרָשָׁה הַנֶּבֶּשׁ הַהִּוּאֹ מִישְׁרָאֵׁל מִיוֹם הָרִאשׁן ער־יוֹם הַיֹּשְּבְּגִי : וּבַיַוֹם הָרְאשוֹן מִקְרָא־לְּדֶשׁ 16 month; and then the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it towards evening.^a 7. And they shall take of the blood, and put it on the two side posts and on the upper door post, in the houses, wherein they shall eat 8. And they shall eat the flesh in that night, roasted by the fire, with unleavened bread, together with bitter herbs they shall eat it. 9. You shall not eat of it raw, nor in any wise sodden with water; but roasted by the fire; its head with its legs, and with its entrails. 10. And ye shall not let any thing of it remain until morning; and that which remaineth of it until morning ve shall burn with fire. And thus shall ve eat it, with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste, it is passover unto the Lord. 12. And I will pass through the land of Egypt in this night, and I will smite every firstborn in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will execute judgment; I am the Lord. 13. And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are; and when I see the blood, I will pass over you; and there shall be no plague against you to destroy when I smite (others) in the land of Egypt. 14. And this day shall be unto you for a memorial; and ye shall celebrate it as a feast unto the LORD; throughout your generations, as an ordinance for ever shall ve celebrate it. 15. Seven days shall ye eat unleavened bread; but on the first day ye shall have put away leaven out of your houses: for whosoever eateth leavened bread, that soul shall be cut off from Israel, from the first day until the seventh day. 16. And on the first day there shall be a holy convocation, and on the seventh day there shall

^a Hee. "Between the two evenings," i. c. between the time the sun begins to decline till sunset, or "the afternoon."

b This verse is well explained thus, "I am the Lord," I myself will 6

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִּי מִקְרָא־קְדֶּשׁ יִהְיְּיָה לְבֶּלְם בָּלִר מְלָאכָה לֹא־יֵעשָׂה בָּהֶּם אֲךְ אֲשֵׁר יֵאָכֵל לְבָלּלּיּנָפֶשׁ בֹּי בְעַגָּשׁ הַיִּיִּם וּשְׁמַרְהֶּם אֶת־הַיִּוֹם הַזָּה לְבֹּלְתִיכֶם מֵאֶבֶין מִצְרָיִם וּשְׁמַרְהֶּם אֶת־הַיִּוֹם הַזָּה לְרֹלְתִיכֶם מֵאֶבֶין מִצְרָיִם וּשְׁמַרְהֶּם אֶת־הַיִּוֹם הַזָּה לְרֹלְתִיכֶם בּאָרָב הְאַבְּיִוֹ מַצְּהִי בַּנִיה אֶרְבָּעָה עָשָּׂר יִוֹם לַחֹרֶשׁ בְּעָׁרָב הְאִבְּרָוֹ מַצְּה עֵּער נִוֹם הָאָחָר וְעִשְּׂרָים בְּעִּהְרָב הָאִרְבָּעָה וְעָשְּׂרָים

יוּהָוּא בָּעֶרֶב: שִּבְעַרד יִשְׂרָאֵל בָגֵר וּבְאָזְרָח הָאָרֶץ: בְּבָרִתִיכֶּם כִי וּ כָל־אֹכֵל מַחְמָּצֶת וְנִכְּרְתְּח הַגָּפֶּש יַמְעַרָר: יִשְׂרָאֵל מַחָעָרָם הָּגָּפָּש

הַמִּזוּזִירִז מּוֹ-בַבָּם אָאֵר בַפֵּלְּה וֹאַבָּים לְאַ בֹּזְאָנִה אָאָר-בַּםּה וֹבִּנְעִבֵּם אָלִ-בֹוּמַשְׁלוּהְ וֹאָלְ-הִּבֹּה מְאָרִיבִּפַּף וְלִנְּחְבָּיִם אָאָרְבִּי אָזִוְכ וּאַכּּלְבִּים בַּבֵּם בּבּּם בּבָּם אָאָר בִּפְּטָּה וּלְלַחְיבִּים אָאָר בִּאָרְבִּים וְאַבְּטִּהְ זְּאָרְ מִאָּרִה לְּכָּם אָאָר בְּאָרְבִּים וְאַבְּטִּהְ

23 אָלישׁ בִּפְתַח־בִּירְגוֹ עַר־בְּנֻקר: וְעָבֶר יְחּוָה ֹ לְּנְנְּףׁ אֶרִישׁ בִּפְתַח־בִּירְגוֹ עַר־בְּנֻקר: וְעָבֶר יְחּוָה ֹלְנְנְףׁ וְעֻל שֶׁרְיִם בְּשְׁחִוֹּת וּפְּפַח יְרדּוָה עַל־הַפְּּרַתח וְלָא יִתְוֹ שְׁרָיִת לָבִא אֵל־בַּתִּיבִם לְנְגִּף: וּשְׁמַרְתֵּם אֵת־²⁴

be a holy convocation to you; no manner of work shall be done on them, save what is eaten by every man, that only may be prepared by you. 17. And ye shall observe the unleavened bread; for on this selfsame day have I brought forth your armies out of the land of Egypt: therefore shall ye observe this day in your generations as an ordinance for ever. 18. In the first month, on the fourteenth day of the month, at even, ye shall cat unleavened bread, until the one and twentieth day of the month at even. 19. Seven days no leaven shall be found in your houses; for whosoever eateth that which is leavened, even that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a stranger, or one born in the land. 20. Nothing that is leavened shall ye eat; in all your habitations shall ye eat unleavened bread.*

21. And Moses called for all the elders of Israel, and said unto them, Draw out and take for yourselves lambs according to your families, and kill the passover sacrifice. 22. And ye shall take a bunch of hyssop, and dip it in the blood that is in the basin; and strike the lintel and the two side posts with the blood that is in the basin; and none of you shall go out from the door of his house until the morning. 23. And the Lord will pass through to smite the Egyptians; and when he seeth the blood upon the lintel, and on the two side posts, the Lord will pass over the door, and will not suffer the destroyer to come in unto your houses to smite. 24. And ye shall observe this thing, for

do this, and not through a messenger. It must not be lost sight of that the punishment of the Egyptians and the redemption of the Israelites were to be as lessons, to both the parties affected thereby, of the greatness and the irresistible power of the Lord; hence the slaying of the firstborn was effected without the mediatorial agency of Moses even as in the other plagues; and as Pharaoh and his wise men relied upon the power of their idols, these too were overthrown in the night of the deliverance of Israel, by Israel's God.

בַּרָבֶר הַזֶּהָ לְחָק־לְךָּ וּלְבָנֶיף עַר־עוֹלֶם: וְהָיָּה בִי־ 25 רָבָלְאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִרֶזן יְהוֹנֶה לָבֶם בַּאֲשֶׁר ייאמרן וְהָיָה כִּי־יִאמְרוּ בּרָה הַוֹאת: וְהָיָה כִּי־יִאמְרוּ 26 27 אֲלֵיכֶם בְּגֵיכֶם מֶה הָעַבֹּדֶה הַוֹאת לָכֶם: וַאֲמַרְתֶּם 27 וֶבַח־בָּּסַח הוּא לִירחוָה אֲשֶׁר בְּּסַׁח עַל־בָּתֵּי בְנֵי־ יִשָּׂרָאֵלֹ בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפָוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בָּתַעונוּ 28 הַצֶּיל וַיִּקְר הָעָם וַיְשְׁהַחְוִּי: וַיֵּרְ כִּוּ וַיִּעֲשָׁוּ בְּגֵי יִשְׂרָאֵל בַּיִבְשָׁר צִּנָּה יְהנָה אֶת־מֹשֶׁה וַאַרְהַלְן בֵּן עשו : פ ששי וַיְהַיוּ בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיהוָהٌ 29 הַבָּה כָלֹ־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרֵיִם מִבְּכָר פַּרְעה הַישֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכַוֹר הַשְּבִּי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבְּוֹר וְכָל 30 בְּכָוֹר בְהֵמֶה: וַיָּכָּןם פַרְעֹה לַוְיָלָה הַוּא וְכָל-עֲבָדִיוֹ וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהָי צְעָקָרה גְרֹלֶה בְּמִצְרֵיִם כִּי־אֵין 31 בַּיִת אֲשֶׁר אֵין־שֶׁם מֶת: וַיְקְרָא לְמשָׁה וְלְאַהְרֹן לַיְּלֶה וַיֹּאמֶר קְוּמוּ צְאוֹ מִתְּוֹךְ עַמִּי נִם־אַתֶּם נַם־בְּנֵי יִשְׂרָאֶל וּלְכֶוּ עִבְרָוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם: גַם־צְאוּכֶׂם נַם־בְּקַרְכֶּם קְקוּ בַּצְאָשֶׁר דִּבַּרְשָּם וַלֻכוּ וּבַרַכְשָם נַם־ 33 ארבי: וַתְּחֶזַק מִצְרַיִם עַל־הָעָם לְמַהֵר לְשַּלְחֵם 34 מן־הַאָרֵץ כֵי אָמִרוּ כָלֵנוּ מֵהָים: וַיְּשֵּׂא הָעָם אָת־ בְּצַקוֹ מֶרֶם יֶחָמֶץ מִשְׁאֲרֹתֶם צְרָרִרת בְּשִׁמְלֹתָם ישָׁרָאָר משֶׁרוּ וּבְּגִי־יִשְׂרָאֵר עָשְׂוּ כִּדְבַר משֶׁרוּ (מַשֶּׁרוּ בַּרְבַר משֶׁרוּ 35

an ordinance to thee and to thy sons for ever. 25. And it shall come to pass, when ye be come into the land which the Lord will give you, according as he hath promised, that ye shall keep this service. 26. And it shall come to pass, when your children shall say unto you, What mean ye by this service? 27. That ye shall say, It is the sacrifice of the Lord's passover, who passed over the houses of the children of Israel in Egypt, when he smote the Egyptians, and our houses he spared; and the people bowed the head and worshipped. 28. And the children of Israel went away, and did as the Lord had commanded Moses and Aaron, so did they.*

29. And it came to pass at midnight, that the Lord smote all the firstborn in the land of Egypt, from the firstborn of Pharaoh that was to sit on his throne unto the firstborn of the captive that was in the dungeon; and all the firstborn 30. And Pharaoh rose up in the night, he, and all his servants, and all the Egyptians; and there was a great cry in Egypt; for there was not a house where there was not some one dead. 31. And he called for Moses and Aaron by night, and said, Rise up, and get you forth from among my people, both ye and the children of Israel; and go, serve the Eternal, as ye have said. 32. Also your flocks and your herds take, as ye have said, and be gone; 33. And the Egyptians were urgent and bless me also. upon the people, to make haste to send them away out of the land; for they said, We shall all be dead men. And the people took their dough before it was leavened, their kneading-troughs being bound up in their clothes upon their shoulders. 35. And the children of Israel did according to the word of Moses; and they asked of the

² "Let all be as ye have spoken, even the cattle ye asked of me for sacrifices take, and only pray for me, for I too am firstborn."—RASHI.

וְיִשְׁאַלוּ מִמִּצְרַיִם בְּלֵי־בֶּסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמְלְרֹת: וִידְּיִה נָתַוֹ אֶת־חֵוּ הָעֶם בְּעִינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאַלְוּם וְיַנַצְּלִוּ אֶת־מִצְרָיִם: בּיַבַּצְלוּ אֶת־מִצְרָיִם:

יוּסְעוּ בְנֵי־יִשְּׂרְאֶר מֵרַעְמְּסֵס סְכְּתָה כְּשֵׁש־מֵאֹּוֹת 38 בְּיִסְעוּ בְנֵי־יִשְּׂרְאֶר בְּרִים לְבֵּר מִמְּף: וְנַם־עֶרֶב רָב 38 בְּלֶּף רִגְּלֶי הַנְּבָרִים לְבֵּר מִמְּף: וְנַם־עֶרֶב רָב 39 אָר־דַּבְּצִיק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמְצְרַיִם עֻנְּת מֵצְוֹת כֵּי אָת־דַבְּצֵּיק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמְצְרַיִם עֻנְּת מֵצְוֹת כֵּי לֵא חָמֶץ כִּי־גְּרְשׁוּ מִמְצְרַיִם וְלָא יָבְלוּ לְהִתְּמַהְמֵּהַ לַּעְּ וֹבְּלֵּוֹ לְהִתְּמַהְמֵּהַ לַּעְּיוֹ לְאַ יְבְלוּ לְהִתְּמַהְמֵּהְ 40 בְּצְיֵי יִשְׂרָאֵל בְּעִי יִשְּרָבְּע מִבְּצְרָים שְׁרַשִּים שְׁנָּה וְאַבְוּ בְּעִי יִשְׂרָבְּע מִּצְרָיִם שְׁרַשִּׁים שְׁנָה וְאַבְּוּ בְּעִבְּרִים שְׁנָה וְּבִּרְבָּע מִּצְרָיִם שְׁנָה וְאַבְּוּ בְּעִי יִשְׂרָאֵל בְּעִיּים מִּבְּיִים שְׁנִים שְׁנָה וְנִישְׁרָאֵל בְּעִים בְּבִּי יִשְּרָאֵל בְּעִים בּיִּיִים בְּעִים שְׁנָה וְבִּיִּבְּעִים בְּעִים בִּיִי יִשְׂרָאֵל בְּעִים בּעְרָה מִבְּבְּעִים בְּבִּי יִשְּׁרָאֵל בְּעִים בְּבְּיִים בְּעִים בּבְּיִי יִשְּׁרָבְּוֹם בְּעִים בּבְּיִי יִשְּׁרָבְּיִים בְּעִים בּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּבִים בְּבְּיִים בְּבְּבְיִי יִשְּׁרָבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּרִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבִי יִשְּׁרָבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּבִים בְּבִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבִּי יִשְּׁרָבְבָּבְיִים בְּבְּבִייִים בְּבְּבִייִים בְּבְּיִים בְּבִּייִים בְּבְּבִיי יִשְּׁרָבִּיִייִים בְּבְּבִיי בְּבְּבְייִים בְּבְּבִיים בְּבְייִים בְּבְּיִים בְּבְייִים בְּבְּבְיִי בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבִיים בְּבְּבִים בְּבְיִים בְּבְּבִיים בְּבְּבִיים בּבְּבְייִים בְּבְּבִיים בְּבְּבִיים בְּבְּבִיים בְּבְּבִייִישְׁבְּבְיּבְייִישְּבְּבְיִים בְּבְיִים בְּבְּבִּים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְּבְּבְיּבְייִישְּׁבְּבְּבְיּבְּיִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְּיבְּבְּבְיבְּבְּבְייִים בְּיִבְּיוֹים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְיבְּבְיבְּיבְּבְּבְּבְייִישְּבְּבְּיִים בְּבְּבְיים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְיבְּבְּבְיבְּים בְּבְּיִים בְּבְּבְיבִים בְּבְּבְּבְיבְיבְיִים בְּבְּבְיבְּיבְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּיבְיבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְיּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּיִים בְּבְּבְיבְיבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְּבְּיִים בְּבְי

41 מֵאְוֹת שָׁנֶה: וַיְהִי מִקּץ שְׁלשִים שָׁנָה וְאַרְבָּע מֵאְוֹת שִּׁנָה יָנְיָהִי בְּעָבֶא מֵקּוֹת יְהוָה שָׁנֶה וַיְרִהִי בְּעָבֶא הַיָּוֹם הַוֶּה יָצְאָוּ בָּל־צִבְאְוֹת יְהוָה שָׁנֵּה וַיְרִהִי בְּעָבֶא

בּצְּבֶרֶץ מִצְרָיִם: לֵיֵל שְׁמֶּרִים הוּא' לֵיהוֹּה לְהְוֹצִיאָם בּצְרֶים מְנָה' לֵיהוֹּה שְׁמֶּרֵים מֵּצֶּבֶרץ מִצְרָיִם הְוֹא־הַלַּיְיָלְה הַזֶּה' לֵיהוֹּה שְׁמֶּרֵים לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְרְרֹתָם:
פ

48 וַיָּאמֶר יְחֹוֶהֹ אֶל־מֹשֶׁה וְצִּאְהַרֹן זְאת חֻקּת הַבּּמְח 44 כָל־בָּן־נַכָּר לֹא־יִאכַל בְּוֹ: וְכָל־עֶבֶּר אִישׁ מִקְנַת־בְּסֶף 45 וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז יִאכַל בְּוֹ: תּוֹשֶׁב וְשָׂבִיר לֹא־יִאבַל 46 בְוֹ: בְּבָיָת אָחָר וֵאָבֶׁל לְא־רתוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־ 47 הַבָּשֶׂר חֻוּצָה וְעָצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בְוֹ: כָּלֹ-עַרָר 48 יִשְׂרָאֵל וַעֲשִׂוּ אֹרְגוֹ: וְכִי־יָגוֹּר אִרְּזְךְ גֹּר וְעָשֶׂר Egyptians vessels of silver, and vessels of gold, and garments. 36. And the Lord gave the people favour in the eyes of the Egyptians, so that they gave unto them such things as they required; and they emptied out Egypt.

- 37. And the children of Israel journeyed from Rameses to Succoth, about six hundred thousand men on foot, beside 38. And a mixed multitude went up also with them; and flocks, and herds, very much cattle. they baked of the dough, which they brought forth out of Egypt, unleavened cakes, for it was not leavened; because they were thrust out of Egypt, and could not tarry, neither had they prepared any provisions for themselves. 40. Now the time of the sojourning of the children of Israel, which they dwelt in Egypt, was four hundred and thirty years. 41. And it came to pass at the end of the four hundred and thirty years, even the selfsame day it came to pass, that all the hosts of the Lord went out from the land of Egypt. 42. A night to be observed was this unto the Lord to bring them out from the land of Egypt: this is that night holy to the Lord, to be observed by all the children of Israel in their generations.
- 43. And the Lord said unto Moses and Aaron, This is the ordinance of the passover: No stranger shall eat thereof. 44. But every man's servant that is bought for money, when thou hast circumcised him, then shall he eat thereof. 45. A foreigner and a hired servant shall not eat thereof. 46. In one house shall it be eaten; thou shalt not carry forth aught of the flesh abroad out of the house; and no bone shall ye break thereof. 47. All the congregation of Israel shall prepare it. 48. And when a stranger shall so-

a "Which the Lord watched and looked for to fulfil his promise to bring them out of the land of Egypt."—RASHI.

בֶּפֶׁםְחֵ לֵיהוָהֹ הִפְּוֹל לַוֹ כָל־זָבָר וְאָוֹ יִקְרֵב לֵעשׁהוֹ וְרָיָיָה בְּאֶזְרַח הָאָבֶרץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יִאכַל בְּוֹ: 49 רעובה אַחַרע יָהוָה לַאוֹבָח ולַגַּר הַגַּר בְּתוֹכְבֶם: ַנַיַעשוּ בַּלֹ־בָּנֵי יִשִּׁרָאֵל בַאָשׁר צְנָה יִהוָה אֵת־משֵׁה 50 יואת־אַהַרוֹ כֵּן עשׁוּ : 51 בָּעֶצֶם הַיַּוֹם הַוֶּהָ הוֹצִּיא יְרוּוָה אֶרת־בְּנִי יִשְׂרָאֵל יָגַ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־צִבְאֹהָם: שביעי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶה לֵאמְר: קַדֶּשׁ־לִּי כָל־בְּבוֹר פָטֶר כָּל־רֶּחֶם בִבְנַי יִשְׂרָאֵׁל בָּאָדֶם וּבַרְהֵמֶה לִי ָּהָוּא: וַוֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶלֹ־הָעָם זָכֿוֹר אֶת־הַיַּוֹם הַזֶה אָשֶּׁר יְצָארֶהֶם מִמְּצְרַיִם מִבּיִרת עֲבָרִים כַּי בְּחַזֶּק יָּר הוֹצִיא יְהְנֶה אֶרְגֶם מְזֶה וְלְאׁ יֵאָבֵל חָמֵץ: הַיִּוֹם אַהָּיִם וְצְׁאָים בְּחָדֶ*שׁ* הָאָבְיב: וְהָיָה בִּי־ $\frac{4}{5}$ יְבִיאֲךָ יְהוֶּרה אֶל־אֶתֶרץ הַבְנַעַנִּי וְהַחִּהִּי וְהָאֱמּרִי וְהַחִנִי וְהַיְבוּכִּי אֲשֶׁר נִשְׁבַע לַאֲבוֹהֶיךְ לֶתֶרת לֶּךְ אֶרֶץ זָבָת חָלֶב וּרְבֵשׁ וָעָבַרְתָּ אֶת־הָעַבֹּדֶת הַוָאת בַּחָרֵשׁ הַוָּדִה: שָבַעַרת יָמִים רתאבל מַצְּת וּבַיּוֹם הַשָּׁבִיעִי חַג לֵיחוָה: מַצוֹרוֹ יֵאָבֶׁלֹ אֵרוּ שְׁבַעָרוּ הַנֶּמֶים וְלֹא־יֵרָאָה לְךֹּ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאָה לְךָּ שְׂאָר בְּכָל־נְּבֶדֶּלְה : וְהִנַּרְתָ, לְבִנְךְּ בַּיִּוֹם הַהְוּא לֵאמֶר בַעַבוּר זֶה עַשָּׁרו יְהוָה לִי בְצֵארֶגי מִפְּצְרֵים:

journ with thee, and will prepare the passover to the Lord, let all his males be circumcised, and then let him come near and prepare it, and he shall be as one that is born in the land; but no uncircumcised person shall eat thereof. 49. One law shall be to him that is homeborn, and unto the stranger that sojourneth among you. 50. And all the children of Israel did so; as the Lord had commanded Moses and Aaron, so did they.

51. And it came to pass the selfsame day, that the Lord did bring forth the children of Israel out of the land of Egypt by their armies.*

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, CHAP. XIII. 2. Sanctify unto me all the firstborn, whatsoever openeth the womb among the children of Israel, both of man and of beast; it is mine. 3. And Moses said unto the people, Remember this day, on which ye came out from Egypt, out of the house of bondage; for by strength of hand the Lord brought you out from this place: and no leavened bread shall be eaten. 4. This day come ye out, in the month Abib. 5. And it shall be, when the LORD doth bring thee into the land of the Canaanites, and the Hittites, and the Amorites, and the Hivites, and the Jebusites, which he swore unto thy fathers to give thee, a land flowing with milk and honey, that thou shalt perform this service in this month. 6. Seven days thou shalt eat unleavened bread, and on the seventh day shall be a feast to the Lord. 7. Unleavened bread shall be eaten these seven days; and there shall not be seen with thee any leavened bread, neither shall there be seen with thee any leaven in all thy boundaries. 8. And thou shalt tell thy son on that day, saying, This is done because of that which the LORD did unto me when I came forth out of Egypt.

^a This includes even an uncircumcised Israelite.

יוְהָיָה לְךָּ לְאוֹת על־יֶרְדָּ וּלְוֹכָרוֹן בֵּין עֵינֶּיִךְּ לְמַׁעֵן בְּיִרְהְיָרֶ לְמַעֵן בִּירָ בְיָרְ חַוָּלֶּהְ הוֹצְאֲךְּ בִּי בְּיֶרְ חַוָּלֶּהְ הוֹצְאֲךְּ

וון יְרוּלֶה מִמֶּצְרֶיִם: וְשֶׁמֵּרְתֶּג אֶרת־רַהְחָקָּה הַּוָארת מְּמָימָה יָמִימָה: פּ לִמְוֹעֲרֶה מִיָּמִים יָמִימָה:

וו וְהָיָּדה בִּי־יִבְאָהָ וְחוּה אֶרֹ־יּאָבֶרץ הַבְּגַּעֵנִי כַאֲשֶׁר בּשָבֵּע לְהָּ וְלַאֲבֹתֶיְה וּנְהָגָה לָךְ: וְהַעַבַרְתָּ כָּל־פֶּטֶּר־יִבְּיָה לְךָּ: וְהַעַבַרְתָּ כָּל־פֶּטֶר יִשְׁנֵּר בְּהֵטָּה אֲשֶּׁר יִהְיָה לְךָּ בָּחֶם לֵיחּוָּה וְכָּל־פָּטֶר יִשְׁנֵּר בְּהֵטָּה אֲשֶּׂר יִהְיָה לְךָּ

יוֹבָרִים לֵיחֹוָה: וְבָל־פֶּטֶּר חֲמֹר´ תִּפְּדֶּה בְשֶּׁה וְאִם־ לֹא תִפְּדֶּה וַנַעַרִפְּתְּוֹ וְכֹּל בְּכָוֹר אָדֶם בְּבָגֵיךְ תִּפְּדֵּה:

אַלְּיוֹ בְּחָוֹּלְ זְּרְ בְּנְךְּ מָחֶר לִאמִר מַמּצְרַיִם מְבֵּירת אַלְּיוֹ בְּחָוֹּלְ זָּרְ בְּנִךְּ מָחֶר לִאמִר מִמּצְרַיִם מְבֵּירת וּאָמַרְתַּ

אָרָדיו בְּחָזֶק זָּד הְוּצִיאָבנוּ זְהוֶה מִּמְּצְרָיִם מִבְּית ¹⁵ ְעַבָּרִים: וַיְהִי בִי-הָקְשֶׁרוּ בַּרְעהׁ לְשַׁלְחֵׂנוּ וַיְחֲהֹנֹג וֹ יַחֲהַרֹּג יִי בִּירִם מִבְּית.

יְהוְּרָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִּם מִבְּכִר אָדֶם וְעֵר־ בְּכִוֹר בְהַמֶּה עַל־כֵּן אֲנִּי וֹבַחַ לִיהוָה כָּל־כָּמֶר רֶּחֶם

יַרְבָּרִים וְבָל־בְּכִוֹר בָנֵי אֶפְהֶה: וְהִיְהָ לְאוֹרֹג עַלֹּדְ בִּי בְחָזֶּכְ לְאוֹרֹג עַלֹּדְ בִּי בְחָזֶכְ לְּאוֹרֹג עַלִּדְ בִּי בְחָזֶכְ לְּרִ הְוֹצִיאָנוּ יְרָבְּה וּלְטִוֹטְפָּרֹת בִּין עִינֶיְךְ כֵּי בְּחָזֶכְ לְּחְ בִּרְעָהׁ יִּי בְשַׁלַח פַּרְעָהׁ יִּרְיָם בְּרָעָהְ אֶבֶץ בְּלְשְׁרִּתִים אֶלהִים בֻּרֶךְ אֶבֶץ בְּלִשְׁרִּתִים אֶלהִים בֻּרֶךְ אֶבֶץ בְּלִשְׁרִּתִים אֶלהִים בָּרֶךְ אֶבֶץ בְּלִשְׁרִּתִים

בִּי קָרְוֹב הְוֹא כִי וּ אָמַר אֱלֹהִים פָּן־יַנְחֵם הָעֶם בּרְאֹרָתם מִרְלֹחָמָה וְשֵׁבוּ מִצְרָיִמָה: וַיַּמֵּב אֱלֹהִים 18

אָת־הָעֶם הֶּרֶךְ הַמִּרְבָּר יַם־סְוּף וַחֲטְשִׁים עלוּ בְנֵי־ *******

- 9. And it shall be unto thee for a sign upon thy hand, and for a memorial between thy eyes, in order that the law of the Lord may be in thy mouth; for with a strong hand hath the Lord brought thee forth out of Egypt. 10. And thou shalt keep this ordinance in its season from year to year.
- 11. And it shall be when the Lord doth bring thee into the land of the Canaanites, as he hath sworn unto thee and to thy fathers, and giveth it to thee, 12. That thou shalt set apart all that openeth the womb unto the Lord; and every firstling that cometh of a beast which thou shalt have, the males, shall belong to the Lord. 13. And every firstling of an ass thou shalt redeem with a lamb; and if thou wilt not redeem it, then thou shalt break its neck: and all the firstborn of man among thy children shalt thou redeem.* And it shall be when thy son asketh thee in time to come, saving, What is this? that thou shalt say unto him, By strength of hand the Lord brought us forth out of Egypt, out of the house of bondage: 15. And it came to pass, when Pharaoh obstinately refused to let us go, that the LORD slew all the firstborn in the land of Egypt, both the firstborn of man, and the firstborn of beast; therefore do I sacrifice to the Lord all that openeth the womb, being males; but all the firstborn of my children I redeem. And it shall be for a sign upon thy hand, and for frontlets between thy eyes; that by strength of hand the Lord brought us forth out of Egypt.

BESHALLACH. 17. And it came to pass, when Pharaoh had let the people go, that God did not lead them the way of the land of the Philistines, because it was near; for God said, Lest peradventure the people repent when they see war, and return to Egypt: 18. But God led the people about, by the way of the wilderness to the Red sea: and the children of Israel went up armed out

יוֹפֶף עמֶל מַצֶּרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּקַּף מֹשֶׁה אֶת-עַצְמְוֹרת יוֹפֵף עמֶל כִּי הַשְׁבַּע הִשְׁבִּע אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּלְדׁ יִפְּלְדֹּ אֶלהִים אֶת-בֶּע יְהַעַלִּיתֶם אֶת-עַצְמֹתְיּ

20 מֶזֶה אִרְזֶבֶם: וַיִּסְעוּ מֶסֶבֶרוּ וַיַּחְנִוּ בְאֵרְם בִּקְצֵה ²¹ רַהִּמְּרְבָּר: וַיִהֹוָה הֹלֵךְ לְפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמְּוּר עָנָן

לַנְחֹתָם הַבֶּּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמְוֹר אֵשׁ לְהָאִיר לְהֶחִם

לְלֶבֶרת יוֹמֶם וְלְיִלְה: לְא־יָמִישׁ עַפְּוּר הָגְענָן יוֹמֶׁם ½ לְיֵלָה לְפְנֵי הָעָם: פּ

ַ וַיְדַבֶּר יְהוָה אֶל־משֶה לֵאמְר: דַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְּׁרָאֵל וֹ וַיְדָם לְפְנֵי בְּיִלְם לִפְנֵי בִּיִם לְפְנֵי בִּיִם לִפְנֵי בְּיָם לִפְנֵי בְּיָם לִפְנֵי בְּיָם לִפְנֵי בְּיָם לִפְנֵי בְּיָם לִפְנֵי בְּיַם בְּיִם בִּין מִנְדְּל וּבֵין הַיָּם לְפְנֵי בַעַל צְפָׁן נִכְחָוֹ רַתְחָנִוּ עַל־הַיָם: וְאָמֵר פַּרְעהׁ לְבְנֵיּ

יִשְׂרָאֵל נְבָכִים הֵם בָּאָרֶץ סָנֵר עַלֵּיהֶם הַפִּרְבָּר: יִשְׂרָאֵל נְבָכִים הֵם בָּאָרֶץ סָנֵר עַלֵּיהֶם הַפִּרְבָּר: יְחִזַּקְתָּנִי אֶרִת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדֵף אֲחֲרֵיהֶם וְאִבְּבְּבְה

יְחַנַּקְתָּי, אֶרתּ־לֵב־פַּרְעה וְרָדֵף אַחֲרֵיהֶם וְאָבֶּבְּדֶה בְּפַּרְעהׁ וּבְּכָּל־חֵילוֹ וְנֵיְרְעוּ מְצְרָיִם בִּי־אָגֵנִי יְיהוֹדֶּה

ַן וַעֲשׂוּ־בֵּן: וַיָּגַּרֹ לְמֶלֶךְ מִצְלֵים כִי בָּרָח הָעֲם וַיֵּאִמְרוּ מַה־זָארת בְּלֵב פַּרְעָה וַעַבָּדִיוֹ אֶל־הָעָם וַיִּאִמְרוּ מַה־זָארת

ק עִשִּׁינוּ בְי־שָׁלַחְנוּ אֶרּת־יִשְׂרָאֵל מֵעַבְרֵנוּ: וַיֶּאְסְרּ פֹּ עִשְׂינוּ בְירִשְׁלַחְנוּ אֶרּת-יִשְׂרָא לָקַח עִשְּׁי־מֵאְוֹרת γ אֶרּת־רָבְבָּוֹ וְאֶת־עַמְּוֹ לָקַח עִמְּוֹ: וַיָּקַח שֵׁש־מֵאְוֹרת γ

נוְחַזֵּלֵן יְהֹּנָה אֶת-לֵב פַּרְעהׁ מֶלֵּךְ מִצְּרֵיִם וַיִּרְהֹף בְּכָב בָּחִוּר וְכִּל רָכָב מִצְּרֵיִם וְשָׁלִשֶׁם עַל-כָּלְוּ:

בִּיְחַזַּלְן יְהַנְּיִם נִיִּיְרְהִיף

אַחַבי בָּגַי יִשְּׂרָאֵל וּבְגַי יִשְׂרָאֵל וּצְאָים בְּיָר רָמְה: בַּיְנִיוּצָן יְחָד - אֶּר גַלֵּב בַּן עַה מְצֶּלְן: מִּצְנַיִם נַיִּיְ דְּךְּ of the land of Egypt. 19. And Moses took the bones of Joseph with him; for he had caused the children of Israel to swear, saying, God will surely visit you, and ye shall then earry up my bones away hence with you. 20. And they took their journey from Succoth, and encamped in Etham, at the edge of the wilderness. 21. And the Lord went before them by day in a pillar of cloud, to lead them the way; and by night in a pillar of fire, to give light to them; that they might go by day and by night: 22. He took not away the pillar of cloud by day, nor the pillar of fire by night, from before the people.

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, CHAP. XIV. 2. Speak unto the children of Israel, that they turn back and encamp before Pi-hachiroth, between Migdol and the sea, over against Baäl-zephon: opposite to this shall ye encamp by the sea. 3. And Pharaoh will say of the children of Israel, They are entangled in the land, the wilderness hath shut them in. 4. And I will harden the heart of Pharaoh, that he shall follow after them; and I will be honoured on Pharaoh, and on all his host; and the Egyptians shall know that I am the Lord; and they 5. And it was told to the king of Egypt that the people had fled; and the heart of Pharaoh and of his servants was turned against the people, and they said, What is this which we have done, that we have let Israel go from serving us? 6. And he made ready his chariot, and took his people with him. 7. And he took six hundred chosen chariots, and all the chariots of Egypt, and captains^a over every one of them. 8. And the Lord hardened the heart of Pharaoh, king of Egypt, and he pursued after the children of Israel; and the children of Israel went out with a

VOL. II.

^а "Those that fought in chariots upon all."—Акмпеім.

9 וַיִּרְדְּפֹּוּ מִצְרַיִם אֲחֲבִיהֶם וַיַּשְּׁיגוּ אוֹרָגם חֹנֵים עַל־פִּיּ הַיָּׁם בָּל־סוִּם רָכֶב פַּרְעָה וּפָּרְשִׁיו וְחֵילֵו עַעִּל־פִּיּ

יר רו לפְגֵי בַּעל צְפָן: וּפַּרְעָה הִקְרֵיב וַיִּשְּׁאוּ בּיִרִישְׁרָאֵל אֶרת־עִינִידֶּים וְרִינֵּה מִצְרַיִם וּ נֹפַע בְּנִי־יִשְּׂרָאֵל אֶל־ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶרת־עִינִידֶּים וְרִינֵּה מִצְרַיִם וּ נֹפַע בַּחֲרֵיהָם וַיִּיְרָאוֹ מָאִד וַיִּצְעַקוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־

יו יְהנַרְה: נִיְאמְרוּ אֶל־משֶׁרה בְּמִּרְבֶּר מַה־זֹאת עֲשְׂיתָ בְמִצְלַיִם לְקַחְהָעוּ לְמַוּת בַמִּרְבֶּר מַה־זֹאת עֲשִׂיתָ יו לִּנִּי לִבִּיִיִּעִינִי מִמְערִית י בּלִיבְּיִם בּבְּרָר מִשְׁיתָ.

יי לָנוּ לְהוּצִיאָנוּ מִמִּצְרָיִם : הַלֹא־עֶרֵז הַדָּבָּר אֲשֶׁר דַבַּרְנוּ אֵלֶיִךְ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדֵל מִמֶּנוּ וְנְעַבְּדָה אֶת־מִצְרָיִם כִּי טִוֹב לָנוּ עַבַּךְ אֶת־מִצְרַיִם מִמֶּחֵנוּ

13 בַּמִּרבָּר: וַיּאמֶר משֶׁרוּ אֶל-רָדְעָם אַל-רָדִעָשָׁה הְרְעִיצְבֹוּ וּרְאוֹּ אֶרע־יִשׁוּעַרע יְחֹוֶה אֲשֶׁר־יְעַשֶּׂה לָבֶם הַיִּוֹם בִּי אֲשֶׁר רָאִיתֶם אֶת־מִצְרַיִם הַיֹּוֹם לְא

ילְקָפּוּ לִּרְאֹרֶעם אַוֹר עַר־עוֹלְם: יְהוֶּדְה יִלְחַם וּ לָכֶם וְאַתֶּם תַחֲרִשִּׁוּן: פּ שלישי

יַּאָבֶר יְהנָה אֶל־משֶּׁה מַה־תִּצְעָק אֵלֶי דַּבֵּר אֶל־זּ וַיַּאָבֶר יְהנָה אֶל־משֶּׁה הַרָם אֶת־מַשְּׁדּ וּנְמֵה וּבְּרָבי אֶת־מַשְּׁדּ וּנְמֵה אָת־יִישְׂרָאֶל בְתִּוֹךְ אֶל־הַיָם וּבְקָעֲהוּ וְיָבְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֶל בְתִּוֹךְ אֶל־הַיָם וּבְקָעֲהוּ וְיָבְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֶל בְתִּוֹךְ אֶל־הַיָם וּבְקָעֲהוּ וְיָבְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֶל בְתִּוֹךְ

ילַם בַיַבָּשָׁה: וַאֲגִּי הִנְגֵי מְחַזֵק אֶת־לֵב מִצְרַיִּים וְיָבָאוֹ הַכְּרִל בִיכְשָׁה: וַאֲגִּי הִנְגֵי מְחַזֵק אֶת־לֵב מִצְרַיִּם וְיָבָאוֹ

יבְבָּרָשִׁיוּ : וָיִדְעוּ מִצְרַיִּם בְּי־אָנֵי יְהֹוֹגֶה בְהַבֶּבְרַי 18

high hand.* 9. And the Egyptians pursued after them, and they overtook them encamping by the sea, all the horses and chariots of Pharaoh, and his horsemen, and his army, beside Pi-hachiroth, before Baäl-zephon. when Pharaoh drew nigh, the children of Israel lifted up their eyes, and behold, the Egyptians were marching after them, and they were greatly afraid; and the children of Israel cried out unto the LORD. 11. And they said unto Moses, Is it because there were no graves in Egypt, that thou hast taken us away to die in the wilderness? what is this which thou hast done to us, to bring us forth out of Egypt? 12. Is not this the word that we spoke unto thee in Egypt, saying, Let us alone, that we may serve the Egyptians? for it is better for us to serve the Egyptians than that we should die in the wilderness. 13. And Moses said unto the people, Fear ve not, stand still, and see the salvation of the Lord, which he will do for you to-day; for as yea have seen the Egyptians to-day, ye shall not see them again any more for ever. 14. The Lord will fight for you, and ye shall hold your peace.*

15. And the Lord said unto Moses, Wherefore criest thou unto me? speak unto the children of Israel, that they go forward: 16. But do thou lift up thy staff, and stretch out thy hand over the sea, and divide it; and the children of Israel shall go on dry ground through the midst of the sea. 17. And I, behold, I will harden the heart of the Egyptians, and they shall follow them: and I will get myself honour on Pharaoh, and on all his host, on his chariots, and on his horsemen. 18. And the Egyptians shall know that I am the Lord, when I have got myself honour on

a The word אשר has been rendered as though it were נאשר, "in the manner that;" in this sense the prophecy has been literally fulfilled, which would not be, if we render it, "the Egyptians whom ye see."

שלְּהִים בְּרַבְּבָּוֹ וּבְבָּרָשִׁיו: וַיִּשַּׁע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִּבְּנִי מְחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁע מַחֲנֵה מִצְרִים וּבִין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיָּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם: וַיָּבֿא בֵין וּ מַחֲנֵה מִצְרִים וּבִין מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְּהָי הֶעָנִן וְחַהֹשְׁךְ מַחֲנֵה מִצְרִים וּבִין מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְּהָי הֶעָנִן וְחַהֹשְׁךְ בְּרֹוֹחַ לָּבִים עַנָה כָּלִיהַ וְלִא־קָרָב זֶּהָ אֶל־יֶּהְ וְיִתְנָה וּ אֶת־יַהְיָם לְחָבְּרָ בְּרֹוֹחַ לָּבִים עַנָה כָּל־הַלַּיִלְה וַיָּשֶׁם אֶת-הַיָּס לְחָבְּרָ בְּיבִּיְשְׁה בְּנִים עָנָה בְּיִייִשְׂרָאֵל בְּתְוֹךְ הַיָּם בַּיַבְשְׁה בְּיבִּיְשְׁה לָּהֶם וֹנִיבְּאוֹ בְנֵייִשְׁרָאֵל בְּתְוֹךְ הַיָּם בַּיַבְשְׁה וְיִבְּיִם לְּהָבֹּי חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְׁמִאלֵם: וַיִּרְדְּבָּוֹ

מְצְרַיִּם זִיְבָאוּ אֲחֲרִיהֶׁם כָּל מַוּס פַּרְעָה רִכְבָּוּ מְצְרַיִּם אֶל־מָחֲנֶה מִצְרַיִם בָּעַמִּוּר אֵשׁ וַעָּגַן וַיִּשְקְף יִיִּם אָת יִדְּוֹה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בָּעַמִּוּר אֵשׁ וַעָּגַן וַיִּהָם אֵת יִדְּוֹה אֶלִּרִם אָלִרִּם אָת

25 מְחֲגֵּה מִצְרָיִם: וַיָּסַר אָת אֹפַּן מַרְכְבֹּהֶיו וַיִּנְהְהַגָּהוּ בִּכְבַדֶּרת וַיִּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּגַי יִשְׂרָאֵל כֵי יְהֹוָה גִּלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם: פ רביע

יַנְאָמֶר יְהֹּוֶר אֶל־מֹשֶׁה נְמֵה אֶרּתְיְרְהָ עַלּ-הַיְּסְ וְיָשֻׁבוּ הַפַּּיִם עַלּ־מִצְרַיִם עַלּ־רְכְבְּוֹ וְעַלּ-פָּרְשִׁיוֹ: יַנִשׁ מֹשֶּׁר אֶרִריִרוֹ עַלּ-הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לְפְנְוֹת בֹּנְוֹר לְאַבִּירָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים רַלְּרָארְאוֹ וַיְנַעָּר בֹּנְוֹר לְאַבִּירָנוֹ וּמִצְרַיִם בְּתְוֹךְ הַיָּם: וַיִּשֶׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסְּוּ

אֶת־הָבֶּבֶבֹ וְאֶת־הַבָּבְרְשִּׁים לְכֹלֹ חֵיר פַּרְעָה

Pharaoh, on his chariots, and on his horsemen. 19. And the angel of God, that went before the camp of Israel, removed and went behind them; and the pillar of cloud removed from before them, and stood behind them: And it came between the camp of the Egyptians and the camp of Israel; and it was a cloud and darkness to them, but it gave light by night to these: and the one came not near the other all the night. 21. And Moses stretched out his hand over the sea; and the Lord drove the sea with a strong east wind all that night, and made the sea dry land, and the waters were divided. 22. And the children of Israel went into the midst of the sea upon the dry ground: and the waters were a wall unto them on their right hand, and on their left. 23. And the Egyptians pursued, and went in after them, all Pharaoh's horses, his chariots, and his horsemen, to the midst of the sea. 24. And it came to pass in the morning watch, that the Lord looked unto the camp of the Egyptians with the pillar of fire and of the cloud, and brought into confusion the camp of the Egyptians, 25. And he took off the wheels of their chariots that they drove them heavily; and the Egyptians said, Let us flee from the face of Israel; for the Lord fighteth for them against the Egyptians.*

26. And the Lord said unto Moses, Stretch out thy hand over the sea, and the waters shall return over the Egyptians, over their chariots, and over their horsemen. 27. And Moses stretched forth his hand over the sea, and the sea returned when the morning appeared to its strength; whilst the Egyptians were fleeing against it; and the Lord overthrew the Egyptians in the midst of the sea. 28. And the waters returned, and covered the chariots, and the horsemen of all the host of Pharaoh that came after them

יַהְבָּאִים אַחֲרִיהֶם בַּיָּם לְאֹ־נִשְׁאַר בָּהֶם עַר־אָחָר: ½ וּבְּאִים אַחֲרִיהֶם בַּיָּם לְאֹ־נִשְׁאַר בָּהֶם עַר־אָחָר: ½ וּבְּאָים בְּיִם וְמִשְּׁמִאלֶם: וַיּוֹשַׁע יְהֹוָה בַּיִּם תְהַמִּים לְהֶם יֹים חֹמָה מִימִינֶם וּמִשְּׁמֹאלֶם: וַיּוֹשַׁע יְהֹוָה בַּיִּוֹם הַחְּוֹא 30

חָסָה מֶימִינֶס וּמִשְׁמֹאנְסְ : וַיוֹשַע יְהוָה בַּיִּוֹם הַהְּוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּדְ מִצְרָיִם וַיְּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מת על-ייינת בית: ערא יייניאל את-ביד בעבלב

31 מֶת עַל־שְׂפָת הַיָּם: וַיַּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּרֹלְה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהֹנָה בְּמִצְרַיִם וַיִּיְרְאָוּ הָעָם אֶת־יְהֹנְהְ וַיִּאֲמִינוּ בִּיהֹנָה וּבְמשֶׁה עַבְדּוֹ: פ

אַז יְשִׁיר־משֶׁרה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶרת־הַשִּׁירָה הַזאת לֵיהֹּלָה וַיְאִמְרוּ לֵאמֶר אָשֵׁירָה לֵיהֹּוָה כִי־נָאָה נָאָה בְיהֹּלָה וַיְאִמְרוּ לֵאמֶר אָשֵׁירָה לֵיהֹוָה כִי־נָאָה נָאָה בִּיָּרם: עַזִי וְזִמְרָרת יָהּ וַיְהִי־לֵי ² כִּוּם וְרִכְבָוֹ רָמֶרה בַיָּרם: עַזִי וְזִמְרָרת יָהּ וַיְהִי־לֵי

קישוּערו זָהָ אֵלִי וָאַנְוֹהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאַרְפַמֶּנְהוּ: לִישוּעָרוּ זָהָ אֵלִי וָאַנְוֹהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאַרְפַמֶּנְהוּ:

יְהוָה אַישׁ מִלְּחָמֶה יְהוָה שְׁמִוֹ : מַרְכְבָּת פַּרְעָה יְחֵילוֹ יָרָה בַיָּב וּמִבְחַר שָׁלִשָּיו טָבְּעוּ בִיַם־סְוּף:

קְּהָמָת יְבַסְּיֻמוּ יִיְרְדִוּ בִמְצוֹלְוֹת בְמוּ־אָבֶן: יְמִינְךָּ

יְהֹנָה נֶאְדָּהָי בַּכְּחַ יְמִינְךָּ יְהוָה תִּרְעִץ אוֹוֵב: וּבְרָבּ וְּאִוֹנְדָּ תַּהָרַם לָמֶיִדְ תִּשַׁלַחֹ חֲרַנְדְּ יִאֹכְלֵמוֹ כַּקַשׁ:

וּבְרַוּחַ אַפֶּיְדְּ נָעָרְמוּ בַּיִם נִצְבָוּ בְמוּ־גֵד נְוְלֵים קְפְאָוּ 🔞

י תְהֹמֶת בְּלֶביָם: אָמֶר אוֹיֶב אֶרְדְּף אַשִּׁיג אָחַלֵּק שְׁלֶל תִּמְלָאַמוֹ נַבְּשִׁׁי אָרֵיק חַרְבִּי תְּוֹרִישֵׁמוֹ יָדְי:

ים גַאַפְרָת בְרִוּחָה בִפָּמוֹ יָבֶם צְּלְלוֹּ כַעוֹפֶּבֶת בְּאַיִם 10

צורת כתיבת השירה עם הפסוקים לפניה ולאחריה תמצא בסוף * הספר

into the sea: there remained not of them even one. 29. But the children of Israel walked upon dry ground in the midst of the sea; and the waters were unto them a wall on their right hand, and on their left. 30. Thus the Lord saved Israel on that day out of the hand of the Egyptians; and Israel saw the Egyptians dead upon the shore of the sea. 31. And Israel saw that great work which the Lord had done upon the Egyptians: and the people feared the Lord, and believed in the Lord, and in Moses his servant.

1. Then sang Moses and the children of Israel CHAP, XV. this song unto the LORD, and thus did they say, I will sing unto the Lord, for he hath triumphed gloriously: the horse and his rider hath he thrown into the sea. 2. My strength and song is the Lord, and he is become my salvation: he is my God, and I will declare his praise,^a the God of my father, and I will exalt him. 3. The Eternal is the lord of war; the Eternal is his name. 4. The chariots of Pharaoh and his host hath he hurled into the sea; and his chosen captains are sunk in the Red Sea. depths have covered them; they went down to the bottom as a stone. 6. Thy right hand, O Lord, is become glorious in power; thy right hand, O Lord, hath dashed the enemy. 7. And in the greatness of thy excellency thou hast overthrown those that rose up against thee; thou didst send forth thy wrath, it consumed them as stubble. 8. And with the breath of thy nostrils the waters were heaped together, the floods stood upright as a wall; congealed were the depths in the heart of the sea. 9. The enemy said, I will pursue, I will overtake, I will divide the spoil; my desire shall be satisfied upon them; I will draw my sword, my hand shall destroy them. 10. Thou didst blow with thy wind, the sea covered them: they sunk as lead in mighty

a Others translate: "I will build him a habitation."

23 מִים : וַיִּבָאוּ מָרָׁרָת וְלָא יָכְרָוּ לִשְׁרְתׁת מַׂים מִשְׁה אָרְיָם הַנְּבִיּאָה אָחָות אַהַרָן אָתּרַה וְלָא יָכְרֹוּ לִשְׁרְתּה בַּמִּרְבָּר וְרֹא־מֶּים בַּמִּרְבָּר וְרֹא־מֶּים בַּמִּרְבָּר וְרֹא־מֶּים בֹּמִרְבָּר וְרִא־מֶּיִם בַּמִּרְ וְיִבְּאָוּ אֶרִּלְּתְן בְּיָהְ מִיִם מִשְׁה אָרִי בִּיְם מִיְּבָר מְיִבְּיִם מִיְּבֶר בְיָם מִיְּרָב מִיְּבְר בְיָם מִיְּרְבָּוֹ בְיִבְּיִה נְיִבְּיִה בְּיִם מִיְּבְּר מִיְרַבְּוֹ מִיְרְבָּוֹ מִיְרָבְּוֹ מִיְרְבָּוֹ מִיִבְּאוּ מְיִרְיִם מִיְרָבְּוֹ מְּנְבִיּאוֹ מִיִּבְיִם מִּנְבְּיִים וְלָא מִיִּבְוֹת מַּיִּבְיִם הַנְּבְּיִבְּיִם וְלָבְבְּי מִּיְרָבְּי מְנְבִּיִּים וְלִּבְּיִם הַנְּבְּיִבְּים וְלָבְּבְיוֹ מִיִּבְּיִם הַיְּבְּבִּים וְלִישְׁרְבִּוֹת מַיִּבְּיִם הַיְּבְיִם הַּנְבְּיִבְּים וְלָּבְּיִם הַּנְּבְיּיִם הְּנְבִּיּים וְלִיִים הַיְּבְּבִּיים וְלִיבְּיִם הַּנְבְיִים הְּנְבִייִּים בְּיִבְיִם הְּבְּבִּישׁים בְּבְּיִבְּים הְּבְּבִּישׁים בּיוֹבְיִּבְיִים הְּבְּבִּישׁים בּיִבְּיִבְּים הְּבְּבִּישׁים בְּבְּבְּיִבְּיִם וְּלִבְּיִבְּיִם הְּבְּבִּישׁים בְּבְּבִּישׁים בְּבְּבִישְׁים בְּבְּבִישְׁים בְּבִּבְּישׁים בּיוֹבְיִבְּישׁים בּיבְּבִישְׁים בְּבְּבִּישְׁים בְּבִּבְּישׁים בּיבְּבִּישׁים בּיוֹבְיִים בְּבִּבְּישׁים בְּבִּישׁים בּבְּבִישְׁים בְּבִּבְּישׁים בְּבִּישׁים בּבְּבְּבִּישׁים בּיִּבְּבִּישׁים בּיוֹבְבִּישְׁים בְּבִּבְּבִּישׁים בּיִבְּבִּישְׁים בְּבִּישְׁים בְּבִּבְּישׁים בּיִבְּבִּישׁים בְּבְּבִּישׁים בְּבִּישׁים בְּבִּבּישׁים בּבְישְׁים בְּבִּבְישׁים בּבְּבְישְׁים בְּבְּבִּישׁים בְּיִבְּבְּישׁים בְּבְּבִישְׁים בְּבְבִּישְׁים בְּבְּבִּישׁים בּיבְּבְּבִישְׁים בּבּישְׁים בּבְּבְּישְׁים בּבּישְׁים בּבּישְׁבִּבּישְׁים בּיבְּבְּבּישׁים בּבּבּישְׁים בּבּבּישְׁים בּבּיים בּבּישְׁים בּבּבּישְׁים בּיבְּבְּבּישְׁים בּבּיים בּיבְּבּישְׁים בּבּיים בּיבְּבְּבּישְׁים בּבְּבְּים בּבְּבְּבְּים בּבְּבְּבְּבּים בּבְּבְּבְּבְּים בּבּבְּבְּים בּבּבְים בּבְּים בּבּבְּים בּבּבְּים בּבּבְּים בּיבְּבְּבְים בְּבְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּבְּים בּבְּבְּבְּבְּים בּבְּבְּבְּבִים

בְּמָלָרה בִּי מָרָים הֵם עַלְיֹבְיּא בְּּרָא־שְׁמָה מָרָרה:

- waters. 11. Who is like unto thee, O Lord, among the mighty? who is like thee, glorious in holiness, fearful in praises, doing wonders? 12. Thou stretchedst out thy right hand, the earth swallowed them. 13. Thou leadest forth in thy mercy the people thou hast redeemed: thou guidest it in thy strength unto the habitation of thy holi-14. Nations hear and tremble: sorrow seizes the inhabitants of Palestine. 15. Then were troubled the dukes of Edom; the mighty men of Moab, trembling shall seize them; faint-hearted shall become all the inhabitants of Canaan. 16. Fear and dread shall fall upon them; by the greatness of thy arm they shall be still as a stone; till thy people pass over, O Lord, till the people pass over, which thou hast purchased. 17. Thou shalt bring it in, and plant it in the mountain of thy inheritance, the place, O LORD, which thou hast made for thy residence, the sanctuary, O LORD, which thy hands have established. 18. The LORD shall reign for ever and ever. 19. For the horse of Pharaoh went in with his chariots and with his horsemen into the sea, and the Lord brought again upon them the waters of the sea; but the children of Israel went on dry ground through the midst of the sea.
- 20. Then took Miriam the prophetess, the sister of Aaron, a timbrel in her hand; and all the women went out after her with timbrels and with dances. 21. And Miriam began her song to them, Sing ye to the Lord, for he hath triumphed gloriously; the horse and his rider hath he thrown into the sea.
- 22. And Moses caused Israel to depart from the Red Sea, and they went out into the wilderness of Shur; and they went three days in the wilderness, and found no water. 23. And when they came to Marah, they could not drink the waters of Marah, for they were bitter; therefore they called

יַּילְנוּ הָעֶם עַל־מֹשֶׁה לֵאמְר מַה־נִּשְׁהָּי וַיִּצְעַק אֶל־בּילָנוּ הָעֶם עַל־מֹשֶׁה לֵאמְר מַה־נִּשְׁהָּי וַיִּצְעַק אֶל־בּילָּיוּ וְיִלְנוּ הָיְעָם וַיִּמְרִיּןְקוּ עִישְׁבֵּן אֶל־בּילָּיִם וְיִמְּה וְיִמְרָּיְקוּ עִּישְׁבָּט וְשָׁם נְמָחוּ: וַיִּאמֶר אָמִים שָם שָׁם לְּוֹ חִקׁ וִמְשְׁבָּט וְשָׁם נְּקָחוּ: וַיִּאמֶר בְּעִינִיוֹ אָמַרְהָּ, בְּלּהְיִּיְהְ וְהַיְשָׁר בְּעִינִיוֹ וְשְׁבַּעִים וְשִׁבְעִים רְּתְמָרִים בְּמִינְיוֹ וְשְׁבַּעִים וְשִׁבְעִים רְתַבְּעִים בְּעִינִיוֹ וְשְׁבָּעִים וְשִׁבְעִים רְתְמָרִים וְשְׁבָּעִים רְתְמָרִים וְשִׁבְּעִים רְתִּמְרִים וְשִׁבְעִים רְתִּמְרִים וְשִׁבְעִים רְתִמְרִים וְשִׁבְעִים רְתִּמְרִים וְשִׁבְעִים רְתִמְרִים וְשִׁבְעִים רְתִמְרִים עִינְיִבְּיוֹ עִיִּיְהָ עִּבְר בִּיִין אְשָׁר בִּיִין־אִילָם וּבִין בְּיִבְיִר בְּיִרְיִים עִּשְׁר בִיִין־אִילָם וּבִין פִינְי בְּעִרְר בִּין־אֵילָם וּבִין פִינְי בְּעָרִים וְבִין בִּיִּיְיִי בְּעָרִים וְבִין בְּעִרְר בִּין־אַיִּלְה וּבִין בִּיִי בְּעִרְר בִּין־אַיִּלְה וְבִין מִּיְיִבְרוֹ בְּעִבְרוֹ בְּעִבְרוֹ בְּעִרְר בִּיְרְבִּר בְּיִיבְר בְּעִרְר בְּיִבְרוּ בְּיִיבְיִים וּנִייִּלְה וְבִין בְּיִבְר בְּיִבְר בְּיִבְר בְּיִיבְר בְּיִבְר בְּיִבְיר בְּיִבְיר בְּיִבְיר בְּיִים וְנִייִּים וְנִילִים וּנִיין בְּיִבְר בְּיר בְיִישְׁרָאוֹן בִייִּיִים וְנִייִים וְנִילִים וּנִין בְּיִבְרוּ בְיוִבְייִם וְּבִּייִישְׁרָאֵל בְער בְּר בְּבִיר בְּיִבְּרָר בְּיִבְר בְּיִים וְנִישְׁר בִּילִים וּנִיין בְּיִבְר בְּיר בִישְּׁרָּאָן בִּירִישְׁרָבְּים: וַוֹלּינִוֹ בְּי בְּרָר בְּיִבְר בְּיר בִישְּׁרָאָל בְערִים בּי וִיִּלִּיבְרוֹ בּיוֹנִייִים וְנִילִּיבְרוּ בְּיוֹבְיִישְׁבּים וּנִילִייִים וְנִישְׁבּים וּנִייִים בְּיִים וּנִיים וְנִילִים וּים וִיוֹלִיתְר בִּיים בְּיִישְׁבְּיִים וּיִים וְנִילִיים וּים וִילִייִים וּים בִּיוֹבְיים בּיוֹייִישְׁבְּים וּיִייִים בְּיִים בְּיִים וּיִיּבְיים בְּיוֹים בְּיוֹבְיים בּיוּים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹישְׁבּים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּייִים בְּיוֹים בְּיִילִּים בְּיוּים בְּיִיִּיִים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיִּיְיִים בְּיִייִים בּיִייִיים בּיוּבְיים בּייִּיְיִים בּיִייִּייִים בְּייִייִיים בְּייִייִייִייִים בְּיִּיִים בְּיִייִי

משֶׁרה וְצֵעל־צִּקְהָלְן בַּמִּרְבֶּר : וַיְאמָרוּ אֲלֵהֶׁם בְּגֵי יִשְּׁרָצֵּל מִי־יִהֵּזן מוּהֻנוּ בְיַר־יְהוְּה בְּאֶבֶץ מִצְּלִים בְּשִׁבְהֵּנוּ עַל־-מִיר הַבְּשָּׁר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לְשְׂבֵע בִּי־חְוצִאתֶם אֹלָנוּ אֶל-הַמִּרְבֵּר הַזֶּה לְהָמֶית אֶרִז־ בָּל-הַקְּהָל הַזֶּה בְּרָצְב: ם נַיַּאמֶר

יְהוָהֹ אֶל־משֶׁה הִנְנִי מַמְמֵיר לְבֶם לֶחֶם מִן־הַשְּׁמֵיִם וְיָצָּא הָצֶם וְלְקְטוּ דְבַר־יַוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַען אֲבַנָּפְנוּ הַיֵּלֵךְ בְּתִוֹרָתְי אִפּ־לִא: וְהָיָהֹ בַּיִּוֹם הַשְּׁשִּׁי וְהַבְּינוּ

ַהַיֵּבֶךְ בְּתְוּרָרָהֻי אִפּרְקֹא: וְהָיָה בַּיֵּוֹם הַשִּשִּי וְהַבְּינוּ אַרדּ אֲשֶׁר־יִבְיִאוּ וְהָיָרֹה מִשְׁנֶּה ַעל אֲשֶׁר־יִלְקְטְוּ * וילונו קרי its name Marah. 24. And the people murmured against Moses, saying, What shall we drink? 25. And he cried unto the Lord; and the Lord showed him a tree, which he cast into the waters, and the waters were made sweet: there he made for them a statute and an ordinance, and there he proved them, 26. And he said, If thou wilt diligently hearken to the voice of the Lord thy God, and wilt do that which is right in his eyes, and wilt give ear to his commandments, and wilt keep all his statutes, I will put none of those diseases upon thee, which I have brought upon the Egyptians: for I the Lord am thy physician.*

- 27. And they came to Elim, and there were twelve wells of water, and seventy palm trees: and they encamped there CHAP. XVI. by the water. 1. And they took their journey from Elim, and all the congregation of the children of Israel came unto the wilderness of Sin, which is between Elim and Sinai, on the fifteenth day of the second month after their departing out of the land of Egypt. 2. And the whole congregation of the children of Israel murmured against Moses and Aaron in the wilderness: 3. And the children of Israel said unto them, Would to God we had died by the hand of the Lord in the land of Egypt, when we sat by the flesh pot, when we ate bread to the full; for ye have brought us forth into this wilderness, to kill this whole assembly with hunger.
- 4. Then said the Lord unto Moses, Behold, I will let rain for you bread from heaven; and the people shall go out and gather a certain portion every day, in order that I may prove it, whether it will walk in my law, or not. 5. And it shall come to pass, on the sixth day, when they prepare what they shall bring in, that it shall be twice as much
- a Marah signifies "bitter." The throwing in of a tree in the water, to cure it, was another evidence of the power of God to produce an

No.

יוֹם ו וִים בִּי יִרדֹנֶה רוֹצִיא אֶתְבֶּם מַאֶּרֶץ ۚ עֶׁרֶב וַיִרַעְתֶּּם בִּי יִרדֹנָה רוֹצִיא אֶתְבֶּם מֵאֶרֶץ ּ

ָּ מִצְרֵיִם : וּבֹּקֶר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבַוֹד יְחַלֶּוֹנוּ עֲלֵינוּ : מְצְרֵיִם אַלְינוּ עֵלְינוּ : אֶתְיֹנוּ מָת בִּי תַלְּוֹנוּ עֲלֵינוּ : אֶתִּיהָתְּ בְּשִׁמְעוֹ

וַיַּאֹמֶר משָׁה בְתַת יְהֹנָה לֶּכֶּם בָּעֻׁרֶב בָּשָׁר לֵאֱבָּכֹל וְכֵשׁם בַּבֹּקָר לִשְּבַּע בִשְמַע יְחנָה אֶת-הְּלְנָתִיכֶּם אֲשֶׁר־אַתֶּם מַלִּינִם עָרֶבי וְנַחָנוּ מָּה לְא-עָלִינוּ

יִּגְלֹּנְתִיבֶּם בִּי עַלֹּ־יְהֹוֶה : וַיַּאֹבֶּר משֶׁה אֱל-אַהְרֹּן פּּנִי יְהוֹּהְ אֶּל-אַבְּלֹּר מִשֶּׁה אֱל-בָּל-עַרַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קרְבָּוּ לִפְנֵי יְהוֹּגְה אֱכֹּר אֱכִּלּר אָלִבְּה לִפְנֵי יְהוֹגְה

יני שָׁבַּׁע אָת תְּלְנְתִיבֶם: וַיְרִהִי כְּבַבֵּר אַתְּרֹן אֶלֹ־ בָּלְיָעַרָרוּ בְּגִי־יִשְׂרָאֵל וַיִּפְנְוּ אֶל־רַהִמִּרְבֶּר וְהִנֵּרוֹ כְּלֹיְעַבָרוּ וְהִנָּרוֹ כְּלִיְעַבָרוּ וְהִנָּרוֹ כְּלִיְעַבָּרוֹ יְהֹנָה נִרְאָה בָּעָנָן: פּ ששי

בֿרַתֹּרַבָּיִם הָאַבְרַיּ בָּשָּׁר וִּבַּבְּמֵּר תִּשְּׁבְּתוּ בְּ'חַם הַתְּרַבְּיִם הָאִבְרַיּ בִּשָּׁר וִבִּבְּר אָׁלִהָּם לִאמִר בֿיּוּ הַלִּרִבְיּר וֹּחָנִּה בָּנִּי וִשְּׂרָאֵל בָשְׁר וֹבְּבָּר אָׁלְהָיִם לִאמִר בֿיּוּ הַיִּרְבּיּ אָרִר.

וּיָרֵי בְּעֶּרֶב אָרִי יְרוּנָה אֱלְהֵיבֶּם: וַיְּרֵי בְּעֶּרֶב וּ וַרַּעִּל הַשְּׁלָּו וַתְּבָם אֶרת־קַמְּחָנֶה וּבַבֹּכֶּןר הָיְתָהֹ וַתַּעַל הַשְּׁלָּו וַתְּבָם אֶרת־קַמְּחָנֶה וּבַבֹּכֶּןר הָיְתָהֹ

רַשָּׁל וִרִשְׁלָּה עַלּפְּגַ רַפְּּחְנֶּר בַּק מְחְפְּפׁם בַּק אַרְבָּר רַהְּפָּר רַהְּפָּר רַפְּרָ בַּק מְחְבָּר בַּק מְחְפְּפָם בַּק

15 כַּבְפָּר עַל־הָאָרֶץ: וַיִּרְאָהּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיּּאמְרׁוּ אַלִּישׁ אֶל־אָחִיוֹ מֵן הוּא כֵּי לְא יָדְעִוּ מַה־הְוּא המינו פרי* as they shall gather daily. 6. And Moses and Aaron said unto all the children of Israel, At even, then shall ye know that the Lord hath brought you out from the land of Egypt: 7. And in the morning, then shall ye see the glory of the LORD; since he heareth your murmurings against the LORD; and what are we, that ye murmur against us? 8. And Moses said, When the Lord giveth you in the evening flesh to eat, and bread in the morning to the full; since the LORD heareth your murmurings which ye murmur against him: what are we then? not against us are your murmurings, but against the Lord. 9. And Moses spoke unto Aaron, Say unto all the congregation of the children of Israel, Come near before the Lord; for he hath heard your murmurings. 10. And it came to pass, as Aaron spoke unto the whole congregation of the children of Israel, that they looked toward the wilderness, and, behold, the glory of the Lord appeared in the cloud.*

11. And the Lord spoke unto Moses, saying, 12. I have heard the murmurings of the children of Israel; speak unto them, saying, Towards even ye shall eat flesh, and in the morning ye shall be filled with bread; and ye shall know that I am the Eternal your God. 13. And it came to pass, that at even the quails came up, and covered the camp; and in the morning there was a layer of dew round about the camp. 14. And when the layer of dew was gone up, behold, there was upon the face of the wilderness something fine in grains, small as the hoar frost, on the ground. 15. And when the children of Israel saw it, they said one to another, It is manna, for they knew not what it was;

effect with means by no means adequate; not that there was any special power in the wood itself.

VOL. II.

וַיַּאמֶר משָׁה אַלֶהֶם הָוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָהַן יִהוָה 16 לֶבֶם לְאָכְלָה: זֶהְ הַדְּבָר אֲשֶׁר צְּוָה יְהֹּוָה לְקְטְוּ ָמְפֶּׁונוּ אָישׁ לְפִי אָבְרֶא'וּ עַמֶּר לַנְּלְוֹּלֶּרת מִסְפַּר 17 נַפְשַׁתִיבֶּם אֶישׁ לַאֲשֶׁר בְאָהֶלוֹ הִנְקְחוּ : וַיְעַשׁוּר ינְמָדּר וְהַפַּמְעִים: וַיָּמְדּר וְהַפַּמְעִים: וַיָּמָדּר וְהַפַּמְעִים: וַיָּמָדּר וּ בַּן בְּגִי יִשְׂרָאֵל בָעֹמֶר וְלָא הָעָדִיף הַפַּרְבֶּה וְהַפַּמְעִיט לָא הָחְסֵיר 19 אִישׁ לְפִּי־אָכְּלִוֹ לָקְטוּ: וַיִּאמֶר משֶׁח אֲלֵהֶם בּיִּ 20 אַל־יוֹתֶער מָפֶּנוּ עַד־בְּמֶּר: וְלֹא־שָּמְעַוּ אֶל־מֹשֶּה ניורָערוּ בַּינְשָים מִמֶּנוּ עַר־בְּנֶּקר וְנֶיָרִם תְּוּרָ־עִים יוַלְקְשָׁוּ אֹתוֹ בַבָּנֶקר משֶה: וַיִּלְקְשָוּ אֹתוֹ בַבָּנֶקר 💵 בּיִּבֶּקר בַבְּקָר אָישׁ בְפַּי אָבְלֶוּ וְחָם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָם: וַיְהַיּו 🗠 בּנום השִּשִּׁ לְלַמִי לֶחֶם מִשְּלֶּח שְנֵי הַעְּמֶׁר לַאֶּחֶר וַיָּבֹאוֹ בַלּ־נְשִׂיאֵי הָעַרָּרוֹ וַיַגִּירוּ לְמֹשֵׁה: נוֹאמֶר אֲבֹרֶנֶם הַוּא אְשֶׁר דִּבֶּר יְרוֹן שַׁבְתְּוֹן 😘 שַבַת־קֶדֶש לַיהוָרה מָחֶר אָרת אֲשֶׁר־רתֹאפֿוּ אֵפֿוּ וְאֵת אַשֶׁר־הָבִשְׁלוּ בַשֵּׁלוּ וְאֵתֹ כָל־הַעַדֵּף הַנֵּיחוּ ער־הַבְּקָר: וַנַּנְיחוּ אֹרתוֹ עַר־בַּבְּבָר לְמִשְׁמֶּבֶרת עַר־הַבְּבָּר בַּיַבְיחוּ אֹרתוֹ עַר־ 24 רַהַבֹּקר בַּצְאַשֶר צּוּרָה משֶה וְלֹא הִבְּאִישׁ וְרְפֶּה לא־הַיְתָה־בְּוֹ : וַיָּאמֶר מֹשֶׁהֹ אִכְלֶהוּ הַיֹּוֹם כְי־שַׁבְּת 26 הַיָּוֹם לִיהוָוֶה הַיוֹּם לָא תִמְצְאֶהוּ בַשָּׁבֶה: שֵׁשֶׁת 26 יָמֶים תּלְקְמֶחוּ וּבַיְּוֹם הַשָּבִיעִי שַבֶּת לֹא יְהְיֶה־

and Moses said unto them, This is the bread which the LORD hath given you to eat. 16. This is the thing which the LORD hath commanded, Gather of it every man according to his eating, an omer for every head, according to the number of your persons which every man hath in his tent shall ve take. 17. And the children of Israel did so, and gathered, some much, some little. 18. And when they measured it with an omer, he that had gathered much had nothing over, and he that had gathered little had no lack; every man according to his eating, had they gathered. 19. And Moses said, Let no man leave of it till the morning. 20. But they hearkened not unto Moses; but some men left of it until the morning, and it bred worms, and stank; and Moses was wroth with them. 21. And they gathered it every morning, every man according to his eating; and when the sun waxed hot, it melted. 22. And it came to pass on the sixth day, that they gathered twofold bread, two omers for every one; and all the rulers of the congregation came and told it to Moses. 23. And he said unto them. This is what the Lord hath spoken, A rest, a holy rest is unto the Lord to-morrow: that which ye will bake bake to-day, and what ye will see the see the to-day; and all the remainder lay up for you to be kept until the morning. 24. And they laid it up till the morning, as Moses had bidden; and it did not stink, nor was there any worm there-25. And Moses said, Eat it to-day; for a sabbath is this day unto the LORD: to-day ye will not find it in the field. 26. Six days ye shall gather it; but on the seventh day, the sabbath, there shall be none. 27. And it came

י Mendelssohn renders מה מוֹן מוֹן הוֹא with: "What is this;" to which Moses then naturally replies: "This is the bread," &c. But as we have no warrant to substitute מָן for הם, the word has been left as it appears at first view, "It is manna," which Arnheim thus explains: the Israelites were acquainted with the Arabic Manna, and

27 בְּוֹ: וְוְיָהִי בַּנִוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצְאָוּ מִן־הָעָם לִלְקְטׁ וְלֹא
28 מָצְאוּ:
29 עַד־אָּנָה מֵאַנְהֶּם לִשְׁמִר מִצְוֹהַי וְתְוֹרֹהָי: רְאוּ בִי־
29 יְהוָה נָתַן לָבֶם הַשַּׁבָּת עַל־בֵּן הַוּא נֹתֵן לָבֶם בַּיִוֹם
יְהוָה נָתַן לָבֶם הַשַּׁבָת עַל־בֵּן הַוּא נֹתֵן לָבֶם בַיִּוֹם
רַהְשִּׁשִי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבַוּ וּ אֵישׁ תַּחְיֹּדְיוּ אַל־עֵנֵץ
20 בַּיִוֹם הַשְּׁבִינִי: וַיִּשְׁבָּתוּ הָעָם בַּיִוֹם 31 הַשִּׁבָעִי : וַיִּשְׁבָּתוֹ מָן וְהוֹוּא

הַלְּחֶם אֲשֶׁר הָאֱכַלְּהִי אָהְכֶּם בַּמִּדְבָּר בִּהְוּצִיאִי מְשֶׁנוּ לְשִׁשְׁמֶּרָת יְשׁרְתִיכֶּם לְמַען וּ זִרְאַוּ אָתִר מְשֶׁנוּ לְשִׁשְׁכֶּרָת יְשׁרְתִיכֶּם לְמַען וּ זִרְאַוּ אָתִר מְשָׁרוּ לְשִׁבְּר אָשֶׁר אָנְה יְחִלְּה מְלְא הָעָמְר בְּנְבִּים זְשִׁר בִּרְבָּע יִּ וֹנְאִמֶּר בּּוֹנִית בִּרְבָּע יִּ וֹנִיאָמָר בּיוֹנִית בַּרְבָּע יִּ וֹנִיאָמָר בּיוֹנִית בַּרְבָּע יִּינִית בְּרָבְּי בְּהְוּצִיאָי

וֹרַוּצַח אִרוּ רִלְּנִי יִרְּלְנִי לְמִשְׁמֶרִת לְדְּלְתֵיבְּם: כַּחְ צִּנְצָנָרת צִּיִּחָרת וְרָדִּיִּשְׁמִּה מְלְא-רָדִּאִמֶּר מֵן אָרָרֶכֶם מֵאֶרֶץ מִצְּרָיִם: וַיִּאמֶר משָׁה אֶּל-אַהְרֹן 33

34 בַאֲשֶׁר צָוָה יְהוָה אֶר^ן-משֶׁה וַיַּנִיחַהוּ אַהָרָן לִּפְגֵי 35 הָעֵרֶרת לְמִשְׁמָרֶת : וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלַוּ אֶת־הַפָּןֹ

אַרְבָּעֵים שָּׁנָּה עַר־בּאָם אֶל־אָרֶץ נוּשְׁכֶּת אֶרִז־ רַהַּמָּן אָכְלוּ עַר־בּאָם אָל־קְצֵה אָרֶץ בְנָעַן: וְהָעֹמֶר 36 עַשִּׂרִית הָאֵיפָה הְוּא: פּ שׁבּיעּ

י בוֹיִסְעִׁי בִּלֹיְעַדֵּתְ בְּגִי־יִשְׂרָאָר מְפִּרְבַר־חֵין לְמַסְעִיהֶם גֹּיִבְיִשְׁרִעְ מְשִׁ לִשְׁתְּת הָעָם: על־פִּי יְהוֹגָת וַיַחֲנוּ בִרְפִּיִרִים וְאֵין מֵיָם לִשְׁתְּת הָעָם:

to pass on the seventh day, that there went out some of the people to gather, but they found nothing.

28. And the Lord said unto Moses, How long refuse ye to keep my commandments and my laws? 29. See, that the LORD hath given you the sabbath, therefore he giveth you on the sixth day bread for two days; remain ye every man in his place, let no man go out of his place on the seventh day. 30. So the people rested on the seventh day. 31. And the house of Israel called the name thereof Manna: and it was like coriander seed, white, and its taste was like wafers made with honey. 32. And Moses said, This is the thing which the Lord hath commanded, One omer full of it is to be kept for your generations; in order that they may see the bread which I gave you to eat in the wilderness, when I brought you forth out of the land of 33. And Moses said unto Aaron, Take a flask, and put therein an omer full of manna, and lay it up before the Lord, to be kept for your generations. 34. As the Lord had commanded Moses, so did Aaron lay it up before the Testimony, to be kept. 35. And the children of Israel ate the manna forty years, until they came to an inhabited land; the manna they did eat, until they came unto the borders of the land of Canaan. 36. But the omer is the tenth part of an ephah.*

CHAP. XVII.

1. And all the congregation of the children of Israel journeyed from the wilderness of Sin, after their journeyings, by the commandment of the Lord, and they encamped in Rephidim; and there was no water for the people to drink. 2. And the people did quarrel

called this new product therefore, from its similarity, by the same term; either because they knew no better name, or because they thought it identical. Moses, however, corrected their opinion, by saying that it was a miraculous gift of God.

בְיָרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה נַיִּאִמְרוּ הְנוּ־לְנוּ מֵיִם וְנִשְׁהָנַסְוּן
 נִיְּאמֶר לְהֶם מֹשֶׁה מַה־הְּעִרִבוּן עִפְּרִּי מַה־הְנַסְוּן
 מְשֶׁר לְהֶם מֹשֶׁה מַה־הְעִרִבוּן עִפְּרִי מַה־הְנַסְוּן
 מְשֶׁר לְהֶם מֹשֶׁה הָבְּצָמְא שָם הָעָם לַפִּים וַיֵּלֶן הָעָם עַל־מֹשֶׁה וַיִּאמֶר לְמָּה זֶהֹ הֶּצֶעְקְ מִשְׁה וְיִצְעָקְ מִשְׁה אַרְיִבְּנִי וְשָׁרְבִּי וְשָּרְה וְיִצְאָוּ מִמֶּנוּ וְיִבְּעָם מִשְׁה וְנִיבְּיִם הְּעָם וְיִבְיִם הַנְּעָם הַנְּעָם הַנְּעָם הַנְּעָם הַנְּעָם הַנְּעָם הַנְיִים בְּנִי הְעָם וֹיִבְּיִר בְּנִי הְעָם וֹיִבְּיִרְ בִּנִּי וְשָׁרְבִּיר וְהַבְּירְ וְמִשְּׁה וְנִיבְיִ וְשָׁרְבִּיר וְהַבְּירְ בְּעִם הַנְּעָב וְמִבְירְ בְּבְּירְ בְּעִם וְנִילְ וְמִבְּיר וְבְּצְיּוּ מְמָבוּ וְשָׁרְבִּיר בְּחְבֵּיך וְהָבְירְ בְּעָם הַנְּלְוֹם מַפְּח וּמְרִבְּה לְפְנִייך בְּעִב וְנִישְׁר וְבְּבְּיר בְּעִים הַנְּעָב וְנִבְיר בְּבִּיר וְבְּבְּיר בְּעִים הַנְּעָב וְשְׁרְבִּיר בְּעִב וְיִבְּירְ בְּעִב וְיִבְּירְ בְּמִבְּיר וְבְיִיבְיר וְבְּבְיר וְבְּבְיר וְבְּבְיר בְּבְּיר בְּעִם הַנְּלְוֹם מַפְּח וּמְרִבְּה לְבְּנִיך וְשְּבְיר בְּעִים וְעָבר בְּבְיר בְעִם הַנְּבְיר בְּבִיין וּבְּיִים וְשְּבִים וְנִישְׁר וְבִּבְּיוֹ בְּשְׁרְבְּוֹין מַשְּׁה וְנִישְׁר וְבִּשְׁר וְבְּבְיר בְּעִים וְנִישְׁר וְבְשְׁר בְּמִים וְנִישְׁר וְבְּיִיךְ בְּעִים וְנִישְׁר וְעִבְּיוֹ בְּבְּיִים וְנִישְׁר וְבִּיּוֹין וְעִיבוּ וְנִישְׁר וְבִּיּיוֹיְ בְּבְּיוֹיף בְּבִּים וְבְּיִים וְבְּבְיוּ בְּיִים וְבְּבְיוֹים מַפְּח וּמְרִבְּוֹים מַפְּח וּבְּיוֹיף בְּנִיוּים בְּבְּייִים וְבְּיִבְיוֹים וְבְּיִים וְבְּיוֹבְיוֹים וְבְּיִים וְבְּיִים וְבְּיִים וְבִּיְיִם וְּעִּבְיוֹי בְּנִיתְיוֹי בְּנִים וְּבְיוֹים מְבְּיוֹים מְבְּיוֹים בְּעוֹם מְשְׁה וְבְיּבְיוֹים וְּישְׁבְּיוֹים וְנִישְׁיוֹים בְּיוֹבְיוֹים וְּבְיוֹב בְּיוֹבְיוּים בְּיוֹבְיוּים בְּיוֹים וְבְּיוֹבְיוֹים וְּבְיוֹבְייִים וְּבְּבְיוֹים וְּבְּיוֹבְיוֹי מְבְּיוֹים וְיְבְּיוֹב וְיִבְּיוֹים וְנְיְבְיוֹים וְנְיוֹבְייוֹים וְּבְּיוֹים וְנְיוֹים וְבְּיוֹבְייוֹים וְיוֹבְיוֹים וְבְּיוֹים וְנְיוֹים וְּבְּיוֹים וְיוֹים בְּיוֹם וְּבְּיוֹם וְיוֹבְייוֹם וְבְּיוֹבְייוֹים וְבְּיוֹים וְיוֹים וְבְּיוֹי

with Moses, and said, Give us water that we may drink; and Moses said unto them, Why do ye quarrel with me? why will ye tempt the Lord? 3. And the people thirsted there for water; and the people murmured against Moses, and said, For what purpose is it that thou hast brought us up out of Egypt, to kill mea and my children and my cattle with thirst? 4. And Moses cried unto the Lord, saying, What shall I do unto this people? little is but wanting and they will stone me. 5. And the LORD said unto Moses. Pass on before the people, and take with thee some of the elders of Israel; and thy staff, wherewith thou smotest the river, take in thy hand, and go. 6. Behold, I will be standing before thee there upon the rock in Choreb; and thou shalt smite the rock, and there shall come from it water, and the people shall drink; and Moses did so before the eyes of the elders of Israel. 7. And he called the name of the place Massah^b and Meribah, because of the quarrelling of the children of Israel, and because they tempted the LORD, saying, Is then the LORD among us, or not?

8. Then came Amalek, and fought with Israel in Rephidim. 9. And Moses said unto Joshua, Choose for us men, and go out, fight with Amalek; to-morrow I will stand on the top of the hill with the staff of God in my hand. 10. And Joshua did as Moses had said to him, to fight with Amalek; and Moses, Aaron, and Chur went up to the top of the hill. 11. And it came to pass, when Moses held up his hand, that Israel prevailed: and when he let down his hand, Amalek prevailed. 12. But when the hands of Moses

^a The singular is used here, as in other places, to denote probably that one spoke for the community. So also in Genesis xxiii. 6, "Hear us, my lord."

b "Tempting and quarrel," from נסה "to prove, to tempt," and רוב "to contend, to quarrel."

לאַהַרָן וְחִוּר מַּמִּלֵּוּ בִּיְדִיוּ מִזֵּה אָחָר וּמְּזֵה אֶּחָׁר בִבְּרִים וַיִּלְּחוּ־אָּבֶּן וֹהָמִּימוּ רַדִּחְהָּנִיוּ וֹנַּמֶּב עַלְיִרָּ

יַנְיהָי יָבֶיו אֱמוּגָה עַר־בָּא הַשְּׁמֶשׁ: וַיַּחֲלְשׁ יְהוּשְׁעַע 13 אָתרְעַמָלֵק וְאָתרַעִמְוֹ לְפִי־חָרֶב: פּ מפטר

יַּהְלָּה אָל־משָּׁרו בְרֹנב זָאת זְּכְרוֹן בַּםְּפֶּר וְהֹּלָה אָל־משָּׁרו בְּרֹנב זָאת זְכְרוֹן בַּםְּפֶּר וְשִׂיִם בְּאָזְנִי יְרוּוֹיִשֻעַ בִי־מְחָה אֶמְחָה אֶת־זֵבֶר

יוּקְרָא נּיֶבֶל מִתְּחַת הַשָּׁמִים: נִיבֶן משֶׁה מִזְבֶחַ וַיִּקְרָא 15

וּ שְׁמִוֹ יְהוָהוּ נִפְי: וַיֹּאמֶר כִי־יָר עַל־בֵּס וְּהּ מִלְחָמֶה בַּעַמֶלֻק מִדְּר דְּר: פּ לֵיהוָה בַּעַמָלֵק מִדְּר דְר: פּ

בֿגֹילִי אָהָר אַם טָאָטִר זּלִים כַּי אָמָר זַּר טִיְּיִעִי אָע־צִּפּלָּט אַשָּׁע מאָטוּ אַטַר שִׁלְּיּטְיִה: וְאָע שְׁזֹּי יְיִינְיּי אָּינִ יִּשְּׁלְ אָּך טִּשְּׁבְּן יִם: יַנְיּצְוּן יִיְּיִוּ ווּיֵזּן מְשְׁיּנְיּ

י בְּצֶּקֶרֶץ נָבְרָיָה: וְשֵם הֵאמָחָר אֱלִיעֻוֶּר בִּי־אֱלֹהֵי 4

אָבִי בְּעָזָרִי וַיַצִּלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעָה: וַיָּבֿא יִתְרוּ חֹתָן משֶה וּבָנֵיו וְאִשְּתִּוֹ אֶל־מֹשֶה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־

קוא חֹנֶת שֶׁם חַר הָאֱלֹהְים: וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה 6 הָוֹא חֹנֶת בָּיָר הַאֱלֹיִם בּיִר הַאֱלֹיִם בּיִר הַאָּנִי בְּנֵיהָ

ז עַפֵּה: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לְקְרַאת חְהְנוֹ וַיִּשְׁהַחוּ וַיִּשַּקְר
 לוֹ וַיִּשְּאַלְוּ אִיש־לְרֵצְהוּ לְשָׁלְוֹם וַיָּבָאוּ הָאְהֶּלָה:

became heavy, they took a stone, and put it under him, and he sat thereon; and Aaron and Chur supported his hands, one on one side, and the other on the other side; and his hands were steady until the going down of the sun. 13. And Joshua discomfited Amalek and his people with the edge of the sword.*

14. And the Lord said unto Moses, Write this for a memorial in the book, and rehearse it in the ears of Joshua: for I will utterly blot out the remembrance of Amalek from under the heaven. 15. And Moses built an altar, and called its name The Lord is my Banner. 16. And he said, Because the Lord hath sworn on his throne that the Lord will have war with Amalek from generation to generation.

YITHRO. CHAP. XVIII.

1. And Jithro, the priest of Midian, Moses' father-in-law, heard all that God had done for Moses, and for Israel his people, that the

Lord had brought forth Israel out of Egypt. 2. Then Jithro, the father-in-law of Moses, took Zipporah, the wife of Moses, after he had sent her back, 3. And her two sons; of whom the name of the one was Gershom; for he said, I have been a stranger in a foreign land: 4. And the name of the other was Eliezer; for the God of my father was my help, and delivered me from the sword of Pharaoh. 5. And Jithro, the father-in-law of Moses, came with his sons and his wife unto Moses, into the wilderness, where he was encamped at the mount of God: 6. And he sent word unto Moses, I thy father-in-law Jithro am coming unto thee, with thy wife, and her two sons with her. 7. And Moses went out to meet his father-in-law, and did obeisance, and kissed him; and they asked each other of their welfare; and they went into the tent. 8. And Moses

^a The book of the Records of Israel, wherein doubtlessly all the occurrences of the nation had been preserved.

b From El, "God," and Ezer, "help."

יוְסַבֵּר משֶׁרוֹ לְחַרְענוֹ אֵרוֹ כָּל־אֲשֶׂר עָשֶׂה יְהוָהֹ 🤻 צִיּיֶם בּי יְהוָהֹ רְבַּרְעָה וּלְמִצְרַיִּם עָל אוֹרָרת יִשְׂרָאֵל אָת כָל־ י דַיִּתְּלָאָרוֹ אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּנֶּרֶךְ וַיַצְלֵם יְרוּן: ַזַיָּחַדְּ יִרְגְלוֹ גַעל כָל-הַזּפּוֹבָּרוֹ אֲשֶׁר־עָשֶׂרוּ יְהֹוָה 10 לְיִשְׂרָאֵל בִּשֶׁר הִוּצִילְן מִיַּר מִצְרָיִם: וַ״ִּאמֶר״ יִרְגרוֹ בָּרֵוּךְ יְרֹּוֶּרוֹ אֲשֶׁר הִצִּיל אֶרְנֶכֶם מִיֵר מְצָרָיִם וּמְיֵרָ פַּרְעָה אָשֵׁרְ הִיצִיר אֶרִיּהְעָׁם יו מִתַּחַרת יַר־מִצְרֵיִם: עַתֶּה יָבַּעְתִּי כִי־גָרוֹל יְהוָה 11 יוַבְּל־הָאֶלהָים כִּי בַדָּבָּר אֲשֶׁר זָדִּוּ עֲלֵיהֶם: וַיַּבַּח בּיַבְיּר אֲשֶׁר זָדִוּ עֲלֵיהֶם: וַיַּבַּח יִתְרֹוֹ חֹתֵנוֹ מֹשֶׁרוֹ עֹלֶרוּ וּוְבָחָים לֵאלֹהַים נַיָבֹא אַרָה'וֹ וְכָלוּ וּזְקְנֵי וִשְׂרָאֵל לֱאֱכָל־לֶּחֶם עִם־חֹתֵן נו משֶה לִפְּגֵי הָאֱלֹהִים: נְיָהִיּ מְמֶּחֲלָּת וַיֵּשֶׁב משֶה לְשָׁפָּט אֶרת־הָגֶעם וַיָּעָמָר הָנֶעם על־משֶּׁה מִן־ יוֹתָן משֶׁה אָת כָלֹ־ וַיִּרְאַ חֹתַן משֶׁה אָת כָלֹ־ 14 אַשֶּׁר־הָוּא עשֶׁה דָלֻעָם וַיֹּאמֶר מָה־הַדָּבֶר הַוֶּהֹ אֲשֶׁר אַתָּה עשֶׁה בָּשְׁעָם מַהֹּוּעַ אַתָּה יושַב לְבַבֶּּרְ יוָכָל־רָדָעֶרַבּ וַנְאַבָּ עָלֶיךָ מִן־בָּקֶר עַר־עָרֶב: וַיָּאמֶר 15 ַמשֶׁרה לְחְרָגָוֹ בִי־יָבָא אֵלֵי הָעָם לִרְרָשׁ אֱלֹהִים: 16 בי־יְהָיֶּה לָהֶם דָּבָר בָּא אֵלֵי וְשֵׁפַּסְהֹּוּ בִּין אָישׁ 16 וּבֵין בַעָרהוּ וְהְוֹרַעְתֶּי שֶׁתּ־חֲקָּי הָשֶּׁלֹהָים וְאֶתּ־ 17 הְוֹרֹהָיו: וַיָּאמֶר חֹהָן מֹשֶׁה אֵלֵיו לֹא־פּוֹב הַדְּבְּר told his father-in-law all which the Lorp had done unto Pharaoh and to the Egyptians on account of Israel; all the hardships which had come upon them by the way, and how the Lord had delivered them. 9. And Jithro rejoiced over all the goodness which the Lord had done to Israel, that he had delivered it out of the hand of the Egyptians. 10. And Jithro said, Blessed be the Lord, who hath delivered you out of the hand of the Egyptians, and out of the hand of Pharaoh, who hath delivered the people from under the hand of the Egyptians. 11. Now I know that the Eternal is great above all gods: for by the very thing wherein they sinned presumptuously was punishment brought upon them.^b 12. And Jithro, the father-in-law of Moses, offered a burnt offering and sacrifices unto God; and Aaron came, with all the elders of Israel, to eat bread with the father-in-law of Moses, before God.* 13. And it came to pass on the morrow, that Moses sat to judge the people; and the people stood by Moses from the morning unto the evening. 14. And the father-in-law of Moses saw all that he did to the people; and he said, What is this thing that thou doest to the people? why sittest thou thyself alone, and all the people standeth by thee from morning unto even? 15. And Moses said unto his father-in-law, Because the people cometh unto me to inquire of God. 16. When they have a matter, they come unto me; and I judge between one and the other, and I do make known to them the statutes of God, and his laws. 17. And the father-in-law of Moses said unto him, The thing that thou doest is not good.

as in this instance; or "means," as in Exodus ix. 35, "As the Lord had spoken through the hand of Moses;" and lastly a fixed place, the margin of a river, Exodus ii. 5.

b After Onkelos,—Rashi adds: "They endeavoured to destroy the Israelites by water, and they were lost in water."

18 אֲשֶׁר אַהֶּתה עשֶׁה: נָבָּל הִובּלֹל גַם־אַהֶּה גַם־הָּעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עשֶּךְ בִּי־כָבֵר מִמְּדְּ הַדְּבָּר לְא־רתובֵל

וֹשֵבֵאת אַתָּעה אָתר הַדְּבָּרִים אֶל-הָאֶר וֹיהִי אֶר הִים עִּמֶּךְ הֵינִה אַתָּעה לְעָׁם מִוּלְ הַאָּעֵּלְּהְים אַר הִים עִּמֶּךְ הֵינִה אַתָּעה לְעָׁם מִוּלְ הַאְּעֵּלְּךְּ וִיהִיּי עַבְּרִים עִּמֶּלְ בְּבָּבְּך : עַתְּאָר שְׁמַע בְּּלְרָי, אִזּיִעִּצְּךְּ וִיהִיי

יְהְוֹבַּעְתֵּ לָהָּם אֶתִּיםְבֶּרֶךְ יֵלֵכוּ לָּהְוֹ וְאֶתִּיהַמֵּעְשֶׂהְ יְהְוֹבַעְתַּ לָהָּם אֶתִּיםֹבֶּרֶךְ יֵלֵכוּ לָּהִי וְאֶתִּיהַמֵּוֹעְשֶׂהְ

אַקר יְצַשְּׁרּוּן: וְאַרְּ֖חָה מֶּחֶתֶּה מִכְּל-הָּעָשׁ אַנְשֵּׁי־חַׁיִּלּ יִרְאָי אֶלהִים אַנְשִׁי אֲמֶרת שַׂנְאֵי בָצַע וְשַּׁמְרֵת עַרִלְּהָם שָׁרֵי אָלְפִּים שָׁרֵי מֵאוֹרת שָּׁרֵי חֲמִשִּׁים

לכן בַּבָּלָר בַּנְּבָּלְ יָבַיְּאוּ אֵלֶיף וְכָל־הַדָּבָּר הַקְּטְוּ וְשָׂרֵי עֲשָׂרָת: וְשָׁפְּטֵּוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־תַרֹּתֹ וְהָיֶּה

וֹנִם כָּר הָּנֶת הַלָּעם הַנֶּה עַל־מְקְהִים עָבְּלְּהָ עָשְׁרִּ הַהַּבָּר הַנֶּת הַנְּעַשׁ הַנְּעָשׁׁה וְצִּוְהָּ אֱלְהָים וְיָבְּלְהָּ עֲשׁׁרִּ יִשְׁפְּטוּ־הָם וְהָלֵּל מֵעְלֵּיך וְצִּוּלְּ אֵבְּלְהִים עָבְּלְהָ, אַמְר.

: וַיִשְׁמַע משֶׁה לְקַוֹל חְהְגָוֹ וַיַּעשׁ כְּלֹ אֲשֶׁר אָמֶר:

נִיבְחַר משֶׁה אַנְשִׁי־חַיִּלֹ מִכְל־יִשְּׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם ²⁵ נִיִּבְחַר משֶׁה אַנְשִׁי־חַיִּלֹ מִכְל־יִשְׂרָאֵל נַיִּתֵּן אֹתָם ²⁵ בָּיִבְּים שָׂרֵי מֵאׁוֹרת שְׂרֵי

י מְשִׁרֵי שְׁבֵּי הַנְשֶׁהְ יְבִיצְוּן אֶל־מּשֶׁה וְבָלֹּר בַּבְּלֹּר הַנְשֶׁה יְבִיצְוּן אֶל־מּשֶׁה וְבָלֹּר תֻעֶרת אֶת־הַדְּבָּר הַנְשֶׁה יְבִיצְוּן אֶל־מּשֶׁה וְבָלֹּר

27 בַּרְבָּר הַלָּמָן יִשְׁפּוּמָוּ הֵם : וַיְשַׁלַּח משֶׁה אֶת־חְרְגְּוּ * שלשי 18. Thou wilt surely wear away, both thou, and this people that is with thee: for the thing is too heavy for thee; thou wilt not be able to perform it by thyself alone. hearken unto my voice, I will give thee counsel, and may God be with thee, Be thou for the people a mediator with God, that thou mayest bring the causes unto God. And thou shalt explain to them the ordinances and the laws, and thou shalt make known to them the way wherein they must walk, and the work that they must do. 21. Moreover thou shalt select out of all the people able men, such as fear God, men of truth, hating their own gain; b and place these over them, as rulers of thousands, rulers of hundreds, rulers of fifties, and rulers of tens. 22. And let them judge the people at all times; and it shall be, that every great matter they shall bring unto thee, but every small matter they shall judge themselves: so shall it be easier for thee, when they shall bear with thee. 23. If thou wilt do this thing, and God commandeth it thee, then wilt thou be able to endure; and also the whole of this people will come to its place in peace.* 24. And Moses hearkened to the voice of his father-in-law, and did all that he had said. 25. And Moses chose able men out of all Israel, and placed them as heads over the people, rulers of thousands, rulers of hundreds, rulers of fifties, and rulers of tens. 26. And they judged the people at all times; any difficult cause they brought unto Moses, but every small matter they judged themselves. 27. And Moses dismissed his father-in-law; and he went his way into his own land.*

a Meaning, that Moses should represent the people with God, hear what he teaches, and then instruct those who had sent him.

^b This means, disinterested men, who in hearing causes brought before them will decide without reference whether their own advantage be secured by their judgment or not.

וַיֵּלֶבְ לִוֹ אֶל־אַרְצְוֹ: ٥ רביעי ים בַּחַבשׁ הַשָּׁרְשִׁי לְצֵארת בְּנִי־יִשְּׁרָאֵר מָאָבֶץ מְצְרֵיִם בַיַּוֹם רַדִּלֶּרו בָּאוּ מִרְבַּר סִינֵי : וַיִּסְעַוּ מרפידים ויַבֹאוֹ מרבר סיני וַיַחַנוּ בַּמּרבּר ַוַיָחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל גָנֶר הָהָר : וּמֹשֶׁה עָלֶה אֶל־ הַאֶּלהַים וַיִּקְרָא אַבָּיו יְחוָהֹ מִן־חָתַר בּאמֹר ּבָה רואמַר לְבֵירו יַעַלְבֹ וְרַוגֵיר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: אַתֶּם רָאִיהֶּם אֱשֶׁר עָשֶׂיתִי לְמִּצְרָיִם וָאֶשְּׂא : אֶרְגֶבֶם עַל־בַּנְבֵּי ֹנְשָׁרִים וָאָבֶא אֶרְגֶם אֵלֵי: ּוְעַהָּת אִם־שָׁמַוֹע הִוּשְׁמְעוּ בְּקֹלְי וּשְׁמַרְהֶתם אָת־ בְּרִיתֶי וְהְיִּיתֶם לֵּי סְגֶּלָּה מִבָּל־הָעַפִּים בִּי־לִי בָל־הָאֶרֶץ: וְאַתֶּתִם הְתְהִיוּ־לֵי מַמְלֶבֶת כְהָנִים וְנְוֹי לַצָוּה אָשַבֶּה הַדְּבָּרָים אָשֶׁר הַעַבַּבּר אָרַ-בְּנִיּ יִשְׂרָאֵר בַּיִנְבָּא משֶׁח וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעֶם וַיְנֶשֶׂם יִשְׁרָאַר בַּיִּ בַלפְנִיהָּם אַתִּ כִּלְ-הַנְּבָרֵים הָאֶלֶּה אֲשֶׁר צִּוּהנּ יְהֹוָה: וַיַּגְעָנוּ כָל־הָעָם יַחְדּוֹ וַיָּאמְרוּ כֶּל אֲשֶׁר־ דּבֶּר יְהוָדוֹ נַעֲשֶׂה וַיֵּשֶׁב משֻׁה אֶרת־דִּבְרֵי הָאָר 🛫 לֹ־יְחוַה: וַיּאמֶר יְחוֹה אֶלֹ־מוֹשֶׁה הְנֵּה אֱנֹבִי בֵּא אַבֶּליף בְּעַב הָאָנָן בַעַבֿוּר יִשְׁמַע הָזָעם בְּדַבְּרֵי עַפָּר וְגַם־בְּדָ יָאֲמֵינוּ לְעוֹלֶם וַיַּגֵר מֹשֶׁה אֶת־דּבְרֵי יהַנָה בּוֹלִה בְּוֹלִאמֶר יְהוֹנָה אֶל־מִשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעִם 10

1. In the third month, after the children of CHAP. XIX. Israel were gone forth out of the land of Egypt, the same day they came into the wilderness of Sinai. 2. For they had departed from Rephidim, and they came to the desert of Sinai, and encamped in the wilderness; and Israel encamped there opposite the mount. 3. And Moses went up unto God, and the Lord called unto him from the mountain, saying, Thus shalt thou say to the house of Jacob, and tell the children of Israel; 4. Yea have seen what I have done unto the Egyptians, and how I bore you on eagles' wings, and brought you unto myself. Now therefore, if you will obey my voice, and keep my covenant, then shall ve be unto me a peculiar treasure above all nations; for all the earth is mine: 6. And ye shall be unto me a kingdom of priests, and a holy nation; these are the words which thou shalt speak unto the children of Israel.* 7. And Moses came and called for the elders of the people, and laid before them all these words which the LORD had commanded him. 8. And all the people answered unanimously, and said, All that the Lord hath spoken we will do; and Moses returned the words of the people unto the LORD. 9. And the LORD said unto Moses, Behold, I will come unto thee in a thick cloud, for the sake that the people may hear when I speak with thee, and also in thee shall they believe for ever; and Moses told the words of the people unto the Lord. 10. And the Lord said unto Moses, Go unto the people, and sanctify them

^a "The things which I have done to Egypt, are not a tradition among you; through many sins had they been guilty before they injured you; but I did not punish them except for your sake."—Rashi.

^b "As the eagle bears aloft his young, over every obstacle, and carries them even across the sea, so have I brought you safely through the sea, and you were not injured."—Dubno.

11 וְקַדַשְׁתָם הַיִּוֹם וּמָחֶר וְכִבְּסְוּ שִׁמְלֹהָם: וְהָיִּוּ נְכֹנִיִם לַיַּוֹם הַשְּׁלִישֵׁי בִּיו בַּיַּוֹם הַשְּּרִשְׁי יֵבְר יְרוּוְה יַנְי בָל־הָעָם עַל־הַר סִינָי: וְהִגְּבַּלְהָ אֶת־הָעָם עַל־הַר סִינָי: וְהִגְבַּלְהָ סָבֵיב לֵאמֹר הִישָּמְרוּ לָבֶם עֲלוֹת בָּהָור וּנְנַעׁ 13 בָּקָצֶהוּ בָּלֹ־הַנֹגֵעַ בָּהָר מְוֹת יוּמֶת: לְא־תִנַּע בוֹ יָד בְּי־סָקוֹל יִסָּמֵל אוֹ־יָרָה יִיֶּבֶּה אִם־בְּהֵמֶה אִם־ יַבֶּרר: וַיַּבֶּרר אָישׁ לָאׁ יִחְיֶהְ בִּמְשׁךְ הַיבֵּל הַפָּח יַעַלְוּ בָהָר: וַיַּבֶּרר 14 ַמשֶׁה מו־הָהָר אֶל־הָעֶם וַיַּקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְבַבְּסְוּ יַּיִּא מְלֹהָם: וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הֵיִיּ נְכֹנִים לִשְלְשֶׁת בּיִיּ נְכֹנִים לִשְלְשֶׁת בּיִיּ ינֶיה אַל־הִינְשָׁוּ אָל־אִשְּׁח: וַיְהוּ בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי 16 בְהָיֵרת הַבֹּנֶקר וַיְהִי כְּלֹת וּבְרָלִים וְעָנָן כְּבֵר עַל־ הָהָר וְקָלֹ שֹׁבֶּר חָזָק מְאֶד וַיֶּחֲבָר כָּל־הָעָם אֲשֶׁר 17 בַּפַּחֲנֶה: וַיּוֹצֵא מֹשֵׁה אֶת־הָעֶם לְקְרָאת הָאֱלֹהָים יוֹלָרָ בַּיְבְּיִבְּבָּוּ בְּתַחְתִּירת הָהָר: וְהַר סִינַיּ בּּתַחְתִּירת הָהָר: וְהַר סִינַיּ עשַן כָלוֹ בִּפְנֵי בְשָׁר יָרַר עָלֵיו יְרוּוֶרוֹ בָּאֲשׁ יַיַעל עַשָּנוֹ בְּעַשֶּׁן הַכִּבְשָּׁן וַיֶּחֶבֶר בָּל־הָהָר מְאְד: 19 נֵיְהִי קוֹל הַשַּׁבָּר הוֹבֶלך וְחָזֵק מְאֶד משָׁה יְרֵבֵּר יוָרָה אֶלֹהִים יַעַעֶנוּ בְקוֹל ֹ וַיָּרֶר יְהוֹּהָ עַל-הַר סִינֵי 20 אָל־רָאשׁ הָרֶקר וַיִּקְרָא יְהוֹה לְמשֶׁה אֶל־רָאשׁ רַ הָעָר מַשֶּׁה : וַיַּאמֶר יְהוָהֹ אֶל־מּשֶּׁה בֵּר הָעַר בְּעַר בָּעָר בָּעָר בָּגֶם פֶּן־יֶהֶרְסַוּ אֶלֹ־יְהוָהֹ לִרְאוֹת וְנָפַל מִפֶּנוּ רֶב:

to-day and to-morrow, and let them wash their clothes. 11. And they shall be ready against the third day; for on the third day the Lord will come down, in the sight of all the people, upon mount Sinai. 12. And thou shalt set bounds unto the people, round about, saying, Take heed to vourselves, that ve go not up into the mount, nor touch the border of it; whosoever toucheth the mount shall surely be put to death. 13. Yet not a hand shall touch him, but he shall surely be stoned, or shot through; whether it be beast or man, it shall not live; when the trumpet soundeth long, they shall come up to the mount. 14. And Moses went down from the mount unto the people, and sanctified the people; and they washed their clothes. 15. And he said unto the people, Be ready against the third day; approach not unto a woman. 16. And it came to pass on the third day in the morning, that there were thunders and lightnings, and a heavy cloud was upon the mount, and the voice of the trumpet was exceedingly loud; so that all the people that were in the camp trembled. 17. And Moses brought forth the people out of the camp to meet with God; and they placed themselves at the foot of the mount. And mount Sinai smoked in every part, because the Lord had descended upon it in fire; and the smoke thereof ascended as the smoke of a furnace, and the whole mount quaked greatly. 19. And the voice of the cornet went on, and waxed louder and louder, Moses spoke, and God answered him with a loud voice.* 20. And the LORD came down upon mount Sinai, on the top of the mount: and the Lord called Moses up to the top of the mount, and Moses went up. 21. And the Lord said unto Moses, Go down, charge the people, lest they break through unto the LORD to gaze, and many of them might perish. 22. And

^a Aben Ezra refers this to Aaron, his sons and the elders.

יַנְם הַכְּהָנִים הַנִּנְשִׁים אֶל־יְהוָה יִתְקַדֶּשׁוּ בֶּּן־יִבְּרִץ 🖘 🚉 23 בָּהֶם יְהוָה: וַיָּאמֶר מֹשֶׁהֹ אֶלֹ־יְהוָּה לְא־יוּכַל הָעָׁם ַבַּלְעַלְתֹ אֶל־תַּר סִינָי בִּי־אַתָּה הַעַרַתָה בָּנוּ לֵאמֹר בּגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתְּוֹ : וַיֹּאֹמֶר אֵלָיו יְהוָהֹ לֶךְ־ 24 ַרָר וְעָלֵיתָ אַתָּה וְאַהְרַן עִמֶּךְ וְהַכְּהְנֵים וְהָעָם אַלֹּ־ ַיֶהֶרְסָוּ לַעַלְּתֹ אֶל־יְהוֹוָה פֶּן־יִפְּרָץ־בָּם: וַיֵּבֶּד משֶה : אֶל־הָעֶם וַיָּאמֶר אֲלַהֶם וַיִדַבֶּר D אין נים אינו פרי-בונינים באילע אַנֹבֶי יִהוָה אֱלֹהֵיךּ י אַשֶּׁר הוצארֶרוּן מַאָּרֵץ מִצְרַיִם מְבֵּיָרת עֲבָרֵים: לא־נְרְעָנָה לְּוָדֶּ אֱלֹהַיִּם אֲחַרִּים עַל־פָּנְי : לַא־ 🏰 רַגְעַשֶּׁרוּ־־לְּדְרָ בָּכָלוּ וְכָל־תְּמוֹנְוֹרוּ אֲשֶׁרַ בַּשְׁמַּיִםׁוּ ַם מַּער וַאָשֶר בָּאָרץ מְהָחַת וַאֲשֶׁר בַּמַיִם וּ מַבַּעַינות לָאָבֹא: לאַ-יִאִּמְתַעְנוֹנְוּ לְבָּים וְלַאַא הַעָבָרֶם בִּי אָנֹבִّי יְהוַה אֱלֹהֶׂיךּ אַלֹּ קַנָּא פֿבֵּר עון אָבָרת עַל-בָּגַיִם עַרל-שָׁלֵשִים וְעַרל-רְבַּעִים ַלְשִׁנְאֵי: וְעַשֵּׁה חֶלֶּפֶר לַאָּלְבָּים לְאָהָבֵי וּלְשִּׁמְרֵי לְאׁ תִשֵּׁא אֵת־שֵׁם־יִהוַה אֶלהֶיךָּ לַשֶּׁוְא בַּי לָא וְנַקֶּהֹ וְהֹוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשְׂא : את־שָׁמְוֹ לַשַּׁוֹא

ַזָּבֶור אֶת־יָּוֹם הַשַּבְּת לְקַדְישׁוֹ: שֵשֶׁת יָמִים הַאַבְבֹּר

the priests also, who come near to the Lord, shall sanctify themselves, lest the Lord break forth among them. 23. And Moses said unto the Lord, The people cannot come up to mount Sinai; for thou hast charged us, saying, Set bounds about the mount and sanctify it. 24. And the Lord said unto him, Go, get thee down, and then thou shalt come up, thou, and Aaron with thee; but the priests and the people shall not break through to come up unto the Lord, lest he break forth among them. 25. So Moses went down unto the people, and spoke unto them.

- 1. And God spoke all these words, saying,
 2. I am the Lord thy God, who have brought thee out of the land of Egypt, out of the house of slavery.
 3. Thou shalt have no other gods before me. 4. Thou shalt not make unto thyself any graven image, or any likeness of any thing that is in heaven above, or that is on the earth beneath, or that is in the water under the earth. 5. Thou shalt not bow thyself down to them, nor serve them; for I the Lord thy God am a jealous God, visiting the iniquity of the fathers upon the children, unto the third and fourth generation of them that hate me; 6. And showing mercy unto the thousandth generation of them that love me, and keep my commandments.
- 7. Thou shalt not take the name of the LORD thy God in vain; for the LORD will not hold him guiltless that taketh his name in vain.
 - 8. Remember the sabbath day to keep it holy. 9. Six

^a Heb. "House of servants" or "slaves," and means then, state of bondage or slavery.—According to Jewish opinions, "I am the Lord thy God" is the *first* commandment, and enjoins on us to believe in the Eternal alone, as God and Creator, who manifested himself to us when we were bondmen in Egypt, whence he redeemed us through the great deeds he wrought in our behalf.

10 וְעָשֻׂיָתְ בָּל־מְלַאַבְתֶּהְ: וְיֹּוֹם הַשְׁבִיעִי שַבָּת וּ לֵיהוָה אָלהֶיך לִא־תַעַשָּׁה כָל־מְלָאבָّה אַתָּה וּ וּבִנְדְ וּבְּנֶּדְ ַעַבְרָּךָּ עַצְאַמֶּחְךָּ וּבָהֶמְהָּתָר וְגַרְדָּ אֲשֶׁר בִּשְׁעָבֶיךָ: ר בִי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָּׂה יְהוֶֹרה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־ 11 הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כְּל־אֲמֹשֶׁר־בָּׁם וַיֻּנַח בַּיַּוֹם הַשְּׁבִיגִעי ַערל־בֵּן בַּרָך יְרֹוּוֶה אֶרת־יָוֹם רַוּשַּׁבָּר בַבֶּר אָת־אָבִיךּ וָאֵת־אָמֵּךּ D יוַקַרְשָׁהוּ: 12 לְמַּצוֹ יַאֲרַכָּוּן יָמֶּידְ, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוֹנָה אֱלֹהֶידְ נֹתָן לֵך: ם לֹא תִּרְצָחֵ: ם יוֹ לא הַּנְאֶף: ס לֵא הַּנְלָב: לא-D לָא ים בַעַנָה בְרַעָרָ עָר שָׁקֶר: ס לא-תַחְמָד בֵּית הַעָּד D תַּחְמֹּד אֲשֶׁת רֵעָרָ וְעַבְרָוֹ וַאֲמֶרתוֹ וְשׁוֹרָוֹ וַחֲמֹרֹוֹ וָכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶך: Ð

וְבֶּתֹ קוֹל הַשׁפָּר וְאֶת־הָהֶר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּבְּעוּ הַשִּׁפָּר וְאֶת־הָהֶר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּבְּעוּ וְצֵּתֹים בּיריים בּיריי

ינְעַמְרָוּ מֶרֶחְלִן: נִיְאמְרוּ אֶרֹ-משֶׁה דַּבֶּר־אַרְּתְה וּנְשְׁמְעָה וְאַלּיְיַבְּרְ עִמְּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמְוּרת:
עַמָּנוּ וְנִשְׁמְעָה וְאַלּיִיבְבָּר עִמְּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמְוּרת:

רוּאמֶר משָׁה אֶל-הָעם אַל-הִירָּאה בִּי רְשׁבְּעבוּר וּיִּאמֶר משָׁה אֶל-הָעם אַל-הִים וַבַּעבוּר הִהְיָה יִרְאָרֶזוֹ נַפַוֹת אֶהְבֶּם בָּא הָאֱלֹהִים וַבַּעבוּר הִהְיָה יִרְאָרֶזוֹ

יעל־פְּגִיכֶם לְבִלְרִ*תִי* הֶחֲטָאוּ: וַיְּעַמְר הָעָם מֵרְחְלֹק 18

days shalt thou labour, and do all thy work. 10. But the seventh day is the sabbath in honour of the Lord thy God; on it thou shalt not do any work, neither thou, nor thy son, nor thy daughter, thy man-servant, nor thy maid-servant, nor thy cattle, nor thy stranger that is within thy gates; 11. For in six days the Lord made heaven and earth, the sea, and all that in them is, and rested on the seventh day; therefore the Lord blessed the sabbath day, and hallowed it.

- 12. Honour thy father and thy mother; that thy days may be prolonged upon the land which the Lord thy God giveth thee.
 - 13. Thou shalt not kill.

Thou shalt not commit adultery.

Thou shalt not steal.

Thou shalt not bear false witness against thy neighbour.

14. Thou shalt not covet thy neighbour's house.

Thou shalt not covet thy neighbour's wife, nor his manservant, nor his maid-servant, nor his ox, nor his ass, nor any thing that is thy neighbour's.*

- 15. And all the people perceived the thunderings, and the lightnings, and the sound of the cornet, and the mountain smoking; and when the people saw it, they removed, and stood afar off. 16. And they said unto Moses, Speak thou with us, and we will hear; but let not God speak with us, lest we die. 17. And Moses said unto the people, Fear not; for in order to prove you, did God come, and in order that his fear may be before your faces, that ye sin not. 18.
- * The Hebrew word ראים from ראה "to see," is evidently used here in the general sense, "to perceive," "to become aware."
- b Onkelos gives: "We will accept," thus signifying their willingness to follow what might be taught them in the name of God, whose presence they feared henceforth to encounter. But Moses in accepting this trust, assured them that the Lord's object in showing his glory, was merely that they might always remember this scene and sin not.

ומשרו נגש אר--בוערפר אישר--שם ם מפטיר וַיָאמֶר יְהוָהֹ אֶל-משֶּׁה 19 הַאֵּלהֵים: כָה רעאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתַּם רְאִיהֶּם בֵּי מִן־ יבַּרְרִתִי עִפָּבֶם: לְאׁ תַעֲשִׂוּן אִרְּתִי אֱלְהֵי 20 בּשְׁמַיִם דְבַּרְרִתִי עִפְּבֶם: בּבֶּסֶף וֵאלהַי זָהָב לָא רַזְעַשָּׁוּ לָבֶם: מִוְבַח אֲדָמָה״ 🕰 בָּסֶף ַרָּעשָׂה־לִּי וָּוְבַחְרָבִּ עָלָיו אֶת־עַלֹהֶׁיךּ וְאֶת־שְׁלְּהֶּיךְ אָרת-צִאנְהָ וְאֶתִּ-בְּלָתֶךְ בְּבָרֹי-הַפָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְבֵּיר יּאֶת־שָׁמִי אָכָוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתְיךָ: וְאָם־מִוְבַּח אֲבָנִיםׁ 🏖 🥺 ַתַעשֶּה־לִּי לְא־תִבְגָה אֶתְהֶן נָזיֶת כִי חַרְבְּךָ, הַנַפְּרָת עַלֶיָה וַהְחַלֲלֶה: וְלֹא־תַעַלֶה בְּמַעַלְרֹת עַל־מִוְבְּחֵי ָרָא אֲשֶׁר לְא־תִנְּלֶה עָרְוָחָהְ עָלֵיו: בא אֲשֶׁר לְא־תִנְּלֶה עָרְוָחָהְ עָלֵיו: וְאֵלֶה הַפִּשְׁפָּטִּים אֲשֶׁר תִּשִׂים לִפְנֵיהֶם: כֵּי רִזְקְנֶה עָבֶר עָבְרִ*י שֵׁשׁ שָׁ*גִים יַעֲבֶר וּבַשְּׁבִעַּרוּ יֵצֵא לְחְבְּשִׁי, ַ חָנָם: אָם־בְּגַפָּוֹ יָבָא בְּנַפָּוֹ יֵצֵא אָם־בַּעַל אִשָּׁהֹ הוא ַוְיָצֵאָה אִשְׁתָּוֹ עִפְּוֹ: אִם־אַרֹנָיוֹ יִתֶּן־לָוֹ אִשְּׁה וְיָלֵּדָה־ לְּוֹ בָנִים אַוֹּ בָנָוֹרת הָאִשָּׁה וְיִלְנֶּיהָ תְּהְיֶהֹ לֵארֹנֶיהָ ּ וְהָוֹא יֵצֵא בְגַפְּוֹ: וְאִם־אָמַרׁ יֹאמַרֹ הָעֶּׁבֶּר אָהַבְּתִּיּ ָּאֶרִז־אֲרֹנִי אֶרִז־אִשְׁתִּי וְאֶתִּדְּנָנֻ לְאׁ אֵצֵא חָפְשְׁי: וְהִגִּישַׁוֹ אָברֹנָיוֹ אֵל־הָאֱלהֹים וְהִגִּישׁוֹ אֶל־הַהָּלֶּרִת אַר אָל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע יְבֶרֹנֵיו אֶר־ג־אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵׁע יִּבּוֹ יועברו לעלם: וְכֵי־יִמְכָּר אֵישׁ D

And the people stood afar off, and Moses drew near unto the thick darkness where God was.*

19. And the Lord said unto Moses, Thus thou shalt say unto the children of Israel, Ye have seen that from heaven I have spoken with you. 20. Ye shall not make any thing with me; gods of silver, and gods of gold ye shall not make unto yourselves. 21. An altar of earth thou shalt make unto me, and shalt sacrifice thereon thy burnt offerings, and thy peace offerings, at thy sheep, and thy oxen; in all places where I shall permit my name to be mentioned, I will come unto thee, and I will bless thee. 22. And if thou wilt make me an altar of stone, thou shalt not build it of hewn stone: for if thou lift up thy tool upon it, thou hast polluted it. 23. Neither shalt thou go up by steps upon my altar, that thy nakedness be not discovered thereon.

1. And these are the laws of justice which MISHPAHTIM. thou shalt set before them. 2. If thou CHAP. XXI. buy a Hebrew servant, six years shall he serve; and in the seventh he shall go out free for nothing. 3. If he came in by himself, he shall go out by himself; if he was the husband of a woman, then his wife shall go out with him. 4. If his master should give him a wife, and she beareth him sons or daughters; the wife and her children shall be her master's, and he shall go out by himself. 5. And if the servant should plainly say, I love my master, my wife, and my children; I will not go out free: 6. Then his master shall bring him unto the judges, and he shall bring him to the door, or unto the door post; and his master shall bore his ear through with an awl; and he shall serve him till the jubilee.

7. And if a man sell his daughter for a maidservant, she

^a Rashi regards "thy sheep and thy oxen," as an explanation of the preceding words; thus "thy peace offerings of thy sheep and of thy exen."

* לו קרי

אָת־בָּתָּוֹ לְאָמֶה לְא תַצֵא כְּצֵאת הַעֲבָדְים: אִם־ 🛚 🖰 רָעָּרה כְעִינֵי אַרֹנֶירָה אֲשֶׁר־לְאֹ יְעָרָהּ וְהֶפְּדֶּה ין עם נְּכְרֶי דְּא־יִמְשָׁל דְּלְמֶּכְרָהוֹ בְּבִּנְהוֹ-בָּהוֹ: יָעֶשֶׂרוּלֶהוּ יִיעָרֶנָה כְּמִשְׁפַט הַבָּנִוֹרת יַעֲשֶׂרוּלֶה: 9 10 אָם־אַחֶרֶרת יָקַח־לָוֹ שְאַרֶה כְסוּתֵה וְעַנָּתָה רְ־אׁ יוָבֶרֶע: וְאָּם־שְׁלָש־אֵּלֶה לְא יַעֲשֶׂה לֶה וְיָצְאָה חִנֶּם 11 מַבֶּה אֵישׁ וַמֵת מְוֹת : אֵין כָּסֶף 12 יוּמֶת: וַאֲשֶׁר לֹא צָּדָּה וְהָאֱלֹהֵים אִנָּה לְיָדֶוֹ וְשַׂמְתֵּי 13 14 לַהְ מָלְוֹם אֲשֶׁר יָנוֹם שֲמָּח: ַוֹבֶי-D יָזֶר אֶישׁ עַל־רֵאָהוּ לְהָרְגַוֹּ בְעַרְמֶה מֵעַם מִוְבְּחִי בּן הִקּהֶנוּ לְמְוּת: ם ומבה אביו ואמו : מות יומָת 16 וגנָב אַיש ומְבָרוּ D ומָקַלֵּל יוּמֶצְא בְיָרוֹ מְוֹת יוּמֵת: יוֹבֶיו וְאָמָּו מְוֹת יוּמֶת: 18 וָבִי־יִריבֵן ٥ אַנָשִּׁים וְהָכָּה־אִישׁ אֱת־רֵעֶהוּ בַּאֵבֶן אַוֹ בַאַגַרְף יַלְא יָמָוּרת וְנָפֵּל דְלֹמִשְׁבָּב: אָם־יָקְוּם וְהִתְהַלֵּךְ וֹלְא יָמָוּרת וְנָפֵּל דְלֹמִשְׁבָּב: בַּתֶּוּץ עַלֹּ־כִּשְׁעַנְּהָוּ וְנָקָה הַפַּּבֶה רָק שִׁבְתָּוֹ יִתֵּן 20 וְרַפְּא יְרַבֶּא: ס שני וְבְי־יַכֶּה 20 אָת־עַבְרוֹ אַוֹ אֶרת־אֲמָתוֹ בַּשֵּׁבֶט ומֶרת תַּחַת יָדֶוֹ בּקָם ינָקָם: אָך אִם־יוֶם אָוֹ יוֹמֵיִם יְיַעַמֶּר לָא יַלָּם בּי ובי־ינצו אַנְשׁים 22 כִי כַסְפַּוֹ הְוּא: shall not go out as the men-servants go out. 8. If she please not her master, to whom he hath assigned her, then shall he aid her to be redeemed; unto a strange nation he shall have no power to sell her, seeing he hath dealt deceitfully with her. 9. And if he should betroth her unto his son, after the right of daughters shall he do unto her. 10. If he take him another wife, her food, her raiment, and her duty of marriage, shall he not diminish. 11. And if he do not these three things unto her, then shall she go out free without money.

- 12. He that smiteth a man, so that he die, shall be surely put to death. 13. And if a man lie not in wait, but God have placed it into his hand, then I will appoint thee a place whither he shall flee.
- 14. But if a man come presumptuously upon his neighbour, to slay him with guile, from my altar shalt thou take him, that he may die.
- 15. And he that smiteth his father, or his mother, shall be surely put to death.
- 16. And he that stealeth a man, and selleth him, and he have been found before in his hand, shall surely be put to death.
- 17. And he that curseth his father, or his mother, shall surely be put to death.
- 18. And if men strive together, and one smite the other with a stone, or with the fist, and he die not, but keepeth his bed: 19. If he rise again, and walk abroad upon his crutch, then shall he that smote him be quit; only he shall pay for the loss of his time, and shall cause him to be thoroughly healed.*
- 20. And if a man smite his servant or his maid, with a rod, and he die under his hand, it shall be surely avenged.
 21. Nevertheless, if he continue alive a day or two, it shall not be avenged; for he is his money.

vol. II. 10

וְנָנְנְפֹּר אִשֶּׁר הָתָּר וְנְצְאַר יְלֶּהְיה וְלְא יְהְיֶה אָפְחׁ ענוש יֵענִשׁ בְּבְּלִים: וְאִם־אָסְוֹן יִרְייֶה וְנְעַל רְאִשְּׁה

ענוש יֵענִשׁ בִּבְּלִים: וְאִם־אָסְוֹן יִרְייֶה וְנְרַחַתָּה נֶבֶּשׁ יִּשְׁר יָשִׁיר שָׁוֹן יִרְייֶה וְנְרַחַתָּה נֶבֶּשׁ יִּשְׁר יְשִׁיר תַּחַת בְּנָיה מַחַת בְּנִיה מַחַת בְּנִיה מַחַת בְּנִיה מַחַת בְּנִיה מַחַת בְּנִיה מַחַת בִּייִה יִשְׁלְחָנוּ מַחַת בִּייִּה יִשְׁלְחָנוּ מַחַת בִּייִה יִשְׁלְחָנוּ מַחַת בִּייִה יִשְׁלְחָנוּ מַחַת בִּייִה יִשְׁלְחָנוּ מַחַת בִּייִה יִשְׁלְחָנוּ מַחַת בִּיִּיה יִשְׁלְחָנוּ מַחַת בִּייִה יִשְׁלְחָנוּ מַחַת בִּייִה יִשְׁלְחָנוּ מִּחַת בְּנִיים יִשְׁלְחָנוּ מִחָח בִּיִּין בִּיִּים בִּיִים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בְּיִּבְים בִּיִים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּנִים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּבְּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּבְּים בִּיִּים בִּיִּבְּים בִּיִּבְּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִּבְים בִּיִּבְּים בִּיִּבְּים בִּיִּים בִּיִּבְים בִּיִּבְים בִּיִּבְּים בִּשְׁי יִשְׁלְחָבּים בִּיִּבְים בִּיְבִּים בִּיְּבְּים בִּיּיִים בְּיִּבְּים בִּיִּבְים בִּיִּים בִּיְבִּים בִּיִּבְּים בִּיִּבְים בִּיִּבְּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיְבִּים בִּיּים בִּיּים בִּיִּבּים בְּיִבּים בִּיּים בִּיּים בִּיְבִּים בִּיִּים בְּיִּבְים בִּיִּבְּים בִּיִּים בִּיִּים בִּיִים בְּיִּבְּים בְּיִּים בִּיּים בְּיִּים בִּיִּים בִּיּים בְּיִּים בְּיִּים בִּיּים בְּיִּים בִּיּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בִּיּים בִּיּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בִּיּים בְּיִּים בְּיִּבְּים בְּיִּים בְּיִּבְּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּבְּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּי

- 22. If men strive, and hurt a woman with child, so that her children depart from her, and yet no farther mischief follow: he shall be surely punished, according as the husband of the woman will lay upon him; and he shall pay this by the decision of the judges. 23. And if any mischief follow, then shalt thou give life for life, 24. Eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot, 25. Burning for burning, wound for wound, bruise for bruise.
- 26. And if a man smite the eye of his servant, or the eye of his maid, that it perish, he shall let him go free for the sake of his eye. 27. And if he strike out his man-servant's tooth, or his maid-servant's tooth, he shall let him go free for the sake of his tooth.
- 28. If an ox gore a man or a woman, that he die: then the ox shall be surely stoned, and his flesh shall not be eaten; but the owner of the ox shall be quit. 29. But if the ox were wont to gore in time past, and warning hath been given to his owner, and he hath not kept him in, and he hath killed a man or a woman: the ox shall be stoned, and his owner also should of right be put to death. 30. But there shall be laid on him a sum of money, and he shall give the ransom of his life whatsoever may be laid upon him. 31. If he gore a son, or gore a daughter, according to this judgment shall be done unto him. 32. If the ox gore a man-servant or a maid-servant, thirty shekels of silver shall he give to his master, and the ox shall be stoned.
- 33. And if a man open a pit, or if a man dig a pit, and do not cover it, and an ox or an ass fall therein; 34. The
- ^a According to the laws as executed in Israel, this injunction was understood as applying merely to make restitution in money for the injury inflicted. That this exposition is strictly conformable to the sacred text, can be proved from the passage, Numbers xxxv. 31, "And

יִשְׁלֵם כָּסָף יָשִׁיב רִלְנְעָלֵיוּ וְתַּוֹפֶּרת יִרְוּיִייִ : 35 לן וְבִי־יִנְף שור־אֵיש אָרת־שָוֹר בַעָּתוּ וָמֶרת וּמָּכְרוּ אַת־הַשַּוֹר הַחַיּ וְחָצִוּ אָרת־כַסְפֿוֹ וְגָם אֶת־הַמֶּת יֶחֱצְוּן: אַוֹ נוֹרַע כִּי שַוֹר 36 נַנָּח הוּא מִרְתְמִוֹר שִׁלְשֹׁם וְלְא יִשְּמְרֶנוּ בְּעָלֵיֵוּ שַׁלֵם וְשַׁלֵם שוֹר תַחַתו חַשּׁור וְהַפֶּרת וְהְיָה־ בֵּי יִנְנְב־אִישׁ שִׁוֹר אוֹ־שֵּׁה : לר 37 D וּטְבָּחָוֹ אַוֹּ מְבָרֵוֹ חֲמִשֶּׁרוֹ בָּלָּר יְשַׁלֵּם הַחַחַרוּ רַב הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע־צָאוֹ הַחָּתַר הַשֶּׂה: אִס־בַּמַּחְתֶּבֶרת בַּשְׁר. יִפָּצָא הַגַּגָב וְהָבָה וָמֶת אֵין לוֹ דָּמִים: אִם־זְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָרֶטוּ דָמַים לְוּ שַׁלַם וְשַׁלֵּם אִם־אֵין לין וֹנְמַבֵּר בּנְנֵבְרְתוֹ: אִם־הִמְּצֵא הִמְצֹא בְיָרוֹ הַגְנַבָּה מְשָׁוֹר עַר־חֲמֶוֹר עַר־שֶׂה חַיִּיֶם שְׁנַיִם יִשַׁלֵם: ם שלישי כִּי יַבַעָר־אִישׁ שַׂרָה אוֹ־ בֶּרֶם וְשִׁלַחֹ אֶת־בְּעִירֹהֹ וּבְאֵר בִּשְׂרֵה אַחֵר מֵיטַב שָׁבֶהוּ וּמִיטָב בַּרְמִוּ יְשַׁבֵּם: בי-D רוצא אָה וּמֹגאט לֹגִים וֹלֹאמר לִנְיִה אִוּ בילמר או ביאלר הַלָּם יְשׁלֵם בימּלְאַר בֶּי־יִתֵן אָישׁ : אֶת־הַבְּעֵרָה D ַאֶל־רֵעַתוּ בָּקָף אָוֹ־כֵלִים לִשְׁמֹר וְגָנַבְ מִבֵּית הָאָישׁ אִם־יִפְּצֵא הַנַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם: אִם־לְא יִפְּצֵא הַנַּנְב

* בעירו קרי

owner of the pit shall make it good, he shall make restitution in money unto the owner thereof; and the dead beast shall be his.

- 35. And if one man's ox hurt the ox of another, that he die: then they shall sell the live ox, and divide the money of it; and the dead ox also they shall divide. 36. But if it be known that the ox were wont to gore in time past, and his owner hath not kept him in: he shall surely pay ox for ox; and the dead shall belong to him.
- 37. If a man steal an ox or a sheep, and kill it, or sell it; five oxen shall he restore for one ox, and four sheep for one sheep. 1. If a thief be found whilst breaking in, and be smitten that he die. there shall no blood be shed for him. 2. If the sun be risen upon him, there shall be blood shed for him; he shall make full restitution; if he have nothing, then shall he be sold for his theft. 3. If the thing stolen be found in his hand alive, whether it be ox, or ass, or sheep, he shall restore double.*
- 4. If a man cause a field or vineyard to be eaten off, and he permits his beasts to enter, and they feed in another man's field: with the best of his own field, and with the best of his own vineyard, shall he make restitution.
- 5. If a fire break out, and meet with thorns, so that stacks of corn, or the standing corn, or the field, be consumed thereby, he that kindled the fire shall surely make restitution.
- 6. If a man do deliver unto his neighbour money or vessels to keep, and it be stolen out of the man's house: if the thief be found, he shall pay double. 7. If the thief be

ye shall not take a ransom for the life of a murderer who is guilty of death;" which clearly means "from a murderer ye shall take no ransom, but ye may do it from one who inflicts a wound only."

וְגַקְּרֵב בְּעַר־הַבָּיִרת אֶל־הָאֶלהָים אִם־לְא שָׁלַח יָדְוֹ בִּמְלֶאכֶת בַעָהוּ : עַל־כָּל־דְבַר־כָּשׁע עַל־שׁוֹר עַל־חָוֹמוֹר עַל־שָּׁרוֹ עַל־שַּׂלְמָׁרוֹ עַל־כָּל־-אֲבֶבָּרָה אָשֶׁר יאמַר כִּי־תַּוּא זֶּה עַד הָאֱלֹהִים יָבָא דְבַר־ שְנֵיתֶם אֲשֶׁר יַרְשִּׁיעָן אֱרֹהִים יְשַלֵּם שְנַיִם ם בְּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעַתוּ 9 לְרֵאֶהוּ: חַמּור אוֹ־שָּור אוֹ־שֶּׁה וְכָל־בְּהֵמֶה לִשְׁמֶר וּמֵרת יהוָה יְהַעָּת יְהוּה מֵין ראָרו: שְׁבָעַרת יְהוָה 10 מְיּוֹרָנְשְׁבָּר מִין ראָרוּ רַתְהָיֶה בַּין שְנֵיהֶּם אִם־לֹא שָׁלֵח יָרוֹ בִּמְלֶאכֶרת ינגב וְאָם־נָלָב יִנָגַב יִנָגַב יַנָגַב יו: אָם־טָרָף יִשָּׁלֵם לְבְעָרָ֖ליו: אָם־טָרָף יִשָּׁלֵם לְבְעָרָליו: : אַר הַטִּרֶפָּה לָא יְשַׁלֵם: Ð וּן וְכִי־יִשְׁאַלֹ אֶישׁ מֵעָם רֵאָהוּ וְנִשְׁבַּר אוֹ־מֵת בְּעָלֵיו 13 ישַלֵם יְשַׁלֵם יְשַׁלֵם: אִם־בְּעָלֵיו עִמְּוֹ לְא יְשַׁלֵם 14 יס בּשְׂכָיַר הוֹּא בָא בִּשְׂכָרְוֹ: ס 15 יְפַּתָּתוֹ אִישׁ בְּרוּיָדֶ הֹ אֲשֶׁר לְא־אֹרֶשָּׁה וְשְׁבַב 16 עפֶרה פָרֶה יִמְרָנֶנָה לְּוֹ לְאִשֶּׁה: אִם־מָאֱן יָמֶצֵין אָבִיה לְתִּתָּה גֵץ בַּמָף יִשְּׁלְּל בְמְהַר ים מְכַשֵּׁפָח לְא תְחַיֶּה: כָּל־ מְבִּישׁבָּח לְא תְחַיֶּה: כָּל־ יוֹבֶת ס וֹבֶת 19 שׁבֶב עם־בְּהַמֶּה מְוֹת יוּמֶת: ס

20 לַאֱלֹהָים יְחֲרָם בִּלְתָּי לֵירוּוָה לְבַרּוֹ: וְגֵר לְאֹר

not found, then the master of the house shall be brought unto the judges, to swear that he have not stretched out his hand against his neighbour's goods. 8. For all manner of trespass, for ox, for ass, for sheep, for raiment, or for any manner of lost thing, of which it is said, This is it, before the judges shall come the cause of both parties, and he whom the judges may condemn, shall pay double unto his neighbour.

- 9. If a man deliver unto his neighbour an ass, or an ox, or a sheep, or any beast, to keep; and it die, or be hurt, or driven away, no man seeing it: 10. Then shall an oath of the Lord be between them both, that he have not stretched out his hand against his neighbour's goods; and the owner of it shall accept this, and he shall not make it good. 11. But if it be stolen from him, he shall make restitution unto the owner thereof. 12. If it be torn in pieces, then let him bring it for witness, that which was torn he shall not make good.
- 13. And if a man borrow aught of his neighbour, and it be hurt, or die, the owner thereof being not with it, he shall surely make it good. 14. But if the owner thereof be with it, he shall not make it good; if it be a hired thing, the loss is included in its hire.
- 15. And if a man seduce a maid that is not betrothed, and lie with her, he shall surely endow her to be his wife.

 16. If her father refuse to give her unto him, he shall pay money according to the dowry of virgins.
- 17. Thou shalt not suffer a witch to live. 18. Whoso-ever lieth with a beast shall surely be put to death.
- 19. He that sacrificeth unto any god, save unto the L_{ORD} only, shall be utterly destroyed. 20. And a stranger
- ^a Meaning: the owner can only claim the money agreed upon for the hire, but no farther restitution. This version is according to Ben Uziel and Mendelssonin.

רונה ולא הלחצנו בייננים היינם בּאָרץ

אַרְכָּם בּחָרֵב וֹחָיַיּ נִשִׁיכֶם אַרְּסְנוֹת וּבְנִיכֶּם

אַרְכָּם בּחָרֵב וֹחָיַיִּ נִשִׁיכֶם אַרְּסְנוֹת וּבְנִיכֶּם

שִׁרְכָּם בָּחָרֵב וְחָיֵיִּ נִשִׁיכֶם אַרְּסְנוֹת וּבְנִיכֶּם

אָרְכָּם בָּחָרֵב וְחָיַיִּ נִשִׁיכֶם אַרְּסְנוֹת וּבְנִיכֶּם

יְתֹמִים:
פ

24 אם־כֶּסֶף וּ תַּלְּוֶה אֶת־עַפִּי אֶת־הָעָניּ עַפְּּיך לא־ב 25 תְּהְיֶה לְּוֹ כְנִשֶּׁה לְא־תְשִׁימִוּן עָלֶיו גֵשֶּׁךְ: אִם־בּ זְבְּלֵּר תַּחְבְּל שַׂרְעַת בֵּעֶךְ עַר־בְּא תַּזְשֵּׁמֶשׁ 26 תְּשִׁיכְנוּ לְוֹ : כִי הַוֹּא כְסוּת הֹ לְבַּלְּהוֹ תְּוֹא שִׁמְלָרְתוֹ לְעֹרֵוֹ בַּשֶּׁה יִשְׁכָּב וְהָיָה כִייִיצְעַק אֵמֵלִי שִׁמְלָרְתוֹ לְעֹרֵוֹ בַּשֶּׂה יִשְׁכָב וְהָיָה כִייִיצְעַק אֵמֵלֵי

²⁷ וְשֶׁמַעְתָּי בִּי־חַנְּוּן אָנִי: ס יבּיע אֱלּוֹהִים צֹלֹא רְתַלַלֶּל וְנָשִׂיא בְעַמְּךָּ לֹא רָתִאְר: מְלֵאָרְתְךָּ

יִרְמָעַהָּ לָא רְאַחֵר בְּכָוֹר בְּעֵיךְ הִּתְּשֶׁרוּ יִרְיִי בּן־ הַגַעָשָׁרוּ לְשִּׂרְהָּ לְצִאּעָרָה שִּבְעַרת יָמִים יִרְיָיִר

י לִהְיֹת ער הְשִׁפְס : לא־תְהְעֶּה אֲחֲבִי רַבְּים לְרָעִרת יִּלְאִרת על־רִב לִנְטֶּת אֲחֲבִי רַבִּים לְהַטְּת:

יולא־רבּעְנָה על־רִב לִנְטֶּת אֲחֲבֵי רַבִּים לְהַטְּת:

* כסומו קרי

thou shalt not vex, and shalt not oppress him; for ye were strangers in the land of Egypt. 21. Ye shall not afflict any widow, or fatherless child. 22. If thou afflict him in any wise, (for if he cry at all unto me, I will surely hear his cry;) 23. My wrath shall wax hot, and I will slay you with the sword; and your wives shall be widows, and vour children fatherless.

- 24. If thou lend money to my people, to the poor by thee, thou shalt not be to him as a lender of money, thou shalt not lay upon him usury. 25. If thou take at all thy neighbour's raiment to pledge, thou shalt restore it unto him by the time the sun goeth down: 26. For it is his only covering, it is his raiment for his skin; wherein shall he sleep? and it shall come to pass, when he crieth unto me, that I will hear; for I am gracious.*
- 27. The judges thou shalt not revile, and a ruler among thy people thou shalt not curse. 28. The first of thy ripe fruits, and of thy liquors, thou shalt not delay to offer: the firstborn of thy sons shalt thou give unto me. 29. In like manner shalt thou do with thy ox, with thy sheep; seven days it shall be with its dam; on the eighth day thou shalt give it me. 30. And holy men shall ye be unto me: and flesh that is torn of beasts in the field, shall ye not eat; to the dogs shall ye cast it.
- CHAP. XXIII.

 1. Thou shalt not receive a false report: put not thy hand with the wicked to be an unrighteous witness.
- 2. Thou shalt not follow a multitude to do evil; neither shalt thou speak in a cause, to incline after many, to wrest
- ^a Rashi regards this as an elliptical verse, thus: "If thou afflict him, thou shalt surely be punished, because should he cry unto me, I will hear his cry."
- b "This is a prohibition both against blasphemy, and cursing the judges who sit in the place of God to do justice."—RASHI.

וְדֶּל לְא הֶרְדֵּר בְּרִיבְוֹ : ڗۥ D רִנְפְּנֵּע שַוֹר אִנִבְךָ אָוֹ חֲמֹרָוֹ תּעֻׁה הָשֵׁב הְשִׁיבֶנוּ בֶּי־תִרְאֶה חַמְוֹר שׁנַאַדְּ רבץ תַּחַרת מַשָּׂאוֹ וְחָרַלְתָּ מֵעוֹב לֶוֹ עוֹב רַקְעַוֹב ם חמשי לְא תַמֶּה מִשְׁפַּט אֶבְיְגְּךָ בְּרִיבְוֹ : מִדְבַר־שֶׁמֶּך תִּרְחֶק וְנָקֵי וְצַדִּיקׁ אַלֹּ־תַּהְּלֹּג ַבִּי לְא־אַצְהָּיק רָשֶׁע: וְשְׁחַר לָא רִזְּקֶח בִּי חַשַּׁחַר יָעוּרַ פִּקְּחִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים: וְגֶר לָא תּלְחֶץ וְאַהֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־גֶפֶּשׁ הַגֵּר כְי־גַרִים הֶיִיתֶם בְּאֶרֶץ ַנִים: וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּוֹרֵע אֵרת־אַרְצֵךְ וְאָסַפְּתָּ וּעָּסַבְּתָּ מִיְרֵע אַרת־אַרְצֵךְ וְאָסַבְּתָּ ין שָׁבִיעָרו הִשְּבִיעָרו הַשְּבִיעָרו וּנְטַשְּׁהָּה וּנְטַשְׁהָּרוּ וּנְטַשְׁהָּרוּ וּנְטַשְׁהָּרוּ וּנְטַשְׁהָּרוּ וְאָבְּלוֹ אֶבְיֹנֵי עַבֶּּוֹךְ וְיִרְתָרֶם תֹאכַל חַוַרֵת הַשְּׁבֶרה ימִים הְעַשֶּׁה לְבַרְמְהָ לְזֵיתֶדְ: שֵׁשֶּׁרת יָמִים הַעֲעַשָּׁה 12 בּן־תַּעָשֶׂה ַ בַּעַשֶּׂיך ובַיִּוֹם הַשְּבִיעִי תִשְבָּת לְפַעַן יָנוּחַ שוְרַךָּ יוּנְפֵשׁ בּוּ־אֲמֶרְהָ וְיַבְּעֵּל בְּוֹיִנְפֵשׁ בּוּ־אֲמֶרְהָ וְיַהַגֵּר : וּבְכֶּל אֲשֶׁר־ אָפַרָתִי אָצִיבֶם תִּשְּׁמֶרוּ וְשֵׁם אֱלֹהַיִם אֲחַרִים לֵא 14 הַוְלִירוּ לָא יִשָּׁמֵע עַל־פִּיך: שָׁלָשׁ רְגָּלְ־יֹם תָּחָגׁ לִי 15 בַּשָּׁנָה: אֶרת־חַג הַמַצוֹרת הִשְׁמֹר שָׁבַעַרת יָמִים בֹּ רואלַרן מַצורת בַּאָשֶׁר צוּיהָה דְּלְמוֹער חָדֶשׁ דָּלְאָבִּׁיב כִּי־כִּוֹ יָצָארֶד מִמִּצְרְיֵם וְרֹאַדְיֵרְאוּ פְּנֵי רּקְרָם: וְחַג הַקּצִירֹ בִכּוּרֵי מֵעַשֶּׂיךּ אֲשֶׁר רִּקוֹרַע וּהַ בּיַּרָם וּ וְחַג הַקּצִירֹ בִּכּוּרֵי מֵעַשֶּׂיךּ

judgment. 3. Neither shalt thou countenance a poor man in his cause.

- 4. If thou meet thy enemy's ox or his ass going astray, thou shalt surely bring it back to him again.
- 5. If thou see the ass of him that hateth thee lying under his burden, and wouldest forbear to unload him, (thou must do so, but) thou shalt surely unload with him.*
- 6. Thou shalt not wrest the judgment of thy poor in his 7. Keep thyself far from a false speech; and him who hath been declared innocent and righteous slay thou not; for I will not justify the wicked. 8. And thou shalt take no gift; for the gift blindeth the clear-sighted, and perverteth the words of the righteous. 9. And a stranger thou shalt not oppress; for ye know the spirit of the stranger, seeing ve yourselves were strangers in the land of Egypt. 10. And six years thou shalt sow thy land, and shalt gather in the fruits thereof; 11. But the seventh year thou shalt let it rest and lie still; that the poor of thy people may eat; and what they leave the beasts of the field shall eat: in like manner thou shalt deal with thy vineyard, and with thy olive tree. 12. Six days thou shalt do thy work, and on the seventh day thou shalt rest; that thy ox and thy ass may rest, and the son of thy handmaid, and the stranger, may be refreshed. 13. And in all things that I have said unto you be circumspect; and make no mention of the name of other gods, let it not be heard out of thy mouth. 14. Three times thou shalt keep a feast unto me in the year. 15. The feast of unleavened bread thou shalt keep; seven days thou shalt eat unleavened bread, as I commanded thee, in the time appointed of the month of Abib; for in it thou camest out from Egypt: and none shall appear before me empty. 16. And the feast of harvest, of the firstfruits of thy labours, which thou hast sown in thy field:

בַּשָּׁבֶרוּ וְחַג הָאָסִף בְּצֵארוּ הַשָּׁנָּה בְּאָסְפְּךָ אֶתִּי מַעַשֶּׂיִדְ מִן־הַשָּׁבֵרוּ: שָׁלִשׁ פְּעָמִים בַּשְּׁנְה יֵרְאֶהֹ 17

יה בָל־זְכַוּרְדֶּ אֶלֹ־פְגֵי הָאָרָן ו יְהוָה : לְא־תִזְבָּח עַל־חָמֵץ

19 בּם־זִּבְחֵי וְלְא־יָלֵין חֵלֶב־חַנִּי עַר־בְּטֶּןר: בֵּאשִׁירת בְּכוּבֵי צִּרְבֶּיְתְרְּ תְּבִּיא בֵּית יְחוֹנֵה אֱלֹהֶיְךְ לְא־ תְבַשֵּל נְּרָי בַּחֲלֵב אִמְּוֹ: פּ ששי

20 הַנֵּרה אָנֹכִי שׁבֵּשׁה מַלְאָךְ לְפָּנִּיךּ לִשְּמְרְהָ בַּהְּרֶךְ 21 וְלַהֲבִיאֲךָׁ אֶלֹּהַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲבִנְתִי: הִשְּׁמֶר מִפְּנְיִי

וּשְׁמֵע בְּקּלְוֹ אַל־תַּמֵּר בְּוֹ כִי לְאׁ יִשָּׂאֹ לְפִּשְׁעַבֶּם

22 בִּי שְׁמָי בְּקְרְבְוֹ : בֵּי אִם־שְׁמָוֹע הִזּשְׁמַע בְּקּרְלוֹ : בִּי אִם־שְׁמָוֹע הִזּשְׁמַע בְּקּרְלוֹ וְעִשִּׁיתִ כְּלֹ אֲשֵׁר אֲדֵבֵּר וְאָיֵבְתִּי אֶת־אַיְבֶּיךּ וְצַרְתִּי 23 אֶת־צְּרְבָּי; בִּי־יֵבֵלך מֵלְאָבִי לְפָּנֶּיךְ וֶהֶבְיִאֲךָ אֶל־

ַם בְּצָיָה וְתַחָתְיִי וְתַפְּרִוּי וְתַכְּנַעֵּי ְרְפְּנֵּיִה וְתַחְנִּי וְתַיְבוּסְיּ בּ אָת־צְרָבֶיף: בִּירֵצֵרַה מַּלְאָבִי לְפְנֵּייָה גָוְהֶבְּיִאָּך אֶּרִי יִ

ין לא־רִזשְׁרוּ לַמְעַשֵּׁרוּ לַמְעַשִּׁיתֶם כִּי חָרֵא רָזעַשֶּׁרוּ לַמַעַשִּׁיתֶם כִּי חָרֵסׁ וְלָא רָזעַשֶּׁרוּ לַמַעַשִּיתֶם כִּי חָרֵסֹ

מַבְרְהֶׁם יִנְשַבֵּר תְּשַבֵּר מַצֵּבְהֵיהֶם: <u>וֹעֲבַרְהֶּם אַת</u> 25

יְהֹנָה אֶלְהֵיבֶּם וּבֵּרֶךְ אֶרת־דַלְחְמְּךָּ וְאֶרת־מֵימֶיקְה בּרַתְי מְחַלָּה מִקּרְבֶּךְ: ס שבּיע לֹא תְהְיֵּגָה 26

קשַבלָה וְעַקָּהָה בְּאַרְצֶּהְ אֶת־מִסְפַּרְ יָמֶיךְ אְּמֵלֵא:

אַשֶּׁר תָּבָא בָתֶם וְנָתַתִּי שֶׁת־כָּל־אִיְבֶיָּך אֵלֶיךּ עָרֶף אַלֶּיךּ אַלֶּיךּ עָרֶף אַשֶּׁר תָּבָא בָתֶם וְנָתַתִּי שֶּת־כָל־אִיְבֶיִּךּ אֵלֶיךּ עָרֶף

and the feast of ingathering, in the end of the year, when thou hast gathered in thy labours out of the field. 17. Three times in the year all thy males shall appear before the Lord, the Eternal. 18. Thou shalt not offer the blood of my sacrifice with leavened bread; neither shall the fat of my festive sacrifice remain until the morning. 19. The first of the firstfruits of thy land thou shalt bring unto the house of the Lord thy God. Thou shalt not seethe a kid in its mother's milk.*

20. Behold, I send an angel before thee, to keep thee on the way, and to bring thee unto the place which I have prepared. 21. Beware of him, and obey his voice, disobey him not; for he will not pardon your transgressions, because my name is in him. 22. But if thou wilt carefully hearken to his voice, and do all that I shall speak; then will I be an enemy unto thy enemies, and afflict those that afflict thee. 23. For my angel shall go before thee, and bring thee in unto the Amorites, and the Hittites, and the Perizzites, and the Canaanites, the Hivites, and the Jebusites: and I will cut them off. 24. Thou shalt not bow down to their gods, nor serve them, nor do after their works; but thou shalt utterly overthrow them, and completely break down their images. 25. And ve shall serve the Lord your God, and he will bless thy bread, and thy water; and I will remove sickness from the midst of thee.*

26. There shall be no one casting her children, nor a barren woman, in thy land; the number of thy days I will make full. 27. My terror I will send before thee, and will bring in confusion all the people to which thou shalt come, and I will make all thy enemies turn their back unto thee.

^a This means that the passover-lamb shall not be slain on the fourteenth of the first month, till all the leaven has been previously removed.

28 וְשֶׁלַחְתָּי אֶת־הַצִּרְאָה לְפָּנֶיְךְּ וְגְּרְשָׁה אֶת־הַחְנֵיְי 29 אָת־הַבְּנֵענִי וְאֶת־הַחִּתִּי מִלְפָּנֶיִךְ: לְא אֲנְרֲשֶׁנּוּ 30 וְרַבָּרה אָלֶיךְ חַזֵּת הַשְּׁרֵח: מְעָט מְעָט אָמֶרְץ שְׁמְמָּרה 30 מָפָנֶיְךְ בִּשְׁנֵה אָמֶרִי הַשְּׁרֵח: מְעָט מְעָט אָמֶרְיָשׁנּוּ

ישֶׁתֵּי אֶת־גְבֶּרְ הִ מִט־סוּף וְעַר־יָט פּּלְשְׁתִּים 13 וְשַׁתַּי אֶת יְשְבֵי וּמְמִּרְבֶּר עַר־הַנָּהֶר בִיוּ אֶתַן בְּיִדְכָּט אָת יְשְבֵי 131

אַרְאָ וְגֵרִשְׁתָּאָמוֹ מִפְּגֵיף: לְא־תִּכְלְּת לְתָּשׁ אֹרְהָ לְי כִּי תַעֲבֹר אֶת־אֱלְהֵיהֶׁם כִּי־יְהְיֵּה לְּהָ אֹרְהָךָּ לִי כִּי תַעֲבֹר אֶת־אֱלְהֵיהֶּם כִּי־יִהְיֵּה לְּהָ

ַרְמִוּקשׁ: אָרְזָךּ לֵּי כִּי תַּעֲבר אֶרִנ־אֱלְהֵיהֶם בִּי־זְהְיֵּה לְן

רְ וְאֶל־־מֹשֶׁה אָבִּר עֲלַח אֶר־־יְהוָה אַתָּה' וְאַהַרֹּן נֵי יִשְׂרָאֵל וְהְשְׁתַּחֲוִיתֶם נֵּדְרֵב וַאֲבִיהׁוּא וְשִׁבְּעִים מִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהְשְׁתַּחֲוִיתֶם נֵּדְב וַאָבִיהֹוּא וְשִׁבְּעִים מִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהְשְׁתַּחֲוִיתֶם ² מִישׁר מִישְׁר מִישְׁר מִישְׁר מִישְׁר מִישְׁר מִישְׁר מִישְׁר מִיִּיִּים מִישְׁר מִיּיִים מִישְׁר מִייִּים מִיבְּנִים מִיִּבְּנִי יִשְּׁרָאֵל וְהְשְׁתְּחְיִיהְם מִיבְּנִי מְּיִבְּים מִיבְּנִי יִשְּׁרָאֵל וְיִים מְּיִּבְּים מִּיְּבְּיִים מִיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִּיִּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִּיבּים מִיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּים מִּיִּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִימְים מִיבְּים מִּים מִיבְּים מִייִּים מִּיִּים מִּיִים מִּיבְּים מִייִים מִייִים מְּיִים מִּיִּים מִּיִּים מִּיִּים מִייִים מִּים מִּיִּים מִייִּים מִּיִּים מִּיים מִייִּים מִינְייִים מְּיִים מִּיִּים מִּיים מִּיים מִּיבְּיים מִּיבְּים מִּיים מִּיבְּיים מִּיבְּיים מִּיּים מִּיים מִּיִים מִּיבְּיים מִּיים מִּיבְּים מִּים מִּיים מִּיים מִּיים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיים מִּים מִּיבְּים מִּיבְּים מִּיים מִּיבְּיים מִּיִּים מְיבְּים מְּיִים מְּיבְּים מִּיים מְּיבְּים מְּיִים מְּיִּים מְיִּים מְיִּים מְ

2 מֶרְחְק: וְנִנֵּשׁ מֹשֶׁח לְבַרּוֹ אֶל־יְהוְה וְהָם לֵא יִנְשׁרּ 3 וְהָעֶּׁם לָא יַעַלְוּ עִמְּוֹ: וַיָּבָא מֹשֶׁח וַיְסַפֵּר לָעָםׂ

אָרת כָל-דּבְרֵי יְהֹּוֹח וְאָרת כָל-־הַמִּשְׁפָּמֵים וַיַּען בָל־הָעָׁם קוֹל אֶחָר וַיַּאמְרוּ כָל־הַדְּבָרִים אֲשָׁר־

הַבֶּר יְהֹּוֶרה נַעֲשֶׂה: וַיִּכְתַּב משֶׁה אַרה כָל־דִּבְרֵי יִהֹּלֶרה וַיַּשֶׁרָם בַּבֹּקֵר וַיִּבֶן מִיְבֵּח וַתַּחַרת וְהָתָר שִׁבְּמֵי וּשְׁרָבֵּאל וַיִּשְׁלָח בַּבְּרִי מִצְבָּרה וְשְׁבְּאֵר שִׁבְּמֵי הַחָּרה שִׁבְּמֵי וּשְׁרָבִּאל וַיִּשְׁלָּה בַּנְעָרִי בְּנֵי יִשְׂרָבִּאל וַיִּשְׁלָּה בַּנְעָרִי בְּנֵי יִשְׂרָבִּאל וַיִּשְׁלָה בּיִבְּעָרִי בְּנֵי יִשְׂרָבִּאל וַיִּשְׁלָה בּיִבְּעָרִי בְּנֵי יִשְׂרָבִאל וַיִּשְׁלָה בּיִּבְּעַרִי בְּנֵעְרִי בְּנֵי יִשְׂרָבִּאל וַיִּשְׁלָה בּיִבְּעַרִי בְּנֵי יִשְׂרָבִאל וַיִּשְׁלָה בּיִבְּעַרִי בְּנֵעְרִי בְּנֵי יִשְׂרָבִאל וַיִּשְׁלַה בּיִבְּעַרִי בְּנִי יִשְׁרָבִּאל וַיִּשְׁלָח בּיִבְּיה בּיִבְּעַרִי בְּנֵעְרִי בְּנֵי יִשְּׂרָבִּאל וַיִּעְלַה בּיִי יִשְׁרָבִּאל בּיִבְּעָרִי בְּנִי יִשְּׁרָבִּאל בִּיִבְּעַרִי בְּנִי יִשְׁרָבִּאל בּיִבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיּבְּבְים בּיִּבְּים בְּבִּים בּיִּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִּבְּים בּיִבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְים בְּעִבְּיי בְּבְּבְּים בְּבְּבְּיִים בְּבִּים בּיִּבְים בּיִבְּבְּים בְּבְיבִּילְם בִּיְבְּבְיבִּים בְּבִּבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְיבִּיל בִּיבְּבְים בְּבִּים בְּבְּבִּיל בִּיבְּבְיבְּיבְיּבְיּבְּיבְיבְיבְיבְּבּיל בִּיבְּבְּבְיּי יִשְּבְּבְיבּיל בִּיבְּבְּיבּיל בְּבְּבְיבְיבּיל בּיבּיבְיבּיים בּיּבְּבְיבְיבּיל בּיבּיבְיבּים בּיי יִשְּבְבּיל בּיבּיבּיל בּיבּיבּיב בּיִים בּיבּיבּים בּיּבּיבְים בּיבּיבְּבְיבּיל בְּבְיבִיים בּיּבּיבְיבְיבּיל בְּיבּיבְים בּיּבּיבּים בּיבּיבּים בּיבּיב בּייִים בּיבּיבּים בּיבּיבְיים בּיבְּבּבְיים בּיבְּבְיבְים בְּבְבְיבְיים בּיבְּבְיבְיִים בְּבְּבְיבְייִים בּיבְיבְיים בּיבְּבְיבְים בּיבְּבְים בּיבְּבְיבְיים בּיבְּבּיבְיים בּבּבּיבְיים בּבּיבְיבּיבְים בּיבּיבְים בּיבּבּיבּיים בּיבְּבְבּיבּיבּים בּיבּבּיים בּיבּיבְיבּבּיבּיים בּיבּבּיים בּיבּיבְיבּיים בּיבְיבּיבּים בּיבּיבְיים בּיבּיבְיים בּיבּיבְיים בּיבּבְיבּים בּבְּבּבּים בּיבְּבְיבּיים בּיבּיבְיים בּבּבּיבּיים בּיבּיבּים בּיבּיבּיים בּיבְּבּיבְיים בּבּבּיבְיים בּבּיבּים בּיבּיבּיים בּיבּיבּיים בּיבְבּיבּיבּיים בּיבְּיבּיבְיים בּיבּיבּיים בּ

28. And I will send hornets before thee, and they shall drive out the Hivite, the Canaanite, and the Hittite, from before thee. 29. I will not drive them out from before thee in one year; lest the land become desolate, and the beast of the field multiply against thee. 30. Little by little I will drive them out from before thee, until thou be increased and be able to take possession of the land. 31. And I will set thy bounds from the Red Sea unto the sea of the Philistines, and from the desert unto the river; for I will deliver into your hand the inhabitants of the land, and thou shalt drive them out before thee. 32. Thou shalt not make a covenant with them, nor with their gods. 33. They shall not dwell in thy land, lest they cause thee to sin against me; for thou mightest be led to serve their gods, and this would surely be a snare unto thee.

1. And unto Moses he said, Come up unto CHAP. XXIV. the Lord, thou, and Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel; and bow yourselves down afar off. 2. And Moses alone shall come near unto the Lord, but they shall not come nigh; and the people shall not go up with him. 3. And Moses came and told the people all the words of the Lord, and all the laws of justice; and all the people answered with one voice, and said, All the words which the Lord hath spoken will we do. 4. And Moses wrote down all the words of the Lord, and he rose up early in the morning, and built an altar at the foot of the mount, and twelve pillars, according to the twelve tribes of Israel. 5. And he then sent the young menb of the children of Israel, and they offered burnt offerings, and sacrificed peace

² Those laws according to which judgment is to be pronounced by the judges. The word משפטים in this sense, is rendered in the English version "judgment."

b "The first born."-RASHI.

עֹלֶת וַיִּיְבְּחֹר זְבָחִים שְׁלָמֶים לֵיהוָה פָּרִים: וַיַּקְּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדְּׁם זָרָק עַל־ משֶׁה חֲצִי הַדָּׁם וַיָשֶׂם בָאַנְגָת וַחֲצִי הַדְּׁם זָרָק עַל־ המנח : ניפּח חפר הכלירם ניכרא באני המח

יַנְאַמְלוּ כָּל אָלְשֶׁר־דָּבֶּר יְרוּוָרוּ נַיַּלְרָא בְּאָוְנֵי הָעֲם נַיַּאמְלוּ כָּל אָלְשֶׁר־דָבֶּר יְרוּוָרוּ נַעֲשֶׂרוּ וְנִשְׁמֵע:

אַניַקּח משָׁרוֹ אֶת־הַּרָּם וַיִּזְרָק עַל־הָעֶם וַיֹּאמֶר הַּנָּח הַנָּח משָׁרוֹ אֶמֶּכֶּם עַלְּ הִנָּּרִי בִס־הַבְּרִיתוֹ אֲשֵּׁר כָּרָת יְהוָה עִפְּכֶּם עַלְ

פּ כָל־הַדְּכָרִים הָאֵלְה: וַיַּעֵל משֶׁה וְאַבְּהָי אַלְהַיִּי יִשְׂרָאֵל וְתַחַתוּ הַגְּלִיו כְּמְעַשֵּׁה ֹ לְבְנַתוּ בּלּהַי יִשְׂרָאֵל וְתַחַתוּ הַגְּלִיו כְּמְעַשֵּׁה ֹ לְבְנַתוּ יִשְׂרָאֵל יִשְׁרָאֵל הַיִּבְּלִי בְּמַעֲשֵּׁה ֹ לְבְנַתוּ

יו הַפַּפִּיר וּבְעֶצֶּם הַשָּׁמֵים לְמְהַר : וְאֶל-אַל־אַצִילֵיּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְא שָׁלַח יָרֵוֹ וַיֶּחֲזוֹּ אֶרת־הַהְאֱלהִׁים

יהְאַכְלוּ וַיִּשְׁתְּוּ: ס נּיּאבֶר יְהְוָה יִבּ אֶל־משֶׁה עֲלָה אֵלֵי הָהָרָה וֶהְיֵה־שֶׁם וְאֶתְּנָּה לְךְּ אֶת־לְחַת הָאָבֶן וְהַרּתִירָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר בָּתַבְתִּי אֶת־לְחַת הָאָבֶן וְהַרּתִירָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר בָּתַבְתִּי

13 לְהְוֹרֹחָם: וַנִּקָם מֹשֶׁהוֹ וְיהוֹשֻׁעַ מְשְׁרַרְתוּ נַיִּעַל 14 משֶׁה אֶל־תָר הָאֱלֹהִים: וְאֶל־הַוְּמָנְים אָמֵר שְׁבוּרּ לֵנוּ כָּזֶּה עָר אֲשֶׁר-נִשְׁוּב אֲלֵיכֶם וְהִנֵּהוֹ אַרְהַלִּן

15 וְחוּר אָפָּבֶּׁם מִי־בַעַל דְּבָרִים יֵגְשׁ אֲלֵהֶם: וַיִּעַל 16 מֹשֶׁה אֶל־הָהֶר וַיִּבַס הָעָנָן אֶת־הָהֶר וֹ וַיִּשְׁכַּן כְּבוֹר־

יִּלְרֵא אֶל־מִשֶׁה בּּיִוֹם הַשְּׁבִיּאִי מִרְּזוֹךְ הֵּזְעָבָן: יִרוֹנָה עַל־רַיַר סִינַּי וַיְּכַפָּהוּ הָאָנָן שֵּׁשֶׁרת יָמֶים אַשָּׁרִי אֶלִר הַיִּבְי וַיְּכַפָּהוּ הָאָנָן שֵּׁשֶׁרת יָמָים offerings unto the Lord, of oxen. 6. And Moses took half of the blood, and put it in basins; and half of the blood he sprinkled on the altar. 7. And he took the book of the covenant, and read in the hearing of the people; and they said, All that the Lord hath spoken we will do, and obey. 8. And Moses took the blood, and sprinkled it on the people, and said, Behold the blood of the covenant, which the Lord hath made with you concerning all these words. 9. Then went up Moses, with Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel. 10. And they saw the God of Israel; and there was under his feet as it were a paved work of brilliant sapphire, and as it were the colour of heaven in its clearness. 11. And against the nobles of the children of Israel he stretched not forth his hand; and they saw (the glory of) God, and did eat and drink.ª

- 12. And the Lord said unto Moses, come up to me to the mount, and remain there: and I will give thee the tables of stone, with the law, and the commandment which I have written, to teach them. 13. And Moses rose up, and his servant Joshua; and Moses went up to the mount of God. 14. And unto the elders he said, Tarry ye for us here, until the time we come again unto you; and, behold, Aaron and Chur are with you, whoever may have any cause to be decided, let him come unto them. 15. And Moses went up to the mount, and the cloud covered the mount.*

 16. And the glory of the Lord abode upon mount Sinai, and the cloud covered it six days; and he called unto Moses on the seventh day out of the midst of the cloud. 17.
- ^a Onkelos paraphrases this verse: "And unto the chiefs of the children of Israel there happened no injury, and they beheld the glory of God, and they rejoiced in the reception of their sacrifices, as though they ate and drank." Dubno, after Ramban: "They ate the peace offerings before the altar, at the foot of the mount, and they drank,

17 ומַרְאֵה כְּבָּוֹד יְהֹנָה כְּאֵשׁ אֹכֶלֶרת בְּרָאשׁ הָהֶתְר

ונעל אָל-הָתֶּיִר וַיְּהָי משֶׁה בָּהָר אַרְבָּעִים יום 18 רַעִינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וַיָּבְא משֶׁה בְּרְעוֹךְ הֶעָנִי

בה וְאַרְבָּעִים לָיִרֶּיה: פּ בּה ייִרבר יביב בּיִּר

נְיַדַבֶּר יְהֹוֶה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל ½ וְיִקְחוּ־לִי תְּרוּמֶה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֵנוּ לְבֹּוּ הִקְחָוּ אֶת־תְּרוּמֶתִי: וְזֹאת הַתְּרוּמֶה אֲשֶׁר תִּקְחָוּ ³

ַ מֵאָתֶעם זָהֶב וָבֶפֶף וּנְחְשֵׁרת: וּתְבֵּרֵת וְאַרְנָמֵן ⁴

יְתוֹלַעַת שָׁגִי וְשֵׁשׁ וְעִזִים: וְערֹת אֵילְם מְאָדָּמֶים 5

וְעָרָת הָּחָשִים וַעַצִי שִׁפִים: שֶׁמֶן לַפָּאָר בְּשָׁמִים 6

ק לְשָׁמֶן הַפִּשְׁיְּחָה וְלְקְטְרֶתְ הַפַּמְים: אַבְנֵי־שְּהַם זּ

אַנְגָי מָלֶאָיִם לָאֵפָּד וְלַחְשֶׁן: וְעָשׂוּ לִי מִקְדְּשׁ פּ וִשִׁרִנִּשִי בִּנִּרִם: בִּבֹּל יִיִּיב בִּבִּנִּ

וְשֶׁכַנְהָּנִי בְּתוֹכָם: כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנִי מַרְאָה אְוֹתְךְּ אָת תַּבְנְיִרת חַפִּשְׁבָּן וְאֵת תַּבְנְיֵת בָּל-בֵּלְיוּ וְבֵן

ם וְעשׂוּ אָרָוֹן עֲצֵי שִׁמְים 10 בּתְעִשׂוּ אָרָוֹן עֲצֵי שִׁמְים 10 אַפָּתִים וָחֵצִי אָרְכֹּוֹ וְאַפֶּה וָחֵצִי אַרְכֹּוֹ וְאַפֶּה וָחֵצִי אַרְכֹּוֹ וְאַפֶּה וְחֵצִי

יוֹ קְבָּיִת וּמְחָוֹין מָבָּית אֹתְוֹ זָתָב טָהְוֹר מִבַּיִרת וּמְחְוּץְ

וּשְׁרֵגִי ְטַבְּעָת עַל־צַּרְעוֹ הָאָהֶל הָאָרָב וְיַצַּקְתּה עַל אַרְבֵּע פַּעַעה לוּ ישְׁרֵגִי טַבְּעָת עַל־צַּרְעוֹ הָבָּע הַאָּרָב וְיָצַקְתָּה עָל אַרְבַּע פַּעַמּהְיִי וּשְׁתִּי עַבְּעִה יִשְׁתִּי עַבְּעִה בּיִּב יִי וְיַצַּקְתָּה לוּ

על-צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית: וְעָשִּׂיתָ בַבֵּי עָצֵי שִׁמְים וְצִפִּיתְ 13

And the appearance of the glory of the Lord was like a devouring fire on the top of the mount, before the eyes of the children of Israel. 18. And Moses went into the midst of the cloud, and ascended the mount; and Moses was on the mount forty days and forty nights.

TERUMAH. CHAP. XXV.

- 1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
- 2. Speak unto the children of Israel, that they bring me an offering; from every man whose

heart prompts him thereto shall ye take my offering. 3. And this is the offering which ye shall take of them: gold, and silver, and copper, 4. And blue, and purple, and scarlet yarn, and linen thread, and goats' hair, 5. And rams' skins dyed red, and badgers' skins, and shittim wood, 6. Oil for the lighting, spices for the anointing oil, and for the incense of spices, 7. Onyx stones, and stones for setting, for the ephod, and for the breastplate. 8. And let them make me a sanctuary; and I will dwell among them. 9. According to all that I show thee, the pattern of the tabernacle, and the pattern of all the instruments thereof, even so shall ye make it.

10. And they shall make an ark of shittim wood; two cubits and a half shall be its length, and a cubit and a half its breadth, and a cubit and a half its height. 11. And thou shalt overlay it with pure gold, within and without shalt thou overlay it; and thou shalt make upon it a crown of gold round about. 12. And thou shalt cast for it four rings of gold, and put them on the four corners thereof; and two rings shall be on the one side of it, and two rings on the other side of it. 13. And thou shalt make stayes of shittim

making the occasion one of joy, and a holiday; for it is a duty to rejoice at the reception of the law; see also Deuteronomy xxvii. 7, 'And thou shalt slay peace offerings and eat them there.'"

a "Separation; they shall set aside for me from their money, a free will offering."—RASHI.

14 אֹרֶגם זָהָב: וְהֵבֶאתָ אָרת־הַבַּּדִּים בַּשַּבָּעֹת עַל אַלְעַרת הָאָרֶן לָשֵׂאת אֶרת-הָאָרָן בָּהֶם: כְּטַבְּעָתׁ 15 יַנְרַתָּהָ הָבַּדִּים לֹא יָסֶרוּ מִמֶּנוּ : וְנָרַתַהָּ אֶלֹ־ הַבָּרִים לֹא יָסֶרוּ מִמֶּנוּ : וְנָרַתַהָּ ַ הָאַרוֹ אָרת הָעלֶּרת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךְ: וְעָשִׂירָ 17 בַפְרָרת זָרָהב טָהָוֹר אַמֶּתַיִם וָחֵצְיֹּ אָרַבְּרה וָאַמֶּה וּ וָחֵצִי רָחְבָּרוּ: וְעַשֶּׂירָג שְׁנַיִם כְרָבִים זָהָב מִקְשָׁהֹ 18 יוֹעשֵׁה אֹתָם מִשְּנֵי קְצְוֹת הַכַּפְּרֶרת: וַיְּעשֵּׁרו בְרוֹב 🤁 בְּיִרת: בַּיִּעשֵׂרו בְרוֹב אָחָר מִקּצָרוֹ מִיֶּה וּכְרוּב־אֶחֶר מִקּצָה מִוֶּה מִן־ הַבַפֶּרֶת הַקְעשִׁוּ אֶתִיהַבְּרָבִים עַל־שְׁנֵי קְצוֹהָיו: יַרְיִוּ הַבָּרְבִים פְּרְשֵׁי בְנָפַיִם רְלֹמַעַלָּה סְבָבִים ≥ 10 וַהָיִוּ הַבָּרְבִים פְּרָשֵׁי בְבַנְפֵיהֶם עַל־הַבַפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אַישׁ אֶל־אָחְיוּ 21 אָרן-הַכַּפַּרָרת יְהָיִר פְגֵי הַכְּרֶבִים : וְגָרַתּהָ אֶרת־ רַזַבַפְּנֶרת על־הָאָרו מִלְמֶעְלָה וְאֶל־הָנָאָרו הִרבוֹ 🎾 אֶת־הָעֵלֶרת אֲשֶׁר אֶהֶגן אֵלֶיך: וְנְוֹעַרְתַּי לְדְּ״שֶׁם 🗠 וְרַבַּרְתִּי אִרְדְךָ מַעַל חַבַּפֹּרֶרת מְבֵּין שְׁנֵי הַכְּרְבִים אָשֶׁר עַל־אָרַוֹן הָעֶרֶת אַת כָל־אָשֶׁר אָצַוֶּה אְוֹתְךָּ

אֶל־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל: פּ אֶל־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל: פּ עְשִׁירָז שְׁלְחָן עֲצֵי שִׁמֶּיִם אַמְּרַדִּיִם אָרְכּוֹ וְאַמֵּה בּ וְעָשִׂירָז לֶּוֹ זֵר זָהָב סְבִיב: וְעָשִּׁיתָ לְּוֹ מִסְגָּהָרֹז שַׂבַּח סָבִיב וְעָשִׂירָז זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְרָתוֹ סָבְיב: מִבַּח סָבִיב וְעָשִׂירָז זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְרָתוֹ סָבְיב:

wood, and overlay them with gold. 14. And thou shalt put the staves into the rings, upon the sides of the ark, that the ark may be borne with them. 15. In the rings of the ark shall the staves remain; they shall not be taken from 16. And thou shalt put into the ark the testimony which I will give thee.* 17. And thou shalt make a cover^a of pure gold; two cubits and a half shall be its length, and a cubit and a half its breadth. 18. And thou shalt make two cherubim of gold, of beaten work shalt thou make them, on the two ends of the cover. 19. And make one cherub on the one end, and the other cherub on the other end; from the cover itself shall ve make the cherubim on the two ends thereof. 20. And the cherubim shall be spreading forth their wings on high, overshadowing the cover with their wings, with their faces turned one to the other; toward the cover shall the faces of the cherubim be directed. 21. And thou shalt put the cover above upon the ark; and in the ark thou shalt put the testimony which I will give unto thee. 22. And there I will meet with thee, and I will speak with thee from above the cover, from between the two cherubim which are upon the ark of the testimony, all the things which I will command thee unto the children of Israel.

23. Thou shalt also make a table of shittim wood; two cubits shall be its length, and a cubit its breadth, and a cubit and a half its height. 24. And thou shalt overlay it with pure gold, and make thereto a crown of gold round about. 25. And thou shalt make unto it a rim of a hand's breadth round about, and thou shalt make a golden crown

a The English version renders בפרת with "mercy seat," no doubt deriving the word from כפר "to pardon," thus: "The place whence pardon is obtained." Rashi, however, gives it simply cover "ככו". In the course of this work it is probable that "mercy seat" may be used, as a paraphrase, however, not as a literal version of the word.

יַעְשִׂיתָ לוֹ אַרְבָע טֵּבְעַת זָהֶב וְנְתַהָּ אֶת־הַפַּבְעֹת זָהֶב וְנְתַהָּ אֶת־הַפַּבְעֹת זְּהֶב וְנְתַהָּ אֶרְבַע הַבְּלִיו: לְעִפִּרוֹ הַמִּסְנָּגְיוֹ לְבָהִים לְבַּרִּים לְשֵׂאַת הְבָּרִים לְבַּרִּים לְשָׂאַת הְבָּרִים לְבַּרִּים לְשָׂאַת בְּמִּסְנָּרְת תְּהָיֶּוֹן הַשְּלְחָן: וְעָשִׂירָ אֶת־הַבַּרִים עֲצֵי שִׁשִׁירָ אֶת־הַבָּרִים עֲצֵי שִׁשִׁירָ אֶתְם זָהֶב וְנִשָּׁא־בֶם אֶת־הַשְּלְחָן: וְעָשִׂיתְ 20 קְּעָרֹרְתִיוֹ וְכַפּּרָתִיוֹ וְכְפּרֹרָזִיוֹ וְכְפּרֹרָזִיוֹ וְכְפּרֹרָזִיוֹ וְכְפּרֹרָזִיוֹ וְבְפּרֹרָזִיוֹ וְבְפַּרֹרָזִיוֹ וְבְפּרֹרָזִיוֹ וְבְפִּתְּיִהְ עַלְּרְתְן מִיִּרְ מִיְעִישֶׁה אֹרְזִם: וְנְהַתְּקְּ עַלִּרְהַ שִּלִישׁוֹ לְחָן כּנִים לְבָּנִי תַּמִיד: פּרִינִים שׁלִּשִׁים שׁלִשׁים בְּנִים לְבָּנִי תַּמִיד: פּרִים שׁלִשׁים

 on its rim round about. 26. And thou shalt make for it four rings of gold, and thou shalt put the rings on the four corners that are on the four feet thereof. 27. Close under the rim shall the rings be; as places for the staves, to bear the table. 28. And thou shalt make the staves of shittim wood, and overlay them with gold, and the table shall be borne with them. 29. And thou shalt make its dishes, and its spoons, and its supporters, and its purifying tubes, wherewith (the bread) is to be covered: of pure gold shalt thou make them. 30. And thou shalt set upon the table showbread before me always.*

31. And thou shalt make a candlestick of pure gold: of beaten work shall the candlestick be made; its shaft, and its branches, its bowls, its knobs, and its flowers, shall be out of one piece with it. 32. And six branches shall come out of its sides; three branches of the candlestick out of the one side, and three branches of the candlestick out of the other side. 33. Three bowls, almond-shaped, shall be on one branch, with a knob and a flower; and three bowls almond-shaped on the other branch, with a knob and a flower: so on the six branches that come out of the candle-34. And on the candlestick itself shall be four bowls, almond-shaped, with its knobs and its flowers. 35. And there shall be a knob under the two branches that come out of the same, and a knob under the two branches that come out of the same, and a knob under the two branches that come out of the same; for the six branches that proceed out of the candlestick. 36. Their knobs and their branches shall be out of one piece with it; all of it shall be one piece of beaten work of pure gold. 37. And

á

a "The supporters" are said to have been four stakes of gold standing upon the floor, two on each side of the table; they were grooved

גַרֹבֶּיהָ שִׁבְּעָה וְהָטֶעָהׁ אָת־נַרְהָּיהָ וְהָאָיר עַלֹּבְּיהְ וְהָאָיר עַלֹּבְּיהְ וְהָאָיר עַלֹּבְּיהְ וְהָאָיר עַלֹּבְּיהְ וְהָאָר וְהָבְּיִהְ וְהָאָר וְהָבְּיִהְ וְהָאָר וְהָבְּלִים בְּבְּיהְ וְהָאָר וְהָבְּיִהְ וְאָתְרֹם אֲשֶׁר־אַהְרֹבּי עַשְׁרִ וְתְעָשֶׁה בְּרָבִים עֲשָׁר וּתְבֵּלְים וְאָתְרֹם אָשֶׁר בִּרְבָּיִהְ וְאָתְרֹם אָשֶׁר בִּרְבָּיִהְ וְאָשְׁר וּתְבַלְּים בְּיִרְאָת שֵׁשׁ מְשִׁיֹּר וּתְבֵּלְים וְאֶתְרֹם בְּאַשְׁרוּ וּתְבַלְים וְאֶתְרֹם בְּאַבְּיה וְתְעָשֶׁה אֹתָם בּי אָרֶבְיּ וְעָשְׁרִים בְּאַבְּיה וְתְעָשֶׁה אֹתָם בּי אַלְים בִּיְרִיעָה הָאֶחָרִי וְעָשְׁרִים בְּאַבְּיה וְתְבָּלִים בְּיִרְיעָה הָאֶחָר וּתְבַלְים בְּיִרְיעָה הָאֶחָר וְהָבָּלִים בְּיִרִיעָה הָאֶחָר וְתְבָּלִים בְּיִרִיעָה הָאֶחָר וְהְבָּלִים בְּיִרִיעָה הָאֶחָר וְהָבָּלִית אִשָּה אָלִּר וּ בִּיִרִיעָה הְהָיִיוֹן חְבְּרֹת אִשָּה אָלִּיך וּתְבָּע בְּצִבְּשִׁה וְחָמֵשׁ וְרִיעִה הְהְיִיוֹן הְחָבְּרת אִשָּה אָלִר בְּבִּע בְּצִבְּשִׁה וְחָמֵשׁ וְרִיעִה הְהְיִיוֹן הְבְּלִית אָשָׁה אָלִר בְּתְבִישׁ הַיִּרִיעָה חְשֵב בּיִרְיעִרה אִשָּה אָלִר בְּבִּבְים בְּיִבְיעִיה הְיִבְיִילִית הְהְיִיוֹן, חְבְּלִית אִשָּה אָל־בְע בְּצִבְּשִּׁה וְחָמֵשׁ וְרִיעִה חִבְּי בְיוֹיְתָה וְחָמֵשׁה אָלִר בְּבִים בְּיִבְישִׁה וְיִבְייִיתְ הְבְּיִיתְ וְבְּיִבְּיה וְחָבְיִים בְּיִבְייִיתְ וְחָבְּים בְּיִבְיִיעִיה חִיבְיר וּתְהְיִילְ הְיִבְית בְּאַבְּיּה וְחָמָשׁה וְרִיעִיה חְבִּיל בְּיִבּייִיתְ וִיִּים בְּשִּיח וְיִיעִיה חִבְּיר הְיִבּיים בְּיִבְייִיתְ הְיִיתְיה וּיִיתְיה וּיִבּיר בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְייִיתְיה הְיִבּיר בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִיתְיה הְיִיתְיה הְיִים בְּיִים בְּיִיתְיה הְבִּילְיה הְיִים בְּיִים בְּיִיתְיה הְיִיתְיה הְיִים בְּיִיתְיה הְיִים בְּיִיתְיה הְיִים בְּיִים בְּיִיתְיה וְבְייִיתְיה וְיִיתְיה וְבִיים בְּיִיתְיה וְבְּיה בְּיִים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּיילְיה בְּיים בְּיוֹים בְּיבְּיה בְּיים בְּיחְיה בְּיִים בְּיהְיוֹים בְּיהְיה בְּיבְיים בְּיהְיה בְּיבְּיה בְּיִים בְּיהְוּים בְּייִיתְיה וְיבְּים בְּיבְּיוֹם בּיוּבְּיים בְּיבְּיוֹים בְּיִים בְיוֹים בְּיים בְּיוֹים בְּיוֹים בּיים בְּיוֹים בְּיים בְּיוֹים בְי

ן נְעִשִּׁיתָ לְלְאַת הָזבּלֶת נַעל שְּפַּת הַיְרִיעָה הָאֶחְׁת מַקּצָה בַּחֹבֶּרֶרת וְבֵן הַעְעֲשֶׁרוֹ בִּשְׂפַרת הַיְרִיעָרה הַקְעַשֶּׁה בַּיִרִיעָה הָאֶחָת נַחֲמִשִּים לְלָאֹת הַיְעֲשֶׂה בּקְצָה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶרת הַשִּׁגִית מַקְבִּילֹת הַלָּלָאֹת אִשָּה אֶל-אֲחֹהָה: וְעָשִּׁית חֲמִשִּים לַּרְמֵי הַלָּלָאֹת אִשָּה אֶל-אֲחֹהָה: וְעָשִּׁית חֲמִשִּים לַּרְמֵי

זְהֶבּ וְחַבּּרְהָהָ אֶת־הַיְּרִיעִׂרת אִשֶּׁה אֶל־אַחֹּחָהּ זְהֶבּ וְחַבּּרְהָה הַפִּשְׁכָן אֶחֵר: וְעָשִּׁיתָ וְרִיעָּת עוּים לְאָהֶל עַל־הַפִּשְׁכֵן עַשְּׁהְנִי־עֶשְׂרֵה וְרִיעָת הַּוְעַשֶּׂה אֹהֶם: אַבֶּרוּ הַיִּרְיָעָה הָאַחַׁרוּ שְׁלֹשִׁים בָּאַבֶּּרה thou shalt make its seven lamps; and when they shall light its lamps it shall give light towards the body of it. 38. And its tongs, and its snuff-dishes shall be of pure gold. 39. Out of a talent of pure gold shall he make it, with all these vessels. 40. And look that thou make them after their pattern, which thou wast shown on the mount.*

1. Thou shalt also make the tabernacle of CHAP. XXVI. ten curtains, of twined linen, and blue, and purple, and scarlet yarn, with cherubim, with the work of the weaver^b shalt thou make them. 2. The length of each curtain shall be eight and twenty cubits, and the breadth of each curtain four cubits: there shall be one measure for all the curtains. 3. Five of the curtains shall be coupled together one to another; and the other five curtains shall be coupled one to another. 4. And thou shalt make loops of blue upon the edge of the one curtain which is the outside in the coupling; and the like shalt thou make on the edge of the curtain which is the outmost on the second coupling. 5. Fifty loops shalt thou make on the one curtain, and fifty loops shalt thou make on the edge of the curtain that is in the second coupling; the loops shall be fixed opposite each other. 6. And thou shalt make fifty hooks of gold, and thou shalt couple the curtains together with the hooks, and the tabernacle shall thus be one piece. 7. And thou shalt make curtains of goats' hair for a tent over the tabernacle; eleven curtains shalt thou make the same. 8. The length of each curtain shall be thirty cubits, and the breadth of so as to receive the "purifying tubes," which were placed between one loaf of the shewbread and the other, so as to admit of a fresh passage of air between them.

12

a i. e.: The unknown maker, whoever he may be. This construction is very common in Hebrew.

is here used in contradistinction to רקם, the figures in this instance were to be woven in, in the other they were to be wrought

וְרְׁחַב אַרְבַע בָּאַפָּׁה הַיְרִיעָה הָאֶחֶת מְדָּה אַחַׁת אַרְחַבְי אָרִיעִת : וְחָבַרְתָּ אֶרְיַחֲמֵשׁ הַיְרִיערׁ • - לְעִשְׁתֵּי עִשְׂרָה יְרִיערׁת יֹ

לְבָּר וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיאָת לְבֶר וְבְפַּלְתָּ אֶת־הַיְרִיְעֵה דַיִּשִּׁשִּׁירת אֶל־מִוּל פְּגֵי הָאְהֶל: וְעִשִּׁירָ חֲמִשַּׁירִם לֻלְאֹת עַל שְׂפַּת הַיְרִיעָה הָאְהֶל: בְחִבְּנֶרת לֵלְאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת הַקְּיצֹּנָה בַחֹבֶּרֶרת נַחֲמִשִּׁים לְּלָאֹת עַל שְׁפַּת הַיְיִרִיעָּה הַחֹבֶּרֶרת

אָעַרַטַּלְרָסִׁ כַּלְּלָּאָע וֹטַבַּרָעָּ אָעִרַּטָּאָרָן וֹטִיּטִ ד הַהֵּלְּיִרַ : וְאָהַּיִּע כַּלְרָאַע וֹטַבּּרָעָּ אָעְרַסָּאַרְ וְטִּיּטִּ יִזְ

יַריעָה הָאֶהֶל חֲצֵי הַיְרִיעָה הַאֶּהֶל חֲצֵי הַיְרִיעָה בּיּרִיעָה הָאֶהֶל חֲצֵי הַיְרִיעָה בּיּ אֶחֶר: וְהָאַפָּּה תִּסְרֵּח עַלְ אֲחֹרֵי הַפִּישְׁבֵן: וְהָאַפָּּּּה תִּסְרֵּח עַלְ אֲחֹרֵי הַפִּישְׁבֵן: וְהָאַפָּּּה מִּטְׁר מִנְּי

וְהָאַהֶּה מִוֶּה בָּעבּׁף בְּאִבֶּךְ יְרִיעֵּה הָאָהֶל יִהְוֶּה בּרוּחַ עַל־צִבְּי הַשִּּשְׁבֶן מִוֶּה וּמְוֶה לְבַסֹּתְוֹ: וְעָשֵׂיתִ מבחר מברור משלח מצרור ווידים מברור מב

מְבְּפֶּרוֹ לְאֹהֶל עִרְרִת אֵילָם מְאָדָמֶים וּמְרְפֶּר ערת הָחָשִים מִלְמָעְלָה: פּ רביע

ין עשית אֶת־הַקְרָשִים לַמִּשְׁכֵן עַצִי שָטִים עמְרִים:

עשֶׁר אַפֶּוֹת אָבֶרְ הַקְבֶרֶשׁ וְאַפֶּּרֹ וְחֲצִי הָאַפְּּרֹ הַ עָשֶׁר אַפְּרֹ

יים בייללה אַאָּט אָל־אַחיָלִים בֿן תַּעַשָּׁט לְכָּל קַרְשִׁי מְשָּׁלָבִּׁת אִאָּטִה אֶל־אַחִּלְיִם בַּן תַעַשָּׁט לְכָל קַרְשִׁי

18 הַמִּשְּבָן: וְעָשִירָת אֶת־הַקְרָשִים לַפִּשְּבָן עָשְרֵים

יוּאַרְבָּעִים אַבְּאַת גָגָבָה הֵימֶנָה: וְאַרְבָּעִים אַרְגִי־בֶּׁסֶף פּ הַתָּשֶׂה הַתַּחַת עָשִׂרֵים הַקָּרֵשׁ שָׁגֵּי אֲדָגִים הַחַרּג־

each curtain four cubits: there shall be one measure for the eleven curtains. 9. And thou shalt couple five of the curtains by themselves, and six of the curtains by themselves; and thou shalt double the sixth curtain toward the front side of the tabernacle. 10. And thou shalt make fifty loops on the edge of the one curtain that is the outmost in the coupling, and fifty loops on the edge of the curtain of the second coupling. 11. And thou shalt make fifty hooks of copper, and thou shalt put the hooks into the loops, and couple the tent together, that it may be one piece. 12. And the part hanging over in the excess of the curtains of the tent, the half curtain which is over, shall hang down over the back part of the tabernacle. 13. And the cubit on the one side, and the cubit on the other side in the excess in the length of the curtains of the tent, shall be hanging down over the sides of the tabernacle on this side and on that side, to 14. And thou shalt make a cover for the tent of rams' skins dyed red, and a cover of badgers' skins above.*

15. And thou shalt make the boards for the tabernacle of shittim wood standing up. 16. Ten cubits shall be the length of each board, and a cubit and a half shall be the breadth of each one board. 17. There shall be two tenons for every board, fitted in one against the other: the like shalt thou make for all the boards of the tabernacle. 18. And thou shalt make the boards for the tabernacle, twenty boards for the south side, on the right. 19. And forty sockets of silver shalt thou make under the twenty boards;

with a needle as the "embroiderer" does. The weaver is called the from the fact that "thought" or "art" is required to produce the figures in the loom, therefore, perhaps, "artificial weaver," German, "Kunstweber;" the simple artisan is called אמרג.

^a That is: what exceeds the length of the former or tabernacle curtains, they being but ten, whilst the tent curtains were eleven, or forty cubits against forty-four.

הַקָּרֶשׁ הָאֶחָרֹ לִשְׁרֵעִי יְרֹלָיו וּשְׁנֵיְ אֲדָנֵים תַּחַרת־ יַבְּעֶרֶשׁ הָאֶחֶר לִשְׁרָגַי יְרֹרָגיו: וּלְצֶרַעׁ רַבִּשְּשְׁבָּן 💵 👊 בַּוֹלֶע 21 הַשַּׁנִית לְפָּאַרת צָפָוֹן עֶשְׂרֵים בָּרֶשׁ : וְאַרְכָעִים 21 אַרְגִיהֶם כָּבֶּף שְׁנֵי אַרָנִים תַּחַרת רַזֶּקְרֵשׁ הָאֵחָׁר יאַרָּגִים הַאַחַת הַאֶּקֶבֶשׁ הָאָחָר: וּלְיַרְכְּהֵעי בּיאָבָוּר הַלְיַרְכְּהֵעי ישְׁנֵי : ישְׁנֵי בַּוֹעֶשֶׂה שְׁשֶׁה קְרָשִׁים 23 יְקְרָשִׁים הַגְעַשֶּׁה לִמְקְצְעִרוּ הַמִּשְׁבֶּן בַּיַרְבָּהָיִם: יַנְינִי הְאֲמִם מִּלְמֵּטָה וְיַחְדָּוֹ יִהְיַוּ הַמִּים עַל־רֹאשׁוֹ 🛂 יאַל־הַפַּבַערו הַאֶּחֶרו בַּן יִהְיָה לִשְנִיהֶּכוּ לִשְנֵי בּמָקְצֹעָרֹת יָהְיְוּ : וְהִיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַרְנֵיהָם בּי בֶּפֶף שִׁשָּׁה עָשֶּׂר אֲדָגִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַחַת הַקָּרֶשׁ בַּאֵחָר וּשְׁנֵי אַרָּנִים תַּחַת הַקָּרֵשׁ הַאֶּחָר: וְעָשֵיתָ 26 בָרִיחָם עֲצֵי שִׁמֶים חֲמִשֶּׁה לְלַרְשֵׁי צֶּבַעׁ־-ר: וַחֲמִשֵּה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע־ רַהִּפִּשְׁבֶּן הַשֵּׁנֶיִרת וַחֲמִשְׁה בְרִיחָׁם לְּקַרְשֵׁי צָלַע בּתְּשִׁבֶּלן לַיַּרְכָרָדִנִם יְמָּה : וְהַבְּרִיחַ הַהִּזִיכְן בְּתַּוֹךְ 28 29 הַקְּרָשֻׁיִם מַבְּלִּחַ מִן־הַקּצֶה אֶל־הַקּצֶה: וְאֶת־ הַקּרָשִּׁים תְּצַפָּה זָהָב וְאֵרת־טַבְּעָרֹתַיהֶם בַּתְּעַשֶׂה זָהָב בָהָים לַבְּרִיתָם וְצִפִּירֶג אֱת־הַבְּרִיחָם זָהָב: יוַהַקְמֹרֶה אֶרת־הַפִּשְׁבֶן בְמִשְׁבְּטוֹ אֲשֶׁר הָרְאֵיתְ 30 וַהַקְמֹרֶה אֶרת־הַפִּשְׁבֶן 31 בַּהַר: ם חמישי וְעַשִּׁיתַ בַּרֹבַת תְּבַלֶּת וְאַרְגַּמֵן

¥

two sockets under the one board for its two tenons, and two sockets under the other board for its two tenons. And for the second side of the tabernacle, for the north side, there shall be twenty boards: 21. And their forty sockets of silver; two sockets under the one board, and two sockets under the other board. 22. And for the back wall of the tabernacle, westward, thou shalt make six boards. 23. And two boards shalt thou make for the corners of the tabernacle in the back wall. 24. And they shall be closely fitting together beneath, and they shall be closely joined together on the top unto one ring: thus shall it be for them both; for the two corners shall they be. 25. And so they shall be eight boards, and their sockets of silver, sixteen sockets; two sockets under the one board, and two sockets under the other board. 26. And thou shalt make bars of shittim wood; five, for the boards of the one side of the tabernacle. 27. And five bars for the boards of the other side of the tabernacle, and five bars for the boards of the side of the tabernacle, for the back wall, westward. 28. And the middle bar in the midst of the boards shall reach from one end to the other end. 29. And the boards thou shalt overlay with gold, and their rings thou shalt make of gold, as places for the bars; and thou shalt overlay the bars with gold. 30. And thou shalt rear up the tabernacle, according to the fashion thereof which thou hast been shown in the mount.*

31. And thou shalt make a veil of blue, and purple, and

a Meaning: the boards were wrought so as to fit quite smoothly, one to the other; and the upper end was cut in about an inch from each border, through which a ring was inserted to hold each two together. Whilst thus the tops of the boards were firmly joined, the bars next described were either inserted in the rings, on the outside of the boards, or through their centre, thus rendering the temporary structure one of great firmness.

וְרַגוֹלַעַרַג שָׁנִי וְשֵׁשׁ כִשְׁוָרָ מַעַשֵּׁה חשב יַעשֵה יבְעָה' עָמַוּרֵי אֹלָהוּ עַל־אַרִבָּעָה' עַמּוּרֵי 32 אֹלָהוּ כְרָבִים : וְנָתַהָּתָה אֹלָהוּ עַל־אַרִבָּעַה' שָׁטִים מְצְפָּים זָּהָב זְוֶיהֶם זָהָב עַל־אַרְבָּעָה אַרְנִי־ אָת־הַפְּרֹכֶת הַחַּחַת הַקְּרָסִים ְוְהַבֵּאתְ בַּפְּרָסִים ְוְהַבֵּאתְ בַּפְּרָסִים ְוְהַבֵּאתָ שָּׁפָּה מִבֵּית לַפָּרֹבֶת אָת אֲרַוֹן הָעֵדְוּת וְהִבְּדִּילָה שָׁפָּה מִבֵּית לַפָּרֹבֶת אָת הַפָּרֹכֶרוֹ לָבֶּם בַּיִן הַלְּדָשׁ וּבֵין קּדָשׁ הַקְּדָשִׁים: אַ וְגָתַרָּלָ אֶרִי־הַכַּפּׁרֶרוּ גַעל אַרוֹן הָעַרֶרוּ בְּקְרֵשׁ 34 יוְשַּׁמְהָ, אֶת־הַשָּׁרְ מְחַוּץ לַפְּרֹבֶת 😘 הַקָּרְשִים : וְשַׂמְהָ, אֶת־הַשָּׁרְחָן מְחַוּץ לַפְּרֹבֶת וְאֶרת־הַמְּנֹרָהֹ נָכַח הַזִּשְׁלְחָן ַעֵל צֶרַע הַמִּשְׁבָּן יַנְעָשַׂירָן וּעָשַׂירָן תַּבֶּון עַל־צֶלַע צָפְוֹן: וְעָשִַׂירָג 36 ַסָּסְךָּ לְפֶּתַח הָאֹהֶל הְּבֶלֶת וְאַרְנָמֶן וְתוֹלַעַת שָׁנִי יז וַשָשׁ כִשְׁזָרָ בַּעָשָה רַבָּףם: וְעָשַיִּהָ לַפָּּסָּׁךְ חָמְשַׁהֹ ַעַמּוּרֵי שִׁפִּׁים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְוֵיהֶם זָהֶב וְיַצַּקְתָּ רַז לָהֶּם חֲמִשָּׁה אַרְגֵי נְחְשֶׁת: ס ששי ועשית אָת־הַפִּוְבֶּחַ עַצֵי שָׁפֶים חָמֵשׁ אַפּוֹת אֹּרֶךְ וְחָמֵשׁ אַפְּוֹרת רֹחַב רָבָוּע יִהְיֵה הַמְּוֹבֶּח וְשָׁלְשׁ אַפְּוֹרת קֹמֶתוֹ : וַעשִׁיתַ קַרנֹתִיוֹ עַל יבַרבַע פְנֹתִיוֹ מְמֵנוּ ַ הְּהְנֶין, בַּקְרְגֹּהָיִו וְצִפִּיתָ אֹהָוֹ נְחְשֶׁת: וְעַשַׂיתָ סְירֹתִיוֹ לְדַשְּׁנֹוֹ וְיָעֵיוֹ וּמִזְרְקֹהָיו וּמִזְלְגֹהָיו וּמַחְרּבֹהָיו לְבָל־ ַבַּלָיו תַּעַשֶּה נְחְשֶׁת: וְעַשַׂיִת לּוֹ מִכְבָּר מַעַשֵּה רָשֶׁת בּלָיו תַּעַשֶּה נְחַשֶּׁת: גַּחְשֵׁת וַעשִּׁיתַ עַלֹּ־הָרְשֵׁת אַרְבָּע עַבְּעַת נְחֹשֵּרת

scarlet yarn, and twined linen, by the work of the weaver, with cherubim, shall it be made. 32. And thou shalt hang it upon four pillars of shittim wood overlaid with gold; their hooks also shall be of gold; upon four sockets of 33. And thou shalt hang up the veil under the hooks, and thou shalt bring in thither within the veil the ark of the testimony; and the veil shall divide unto you between the holy and the most holy place. 34. And thou shalt put the cover upon the ark of the testimony in the holy of holies. 35. And thou shalt set the table without the veil, and the candlestick over against the table on the side of the tabernacle toward the south; and the table thou shalt put on the north side. 36. And thou shalt make a hanging for the door of the tent, of blue, and purple, and scarlet yarn, and twined linen, the work of the embroiderer. 37. And thou shalt make for the hanging five pillars of shittim wood, and overlay them with gold, their hooks also shall be of gold; and thou shalt east for them five sockets of copper.*

CHAP. XXVII.

1. And thou shalt make the altar, of shittim wood; five cubits long, and five cubits broad, a foursquare shall the altar be, and three cubits shall be its height.

2. And thou shalt make its horns upon its four corners, from itself shall its horns be; and thou shalt overlay it with copper.

3. And thou shalt make its pots to receive its ashes, and its shovels, and its basins, and its forks, and its fire-pans; all its vessels thou shalt make of copper.

4. And thou shalt make for it a grate, a network of copper; and thou shalt make upon the net four rings of

^a Above we are told that the curtains, forming what is called the "tabernacle" should be coupled by means of golden hooks. This work was thrown over the boards after they were set up; and as it rested over the front of the sanctuary, the hooks of course were at the end

אָל אַרְבָּע קְצוֹתֵיו: וְגָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת כַּרְכָבׁ הַפִּוְבָּח מִלְמֵטָה וְהָוְתָה הָרֶשֶׁת אַר חֲצִי הִפִּוְבֵּח: אָתִם נְחְשֶׁרת: וְהוּבָא אֶת־בַּדֵּי שְׁצֵי שִׁמְים וְצִפִּיתְ. אַת־בַּדֵּיו בַּטַּבָּעָה וְהָיָנּ

ַ הַבַּרִּים עַל־שָׁתֵּי צַלְעָת הַמִּוְבֵּחַ בִּשְּׁאֵת אֹתְוֹ: נְכָוּב לְחָת תַּעְעָשֵׂח אֹתְוֹ בַּאֲשֶׁר הֶרְאָה אִתְּךְ בָּחָר בֵּן עשני תו שני תו שני מעשנה את חער המשנה

שביע וְעִשִּׁיתְ אֵת חֲצֵר הַפִּשְׁבֶן לְעִשִּׁיתְ אֵת חֲצֵר הַפִּשְׁבֶן לְעִים לְחָצֵׁר שַשׁ מְשְׁזָּר לְפְצַת גָנֶב־הַּיִּימְנָרוּ קְלָעִים לֶחָצֵר שַשׁ מְשְׁזָּר ישִׁשׁ מְשְׁזָּר ישִׁשׁ מְשְׁרִים יוּ מַאָּר בָאַפָּה אָרֶךְ לַפַּאָה הָאָחָת: וְעַפֶּרֵיו עֶשְׂרִים יוּ

וְאַרִנִיהֶם עָשְּׂרִים נְחֲשֶׁת וְוֹיְ הֵעַמְּרֵים וְחֲשְׁקֵיהֶם בּאַרֶּךְ וְעַמָּבֵוֹ עִשְּׂרִים נְחֲשֶׁת וְנִיְ הֵעַמְּרִים נְחֲשְׁקִיהֶם בְּאָר בְּאַרֶּךְ קְּלְּעִים בְּאָר אָרֶרְךְ וְעַמָּבֵוֹ עָשְׂרִים וְאַרְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחְשָׁת וְוֹיִ הְּעַמְּרִים נְחְשָׁת וְוֹיִ הְּשָׁת אָרִים נְחְשָׁת

לְפָאַת־יָּם קְלָּאֵים חֲמִשֵּים אַמֶּה עַמְּבִיהָם עֲשָׁרָה לְפָאַת־יָּם קְלָאִים חֲמִשִּים אַמֶּה עַמְּבִיהָם עֲשָׂרָה

יוֹבְרָהָה וְעָשָּׁרָה וּ וְרַחַב הֶחָצֵׁר לְּפְּאָת הֵקְרְמְרה וּ וְלַחַב הָחִצֵּׁר לִפְּאָת הַקּרְמְרה בינים בינ

14 מְזְבֶּחָה חֲמִשִּׁים אַמְּה: וַחֲמֵשׁ עֵשְׂבֵה אַפְּה: קלְעִים לַכְתֵף עַמָּבִיתָם שְׁלְשָׁה וְאַרְגֵיהֶם שְׁלְשָׁה: 15 וְלַבְּרָתִף הַשִּׁנִית חֲמֵשׁ עָשְׂבֵה קְלָעֻים עַמְּבִיתֵם

עשְׂרִים צִּפָּח רְּעַכֵּצֶּשׁׁת וְאַרְגָּמָׁן וְתוֹבֵּשׁׁת שָׁנְי עשְׂרִים צִּפָּח רְּעַכֵּצֶשׁׁת וּלְשָׁת : וּלְשַּׁעַר הֶחָצֵר מָכָּף וּ וְיַבְ בְּיִינִיךְ יַיְבֵּיִר וְיָבֶּיר עֶבְּיִּשׁׁת יִּלְבָּעׁת שְׁנֵּי

וְשֵׁשׁ מִשְּוֹרָ מַּצְשַׁרוֹ רֵגֶּןם עַמְּרֵיהֶם יּבּרְבָּעָה

^{*} ועמדיו קרי

copper on its four corners. 5. And thou shalt put it under the compass of the altar beneath, and the net shall reach even to the half of the altar. 6. And thou shalt make staves for the altar, staves of shittim wood, and overlay them with copper. 7. And the staves shall be put into the rings, and the staves shall be upon the two sides of the altar, when they bear it.² 8. Hollow, of boards, shalt thou make it; as it was shown to thee on the mount, so shall they make it.*

9. And thou shalt make the court of the tabernacle: for the south side, on the right, the hangings for the court, of twined linen, shall be a hundred cubits in length, for the one side. 10. And its pillars shall be twenty, with their twenty sockets of copper; the hooks of the pillars and their fillets shall be of silver. 11. And likewise for the north side in length there shall be hangings one hundred cubits in length, and its pillars twenty with their twenty sockets of copper; the hooks of the pillars and their fillets shall be of silver. 12. And for the breadth of the court on the west side shall be hangings for fifty cubits; their pillars ten, and their sockets ten. 13. And the breadth of the court on the front side, eastward shall be fifty cubits. 14. And fifteen cubits of hangings shall be on the one wing; their pillars three, and their sockets three. 15. And on the other wing shall be fifteen cubits of hangings; their pillars three, and their sockets three. 16. And for the gate of the court shall be a hanging of twenty cubits, of blue, and purple, and scarlet yarn, and twined linen, the work of the embroiderer; and

of the twentieth cubit thereof; consequently they divided the tabernacle proper into two unequal parts, the one of twenty cubits was the holy place, the other of ten cubits, beyond the veil, the holy of holies.

^a This implies, that at other times they shall be taken out, but from the ark they were never to be moved.

יז וְאַרְנִיהֶם אַרְבָּעָח: כָל־עַפּוּבֵי הֶחְצֵּיְר סְבִיבֹ אַרָך אָרֶעָם בֶּסֶף וָוֵיהֶם בָּסֶף וְאַרְגִיהֵם נְחְשֵׁת: אָרֵך 18 ַהֶּחָצֵר ゚מֵאָה בָאַפָּׁה וְרַחַב וּ חֲמִשֵּים בַּחֲמִשִּׁים וְקְמֵּה 19 חָמֵשׁ אַפָּוֹת שֵשׁ מָשְׁזֶרְ וְאַרְנֵיהֶם נְחְשֶׁת: לְכלֹיׁ ּ כְלֵי הַמָּשְׁבָּן בְכָל עֲבְדָתְוֹ וְכָל־יְתְדֹתָיו וְכָל־יִחְדֹת : הַחָשֶׁר נְחְשֶׁת 20 וֹאַרַּתָת D תְצַנֶּהַ וּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְהוּ אֵלֶיךְ שֵׁמֶן זַיִּת זָרְ 21 בָתָירת לַפָּאָוֹר לְהַעָּלְרֹת גָר תָּמִיר: בְּאָהֶל מוֹעֵר 21 ָמָחוּץ לַפָּרֹכָת אֲשֶׁר עַל־הָעֵרָת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֲהְרָן וּבָנֶיו מֵעֶנֶב עַר־בִּׂלֶר דִּלְבְנֵי יְהוֹנֶדֵי חֲבַּאת עוּבָשׁ רַלְרַלֹּהָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַאַתָֿה D יַלְנַרָ מֵבֶּיוּךְ מֶת־אַהַּרֹן אַחִידְּ וְאֶת־בָּנְנִי אִהֹוּ ַ מִתְּוֹךְ כְגֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהְנוֹ־לֵי אַהָרֹן נָדֶב וַאֲבִיהָוּא ַּ אֶלְעָזֶרָ וְאִירָ*ד*ָמֶר בְּגֵי אַהַרֹן: וְעָשִׂירָג בִּגְבִי־קְּדֶ*ׁשׁ* לְאַהַרָן אָחֶיךָ לְכָבְוֹר וּלְתִפְּאָרֶת: וְאַתָּה תְּדֵבֵּרֹ אָל־כָרשׁ-חַכְמִי־בֵּשׁב אֲשֶׁר מִלֵּארְתִיו רַוּחַ חָכְמֶרה 4 וְעשׁׁוּ אֶרת־בּּנְרֵי אַהָרֶן לְקַרְשׁוֹ לְכַהָנוֹ־לִי: וְאֵלֶה חַבְּנָרִים אֲשֶׁר יַעֲשׁוּ חָשֶׁן וְאֵפּוֹר וּמְעִּיל וּכְתְנָּת

ייַשְׁבֵּץ מִצְנָפֶּת וְאַרִג-הָאַרְנָמֵן וְאֶת-הּתוֹלַעַת הַשְּנִי לְבָנִיוֹ לְבָנָיוֹ לְבָהָנוֹ־לִי: וְהֵם יִקְחָוּ אֶרת-הַיּזָּהָב אָחִיךּ וּלְבָנָיוֹ לְבָנָיוֹ לְבָהְנוֹ־לִי: וְהֵם יִקְחַוּ אֶרת-הַזָּּהָב *מפטיר for the same four pillars, with their four sockets.* 17. All the pillars round about the court shall be filleted with silver; their hooks shall be of silver, and their sockets of copper. 18. The length of the court shall be one hundred cubits, and the breadth fifty by fifty, and the height five cubits of twined linen, and the sockets for the same of copper. 19. All the vessels of the tabernacle in all the service thereof, and all its pins, and all the pins of the court, shall be of copper.

TETZAVVEH. 20. And thou shalt command the children of Israel, that they bring thee pure olive oil, beaten out, for the light, to cause a light to burn always. 21. In the tabernacle of the congregation, without the veil, which is before the testimony, shall Aaron with his sons arrange it from evening to morning before the Lord; it shall be a statute for ever unto their generations on behalf of the children of Israel.

1. And thou shalt let come near unto thee CHAP. XXVIII. Aaron thy brother, and his sons with him, from among the children of Israel, to consecrate him as priest unto me; Aaron, Nadab and Abihu, Elazar and Ithamar, the sons of Aaron. 2. And thou shalt make holy garments for Aaron thy brother, for glory and for orna-3. And thou shalt speak unto all that are wisehearted, whom I have filled with the spirit of wisdom, that they may make garments for Aaron, to sanctify him, to consecrate him as priest unto me. 4. And these are the garments which they shall make, a breastplate, and an ephod, and a robe, and a checkered coat, a mitre, and a girdle; and they shall make holy garments for Aaron thy brother, and for his sons, to consecrate him as priest unto me. 5. And they shall take the gold, and the blue, and purple, and scarlet varn, and the linen.

פ ואַת־הַשֵּׁשׁ: יַנְשָשִׁר אֶת־הָאֵפֶּר זְּהָב תְּבֵלֶת וְאַרְנָמָן תּוֹלַעַת שָׁנֵי - 6 י וְשֵׁשׁ מִשְׁוֶר מֵעשֵׁה חשֵב: שְׁתְּי כְתַפְּרֹת חְבְּרֹת ַיְהָיֶה־לָּו אֶר^{ַגַ-}שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחָבֶר : וְחֵשֶׁב אֲפָּדָּתוֹ אָשֶׁר עַנְלִיו בְּמַעשֵׁהוּ מִמֶּנוּ יְהְיֶהְה זָהָב הְבַלֶּת פּ וְאַרְנָמֶן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ כִּישְׁזָר: וְלָבַקְחְהָּ אֶת־ שְׁהֵי אַבְנִי־שְׁהַם וּפִּתַּחְהָּתְ עֲרֵבֹיּהֶּם שְׁמִוֹת בְּגֵי שְׁהַם ישָׂרָאֵל: שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחֶת וְאֶת־ 10 שְׁמֹוֹת הַשִּׁשֶׁה הַנְּוֹתְנֶים עַלֹּיהָאֶבֶן הַשֵּׁנִית 11 ברתור בתום: מַעַשַּׁה חָרַשׁ אֶבֶּן פִּתוּחֵי חֹהָם ַ תְּפַתַּחֹ אֶת־שִׁתַי הָאֲכָנִים עַל־שְמָת בְנֵי יִשְׂרָאֵל ין שַּׁמִרָּ, מִשְּבְצִות זָהָב רַתַעשֶה אֹהָם: וְשַׁמִרָּ, אֶת־ 12 שְׁתֵּי הָאַבָּנִים ַעַל בִּתְפָּת הָאֵפָּד אַבְנֵי זִכָּרָן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהַרֹן אֶת־שְמוֹתִם לִּבְנֵי יְהֹנֶה עַל־ 13 שְׁתֵּי כְהַפָּיו לִזְכָרון: ם שני וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצְתׁ יַּהָב: וּשְׁהֵהֵי שַׁרְשִׁרֹת זָהָב טָהוֹר מִנְכָלֶת הַּגַעָשֶׁה 14 אֹהָם מֵעשֵׁה עָבֶת וְנָתַתָּה אֶת־שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹהְוֹ וְעִשִּׁיתָ קִשָּׁן -15 עַל־הַמִּשְבְצְת: בּשְׁפָּט בַּעַשַׂה חשֵׁב כְבַּעַשָּׁה אֵפָּד הַּעַשֶׂנוּ זְּהָב ּתְּבַּלֶת וְאַרְנָּמָן וְתוּלֵעת שָנֵי וְשֵׁשׁ מְשְׁזֶר הַתְעַשֵּׁה יוֹבֶת רָחַבָּוֹ וֹבָרַע אַרְכָוֹ חַבָּת בָפָּוּל אַרָת אַרְכָוֹ חַאֲרֵת רָחַבְּוֹ וּ

- 6. And they shall make the ephod of gold, of blue, and of purple, of scarlet yarn, and twined linen, with the work of the weaver. 7. Two shoulder-pieces it shall have joined at the two edges thereof; by which it shall be joined together.b 8. And the belt for girding which is upon it, shall be of the same make, out of the same piece with itself; even of gold, of blue, and purple, and scarlet yarn, and twined linen. 9. And thou shalt take two onyx stones, and engrave on them the names of the children of Israel: 10. Six of their names on one stone, and the names of the remaining six on the other stone, according to their birth. 11. With the work of an engraver in stone, like the engraving of a signet, shalt thou engrave the two stones with the names of the children of Israel; fitted in settings of gold shalt thou make them. 12. And thou shalt put the two stones upon the shoulders of the ephod as stones of memorial unto the children of Israel; and Aaron shall bear their names before the Lord upon his two shoulders for a memorial.*
- 13. And thou shalt make casings of gold; 14. And two chains of pure gold, with knots at the ends, of wreathed work shalt thou make them, and thou shalt fasten the wreathed chains to the casings.
- 15. And thou shalt make the breastplate of judgment with the work of the weaver; after the work of the ephod thou shalt make it; of gold, of blue, and purple, and scarlet yarn, and of twined linen, shalt thou make it. 16. Four-square it shall be, double; a span in length, and a span in
- ^a Where this word is used in the present version, it means "woollen yarn;" the term is not employed however in the Hebrew, which merely has always "blue, purple, and scarlet."
- b "This means 'to the breastplate,' to which, as afterwards directed, the ephod was to be joined," ARNHEIM; but RASHI understands that it means that the shoulder-pieces should be sewed on the body of the ephod, not weven with it in one piece.

זו ומלאת בו מלאת אובן אַרבּאָה טורים אַבּן 18 פור אַדֶּם פִּטְרָה וּבָרֶּקָת הַטִּוּר הָאֵחָר: וְהַטְּוּר 19 הַשֵּׁגֵי נָפֶּרְ סַפִּיר וְיַחֲלְם: וְהַפִּוּר הַשְּׁלִּישִׁי לֶשֶׁם 20 שְבוֹ וְאַחְבֶרֹבֶת: וְהַפוּרֹ הָרְבִיעִׁי הַּרְשִׁישׁ וְשְׂהַם 20 21 וַיַשֶׁפֶּה מִשְּבָּצִים זָהֶב יָהִיוּ בִּמְלוּאֹהָם: וְהָאֵבְנִים רְתְהְנֶין, עַל־שְּׁמְרֹת בְּגֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עִשְׂרָה עַל־ שמתם פתוחי חותם איש על-שמו התהוון רשני עליר שָבֶט: וְעָשִּׂירָת עַרֹּשׁ-הַחֶשׁן שַׁרְשָׁת נַּבְלֻרִת 22 23 בַּעשֵרה עַבָּרת זָהָב טַרְחוֹר : וְעַשִּׁירָל עַלֹּ-הַחֹשׁׁן שָׁהֵי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַהָּ אֵת־שָׁהֵוֹ הַטַּבְעוֹת עַל־ שָׁנִי קצות הַחְשֵׁן: וָנֶתַתָּה אֶת־שְׁהֵוּ עֲבֹהָת הַזָּהָב על־שְרֵגִי הַפַּבָעָת אֶל־כְּוְצִוֹת הַחְשֶׁן: וְאֵה שְׁרֵגִי 25 קצות שְתַּי הַעַבֹּתֹרת תָּמָן עַל־שְׁרָתֵי הַפִּשְׁבְצֵּוֹת ַנְעָשִׂיתָ בַעל־כִּתְפָּוֹת הָאֵפָּד אֶל־מְוּל פָּנֵיו: וְעָשִׂיתִ 26 שְׁמֵּל מַבְעַוֹרת זָהָב וְשַׁמְרָהַ אֹהָם עַל־שְׁגֵי קְצְוֹת יַהַקשָׁן עַר־יִשְׂפָּתוֹ אֲשֶׁר אֶלֹיגַעֶכֶר הָאֵפְּוֹד בַּיְתָה: רָבְעָוֹת זָהָבֹ וְנָתַתָּח אֹהָם עַל־שְׁמֵי 27 בְּעָוֹת זָהָבֹ וְנָתַתָּח אֹהָם עַל־שְׁמֵי 27 בִרְפוֹת הָאֵפוֹר מִלְמַשָּׁרוֹ מִמֵּוּר בְּנְיוּ לְעַמֵּת בּבַרְתְּזוֹ מִפֵּּעִר לְחֵשֶׁב הָאֵפְּוֹר: וְיִרְכְּפַוּ אֶרִע־ מַחְבַּרְתְּזוֹ מִפְּעַר לְחֵשֶׁב הָאָפְּוֹר: בַּחְשֶׁן מְשַׁבְעֹדָוֹ שֶׁל-שַבְעֻוֹת הָאֵפוּד בִּפְּתַיל רְּהַבֶּׁלֶת לְהָיִוֹת עַל־חֵישֶׁב הָאֵפְוֹד וְלְאֹ־יִזָחַ הַחֹשֶׁן

* מטבעתיו קרי

breadth. 17. And thou shalt set in it settings of stones, even four rows of stones: the first row, a sardius, a topaz, and a carbuncle; this shall be the first row. 18. And the second row, an emerald, a sapphire, and a diamond. And the third row, an opal, a turquoise, and an amethyst. 20. And the fourth row, a chrysolite, and an onyx, and a jasper: they shall be fitted in golden casings when they are set in. 21. And the stones shall be according to the names of the children of Israel, twelve, according to their names; with the engraving of a signet, every one according to his name, shall they be for the twelve tribes. 22. And thou shalt make on the breastplate chains with knots at the ends, of wreathed work, of pure gold. 23. And thou shalt make on the breastplate two rings of gold, and shalt put the two rings on the two ends of the breastplate. And thou shalt put the two wreathed chains of gold in the two rings, on the ends of the breastplate. 25. And the other two ends of the two wreathed chains thou shalt fasten on the two casings, and put them on the shoulder-pieces of the ephod in the outside thereof. 26. And thou shalt make two rings of gold, and thou shalt put them on the two ends of the breastplate on its border, which is on the opposite side of the ephod, inward. 27. And two more rings of gold thou shalt make, and shalt put them on the two shoulder-pieces of the ephod underneath, toward its front part, close by its seam, above the girdle of the ephod. 28. And they shall fasten the breastplate by its rings unto the rings of the ephod with a lace of blue, that it may remain on the girdle of the ephod, and that the breastplate be not loosed

^a "Or ruby." The correct meaning of the names of the jewels in the breastplate is so uncertain that both Mendelssohn and Arnheim have left them untranslated. They are supported in this omission by the great diversity of opinion prevailing among commentators. The

29 מַעַל הָאֵפְוֹר: וְנָשֵּׁא אֲהַרוֹן אֶת־שְׁמֹוֹת בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּחָשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַרֹּל-לְבָּוֹ בְּבֹאַוֹ אֶלֹ-הַקְּדֶשׁ לְזִבְרִן 30 לפְנֵי־יְהוָה הָמִיד: וְנָהַהָּה אֶל־חַשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת־ קאוּרִים וְאֶת־הַהֶּעֹפִּים וְהָיוֹּ עַל־לֵב אַהָלֹן בְּבֹאוֹ רַבְּנִי יְהוָרֶה וְנָשָּׂא אַהַרוֹן אָת־מִשְׁפַּט בְנֵי־יִשְׂרָאֵל על-לָבֶוֹ לְפָגֵי יְהוָה הָמְיר: ם שלישי וְעָשֶׂיהָ. 31 אָרת־מָעִיל הָאֵפָּוֹד כְלֵיל הָבֶלֶת: וְהָיָה פִּי־רֹאֹשְׁוֹ 🕫 בְּרתוֹכֶוֹ שָבָּה יִהְיֶה לְפִּיו סָבִיב מֵעשֵׁה אֹרֵג כְפִי בַּחְרֶא יָהְיֶה־לְּוֹ לְא יָקְרֵעֵ: וְעַשִּׂירָת עַל־שוּלָ־יוֹ 😘 בַּחְרֶא רַפּגוֹ הְבַלֶּרָת וְאַרְגָּפָן וְתוֹדַלַעַרת שָׁנִי עַל־שוּלָיו שָׁלָכִיב ופַּעַמֹנֵי זָרֶוב בְּרוֹלָכֶם סָבְיב: פַּעַמַן זָרְהֹב 🥺 ּוְרָפּׁוֹן פַּעָמָן זָהָב וְרָפֶּוֹן עַרִל-שׁוּלֵי הַפְּּאָיל סָבְיב יוּלְיָרָה עַל-אַהָּרָן רְשָׁבֶרָת וְגִשְׁמַע קּוֹלְּלוֹ בְּבֹאוֹ בִּבֹאוֹ ארן--נוּלְהָשׁ לּוֹפְנֵי יְרוֹנֶרוּ וּבְצִארָתוּ וְלְא וָעָשִׂיתָ צִיץ זָהֶב טָהַוֹר : ימות 36 ٥ 37 ופַתַּחָתָּ עַלִיוֹ פִתּוּחֵי חֹהָם קְדֶשׁ לֵיהוָה: וְשַׂמְהֵּ אתוֹ עַל־פְּתִיל תְּבֶּׁלֶת וְהָיָה עַל־הַפִּצְנָפֶת אֶל־מִוּל פּגִי־הַפִּצְנֶבֶּרת יְהָיֶה: וְהָיָה" עַל־מֵצַח אַהַרן וְנָשָּׁא 38 אַהַרון אֶת־ְעַנוֹ הַמֶּקְרָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל רְלַכְל-מַרְגִּוֹת בָּןְרְיִשִּׁיתֶם וְהָיָה עַל-מִצְחוֹ הָשְׁיִּר 39 לְרַעִּוֹן לָהֶם לִפְגִי יְהוָרֵה: וְשִבַּצְתָּ הַכְּתְגָרת שֵׁשׁ

from the ephod. 29. And Aaron shall bear the names of the children of Israel in the breastplate of judgment upon his heart, when he goeth in unto the holy place, for a memorial before the Lord continually. 30. And thou shalt put in the breastplate of judgment the Urim and the Thummim, and they shall be upon Aaron's heart, when he goeth in before the Lord; and Aaron shall bear the judgment of the children of Israel upon his heart before the Lord continually.*

31. And thou shalt make the robe of the ephod all of blue woollen yarn. 32. And there shall be an opening in the top of it, in the midst thereof; it shall have a binding of woven work, round about its opening, as it is on the opening of an habergeon, that it be not rent. 33. And thou shalt make on its lower hem pomegranates of blue, and purple, and scarlet yarn, round about its lower hem; and bells of gold between them round about: 34. A golden bell and a pomegranate, on the lower hem of the robe round about. 35. And it shall be upon Aaron when he ministereth; and his sound shall be heard when he goeth in unto the holy place before the Lord, and when he cometh out, that he die not.

36. And thou shalt make a plate of pure gold, and grave upon it, like the engraving of a signet, Holy unto the Lord. 37. And thou shalt put it on a blue lace, and it shall be upon the mitre; upon the front of the mitre shall it be. 38. And it shall be upon Aaron's forehead; and Aaron shall atone for the iniquity of the holy things, which the children of Israel shall hallow in all their holy gifts; and it shall be upon his forehead always, that they may be received in favour before the Lord. 39. And thou shalt make the check-

version given in the present text must therefore be looked upon as an approximation, developed in a note to Arnheim's version.

וְעשִׂירָ מִצְנֶבֶּר שֵׁשׁ וְאַבְנֵט רַתַעשֵׁה מֵעשֵׁה שִּית לָהֶם 🕫 וַלְבְנֵי בַּיְהַרֹן תַּעשָה כְרַהַנֹּת וְעשִית לָהֶם 🐠 אַבְנָמֶים וּמִּנְבָּעוֹרֹג רַוְעָשֶׂרוֹ דְּרֶבֶׁם דְּלְבָבְוֹר 41 וּלְתִפְּאָרֶרת: וְהַלְבַשְׁתָּג אֹתָם אֶת־אַהַרָן אָחִיךּ וְאֶת־בָּנָיו אַתְּוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתְם וּמִלֵאתָ אֶת־יָדֶם יבְּנְמֵי־ אָהֶם וְבְהָנוּ־לִי : וְעַשֵּׂה לָהֶם מִבְנְמֵי־ ⁴² בָּר רְלַכַסְוֹת בְּשַׂר עֶרְוֶה מִפְּהְנַיִם וְעַר-יְרֵכַיִם י אֶל־אֲהֶל וַעַל־בָּנְיו בְּבֹאָם וּ אֶל־אֲהֶל 43 יַהְוּוּ: וְהִיוּ עַל־אֲהֶל מַל־אָהֶל מוֹעַר אַוֹּ בְגִשְׁתָּם אֶלֹּהַמִּוְבֵּחַ לְשָׁרֵרוּ בַּלְּדֵשׁ וְלְא־יִשְׂאַוּ עָוֹן נָמֶרחוּ חָקַרת עוֹלֶכם לוֹ וּרְלַיַרְעוֹ רַ^ט אַחֲבָיו: יביע ס וְזֶּה הַדָּבָּר אֲשֶּׁר הַּגַעשָּׂה בּ לָהֶם לְקַבֵּשׁ אֹהָם לְכַהַן לֵי לְּלֹקַח פַּר אָחֶר בֶּן־ בָּקָר וְאֵילֶם שְנֵיִם תְּמִימֶם : וְלֶחֶם מַצֹּוֹת וְחַלְּת מצרל ברלולות בשמן ורקימי מצור משחים בַּשֶּׁמֶן סְלֶּת חָשִּים תַּעֲשֶׂה אֹתָם: וְנָתַהָּ אוֹתָם עַל־סַל אֶחָר וְהִקְרַבְרָת אֹחֶם בַּפֶּל וְאֶת־הַוּפְר ּ וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילְם : וְאֶת־אַהָּרָן וְאֶת־בָּנָיוֹ תַּקְרִיב ַ אֶל־פֶּתַח אַהֶל מוֹעֶר וְרָחַצְתָּ אֹהֶם בַּמָּיִם: וְלַקְחְתָּ אָת־הַבְּנָרִים וְהַלְבַשְׁהָ אֶת־אַהַרֹן אֶת־הַבְּהֹנֶת וֹאַת מְעִיר הָאַפֹּד וְאֶת־הָאַפִּד וְאֶת־הַחְשֶׁן ואַפַרכת לוֹ בָּחָשֵב הַאָפִר: וְשַׂמִהַ הַמְצְנָפַת עַל־

ered coat of linen, and thou shalt make the mitre of linen, and a girdle thou shalt make with the work of the embroiderer. 40. And for Aaron's sons thou shalt make coats, and thou shalt make for them girdles; and bonnets shalt thou make for them, for glory and for ornament. 41. And thou shalt clothe therewith Aaron thy brother, and his sons with him; and thou shalt anoint them, and consecrate them, and sanctify them, that they may minister as priests unto me. 42. And thou shalt make them linen breeches to cover their nakedness; from the loins even unto the thighs they shall reach. 43. And they shall be upon Aaron, and upon his sons, when they come in unto the tabernacle of the congregation, or when they come near unto the altar to minister in the holy place; that they bear not iniquity, and die: a statute for ever it shall be for him and his seed after him.*

1. And this is the thing that thou shalt do unto them to hallow them, to consecrate them as priests unto me: Take one young bullock, and two rams without blemish, 2. And unleavened bread, and unleavened cakes, mingled with oil, and unleavened wafers, anointed with oil: of fine wheaten flour shalt thou make them.

3. And thou shalt put them into one basket, and bring them near in the basket, with the bullock and the two rams.

4. And Aaron and his sons thou shalt bring near unto the door of the tabernacle of the congregation, and shalt wash them with water.

5. And thou shalt take the garments, and clothe Aaron with the coat, and the robe of the ephod, and the breastplate, and gird him with the girdle of the ephod:

6. And thou shalt put the mitre upon his

⁴ HeB. "Fill the hand;" the consecration is to say a gift, placed in the hand of a man, thus filling it with the same.

ראָאוֹ וֹלְנַעַנָּה אָת־נוֹוֶר דוֹלְנָיִשׁ עַל־-הַפּּגְּנְפֶּרוּ: וָלָבַקְחָרָגֹ אֶת־שָׁמֶן רַהִּמְשְׁחָרוֹ נִיצְקְרֶהָ עַל־רֹאשֶׁוֹ ּ וּמֶשׁחְתָּ אֹתְוֹ : וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרֵיב וְהַלְבַּשְׁתָם כְּתַּנְתׁ : וְחָנַרְהָ אֹתָם אַבְנֵט אַהָרו וּבָנִיו וְחָבַשְׁהָ לְהֶםׂ ָמִנְבָּעֹת וְהָיְתָה לָהֶם כְהָנָה לְחֲקַת עוּלֶם וּמִלֵּאתְ יַר־אַהַרָן וְיַר־בָּגָיו: וְהַקְרַבְתָּ אֶת־הַבָּּר לִפְגֵי אֲהֶל 10 מוֹעֶר וְסָמַהְ אַהְרָן וּבָנָיו אֶרת־יְבִיהֶם עַלּ-רָאשׁ יי הַפָּר: וְשָׁחַמְהָ, אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוֹהֶ פָּתַח אָהֶל יוּ מוֹער: וְצֶּלְקַחְהָל מִבַּם הַפָּּר וְנָתַהָּגה עַל־קּרְנִה ַהַמּוְבָּחַ בְּאֶצְבָּעֶךְ וְאֶרת־כָל־רַהַדָּם תִּשְׁפֹּךְ אֶל־ יַסְוֹר הַפִּוְבַח: וְלָלַקְחָהָּ אֶת־כָּלֹ־הַחֵּלֶב"הַמְכַפַּה אֶת־ יָסְוֹר הַפִּוְבַח: וְלָלַקְחָהָּ אֶת־כָּלֹ־הַחֵּלֶב"ה ַהַבֶּּלֶיה הַיֹּהֶבֶת עַל־הַבָּבֶּר וְאֵת שְׁתַּי הַבְּלָיֹה וָאָת־הַחֲלֵב אַשֶּׁר עַלֵּירֶהן וְהַקְטַרְהָּ דַּוּמְוְבֶּחָרה: ן וְאֶרִרּיבְשַׂרִ רַהַפָּרֹ וְאֶרִרּיעֹרָוֹ וְאֶרִיפִּרְשׁׁוֹ רִּתִשְׂרָוּ וְאֶרִיבּּרְשׁׁוֹ רִּתִשְׂרָוּ יַבָּאֵשׁ מָחָוּץ לַמָּחָנֶתֶה חַשָּארת הְוּא: וְאֶת־הָאַיִּל בַּאַשׁ מָחָוּץ לַמָּחָנֶתֶה הָאֶחָר תָּקֶח וְסָּמְכֹּוּ אָהַרְן וּבָנְיו אֶת־יְבִיהֶם עַל־ ראש הָאָיִל: וְשֵׁחַטְהָ, אֶת־הָאָיֵל וְלָקַחְהָל אֶת־ 16 יו דַמֹּו מַרַקָּת עַל־הַמִּוֹבֶח סָבִיב: וָאֵת־הָאַיִל הְנַחָּחַ זּיַ לְנְרָתְחֶיוֹ וְרָחַצְּרָהָ מְרְבּוֹ וּכְרָעָׁיו וְנָתַרָּת עַל־נְתָחָיו יוָהְלְטַרְהָ, אֶרִ-כָּל-חָאַיִּל' הַוּמְוְבֶּחָרה אָרַ-בָּל-חָאַיִּל' הַוּמְוְבֵּחָרה וּזִּי עלֶה הָוּא לֵיהוֹוֶה רֵים נִיחוֹת אִשֶּׁה לֵיהוָה הְוּא: * חמישי

head, and do thou put the holy crown upon the mitre. 7. Then shalt thou take the anointing oil, and pour it upon his head, and anoint him. 8. And his sons thou shalt bring near, and clothe them with coats. 9. And thou shalt gird them with the girdles, Aaron and his sons, and encircle (their heads with) the bonnets; and the priest's office shall be theirs for a perpetual statute: and thus thou shalt consecrate Aaron and his sons. 10. And thou shalt cause the bullock to be brought before the tabernacle of the congregation: and Aaron and his sons shall lay their hands upon the head of the bullock. 11. And thou shalt kill the bullock before the Lord, by the door of the tabernacle of the congregation. 12. And thou shalt take of the blood of the bullock, and put it upon the horns of the altar with thy finger, and pour all the remaining blood beside the bottom of the altar. 13. And thou shalt take all the fat that covereth the inwards, and the midriff above the liver, and the two kidneys, and the fat that is upon them, and burn them upon the altar. 14. But the flesh of the bullock, and his skin, and his dung, shalt thou burn with fire without the camp: it is a sin offering. 15. And the one ram shalt thou take; and Aaron and his sons shall lay their hands upon the head of the ram. 16. And thou shalt slay the ram, and thou shalt take his blood, and sprinkle it upon the altar round about. 17. And thou shalt cut the ram in pieces, and wash the inwards of him, and his legs, and put them unto his pieces, and unto his head. 18. And thou shalt burn the whole ram upon the altar, it is a burnt offering unto the Lord; it is a sweet savour, an offering made by fire unto the Lord.* 19. And thou shalt take the other

^a The literal rendering would be "all the blood," the word "remaining" is supplied by RASHI, and is required by the context.

בּיבּם הל-בּיפּוֹלִם סַבִּיב: וֹלְלַטִהָּ מֹוֹבּנָם אָאָר בּיבָּם אָאָר בּיבָּט עַלְיבִּיבָּט אָאָר בּיבָּט עַלְיבִיבָּט אַאָר בּינִים בּיִּפְּגִית מוֹבּלִם אָאָן בִּיבָּט בּיִפְּגִית מוֹבּלִם אָאָן בִּיבָּט וְלָבְלִם בּיִּפְּגִית מוֹבּלִם אָאָן בִּיבְּטְ וְלָבְלַם בּיִּפְּגִית מוֹבּלִם אָאָן בִּיבְּטְן יָבָם וְעַבְּלַחְהָּ אָאָן בִּיבְּטְן יִבְּכִּטְ וְנְבִּלְחָהָּ אָוֹן בִּיבְּטְן יְבָּלְחָהָ אָאָן בִּיבְּעִן וְנָבְלַחְהָּ אָּאָן בִּיבְּעִן וְנָבְלַחְהָּ אָּאָן בִּיבְּעִן וְנָבְלַחְהָּ אָּאָר בְּאָץ בְּיבִּיל בִּישָׁגִיּן וְסָכַּעְּך אַנְּהַלְן וּבְּנְיִן אָּער בּיבְּעִּיל בִּישָׁגִיּן וְסָכַּעְּך אַנְּהַלְן וּבְּנְיִן אָתר בְּיִבְּער בְּיִּער בְּאָיִיל בִּישָּׁגִין וְסָכַּעִּך אַנְּבְּיִן וּבְּנָיוֹ אָתר בּיבְּיִיל בִּישָׁגִין וְסָכַּעִּך בְּיִבְּער הָבְּיִים בּיִבְּיִּיל בִּישְׁנִין וְיִבְּער בְּיִבְּיִּים בּיִּבְּיִּים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִּים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בְּיִבְּיִּים בְּיִבְּיִּים בְּיבִּיל בִּישְׁנִיים בְּבָּיִים בְּיבְּיִים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּבָּיִים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּבִּיִּים בְּבִּיִּים בְּבִּים בְּבִּיִים בְּיִים בְּבִּים בְּיבִּים בְּבִּים בְּיִים בְּבִיּים בְּבִּיוֹם בְּבִּים בְּבִּים בְּיִים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִיים בְּיִּבְּיִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִים בְּיִבּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּיִים בְּבִּים בְּבִּים בְּיִים בְּיִים בְּבִּים בְּיִים בְּיִים בְּבִיים בְּיִים בְּיִים בְּבִּים בְּיִים בְּיִּים בְּבְיִים בְּבִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּבָּים בְּבְּיוּבְים בְּבְּיוּים בְּבְּיִים בְּיבּבּים בְּיִיםם בְּיִים בְּבְיוּים בְּבּיוּים בְּבְּיוּים בְּבְּיוּים בְּיבּים בְּיבּבּיים בְּבְיוּבּבּים בְּיבּים בְּבִּים בְּיוּים בּיבּים בְּיבּים בְּבִּים בּבּיים בְּבִּים בְּבּים בְּיִים בְּבִים בְּבִים בְּבִיים בְּבִּבּים בְּבִיים בְּבִּים בּבּיים בְּיִיםם בְּבִיים בְּיִים בְּיִיםם בְּבִּיּבּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים ב

אַטָּר וְחַלֵּר לֵחֶם שֶׁמֶן אַחָר וְרָלֵיק אָחֶר וְעַלִר לְחָם שֶׁמֶן וּעַלְי לָחָם שָׁמֶן אַחָר וְרָלֵיק לָטָּר וְעַלִר הִיּמֶין כֵּי אַמִּיל הַחָּלֶב וְהָאַלְיָה וְאָת-הַחַלֶּב וּ הַמְכַפֶּח אָת-הַשָּׁלֶב וְאָת יִנְיָרֵת הַכָּבר וְאָת הַחַלֶּב וְ הַמְכַפֵּח אָת-הַשָּׂלֶב וְאָת יִנְיָרֵת הַכָּבר וְאָת הַחַלֶּב וְ הַמְלַיִּה הִיּמֶין כֵּי אַמֶּר וְהַאָּת יִּנְירָת הַכָּבר וְאָת יּ הַבְּלִיר וְאָתוּ וּבְנָיוֹ וּבָנְיוֹ וּבְנָיוֹ וְבָלֵיה וְאָתר הַחַלֶּב וְ הַמְּלְיִר וְאָתר הַמָּלְיִר וְאַתר הַמָּלֶב וְמָאַת הַבּיּבר וְאָתר וְבַּבְּר לְיִחָם הוּיִּי וְבָּלִיר לְטָהָם הוּיִּי וְבַלֵּר לְחָהֵם הוּיִּל מִלְאִים הוּאַר וְבַּבר וְאָתר בּיבּוֹי וְעַר הַבְּבּר וְיִבְּיוֹר וְעַר הַיִּמְּיִבְ וּיִבְּיִים הוּאַר וְבַּבר וְבָּבר לְּחָה בּיִים הוּיִב וְּבִּילְיה וְבָּנְיוֹ וְעַר בִּבְּיִים הוּיִב וְּבְּבר וְבָּבר וְבִּיּבר וְבָּבר וְבִּבר וְבִּבְּי וְבִּבר וְבִּבְּיוֹ וְעִר הַבְּבְּיוֹים וְנְבְּיִים הוּיִבְיוֹ וְעַר בּיִבְּיִים הוּיִב בּיוֹ וּבְּנִין וְעַר בּיִבְּיִים הוּיִב בְּיִים וּיִבְּיִים הְיִּבְייִים וְיִבְּיִים הוּיִבְיי וְעַר בּיִבְּיִים הְיִבְייִם הוּיִבְיי וְעַר בּיִבְּיִים הְיִבְיי וְיִבְּר בִּיִי וּיִבְּבְיי וְבִּבּיי וְבִבְּיוֹי וְבִיי בְּנִיוֹ וְתִּבּית וְּבְּיִי וְבְּבְּיי וְבִּבְּיי וְבִּבְיי וְבִּבְיי וְבִּבְּיי וְבִיבּיוֹ וְבִיבּיי וְבִיבּיי וְבִיי וּבְּבְייוֹ וְבִיי וּבְּיִי וְיִבְיי וְבִיי וְּבִיי וּיִיי בְּיִי וּבְּבְייוֹי וְעִר בּיִבְייוֹ וְעִר בּייִי בְּיִי וְּבְיִי וְבִּיי וְּבִיי וְּבִיי וְיִייְיִי וְּבְיי וְבִיי וְּבִיי וְּבִיי וְּבִיי וְּבִיי וְּבִיי וְּבְיּבְיי וְיִבְּיי וְבִיּבְיי וְבִיי וְבְּבְייִי וְעִר בְּיִים הְּבְּייִי וְבְּבְיוֹי וְעִבְּי בְּבְיּבְייִי וְבְיבְיים הְיִבְייִי וְבְּבְיים בּייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְייִי וְבְּבְיים בְּבְייִי וְבְּבְייִי וְבְּבְייִי וְבְּבְייִי וְבְיּבְייִי וְבְּבְיוֹי וְבְיבְייוּבְיי וְבְיים בּיּבְיי וְבְּבְייִי וְיִיבְּיים בְּבְייִי וְבְיבְיי וְבְּבְיוֹי וְיִבְיים בְּיִים בְּיִיי וְּבְיוֹי וְיִבְייִי וְיִבְּיִי וְיבִיי וְיבִיי וְבְייוּי וּבְּיוֹי וְיִיי וְיִייי וְיִיי וְיִיי וּבְייוּי וּבְייוּי וְיִייים בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִייִי בְי

24 מַפַּל' הַפֵּצוֹרת אֲשֶׁר לְפְנֵי יְהנַרְה: וְשַּׁמְהָּ הַבּּלֹּל על כַפִּי אֲהָלֹן וָעל כַפִּי בָנְיו וְהַנַפְּהָּ אֹתֶם הְּנוּפָּה 25 רְלְפֵנִי יְהֹוֶה: וְלָקַחְהָּ אֹתָםׁ מִיּדְם וְהִקְטַרְהָּ 26 הפּוְבָּחָרה על-הָעלֶרה לְרֵים נִיחוֹתׁ לְפְנֵי יְהֹּוָרה 26 אשה הוא ליהוֹה: ולקחרת את-החוֹרה מאיל

אּשֶׁה הָוּא לֵיהֹוָה: וְלֵלְחְהֵּג אֶת־הֶחְוֹּה מֵצֵיל בּי הַפּּלְאִים אֲשֶׁר לְאַהַהֹן וְהַנַפְּתֵּ אֹרֶזוֹ הְנוּפָּה זי לִפְנֵי יְהֹוֹגָה וְהָיֵה לְךָּ לְמָנָה: וְלִבְּשְׁהָּ אֵתוּ חֲוֹנָה

ram; and Aaron and his sons shall lay their hands upon the head of the ram. 20. Then shalt thou kill the ram, and take of his blood, and put it upon the tipa of the right ear of Aaron, and upon the tip of the right ear of his sons, and upon the thumb of their right hand, and upon the great toe of their right foot, and sprinkle the blood upon the altar round about. 21. And thou shalt take of the blood that is upon the altar, and of the anointing oil, and sprinkle them upon Aaron, and upon his garments, and upon his sons, and upon the garments of his sons with him: and he shall be hallowed, together ith his garments, and his sons, and the garments of his sons with him. 22. And thou shalt take from the ram the fat and the rump, and the fat that covereth the inwards, and the midriff above the liver, and the two kidneys, and the fat that is upon them, and the right shoulder; for it is a ram of consecration. 23. And one loaf of bread, and one cake of the oiled bread, and one wafer, out of the basket of the unleavened bread that is before the Lord. 24. And thou shalt put all upon the hands of Aaron, and upon the hands of his sons; and thou shalt make with them a waving before the LORD. 25. And thou shalt then take them from their hands, and burn them upon the altar upon the burnt offering; for a sweet savour before the Lord, it is an offering made by fire unto the LORD. 26. And thou shalt take the breast of the ram of the consecration that belongeth to Aaron, and make therewith a waving before the Lord; and it shall belong to thee as thy portion. 27. And thou shalt sanetify the breast which hath

a More correctly, the central prominent portion of the ear, the

^b The owner of the sacrifice placed the pieces on his hand, and the priest put his under the other's, and they together waved the sacrifice to the four corners of heaven, lifted and lowered it; this is the "waving and lifting up," spoken of in the text.

הַרְענוּפָּה וְצֵברוֹ שַוֹק הַרְערוּמָהוֹ אֵשְׁר הוּנֵף וַאֲשֶׁר הוּרֶם מֵאִילֹ הַמִּלְאִים מֶאֲשֶׁר לְאַהְרְוֹ אַבְּנִין יִלְבָנִין יִלְהָרָן וּלְבָנִין לְחָק־ יִּבְנִין וּלְבָנִין לְחָק־ יִּבְיוֹ וּלְבָנִין לְחָק־ יִּבְּ עוֹלָם מֵאֵתֹ בָנֵי יִשְׂרָאֵל כִי תְרוּמָה הֻוּא וּתְרוּמָה יִרְיָּנֶרו מֵאַרת בְּנִי־יִשְׂרָאֵרוֹ מִזְבְתִי שַׁרְמֵיהֶׁם 29 הְרוּמָתֶם לֵיהוֶה: וּבִּגְרֵי הַלְּדֶשׁ אֲשֶׁר דְּשׁׁאַהְלֹן יִהְיוּ רְבָנָיו אַחָרֵיו לְמִשְׁחָה בָהֶּם וּלְמַלֵּא־בָם 30 אֶת־יָרֶם : שָׁבָעַת יָמִים יִלְבָשֶׁם הַכֹּהָן תַּחְהָּיו ּ מִבָּנְיֵן אֲשֶׁר יָבָא אֶל־אָהֶל מוֹעֵד לְשָׁבֵת בַּקְּדֶש: 13 וַאָרת אָירל הַפּּלָאִים רַתְקְח וּבִשַּלְתֵּז אֶת־בְּשָׂרוּ 32 בְּמָקֹם קָרָש: וְאָבַל אַהְרָן וּבָנִיוֹ אֶת־בְּשַׂר הָאַיִּל ּוְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בַּסֶּר בֶּהָת אִהָּל מוֹעֵר: נוּ וְאָכְלַוּ אֹתָםׂ אֲשֶׁר כָפַּר כָהֶם לְמַלֵּא אֶת־יָדֶם יּיּ יוּגר לא־יאכל כִי־קדֶשׁ הַם: וְאִם־ ¾בּ לְקַדֵּשׁ הַם: וְאִם־ יִּנְבַיר מִבְּשַׂר הַפִּלְאִים וּמִן־הַלֶּחֶם עַר־הַבְּנֵקר וְשֶׂרַפְּהָ, אֶת־דַזּנוֹתָרֹ בָּאֵשׁ לֹא יֵאָבֵל כִּי־קְדֶשׁ -35 הְוּא : וְעָשִׁירָג לְאַהְרָן וּלְבָנָיוֹ בְּבָה כְכִל אֲשֶׁר־ ָ ³⁶ צָּוּיָתִי אֹתֶכָה שָׁבַעָרוּ יָמִים הְמַלֵּא יָדָם : וּפַּר חַפָּאת הַאָעשָׁה לַיּוּם עַל־הַכְפָּרִים וְחִטֵּאתְוֹ יעל־הַפּּוְבֶּה בְּבַפֶּרְהָ עָלֶיִי וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ לְקַךְּשְׁוֹ זי שַבַעַת יָמִים הְבַפֵּר עַל־הַפִּוְבֶּחַ וְקְדַשְׁהָ, אֹרְזוֹ 🥴 שִׁבְּעַת יָמִים

been waved, and the shoulder which hath been lifted up. which was waved, and which was heaved up, of the ram of the consecration, of that which belongeth to Aaron, and of that which belongeth to his sons: 28. And they shall belong to Aaron and to his sons, as a statute for ever, from the children of Israel, for it is a heave offering; and a heave offering it shall remain from the children of Israel, from the sacrifice of their peace offerings, as their heave offering unto the Lord. 29. And the holy garments belonging to Aaron shall be for his sons after him, to anoint them therein, and to consecrate them therein. 30. Seven days shall that one of his sons put them on who is to be priest in his place, who is to go into the tabernacle of the congregation to minister in the holy place. 31. And the ram of the consecration thou shalt take, and seethe his flesh in a holy place. 32. And Aaron with his sons shall eat the flesh of the ram, and the bread that is in the basket. by the door of the tabernacle of the congregation. 33. And they shall eat those things wherewith the atonement was made, to consecrate them and to sanctify them; but a stranger shall not eat thereof, because they are holy. And if aught of the flesh of the consecration sacrifice, or of the bread, remain unto the morning, then shalt thou burn the remainder with fire; it shall not be eaten, because it is holy. 35. And thou shalt do unto Aaron, and to his sons thus, all as I have commanded thee; seven days thou shalt consecrate them. 36. And a bullock shalt thou offer every day for a sin offering for atonement: and thou shalt cleanse the altar, in as much as thou makest an atonement upon it; and thou shalt anoint it, to sanctify it. 37. Seven days thou shalt make an atonement upon the altar and sanctify

VOL. II. 14

^a Rashi. But Aben Ezra renders "in addition to the atonement," referring to the two rams mentioned above.

וֹלוֹלֵה בּפּוֹפָׁם לַבָּה לֹבְהָּים כּרְ-בּנִגֹּע בּפּוֹפֹם פּצּ יִקְבָּש: ס ששי וְגֶּה אֲשֶׁר תַּיַנשֶּׂה עַל-הַמִּוְבֻּחַ 38 39 כְבָשַׂיִם בְּגִי־שָׁנָה שְׁנַיִם לַיִּוֹם תָּמִיד: אֶרת־הַבֶּבֶשׁ הָאֶחֶר תַּעשֶׂה בַבְּׂלֶר וְאֵתֹ הַכֶּבֶשׁ הַשֵּׁנִי תַּעשֶׂרה שַּבֶּין הָעַרְבָּיִם: וְעִשָּׂרֹן סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁבֶון בָתִית רֻבַע 🐠 בּה הַהִּין וְגֵּפֶּךְ רְבִיצָת הַהָין יֻיָן לַכֶּבֶשׁ הַאֶּחָר: וְאֵתֹ 💤 הַבֶּבֶשׁ הַשֵּׁגִּי הַּעֲשֶׂה בָּין הָעַרְבֵּיִם כְמִנְחַּת הַבְּּעָר וּכְנִסְכָרהֹ מַעַשֶּה־לָּרה לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לֵיהוָה: עלַלָת תָּמִיר לְדֹרָתִיבֶּם בֶּתַח אְהֶל־מוֹעֵר לִפְנֵי יְהוֹוֶה 🛂 43 אֲשֶׁר אָנָעֻר לָכֶם שָׁמָה לְדַבֵּר אֵלֶיךְ שָׁם: וְנְעַרְתִּי 44 שָׁמָּרו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדָּשׁ בִכְבֹדִי : וְקְדַּשְׁתָּי ָאֶת־אָהֶל מוֹעֶד וְאֶת־הַפִּזְבֶחַ וְאֶת־אַהַרָן וְאֶת־בָּנְיֵוּ 45 אָקהֶשׁ לְבַהָן לִי: וְשֵבַנְהִּי בְתִוֹךְ בְנֵי יִשְׂרָאֵלְ וְחָיֵיתִי 46 לָהֶם לֵאלֹהִים: נֵיְדְעֹּוּ כֵי אֲנֵי יְחֹוָהֹ אֱלָהֵיהֶם 46 אָשֶׂר הוֹצֶאתִי אֹתֶתם מֵאֶרֶץ מִנְּרַיִם לְשְׁבְנֵי בְתוֹבֶם אַנִי יְהוָה אֱלְהֵיהֶם: פ שביעי וְעָשִׂיתָ מִוְבָחַ מִקְטַר קְמֶרֶת עֲצֵי שִׁפִּים תַּעשֶׂה אֹתוֹ: אַפָּּת אָרְכוֹ וְאַפֶּת רָחְכוֹ רָבָוּע יִהְיֵה וְאַפָּתַיִם קטָתֶוֹ מִשֶּנוּ קַרְנֹתָיו: וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־

ַנְגְּוֹ וְאֶת־קִירֹתֵיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֹתְיו וְעָשִׂיתָ לֶּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב: וִּשְׁתֵּי טַבְעֹת זָהָב תַּגַעשֶׁה־לָּוֹ ו מִתְּחַת it; and the altar shall be most holy; whatsoever toucheth the altar shall be holy.*

38. And this is what thou shalt offer upon the altar: two lambs of the first year for every day, continually. 39. The one lamb thou shalt offer in the morning; and the other lamb thou shalt offer toward evening. 40. And a tenth part of fine flour mingled with the fourth part of a hin of beaten oil, and the fourth part of a hin of wine for a drink offering, shall be for each one lamb. 41. And the other lamb thou shalt offer toward evening; according to the meat offering of the morning, and according to its drink offering shalt thou do unto it, for a sweet savour, an offering made by fire unto the Lord. 42. A continual burnt offering throughout your generations (shall this be) at the door of the tabernacle of the congregation before the LORD; where I will meet with you, to speak unto thee there. And I will meet there with the children of Israel, and it shall be sanctified by my glory. 44. And I will sanctify the tabernacle of the congregation, and the altar: and both Aaron and his sons will I sanctify, that they may be priests unto me. 45. And I will dwell among the children of Israel, and I will be to them for a God. 46. And they shall know that I am the Eternal, their God, who brought them forth out of the land of Egypt, that I might dwell among them: I am the Lord their God.

CHAP. XXX.

1. And thou shalt make an altar to burn incense upon, of shittim wood shalt thou make it.

2. A cubit shall be its length, and a cubit its breadth; foursquare shall it be, and two cubits shall be its height; from itself shall its horns be.

3. And thou shalt overlay it with pure gold, its top, and its sides round about, and its horns; and thou shalt make unto it a crown of gold round about.

4. And two golden rings shalt thou make for it

לְזֵבוֹ עַל שָׁתֵּי צַלְעַתָּיו הַעֲשֶׁה עַל־שָׁנֵי צָּהֵיו וְהַיָה ַלְבָתֵּים לְבַדִּים לָשֵאת אֹתְוֹ בָּהֵמָּה: וְעָשִׂיתָ אֶת־ הַבַּדִים עַצֵי שִׁטִּים וִצְפִיתָ אֹהָם זָהָב: וָנַהַתָּח אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶרת אֲשֶׁר עַל־אָרַן הָעַרֶרת לִפְנֵי יַהַכַּפֹּרֵת אֲשֶׁר עַל־הָעַרָּת אֲשֵׁר אָנָעַר לְהַ שֲפָּה: וְהַקְמִיר עָלֵיו אַהָּרָן קְטַנֶּרת סַמֶּים בַּבַּנֶּקר בַּבֹּנֶקר בְּהֵיטִיבֶוֹ בֶּת־הַנֵּרָת יַקְטִירֶנָה זֹ וּבְהַעֲלוֹת אַחְרַן אַת־הַנַּרָרת בִּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטְרֶּת וּדְעָיֵר לְבָּנֵי יְהַנֶּרה לְדֹרְהֵיבֶם: לֹא־הַעֲלְוֹ עָלֵיו קְטְבֶּרת יוָרָה וְעֹלֵה וּמִנְחָה וְנֵּסֶךְ לְאׁ תִסְכַוּ עָלֵיו: וְכִפֶּר וּ אַהַרוֹ עַל־קַרְנֹרָיו אַחַת בַּשָּׁנְרֵה מִנַּם חַפַּאת הַבְּפָרִים אַחַת בַּשָּנָה יְבַפֵּר עָלָיוֹ לְדֹרָתִילֶם קַרֶשׁים הוא לֵיהוָה: יוַרַבֶּר יְהוָה אֶל־משֶרה לֵאמְר: כֵי תִשָּׁא אֶת־ 112 ראש בְּנִי-יִשְׂרָבִּלִּי רִשְׁפְּקְבִיהֶם וְנָּרְעֹנִוּ יִבְישׁ בָּפַר גַפָּשֶׁוֹ לֵיהוָרָה בִּפְּקָר אֹתָם וְלֹא־יַהְיָה בָהֶם 13 נֶגֶף בִּפְּקֹר אֹתָם: זֶהַוּ יִרְענֹוּ בָּל־הָזעבׁר עַרל־ הַפְּקָרִים מַחֲצִית הַשֶּׁקָל בְּשֶׁקָל הַקְּדָשׁ עָשְׂרַים בַרָהְ' הַשֶּׁבֶל פַּחֲצִירת הַשְּׁבֶל הְתרוּמֶרה לֵיתוָה: 14 בֹר הַזעבר עַר־-הַזְפְּקְרִים מָבֶּן אֵשְׂרִים שָנְהוֹ 15 וַמָעַלֶּה יִתֵּן הַרוּמָת יָחוָה: הֶזְעָשֵׁיר לְא־יַרבָּה

beneath its crown, on its two corners shalt thou make them, upon its two sides; and they shall be for places for the staves to bear it by means of them. 5. And thou shalt make the staves of shittim wood, and overlay them with gold. 6. And thou shalt put it before the veil that is by the ark of the testimony, before the mercy seat that is over the testimony, where I will meet with thee. 7. And Aaron shall burn thereon incense of spices; every morning when he dresseth the lamps, he shall burn it.* 8. And when Aaron lighteth the lamps at even, he shall burn it, a perpetual incense before the Lord throughout your generations. 9. Ye shall not offer thereon any strange incense, or burnt sacrifice, or meat offering; and drink offering ye shall not pour thereon. 10. And Aaron shall make an atonement upon its horns once in the year; with the blood of the sin offering of the day of atonement, once in the year, shall he make atonement upon it, throughout your generations; it is most holy unto the Lord.*

11. And the Lord spoke unto Moses, saying, 12. When thou takest the sum of the children of Israel according to those who are to be numbered, then shall they give every man a ransom for his soul unto the Lord, when they number them; that there be no plague among them, when they number them. 13. This they shall give, every one that passeth among those that are numbered, half a shekel after the shekel of the sanctuary; a shekel is twenty gerahs; the half of the shekel shall be the offering of the Lord. 14. Every one that passeth among those that are numbered, from twenty years old and above, shall give the offering unto the Lord. 15. The rich shall

^a See Leviticus xvi. 18, where it is ordained that on the Day of Atonement the blood of a steer and a goat should be sprinkled on this altar; at other times nothing but incense was burnt on it.

וְהַבּל ֹלָא יַמְעִיט מְמַּחֲצִיר דּיַשֶּׁכֶּן לְתֵת שֶׁתְּבַיּל בָּפָר עַל-נַפְּשְׁתִיבֶּם: וְלַקַחְהָּ אֶת־בְּרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אתׁוֹ עַל־בְּפָר זְלְבַפָּר עַל-נַפְּשְׁתִיבֶּם: וְלַקַחְהָּ אֶתּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אתׁוֹ עַל־לְּבָּרוֹ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אתׁוֹ עַל־לּבְּנִי יְהֹּנָה לְבָבֵּר יְהֹנָה לְבָבֵּר עַל-נַפְשְׁתִיבֶם: פּ בְּלֵי יִהְנָה וְבָנִי וְהָשָׁת לְרָחְצֵה וְנְתַתָּ אֹתוֹ בִין־אָהֶל לְוֹבָרוֹן בְּמִוֹנֶ מָשְׁר וְבָנִי וְמָשְׁר וְבָנִי וְשְׁרָאֵל בְּיִבְיּתְם וְלָא יָמֶרוּ אִוֹ בְּנִשְּהָם שִּׁלְּ מִוֹעֵר וְהְשָׁת לְרָחְצָה וְנְתַתְּ אִמְר בְּנִייְהָם בִּבּאָם אָל־פִי וְבָּנִי וְהָשְׁר מִוֹעֵר וְרָחְצָה וְנְבְתָּתְ אִמְרוֹ בִּין בְּמִוֹבְּ אָתְרֹן בְּמִילִּ שְׁמָּה מְנִים: בְּבִאָּה אָל־פִי וְבָּיוֹ מִמְּנִי מְבִּין הַמִּוֹבְּ מִיְתְר וְרְחָצִה וְלָא יָמֶרוּ אוֹ בְּנִשְׁהָם אֵל־פִי בְּבִּייִ בְּמִילִי בְּשְׁבָּם וְלָא יִמֶרוּ אוֹ בְּנִשְׁהָם בְּבּבּאָם אָל־פִי בְּבִּבְּיִ בְּבִּין הַמִּוֹבְּל מְנִיתְ רְשְׁבָּת וְלָא יָמֶרוּ אוֹ בְּנִשְׁתָם בְּבּבּאָם אָל־בּי בְּבִּבְּיִים בְּבִּבְּת וְלָא בְּבְּבְּתוֹ בְּמִיּנְבְיִם וְלָא יִבְירוּ וּיִם מְּבִּבּי וְבְּבְּתוֹ הְשָּבְּת וְלְבִיתְ הְשְׁבֵּם וְלְא יִמֶרוּ הִבְּבְּיִם בְּבּיּעְם בְּבּבְּיִם בְּבְּבְּתוֹ בְּמִיבְּיוֹ בְּמִיבְי בְּבִילְים בְּבִּילְ בְּבְּבְּים וְלָא יִבְיִר בִּיּבְּבְּים בְּבִייִם בְּבִּבְּתְּם וְלְא יִבְיִרוּם בְּבִּייִם בְּבִּיים וְלָא יִבְיִרוּוּ בְּעִים בְּבִיי בְּשְׁבָּם וְבְּבְיים בְּבִּיים וְלְאִים בְּבִיים בְּבִּיים בְּבְּבְייִים בְּבִּיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּישְׁבּים בְּיִבְישְׁבּם בְּבִיים בְּבִּיים בְּבְּיִים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבְּבְיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּיים בְּבִיים בְּבִּיים בְּבִּיים בְּבּייִבְיים בְּבְּבְּיים בְּבִיים בְּבִיים בְּיוֹבְיים בְּבְּייִם בְּבִיים בְּבְיים בְּבְּישְׁבְיים בְּבְּבִיים בְּיוֹבְיוֹים בְּבִיים בְּבְיים בְּיבְיים בְּבִיים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְיים בְּבִיים בְּיִבְיים בְּיִים בְּיִבְיים בְּבּיים בְּבְיים בְּבִיים בְּבְיים בְּבִיים בְּבְיבִיים בְּ

יַרְבְּיָהָה וְהַיְּהָה וְהַיְּהָה לְהֶם וְלְצׁ יָבֶתוּ וְהַיְּהָה לְהֶם יִּ חָק־עוֹלֶם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדְרֹתָם: פ

בְּשָׁבֶּר יְהוֶה שֶׁלֹּמשֶׁה לֵאִמְר: וְאַהָּזה קַח־לְךְּ בְּשָּׁמִים רֹאשׁ מָר־דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאֹתוּ וְקְנְּמְן־ בְּשָׁם מַחֲצִירָתוֹ חֲמִשִּׁים וּמְאַתִּים וּקְנָה־בָשֶׁם בּשָׁם וּמָאתָים: וְקִדְּה חֲמֵשׁ מֵאָוֹרת בְּשֶׁלֵּל בּשְׁמִים וּמָאתָים: וְקְדָּה חֲמֵשׁ מֵאָוֹרת בְּשֶׁלֵל בּמַלְנִים וְשֵׁמֶן זָיָת הָין: וְעְשֵּׂיתְ אֹתוֹ שֻׁמֵן מִשְׁחַת־ בּמַלְנָים וְשֵׁמֶן מִשְׁחַת הִין: וְעְשֵּׂיתְ אֹתוֹ שֻׁמֵן מִשְׁחַת־

לְּבֶּשׁ יְרָנֵח מִרְקְחַת מֵעשֵׁה רֹלֵחַם שְׁטֶּן מִשְׁחַרד-אָרָשׁ יְרָנֵח: וּמָשַׁחְתָּ בְּוֹ אֶת־אָהֶל מוֹעֶר וְאֵבּת 26

אָרוּוֹ דֵּאַרֵּע: וֹאָת-הַשּלְחָוֹ וֹאֹשֶׁת-כֹּל-כֹנַ, וּ וֹאָת- אַ אַרוּוֹ דָּאַרָּיי. וֹאָת- בַּשּלְחָוֹ וֹאֹשֶּת-

not give more, and the poor shall not give less than half a shekel, as an offering unto the Lord, to make an atonement for your souls. 16. And thou shalt take the money of the atonement from the children of Israel, and shalt give it for the service of the tabernacle of the congregation; and it shall be unto the children of Israel as a memorial before the Lord, to make an atonement for your souls.

- 17. And the Lord spoke unto Moses, saying, 18. Thou shalt also make a laver of copper, with its foot of copper, to wash withal: and thou shalt put it between the tabernacle of the congregation and the altar, and thou shalt put therein water. 19. And Aaron and his sons shall wash out of it their hands and their feet: 20. When they go into the tabernacle of the congregation, they shall wash with water, that they die not; or when they come near to the altar to minister, to burn an offering made by fire unto the Lord. 21. So they shall wash their hands and their feet, that they die not; and it shall be to them a statute for ever, even to him and to his seed throughout their generations.
- 22. And the Lord spoke unto Moses, saying, 23. And thou, take unto thyself principal spices; of pure myrrh five hundred shekels, and of sweet cinnamon, its half shall be two hundred and fifty shekels, and of sweet calamus two hundred and fifty shekels, 24. And of cassia five hundred shekels, after the shekel of the sanctuary, and of olive oil one hin. 25. And thou shalt make of it an oil of holy anointing, a mixture, compounded after the art of the apothecary: an oil of holy anointing shall it be. 26. And thou shalt anoint therewith the tabernacle of the congregation, and the ark of the testimony, 27. And the table and all its

³ "The half of what is brought of it shall be two hundred shekels, which gives the weight of the whole equal to that of the myrrh."—
TALMUD KERITOTH.

28 הַפְּנֹדָה וְאֵת־כֵּלֶיֶהָ וְאֵת מִוְבָּח הַקְּטְרֶת: וְאֶרת־28 ּ מִזְבַּח הָעלָה וְאֶת־כָל־כֵלֶיו וְאֶת־הַבִּיִר וְאֶת־בַּנְוֹ יַקרַשָּׁיֶם בּלֹּהַנּגַע פּלֹּהַ קַרָשִׁים בָּלֹּהַנּגַע מַרָשִׁים בָּלֹּהַנּגַע 29 יקקש: וְאֶת־אַהַלן וְאֶרת־בָּנָיו רִּזְמְאֵח 30 בָּהֶם יִקְדָּשׁ: וְאֶרת־בַּנָיו רִזְמְאֵח וְקִבִּשְׁתָ אֹתָם לְכַהֵן לִי: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּרַבֵּר ַלַאּמֶר שָׁמֶן מִשְׁחַת־לְּנָרשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְרֹרְתִיבֶם: על־בָשַׂר אָרֶם ֹ לָא יִיסָׁךְ וּבְמַּתְכָּנְרֹּתוֹ לָא תַעֲשִׂוּ 32 33 כָּמָהוּ קַרֶּשׁ הוּא קּרֶשׁ יִהְיֶה לָבֶבּם∶ אָישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח בָמְּהוּ וַאֲשֶׁר יִתֶּזן מִמֶּנוּ עַל־זְרְ וְנִכְּרָרִת יוֹאמֶר יְהוָה אֶל־משֶׁה 34 מַעַמָּיו: ם וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־משֶׁה קח־דְלךָ סַפִּים נָאָף וּ וּשְׁמַלֶּלֹת וְחֶלְבְּנָּה סַפִּים יּלְבֹנָה זַבֶּה בָּר בְּבַר יִהְיֶה: וְעָשַׂית אֹתָהוֹ קְטֹׁבֶּת 35 אַ רַבָּח פַעֲשָׂה רוֹגֵקח פְמָלֶח פָחָוֹר קְדֶשׁ: וְשְׁחַקְתַּ ָםמֶּנָה הָדֵק וְנָתַהָּה מִשָּׁנָה דִּשְׁנְגַ הָעֵרֶת בְאַהֶּל מוער אַשֶר אוַער לְךָּ שֻׁמָּרוֹ קַנְישׁ קַרָשִׁים 37 תַּהְיֶה לָבֶם: וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶּׁה בְמַּתְבֶּנְתָּרה יאָישׁ לָבֶם בֶּןרֶשׁ תִּהְיֶה לְּךָּ לֵיחֹוָה: אָישׁ 3€ אָשֶׁר--יַיְעַשֶּׁרוּ בָמָּוֹרָ רְּלְרָנִים בֶּרוּ וְנִכְרַרוּ רא מַעמִיו: ם ניִדַבֵּר יְהוָה אֶל־משֶה 🕹 לְאֹ ַ לַאכָר: רָאָה קָרָאתִי בְשֵׁם בְּצַלְאֵל בָּן־אוּרִי בָן־חָוּר י לְמַשָּׁה יְהוּדָה: וַאֲמַלֵּא אֹתְוֹ רַוּחַ אֱלֹהָים בְּחָכְמֶה vessels, and the candlestick and its vessels, and the altar of incense, 28. And the altar of burnt offering with all its vessels, and the laver and its foot. 29. And thou shalt sanctify them, and they shall be most holy; whatsoever toucheth them shall be holy. 30. And Aaron and his sons thou shalt anoint, and consecrate them, that they may minister as priests unto me. 31. And unto the children of Israel thou shalt speak, saying, An oil of holy anointing shall this be unto me throughout your generations. 32. Upon the flesh of man shall it not be poured, and after its proportion ye shall not make any thing like it; it is holy, and holy it shall be unto you. 33. Whosoever compounded the like of it, or whosoever putteth any of it upon a stranger, shall be cut off from his people.

- 34. And the Lord said unto Moses, Take unto thee spices, balm, and onycha, and galbanum, spices, with pure frankincense: of each shall there be a like weight. 35. And thou shalt make it an incense, a mixture after the art of the apothecary, well mingled together, pure and holy: 36. And thou shalt pound some of it fine, and put of it before the testimony in the tabernacle of the congregation, where I will meet with thee; most holy shall it be unto you. 37. And as for the incense which thou shalt make, according to its proportion, ye shall not make unto yourselves: holy it shall be unto thee for the Lord. 38. Whosoever shall make the like of it, to smell thereon, shall be cut off from his people.
- CHAP. XXXI.

 1. And the Lord spoke unto Moses, saying,
 2. See, I have called by name Bezalel the
 son of Uri, the son of Chur, of the tribe of Judah: 3. And
 I have filled him with the spirit of God, in wisdom, and in

a Aben Ezra considered ממל" as derived from ממל" salt," thus "salted," that is "bestrewed with salt of Sodom or nitre." Rosenmüller,

ַ וְבַתְבוּנָת וּבָדֻעַת וּבְבָל־מְלָאבָה: לַחְשָׁב מַחֲשָׁבְתׁ

לְמַלְאַת וּבַחֲרָשֶׁת אֶץ לַעֲשְׂוֹת בְּכָל־מְלָאַבָּוּ יַלְאַלְאַת וּבַחֲרָשֶׁת אֶץ לַעֲשְׂוֹת בְּכָל־מְלָאַבָּוּ

יוֹאַנִּי הִנָּה נְּתַּהִי אִהֹּוֹ אֲהָלִיאָֿב בֶּן־אַחִיסְׁמְהָּ (מְצֵּנִי הָנָה נְעָשׁרּ בְּלִב בָּל-חֲכַם־לֵב נָתַהִי חָכְמֶה וְעָשׁׁרּ לְמֵשׁר הַנָּה וְעָשׁׁר

ז אָת כָל־אַשֶּׁר צִוּיִתְדְּ: אַת וּ אָהֶל מוֹעַׁר וְאֶת־ הָאָרוֹ לָעֵלֶּרת וְאֶת־הַכַּפְּרֶת אֲשֶׁר עָלֶיִי וְאֵרת

בּלְ-בִּלֵי הָאְהֶל : וְאֶת-הַשֶּׁרְ־חָן וְאֶת-בַלְיוֹ וְאֶת בּמְלִּרִה הַשְּהָל : וְאֶת-הַשֶּׁרְ־חָן וְאֶת מִוְבָּח מִוְבָּח

הוללהרת: ואת מוֹבֹם הולֹף וֹאת בלת בבלה.

יון אָת־הַפּּיֻוֹר וְאֶת־פַּנְּוֹ : וְאֵת בּנְבֵי הַשְּׁבֶר וְאֶת־בּנְבֵי כָנְיוֹ לְכַהֵּוֹ: בּנְבֵי הַלְּבֶשׁ לְאָהַרָן הַכּהֵן וְאֶת־בּנְבִי כָנָיו לְכַהֵּוֹ:

וּ וְצֵּׁת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחֶה וְאֶת־קְמְּרֶת הַפַּמִּים לַקְּדֶׁשׁ כְּכָל אֲשֶׁר־צִוּיִהָךְ יֵעֲשְׂוּ: פ

בּבֵּר וֹיִאֶשֶׁר יְהוָה שֶּׁרֹ בּשִּׁר בֵּעִי יְהוּה שֶּׁרֹ בִּעִּר שִּׁרְתִּי, הִשְּׁבְתוֹ, הִשְּׁבְתוֹ, הִשְּׁבְתוֹ, הִשְּבְתוֹ, הִשְּׁבְתוֹ, הִשְּׁבְתוֹ, הִשְּׁבְתוֹ, הִשְּׁבְתוֹ, הִשְּבְתוֹ, הִשְּׁבְתוֹ, בִּי שִּׁרוּ בִּינִי וּבִינִיכֶם לְדַיַעת בְיּ בִּי אוֹת הִוֹא בִּינִי וּבִינִיכֶם לְדַיַעת בְי

הַעְשָׁה בָּהֹ מְרֶשׁבֶּה וְנִכְּרְרָתָה הַנָּפָּש הְּרָחוּא קְּרָשׁ הָוֹא בָרֶכֶּם מְחַלֵּלֶיהָ מָוּת יוּמָּת בִּי בָּלְ-אָנִי יְחֹנֶה מְּקַדְּשְׁבֶּם : וִּשְׁמֵרְתֶּם שֶׁתְּהַשׁבּּׁת בְּי

בּיּוִם מֶקֶרֶב עַפֶּיִהָ: שֵׁשֶׁת יָמִים וְיָעשֶׁה מְלָאכָה וּבַיּוִם 15

understanding, and in knowledge, and in all manner of workmanship, 4. To devise works of art, to work in gold, and in silver, and in brass, 5. And in cutting of stones, to set them, and in carving of timber, to work in all manner of workmanship. 6. And behold, I have also given with him Aholiab, the son of Achisamach, of the tribe of Dan, and in the hearts of all that are wise-hearted I have put wisdom; and they shall make all that I have commanded thee: 7. The tabernacle of the congregation, and the ark of the testimony, and the cover that is thereupon, and all the vessels of the tabernacle, 8. And the table and its vessels, and the pure candlestick with all its vessels, and the altar of incense, 9. And the altar of burnt offering with all its vessels, and the laver and its foot, 10. And the cloths of service, and the holy garments for Aaron the priest, and the garments of his sons, to minister therein, 11. And the anointing oil, and the incense of spices for the holy place: all as I have commanded thee shall they do.

12. And the Lord said unto Moses as followeth, 13. And thou shalt speak unto the children of Israel, saying, Above all my sabbaths shall ye keep; for a sign it is between me and you throughout your generations; that ye may know that I am the Lord who doth sanctify you. 14. And ye shall keep the sabbath, for it is holy unto you: every one that defileth it shall surely be put to death; for whosoever doeth any work thereon, that soul shall be cut off from among his people. 15. Six days may work be done; but

as quoted by Arnheim, considers this kind of salt referred to under the words "pure, holy," in contradistinction to common salt. The use of salt of Sodom with the incense is traditional.

^a "Although I have ordered thee to charge them concerning the building of the tabernacle, the Sabbath must not be undervalued in thy eyes; for though you are busily engaged in the labour of building, the Sabbath must on no account be violated to do the least of this work."—Rashi.

רַיִשְּבִיעִי שַבַּרת שַבָּתוּן קְדֶשׁ לֵיתוְוֶה כָּל-הָעשֶׁה 16 מְלָאבֶה בְּיָוֹם הַשַּבֶּרת מְוֹת יוּמָת: וְשַמְרוּ בְנֵי־ יִשְׂרָאֵל אֶרת־־רַיִּשַּׁבֶּרת בַּלְעַשְּׂוֹת אֶרִי־רַיִּשַּבֶּרת 17 ק־־רֹתָם בְּרִירת עוֹלֶם : בֵינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל אָוֹת הָוֹא לְעַלֶּבֶׁ בִּי-שַשֶּׁת יָמִים עֲשָׂה יְהוָרוֹ אָת־דַ־שָּׁמָיִם וְאֶת־דָ־אְׁרֶץ וּבַיוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי שָׁבַּרֹע שני וַיִּתַּן אֶל־משָׁה כְכַלֹּתוּ D ּלְדַבֵּרָ אִתּוֹ בְּתַר סִינֵּי שְׁנֵי לְחַת הָאֵדֶת לְחַת אֶבֶן משֶה לָבֶבֶרת מוּהָבֶר וַיִּקְבַהֹל הָעָם עַלּ־אַהֲרֹן וַיָאמְרָוּ אֵלָיוֹ קוּם ו עֲשֵׂח־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלֶכוּ ַלְפְנֵינוּ כִי־זֶהַ ו משֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶגֱעָלְנוּ מֵאֶרֶץ מְצְלַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לֹוֹ: וַיַּאמֶר אֲלֵהֶם אַהַלֹן 🍳 פַרַקוּ נְוְמֵי הַזוְהָוֹב אֲשֶׁרֹ בְּאָוְנִי נְשֵׁיכֶּם בְּנֵיבֶם וּבְנְתֵיכֶם וְרָבִיאוּ אֵלֶי : וַיְרְבָּרֶקוּ כָל־רָעָׁם אֶת־ ַ נְזְמֵי הַזָּהָב אֲשֵׁר בְּאָוְנֵיהֶם נַיָּבֶיאוּ אֱל־אַהַרֹן: נִיּקַח מִיָּדָם וַיָּצַר אֹתוֹ בַּהֶּׁרֶט וַיְּעַשֵׂהוּ עַגֶּל מַסֵּבֶה וַיָּאמָרוּ אֵלֶה אֱלֹהֶיךּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֻלוּךְ מַאֶּרֶץ מְצְרֵים : וַנִירָא אַהַרֹן וַנְבֶן מִוְבֶּחַ לְפָנְיֵו וַיִּקְרֵא אַהָרֹן נִיאמַר חַג לַיחוָה מָחָר: נַיִּשְׁבִּימוּ מְמָּחֶלָת וַיַעַלַוּ עלות וַיַגָּשוּ שְׁלָמִים וַיַּשֶׁב הָעָם לֱאֱבָּל

on the seventh is the sabbath of rest, holy to the Lord: whosoever doeth any work on the sabbath day, shall surely be put to death. 16. And the children of Israel shall keep the sabbath, to observe the sabbath throughout their generations, for a perpetual covenant. 17. Between me and the children of Israel it shall be a sign for ever; for in six days the Lord made heaven and earth, and on the seventh day he rested, and was refreshed.**

18. And he gave unto Moses, when he had finished speaking with him upon mount Sinai, the two tables of the testimony, tables of stone, inscribed with the finger of God. 1. And when the people saw that Moses delayed to come down from the mount, the people assembled themselves together around Aaron, and said unto him, Up, make us gods, that shall go before us; for as for this man Moses, who hath brought us up out of the land of Egypt, we know not what is become of him. 2. And Aaron said unto them, Take out the golden earrings, which are in the ears of your wives, of your sons, and of your daughters, and bring them unto me. all the people took out the golden earrings which were in their ears, and brought them unto Aaron. 4. And he took them from their hand, and fashioned it in a mould, and he made of it a molten ealf; and they said, These are thy gods, O Israel, that have brought thee up out of the land of 5. And when Aaron saw this, he built an altar before it; and Aaron called out, and said, A feast unto the LORD is to-morrow. 6. And they rose up early on the morrow, and offered burnt offerings, and brought near peace

[&]quot;This, like many other expressions in Scripture, must be taken merely as expressing divine acts by human words. Мендельзонн renders freely "and attained his aim," but this is scarcely the sense of the word дэл.

וְשָׁתֹוֹ נַיָּלֵמוּ לְצַחֵק: זַוְדַבֶּר וְדִעּוָרִה אָלֹּיםשֶׁה לֶּוֹּדַבֶּר בָּי שִׁחַרת עַמְּוֹּ קאָער הַזֶּעלֵיתָ מַאֶרֶץ מִצְרָיִם : פַרוּ מַהַּזר מָן־ בַּהָּבֶרְ ֹאֲשֶׁר צִּוִּיהָם עֲשֵׂוּ לְהֶּם עֵנֶר מַפַּבְּה זּוֹאֲבַלְחַוּוּ-כּאָנַ זּוּוֹבְּשוּ-כְּץוּ נוֹאַמְרִנּ 🌠מֶּשׁ אֶׁלְצָּׁיּלְּ וִשְּׂרָבֶאַל אֲשֶׁר הֶדֶעֶלִוּךְ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם : וַיָּאמֶר יְהוָה אֶל־משֶׁה רָאִּיתִי אֶרת־הָעֵם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־ יוֹם רְשָׁה־עַבֶּף הְוּא: וְעַתָּהֹ הַנֵּיחָה לִּי וְיְחַר־אַפִּי בְהֶס בּיִּ יוַ וַאַכַלֵּם וְאֱעֶשֶׂה אִוֹתְהַ לְגוֹי נָרוֹל : וַיְחַל מֹשֶׁה יוֹ בַּוֹים בּיוֹל בּיַבְּל בּשֶׁה אַרת־פָנֵי יָהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמָר לַמַּה יָהוָה יָחַרָה בּפְּרָ בְעַפֶּׂרָ אָיִשֶׁר וווֹצַּארָן מַאֶּרֶץ מִצְּלִיִם יב בֹלִם גָּדְוֹר וּבְיָר חֲזָקְרוּ: בָּלְשׁר ְיִאׁמְרוּ מִצְרַיִּם וּבְיָר חָזָקְרוּ : בְּלֹם גָּדְיִם בלאמר בָרָעָרה הוּצִישָם לַהְרָג אֹתָם בֶּרָהִים וּלְכַּלוֹדָׁנִם מַעָּר פְנֵי הָאָדְמֶרה שָׁוּב מֶחְרָוֹן אַפֶּׁךְ רָּנְתָם עַל־הָרָעָה לְעַפֶּּןד: זְכֹּר לְאַבְרָהָם לְיִצְּחָׁק الْحَانْفُرْهُمِ لَمُحْدُرْكُ خَمِيْرُد دَمُحَالِمَا ذِلْيُصِ حُكْرِ וַהְדַבֶּר אָבֵיהֶם אַרְבֶּהֹ אֶרִיזַרְעַבֶּם כְכְוֹכְבֵּי הַשָּׁמֶיֶם וְכָל־הָאָּרֶץ הַוֹארת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אָתֵוֹן יהַנְתַעבֶּם וְנָחֲלָוּ לְעַלֶּם : וַיִּנָּחֶם יְהַנָּה עַל־הַרָעָר־ה 14

וּוַפָּן וַיַּרֵד משה מוֹ־הָלָר וּשִׁנֵי לְחָת הַעַרֶת בַּיָרוֹ 15

אשר דבר לעשות לעשו:

offerings; and the people sat down to cat and to drink, and rose up to play.

- 7. And the Lord spoke unto Moses, Go, get thee down; for thy people, which thou hast brought up out of the land of Egypt, have become corrupt: 8. They have turned aside quickly from the way which I have commanded them; they have made themselves a molten calf; and they have worshipped it, and have sacrificed unto it, and have said, These are thy gods, O Israel, that have brought thee up out of the land of Egypt. 9. And the Lord said unto Moses, I have seen this people, and, behold, it is a stiffnecked people: 10. And now let me alone, and my wrath shall wax hot against them, and I will make an end of them; and I will make of thee a great nation. 11. Thereupon Moses besought the Lord his God, and said, Why, O Lord, shall thy wrath wax hot against thy people, that thou hast brought forth out of the land of Egypt, with great power and with a mighty hand? 12. Wherefore should the Egyptians say thus, For mischief did he bring them out, to slav them in the mountains, and to destroy them from the face of the earth? Turn from thy fierce wrath, and repent of the evil decreed against thy people. 13. Remember Abraham, Isaac, and Israel, thy servants, to whom thou didst swear by thy own self, and speak unto them, I will multiply your seed as the stars of heaven, and all this land that I have spoken of will I give unto your seed, and they shall inherit it for ever. 14. And the Lord bethought himself of the evil which he had purposed to do unto his people.
- 15. And Moses turned, and went down from the mount with the two tables of the testimony in his hand; tables
- ^a In the preceding verse, Aaron is represented as telling the people that on the morrow there should be a festival unto the Lord, no doubt expecting the return of Moses, which would occasion a renewed fidelity to their great Deliverer. But early the next morning, the frantic people assembled round the statue of their idol, shouted, sacri-

לחׄרת בְתָבִים מִשְׁנֵי עֶבְרִיהֶם מְוֶה וּמְוֶה תֵם בּהָבִים: וְהַּלְּחֹת מֵעֵשֵׂה אֱלֹהִים הֻפָּח וְהַפְּלְהֹבּים: וְהַלְּחֹת מֵעשֵׂה אֱלֹהִים הַבְּּחִבִים: וּהַלְּ 17 מְכְהַעָּב אֱלֹהִים הוא חָרוּת עַל־הַלְּחְתׁ: וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֶׁעַ אֶרת־קוֹל הָעָם בְרֵעָהֹ וַיֹּאמֶר ֹ אֱל־מֹשֶׁה אַנוֹת מִלְ־חָמֶה בַּמַּחֲנֶה: וַיֹּאמֶר בִין קוֹל עָנוֹת 18 ּגְבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנַוֹת חֲלוּשֶׁה קוֹל עַנּוֹת אָנֹבִי ראַ אָתְר נַיְּרָא אָתר זְּלַרַב אֶל־הַפְּחֲלֶּה וַיִּרָא אָתר 19 הָעגָל וּמְחֹלֶת וַיְחַר־אַף משָׁה וַיַשְׁבֵּלְהְ מִיָּדְוֹ אֶת־ 20 הַלֶּחֹת נַיְשַׁבֶּר אֹהָם הַתְחַת הָהָר: נַיַּלְּח אֶרִּת־ ָדָעָגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרָף בָּאֵשׁ וַיִּטְחַן עַר אֲשֶׁר־ דֶּק וַיִּיֶּר עַל־פְּנֵי הַפִַּּיִם וַיִּשְׁקְ אֶרת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵלֹ: יַנְאַמֶר משָׁה אֶל־אַהַרֹן מֶה־עָשָׂה לְךָּ הָעָם הַאָּה 21 22 בַּי־הַבֵּארָת עָבֶ־יוּ חַטָּאָרה גְדֹלֶרה: וַיַּאמֶר אַהַרֹֹן 22 אַל־יָחַר אַף אָדֹגְי אַתָּהֹ יָדַעְתָּ אֶת־הָעָׁם כִּי בְּרֶע יַלְעָים אַלהִים אָלשָר וַלְי עַשֵּׁה־לָנוּ אֵלהִים אָלשֶר וֵלְכוּ יֵלְכוּ בּיִאֹלְהִים אַלשֶׁר וַלְכוּ לְפָּגֵינוּ כִּי־זֶה ו מֹשֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֲעֶלְנוּ מֵאֶרֶץ מְצְרַיִם לָא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לְוֹ: וָאִמֵּר לָהֶם לְמֵי 🏖 זָּהָב הָתְפָּרֶקוּ וַיִּרְעוּ־לֵי וָאֲשְׁלִבֵּחוּ בָאֵשׁ וַיֵּצֵא בּי בָעֶגֶל הַוֶּה: וַיַּרָא מֹשֶׁהֹ אֶת־הָעֶׁם כִּי פָּרָעַ הָוּא 💤 בַּיַ בּי־פָּרעַה אַרְהֹרֹן דְשׁמְצָּרוֹ בְּקְמֵיהֶם: וַיַּעֲמָר 26 ַמשֶׁרוֹ בְּשַׁעַר רַוְפַּחֲנֶּרוֹ וַיֹּאמֶר מִי לַיִּהוָה אֵלְי * מידיו קרי * ברעו קרי

inscribed on both their sides; on the one side and on the other were they inscribed. 16. And the tables were the work of God, and the writing was the writing of God, engraved upon the tables. 17. And Joshua heard the noise of the people in its shouting, and he said unto Moses, There is a noise of war in the camp. 18. And he said, It is not the voice of a shout for mastery, neither is it the voice of a cry for defeat; the noise of singing do I hear. 19. And it came to pass, when he came nigh unto the camp, and he saw the calf, and the dancing: that the anger of Moses waxed hot, and he cast from his hands the tables, and broke them at the foot of the mount. 20. And he took the calf which they had made, and burnt it in fire, and ground it to a powder, and he strewed it upon the water. and made the children of Israel drink of it. 21. And Moses said unto Aaron, What hath this people done unto thee. that thou hast brought upon it so great a sin? 22. And Aaron said, Let not the anger of my lord wax hot: thou knowest the people, that it is set on mischief. 23. And they said unto me, Make us gods that shall go before us: for as for this man Moses, who brought us up out of the land of Egypt, we know not what is become of him. 24. I said unto them, Who hath any gold? They took it off themselves and gave it to me, and I cast it into the fire. and there came out this calf. 25. And Moses saw the people that it had become unruly; for Aaron had made it unruly for a disgrace among their opponents. 26. And Moses stood in the gate of the camp, and said, Who is on the Lord's side? let him come unto me; and there as-

ficed, played, rioted, sang, in the manner of the heathen, forgetful of the events which their own eyes had seen. Aaron, however, must not be supposed as having farther participated in the sin than making the calf. 27 וַיֵּאָסְפָּוּ אֵלֶיו בָּלֹ־בְּגֵי לֵוִי : וַיַּאמֶר לְהֶׁם כְהֹ־אָמֵר יְרוּוָרוֹ אֱלֹהַי יִשְׂרָאֵל שִׁימוּ אִיש־חַרְבָּוֹ עַל־-יְרֵבֶוֹ עִבְרוּ וָשׁוּבוּ מִשַּׁעֵר דְשׁעַר בְּמְחַלֶּרֹ, וְהַרְנְּנּ אִישׁ־אֶת־אָחֶיו וְאִישׁ אֶרת־רֵעֻהוּ וְאֵישׁ באר־קרבו: וַיַּעֲשִׂוּ בְגִי־בֵּלוִי בִרְבַר מֹשֶׁרוּ וַיִּפְּרִלְ : מִן־הָעָם בַּיַּוֹם הַהוֹא בִּשְׁלְשֶׁת אַלְפֵּי אִישׁ 29 וַיָּאמֶר משָּׁרו מְלְאֹר יֶרֶכֶם הַיּוּם לִיהוָּרו כֶי : אָישׁ בִּבְגָוֹ וּבְאָחֶיו וְלָהֵת עֲלֵיכֶם הַיַּוֹם בְּרָבָה יוְהִוֹ מְפָּחֲלָת וַיָּאמֶר משֶׁהֹ אֶלֹ־הָעָׁם אַתֶּם חֲטָאתֶם 30 בּוְיְהִוֹ מְפָּחָלָת וַיָּאמֶר חַפָּאָרו גְרֹלֶרו וְעַרָּהֹ בֶּאֶעֶלֵה אֶל־יְהוֹּרו אוּלֵי 31 אַכַפְּרֶה בְּעָד חַטַּאתִבֶם: וַיָּשָׁב מֹשֵה אֵלֹ־יִתוָה וַיֹּאמֶר אֵנָּא חָטָֿא הָעֶם הַוֶּהֹ חֲטָאֶה נְּרֹלֶּה אַם אֶרֹהֵי וָתָעָי וֹעָהָה אָם־הִיעָעָא אַם־הִעָּעָא אַם־הִעָּעָא 🔞 צַּיַרָּעָי יַחַפָּאתֶם וְאִם־אֵין מְחֵנִי נָא מְסִפְּרְךָּ אֲעֶר כְּחָבְתִּ: אַמְחָנּר יָהוָה אֶל־מֹשֶׁה מֵי אֲשֶׁר חָטָא־לִּי אֶמְחֶנּר 33 בּיִאֹטֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מֵי אֲשֶׁר חָטָא־לִי רַ מָסְפְּרָי: וְעַהָּתה לַבְרוּ נְחַה אֶת־הָעָׁם אֱל אֲשֶׁר־ 34 דַבַּרָתִי לֶּדְ הַגַּח מַלְאָבִי זֵכֵּלְהְ לְפָגֵיְהְ וּבְיַנִם פָּקְרִי יוֹגְּף יְהוֹה אֶרִר הַם חַפָּאַתְם: וַיִּגְּף יְהוֹה אֶרִר 35 בּּלַרְתָּי יְעוֹה אֶרִר 35 הָעם עַל אֲשֶׁר עִשָּׁוּ אֶרת־רָהַעַּגֶל אֲשֶׁר עָשֶׂרה לַגְּ אַהַרוֹ: ס וַיְדַבֵּר יְתוְה אֶל־משָה לַךְ עַלַרוֹ מִנֶּה אַתַּזה וְהָעָׁם אֲיִשְׁר הָנֶעַלִּית מֵצֵּהֶרְץ

sembled themselves unto him alla the sons of Levi. 27. And he said unto them. Thus saith the Eternal, the God of Israel, Put ye, every man his sword by his side, and go ye hither and thither, from gate to gate in the camp, and slay ye every man his brother, and every man his companion, and every man his relative. 28. And the children of Levi did according to the word of Mcses: and there fell of the people on that day about three thousand men. 29. And Moses said, Consecrate yourselves to-day to the Lord, even every man upon his son, and upon his brother; and to bestow upon you this day a blessing. 30. And it came to pass on the morrow, that Moses said unto the people, Ye have sinned a great sin: and now I will go up unto the Lord; peradventure I may obtain an atonement for your sin. 31. And Moses returned unto the LORD, and said, Oh, this people hath sinned a great sin, and have made themselves gods of gold. 32. Yet now, if thou wilt forgive their sin-; b and if not, blot me out, I pray thee, from thy book which thou hast written. 33. And the Lord said unto Moses, Whosoever hath sinned against me, him will I blot out of my book 34. And now go, lead the people unto the place of which I have spoken unto thee; behold, my angel shall go before thee; but on the day when I visit I will visit their sin upon them. 35. And the LORD sent a plague among the people, because they had made the calf which Aaron made.

CHAP. XXXIII.

1. And the Lord said unto Moses, Depart, go up from here, thou and the people that thou hast brought up out of the land of Egypt, unto the

^a Arnheim wishes to understand under "all" not the whole, but the far greater majority, to reconcile it with verse 29, which Rashi expounds as referring to step-brothers and sons, belonging to other tribes.

b Elliptical; meaning, "If thou forgivest, it is well; but if not," &c.

מַצְרָיִם אֶל־רָזאָרֶץ אֲזְשֶׁר נִּשְׁבַּעְרִזי לְאַבְרָרָּם ין אַרָּעָל וּלְיָעִלֹב בַאִּמִר דְּלַרְעָהָ אֶרְתְּגָּרוֹייּ וְשֶׁלַחְתִּי לְּפָנֶיךְ מַלְאָדְ וְגַרַשְׁהִיי אֶרת־הַבְּנַעַנִיּ ַ הָאֶפֹּרִי וְהַחָתִּי וְהַפְּרִיּי הַחָנִי וְהַיְבוּסִי : אֶל־אֶּרֶץ זַבָרת חָלֶב וּרְבֶשׁ כִי לֹא אֱעֵלֶה בְּקְרְבְּךָ כִי עִם־ ָקְשֵׁח־עַּׂרֶךָּ אֲבָתָה פֶּן־אָכֶלְךָ בַּדֶּרֶךְ : וַיִּשְׁמַע הָעָם שֶּׁרת־הַדָּבֶר הָרֶע הַאֶּה וַיִּהְאַבֶּלוּ וְלֹא־שֶׁרתוּ אִישׁ ַעָרָוּ עָלָיו : וַיִּאמֶר יְהוֶר־וּ אֶל־משֶׁה אֱמָר אֶל־ בְנֵי־יִשְׂרָאֵלֹ אַתֶּתם עַם־קְשֵׁדּה־עַּרֶף תֶנַע אֶחָר אָעֶלֶה בְּקְרְבְהַ וְכִלִּיתֶיהְ וְעַהָּה דוֹנֵר עֶרְיְהְ ַמֶעלֶיךָ וְאַרָעָה מָה אָצַשֶּׁה־לָּךְ: וַיִּרְתַנַצְלְוּ בְנֵי־ ּ יִשְּׂרָאֶל אֶת־עֶרְיָם מֶחַר חוֹרֵב: וּמשֶׁה יָלַּח אֶת־ הָאֹהֶל וִגָּטָה־לָוֹ ו מִחָּוּץ לַפֵּחֲנֶה הַרְחֵלְ מִן־הַפַּחֲנֶה וְקָרָא לוֹ אַהֶּל מוֹעֶר וְהָיָהֹ כָּלֹ־מְבַקַשׁ יְהוָּה יֵצֵאׂ אָל־אַהֶּל מוֹעֵר אָשֶׁר מְחָוּץ לַפַּחֲנֶה : וְהָיָּה בְצֵאַת משֶׁהֹ אֶל־הָאֹהֶל יָלְוּמוּ כָל־הָעָָׁם וְגִּצְבׁוּ איש פֶּרַתח אָהָלֶוֹ וְהִבִּּיטוּ אַחֲרֵי משֶּׁה עַר־בּאָוֹ ש הָאָהֶלָה: וְהָיָה כְּכָא משֵה הָאֹהֱלָה יֵבֵר עַמַּוּר 🤋 : הָענָן וְעָמֵר פַּרַתח הָאֶהֶל וְרָבֶּר עִם־מֹשֶׁרה: וּרָאָה כָלֹּהָעָם אֶתַיַעִפְּוּד הָעָנָן עֹמֵר פֶּרַתִח 10 ָּהָאָהֵל וָקָםְ כָל־הָעָם וְהָשָׁתַחַוֹּוּ אִישׁ פַּתַח אָהַלוּ

land which I swore unto Abraham, to Isaac, and to Jacob, saving, Unto thy seed will I give it: 2. And I will send an angel before thee; and I will drive out the Canaanite, the Amorite, and the Hittite, and the Perizzite, the Hivite, and the Jebusite; 3. Unto a land flowing with milk and honey; for I will not go up in the midst of thee, because thou art a stiffnecked people; lest I consume thee on the way. 4. And when the people heard these evil tidings, they mourned; and no man did put his ornaments on him. 5. For the Lord had said unto Moses, Say unto the children of Israel, Ye are a stiffnecked people; should I goa up one moment, in the midst of thee, I would consume thee; now therefore put off thy ornaments from thee, and I shall know what I will do unto thee. 6. And the children of Israel stripped themselves of their ornaments (they wore) from (the time they were at) mount Horeb. 7. And Moses took the tent, and pitched it without the camp, afar off from the camp, and called it, Tabernacle of the congregation; and it came to pass, that every one who sought (instruction of) the Lord went out unto the tabernacle of the congregation, which was without the camp. 8. And it came to pass. that when Moses went out unto the tent, all the people would rise up, and stand every man at the door of his tent, and look after Moses, until he was gone into the tent. And it came to pass, that as Moses entered into the tent, the pillar of cloud descended, and stood at the door of the tent, and spoke with Moses. 10. And all the people saw the pillar of cloud stand at the door of the tent: and then all the people rose up and prostrated themselves, every man at the door of his tent. 11. And the Lord spoke unto

^a This verse, like the verses which follow, commencing with verse 12, is exceedingly difficult of interpretation; it is therefore intended to give merely an idea of the meaning in this note. God had said that his own visible glory should not go with the people on their

יוּ לְּבֶּר יְהְוָּה אֶל־משֶׁת פָנִים אֶל־פָּנִים כַּיְאֲשֶׁר וּ וְשְׁבֹ אֶר־-רַהְפֵּוְחַלְּר יִים מִרְּחוּך וְשְׁבֹ אֶרִי-רַהְפֵּוְחַלְּר יִים מִרְּחוּך וְשָׁבֹ אֶרִי-רַהְפֵּוְחַלְּר יִים מִרְּחוּך וְשָׁבֹ אֶרִי-רַהְפַּוְחַלְּר יִים מִרְּחוּך וּ יְשִׁבֹּר יְהְנָיִם בֶּיְאֲשֶׁר פּ שׁלִשׁי שׁלִשׁי פּ שׁלִשׁי

יניאפֶר משָׁה אֶל־יְהוָה רְצֵּבְה אַהָּה אֹפֶר אֵלִי נִיּאבֶר משָׁה אֶלִּיְהוָה רְצָּבְה אַהְּה אֹפֶר אֵלִי הַתַּע הָעָם הַנֶּה וְאַמָּה לְא הְוֹרַעְתַּנִי אֵרוּ אֲשֶׁר־הִשְׁלָח עִמִּי וְאַמָּה אָמַּרְהָּל יְרַעְתִּיךְּ בְשֵׁם אָשֶׁר־הִשְׁלָח עִמִּי וְאַמָּה אָמַּרְהָל יְרַעְתִּיךְּ בְשֵׁם

ינְם־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי : וְעַהָּה אִם־נָא[°] מָצָּאתִי חֵוּ בְּעֵינָי נִיּאֹ אֶרת־דְּרָכֶּׁדְּ וְאֵרֵאַדְּ לְמַעַן בָּעִינִּידְּ רְהוֹרַעֻנִי נָיּאֹ אֶרת־דְּרָכֶּדְּ וְאֵרֵאַדְּ לְמַעַן בָּעִינָּיךְ וּרְאֵה כִּי עַפְּּךָּ חַנְּוֹי חַזֶּרִה :

ַנִיאמֶר פָּנֵי זֵלֶכוּ וְהַנְחָהִי לֶךְ : וַיְאמֶר אֵלֵיו אָם־ 15 אַין פָּנָיךּ הְלְבִּים אַל־מַעַלֵנוּ מִוֶּח : וּבַּאָּח וּ יִּנְרַע 16 אַין פָּנָיךּ הְלְבִים אַל־מַעַלֵנוּ מִוֶּח : וּבַּאָּח וּ יִּנְּרַע 16 אַיִּבְּעוֹי הָן בְּעִינִּיךּ אֲנִי וְעַמֶּּךְ הַלְּוֹא בִּי־מָצָּארִתִי חָן בְּעֵינִיךּ אֲנִי וְעַמֶּּךְ הַלְוֹא

בְּלֶבְרְּזֹךְ עִּמְנוּ וְנִפְלִינוּ אֲבִי וְעַמְּךְ מִבָּל-הַזְּעֶׁם אֲשֶׁר עַל-פְנֵי הָאֲדָמָה: פּ רבּיע

17 וַיַּאמֶר יְהוָה אֶל-משֶּׁה נַם אֶרת-הַדְּבֶּר הַוֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרָהָ אֶבֶּעשֶׂרו כִי־מָצֵארָ חַן בְּעִינִּי 18 וַאֵבֶעָךָ בְּשֵׁם : וַיֹּאמֶר הַרְאֵנִי נָא אֶרת-כְּבֹּדֶךְ : 18 הַבִּרָתָר בְּשִׁם : יַיִּאמֶר הַרְאֵנִי נָא אֶרת-הַבֹּדְרָה :

יוֹאֶמֶר אָנָי אָעַבִיר כָל־טּוּבִיּ עַל־פָּנֶּיךְ וְקְרֵארִתִי בּישֶׁם יְהֹוֶה לְפָנֶיךְ וְחַנֹּתִיּ אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן וְרְחַמְהִיּ בְּשֶׁם יְהוָה לְפָנֶיךְ וְחַנֹּתִיּ אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן וְרְחַמְהִיּ 20 אֶת־אֲשֶׁר אָרַחֵם: וַיִּאמֶר לְאׁ תוּבֵל לְרְאָת אֵת־20

Moses face to face, as a man speaketh unto his friend; and then he returned into the camp; but his servant, Joshua the son of Nun, a young man, departed not out of the tent.*

- 12. And Moses said unto the Lord, See, thou sayest unto me, Bring up this people; but thou hast not let me know whom thou wilt send with me: yet thou hast said, I have chosen thee by name, and thou hast also found grace in my eyes. 13. Now therefore, I pray thee, if I have found grace in thy eyes, do make known to me thy way, that I may know thee, in order that I may find grace in thy eyes; and consider that this nation is thy people. 14. And he said, My presence shall go in advance, and I will give thee rest. 15. And he said unto him, If thy presence go not (with us), carry us not up from here. 16. For wherein shall it be known in any wise that I have found grace in thy eyes, I with thy people? is it not in that thou goest with us? so shall we be distinguished, I and thy people, from all the people that are upon the face of the earth.*
- 17. And the Lord said unto Moses, Also this thing that thou hast spoken will I do: for thou hast found grace in my eyes, and I have chosen thee by name. 18. And he said, Show me, I beseech thee, thy glory. 19. And he said, I will cause all my goodness to pass before thee, and I will proclaim the name of the Lord before thee; and I will be gracious to whom I will be gracious, and I will show mercy on whom I will show mercy. 20. And he said,

journey, an angel, a messenger, was all they could expect; as his own presence would consume them, should they sin again, they being stiffnecked, or disobedient. Their ornaments should be laid aside as an evidence that they were under the displeasure of Heaven; this humiliation, however, should not save them from further punishment, for God would know how to make them feel in future the weight of their sin. (See above, xxxii 34.)

21 פָּגְיֵ כֵּי לְארִיִרְאָנִי הָאָדֶם וָחָי: וַיַּאמֶר יְהֹוֶּה הִנֵּה יְנִיְּה בְּעַבָּר כְבִּהְי 22 מֶקְוֹם אָתְּי וְנִצַבְּהָ עַל־הַצְּוֹר: וְהָיָה בַּעַבָּר כְבִּהְי 12 שְׁמְהָיִךְ בְנִקְרַרוּ הַצְּוֹר וְשַׂכּרֹתִי כַפִּי עָלֶיךְ עַר־בְּיִּי וְהַמְיִרִי אֶת־אֲחֹרֵי וּפְּנִיִי 13 עָבְרִי : וַהַמְּרֹתִי אֶת־כַפִּי וְרָאִירָוּ אֶת־אֲחֹרֵי וּפְּנִיִי

לא יראו: פ חמישי לא יראו: פ חמישי

לְר וַיַּאטֶר יְהוָה נְּכִּוֹן לַבְּנֵּוְר וְעָלַיִתְ בַבּנִּוְר שְׁנִי־ך שֶׁלְּים וְבָרַחִבְּים אֲשֵׁר בַּנְיִם בָּבְּעָר הַלְחִרת הָרְאשׁנִים אֲשֵׁר בַּנִיּ עַל־הַלְחִרת הָרָאשׁנִים אֲשֵׁר בַּנִיּ עַל־הַלְחִרת הַבְּרִים בָּבְּעָר וְעָלַיִתְ בַבּנִּקְר אֶלִּיהַ צִּשְׁר בַּנִיּ עִלְּיִתְ בַבּנִּקְר אָלִּיִתְ בַבּנִּקְר אֶלִּיתִ בַּבּנְקְר אָלִיתָ בַבּנִּקְר אָלִיתָ בַבּנִּקְר אָלִיתָ בַבּנִּקְר אָלִיתָ בַבּנִּקְר אָלִיתָ בַבּנִּקְר אָלִיתְ בַבּנִּקְר אָלִיתְ בַבּנִיקְר אָלִיתְ בַבּנִּקְר אָלִיתְ בִּבּנְיִים אָשִׁר בְּנִיתְ בִּבְּנִיתְ בִּבּנְיִים בְּבִּיּנְת בְּבִּיִּתְ בִּבְּיִּתְ בִּבְּנִיתְ בִּבְּיִּתְ בִּבְּיִּתְ בִּבְּיִים בְּבִּיתְ בִּבְּיִתְ בִּבְּיִּתְ בִּבְּיִים בְּבִּיתְּים בְּבִּיתְ בִּבְּיִּתְ בִּבְּיִים בְּיִים בְּבִּיתְ בִּבְּיתְ בִּבְּיִם בְּיִים בְּבִּיתְ בִּיִּתְ בִּבְּיִם בְּבִּיתְ בִּבְּיִם בְּבִּיתְ בִּבְּיִם בְּבִּיתְ בִּבְּיִם בְּבִּיתְ בִּיִּים בְּבִּיתְ בְּבִּיתְ בְּבִּיתְּים בְּבִּיתְ בְּבִּיתְ בְּבִּיתְ בְּבִּיתְ בְּבְּיִם בְּבְּיתִּים בְּבְיִים בְּבְּיתִים בְּבְיּתְ בְּבְּיִּתְ בְּבְּיִּתְ בְּבִּיתְ בְּבִּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיִּתְ בְּבְּיִּתְ בְּבִּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבִּיתְ בְּבִּיתְ בְּבִּיתְ בִּיּתְ בְּבְּיתְ בִּיּתְ בְּבְּיתְ בְּבִיתְ בְּבְּיתְ בְּבִּיתְ בְּבְּיתְ בִּיּתְ בְּבִּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּיִיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּיִיתְ בְּבְּיתְ בְּיִיתְ בְּבְּיתְ בְּיתְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיתְ בְּיִיתְ בְּיִיתְ בְּיִיתְ בְּבְּיִיתְ בְּיִיתְ בְּבְּיִים בְּיִיתְ בְּבְּיִים בְּבִּיתְיִים בְּבְּיִים בְּבִּיתְים בְּבְּיתְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִים בְּבִּיתְים בְּבִּיתְים בְּבְּיתְּיִים בְּבּבּיתְים בְּבְּיתְּיִים בְּבּיתְּיִים בְּיּבְיּיתְיּים בְּבּיּבְיים בּבּיוּת בְּייִים בְּבּיתְייִים בְּבּיּים בּיּיתְייִים בְּבּיּבְיּים בּיּיתְייִים בּיּיבְיים בּיּיבְיים בּבּיוּבְיּים בּיּיתְיים בּבּיוּים בּיּיתְיים בְּבּיּים בּיּיתְייִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיּים בּבּיּיתְייִים בְּיבּיּים בּיּיִים בְּיִים בּיּיתְיים בּבּיּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיםּיִים בְּיִיםּים בּיּיִים בְי

סִינֵּי וְנִצַבְּהָתׁ לִי שָׁם עַלֹּ־רָאשׁ הָהָר: וְאִישׁ לֹא־ יַעַעֶּרֵה עִבְּּלָרְ וְגַם־אָמִישׁ אַל־יֵירָא בְּכָל־הָהָרְ נַם־ הַצְּאוֹ וְהַבָּקָרְ אַל־יִרְעוֹ אָל־מְוּל הָהָת הַהְוּא:

וַיִּפְסֵׁל שְׁנֵי־לֶחֹרת אֲבְנִּים כָרְאשׁנִים וַיַּשְׁבֵּם משֶה בַבּנֶקר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינִי כַאֲשֶׁר צְּוָה יְהוָה משֶה בַבּנֶקר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינִי כַאֲשֶׁר צְּוָה יְהוָה

אֹתֶוֹ וַיַּקָח בְּיָרוֹ שְׁנֵי לְחִת אֲבָנִים: וַיַּרֶר יְחוָת בֶּעָבְׂן וַיִּתְיַצֵב עִפְּוֹ שֶׁם וַיִּקְרֵא בְשָׁם יְחוָה: וַיַּעַבֹּר יְחוָה:

על־פָּנִיר נִיּקְרָא יְהנָה י יְהנָה אֵל רַחָוּם וְחַגְּוּן אֶבֶּרְ אַפָּיִם וְרַב־חֶפֶּר נֶאֱמֶר : לַצֵּר הָפֶּדְר לְאַ יְּנְלֶּפִים נשָׂא עוֹן וָפֶשַׁע וְחַפָּאָרוֹ וְנַקְּהֹ לְאַ יְּנְלֶּחְ פֹּקַר י עוֹן אָבוֹרת על־בָּנִים וְעַל־בָּנֵי בָּנִים עַל־שִׁלְשִׁים

י וְעַל־רָבֶעִים: וַיְּטַהֵּר מֹיֶטֶה וַיִּקְד אַרְצָה וַיִּשְׁהָחוּ : * יַבְּרִיּ

Thou canst not see my face; for no man can see me, and live. 21. And the Lord said, Behold, there is a place by me, and thou shalt stand upon the rock: 22. And it shall come to pass, while my glory passeth by, that I will put thee in the cleft of the rock, and I will cover thee with my hand until I have passed by. 23. And then I will take away my hand, and thou shalt see my back parts; but my face shall not be seen.*

1. And the Lord said unto Moses, Hew CHAP. XXXIV. thee two tables of stone like unto the first; and I will write upon these tables the words which were on the first tables, which thou didst break. 2. And be ready by the morning, and come up in the morning unto mount Sinai, and present thyself there to me on the top of the mount. 3. And no man shall come up with thee, neither let any man be seen throughout all the mount; neither let the flocks or herds feed before this mount. 4. And he hewed two tables of stone like unto the first, and Moses rose up early in the morning, and went up unto mount Sinai, as the LORD had commanded him; and he took in his hand the two tables of stone. 5. And the Lord descended in the cloud, and stood with him there, and proclaimed the name of the Lord. 6. And the Lord passed by before him, and proclaimed, The LORD is the immutable, eternal Being, the omnipotent God, merciful and gracious, long-suffering and abundant in beneficence and truth, 7. Keeping mercy unto the thousandth generation, forgiving iniquity and transgression and sin, but who will by no means clear the guilty; visiting the iniquity of the fathers upon the children, and upon the children's children, unto the third and to the fourth generation. 8. And Moses made haste, and bowed his head toward the earth, and

уот., п. 16

 וֹיֹאֶמֶר אִּם־נָא מָצָּאתִי חַן בְּעֵינִין ֹהְ אַרֹנִי יֵלֵךְ־נָא אַרֹגָי בְּקְרַבְּנוּ כֵּי עַם־קְשַׁח־עַׂרָף הְּוּא וְסְלַחְרָה לַעֵוֹנֵנוּ וּלְחַפְּאתֵנוּ וּנְחַלְּרָתְנוּ : וַיֹּאמֶר הִנְּה אֵנֹכִי וּ בֹרַרת בְּרִירֹ נָנָר בָּל־תַּאֶרֶץ וּבְּכַל־חַנוּיִם וְרָאֵח כְלֹ־ לֹא־נִבְּרְאוּ בְּכָל־הָאֶרֶץ וּבְכַל־חַנּוֹיִם וְרָאֵח כְלֹּ־ הָעָׁם אֲשֶׁר־אַמָּה בְּקְרְבׁוֹ אֶרֹת־מֵנְעַשֵּׂה וְהְנְּהֹ כִיּי הָעָׁם אֲשֶׁר־אַמָּה בְקְרְבוֹ אֶרֹת־מֵנְעַשֵּׂה וְהְנָהֹ כִיּי

יו נורָא הֿוּא אֲשֶׁר אֲנָי עשֶׁה עִפֶּרְיּי שְׁכָּנִיף אֶרְתּ הַאֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוּף הַיְוֹם הִנְנִי גֹרֵשׁ מִפְּנִּיף אֶרת־ הַאֱמֹרוֹ וְהַכְנַעֲנִי וְהַחִתּיֹ וְהַפְּרוֹי וְהַחִּנִּי וְהַבִּוּקִי : שְׁכָּר־לְּוֹּ אֶרְתּ־ הַאֱמֹרוֹ וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתּיֹ וְהַפְּרוֹי וְהַחִּנִּי וְהַבִּוּקִי :

¹² השַמֶּר לְּךָּ פֶּן־תִּכְרַת בְרִית לְיוֹשֵב הָאָּרֵץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא עָלֵיהָ פֶּן־זְהְיֵה לְמוֹלֵשׁ בְּלִרְבֶּךְ: כִּי אָתר ¹³

לְאֵל אַחֶרְי הִנְכִּרְתְּוּן : כֵּי לְא תְשְׁמְּחֲוֶה לְאֵל אַחֵלְי יִּבְּרוּן וְאֶרִר בַּעֲבֶרִי הְאַלְאֵל אַחֵלְי יִּבְּרִוּן וְאֶרִר יִּבְּרִיּוּן וְאֶרִר יִּבְּרִיּוּן וְאֶרִר יִּבְּרִיּוּן וְאֶרִר יִּבְּרִיּוּן וְאֶרִר יִּבְּיִּרְוּן וְאֶרִר יִּבְּיִּרִיּוּן וְאֶרִר יִּבְּיִּרְוּן וְאֶרִר יִּבְּיִּרְוּן וְאֶרִר יִּבְּיִּרְוּן וְאֶרִר יִבְּיִּבְּרִוּן וְאֶרִר יִבְּיִּרְוּן וְאֶרִר יִבְּיִּבְּרִוּן וְאֶרִר יִבְּיִּרְוּן וְאֶרִר יִבְּיִּרְוּן וְאֶרִר יִבְּיִּבְּרִוּן וְאֶרְרִר יִבְּיִּבְּרִוּן וְאֶרִר יִבְּיִּרְוּן וְאֶרְרִים יִּבְּיִבְּיוּן וְאֶרְרִים יִּבְּיִבְיִים בְּיִבְּיוּן וְאֶרְרִים יִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיוּן וְאֶרְרִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְיִים בְּיִבְּיִּים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִּבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְיִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְּבְּיִּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִּבְּיִים בְּיִבְּיִּבְּיִים בְּיִבְּיִּבְּיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיבְּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיבְּיִים בְּיִבְּבְּיוֹיוּ וְיִבְּיִים בְּיִבְּבְּיוֹים בְּיִבְּיִּים בְּיִבְּיִים בְּיבּים בְּיבְּיוּים בְּיבְּיִים בְּיבְּיוּים בְּיִבְּיִים בְּיבְּיִים בְּיבְּיוּים בְּיבְּיִים בְּיבְּבְּיוֹים בְּיבְּיִים בְּיבְּיבְּיִים בְּיבְּיִים בְּיבְּבְּיוֹים בְּיבְּיבְיים בְּיבְּיבְּיִים בְּיבְּיבְייִים בְּיבְּיבְּיבְייִים בְּיבְיבְּיבְיים בְּיבְּיבְיבְיים בְּיבְּיבְיבְּיוּן בְּיבְיִבְּיִים בְּבְּבְיבְּבְּיבְּיוּ

בּרָית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ וְזְנֵיּי אֲלְהֵיהָם ְוָזְבְחוּ בְּרָית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ וְזְנֵיּי אֲלְהֵיהָם ְוָזְבְחוּ

י לְבָנֶיֶהְ וְנָנֵי בְנִידְיו אַחֲבִיּ אֶלְהֵיהֶן וְהַזְנוּ בְנֹרֹדִיו אַחֲבִיּ אֱלְהֵיהֶן וְהִזְנוּ בְנֹרֹדִיו אַחֲבִיּ אֱלְהֵיהֶן וְהִזְנוּ

17 אֶרת־בָּנֶיִךְ אַחַבִי אֱרְ'הַיִּהֵוּן : אֱלֹהֵי מַפַּבָּה לָא

18 תַעשָּׁה־לֶּלְדְ : אֶת־חַג הַפַּצוֹת הִּשְׁמֹר שָׁבְעַּת יְמִׁים תּאַכֵּל מַצוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתִּדְּ לְמוֹעֻר חָדֶּשׁ הָאָבֶיב

19 כֵּי בְּחָדֶּשׁ הָאָבִּיב יָצָארָת מִמִּצְרָיִם : כַּלּ־פָּטֶר 19 בִּי בְּחָדֶשׁ הָאָבִיב יָצָארָת

prostrated himself. 9. And he said, If now I have found grace in thy eyes, O Lord, let the Lord, I pray thee, go among us; even because it is a stiffnecked people; and pardon thou our iniquity and our sin, and take us for thy inheritance.* 10. And he said, Behold, I make a covenant: before all thy people will I perform wonders, such as have not been done on all the earth, nor in any nation; and all the people amongst whom thou art shall see the work of the LORD; for it is a terrible thing that I will do with thee. 11. Observe thou that which I command thee this day; behold, I will drive out before thee the Amorite, and the Canaanite, and the Hittite, and the Perizzite, and the Hivite. and the Jebusite. 12. Take heed to thyself, lest thou make a covenant with the inhabitants of the land against which thou goest up, lest it be for a snare in the midst of thee; 13. But their altars ye shall destroy, and their statues ye shall break, and their groves ye shall cut down: 14. For thou shalt worship no other god; for the LORD whose name is Watchful, is a watchful God. 15. Make thou then no covenant with the inhabitants of the land; lest that, if they go astray after their gods, and sacrifice unto their gods, any one call thee, and thou eat of his sacrifice; 16. And lest thou take of his daughters unto thy sons; and when his daughters go astray after their gods, they make thy sons also go astray after their gods. 17. Thou shalt make thee no molten gods. 18. The feast of unleavened bread shalt thou keep; seven days shalt thou eat unleavened bread, as I have commanded thee, in the time of the month Adib; for in the month Adib thou camest out from Egypt.

^a Moses prayed that God himself should go before them, not send an angel, who would inexorably punish, (xxiii. 21,) for he had no power to pardon. But the glory of God guiding them, they would be under his immediate providence, and he, the Merciful, would thus forgive.

לא־תְבַשֵּל נְּדִי בַּחֲלֵב אִמְּוֹ :

ַ עָשֶׂרֶרת הַדְּבֶּרִים : וַיְהִי בְרֶבֶרת משֶׁה בְּרְרְהָוֹ מִיןּהָי בְּיֵנִי יִי וֹשְׁנֵי לְחָת הָעֵרָרת בְּיֵר־משֶׁה בְּרְרְהָוֹ מִין־הָתְר

- 19. All that openeth the womb is mine; and every firstling among thy cattle, whether ox or sheep, that is male. But the firstling of an ass thou shalt redeem with a lamb; and if thou redeem him not, then shalt thou break his neck; all the firstborn of thy sons thou shalt redeem; and none shall appear before me empty. 21. Six days thou mayest work, but on the seventh day thou shalt rest: even in ploughing time and in harvest shalt thou rest. the feast of weeks thou shalt observe, with the firstfruits of the wheat harvest; and the feast of ingathering at the year's end. 23. Thrice in the year shall all thy males appear before the Lord, the Eternal, the God of Israel. 24. For I will cast out nations before thee, and enlarge thy borders: neither shall any man desire thy land, when thou shalt go up to appear before the LORD thy God thrice in the year. 25. Thou shalt not offer the blood of my sacrifice with leaven; neither shall be left unto the morning the sacrifice of the feast of the passover. 26. The first of the firstfruits of thy land thou shalt bring unto the house of the LORD thy God; thou shalt not seethe a kid in his mother's milk.*
- 27. And the Lord said unto Moses, Write thee down these words; for after the tenor of these words I have made with thee a covenant and with Israel. 28. And he remained there with the Lord forty days and forty nights; bread he did not eat, and water he did not drink; and he wrote upon the tables the words of the covenant, the ten commandments. 29. And it came to pass, when Moses came down from mount Sinai, with the two tables of the testimony in Moses' hand, when he came down from the

Rashi, however, renders אם like אם thus: "If it be a stiffnecked people, do thou pardon." The sense in either case is still the same.

י וֹמשֶׁרה לֹא־יָבֹע כִּי לָבֶן עוֹר פָנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתְוֹ 30 ַנַיַּרָא אַרָזַרֹן וְכָל־בְּנֵיַ יִשְׂרָאֵל אֶרת־מֹשֶׁה וְרִנֵּרְה 31 בָּרָן עַוֹר פָּנְיֵו וַיִּיְרְאָוּ מִנֶּישֶׁת אֵלָיו: וַיִּקְרָא אֲלֵהֶםֹ ַמשֶּׁה נִישָׁבוּ אֵלֶיו אַהַרָן וְכָל־הַוּנְשִּׁאִים בָּעַרֶה יוְרַבֶּר מֹשֶׁרוֹ אֲלֵהֶם: וְאַחֲרֵי־בֵן נִנְשָׁוּ כָּר-בְּנֵי 32 מַיְרַבּר מֹשֶׁרוֹ אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֶל וַיָצַוֹּם אֵרג כָל־אֲשֶׁר דְבֶּר יְתְוָרֵה אָרְעוֹ יובל משה מדבר אתם ניתן על־ 33 בהר סיני זובל משה מדבר אתם זּבּ פָנֵיו מַסְוֶה: וּבְבֹא משֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לְרַבֵּר אִתְּוֹ יִּבְרָ אִתְּוֹ 34 יָסִיר אֶרת־הַמַּסְוֶה עַר־צֵארֶתוֹ וְיָצָא וְדְבֶּרֹ אֶרִיׁ־ יּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָרת אֲשֶׁר יְצָנֶה: וְרָאַוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 😘 בָּנִי יִשְׂרָאֵל אַרת אֲשֶׁר יְצָנֶה: אֶרת־פְנֵי משֶׁרוֹ כִי קַלַן עור פְנֵי משֶׁרוֹ וְהֵשִּׁיב משֶרה אָרת־הַמַּפְנֶרה עַל־פָּנָיו עַד־בּאָו לְדַבֵּר לְרֹ אָתוֹ : וַיַּקְתַּל משָּׁה אֶת־כָּל־-D עַרֶרת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּאמֶר אֲלֵהֶם אֲלֶה הַדְּבָּרִים ב אָשֶׁר־צְּוָה יְהוֶה לַלְעָשְׂרת אֹתָם: שֵׁשֶׁרת יָמִים 😩 בַּגַעשֶׂר מְלָאכָר וּבַיַּוֹם רַשְּׁבִיעִי יִהְיֶּר לְכֵּם קרש שַבָּרג שַבָּרְגוֹן לֵירהוָרָה בָּל-הָגעשָׁרה בוּ בּ מְלָאבֶה יוּמָת: לְא־תְבַעֲרָוּ אֵשׁ בְּכְּלֹ מְשְׁבְּתִיבֶּם 🔞 ביום השבת:

4 וַיַּאמֶר משֶּׁר אֶלֶּר-צָּוֶה יְהנֻה לֵאמְר: קְחֹוּ מֵאִתְּכֵם 5 זֶה הַדָּבָּר אֲשֶׁר-צָוֶה יְהנָה לֵאמְר: קְחֹוּ מֵאִתְּכֵם * מַמִּר: mount, that Moses knew not that the skin of his face shone, a because he had spoken with him. 30. And Aaron and all the children of Israel saw Moses, and, behold, the skin of his face shone: and they were afraid to come nigh him. 31. But Moses called unto them, and then returned unto him Aaron and all the princes of the congregation: and Moses spoke to them. 32. And afterward all the children of Israel came nigh: and he commanded them all that which the LORD had spoken with him on mount Sinai.* 33. And when Moses had done speaking with them, he put a veil on his face. 34. But when Moses went in before the LORD to speak with him, he took the veil off, until he came out; and then he came out, and spoke unto the children of Israel that which he had been commanded. And the children of Israel saw the face of Moses, that the skin of Moses' face shone; and Moses put the veil again upon his face, until he went in to speak with him.

VAYAKHEL. CHAP. XXXV.

1. And Moses gathered all the congregation of the children of Israel together, and said unto them, These are the things which the Lord hath commanded, that ye should do them. 2. Six days shall work be done, but on the seventh day there shall be to you a holy day, a sabbath of rest to the Lord: whosoever doeth work therein shall be put to death. 3. Ye shall not kindle any fire throughout your habitations upon the sabbath day.

4. And Moses said unto all the congregation of the children of Israel, as followeth, This is the thing which the LORD hath commanded, saying, 5. Take ye from among

^a Properly, "sent forth rays;" the skin being luminous, and beaming.
^b "Come and see how great is the power of sin. Before they had
stretched forth their hand to sin, what does the Bible say? And the
glory of the Lord was like a devouring fire on the top of the mount,

הְרוּמָה לֵיהוָה כַּל נְרֵיב לְבוֹ יְבִיאֶה אֵת הְרוְּמַת

6 יְהוֹגֶה זָהָב וָכֶסֶף וּנְחְשֶׁת: וּהְבֵּלֶגֵת וְאַרְנָּמֶן וְתוּלֵעַת 6

רערית אַילִם מְאָדָמֶים וְעִלִים : וְעַרֹּת אֵילִם מְאָדָמֶים וְעַרְרת זֹיִי שָׁ בְּיִם וְעַרְרת

ין אָמֶן לַפְּאָוֹר וּבְשָּׁמִים: וְשָׁמֶן לַפְּאָוֹר וּבְשָּׁמִים: יַנְשָׁמֶן לַפְּאָוֹר וּבְשָּׁמִים

9 לְשַׁמֶן הַפִּשְׁחָה וְלְקְטְרֶת הַפַּמִּים : וְאַבְנִי־שֹׁהַם

10 וְצַּלְנֵנִי מִלְאֵיִם לֵאֵפִוֹר וְלַחְשֶׁן : וְכָּל-חֲכַם-לֵב

יהַנְאוּ וְיַעַשׁוּ אֵת כָל־אֲשֶׁר צִּוָּה יְהֹנָה: אֶּת־ הַפִּשִׁבְּׁן אֱת־אָהֲלָוֹ וְאֶת־מִכְּחֵהוּ אֶת־קְרָסִיוֹ וְאֶת־ הַפִּשְׁבְּׁן אֱת־אָהֲלָוֹ וְאֶת־מִכְּחֵהוּ אֶת־קְרָסִיוֹ וְאֶת־

ין אֶרִיפְּיִי אֶת־בְּרִיחֶוֹ אֶת־עַפֶּדָיו וְאֶרת־אֲרָנְיִו : אֶרּר הַבְּפְּרָת וְאֶת פָּרְכֶּת הַמְּםָךְ: קָאָרֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפְּרֶת וְאֵת פָּרְכֶּת הַמְּםָךְ:

13 אֶרת־הַשֶּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶרת־כָּלֹ־כֵּלְיֵו וְאֶת לֶחֶם

14 הַפָּגִים: וְאֶת־מְנֹרָת הַפָּאָוֹר וְאֶת־בֵּלֶיהָ וְאֶת־גֵרֹתֻיְהָ 14

יוֹאָת שֶׁמֶן הַפָּאְוֹר: וְאֶת־מִוְבָּח הַקְּמֹּרֶת וְאֶת־בָּדְּיוֹ אֲת־בָּבְּיוֹ וְאֶת שֲמֶן הַפִּשְׁחָה וְאֵת קְמַרֶּת הַפַּמֵּים וְאֶת־מָכַּךְּ

יוּ הַפֶּרַתח לְפֶּרַתח הַמִּשְׁבָן: אֵרת ו מִּוְבַּח הַעֹלְהּ וְאֶרִי־מִכְבַּרָ הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁרּ־לוֹ אֶתִּבַּדֵּיו וְאֶתִּיכְּלֹי

ין אֶת־הַכָּיֻר וְאֶת־כַּנְוֹ : אֵת כַּלְעֵי הֶחָצֵּר אֶרֹג־ בַּלְיֵי אֶת־הַכָּיָר וְאֶת־כַּנְוֹ : אֵת כַּלְעֵי הֶחָצֵר : עַטָּר וְאֶת־אָרָגִיִרִּ וְאֵּרֹג מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר : עַפֶּרָיו וְאֶרֹג־אָרָגִיִרִּ וְאֵּרֹג מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר

אָרת־יִתְּדָּרֹת הַפִּשְׁבֶּן וְאֶרת־יִתְּדְרֹת הֶחָצֵר וְאֶרת־ 18

יוּ מֵיתְבִיהֶם : אֶת־בִּנְבֵי הַשְּׂרֶר לְשָׁבֵת בַּקְּדֵשׁ אֶת־בּנְבֵי הַנְּיֵרְ לְשָׁבֵת בָּנְיֵו לְכַהַן: בּנְבֵי הַלְּדֶשׁ לְאַחֲרָן הַכּהֵוֹ וְאֶת־בּנְבִי בָּנָיו לְכַהַן:

* בריחיו קרי

you an offering unto the Lord; whosoever is of a willing heart, let him bring it, an offering of the LORD: gold, and silver, and copper, 6. And blue, and purple, and scarlet yarn, and linen thread, and goats' hair, 7. And rams' skins dyed red, and badgers' skins, and shittim wood, And oil for lighting, and spices, for the anointing oil, and for the incense of spices, 9. And onyx stones, and stones for setting, for the ephod, and for the breastplate. 10. And all the wise-hearted among you shall come, and make all that which the LORD hath commanded; 11. The tabernacle, its tent, and its covering, its hooks, and its boards, its bars, its pillars, and its sockets, 12. The ark, and its staves, with the mercy seat, and the veil of the separation, The table, and its staves, and all its vessels, and the shewbread, 14. And the candlestick for lighting, and its vessel, and its lamps, with the oil for lighting, 15. And the altar of incense, and its staves, and the anointing oil, and the incense of spices, and the hanging for the door at the entrance of the tabernacle, 16. The altar of burnt offering, with its grate of copper, its staves, and all its vessels, the layer and its foot, 17. The hangings of the court, its pillars, and its sockets, and the hanging for the door of the court, 18. The pins of the tabernacle, and the pins of the court, and their cords, 19. The cloths of service, to do service therewith in the holy place, the holy garments for Aaron the priest, and the garments of his sons, to minister

before the eyes of the children of Israel; and they neither feared nor trembled; but now, since they had made the calf, even before the rays of glory of Moses they feared and trembled."—Rashi.

^a The cloths of service were not the priestly garments, but those used for the covering of the sacred vessels when the Israelites were on their journey, as is commanded in the fourth chapter of Numbers.—(See Rashi.)

וַיָבֿאוּ פָּל-ְעַרָת בְּגֵי־יִשְׂרָאֵל מִלֹפְגֵי משֶׁה בֹּיַנְיבֹּאוּ בָּל בָּנִי־יִשְׂרָאֵל מִלֹפְגֵי משֶׁה בַּיַּבְּאוּ בָּל־־אִישׁ אֲשֶׁר־-נְשָׂאַוֹּ לְבֶּוֹ וְכִّרֹּ אֲשֶׁר ּ נְרְבָּרוֹ רוּחוֹ אֹרֹגוֹ הַבְּיאוּ אֶת־תְרוּמַּרת יְהוָֹה לִמְלֶּאכֶרת אָהֶל מוֹעַר וּלְכָל־עֲבָדָתוֹ וּלְבִגְרֵי הַקְּדֶשׁ : וַיָּבְאוּ 🕾 רָהְאָנָשִים עַל־הַנָּשִים כָּל ו נְרֵיב לֵב הבריאוּ חָח וּנָזֶם וְטַבַּעַרת וְכוּמָוֹ כָּל־כְּלֵי זָהָב וְכָל־אִּישׁ אֲשֶׁר מַ הַנֶּיף הְּנוּפָּת זָהָב לֵיהוָה : וְכָל־אִֿישׁ אֲשֶׁר־נִמְצֵא 🚥 🙉 אָהוֹ הְבַלֶּת וְאַרְנָמֶן וְתוֹלַערוֹ שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעוֹיֶם ן עלרת אֵילְם סְאָדָמֶים וְעֹרֶת תְּחָשִׁים הַבִּיאוּ 24 כָל־מֵּלִים תְּלַוּמַת כֶּסֶׁףׁ וּנְחֹשֶׁת הַבִּּיאוּ אֵת הַרוּמַרת יְהוֹוֶה וְכַׁלֹ אֲשֶׁר נִמְצָּא אִתוֹ עֲצֵי שִׁמִים בַּי לְכָל־מְלֵאכֶת הָעֲבֹדָה הַבְיאוּ : וְכָל־אִשֶּׁה חַכְמַת־ 25 ַלֶב בְּיָדֵיהָ שָׁוֶוּ וַיָּבֵיאוּ פַּשְוֶה אֱתַ־הַתְּכֵּלֶת וְאֶת־ בּיַאַרְנְמָּן אֶת־רתּוֹלַעַרת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ : וְכָּל־רַ בּיַשְׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ : וְכָּל־ רַוּנָשִּׁים אֲשֶּׁר נָשָא לְבָּן אֹרָ,נָה בְּחָבְמֶה פָוִיּ 27 אֶרת־הָעוֹיִם : וְהַנְּשִׂאָם הַבְּיאוּ אֲת אַכְנֵי הַשְּׁהַם אַלה אַלְנֵי הַפָּלְאָים לֵןאַפֿור וְלַחְשֶׁן : וְאָּת־ 🎟 הַבָּשֶּׁם וְאֶרניהַשֶּׁמֶן רְלֹמָאוֹר וּלְשָּׁמֶן הַמִּשְׁחָרה יְלִקְמָרֶת הַפַּמִּים : כְּלֹ-אַיִשׁ וְאִשָּׁה אֲשֶּׁר נָתַב 🕬 אַ יְלִקְמָרֶת הַפַּמִּים לְבָּם אֹרָזם לְרָבִיאֹ לְכָל-הַמְּלָאבָה אֲשֶׁר צִּוְּהַ יְהוֶה בְּלַעשִוֹרת בְּיַר־מֹשֶׁה הַבְּיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל

in as priests. 20. And all the congregation of the children of Israel departed from the presence of Moses.* 21. And they came, every one whose heart stirred him up, and every one whom his spirit made willing, and they brought the Lord's offering for the work of the tabernacle of the congregation, and for all its service, and for the holy garments. 22. And they came, the men with the women, whoever was willing-hearted, and brought bracelets," and earrings, and fingerrings, and tablets, all jewels of gold: and every man that offered offered an offering of gold unto the LORD. And every man, with whom was found blue, and purple, and scarlet yarn, and linen thread, and goats' hair, and red dved rams' skins, and badgers' skins, brought them. Every one that did offer an offering of silver and copper brought the Lord's offering: and every man with whom was found shittin wood for any work of the service, brought it. 25. And all the women that were wise-hearted spun with their hands, and brought that which they had spun, of the blue, and of the purple, and of the scarlet varn, and of the linen thread. 26. And all the women whose heart stirred them up in wisdom spun the goats' hair. And the princes brought the onyx stones, and the stones for setting, for the ephod, and for the breastplate; 28. And the spice and the oil, for lighting, and for the anointing oil, and for the incense of spices. 29. Every man and woman, whose heart made them willing to bring for all manner of work, which the Lord had commanded to be made, through Moses, even that brought the children of Israel as a free will offering unto the Lord.*

^a Mendelssohn renders: "Earrings, and noserings, and fingerrings and bracelets." But it appears after all that these words are of somewhat doubtful signification, like many other technical terms of but rare occurrence in Scripture.

נְרָבֶה לֵיתוֹוָה: פֿ שלישי (שני כשהן מחוברין) יהוָה משֶׁה שֶׁל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאָנּ קָרָא יְהוָה 30 וַיָּאמֶר משֶׁה שֶּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּשֵּׁם בְּצַלְאֵל בָּן־אוּרִי בָּן־חִוּר לְמַפִּרו יְהוּדָרו: 13 וַיְמֵלֵא אֹתְוֹ רַוּחַ אֱלֹהָים בְּחָבְמֶה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת. יּבְכָל־מְלָֹאבֶה: וְלַחְשָׁב מַחֲשֶׁבֶרֹת לֵעֲשֶׂת בַּזְהֵבׁ יּבְרָל-מְלָּאשֶׁת בַּזְהֵב 33 ובַבֶּפֶף וּבַנְּחְשֶׁת: וּבַחֲרְשֶׁת אֶבֶן לְמַלְאת וּבַחֲרַשֶּׁת עץ לַעשות בְּבָל־מְלֶאבֶת מַחֲשֶׁבֶת: וּלְהוֹרָת נָתַן 🕰 ּבְּלְבָּוֹ הוּא וְאָהָלִיאָב בָּן־אָחִיסָטָך לְמַטֵּח־דָן: פּלֵא אֹרָם חָבְמַרת־לֵב לֵעֲשׁוֹרת בְל-מְלֵאכֶרת יֹּב מִלְאַ חָרֶשׁוּ וְחשׁבֹּ וְרֹבֶּם בַּתְּבֵלֶת וּבָאַרְנָכָּוֹ בְּתוֹלַעַת רַשָּנֵי וּבַשֵּשׁ וְאַנֵג עשׁיּ כָל־מְלָאלָרוֹ וְחְשְׁבֵי לֵי מַחֲשָׁבְרת: וְעָשָׁה בְצַלְאֵׁל וְאָהֲלִיאָׁב וְכָל · אֵישׁ חַכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַוֹ יְהוָה חָכְמֶה וּתְבוּנָה בְּהֵׁמָה לָרַעַר*ו* לַּעֲשֶׂרוּ אֶת־כָל־מְלֶאכֶרוּ עַבַּרַת הַקּרֶ*שׁ* ּלְכָל אֲשֶׁר־צִּנָּה יְהוָה: וַיִּקְרֵא משָׁה אֶל־בְצַלְאֵל וְאֶל־־אָהֶדְלִיאָב װְאֶל בָּל־־אִיש חֲכַם־־לֵב אֲשֶׁר נָרַן יְהוָה חָכְמֶּרוֹ בְלֹבֶוֹ כַלֹ אֲשֶׁר נְשָׁאַוֹ לְבֹּוֹ לְבָרְבָה אֶל-הַפְּלָאבֶה לַעֲשֶׂרוּ אֹרָגִה : נַיִּקְחְׁוּ ָמָלְפָנֵי מֹשֶׁה אֲרֹז כָּלֹ־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הַבִּיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְלֶאבֶרת עֲבֹדֵרת הַקְּדֶשׁ לַעֲשָׂת אֹתֶהּ וָהֶשׁ הַבָּיִאוּ אֱלֵיו עור נְרָבֶרוֹ בַבְּקַר בַּבְּקַר:

30. And Moses said unto the children of Israel, See, the LORD hath called by name Bezalel the son of Uri, the son of Chur, of the tribe of Judah; 31. And he hath filled him with the spirit of God, in wisdom, in understanding, and in knowledge, and in all manner of workmanship; 32. And to devise works of art, to work in gold, and in silver, and in copper, 33. And in the cutting of stones, to set them, and in carving of wood, to make any manner of work of 34. And to teach hath he put in his heart, both to him, and to Aholiab, the son of Achisamach, of the tribe of 35. He hath filled them with wisdom of heart, to make all manner of work, of the engraver, and of the designing weaver, and of the embroiderer, in blue, and in purple, in scarlet yarn, and in linen thread, and of the weaver, of those that do every species of work, and of those that devise works of art. 1. Then wrought Bezalel and Aholiab, and every wise-hearted man, in whom the Lord had put wisdom and understanding to know how to do every manner of work for the service of the sanctuary, all just as the LORD had commanded. 2. And Moses called for Bezalel and Aholiab. and every wise-hearted man in whose heart the LORD had put wisdom, every one whose heart stirred him up to come near unto the work to do it: 3. And they received from Moses the whole of the offering, which the children of Israel had brought for the work of the service of the sanctuary, to make it; and they brought unto him continually free will offerings morning after morning. 4. And there

a "To devise in his heart works of art, of which he had never seen the like; and as there are artificers in gold who cannot work in silver, and workers in stone who cannot work in wood, it is said of Bezalel that he was perfect in all; and moreover he could teach; although there are many wise men who have a difficulty in instructing others."

—Aben Ezra.

עַיָּבֹאוֹ בָל־הַחֲבָבִּים הָעשִׁים אָת בָל־מְּדֶּלֹאבָת 4 רַלְרֶשׁ אָישׁ אָישׁ מִפְּרַאְכְרָתוּ אֲשֶׁרּתַוְפְּרֹה עשִׁים: וַיָּאמָרוּ אֶל־משָה לֵאמֹר מַרְבָים הָעָם ַלְהָבֶיא מָדֵי הָעֲבֹדָה לַמְּלָאבָה אֲשֶׁר־צִּנָּה יְהוֹּדֶה 6 בַּלְעַשָּׁת אֹתָה: וַיְצַוּ משָּׁה וַיְעַבִּירוּ קוֹל בַּמַּחֲנָה 6 לַאמר אָיש וָאשָּׁה אַל־וַעֲשוּ־עוֹד מְלָאבָה ז לִתְרוּמַת הַאָּדֶשׁ וַיִּכָלֵא הָאָם מֵהָבִיא: וְהַמְּלָאכָׁה בְיִיתֵה בַיֶּם לְכָלֹ-הַיְּמְלָאבָה יֵּדְעֲשַׂוֹרת אֹתֶה פּ וְהוֹתֵר: ס רביע וַיְּעֲשׁוּ כָל־חֲכַם־לֵב בְּעשִׁי 8 ַ הַמְּלָאבֶה אֶרת־הַמִּשְׁבֶן עֲשֶׂר יְרְיֶעוֹרת שֵׁשׁ מָשְׁוֹּר וּרִתַכֵּלֵרת וְאַרְגָּטָן וְרתוֹלַעַרת שָׁנִי כְרְבֵים מַעַשֵּה ף חשֵׁב עָשָׂה אֹהֶם: אֹרֶךְ הַיְרָיָעַה הָאַחַׁת שְׁמִנֻׁה 9 וְעֵשְׂרִים בָּאֲפֶּׁרוֹ וְרֹחַכֹ אַרְבָּע בָּאַפֶּׁרוֹ הַיְרִיעֵרוּ ים בָּאֶחֶת מָדָה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעִרת: וַיְחַבֵּר אֶת־ 10 ָחֲמֵשׁ הַוְרִיעֹת אַחַת אֶל־אֶחֶת וְחָמֵשׁ יְרִיעֹתֹ חָבַּׁר 11 אַחָרת אַל־אַחַת: וַיַּעשׁ לֶלְאָת תְּכָּלֵת עַל שִׁבַּת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקּצֶה בַפַּחְבֶרֶת בֵּן עִשָּׁה בִשְּׁבַּת ים מָלִיצוֹנָרה בַפַּחְבֶּרֶרת הַשֵּׁנִירת: חֲמִשַּׁיִם בּיַּ לְלָאֹרת עָשָּׁה בַּיִריעֵרה הָאֶחָרה וַחֲמִשֵּׁים לְלָאֹת עשָׁהֹ בִּקְצֵרה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרָרת הַשַּׁנֵירת נּגַ מַקְבִילֹתֹ הַלֻּלָלָאֹת אַחָת אֶל־אֶחֶת: וַיַּעֵשׁ חֲמִשֶּים 📧

came all the wise men, that wrought all the work of the sanctuary, every man from his work which they were making. 5. And they spoke unto Moses, saying, The people bring more than is required for the service of the work, which the Lord hath commanded to make. 6. And Moses gave the command, and they caused it to be proclaimed throughout the camp, saying, Let neither man nor woman make any more work for the offering of the sanctuary; so the people were restrained from bringing (more). 7. For the stuff prepared was sufficient for all the work to make it, and there was some over.*

- 8. And all the wise-hearted men, among those who wrought the work, made the tabernacle of ten curtains; of twined linen thread, and blue, and purple, and scarlet yarn; with cherubim, with the work of the weaver made he them.

 9. The length of each curtain was twenty-eight cubits, and the breadth of each curtain four cubits: there was one measure for all the curtains.

 10. And he coupled five of the curtains one to another: and the other five curtains he coupled one to another.

 11. And he made loops of blue on the edge of the one curtain, which was the outside in the coupling: the like he made in the border of the curtain, which was the outmost on the second coupling.

 12. Fifty loops made he on the one curtain, and fifty loops made he on the edge of the curtain which was in the second coupling: the loops were fixed opposite to each other.

 13. And
- a Singular, though no wise uncommon, state of the public mind! At first instructed by the Lord, they rebelled and worship an idol; then again convinced of the truth of God, they testified their renewed adherence by the display of a liberality which needed restraining for its excess.
- b It must not be forgotten that the things brought for the use of the workmen were at first prepared and worked up to the proper shape in the tents of the donors. Moses, therefore, properly proclaimed, that

ַקַרְמֵי זָהָב וַיְחַבֵּר אֶת־הַיְרִיעִׁרוּ אַחַת אֶל־אַחַרוּ בַקְּרָסִׁים וַיְהֵי הַמִּשְׁבָּן אֶחָר: יַנַעשׁ יְרִעִרת עוֹּים לְאָהֶל עַל-הַמִּשְׁבֶּן עַשְּׁרְבִי־ 14 רַנְעִיעָה הָאַחַר אֹרֶך בּיְרִיעָה הָאַחַר אֹרֶך בּיְרִיעָה הָאַחַר בּיַרִיעָה הָאַחַר (בּיַרִיעָה הָאַחַר בּיַרִיעָה בּיַרִיעָה בּיַאַת שְׁלֹשִׁים בָּאֲפֶּׁרוֹ וְאַרְבַע אַמֹּוֹרוֹ רְחַב הַוְרִיָּעָרוֹ שְׁלֹשִׁים ַרָּמֶתָת מָדָּה אַחַּת לְעִשְׁתֵּי עָשְׂרֵה יְרִיעָת: וַיְחַבְּר וּ הָאֶחָת מָדָּה אַחַּת לְעשְׁתֵּי עִשְׂרֵה : אֶת־חֲמֵש הַיְריעָת לְבֶר וְאֶת־שֵש הַיְריעָת לְבֶר יו וַלַעשׁ לֶלְאָת חֲמִשִּׁים ַעַל שְׂפַּת הַיְרִיעָׂה הַקִּוּצֹנָה בַּוֹרִיעָׂה הַקִּוּצֹנָה בַּמַּחְבָּרֶת וַחֲמִשִּים לֶלְאֹת עָשָהֹ עַל־שְׁפַת הַיְרִיעָה ים בְּרֶת הַשֶּׁנְית : וַיָּעֵשׁ בַּרְבֵי נְחְשֶׁת חֲמִשִּׁים 18 ¹⁹ לְחַבֵּר אֶת־הָאָהֶל לְהְיָת אֶחֶר: וַיַּ*ֻעַשׁ* מִכְּסֶהֹ לָאֹהֶל עררו אֵילִם מְאָרָמִים וּמִכְמָה עררו הְתְּחָשִים 20 מִלְמָעָלָה: פ חמישי וַיָּעשׁ אֶת־הַקְּרָשִׁים 20 אַרָךְ יַעָצֵי שִׁפִּים עְמְרִים : עָשֶׂר אַמְּרֹת אָּרֶךְ 21 בַּקָרֶש וְאַפָּהֹ נַחָצִי הָאַפָּה רַחַב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָר: שַתַּי יָדֹת לַבֶּּלֶרֶשׁ הָאֶחָׁר מְשָׁלְבֹרת אַחַת אֶל־אֶחֶת 🗠 23 בַן עָשָּׁה לְכָל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁבָן: וַיַּעַשׁ אֶת־הַקְּרָשִׁים 23 יַלַּמִשְבֶּן עִשְׂרֵים קְרָשִׁים לִפְאַרו נָגֶב רַתִּימָנָה: רַאָרָבָעִים אַרְגִי־בֶּׁסֶף עָשֶּׁה תַּחַת עֶשְׂרֵים הַקְּרָשֵּים 24

שְׁנֵּי אֲדָנִים תַּחַת-הַקֶּרֶש הָאֶחָר לִשְׁתֵּי יְרֹהָיוּ וּשְׁנֵּי אֲדָנִים תַּחַת-הַקּרֶש הָאֶחָר לִשְׁתֵּי יְרֹהָיוּ he made fifty hooks of gold; and he coupled the curtains one unto the other with the hooks, and the tabernacle became thus one piece.

- 14. And he made curtains of goats' hair for a tent over the tabernacle; eleven curtains made he the same. 15. The length of each curtain was thirty cubits, and four cubits was the breadth of each curtain: there was one measure for the eleven curtains. 16. And he coupled five of the curtains by themselves, and six of the curtains by themselves. 17. And he made fifty loops on the edge of the curtain that was the outmost in the coupling, and fifty loops made he on the edge of the curtain of the second coupling. 18. And he made fifty hooks of copper to couple the tent together that it might be one piece. 19. And he made a covering for the tent of rams' skins dyed red, and a covering of badgers' skins above.*
- 20. And he made the boards for the tabernaele, of shittim wood standing up, 21. Ten cubits was the length of each board, and one cubit and a half was the breadth of each one board. 22. There were two tenons for every board, fitted in one against the other: the like he made for all the boards of the tabernacle. 23. And he made the boards for the tabernacle; twenty boards for the south side, on the right. 24. And forty sockets of silver he made under the twenty boards; two sockets under the one board for its two tenons, and two sockets under the other board for its two

the people should prepare no more, and consequently should bring no more than was already in the hands of the receivers. Otherwise might mean "property," as it is used in that sense in Genesis xxxiii. 14; Exodus xxii. 10; 1 Samuel xv. 9.

^a The inner curtains, which formed the roof of the tabernacle proper, were called technically "the tabernacle," as they formed an essential and visible portion of the sacred structure; but the curtains of goats' hair were called "the tent," as they served merely to protect the more

וּלְצֶלַע הַוּמִשְׁבֵן הַשְּׁנִית לְפָאַת צָפָוּן עָשָׂה 🖘 וּלְצֶלַע הַוּמִשְׁבָן הַשָּׁנִית לְפָאַת קַלֶּשִים : וְאַרְבָּעִים אַרְנִיהֶם קַּלְשִׁים : וְאַרְבָּעִים אַרְנִיהֶם כָּּ שְנֵי אֲדָנִים רָדַתַּתר רַנָּקרֶשׁ הָאֶחָר וּשְׁנֵי אֲדָנִים 27 הַעָּחַת הַאֶּקֶרֶש הָאֶחָר : וּלְיַרְכְּרֵעִי הַמִּשְׁבָּן יָמָּה עשָּׁה שְׁשָּׁה קְרָשִׁים : וּשְׁנֵי קְרָשִׁים עּשָּׁה 🏖 28 29 לִמְקַצְעָרת הַמִּשְׁבֶּן בַּיַרְכָרָתִים : וְהָיִוּ רְתוּאַמִם^ מִלְמַּטְרה וְיַחְדָּוּ יִהְיַנִּ רַבִּמִּים אֶל־רֹאשׁוּ אֶל־ יהַפַּבַּעַר הָאֶחֶר בַן עשַׂרו רִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי יוָקיוּ שְׁמִנָּה קְרָשִּׁים וְאַרְגִיתֶם בֶּּפֶּף וּהַמִּקְצוֹעוֹרת: וְהָיוֹּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַרְגִיתֶם בֶּּפֶּף ששָׁה עָשֶׂר אֲדָגִיֶם שָׁנֵי אֲדָנִיםׂ שְׁנֵי אֲדָנִים חַחַת ³¹ הַקָּרֶשׁ הָאֶחָר : וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי וְעַצֵּי שִּׁמְים חֲכִּשְּׂה יַנְמִשְׁה בְרִיחִׁם 🕄 לַקַרְשֵׁי צֶלַע־הַפִּשְׁבֶּן הָאֶחָרת : נַחֲמִשֶּׁה בְרִיחִׁם 🕉 לַקרשֵׁי צֵלַע־הַמִּשָׁכָן הַשָּנִירוּ וַחֲמִשָּׁרָה בְרִיחִם יוַעשׁ אֶרת־ מַמְשְׁבָּן לַיַרְכָרַתֻּיִם יָמָה : וַיַּעשׁ אֶרת־ 33 הַבְּרֵים הַתִּיכֶן לִבְּרֹתַ בְתַּוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן־הַבָּאֶח 34 אַל־הַקּצָה : וָאַרת־הַקּרָשִׁים צָפָה זָהָב וְאָרת־ ַ טַבְעֹתָם עָשָּׁרוּ זָהָב בָּהָים לַבְּרִיחֶם וַיְצַף אֶרת־ אָרִיחָם זָקָב: נַיַּעַשׁ אֶרִ־הַפְּרֹּכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּבֶן 35 ורתוֹלַערת שָׁנִי וְשֵּשׁ מְשָׁוָרְ מַעֲשֵׂרה חשֵׁב עָשָׂה שֹּׁהָרה בֶּרְבִים: וַיַּעשׁ לָה אַרְבָעָה עַמּוּרָי שִׁפִּים 36 וַיצַפֶּם זַהָּב וַוַיהָם זָהָב וַיצִּקֹ דְּלֹהֶם צַרְבָּעָה

tenons.^a 25. And for the other side of the tabernacle, for the north side, he made twenty boards: 26. And their forty sockets of silver; two sockets under the one board, and two sockets under the other board. 27. And for the back wall of the tabernacle, westward, he made six boards. 28. And two boards made he for the corners of the tabernacle in the back wall. 29. And they were closely fitting beneath, and they were closely joined together on the top, unto one ring; thus he did to both of them, for both the corners. 30. And so there were eight boards, and their sockets of silver, sixteen sockets, two sockets under every board. 31. And he made bars of shittim wood; five, for the boards of the one side of the tabernaele, 32. And five bars for the boards of the other side of the tabernacle, and five bars for the boards of the tabernacle for the back wall, westward. 33. And he made the middle bar to pass through the midst of the boards from the one end to the other. 34. And the boards he overlaid with gold, and their rings he made of gold, as places for the bars, and he overlaid the bars with gold. 35. And he made the veil of blue, and purple, and scarlet yarn, and twined linen, by the work of the weaver, with cherubim made he it. 36. And he made thereunto four pillars of shittim wood, and overlaid them with gold, their hooks also were of gold; and he cast for them four sockets of silver. 37. And he

perishable ones which they covered. The tent-curtains were moreover longer by two cubits than the others, so that when thrown over them they trailed down one cubit over the sockets of silver; and as they were eleven in number against ten, the half curtain of the excess was folded over and made a species of festoon for the front of the tabernacle, whilst the remaining half trailed down behind on the back wall.

^a The boards were provided with two tenons, a part of the thickness of the boards being cut away, so that when they were inserted in the

לחשת: לאשירהם וְחַשָּׁבִיהָם זָהָב וְאַרְנִיתָם חְאַהֶּל רְתַבֶּלֶּר אָרְנְיָהֶם וְאָרִלְעַר שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזְרְ מִעְשֵׁה אָרְנִיתָם וְצָפָּה אָרָנִיתָם וְצָפָּה אָהָל רְתַבֶּעָת אָהָל רְתַבֶּעָת אָהָל רְתַבֶּעָת אָהָל רְתַבֶּעֶת אָהָל רְתַבְּעֶת אָהָל רְתַבְּעֶת אָהָל רְתַבְּעֶת אָרְהָיִם וְחָשָׁת:

לַז נַיַעָשׁ בְּצַּלְאֵל אֶרִי־הָאָרָן עָצַי שִׁמְים אַפָּתֹיִם וָהַצִּי אַרְכֹּוּ וְאַפֶּרִה וָהַצִּי רַחְבֹּוּ וְאַפְּה וָחֵצִי קֹמֶרְוּ : וַיְצַפֶּהוּ זָהָב טָהָוֹר מִבַּיִרת וּמְחָוּץ וַיַעַשׂ לָּוֹ זֶרְ זָהָב סָבְיב: וַיִּצָּיֹק לוֹ אַרְבַּע טִבְּעַרֹת זָהָב ַעַל אַרְבָע בַּעַמֹרָזִיו וּשְׁרָדֵי טַבָּעוֹרוּ עַל־צַּרְעוֹ ַרָּעָשׂ הַשְּׁנֵית: וַיָּעשׂ מַלּעָׁה עַל־צַּרְשׁעוֹ הַשִּׁנִית: וַיָּעשׂ בַּדֵי עַצִי שָׁמֵים וַיָּצַף אֹתָם זָהָב: וַיָּבֵא אֶת־הַבַּדִּים בַּפַבָּעֶׂרת עָל צַלְעַרת הָאָרָן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרן: וַיָּעשׁ כַפְּרֶרת זָהָב טָהֶוֹר אַמָּרַאַיִם נָהֵצִיּ אָרְבָּה וּאַפֶּה וָחֵצִי רָחְבָּה: וַיָּעִשׁ שְנֵי כְרַבִים זָהָב מִקְשָׁה עשה אֹהָם מִשְּנֵי קְצְוֹרת הַבַּבְּנֶרת: כְרוּב־אֶחֶר מַקְצָה מִנֶּה וּבְרוּב־אֶחָר מָקָצָה מָזֶה מִן־הַכַּפֶּרֶת ָּעֶשֶׂה אֶת־הַכְּרָבִים מִשְּגֵי קְצווהָוֹ: גַיְהְיַוּ הַכְּרָבִים[°] פַרשֵּׁי בְנָפַיִם לְמַעָרָה קַבַּבְים בְּבַנְפִיהֶם עַל־ הַבַּפַּׂרֶרת וּפְגִיהֶם אָישׁ אֶרוֹ־אָחָיו אֶלֹיהַבַפּּׁרֶרת דָיָוּ פְּגֵי הַכְּרָבִים:

* קצותיו קרי

made a hanging for the door of the tabernacle of blue, and purple, and scarlet yarn, and twined linen, the work of the embroiderer, 38. And its five pillars with their hooks: and he overlaid their tops and made their fillets with gold, with their five sockets of copper.

1. And Bezalel made the ark of shittim CHAP. XXXVII. wood: two cubits and a half was its length, and a cubit and a half its breadth, and a cubit and a half its height. 2. And he overlaid it with pure gold within and without, and made for it a crown of gold round about. 3. And he cast for it four rings of gold, for the four corners thereof; even two rings on the one side of it, and two rings on the other side of it. 4. And he made staves of shittim wood, and overlaid them with gold. 5. And he put the staves into the rings upon the sides of the ark, to bear the ark. 6. And he made a cover of pure gold: two cubits and a half was its length, and one cubit and a half its breadth. 7. And he made two cherubim of gold, of beaten work made he them, on the two ends of the cover; 8. One cherub on the one end, and another cherub on the other end; out of the cover itself made he the cherubim on the two ends thereof.^a 9. And the cherubim were spreading forth their wings on high, overshadowing the cover with their wings, with their faces one to the other; toward the cover were the faces of the chernbim directed.

sockets calculated to receive them, they covered exactly the surface, by which means the boards were inserted in their sockets, which formed a continuous row, in the manner in which the steps of a ladder are fixed in the side-pieces.

a The cherubim were made out of one piece with the cover, but not wrought separately, and afterwards soldered on. They were standing on either end, their faces being turned towards each other, yet so that they looked downward upon the ark. It is said that the height of the wings of the cherubim from the cover was ten hands' breadth.

ינַעשׁ אֶרִיְהַשֶּׁלְחָן עָצֵי שִׁמֶּים צַּמְּתַיִם אָרְכוֹ 10

וּ וְאַמֶּה רָחְבֹּוֹ וְאַמֶּח וְחָצִי קְמָּחְוֹ: וַיְצֵף אֹתְוֹ זְהָב

יַנְעשׁ לוֹ זֵר זָהָב כָבְיב: וַיַּעשׁ לוֹ מִקְנֶרָת 12 בְּיב: וַיַּעשׁ לוֹ מִקְנֶרֶת

יוּצְּׂלְן בְּרֶבְע טַבְּעָת זָהֶב וְיִתֵּן אֶרת־הַטַּבְּעֹת יַעַר נִיִּהֵן אֶרת־הַטַּבְּעֹת יַעַר לֹוֹ בִּרְבָּע טַבְּעַת זָהֶב וַיִּהֵן אֶרת־הַטַּבְּעֹת יַעַר לֹוֹ בִּרְבָּע טַבְּעָת זָהֶב וִיִּהֵן אֶרת־הַטַּבְּעֹת יַעַר

אַ אַרְבָע הַפָּאֹרת אָשֶר לְאַרְבָע רַגְּלָיו: דְּעְפֵּת הַפָּעִת הַפָּעָת בָּתִים לְפֵּרִים לְשֵּׁאת הַפִּסְנֶּרֶת הָיַוּ הַפַּבְּעָת בָּתִים לְפֵּרִים לְשֵּׁאת

אַר־הַשָּלְחָן: וַיָּעֵשׁ אָת־הַבַּדִּים עַצֵי שִׁטִּים וַיְצַף 15

פּרֵלוּ זִּבָּר הָהִוֹּ וֹאָער פּרִהוּ מחיברוּ) בּבּלִים וּ אֲשֶׁר עַרִּי הָשֶּׁלְחָוֹ אֶת-הַקְּאָר יְפַּךְ הַבּלִים וּ אֲשֶׁר עַרִ-הַשְּׁלְחָוֹ אֶת-לְּאֶרְהָיוּ וְאָתּר הַבּּלִים וּ אֲשֶׁר עַרִ-הַשְּׁלְחָוֹ אֶת-לְאֶרִי וְאָתר הַבּּיִים זָּעָר לָשֵׁארו אֶר-הַשְּׁלְחָוֹ : וַיִּעַשׁ אֶרר.

ינְעַשׁ אֶת־הַפְּנֹרָה זְהָב טָהֵוֹר מִקְשָּׁה עָשֶׂה בָּפְּהּעָּרִיהָ בַּפְּהּעָּרִיהָ בִּפְּהּעָּרִיהָ בִּפְּהּעָּרִיהָ

וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָה הָיִיּ : וְשִׁשֶׁה לְנִים יְצְאָים מִצְּהֵיהְ שְׁלְשָה וּ קְנֵי מִנִרָּה מִצִּדְּהֹ הָאֶחְׁד וּשְׁלֹשָׁהֹ קְנֵי

ים מְנֶּרֶה מָצְרָּה מֶחֶר כַפְּרָזְר וָפֶּרַח וְּשְׁלְיִם מְשָׁקּרִים בְּקְנֶה אֶחֶר כַפְּרַזִר וָפֶּרַח וְשְׁר שְׁהַ וְּבְּעִים מְשָׁקּרִים בְּקְנֶה הָשָׁנִי : שִׁלְשָׁה וְשְׁר שְׁרִי בְּבְּעִים מְשָׁקּרִים בְּקְנֶה הָשָׁנִי : שִׁלְשָׁה וְשָׁר שָׁר בְּקְנֵה הָשָׁנִי : שִׁלְשָׁה וְשָׁר שְׁר בִּפְּרָזר וָפֶּרַח בִּקְנֵה אָחֶר כַפְּרָזר וְפֶּרַח בִּין לְשַׁשָׁה

בּקְנִים הַיְּצְאָים מוּהַמְּנַרָה: וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעֵיה 20

בּבְעִים מְשָׁקּלִים בַפְּהֹנֶיהָ וּפְרָחֶיהָ: וְבַפְּהֹֹירֹ בּבְעִים מְשָׁקּלִים בַפְּהֹנֶיהָ

- 10. And he made the table of shittim wood: two cubits was its length, and a cubit its breadth, and a cubit and a half its height: 11. And he overlaid it with pure gold, and made thereto a crown of gold round about. 12. And he made unto it a rim of a hand's breadth round about, and made a golden crown on its rim round about. 13. And he cast for it four rings of gold, and he put the rings on the four corners that were on the four feet thereof. 14. Close under the rim were the rings, as places for the staves to bear the table. 15. And he made the staves of shittim wood, and overlaid them with gold, to bear the table. 16. And he made the vessels which were upon the table, its dishes, and its spoons, and its supporters, and its purifying tubes wherewith (the bread) was covered, of pure gold.*
- 17. And he made the candlestick of pure gold: of beaten work^b made he the candlestick, its shaft, and its branches, its bowls, its knobs, and its flowers, were out of one piece with it. 18. And six branches were coming out of its sides; three branches of the candlestick out of its one side, and three branches of the candlestick out of the other side thereof. 19. Three bowls, almond-shaped, were on one branch, with a knob and a flower; and three bowls almond-shaped, were on the other branch, with a knob and a flower; so on the six branches that were coming out of the candlestick. 20. And on the candlestick itself were four bowls almond-shaped, with its knobs, and its flowers: 21. And
- ^a The golden crown spoken of in the preceding verse, was fixed on the rim mentioned here. It is doubtful whether the rim reached above the table or was placed beneath the top; but the probabilities are in favour of its having been placed above.
- b Like the cover of the ark, so was the candlestick, or more properly "the chandelier," made out of a solid piece of gold, that is to say, the parts were not made separately and afterwards soldered together, but it was beaten out, and the branches ornamented and cut into shape by means of instruments.

תַּלְחַרֵל שָׁנֵּי הַקּנִּים מְפֶּׁנָּה וְכַפְּרּחִר הַקְּחַר שְׁנֵּי הַקְנִים מְפֶּנָה וְכַפְּרָּלִר תַּחַת־שְׁנֵי הַקְּנִים מְפֶּנָה יקְנִּתָם מְפֶּנָה הָיֵי כָלֵה מִקְשָׁה אַחַת זָהָב מָהְוֹר: בּפְרְתֹנִתָם מְפֶּנָה הָיִי כָלֵה מִקְשָׁה אַחַת זָהָב מָהְוֹר: בּנְתַעשׁ אֶרת-גַרְהָיִהְ שִׁבְעֵה וּמַלְקְחֵיהָ וּמַחְרּתֹהֶיהָ בַּלְ-בֵּלֵיהָ: בּל-בַּלֵיהָ:

בּרבּבֶּע הַּנְּיִה בְּלְרַבְּלֵי הַפִּוְבָּח אֶת־הַפִּירָת וְשָׁרְשׁ אַפְּוּח הַפְּטִּיר וְשָׁרָה אָתּרבּנְּוּ וְאָפָּה רָחְבוּ רָבִּוּע וְאַפָּתִּים קְמָתוֹ מְשָּׁר בְּיִבְּעָ וְאַפָּתִּים קְמָתוֹ מְשָּׁר בְּיִבְּעָ וְאַפָּתִים קְמָתוֹ מְשָּׁר בְּיִבְּנְיִהְ וְצִיעִשׁ אֶת־בּנְּנְוּ וְאָת־בְּרָבְיִה וְאָת־בְּנְבִיה וְשָׁרִי שַבְּעֹ וְאַרִּבְּנְוֹרְתִיוֹ וְצִעְשׁ אֶת־בּנְּנְוֹ וְאָת־בְּרָבְיִה וְשָׁרִי שְׁבָּים וְאָבָּר אֹתוֹ וְבָּבְעשׁ אָתְּהֹים וְאָתִּי בְּבְּרִים וְצָיִי שְׁמִים חָמֵשׁ אַפְּוֹת אָרְבוֹ וְחָמֵשׁ־אַפְּוֹת רְחְבּוֹ עִצִי לְשְׁתִים לְשָׁבְּת אֹתְוֹ בְּנְעִשְׁיִם וְיִצְף אֹתְוֹ בְּנְעְהִי וְנָצְיְ אִמְיִם וְיִצְף אֹתְוֹ בְּנְעְהָיוֹ וְעָעִי אֶת־מִוֹבְח הָעְלָה בְּבְּעִים וְמָשְׁים הְמִשׁ אַפְּוֹת אָרְבוֹ וְחָמֵשׁ־אַפְּוֹת רְחְבּוֹ עִעְשׁ אָת־בְּבְנִים וְאָשְׁחָה לְבְּבְּיִים וְאָשְׁרְשׁ אַפְּוֹת אָרְבוֹ וְחָמֵשׁ־אַפְּוֹת רְחְבּוֹ בְּבְעִים וְיִצְיף אִמְוֹ אַמְנִים וְנְצִיף אַמְוֹת אָרְבֹוֹ וְחָמֵשׁ־אַפְּוֹת רְחְבּוֹ בְּעְשִׁרְשׁ אַפְּוֹת הְנִינְ וְנְיִעְשׁ אַמְרֹבוֹ וְחָמֵשׁ־אַפְּוֹת רְחְבּוֹ עִיִּים וְיִצְף אֹמְוֹ מְשְׁבִּים וְמִשְׁלְשׁ אַפְוֹת הְנִינִים וְנְצִיף אַמְיִם חְמָשׁ אַמְוֹת אָנְבֹי וְנְמְחִוּ בְּבְּיִים וְאָבְרִשׁ אַמְּחִוֹ מְמָנִים הְנִישְׁ אַמְוֹת אָרְבֹע פִּנִּיְיוֹ וְמְשְׁרְשׁ אַמְּוֹת הְנִינִים וְנְבְּבְע פִּנִּלְיוֹ מְמָבְּוֹ הַפְּוֹבְי הְנִיבְיוֹ בְּיִבְע פִּנִּלְיי הַפְּנִבְי הְפִּיְבִי הְבְּבְייִבְיִים וְבִּיְיִים בְּבִּיים בְּיִבְיִים וְבִּבְי הַפּוֹבְיּי הַפּוֹבָּח אָת־בְע פִּנִּלְייִי מְשְּבִּים בְּיִיבְיוֹ בְיִבְע בְּנִלְייִי בְּשְּבִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּנִיבְיוֹ בְּעְבְּבְי הְבִּבְיִים בְּבְיבְיִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְייִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיוֹ בְּמְבְּיִים בְּיִבְּבְים בְּבְּיִים בְּוֹיבְייִים בְּיִבְּיוֹ בְיִיבְייִים בְּבְּיבְיוֹ בְיִבְּבְּיִים בְּיִבְּיוֹ בְיִבְּיוֹ בְּבְיוֹ בְּבְּיִבְּיוֹ בְּנְיבְיוּ בְּבְּיִבְיוֹ בְּבְיבְיוּ בְּבְּיבְיוֹ בְּבְּיוֹ בְּבְּבְּיוֹ בְּבְּיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְיוֹם בְּבְיבְּיוֹ בְּבְּיבְים בְּבְּוֹים בְּבְּבְּיוֹ בְיבְיבְיוֹ בְּבְיבְיוּים בְּבְּבְיבְים בְּבְּיבְים בְּבְּבְּים בְּבְּיבְיבְיוֹ בְּב

a knob was under two branches that came out of the same, and a knob under two branches that came out of the same, and a knob under two branches that came out of the same, for the six branches that proceeded out of it. 22. Their knobs and their branches were out of one piece with it; all of it was one piece of beaten work, of pure gold. 23. And he made its seven lamps, and its snuffers, and its snuffdishes, of pure gold. 24. Of a talent of pure gold made he it, and all its vessels.

25. And he made the altar of incense of shittim wood: its length was a cubit, and its breadth a cubit: it was four-square; and two cubits was its height; from itself were its horns. 26. And he overlaid it with jure gold, its top, and its sides round about, and its horns: and he made unto it a crown of gold round about. 27. And two rings of gold he made for it beneath its crown, on its two corners, upon both the sides thereof, as places for the staves to bear it by means of them. 28. And he made the staves of shittim wood, and overlaid them with gold. 29. And he made the holy anointing oil, and the pure incense of spices, according to the work of the apothecary.*

CHAP. XXXVIII.

1. And he made the altar of burnt offering of shittim wood: five cubits was its length, and five cubits its breadth; it was foursquare; and three cubits was its height.

2. And he made its horns on its four corners, from itself were its horns; and he overlaid it with copper.

3. And he made all the vessels of the altar,

^a The knobs were on the centre shaft of the candlesticks, and from each of them sprung two branches, one on each side, so that each knob supported one poir.

^b The horns, or prominent points coming out of the corners of the alter of burnt officing, as well as that of incense, were carved out of the body of the wood, but not made separately and afterwards joined on.

18

וֹאָתיבוּמּוֹלְלָת אָתיבּמּוֹלָתְי וֹאָתיבּמּחְתְּתׁ ַבְּלֵיו עָשֶׂה נְחְשֶׁרת: וַיַּעַשׁ דַשְׁוְבַּחַ מִכְבָּר עִ ַ מַעשֵּׂה רֶשֶׁרת נְחָשֶׁרת הַתַחַת כַּרְכָבֶוּ מִלְמַשָּׁרת ער־־חֶצְיִוֹ : וַיִּצֹּק אַרְבָע טַבָּעָרֹת בְאַרְבָּע 5 בּלֹצֹוֹת בְּסִלְבַר בּנְּטְֹאֶת בָּתִים בּלַבִּים: וַנַיַעשׁ אֶרת־הַבַּדִּים נַעַצִי שִׁשְׁים וַיְצַף אֹהָה זְּקְשֶׁרת : וַיָבֵא אֶת־הַבִּדִּים בַּטַּבְעֹת ,עַל צַלְעַת זַי בּמִּוֹבֶת בַשְׁאַת אַרָוּ בָרֶהם נְבִוּב לְחָת עָשָּׁת : אתו ם ווַעשׂ אָת הַכְוור נְחֹשֵת וְאֵת כַנִוֹ נְחֲשֶׁת בְּמַרְאֹת הַצְּׂכְאֹת אֲשֶׁר צֶבְאוֹ ניעש אַת־ 9 פַתַח אָהַל מוֹעֵר: ס הַחָצֵר דִלְפְאַת וּ גָנֶב תִּימָנָה קַרְלַעֵי הֶחָצֵר שֵישׁ ים נְאַרְים וְאַרְנִיתֶם עֶשְׂרִים וְאַרְנִיתֶם 10 בְּאַבֶּיתֹם מָשְׁרִים וְאַרְנִיתֶם : עשָׂרָים נְחָשֶׁת וָוָי הָעַמּוּרָים וַחַשְׁבִּיהָם בָפֶף יוֹלְפְאַרת צָפוֹן מֵיבֶה בָאַפָּה עַמְוּרֵיהֶם עַשְׂרִים 11 וְאַרְנִיהֶם עִשְׂרִים נְחְשֵׁרת וָנֵי הַעַמּוּרֵים 12 וַחַשְּׁבֵוֹהֶם בָּפֶף : וְרִלֹּפְאַתֹּייָם קְלָּצִים` חֲמִשֵּׁים וּ 12 בַאַפָּור עַפְּורִיתֵם עַשָּׁרָה וָאַרְנִיתֵם עַשְּׂרָה בָּאַבְּיתִם 13 נון קעשָרים וַחֲשׁוּקִיהֶם בַּסֶּף : וְרִשְׁאַת בַּקְרְסָה אַ מְוָרָחָה חֲמִשִּׁים אַפֶּה : קְרָלְעִים חֲמֵש־עֶשְׂרֵה 14 אַפֶּה אֶל־הַכָּהָאף עַמְּוֹבֵיהֵם שָׁרֹשָׁה וְאַרְנִיהֵם בּּ

the pots, and the shovels, and the basins, and the forks, and the fire-pans: all its vessels made he of copper. 4. And he made for the altar a grate, a network of copper, under its compass beneath, even unto the half of it. 5. And he cast four rings on the four corners of the grate of copper, as places for the staves. 6. And he made the staves of shittim wood, and overlaid them with copper. 7. And he put the staves into the rings on the sides of the altar, to bear it by means of them; hollow, of boards, made he it.

- 8. And he made the laver of copper, and its foot of copper, of the mirrors^a of the assembled women, who assembled in troops at the door of the tabernacle of the congregation.
- 9. And he made the court: on the south side, on the right, the hangings of the court were of twined linen, of one hundred cubits: 10. Their pillars were twenty, with their twenty sockets of copper; the hooks of the pillars and their fillets were of silver. 11. And for the north side one hundred cubits, their pillars were twenty, with their twenty sockets of copper; the hooks of the pillars and their fillets of silver. 12. And for the west side were hangings of fifty cubits, their pillars ten, and their sockets ten; the hooks of the pillars and their fillets of silver. 13. And for the front side, castward, fifty cubits. 14. Hangings, of fifteen cubits, were on the one wing; their pillars three, and
- * Mirrors of highly polished copper were employed before the introduction of looking-glasses; and it is recorded that even these necessary articles for the arranging of the female attire, were cheerfully given by the women, who came in troops to offer this contribution to the residence of their God. From the phraseology employed it would appear that the copper thus obtained, is not included in the gross weight recorded, chap. xxxviii. 29; since among the articles made thereof the layer and its foot are not mentioned.

יולַבָּרֶתף הַוֹשֵׁנִירת מָוֶהְ וּמְיֶהוֹ לְשַׁעַר וּמְיֶהוֹ לְשַׁעַר 15 קיחיצר קלעים חַמִשׁ עשְׂרֵרוֹ צַּאָּה עַאָּרִיהָם ישָרשׁה וְאַרְגִיהֶם שְׁלשָרה: כָּל-קַלְעִי הֶחָצֵר 16 17 סָבֵיב שֵשׁ מַשְׁזֵר: וְהָאַדְנִים לֻעַמֶּדִים וְהַשְׁרוֹ וָנִי הָעַפּוּדִים וַחֲשְוּבֵיהֶם בֶּפֶף וְצְפָּוּי רָאשֵׁיהֶם בָּבֶּף וְהֵוֹם מְחֻשָּׁקִים בֶּבֶּף כָּלֹ עַפֶּבֵי הֶחְצֵּר: וּמָפַֿךְ שַׁעַר הֶחָצֵר מְעַשֵּׁה רֹבֵּלְם הְּגַבֶּלֶת וְאַרְגָמֶן 18 ּוְרתוֹלַעַרג שָׁנִי וְשֵׁשׁ כִשְּוֹרֶ וְעַשְׂרֵים אַפְּהֹ אֹבֶּךְ וְקוֹמֶה בְרֹחַב חָמֵשׁ צִּמְּוֹת דְעָמָּת קַּדְעֵיּ יוַעמֶּדֵיהֵם אַרְבַּעָרוֹ וִאַקְרָיהֵם אַרְבַּעָרוֹ וִאַרְנִיהֵם אַרְבַּעָרוֹ 19 נַחָשֶׁר וַנֵיהַם בָּפָף וִצְפָּוּי רָאשִׁירַם וַחַשְּקיהַם יולה-ניוֹרֶע בַיּמֹמֹל וֹבֶּלְחָצֵר סָבִיב בַּמֹמֹל וֹבֶּלְחָצֵר סָבִיב בּיבֹּ אַלֶּה פְּקוּדֵי חַמִּשְׁכָּוֹ 21 נחשת: מִשְׁבַן הַעֵּרֶרת אַשֶּׁר פָּקָר עַלֹּ־פִּי משֶׁרה עֲבֹרַת בּיַרֹלְוֹיִם בְיַרֹ אִיתָמֶּר בֶּן־אַהְרָן הַכֹּהֵן: וּבְצַלְאֵל בָּן־ 🗠 בַּיְרֹוֹיִם בְיַרֹ אִיתָמֶּר בֶּן־אַהְרָן אוּרִי בֶּן־חָוּר לְמַפֵּח יְהוּדָה עָשָּׁה אֶת כָל־אֲשֶׁר־ 23 צוָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְאִתֹּוֹ אֲהֲלִיאָֿב בֶּן־אֲחִיסְמֶּךְ לְמַטֵּח־דָן חָרֶשׁ וְחשֻׁב וְרֹבָּם בַרְּעַבֶּעֶּתׁ וּבָאַרְנָּבְּוֹ בל-וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ: 24 D הַזָּהָב הֶעָשׁוּיּ לַמְּלָאבָּרה בְּכָּל מְלֵאבֶּת הַקְּדֶ*שׁ* נַיְהָי וּ זְהַב הַהְענוּפָּה הָּגשׁע וְעֶשְׂרִים כִּבֶּר

their sockets three. 15. And for the other wing, on both sides of the gate of the court, were hangings of fifteen cubits; their pillars three, and their sockets three. 16. All the hangings of the court round about were of twined 17. And the sockets for the pillars were of copper; the hooks of the pillars and their fillets of silver; and the overlaying of their tops was of silver; and all the pillars of the court were filleted with silver.* 18. And the hanging for the gate of the court was the work of the embroiderer, of blue, and purple, and scarlet yarn, and twined linen: and twenty cubits was the length, and the height, in the breadth, was five cubits, answerable to the hangings of the court. 19. And their pillars were four, with their sockets four, of copper; their hooks were of silver, and the overlaying of their tops and their fillets of silver. 20. And all the pins of the tabernacle, and of the court round about were of copper.

PEKUDAY. 21. These are the articles furnished for the tabernacle, even of the tabernacle of testimony, which were counted, according to the commandment of Moses, the service of the Levites, by the hand of Ithamar, the son of Aaron the priest. 22. And Bezalel the son of Uri, the son of Chur, of the tribe of Judah, made all that the Lord had commanded Moses. 23. And with him was Aholiab, son of Achisamach, of the tribe of Dan, an engraver, and a skilful weaver, and an embroiderer in blue, and in purple, and in scarlet yarn, and in linen thread.

24. All the gold that was applied to the work in all the work of the sanctuary, to wit, the gold of the offering, was

^{*} The word used here, in v. 29, and in xxxv. 22, is יתנופה whereas, in the preceding passages הרוכה is used. The Hebrew is peculiarly rich in the terms necessary to express the ideas connected with the

וּשְבַּע מֵאָורת וּשְׁלשֵים שֶׁמֶּל בְּשֶׁמֶל הַמְּדֶּשׁ: יַבֶּפֶף פְּקוּדֵי הַעֵּדֶרו מְצִרוּ כִבֶּר וְבֶּּלֶף וּשְׁבַּע 25 בְּעָר וְבֶּילֶף מאורת וַחָמשָה וְשִׁבְעֵים שֶׁבֶּל בְּשֶׁבֶּל הַקְּדָש: 26 בָּקע לַנְּרְלֹגֶלֶת מַחָצִית הַ־שֶּׁמֶּר בְשָׁמֵל הַמְּדֶשׁ לְבֹּלִי הָעַבֵּר עַל--הַפְּבְוֹרִים מִבֶּן עֶשְׂרֵים שָּנָה וָמַעְלָה לְשִשׁ־־מֵאָוֹת אֶּלֶף וּשְׁלַשֶּׁת אֲלְפִּים ים מַאַתֹּ בַבָּר הַבֶּּכֶף מַיְּהִי מְאַתֹּ בָבַר הַבֶּּכֶף בּיִּהִי מְאַתֹּ בִּבָר הַבֶּּכֶף 27 לָצֶׁבֶּת אָת אַרְגֵי הַלְּדֶׁשׁ וְאָת אַרְגֵי הַפְּרֶבֶת מַאָר אָדנִים לִמְאַרת הַכָּבֶר כִבֶּר לָאָדֶן: וְאֶת־ 28 ּהָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹתֹ וַחֲמִשֶּׁת וְשִׁבְעִים עָשָׂה ווָים לָעַפּוּרֶים וְצִפָּה בָאשׁיהֶם וְחִשַּׁק אֹחָב: ינְחִשֶּׁרת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כָבֶר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־ 🖘 ינְחִשֶּׁרת הַתְּנוּפָה מּ מֵאָוֹרת שָׁקָל: וַיָּעַשׁ בָּהּ אֶת־יאַרְנֵי פָּתַח אָהֶׁל 🕫 מוֹעֵר וְאֵתֹ מִוְבַּח הַנְּחֹשֶׁרת וְאֶת־מִכְבַר הַנְּחְשֶׁת צּוֹשֵר־לָוֹ וְאֵת כָל־כָלֵי הַמִּוְבֶחַ: וְאֶת־אַרְגַיַ הֶחָצֵרֹ 🗈 אֲשׁר־לָוֹ וְאֵת ַסַבִּיב וְאֶת־אַרְגֵי שַׁעַר הֶחְנֵצֶר וְאֵרת כָל־יִתְרָרת לְטֹ הַמִּישְבֶן וְאֶת־כָל־יִהְרָת הֶחָצֵר סָבִיב: וּמִן־הַתְּבֵלֶת וָהָאַרְגָּמָן וְתוֹלֵעַת הַשָּׁנִי עָשִׁוּ בִנְבֵי־שְּׂבֶר לְשָׁבֵרת בַּלְדֵשׁ וַיַּעֲשֿוּ אָת־בִּנְדֵי הַוֹלְדָשׁ אֲשֶׁר רְלֹאֲהַרְן בְאֲשֶׁר צִּוְּה יְהֹוָה אֶת־מֹשֶׁה: פ שני (חמישי במחובר) ניעש אַרת־הַאָפָר זַהָּב תְּכָלֵרת ואַרגַמֵן וְתוֹלַעַרת

twenty and nine talents, and seven hundred and thirty shekels, after the shekel of the sanctuary. 25. And the silver of those that were numbered of the congregation was one hundred talents, and a thousand seven hundred and seventy and four shekels, after the shekel of the sanctuary: 26. A bekah for every head, that is, half a shekel, after the shekel of the sanctuary, for every one that went to be numbered, from twenty years old and upward, for six hundred thousand and three thousand and five hundred and fifty. 27. And the hundred talents of silver served to cast the sockets of the sanctuary, and the sockets of the veil; one hundred sockets to the hundred talents, a talent for every socket. 28. And of the thousand seven hundred seventy and five shekels he made hooks for the pillars, and overlaid their tops and filleted them. 29. And the copper of the offering was seventy talents, and two thousand and four hundred shekels. 30. And he made therewith the sockets of the door of the tabernacle of the congregation, and the altar of copper, and the grate of copper for it, and all the vessels of the altar, 31. And the sockets of the court round about, and the sockets of the court gate, and all the pins of the tabernacle, and all the pins of the court round about. 1. And of the blue, and CHAP. XXXIX. purple, and scarlet yarn, they made the cloths of service, to do the service in the holy place; and they made the holy garments for Aaron, as the Lord had commanded Moses.*

2. And he made the ephod of gold, blue, and purple, and

worship of the sanctuary, so as to distinguish every shade of meaning; but in English it is next to impossible to convey these peculiarities by single words. Arnheim, however, renders the latter word "contribution," and the former, the one employed in this passage, "sacred gifts;" but the latter term is arbitrary.

- יְּבֶּנְיוֹךְ תּוֹלֵעֵת הַשְּׁנִי וּבְתְוֹךְ הַשֵּׁשׁ מֵּעֲשֶׂה חִשֵּׁב: פְּתִילִם לֵעֲשׁוֹת בְּתִּוֹךְ הַשְּׁשׁ מֵעֲשָׁה חִשֵּׁב: וּבְתְוֹךְ תּשִׁשׁ מֵעֲשָׁה חִשֵּׁב:
- י בְּהַפְּרֹת ,עשׁוּ־רֶלוֹ חְבְּרֵרת עַלּיו מְמֶנוּ הוּא בְמַעַשֵּׁחוּ זֹי חְבָּרִרת בּעליי מְמֵנוּ הוּא בְמַעַשֵּׁחוּ זֹי וּ
- ַּזְּהָב הְּבֶּלֶּרת וְאַרְנָמֶן וְרתוֹלֵעֵרת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁחֵרְ וְחֵשֶׁב הְּבֶּלֶרת וְאַרְנָמֶן וְרתוֹלֵעֵרת שָׁנִי וְשֵּשׁ מְשְׁחֲרֵר
- ַבְאֵשֶר צִּנְה יְחְוָה אֶת־משֶה: ם וַיְּעַשׁוּ β בַּאֲשֶׁר צִנְה יְחְוָה אֶת־משֶׁה: ם וַיְּעַשׁוּ
- י פּתוּחֵי חוֹתָּם עַל־שְׁמֶוֹת בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְשֶׁם אֹתָם על כִרְתְפָּרֹת הָאֵפֹּר אַכְנֵי יִשְׂרָאֵל בַאַשֵּׁר צִוָּה יְהֹוָה אַת־מֹשֵׁה: פ
- נַיָּעָשׁ אֶתרַהַחָשָׁן מַעַשֵּׁה חשב כְּמַעִשֵּׁה אַפָּד וָהָב 🤄
- י רְגַבֶּלֶת וְאַרְגָּמֶן וְתוֹלַעֵּת שָנִי וְשֵׁשׁ כִּשְׁזֶר: רָבְוּע פּ הָיָה כָפָּוּל עִשִּׁוּ אֶת־הַחְשֶׁן זָרֵת אָרְכֶּוֹ וְוֶרֶת רְחְבָּוֹ
- 10 בָפְּוּל : וַיְמַלְאוּ־בוֹ אַרְבָּאָח פוֹבִי אָבֶן טוֹר יֻּאֶדֶם
- יוֹבְשָׁנֵי וּבָּלֶּבֶת הַשָּׁוֹר הָאֶחָר: וְהַשְּׁנֵי וּבָּלֶּבֶת הַשְּׁנֵי וּבָּבֶּר בִּשְׁנֵי וּבָּבְּר
- ין הַקְּלֹם : וְהַפְּוֹר הַשְּׁלִישֵׁי לֶשֶם שְׁבְוֹ וְאַחְלָבְּה : בַּשְּׁלִישֵׁי לֶשֶם שְׁבְוֹ וְאַחְלָבְּה
- רו וְרַהַטוּרָ הַרְבִיעִי הַרְשִישׁ שִׁישִׁ בּחַבְּיִי מְּוְסַבְּרוּ מִּוּסַבְּרוּ מְוּסַבְּרוּ מְוּסַבְּרוּ מְוּסַבְּרוּ
- 14 משְּבְּצָת זָהָב בְמֶלֶאֹתְם : וְּהָאֲבְנִּים עַל־שְמֹת בְּנִי־יִשְׂרָאִר הָנָּה שְׁתִּים עֲשְׂרֵח עַל־שְמֹתְ בִּתִּיוֹשָׁ תִשְׂר שְׁבָּם : בִּתִּיוֹשָׁ חֹתָם אַיִּשׁ עַל־שְׁמִוֹ לְשְׁנִים עֲשֶׂר שְׁבָּם :

^{*} קצותיו קרי

scarlet yarn, and twined linen. 3. And they did beat the gold into thin plates, and cut it into wires, to work it in the blue, and in the purple, and in the scarlet yarn, and in the linen, with the work of the weaver. 4. They made shoulder-pieces for it, joined on; on both its edges was it thus joined together. 5. And the belt for girding it on, that was upon it, was of the same piece with itself, of the same make; of gold, blue, and purple, and scarlet yarn, and twined linen; as the Lord had commanded Moses.

- 6. And they wrought the onyx stones enclosed in casings of gold, engraved as signets are engraved, after the names of the children of Israel. 7. And he put them on the shoulder-pieces of the ephod, as stones of memorial to the children of Israel; as the Lord had commanded Moses.
- 8. And he made the breastplate with the work of the weaver, like the work of the ephod; of gold, blue, and purple, and scarlet varn, and twined linen. 9. It was foursquare, double did they make the breastplate: it was a span in length, and a span in breadth, double. 10. And they set in it four rows of stones: the first row, a sardius, a topaz, and a carbuncle: this was the first row. 11. And the second row, an emerald, a sapphire, and a diamond. 12. And the third row, an opal, a turquoise, and an amethyst. 13. And the fourth row, a chrysolite, an onyx, and a jasper: they were fitted in golden casings when they were set in. 14. And the stones were according to the names of the children of Israel, twelve, according to their names, with the engraving of a signet, every one according to his name, for the twelve tribes. 15. And they made
- ^a The shoulder-pieces of the ephod were made separately and sewed on afterwards. The ephod itself appears to have been a species of cloak which reached to the heels, but required the support of the shoulder-pieces, through which it was joined by means of the chain's and rings to the breastplate, and the belt which fastened it round the body of the wearer.

מְפֵּוּל פָּנְּיו לְעָפֵּת מַחְבַרְתְּוֹ מִפֵּעל לְחֵישֶׁב הָאֵפְּד:

ַרְאַ־יִּזָחַ הַחְשֶׁן מֵעָל הְמַבְּערָדִיוּ אֶלַר-טַבְעָרֹ הְאֵפִּד בִּפְתִיל רְתִבֹּלֶרת לְהְיֹרוֹ עַל-חַשֶּׁב הְאֵפְּד הְאֵפִּד בִּפְתִיל רְתַבֶּלֶרת לְהְיֹרוֹ עַל-חַשֶּׁב הְאֵפְּד אָת-משֶׁה: פ שלישי (ששי בשהן מחוברין)

22 וַיָּעשׁ אֶת־מְעִיל הָאִפְּד מֵעשֵׂה אֹבֵג בְלֹיִל הְּבֵלֶת:
23 וְפִּי־הַפְּעִיל בְתוֹכְוֹ בְפִי תַחְרֵא שָׁפְּה לְפִיו סָבִיב
24 לְא יָקְרָע: וְיַעשׁוֹ עַל־שׁוּלֵי הַפְּעִיל רְפִּונֵי הְבֵלֶת
25 וְאַרְגָּמָן וְתוֹלֵעַת שָׁנִי כִישְׁזֶרְ: וְיַיְעשׁוּ פַּעַמֹנֵי זְהָב יִּי מְשְׁזֶרְ: וְיַיְעשׁוּ פַּעַמֹנֵי זְהָב יִּי מְשְׁזֶרְ: וְיִיְעשׁוּ פַּעַמֹנֵי זְהָב יִּ שְׁזָרְ: תַיִּהְנוֹ בָּתִוֹךְ הָרְמֹנִי זְהָב שְׁרִיר בְּתִוֹךְ הָרְמֹנִים עַל־ מַלְיִ הַפְּעִמִיל סָבִיב בְהְוֹךְ הָרְמֹנִים: פַּעַמִּן וְרִפּוֹן מִּרְפֹּוֹ בִּי הַפְּעִילִ סְבִּיב בְהְוֹךְ הָרְמֹנִים: פַּעַכִּוֹן וְרְפֹּוֹ

upon the breastplate chains with knots at the ends, of wreathed work of pure gold. 16. And they made two casings of gold, and two gold rings, and put the two rings in the two ends of the breastplate. 17. And they put the two wreathed chains of gold in the two rings on the ends of the breastplate. 18. And the two ends of the two wreathed chains they fastened in the two easings, and they put them on the shoulder-pieces of the ephod, on the outside thereof. 19. And they made two rings of gold, and put them on the two ends of the breastplate, on its border, which was on the opposite side of the ephod, inward. And they made two more golden rings, and put them on the two shoulder-pieces of the ephod underneath, toward its front part, close by its seam, above the girdle of the ephod. 21. And they fastened the breastplate by its rings unto the rings of the ephod with a lace of blue, that it might remain on the girdle of the ephod, and that the breastplate might not be loosed from the ephod; b as the Lord had commanded Moses.*

22. And he made the robe of the ephod of woven work, all of blue woollen yarn. 23. And there was an opening in the midst of the robe, as the opening of an habergeon, with a binding round about the opening, that it should not be rent. 24. And they made upon the lower hem of the robe pomegranates of blue, and purple, and scarlet yarn, twined. 25. And they made bells of pure gold; and they put the bells between the pomegranates upon the lower hem of the robe, round about, between the pomegranates; 26. A bell and a pomegranate, a bell and a pomegranate,

^a These wreathed chains had a knot at the end, so that they did not slip through the rings of the breastplate and ephod.

^b The rings on the girdle of the ephod were so placed as to be opposite those on the lower seam of the breastplate, and when the blue lace was passed through them, the two garments became united together.

בַּאֲמָן וְרַפֹּן עַל־שוּלֵי הַפְּאָעיל סָבֶיב לְשָּבֵּת כַאֲשֶׁר 27 צַּנָה יְהֹוָה אֶת־מֹשֶׁה: ס וועשו את־ אַהַרָן וּלְבָנְיו: וְאֵרֹע בּיַרְנִית שֵּׁשׁ בַּוְעָשֵּׁה אֹרֶג לְאַהַרָן וּלְבָנְיו: וְאֵרֹע 28 ַהַמּצְנָבֶּרת שֵּׁשׁ וְאָרת־בַּצְאַרֵי הַמּנְבָעִרת שֵׁשׁ וְאֶרת־בַּבְאַרֵי 29 מַבְנָקֵי הַבֶּר שִׁשׁ בִּשְׁזָר: וְאֵת־הָאַבְנֵּט שֵשׁ בִשְׁיוֹרָ וּהְבֶּלֶת וְאַרְגָמֶן וְתוֹלַעַת שָׁגִי מְעַשָּׁה תֹּלֶם בַאֲשֶׁר צוָה יְהוָה אֵת־מֹשֵׁה: ס וַיַּעַשְׂוּ אֵת־ צִיץ גָוֶר־הַקּדֶׁרֶשׁ זָהָב טָהָוֹר וַיִּכְרְּזְבַוּ עָלָיו מִכְּתַּבֹּ 31 פתוחי חולם קדש ליהוח: ויקונו עליו פתיל ַתְבַּבֶּרת לָתֵת עַל־הַמִּצְגָפֶּת מִלְמֶעְלָה בַאֲשֶׁר צְּוָה וַהֶּכָל כַל־עַבַּדְּת 20 יְהוָה אָת־מֹשֵׁה: ס משָבַן אָהֶל מוּעֶד נַיָּעֲשׂוּ בְנִי יִשְׂרָאֵׁל בְּבָּל אֲשֶׂר צוָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עִשְׂוּ: פּ ניָבָיאוּ אֶת־הַפִּשְׁבָן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאִהֶּל וְאֶת־בָל־ 33 בּלָיו קָרָפָיו קָרָיֹשִׁיו בְרִיחָוֹ וְעַמְּדִיוֹ וַאֲדְנָיו : וְאֶתְ־ מְבַפֶּה עוֹרָת הָאֵילִם הַמַּאָדָּמִים וְאֵת־מִבְּחֵה ערָת אָרון הַעַרָת הַבְּּכָּך: אֶת־אַרוֹן הַעַרָת 55 הַתְּחָשִׁים וְאֵת בְּלֹכֶת הַבְּּכָּך: יוֹ אֶת־בַדֶּיו וְאֵת הַכַפְּרֶת: אֶת־הַיָּשְלְחָן אֶת־כָל־בַלְ־יוֹ 😘 🥦 37 וְאֵרת לֶחֶם הַפְּנִים: אֶת־הַמְּנֹדְיֹה הַטְּהֹדְׁה אֶרת־ גַרֹהָיהָ גַרֶּרת הַפַּּעָרְכָה וְאֶת־כָל־כַּלֶּיהָ וְאֵרת שֶׁמֶן 38 הַמָּאוֹר: וְאֵתֹ מִוּבָח הַוָּלָּב וְאֵרֹּג שֵׁמֵן הַמִּשִׁחַׁה

* בריחיו קרי

round about the lower hem of the robe to minister therein; as the Lord had commanded Moses.

- 27. And they made the coats of linen, of woven work, for Aaron and for his sons, 28. And the mitre of linen, and the goodly bonnets of linen, and linen breeches of twined linen thread. 29. And a girdle of twined linen, and blue, and purple, and scarlet yarn, the work of the embroiderer; as the Lord had commanded Moses.
- 30. And they made the plate of the holy crown of pure gold, and wrote upon it a writing, like the engraving of a signet, Holy to the Lord. 31. And they put on it a lace of blue, to place it upon the mitre above; as the Lord had commanded Moses.
- 32. Thus was finished all the work of the tabernacle of the tent of the congregation; and the children of Israel had made it according to all that the Lord had commanded Moses, so had they made it.*
- 33. And they brought the tabernacle unto Moses, the tent, and all its vessels, its hooks, its boards, its bars, and its pillars, and its sockets, 34. And the covering of rams' skins dyed red, and the covering of badgers' skins, and the veil of the separation. 35. The ark of the testimony, and the staves thereof, and the mercy seat, 36. The table, and all the vessels thereof, and the shewbread, 37. The pure candlestick, with its lamps, the lamps to be set in order thereupon, and all its vessels, and the oil for lighting. 38. And the golden altar, and the anointing oil, and the incense

^a The plate was tied on both ends and the centre to laces of blue woollen yarn, and hung on the top of the mitre, so that it rested on the forehead of the wearer.

b Arnheim renders: "The candlestick of pure gold." But as the feminine המהרה does not agree with the masculine, it must refer to the word מנרה, perhaps from its being made of pure gold.

יואָת קְטַרֶּת הַפַּמֶּים וְאֵּת טְפַךְ פֶּתַח הָאְהֶּל: אַת ו 39 מְזַבָּח הַנָּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנָחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־ 40 בַּדָּיו וְאֶת־כָּלֹ־בֵּלָיִו אֶת־הַבִּיִר וְאֶת־כַנְוֹ: אֵת בַּלְעֵי ָהֶחָצֵׁר אֶת־עַפֶּרֶיהָ וְאֶת־אֲרָנֶיהָ וְאֶת־הַפְּסָךְ לְשֵעַר הָחָצֵׁר אֶת־מֵיתָרֶיו וִיתַדֹּתֶיהָ וְאֵׁרֹת כָּלֹ־כְלֵי עֲבֹדֵת 41 הַפִּשְׁבֶן לְאָהֶר מוֹעֵר: אֶת־בִּנְבֵי הַשְּׁרָר לְשָׁבֵת בַּקֶבֶש אֶת־בִּגְרֵי הַלֹּדֶשׁ לְאַהֲרָן הַכּהֵוֹ וְאֶת־בִּגְרֵי של בְּנֵיוּ לְכַהֵן: כְכֶּל אֲשֶׁר־צִוָרוֹ יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֵּן 42 עשוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אָת כָּל־הָעַבהָה: וַיַּרָא משָּׁה 43 אֶת־כָּל־חַמְּלָאכָה וְהִנֵּהֹ עֲשֵׂוּ אֹהֶהֹ בַאֲשֶׁר צִּנְּה יְהוֹּהְ בֵן עָשֻׁוּ נַיְבֶּרֶךְ אֹהָם מֹשֶׁה: פ חמישי (שביע) וּיְבַבֵּר יְחוֶּרה אֶל־משֶׁרה לַאִמְר: בְּיוֹם־הַחְוֹבֶשׁ קראשון בְּאֶחֶר לַחֲדֶשׁ רָגִלְּיִם אֶת־מִשְׁבַן אָהֶל מוֹצֶר: וְשַּׁמְתָּ שָּׁם אֵת אַרָוֹן הָצֶרִוּת וְסַכֹּתְ עַלֹּ־ 3 ָהָאָרָן אֶת־הַפָּרְכֶּת: וְהֵבֵאתָ אֶת־הַשֶּׁלְחָוֹ וְעָרַכְתָּ אָרת־עֶרְכֶוֹ וְהַבָּארָתֹ אֶת־הַמְּנַרָּרוֹ וְהַעֲעַלִּיתָ אֶת־ בּוֹרְהֶיהָ: וְנָהַהָּה אֶת־מִוְבַּח הַזָּהָבֹ לִקְטֹרֶת לִפְנֵי 5 : אָרַוֹן הָעֵרֶרת וְשַּׁמְתֵּ אֶת־מָפַךְ הַפֶּרַתח לַּמִּשְׁבָן 6 וְנָתַתָּה אֵת מִוְבַח הָעלֶרְה לִפְּנֵי פֶתַח מִשְׁבַן אְהֶל־

7 מוער: וְגָתַתָּ אָרת־הַקּיֹר בֵין־אָהַל מוער ובֵין

הַמְּוֹבֵחַ וְנַהַתָּ שֶׁם מֵיִם: וְשַּׁמְתָּ אֶת־הֶחְצֵר סְבֶיב

of spices, and the hanging for the door of the tabernacle. 39. The copper altar, and the grate of copper which belonged to it, its staves, and all its vessels, the laver and its foot, 40. The hangings of the court, its pillars and its sockets, and the hanging for the court gate, its cords, and its pins, and all the vessels of the service of the tabernacle, for the tent of the congregation, 41. The cloths of service to do the service in the holy place, and the holy garments for Aaron the priest, and the garments of his sons, to minister therein. 42. All, just as the Lord had commanded Moses, so did the children of Israel make all the work. 43. And Moses did look over all the work, and, behold, they had done it as the Lord had commanded, even so had they done it: and Moses blessed them.*

1. And the Lord spoke unto Moses, saying, CHAP. XL. 2. On the first day of the first month shalt thou set up the tabernacle of the tent of the congregation. And thou shalt put therein the ark of the testimony, and separate the ark with the veil. 4. And thou shalt bring in the table, and set in order the order of the shewbread upon it; and thou shalt bring in the candlestick, and light the lamps thereof. 5. And thou shalt set the altar of gold for the incense before the ark of the testimony, and put the hanging of the door to the tabernacle. 6. And thou shalt set the altar of burnt offering before the door of the tabernacle of the tent of the congregation. 7. And thou shalt set the laver between the tabernacle of the congregation and the altar, and thou shalt put water therein. 8. And thou shalt set up the court round about, and hang up

^a "This means, a protection, for it was a separation;" RASHI,—that is to say, by hanging up the veil, by means of which the part of the ark was separated from the remainder of the sanctuary, it was protected from the approach of those who came into the holy place.

יוּ אָת-טַפּוֹפָּט וֹטָגָׁט טַפּוֹפָט לֵבָּה לֵבְהָּים : וּלֹהַשְׁטַּ נּ וּלֹהַשִּׁטֹּשׁ אָת-מֹוּבָּט טֿתְלָט וֹאָת-כֹּלְ-כּּלְיוּ וֹעֹבּהְשָׁעָ צֵּוּ וֹלִבַּהִּתֹּג אָעֿוּ וֹאָת-כֹּלְ-כּּלִיוּ וֹעֹיִּטִּטְ לֹבְּהִי טַפּּהְּטְׁטָּטְ וּלֹהַחַּטִּ אָת-בַיפּׁהְּפָׁן וֹאָרת-כֹּלְ-אַחָּבּר וֹלָטַטְּטְ אָת-מַסַּבְ הַּאַתר טָטַאֵּר : וֹלְלַטְטְעָּ אֶת-הֶּמֶּוֹ

אָרגאַבֿען וֹאָררבּרָּוּו אָרן-פֿרַעו אַנִּיר מוֹאַר אַררַנוּ וֹאָרבּרָּיּוּ וֹלִבּּאִבֹּי אַרֹּוּ: וְעִלְּרַבְּבֹּיּ

נו וְרָחַצְתָּ אֹתָם כַּפָּיִם : וְהַלְּבַשְׁתָּ אֶרִת-אַהְרוֹ אֵת גַּנְרֵי רַהַקְּרָש וּמֶשַׁחָרֶת אֹתוֹ וְלַדַּשְׁתָּ אִרִת-אַהְוֹ וְכְהַוֹּן

14 לִי : וְאֶת־בָּנָיִו תַּקְרֵיב וְהַלְבַּשְׁרֵת אֹהֶם כְתַּנְרת:

וּמֶשׁחָתָּ אֹתָם בַּאֲשֶׁר מְשַּׁחָתָּ אָת־אֲבִיהֶּם וְכְהַגְּוּ לִי וְּהַיְיִתְּה לְהִיֹּת לָהֶם מִשְׁחָתָם לִכְהָגַּת עוֹלָם - ברבר ברבר ברבר ברבר ברבר ברבר אבר

16 לְרַרֹתָם: וַיַּעַשׁ מֹשֶׁה כְּכֹּל אֲשֶׁר צְוָיָה יְהוְה אֹתוֹ

ים ששי נְיְהִי בַּחְּדֶישׁ הנַקְם בּין אָשֶׂוּן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִירת בְּאֶחָר לַחְדֶשׁ הנַקְם בּיִקְרָשׁ

וּ תַּמִּשְׁבֶּן : וַיָּנָקִם משֶׁת אֶת־הַמִּשְׁבָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדְּנִיוּ נִיָּתֵם אֶת־נִישֶׁם אֶת־קְרָשִׁיו וַיִּרָקו אֶת־בְּרִיחָיו וַיָּכָּןם אֶת־נִישֶׁם אֶת־קְרָשִׁיו וַיִּרָקו

ַעפוּדְיוּ זִיִּפְּרְשׁ אֶרת־רָהאֹהֶל עַלי הַמִּשְׂבָּן זַיָּשֶּׁם 19 אָרת־תָּמְעָלָח בַּאָּזַשֶּׁר צְוָה אָרִים מִלְמֵעָלָח בַּאָּזַשֶּׁר צְוָה

יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: פ <u>וֹיַבְּּ</u>ח וַיִּתַּן אֶת־²º יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: פ הַגַעָרָרֹל אֶל־הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבַּהִּים עַל־הָאָרָן

the hanging at the gate of the court. 9. And thou shalt take the anointing oil, and anoint the tabernacle, and all that is therein; and shalt hallow it, with all its vessels, and it shall be holy. 10. And thou shalt anoint the altar of burnt offering, and all its vessels; and thou shalt sanctify the altar, and the altar shall be most holy. 11. And thou shalt anoint the laver with its foot, and sanctify it. 12. And thou shalt bring near Aaron and his sons unto the door of the tabernacle of the congregation, and wash them with water. 13. And thou shalt clothe Aaron with the holy garments; and thou shalt anoint him, and sanctify him, that he may minister as priest unto me. 14. And his sons thou shalt bring near, and clothe them with coats: 15. And thou shalt anoint them, as thou hast anointed their father, that they may minister as priests unto me; and it shall be that their anointing shall be unto them for an everlasting priesthood throughout their generations. 16. And Moses did so; all, just as the Lord had commanded him, so did he.*

- 17. And it came to pass in the first month in the second year, on the first day of the month, that the tabernacle was reared up. 18. And Moses reared up the tabernacle, and placed its sockets, and set up its boards, and put in its bars, and reared up its pillars. 19. And he spread the tent^a over the tabernacle, and put the covering of the tent^b over it above; as the Lord had commanded Moses.
- 20. And he took and put the testimony into the ark, and put the staves on the ark, and put the mercy seat upon the

[&]quot; Meaning, the curtains of goats' hair."—Rasнг.

b The skins of animals which served as a covering.

c"He took the tables of the Testimony from the wooden ark, which was in the tent of Moses, and brought them into the tabernacle."—
RAMBAN. See Deuteronomy x. 1, 3.

21 נַיָּמָן אָת־הַבַּפֶּנֶרת עַרל־הָאָרוֹ מִלְמָעַלָה: וַיָּבֵא 21 אֶרת־הָאָרן אֶל־הַמִּשְׁכָן וַיִּשֶׂם אָת פַּרְכֵת הַמַּסַּרְ ַנַיָּסֶךְ ַעַל יָבְרַוֹן הָעַרְוּרת בַּאֲשֶׁר צְוָה יְהוָה אֱת־ וַיִּמֵן אֶת־הַשְּלְחָן בְאַהֶּל :משהו 22 : מוֹעֵּר עָל יֶרֶךְ הַפִּשְׁכָן צְפְנָה מִחְוּץ לַפְּרְכֶּרת בּיַעַרָרָ עַלֵיו עָרָךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוֹוֶהְ בַּאֲשֶׁר צוָּה מוֹ וַיָּשֶׂם אֶת־תַּמְּנֹרָה יהוָה אֶת־משֵׁה: ס 24 ּבְאַהֶּל מוֹעֶר נְכַח הַשֶּׁלְחָן עָל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָן עָגַבְּה: בּוַנָעַל הַגַּרָרת לִפְגַי יְהוֹגֶה כַּאֲשֶׁר צִּנָּה יְהוָֹה אֶת־־ 25 26 משֶה: ס וַיָשֶׂם אֶת־מִוְבַּח הַזָּהֶב בְּאָהֶל 27 מוֹעֶר לִפְגֵי הַפָּרֹבֶרת: וַיַּקְמֵר עָלָיו קְטַרֶּת סַמֵּים 28 בַאֲשֵׁר צְנָה יְהוָה אֵת־משֵׁה: ס שניע מַלְרָה מָפַרָ הַפֶּהַח כַ'פִּשְׁבָן: וְאֵת' מִוְבַּח הָעלְרה 👓 🕬 אַבּרן-מוֹער וֹזַערן עלּיָהן עלָרוּ מּשְׁבּן אָהָרן מּשְׁבּן מִשְׁבּן אָ אָרת־הָעלָרה וְאֶת־הַמִּנְחָרה כַּאֲשֶׁר צָנָה יְהנַיִּרה וַיַּשָׁם :את־משֵׁה D אֶרת־רַהִּפִּיֹּר בֵּיִן־אָהָל מוֹעֵר וּבֵין רַהִּמְּוְבֶּחַ וַיִּתֵן 31 שַפָּה מַיִם לְרָחְצָה : וְרָחַצָּוּ מִפֵּנוּ משֵׁה וְאַהַרְן 31 וּבָנְיֵו אֶת־יְדִיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם : בְּכֹאָם אֶל־אָהֶל 📴 מוֹעַר וּבְקָרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵח יִרְחָצוּ בַאַשֵּר צוָּה 33 יְהוֹהָה אַת־מֹשֶה: כּ וַיָּבֶקם אַת־הַחָצִׁר 33

- ark above. 21. And he brought the ark into the tabernacle, and set up the veil of the separation, and made therewith a separation for the ark of the testimony; as the Lord had commanded Moses.
- 22. And he put the table in the tabernacle of the congregation, upon the side of the tabernacle, northward, without the veil. 23. And he set in order upon it the bread before the Lord; as the Lord had commanded Moses.
- 24. And he put the candlestick in the tabernacle of the congregation, opposite the table, on the side of the tabernacle, southward. 25. And he lighted the lamps before the LORD, as the LORD had commanded Moses.
- 26. And he put the golden altar in the tabernacle of the congregation before the veil: 27. And he burnt thereon the incense of spices; as the Lord had commanded Moses.*
- 28. And he put up the hanging at the door of the tabernacle. 29. And the altar of burnt offering he placed by the door of the tabernacle of the tent of the congregation, and offered upon it the burnt offering and the meat offering; as the Lord had commanded Moses.
- 30. And he set the laver between the tabernacle of the congregation and the altar, and put water there, for washing. 31. And Moses^b and Aaron and his sons washed therefrom their hands and their feet. 32. When they went in unto the tabernacle of the congregation, and when they came near unto the altar, they washed; as the Lord had commanded Moses.
 - 33. And he reared up the court round about the taber-
- a The ינרך לחם "the order of bread," here employed, explains what is given above merely as ינרכו "its order;" for which reason it is rendered above, verse 4, "the order of shewbread."
- ^b During the week of consecration, and then only, Moses officiated as priest, for which reason he was for the time also bound to wash hands and feet at the laver.

סָבִיבֹ לַפִּשְׁבָּן וְלַפִּוְבַּׁחַ וַיִּהֵּן אֶת־סָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר וַיְבַל משֶה אֶת־הַפְּלָאבָה: פ מפטיר

34 וַיְכַם הָזְעָנָן אֶת־אָהֶר מוֹעֵר וּכְבָוֹר יְהוָה מָהֵא 35 אֶת־הַפִּשְׁבָּן: וְלְא־יָכַלֹ מֹשֶׁה לָבוֹאֹ אֶל־אָהֶל מוֹעַׁר

: בְּי־שָׁבַן עָלֵיו הָעָגָן וּכְבַוֹר יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁבָּן

יּבְרֶעֶלֶוֹרת הָעָנָן מַעַל הַפִּשְׁבָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 36 וּבְרֵעֶלָוֹרת הָעָנָן וִלָּא יִסְעׁוּ בִּלְי מַסְעִיהֶם: וְאִם־לְא יֵעֶלֶה הֶעָנָן וְלָא יִסְעׁוּ 37 בְּכִּל מַסְעִיהֶם: וְאִם־לְא יֵעֶלֶה הֶעָנָן וְלָא יִסְעֿוּ

שני ערֹייִם הַעָּלֹתְוֹ: כִיּ עַנֵּן יְהוֹנָה עַלֹּיהַפִּשְׁבָּן יוֹמָׂם עַלִּיהַ הַעָּלֹתְוֹ: כִיּ עַנַּן יְהוֹנָה עַלֹּיה בְּיִתִּישִׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל בְּיִתִּישִׂרָאֵל בְּכָל-מַסְעִיהָם:

חזק

nacle and the altar, and put up the hanging of the gate of the court; and so did Moses finish the work.*

34. And the cloud covered the tent of the congregation, and the glory of the Lord filled the tabernacle. 35. And Moses was not able to enter into the tabernacle of the congregation, because the cloud abode thereon, and the glory of the Lord filled the tabernacle. 36. And when the cloud was taken up from over the tabernacle, the children of Israel went onward in all their journeyings. 37. But if the cloud was not taken up, then they journeyed not till the day that it was taken up. 38. For the cloud of the Lord was upon the tabernacle by day, and a fire was by night on it, before the eyes of all the house of Israel, throughout all their journeyings.

שירת הים

הכאים אחריהם כים לא נשאר בהם עד אחר ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימינם ומשמאלם ויושע יהוה ביום ההוא את ישראל מיר מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים וירא ישראל את היר הגרלה אשר עשה יהוה במצרים וייראו העם את יהור, ויאמינו ביהוה וכמשה עברו אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהזה ויאמרו אשירה ליהוה כי גאה נאה לאמר כום עזי וזמרת יה ויהי לי ורכבו רמה בים זה אלי ואנוהו אלחי לישועה יהוה איש מלחמה יהוה אבי וארממנהו מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר שמו שלשיו טבעו בים סוף תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו ימינך יהוה נאררי ככת ימינך אבן וברב גאונך תהרס יהוה תרעץ אויב וברוח תשלח חרגך יאכלמו כקש קמיך נצבו כמו נד אפיך נערמו מים קפאו תהמת כלב ים נזלים אמר אחלק שלל תמלאמו אויב ארדף אשיג אריק חרבי תורישמו ידי נשפת נפשי ברוחך כסמו ים

צללו כעופרת במים

מי כמכה באלש יהוה אדירים נורא החלת עשה כמכה נאדר בקדש נטית ימיגך תבלעמו ארץ פלא נחית נהלת בעזך אל נוה בחסדך עם זו גאלת חיל שמעו עמים ירגזון קרטך אחז ישכי פלשת אז נבחלו אלופי אילי מואב יאחזמו רער נמגו ארום תפל עליהם אימתה כל ישבי כנען בגדל זרועך ידמו כאבן ופחד יעבר עכך יהוה ער יעבר עם זו תבאמו ותטעמו בהר נחלתך קנית מכון לשבתך פעלת יהוה מקרש אדני כוננו יהוה ימלך לעלם ועד ζ, יריך בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עלהם את מי ובני ישראל הלכו כיבשה בתוך הים הים ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בירה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלת ותינן להם מרים שירו ליהוה כי גאה נאה ויכע משה את ישראל מים בוף

כום ורכבו רמה בים ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה סכום פסוקי דספר ואלה שמות אלף ומאתים ותשעה אר"ש סימן: וחציו אלהים לא תקלל - ופרשיותיו י"א י אי זה בית אשר תכנו לי סימן: וסרריו כ"ש יולילה ללילה יחוד דעת סימן: ופסקתותיו י"ד י ופרקיו מ" י תורת אלהיו בלבו סימן: מנין הפתוחות תשע וששים יוהסתומות חמש ותשעים הכל מאה וששים וארבע פרשיות ישלח עזרן מקרש ומציון יסערך סימן:

סדר

ההפטרות

לספר שמות

לפי חלופי המנהגים

THE HAPHTOROTH

FOR

гне воок ог ехориѕ

ACCORDING TO THE VARIOUS CUSTOMS.

ברכות ההפטרה

קודם קריאת ההפטרה ואתר שגמר הגולל יברך המפטיר ברכה זו

בָּרוּךְ אַתָּה וְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְכִיאִים טוֹבִים וְרָצָּה בְּרִבְרֵיהֶם הַגְּאֱטֶרִים בֶּאֶטֶרת: בָּרוּךְ אַתָּה וְיָ הַבּוֹחֵר בַּרּעוֹרָה בְּמשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַפּוֹ וּבִנְּכִיאֵי הָאֱמֶת וְהַאֶּדֶק:

הכפרדים מוסיפים אחר קריאת ההפטרה

: גְאֲלֵנוּ יְהֹוָה צְבָאִוֹת שְׁמֵוֹ קְדְוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אחר ההפטרה יברן המפטר ד' ברכות אלו

בְּכֵל־דְּבָּרָיו: בָּלִלּפִים צַדִּיק בְּכָל־תַּדּוֹרוֹת הָאֵל הַנְּאֱמָן הָאוֹמֵר הְיִבְּרִיו אֱמֶת וָצֵבֶקוּ גְאֶמָן (וְבַחֲמָן) אָתָּה (לֹא־יָשׁוּב בֵילָם כִּי אֵל מֶלֶךְ גָאֶמָן אַתָּה הוּא יִי אֱלֹהֵינוּ וְנֵאֱמָנִים דְּבָּבֶיוּ וְאֶמֶת וָצֵבֶקוּ אָחָר מִדְּבָּרִיוּ אֶמֶת וָצֵבֶקוּ גָאֶמָן מִתָּה הוּא יִי אֱלֹהֵינוּ וְנֵאֱמָנִים דְּבָּבֶיוּ וְּאָמֶת וָצֵבֶקוּ גָאֶמָן מִתָּה הוּא יִי אֱלֹהֵינוּ וְנֵאֱמָנִים דְּבָּבֶיוּ גָאֶמָן מִתָּה הוּא יִי אֱלֹהֵינוּ נְבָּלָה בִילָם כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּאֶמָן מִתְּה הִּיִּבְרָיוּ:

בַחֵם עַל־צִיוֹן כִּי הִיא בֵית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַרת נֶפֶשׁ תוֹשִׁיעַ בִּמְהַרָה בְּיָמֵינוּ · כַרוּך אַתָּה וְיָ מְשַׂמֵּח צִיוֹן בַּנֵיָה:

שַׂפְּחֵנוּ יָיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלְיָחוּ הַנָּכִיא עַבְדָּךְ וּבְּמַלְכוּת בִּית דָּוִר מְשִיחָךְ בִמְהַרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבְּנוּ עַל־כִּסְאוּ לֹא־וֵשֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹר אֲחֵרִים אֶת־כְבוֹרוֹ ' כִּי

BLESSINGS FOR THE HAPHTORAH.

Before reading, say,

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast chosen good prophets; and found delight in their words, which were delivered in truth. Blessed art thou, O Lord! who hast chosen the law, thy servant Moses, thy people Israel, and the true and righteous prophets.

After the reading of the Haphtorah, the Portuguese Jews add,

"Our Redeemer! the Lord of Hosts is his name, the holy One of Israel."

After which, the following.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe; Protector of all the worlds, who art righteous in all generations; the faithful God, who promisest and performest: speakest and accomplishest; for all thy words are true and just. Faithful art thou, O Lord, our God! and thy words are faithful: for not one of thy words shall return back fruitless; for thou, O God! art a faithful King. Blessed art thou, O Lord! the God who art faithful in all thy words.

O have compassion upon Zion, for it is the dwelling of our life; and speedily in our days save the afflicted in spirit. Blessed art thou, O Lord! who wilt cause Zion to rejoice in her children.

O Lord our God! cause us to rejoice in the coming of thy servant Elijah, the prophet, and in the kingdom of the house of David, thy anointed. May he come speedily, and gladden our hearts. Suffer no stranger to sit on his throne, nor any other to inherit his glory; for by thy holy וָעָר · בָרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִר : בָשֵׁם לָּךְשְׁךָּ גִּשְׁבַּעִתָּ־לּוֹ שֶׁלֹא יִכְבֶּרה גֵרוֹ לְעוֹלָם

על-הַתּוֹרָה וְעַלֹּהְעֵבוֹרָה וְעַלְּהַנְּבִיאִים וְעַלְ-יוֹם הַשַּבָּת הַוֶּה שֶּנָתַתְּלְנוּ וְיִ אֱלְהֵינוּ לִקְרָשָׁה וְלִמְנוּחָה לְבָבוֹר וּלְתִּפְאָרֶת י עַלְ-הַכֹּל יְיָ אֱלְהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לְבָבוֹר וּלְתִפְּאָרֶת י עַלְ-הַכֹּל יְיָ אֱלְהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לְבְּבִי הִים אוֹרָזְךְ יִרְגַּבַרְ שִׁמְּךְ בְּפִי בָּלִיחִי לְעוֹלְם וָעֶר י בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּשׁ הַשַּבָּת : תְּמִיר לְעוֹלְם וָעֶר י בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּשׁ הַשַּבָּת :

הפטרת שמות

כמנהג הספרדים

בירמיה סימן א'

- ר בּבַרֵּה הַבְּמָּיִרוּ בּּוֹ-טִּרְאַיָּבׁוּ מִוֹ-בַּבְּנְיַנִּה**ִ** בְּאַשֶּׁר
- בַּעַנְתוֹרת בְּאֶרֶץ בִּנְיָמְן : אֲשֶׁר הָיָה רְבַר־יְהוָרהֹ אַלָּיו בִימֵי יְאִשִּיָהוּ בָן-אָמְוֹן מֵלֶךְ יְהוּדֶה בִּשְׁלְשׁ־
- יְרָוּשָׁבִּשׁם בַּחָהָשׁ בַּוְחָמִישִׁי: וַיְּתִי דְבַר־יְהֹוָה אֵלֵי 4
- יבוצא מֶבֶחֶם הִקְבַּשְׁתֻיִּיךְ נָבִיא לַגּוּיָם נְתַּתְּיךְ: בּמָּעָר: בְּמָּנֶם הִקְבַּשְׁתֻיךְ נָבִיא לַגּוּיָם נְתַּתְּיךְ: •ַמָּעֶרֶם

name hast thou sworn unto him that his lamp should never be extinguished. Blessed art thou, O Lord! the Shield of David.

For the sake of the law, the worship, and the prophets, and this Sabbath day, which thou hast given to us for a day of sanctification, rest, glory, and honour; for all this, O Lord, our God! we thank and praise thee; blessed be thy name in the mouth of every living creature, continually and for evermore. Blessed art thou, O Lord! who sanctifiest the Sabbath.

HAPHTORAH OF SHEMOTH,

[ACCORDING TO THE PORTUGUESE JEWS.]

JEREMIAH i. 1.

1. The words of Jeremiah the son of Chilkiah, of the priests that were in Anathoth in the land of Benjamin: 2. To whom the word of the Lord came in the days of Josiah the son of Ahmon king of Judah, in the thirteenth year of his reign, 3. And continued in the days of Yehoyakim the son of Josiah king of Judah, until the end of the eleventh year of Zedekiah the son of Josiah king of Judah, until the carrying away captive of Jerusalem in the fifth month. 4. And the word of the Lord came unto me, saying, 5. Before I formed thee in the womb I knew thee; and before thou camest forth out of the womb I sanctified thee; a prophet unto the nations did I ordain thee. 6. And

ַנְאֹבֵּר אֲדָהָהֹ אֲדֹנָי זֶהוֹּח הִנָּח לְאֹ־יָבַעְרָתִי דַבַּר כִי־ ַנַעַר אָנְכִי: וַיָּאמֶר יְהוָהֹ אֵלֵי אַל־רתאֹמֶר נַעַר אָנְכִי בי על־כָל־אֲשֶׁר בֶּשְׁלְחַךּ תַּלֵּךְ וְאֵרֵג כָל־אֲשֶׁר אַצוּהַ הָערַבּר: אַל־הִעירָא מִפְּנֵיהֵם כִּי־אָהִערָּ אֲנֵי לְהַצְּלֶךְ נְאָם־יְהוָה: וַיִּשְׁרֵלח יְהוָרוֹ אֶרג־יָרוֹ וַיַנְּעָ ַערל־פָי וַיָּאמֶר יְהוָרהֹ אֵלֵי הִנָּה נָרַתִּהִי דְבָרֵי בְּפִיך: יוֹם הַנֶּה על-רַוּגוּוִם וְעַרֹּי הַנִּים הַנָּה על-רַוּגוּוִם וְעַרִּי בּיִים הַיָּה על-רַוּגוּוִם הַפַּמְבֶּלְבוֹת לְנְתְוֹשׁ וְלְנְתְוֹץ וּרְלֹהַאָּבֵיר וְלַהְּרָוֹם יוֹ לִבְנִוֹרת וְלִנְטְוֹעֵ: וַיְהַיְ דְבַר־יְהוָֹרהֹ אֵלֵי לֵאמֹר מֶה־ אַתָּה ראָה יִרְמְיֶהוּ וָאֹמֶר מַקּל שָׁקָר אֲנִי ראָה: ניָאמֶר יְהֹנֶה אֵלַי הַזִּיטַכְהָ לִרְאֶוֹת בִּי־שֹׁקָר אֲנָי עַל־־12 דְּבָרָי בַּלְעֲשֹׁתְוֹ : וַיְהִי דְבַר־יְחוֹּהָ וּ אֵלֵי שֵׁנִית לֵאמֹר ַ מָרוֹ אַרֶּתָה רֹאָרוֹ וָאֹמַר מַיר נְפֹּוּחַ אַנְי רֹאֵה וּפְנֵיוּ דוֹאמֶר יְרוֹן: וַיִאמֶר יְרוֹן אֵלֻי מִצְפוֹן תִּפְרַעַח 14 בּוֹ הָדְעָלה עַל כָל־יִשְׁבֵי הָאָרֶץ: כִיו הִנְנִי קֹבֵא לְכֵל־ ַ מִשְׁפְּחֶוֹרת מַמְלְכִוֹרת צָפָוֹנָה נָאֶם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָחֲנוּ אִישׁ בִּסְאוֹ בָּתַח וּ שֲעַרֵי יְרוּשְׁלֵם וְעַלֹ כָל-חְוֹמֹהֶׁיהָ םבִּיב וְעַל כָל־עָרֵי יְהוּדָה: וְדִבַּרְתִּי מִשְפָטֵי אוֹהָם 16 ַעַל בָּל־רָעָבֶם אֲשֶׁר עָזָבוּנִי וַיְקַפְּרוּ לֵאלֹהַים אֲחַרִּים

יוַשְּׁהַתְּחָוּוּ לְּמֵעשִׁי יְבִיהֶם אֵת כְל-אֲשֶׁר אָנֹכִי אַצַוַּרְ וְקַמְהָל וְרִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת כְל-אֲשֶׁר אָנֹכִי אַצַוּרֵבְּ

I said, Ah, Lord Goo! behold, I cannot speak; for I am a lad. 7. And the Lord said unto me, Sav not I am a lad; but whithersoever I may send thee shalt thou go, and whatsoever I may command thee shalt thou speak. 8. Be not afraid of them; for I am with thee to deliver thee, saith the Lord. 9. And the Lord put forth his hand, and touched (me) on my mouth; and the Lord said unto me, Behold, I have put my words in thy mouth. 10. See, I have appointed thee this day over the nations and over the kingdoms, to root out, and to pull down, and to destroy, and to throw down, to build, and to plant. 11. And the word of the LORD came unto me, saying, What seest thou, Jeremiah? And I said, A rod of an almond-tree do I see. 12. And the LORD said unto me, Thou hast well seen; for I am watching over my word to perform it. 13. And the word of the Lord came unto me the second time, saving, What seest thou? And I said, I see a seething pot; and the fronta thereof is toward the north. 14. And the Lord said unto me. Out of the north shall the evil break forth over all the inhabitants of the land, 15. For, lo, I will call all the families of the kingdoms of the north, saith the Lord; and they shall come, and they shall set every one his throne at the entrance of the gates of Jerusalem, and upon all the walls thereof round about, and upon all the cities of Judah. 16. And I will hold a contest with them touching all their wickedness, in that they have forsaken me, and have burnt incense unto other gods, and worshipped the works of their 17. And do thou gird up thy loins, and arise, and speak unto them all that I may command thee; be not dismayed because of them, lest I confound thee before them.

^a Rashi renders et ses ondes, "and its bubbling is (urged) from the north side."

הפטרת שמות כמנהג האשכנזים נישעיה סימן כ"ז

הַבְּאִים יַיְשֶׁרֵשׁ יַעַלְבֹ יִצִיץ וּפָּרָח יִשְׂרָאֵל וּמֶלְאָנּ בְּמִירָתְ יַשְׁרָאֵל וּמֶלְאָנּ בְּמִירָתְ בְּשִׁלְחָה הְּרָגִּי הַכְּתִּ מַכֵּחוּ הִכְּתוּ אָם־ יִבְּנָי מִוְבָּח הָבְּיִ הְפָּרִי הַפָּר חַשְּאֹתוֹ בְשִׁוּמְוֹ יִכְלָה הְעָרִים לְּרִים: לְבֹן בְּזֹאֹת יְכָפַּר יִבְּבָּי מְוְבֵּי בְּנִי הְפָר חַשְּאֹתוֹ בְשִׁוּמְוֹ יִכְלַּה בְּיִיתְּלְב וְיֻשֶׁה בְּיִוֹם לְּרִים: לְבֹן בְּזֹאֹת יְכָבָּר יְּבְיּרִי הְפֵּר חַשְּאֹתוֹ בְשִׁוּמְוֹ יִכְלָּה בְּעִיבְּרִי הְבָּי הְבָּיִי הְבָּרְי הְפֵּר חַשְּאֹתוֹ בְשִׁוּמְוֹ וְנָעָוָב יִּבְיִי מִוְבְּיִי מִוְבָּיִ מִיְבָּיתְ בְצוּיְרָה בְּצוּיְרָה בְּנִייְרָה בְּיִיךְ וְשָׁם יִרְבָץ וְכְלֶה סְעַבֶּיה.
 בְּמִרְבָּר שָׁם יִרְעָה עָנֶלְ וְשֶׁם יִרְבָץ וְכְלָה סְעַבֶּיה.
 בְּמִרְבָּר שָׁם יִרְעָה עָנֶלְ וְשֶׁם יִרְבָץ וְכְלָּה סְעַבֶּיה:
 בְמִרְבָּר שָׁם יִרְעָה עָנֶל וְשֶׁם יִרְבָץ וְבְלָה סְעַבֶּיה.

18. But I, behold, I have made of thee this day a fortified city, and an iron pillar, and brazen walls over the whole land, against the kings of Judah, against its princes, against its priests, and against the people of the land. 19. And (although) they fight against thee, they shall not prevail against thee; for I am with thee, saith the Lord, to deliver thee. 1. And the word of the Lord came to me, saying, 2. Go and cry in the ears of Jerusalem, saying, Thus saith the Lord, I remember unto thee, the kindness of thy youth, the love of thy espousals, thy going after me in the wilderness, in a land that is not sown. 3. A holy thing is Israel unto the Lord, the first of his fruits: all that devour him shall offend; evil shall come upon them, saith the Lord.

HAPHTORAH OF SHEMOTH, ACCORDING TO THE GERMAN JEWS.

Isaiah xxvii. 6.

6. In the future shall Jacob yet take root; Israel shall bud and blossom, and shall fill the face of the world with fruit.

7. Hath he smitten him, as he smote those that smote him? or was he slain like the slaughter of those that were slain of him?

8. In measure, by driving him forth, thou strivest with him: he removed him with his violent storm on the day of the east wind.

9. Therefore by this only shall the iniquity of Jacob be atoned; and this shall be all the fruit of the taking away of his sin; when he maketh all the stones of the altar as limestones that are beaten in sunder, when there shall not remain any groves and sun images.

10. For (by this) the fortified city shall be desolate, the habitation be forsaken, and left like a wilderness; there shall the calf feed, and there shall it lie down, and consume its branches.

יו בִּיבַשׁ קְצִירָהֹ תִּשָּׁבַּרְנָהוֹ נָשִּׁים בָאָוֹהו מְאַירָוֹת אותה בי לא עם־בִּינוֹת הוא עַל־בַּן לא־יָבַחַמְנוּ יַן עשׁהוּ וְיִצְרָוֹ לְא יְחָנֵנוּ: וְהָיָהֹ בַּיַּוֹם הַהֹּוּא יַחְבָּטׁ בּיַנִם הַהוּא יַחְבָּטֹ יְהוֹרָה מִשְּׁכְּלֶּרִה הַנָּהָר עַר־נַחַל מִּצְרָיִם וְאַתֵּה יי הָלֶקְטֶוּ לְאַחַר אֶחָר בְנֵי יִשְׂרָאֵל : וְהָיָה וּ בַּיַוֹם הַהֿוּא בּיִלְקְטֶוּ לְאַחַר אֶחָר בְנֵי יִשְׂרָאֵל יִתָּקַע בְּשוֹפָר גָרוֹל וּבָאוּ רָזְאְבְרִים בְּאֶרֶץ אֵשׁוּר וְהַנָּרָחָים בַאָרֶץ מִצְרֶיִם וְהִשְּׁמַחֲוֹנְ לֵיהֹוֶה בְּהֵר רח הַקְנֶדֶשׁ בִּירוּשָׁלָם: הווי עַטַרֶת גַאוּת שׁכֹרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נבֵּל צְבֵי רִגפְאַרְהֶעוֹ אָאשֶׁר עַל־רָאשׁ גִיא־ שְׁמָגִים הַלְּוֹמֵי יָיָן: הָנֵּה חָזָקְ וְאַפִּיּץְ לַארֹנְי כְזָרֶם בּיִ בָּרֶד שַּׁער בָּטֶב בְּנִירֶם מַיִם כַבִּירִים שְּׁטְבָּים הִנִּיחַ לָאֶרֶץ בְּיֶר: בְרַגְּלַיִם הֵרָמֵסְנָה עֲעֶעֶרֶת גֵאוּת שׁבּוֹרֵי אֶפָּרָיִם : וְהָיְהָה צִיצַת נבֹּל צְבֵי תִפְאַרְתֹּוֹ אֲשֶׁר עַלֹּ־רָאשׁ גַיָּא שָׁמָגָים כְבָכוּרָהֹּ בְּטֶּרֶם לַיִּץ יַּאֲשֶׁר יִרְאָָה הָרֹאֶה אוֹלָהּ בְּעוֹרָהּ בְּכַפְּוֹ יִבְלֵעְנָה: בַּנִוֹם הַהוֹא יְהֶיֶהוֹ יְהוָֹה צְבָאוֹת לֵעַשָּׁרֶת צְבִּי וְלְצְפִירַת הִוּפְאָרֶה דִּשְׁאָר עַמְּוֹ: וּלְרוֹחַ מִשְׁפֵּט ליושב על בומשפט ולגבולה משיבי מלחמה ַ שָעָרָה : וְגַם־אֵּלֶּהֹ בַּנִין שָׁגֹּוּ וּבַשֵּבֶר חָעֶוּ כֹהַן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁבָר נִבְרְעוּ מִן־הַיַּיִן הָעוּ מִן־הַשֵּבָר שְׁגוּ בָּראֶה פָקוּ פָּלְילְיָה: כַי כָל־שָׁלְחָנוֹת מֶלְאוּ הַיא

11. When its boughs are withered, they shall be broken off: the women come and set them on fire; for it is not a people of understanding; therefore he that made it will not have mercy on it, and he that formed it will show it no favour.— 12. And it shall come to pass on that day, that the LORD shall beat off (the fruit) from the channel of the River unto the stream of Egypt, and ye shall be gathered one by one, O ye children of Israel. 13. And it shall come to pass on that day, that the great trumpet shall be blown, and then shall come they who are lost in the land of Asshur, and those who are outcasts in the land of Egypt, and they shall prostrate themselves before the Lord on the holy mount at Jerusalem. 1. Wo to the crown of pride, CHAP. XXVIII. of the drunkards of Ephraim, and to the fading flower of his glorious ornament, which is on the head of the fat valley of those who are overcome with wine! 2. Behold, it cometh mighty and strong from the LORD, as a tempest of hail, a storm of destruction; as a flood of mighty overflowing waters, will he cast them down to the earth with force, 3. Under feet shall be trodden the crown of pride of the drunkards of Ephraim: the fading flower of his glorious ornament, which is on the head of the fat valley, shall be as the early ripe fruit before the summer; which one when he just seeth it, while it is scarcely in his hand hastily devoureth. 5. On that day shall the Lord of hosts be for a crown of glory, and for a diadem of beauty, unto the residue of his people, 6. And for a spirit of judgment to him that sitteth in judgment, and for strength to them that bring back the battle to the gate. 7. But they also have erred through wine, and reel through strong drink; priest and prophet have erred through strong drink, they are overpowered with wine, they reel through strong drink; they err in vision, they stumble in judgment.

הפטרת וארא

ביחזקאל סימן כ"ח

בּ כְּהִ־אָמֵר בְּיִ נְיִשְׁבִּוּ עָנֶשׁר־נְפָּצוּ בְּם וְנְקְדֵּשְׁרִתִּי בְּתִּים וְנְאָדֵּי בְּתִּים וְנְאָדֵּי בְּתִּים לְעֵינֵי מִן־הָעָמִים בְּשִׁרְנִי נְתְתִּי לְעֵבְדִּי הַבְּיִם וְנְקְדֵּשְׁרִתִּי בְּתִּים לְעֵינֵי מֵן־הָעָמִים בְּשִׁרְנִי עָשְׁרִנִּי לְעַבְדִּי הַּנִּיִם וְנָאְעַרְּהִּי לְעַבְּדִּי בְּתִּים וְנָאְעַרְּיִּ בְּתִּים וְנָאְעַרְּיִּ בְּתִּים וְנָאְעַרְּיִ מִּיֹם וְנָאְעַרְּיִּ בְּתִּים וְנָאְעַרְּיִּ בְּתִּים וְנָאְעַרְּיִּי בְּתִּים וְנָאְעַרְּיִּ בְּתִּים וְנָאְעַרְּיִּ בְּתִּים וְנָאְעַרְּיִּ בְּתִּים וְנָאְעָרִי בְּתִּים וְנָאְעָרִים בְּיִבּים וְנִאְיִנִים בְּתִּים וְנָאְעַרְיִּים בְּיִּים בְּיִּבְּיִים בְּיִּים בְּיִבְּים וְנִיְּאָנִים בְּיִּים בְּעִיבְּיִים וְנִיְּעָרְיִים וְנִיְּשְׁרָּאִים בְּיִּבְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִּים בְּיִבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּבְּיִּים בְּבְּיִּבְּיִים בְּיִּבְיִים בְּיִּבְּיִּבְּיִים בְּבְּיִּבְּיִים בְּיִּבְּיִּים בְּיִּבְּיִים בְּעִּים בְּיִּבְּיִים וְנִישְׁבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּבְיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְים בּיּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיים בְּיִים בְּיים בְּבְיים בְּיים בְּיים בְּבְּיבִּים בְּיבְיים בְּיים בְּיבְיים בְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּיבְים בְּיבּים בְּיבְּיבּים בְּיבּים בְּיבּיבְים בְּיבִים בְּיבּים בְּיבְיבִים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּיבּיבְיבִּים בְּיבְיבִּים בְּיבּים בְּיבּ

8. For all tables are full of vomit and filthingss, there is no 9. Whom shall he teach knowledge? and place clean. whom shall he make to understand doctrine? those that are weaned from the milk, those that are taken from the breasts. 10. For precept must be upon precept, precept upon precept; line upon line, line upon line; here a little, and there a little. 11. For (as) with stammering lips and a foreign tongue will he speak to this people; 12. When he saith unto them, This is the rest cause ye the weary to rest; and this is the refreshing; for they would not hear. 13. Therefore shall be unto them the word of the Lord precept upon precept, precept upon precept; line upon line, line upon line; here a little, and there a little; in order that they may go, and fall backward, and be broken, and snared, and taken.

XXIX. 22. Therefore thus saith the Lord unto the house of Jacob, he who hath redeemed Abraham, Not now shall Jacob be ashamed, and not now shall his face be made pale. 23. For when he seeth his children, the work of my hands in the midst of him, sanctifying my name, then will they sanctify the Holy One of Jacob, and the God of Israel will they adore.

HAPHTORAH OF VAAYRAH.

Ezekiel xxviii. 25.

25. Thus saith the Lord Gop, When I gather the house of Israel from the nations among whom they are scattered, and shall be sanctified in them before the eyes of the nations: then shall they dwell in their land that I have given to my servant Jacob. 26. And they shall dwell thereupon in

vot., n. 21

خُدُضِ لَيْهُدُهِ يُهِدُّمُ لَيَّكُمُ لَا يَعْرُبُ لَهُ فَفِيْتُ فَرَدِمُ הַשָּׁאַמָים אֹרָם מִסְבֵיבֹרָם וְיַדְעוֹ כֵי אַנְי יְהוָדֹה רש אֱלְהֵיהֶם: בַּשָּׁנָהֹ הָעַשִּׁרִּירת בַּעַשִּׂרִי בִּשְנֵים עָשֶׂר לַחֶלֶישׁ הָיֶה דְבַר־יְהוֶּה אֵלֵי לֵאמר: בֶּן־אָדֶּם שַּׁים בָּגִּיך עַרל־פַּרְעָה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וְהִנָּבֵּא עָלָיו וְעַרל־ ַ מִצְרֵיִם כָּלָּה: דַּבֵּר וְאָמֵרְתָּ כְּה־יִּאָמֵרוּ אֲרֹנֵי יֶהוֹה הְנְנֵי עָנֶבִייה בַּרְעָה מֶלֶה־מִצְלַיִם הַתַּנִים הַנָּלוּל ישרפא פֿרעול יאני אַאָּמר אַפּגר באָי יִאנִי וֹאַבּי וֹאַבּיי ַעִשִּׁירֶגני: וְגָהַהָּגִי חַחִיּׁים בִּלְחָיֶּיךְ וְהַרְבַקְתְּי רְגַרת־ יָאבֶיף בְּקשְּׁקשׁבֶעיף וְהַעַלִיתִּיף מִתַּוֹף יְאבֶׁיף וְאֵרֹע בְלֹּדְנַרָת יָשׁבֶּׁיהְ בְקַשְּׁקְשׁרֶעִיהְ תִּדְבָּק: וּנְטַשְׁרָעִיהְ הַפּּרְבָּרָה אִוֹרְהְ וְאֵתֹ כָל־דְּנֵרֵת יְאֹבֶׁיךְ עַל־בְּנֵי רַשַּׁבֶּה הַפּּוֹל לָא תַאָפֵף וְלָא תַּלְבֵּץ לְחַיַּת הָאָבֶץ וּלְעוֹף הַשָּׁמֵיִם נִהַתִּיך לְאָכְלָה: וְיָדְעוּ כָּל-וְשְׁבֵי ַמְצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוֹוֶה יַנַען הֱיוֹתֶם מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל: בְּתָפְשָּׁם בְדָּ בַבַּפֹּרְ תֵּלוץ וּבְּקַעְתַּ לְהֶם כָל־ בָּתֶרְ וּבְהִשֶּׁעָנָם עָלֶיךָּ תִּשָּׁבֵּר וְהַעֲמַרְתָּ לָהֶם כָּל־ פַרְעָנֶם: לָבָן בָּה אָפֵר אַרנֵי יֵהוֹרה הִנְנֵי פֵבֵיא אָלֵיךְ חֶרֶב וְהַכְּרַתִּי מִפֵּרְ אָדֶם וּבְהַמָּה: וְהָיְתָּה אָרץ־מִצְרַיִּם לִשְׁמָמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעִוּ כִי־אָנִי יְהוֹוֶדְה

ַגַען אָפֶר וְאָר לִי וַאֲנִי עִשְׂיתִי: לָבֵן הִנְנִי אֵלֶיךְ וְאֶל־

* בכף קרי

* חחים קרי

safety, and they shall build houses, and plant vineyards; yea, they shall dwell in safety; when I execute judgments upon all those that despoiled them round about them; and they shall know that I am the LORD their CHAP. XXIX. 1. In the tenth year, in the tenth month, on the twelfth day of the month, came the word of the Lord unto me, saying, 2. Son of man, set thy face against Pharaoh the king of Egypt, and prophesy against him, and against all Egypt: 3. Speak, and say, Thus saith the Lord God, Behold, I will come over thee, Pharaoh, king of Egypt, the great crocodile that lieth in the midst of his rivers, who hath said, Mine is my river, and I have made it for myself. 4. But I will put hooks in thy jaws, and I will fasten the fish of thy rivers unto thy scales, and I will bring thee up out of the midst of thy rivers, with all the fish of thy rivers which shall stick unto thy scales. 5. And I will east thee out into the wilderness, thee and all the fish of thy rivers; upon the open field shalt thou fall; thou shalt not be brought in, nor gathered up; to the beasts of the field and to the fowls of the heaven have I given thee for food. 6. And all the inhabitants of Egypt shall know that I am the Lord, because they have been a support of reed to the house of Israel. 7. When they took hold of thee by the hand, thou wast splintered, and didst rend for them all the shoulder: and when they leaned upon thee, thou wast broken, and madest all their loins to be at a stand. 8. Therefore thus saith the Lord God: Behold, I will bring a sword upon thee, and cut off out of thee man and beast. 9. And the land of Egypt shall be changed into a waste and ruin; and they shall know that I am the Lord; because he hath said, The river is mine, and I have made it. 10. Therefore, behold, I will be against thee, and against thy rivers,

יָאַרֶיף וְגָתַהָּיִי אֶרת־אָשֶרץ מִצְרַיִם לְחַרְבוּרוֹ חַנֶּב 11 שְׁמֶמֶרוֹ מִמְּגְרוּל סְוָגָה וְעַד־גְבְוּל בְוּשׁ: לְא הַעֲבָר־ בָהֹ רָגֶל אָדָּם וְנֶרֶגֶל בְּהֵמֶה לַא תַעַבְר־בָּה וְלֹא תִשָׁב יוַנְתַרַי אָת־אֶּרֶץ מִצְרַיִם שְׁנָח: וְנָתַרַי אָת־אֶּרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָטְׁח 🛂 🛂 אַרְבָּעִים בְתַוֹךְ וּ אֲרָצַוֹת נְשָׁמוֹת וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ עָרַים מֶחֲרָבוֹת תַהְיֵין, שְׁמָלֶּה אַרְבָּעִים שָׁנָה וַהַבְּצוֹתַי אֵת־מִצְרַיִם 13 בַּגוֹיָם וָזֶרִיתִים בָּאַרְצְוֹת: כֵי כָה אָמָר אֵדֹנֵי יֶהַוֹּה ָסֵבֵץ אַרְבָּעִים שָנָהֹ אֲקַבָץ אֶת־מִצְרַיִם מִן־הָעַמָּים ין שַבְרתוּ אֶת־שְבָוּת מָצְרַיִּם וּ שְׁמָּרה : וְשַבְרתוּ אֶת־שְבָוּת מָצְרַיִּם וּ יִּ וַהַשְּבֹרָתִי אֹתָםֹ אָרֶץ פַּתְרוֹם עַל־אֶרֶץ מְכִוּרָתֶם בּוֹ וְהֵיוּ שָׁם מַמְלָבֶרוֹ שְׁפָּלֶּה: מִן־הַמַּמְלָכוֹת תִּהְיֵה שָׁבְּלֶרהֹ וְלָא־תִּתְנַשֵּׂא עוֹר עַל־הַגּוֹנֶם וְהָּמְעַטִרּתִים יּוֹךְ לְבִלְּהָנִי רְדָוֹת בַּגּוֹיְם: וְלְאֹ־יִהְיָה עוֹד לְבֵּית יִשְׂרָאֵל 16 ַלְמָבְטָהֹ מַזְכִיר עַוֹן בִפְנוֹתָם אַחַבִיהֵם וַיִּדְעוּ כִּי אַנִי דּאַרֹגֵי יֶהֶוֹה: וַיְהִי בְעֶשְׂרֵים וָשָּׁבַעׁ שָׁנֶּרה בְּרָאשׁוֹן 17 בּאֶתֶר לַתְדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלֵי לֵאמְר: בֶּן־אָּדָׁם 18 וְבְוּכַדְרֶאצֵר מֶלֶךְ־בְּבֶּל הֶוְעֵבִיר אֶתִיחֵילוֹ עַבֹּדְה גְדֹלָהֹ אֶלֹ־צֹׁר בָל־רַאשׁ מֶקְרָח וְבַלֹּ־כָתֵף מְרוּמֶה ּ וְשָׁבָּר לֹא־הָּיָה לַוֹ וּלְחֵילוֹ מִצֹּר עַל־הָעֲבוּדָה אֲשֶׁר־ 19 עַבָּר עָלֵיהָ: לָבָׁן כָה אָמֵר אַרֹנָי וֱהוֹה הִנְנִי נֹתֵן

לנבובדראצר מלה־בבל את־אַרץ מצרים ונשא

and I will render the land of Egypt a ruin, a waste, and a wilderness, from the tower of Syene even unto the border of Ethiopia. 11. There shall not pass through it the foot of man, and the foot of beast shall not pass through it, and it shall not be inhabited forty years. 12. And I will make the land of Egypt a wilderness, in the midst of desolated countries, and her cities among the cities that are ruined shall be a wilderness forty years: and I will scatter the Egyptians among the nations, and will disperse them through the countries. 13. Yet thus saith the Lord God, at the end of forty years will I gather the Egyptians from the nations whither they shall have been scattered: And I will bring again the captivity of Egypt, and will cause them to return into the land of Pathros, into the land of their own habitation; and they shall be there an unimportant kingdom. 15. Among the kingdoms it shall be the lowest; neither shall it raise itself any more above the nations: and I will diminish them, that they shall no more 16. And it shall be no more unto rule over the nations. the house of Israel for a dependence, bringing their iniquity to remembrance, when they turn after them; and they shall know that I am the Lord God. 17. And it came to pass in the seven and twentieth year, in the first month, on the first of the month, came the word of the Lord unto me, saying, 18. Son of man, Nebuchadrezzar, the king of Babylon caused his army to perform a great service against Tyre: every head hath been made bald, and every shoulder hath been rubbed sore: yet no wages have come to him or to his army from Tyre, for the service that he hath performed against it: 19. Therefore thus saith the Lord God: Behold, I will give unto Nebuchadrezzar the king of Babylon the land of Egypt; and he shall carry away her multitude, and take her spoil, and plunder her prey; and this shall be

הַמנְּה וְשָׁלֵל שְּלָלָה וּבָזוַ בּזָּה וְהָיְתָה שָּׁבֶר לְחֵילְוּ:
בְּעָלָתוֹ אֲשֶׁר־עַבַר לָה נָתַתִּי לְוֹ אֶת־אֶבֶץ מִצְרֵיִם
אַ אֲצְמֵיחַ
בַּיִּוֹם הַהוֹּא אַצְמֵיחַ
בַּיִּוֹם הַהוֹּא אַצְמֵיחַ
בַּיִּלֹם הַהוֹּא אַצְמֵיחַ
בָּוֹכֶל לְבֵית יִשְׂרָאֵל וּלְךֶּ אֶתֵּון פִּתְחוֹן־פֶּה בְּתוֹכֵם
בַּיִּרְעִי בִּי-אֲצִי יְהוָה:

הפטרת בא אל פרעה

בירמיה סימן מ"ו

13 הַדְּכָר אֲשֶׁר דִּבֶּר וְהֹּוֹה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנְּכֵיְא לְבׁוֹא נְבְּיַבְרֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וְהֹּיְם אֶלֹיִה בְּבְּל לְהַכְּוֹת אֶת־אֶּרֶץ מִצְרָיִם בּּיְבְּיֹם וְהַשְּׁמִיעוּ בְמִנְּדֹּוֹל וְחַשְּׁמִיעוּ בְּנְּוֹך הַבְּיִבְיִם וְהַשְּׁמִיעוּ בְמִנְּדֹּוֹל וְחַשְּׁמִיעוּ בְּנְּוֹך וְהַשְּׁמִיעוּ בְּנְּוֹך וְהַשְּׁמִיעוּ בְּנְּוֹך וְהַשְּׁמִיעוּ בְּנְּוֹך וְהַשְׁמִיעוּ בְּנְּוֹך וְהַשְׁמִיעוּ בְּנְּוֹך וְהַשְּׁמִיעוּ בְּנְּוֹך וְהַבְּוֹר בְּמִּבְּוֹה עְּמִיך וְהַבְּוֹך וְהַבְּוֹר בְּמִיּבְיֹה וְשָׁבְּר מִּמְּרִים וְבְּבְּבְּיֹך עְמִּנוּ וְאֶל־אֶלְיִמְ מִוֹּלְרְהַמִּנוּ וְאֶל־בְּיִמְר מְבְּבְּר הַמִּוֹער: חֵי־יִּבְּינִוֹ נְאֶל־בְּמְּנִוֹ בְּנְקְר מִבְּנְוֹה בְּנְתְה מֵבְּרְיִמְבְּוֹת בְּנְתְה מְבֶּבְּר הַמִּוֹער: חֵי־יִּבְּנִוֹי נְאֶל־בְּתְּה מְּבְּרְ יְהְנָה וְבְּבְּר הְבְּבְוֹר בָּהְרִים וּכְבְרְמֵל בִּיְם עְבְּרִים בִּיְנְה מְבֶּר הִמְּלְר בְּנִבְיר הַמּוֹער: חֵי־יִבְּבְּוֹי נְאֶל־בְּתְּבְּבְּיִם בְּרְעָה מְּבְּר הִמְּבְרוֹן בְּיִבְּר וְתְּבְּבְּיִם בְּרְעָה מְבְּבְּר הְבְּבְּרוֹן בְּיִבְּיִם בְּרְעָה בְּבְּבְּר וְתִּבְּבִוֹים בְּרְעָה בְּבְּבְיוֹ הְנְבְיוֹת בְּבְּיִם בְּבְּבְיוֹ הְנְיִבְּה וְנְבְּיִבְּיִם בְּבְּבְיוֹ הְנְבְיִבְּים בְּבְּבְיוֹ הְנְבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹ הְיוֹבְיוֹת בְּבְיְבִים בְּבְּבְיוֹת הְשְׁבְּוֹ הְנְבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְיְבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְּבְיוֹ בְּבְבְּיוֹ בְּבְבְּיוֹת בְּבְבְּיוֹת בְּבְבְּיוֹת בְּבְבּיוֹ בְּבְבְיוֹת בְּבְבְיוֹת בְּבְיבְיוֹת בְּבְבּיוֹת בְּבְבּיוֹת בְּבְבּיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְיבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְבּיוֹת בְּבְיבְיּבְיוֹב בְּבְיוֹבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹבוֹים בְּבְבּיוֹת בְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְיבְיוֹת בְּבְיוֹת בְּבְיבְיתְיוֹ בְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְּבְיוֹת בְּבְיתוֹ בְּבְבְיוֹת בְּבְיתְיוֹ בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְיוֹת בְּבְיוֹים בְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְּבְיוֹת בְּבְיוֹת בְּבְבְיוֹים בְּבְּבְיוֹת בְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְבְּבְיוֹת בְּבְיוֹם בְּבְבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹת בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹת בְּבְיוֹבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹית בְּבְיוֹית בְּבְּבְיוֹית בְּבְי

the wages for his army. 20. As his reward for that which he hath served against it, have I given him the land of Egypt, because they wrought for me, saith the Lord God. 21. On that day will I cause to grow the horn of the house of Israel, and unto thee will I give the opening of the mouth in the midst of them; and they shall know that I am the Lord.

HAPHTORAH OF BO.

JEREMIAH XIVI. 13.

13. The word which the Lord spoke to Jeremiah the prophet, concerning the coming of Nebuchadrezzar, the king of Babylon to smite the land of Egypt. 14. Announce ye in Egypt, and publish in Migdol, and publish in Noph and in Tachpanches: say ye, Stand fast, and prepare thee; for the sword devoureth round about thee. 15. Why are thy valiant men swept away? not one hath stood, because the LORD did drive him off. 16. He caused many to fall; yea, one fell over the other; and they said, Arise, and let us return to our own people, and to the land of our birth, from the devouring sword. 17. They cried there, Pharaoh is king of Egypt, it was but vaunting; he hath let pass the time appointed. 18. As I live, saith the king, the Lord of hosts is his name, Surely as Tabor is among the mountains, and as Carmel by the sea, so shall he come. 19. Appurtenances of captivity make thyself, O thou dweller, daughter of Egypt; for Noph shall be made a waste and be left desolate without an inhabitant. 20. O fairest heifer, Egypt;

After Arrheim, who explains, "Nebuchadnezzar's threat to invade Egypt was mere vaunting, and Pharaoh remain king."

בן פּוֶרה מִצְרֵיִם הֶקֶרֶץ מִצְפָּוֹן בָּא בָא: גַם־ 21 ישָּׁכְבֶיהָ בְּקְּרְבָּהֹ כְּעָגְרֵ ישְׁרַבֵּׁק בִּי־נִם־הַפָּח הִפְּנֶוּ נָכוּ יַחְדָּיו לָא עָמֶדוּ כִי יָוֹם אֵידָם בָּא עַלֵּיהֵם עַרת בּלְבָרֶתם: קוֹבֶלְהוֹ בַּנְּחָשׁ זֹבֵלְךְ בִּי-בְחַיִּה זַבְּרֵנְ וּבְקַרְרָּמוֹרֹל בָּאוּ לָה כִחְטְבֵי עֵצִים: בָּרְתִּוּ יַעְרָהֹ 🐉 נְאָם־יְהוָּה כָּי לַא יֵחָקַרְ כִי רַבוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין לָהֶם : מְסָבֵּר: הֹבִישָׁרה בַּת־מְצָרֵיִם נְתָּנָה בִּיֵר עַם־צָפְוֹן 24 אַמר יְהוָה צְבָאוֹת בֻאלהַי יִשְׂרָבֹאל הְנְגֵי פּוֹקֵר אָל־ 25 אָמַוֹן מִנֹּא וְעַל־פַּרְעהֹ וְעַל־מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֶירָה יַנעל־מְלָבֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל הַבְּשְׁחִים בְּוֹ: וּנְתַהִּים 26 בְּיַרֹ מָבַקְשָׁי נַפְּשָׁם וּבְיֵד נְבִוּכַרְרֵאצֵר מֵלֵּךְ־בָּבֵר יּבְיֵר עַבְּבֶיו וְאַחֲבִי־בֵּן תִּשְׁבְּן כְימֵי־בֶּןְכֶם נְאָם־יְהֹוָה מַבְרָי יְעַקֹבֹ וְאַל־תִּירָ אַ עַבְדֵּי יְעַקֹבֹ וְאַל־תַחַת יִשְׂרָאֵל 27 בּיִי בְּיִלְי בְּיִלְי בי הנגי מושעה מרחוק ואתדורעה מאלרן שבים יוֹשֶׁב יַיַעָקוֹב וְשָׁקִט וְשַׁאָבוּן וְאֵין מַחָרִיד: אַֿאָה אַל־ 28 יוֹשֶׁב יַיַעָקוֹב וְשָׁקִט תִּירָא עַבְרָּי יַעַקבׁ נְאָם־יְחוֹּה כִי אִתְּדָ אָנִי בִּי אֱעֶשֶּׁה בָלָה בְּבָל־הַגוּיָם וּ אֲשֶׁר הִדַּחְתֵּיךְ שָׁפָּח וְאִתְךְּ לְאַר בַּגַעשָה בָּלָה וִיפַרִהִיוּך לַמִּשְׁבָּט וְגַקָה לֹא אַגַקְרָ:

the butcher from the north—he cometh, he cometh. Also her hired men in the midst of her are like fatted calves; for they also are turned round, are fled away together, they did not stand; because the day of their calamity was come upon them, the time of their visitation. 22. Her cry shall come like (the hissing of) a serpent; for with an army shall they march, and with axes do they come against her, as hewers of wood. 23. They cut down her forest, saith the Lorp, though it cannot be searched; because they are more than the grasshoppers, and there is no number to them. 24. Ashamed hath been made the daughter of Egypt; she hath been delivered into the hand of the people of the north. 25. The LORD of hosts, the God of Israel, saith, Behold, I will send visitation on Ahmon of No, and on Pharaoh, and on Egypt, and on her gods, and on her kings; even on Pharaoh, and on those that trust in him: 26. And I will deliver them into the hand of those that seek their lives, and into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, and into the hand of his servants: and afterward it shall be inhabited, as in the days of old, saith the Lorp. 27. But thou,—fear thou not, O my servant Jacob, and be not dismayed, O Israel; for, behold, I will save thee from afar off, and thy seed from the land of their captivity; and Jacob shall return, and he shall be at rest and at ease, with none to make him afraid. 28. Thou,—fear thou not, O Jacob my servant, saith the LORD; for I am with thee; and although I make a full end of all the nations whither I have driven thee; yet of thee I will not make a full end; and I will correct thee in measure; yet wholly I will not destroy thee.

בשופטים כימן ד' ה' אשכנזים מתחילין כאן

וּדְבוּרָהֹ אִשֶּׁה נְבִיאָּה אֵשֶׁת לַפִּירֲוֹת הֶיא שְׁפְּטֵּרוּ ַ אֶרת־יִשְׂרָאֵל בָּגָעת הַהָּיא: וְיָהִיא יושָׁבֶת מַחַת־תּשְׁר רְבוֹרָה בֵין הָרָמָה וּבֵין בֵית־אֵל בְּהַר אֶפְּרֵיִם וַיְּעַלְוּ אֵלֶיהָ בְגֵי יִשְׂרָאֵל לַמִּשְׁפָּט: וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָאֹ לְבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם מֶקֶּרֶשׁ נַפְּתָּרֶי נַתֹּאמֶר אֵלָיו וֹהַלְאַ־ אָנָה וּ יְהֹנָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמְשַׁכְּתָּ בְּתַר תָּבֹוֹר וְלָכַחְתָ, עִפְּהְ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּגֵי נַבְּחָלִי וּמִבְּנִי זְבֶלְוּן: וּמָשַׁרָתִּי צַבְּלֵיךְ אֶל־נַחַל קִישׁוּן אֶרת־ פַיסָרָא שַר־צְבָא יָבִין וְאֵת־רִכְבְּוֹ וְאֵרת־הַמוֹנְוֹ וּלְרַעַּינִיתוּ בִּינֶבְ : נֹגִּאמֶר שְּמֶּיר בֹּלְילִ אִם־מַּלְּרְבְ עָמָי וְהָלֶכָתִי וְאִם־לְא הֵלְכֵי עִמָּי לְא אֵלֵךְ: וַתּאֹמֶר ָהַלָּהְ אֵלֵהְ עִפָּהְ אָבֶפֶס כִי לֹא הָהְיֶּה הַפְּאַרְתְּהְ עַלֹּד רַוּרֶרֶךְ אֲשֶׁר אַתָּה הוֹלֵךְ כִי בְּיֵר־אִשָּׁה יִמְכָּר יְהוָה : אֶת־מִיסְרֶא וַתְּאָקם דְּבוֹרֶה וַתִּלֶּךְ עִם־בָּרָק קַּדְשָׁה יוּ וֹנִיןְעֵּלְ בָּרָלְ אֶת־וְבוּיֶּבֶן וְאֶרת־נַפְּתָּלִי בֵּוְרְשָׁה וַיַּעַל רבוֹרָה: וְחַבֶּר יִּעְשֶּׁרָת אַלְפֵּי אֵישׁ וַתְּעַל עִפְּוֹ דְבוֹרָה: וְחַבֶּר יִּ הַקִיגִי נִפְרֵר מִלַּיִן מִבְּגֵי חֹבֶב חֹרַתון מֹשֶׁח וַיִט אָחֲלֹוֹ ער־אַלון בְצַעָנַיָּם אֲשֶׁר אָת־קֶרֶשׁ: וַיַּגְדוּ לְקִיקּרָא יַ ר: נַיַּ עָלֶה בָּרֶק בֶּן־אֲבִינְעַם הַר־תָּבְוֹר: וַיַּוְעֵׁק סִיּכְּרָׁי * בצעננים קרי

HAPHTORAH OF BESHALLACH.

THE GERMANS COMMENCE HERE.

Junges iv. 4.

4. And Deborah, a prophetess, the wife of Lapidoth, judged Israel at that time. 5. And she held her sitting under the palm tree of Deborah between Ramah and Beth-el on mount Ephraim: and the children of Israel came up to her for judgment. 6. And she sent and called Barak the son of Abinoam out of Kedesh-naphtali, and said unto him. Behold the LORD God of Israel hath commanded, Go and lead on toward mount Tabor, and take with thee ten thousand men of the children of Naphtali and of the children of Zebulun. 7. And I will draw unto thee, to the river Kishon, Sisera, the captain of Yabin's army, and his chariots and his multitude; and I will give him into thy hand. 8. And Barak said unto her, If thou wilt go with me, then will I go; but if thou wilt not go with me, I will not go. 9. And she said, I will indeed go with thee; nevertheless it will not be for thy honour, on the way which thou goest; for into the hand of a woman will the Lord deliver Sisera; and Deborah arose, and went with Barak to Kedesh. 10. And Barak called together Zebulun and Naphtali to Kedesh; and there went up with him ten thousand men in his train; also Deborah went up with him. 11. Now Cheber the Kenite had severed himself from the Kenites, from the children of Chobab the father-in-law of Moses; and he had pitched his tent as far as the grove of Zaänanim, which is near Kedesh. 12. And they told Sisera that Barak the son of Abinoani was gone up to mount Tabor. 13. And Sisera called together all his chariots,

אָת־כָל־רָכְבּוֹ הְעַשַע מֵאוֹתוֹ רֶכֶב בַרְזֶּל וְאֶת־כָּל־ ידואָם אֲשָׁר אִרְּזוֹ מֶחֲרָשֶׁת הַגּוֹיָם אֶל־נַחַל קִישְׁוֹן: 14 וַתְּאמֶר דְבֹּרָה אֶל-בָּרָק לִוּם כִי זֶהַ הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַֹן יְהֹוָהַ אֶת־מִיסְרָאֹ בְיָבֶּׁךְ הַלְאֹיְהוֹוָה יָצֵא לְפָנֶּיֶךְ וַיַּבֶּרִ בָרָלְ מֵהַיר הַבְּוֹר וַעֲשֶׂרָרו אֲלָפֶּים אִישׁ אַחֲרָיו: ַנְיָהָם יְּהוְּה אֶת־מִיסְרָא וְאֶת־כָל־הָנֶרֶכֶב וְאֶת־כָל־ וַנָּהָם יְהוּוֶֹה אֶת־מִיסְרָא וְאֶת־כָל־הַנֶרֶכֶב וְאֶת־כָל־ רַהַּמַחָנֶה לְפִי־חֶרֶב לִפְנֵי בָרֶק וַיַּרֶד סִיסְרָא מֵעַל ַ הַפֶּרְכָבָה וַיָגָנִם בְרַגְּלָיו: וּבָרָק רָדֵّף אַחֲרֵי הָרֶּכֶבֹ וְאַחֲרֵי הַבְּמַחֲנֶּה עָר חֲרָשֶׁת הַגּוֹנֶם וַיִּפֻּׁלֹ כָל־מַחָנֵה זי סִיסָרָא לְפִּי־חֶּׁרֶב לְא נִשְׁאַר עַר־אֶחָר: וְסִיסְרָאֹ יִםְיּסְרָאֹ גָם בְרַגְלָיו אֶל־אָהֶל יָעֵׁל אֵשֶׁת חֵבֶר הַקִינֵי כִי שָׁלוֹם בֵין יָבֵין מֶלֶהְ־חָצוֹר ובֵּין בֵית חֵבָר הַמֵּינְי: וַתַּצֵא יָעֵלֹל לִקְרָארת סִיסְרָאֹ וַרָּתֹאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲרֹנֵי ַסוּרָה אֵלֵי אַל־תִּירָא וַיָּסַר אֵלֶּיהָ הָאֹהֱלָה וַתְכַּסָהוּ 19 בַּשְּׁמִיבֶרה: וַיָּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְּׁקְינִי־נָא מְעַט־מַיִם ַכֿי גֿמֹעי נעלפֿעַט אָע־נֿאור בּטָטַבֶּר נעדשְׁצֹּטְנּי 20 וַמְּכַמַהוּ: וַיַּאמֶר אֵלֶּירָה עֲמָד פַּתַח הָאֶהֶל וְהִיָה 20 אָם־אִּישׁ יָבֹא וּשְאַלֵּךְ וְאָמֶר הַיָּשׁ־פְּה אִישׁ וְאָמֵרְתְּ בּין: וַתַּקַח יָעַל אֵשֶׁת־חֵבֶר אֶת־יְהַר הָאֹהֶל וַתְּשֶּׂם 🕰 אָין: מַתַּקַח יָעַל אֵשֶׁת־חֵבֶר אֶת־יְהַר

אָת־הַיָּהָתָר בְרַקָּרְתוּ וַהִּצְיָּה בָּאָרֵין וְהִוּאִינִרדֶּם אָרת־הַפַּּאָקָבֶרת בְּיָּדָה וַתִּבְּוֹא אֵזְלְיוֹ בַּלְּאַט וַתִּתְּקְע

nine hundred chariots of iron, and all the people that were with him, from Charosheth Hagovim unto the river of Kishon. 14. And Deborah said unto Barak, Up; for this is the day on which the LORD hath given Sisera into thy hand: behold the Lord is gone out before thee; so Barak went down from mount Tabor, with ten thousand men after him. 15. And the Lord confounded Sisera, and all his chariots, and all his host, with the edge of the sword before Barak; and Sisera alighted from his chariot, and fled away on foot. 16. And Barak pursued after the chariots, and after the host, unto Charosheth Hagovim: and all the camp of Sisera fell by the edge of the sword; there was not left even one. 17. But Sisera had fled away on foot to the tent of Jael the wife of Cheber the Kenite: for there was peace between Yabin the king of Chazor and the house of Cheber the Kenite. 18. And Jael went out to meet Sisera, and said unto him, Turn in, my lord, turn in unto me, fear not; and he turned in unto her into the tent, and she covered him with a blanket. 19. And he said unto her, Give me to drink, I pray thee, a little water; for I am thirsty; and she opened a bottle of milk, and gave him to drink, and covered him up. 20. And he said unto her. Stand at the door of the tent; and it shall be, that when any man should come and ask of thee, and say, Is there any man here? thou shalt sav, No. 21. And Jael the wife of Heber took thereupon the nail of the tent, and placed a hammer in her hand, and went softly unto him, and smote the nail into his temple, and fastened it into the ground; but he was fast asleep and weary; so he died. 22. And,

^a This manner is entirely conformable to the writers of the Bible; they first give an account in general terms, and next they relate the particulars, which resulted to one or more of the persons in the narrative.

אָשָׁר־אַשַּׁרִר מִבּלֵח וֹנְבָא אַלְּיִנִּ וְׁנִגְּיִ מִּיםְרָאַ נִפּֿלְ יְאַרְ לְּלְרָאַרְוּ וַעַּאַמֶּר לְוּ לֵלְבְּ וֹאַרְאָּבְ מִיםֹּלִאָ נִפּֿלְ יְאַרְ לִלְרָאַרְוּ וַתָּאַמֶּר לְוּ לֵלְבְּ וֹאַרְאָּבְ מִּיםֹּלִאָ נִפּֿלְ וֹנְאָרִה וֹנְמְרִה בָּרָלֵּ רְבָּף אֶתּ-מִיסִּרָאֵ וֹמִּאֵּאַיּ

23 בֵּת וְהַיָּהָד בְּרַקּתְוֹ : וַזַּכְנֵע אֱלֹהִים בַּיַוֹם הַהֹּוּא אֵרת בְּיַן מֶלֶךְ יַבְין מֶלֶךְ יַבְּ בְּנִי יִשְׂרָאֵל : וַתַּלֶךְ יַדְ בְּנִי יִשְׂרָאֵל : וַתַּלֶךְ יַדְ בְּנִי יִשְׂרָאֵל : וַתַּלֶךְ יַדְ בְּנִי יִשְׂרָאֵל : יִשְׂרָאֵל הָלָוֹךְ וְלְשְׁיִתְ אַל יָבִין מֶלֶ דְ־בְּנְאַן עַר אֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל הַלָּוֹךְ וְלְשְׁיִתְ עַל יָבִין מֶלֶ דְּ־בְנְאַן עַר אֲשֶׁר

הַכְרִיתוּ אָת יָבִין מֶלֶלְדְ־כְנָעַן: כאן מתחילים הספרדים

לִיהוָה אָנֹכֵי אָשִּׁירָה אָוַפֵּׁר לַיִּהוָה אֱלֹהֵי יִשְּרָאֵל: לֵיהוָה אָנֹכֵי אָשִּׁירָה אָוַפֵּּר לַיִּהוָה אֱלֹהֵי יִשְּׂרָאֵל:

יְהֹוָה בְצֵאה בְּשׁעִיר בְצַאָרְדְ מִשְּׁנִה אֶּרוֹם אֶרֵץ שִּׁנִיה בְּצַאַרְדְ מִשְּׁרֵה אֶּרוֹם אֶרֵץ 4 יִהֹיָה בִּבּישׁ נָסְפוּ מֵים: בַּסְפוּ מֵם־עָבָּה נַסִים נָסְפוּ

5 הַרָנִים נָוְלוּ מִפְּנֵי יְהוֹרֶה ֹזֶה סִילֵּי מִפְּנֵי יְהוֹרָה בֶּּבְּיִי

פֿראָן בֹוֹהָראָל חַבֹּלְן זַבְּן אָר הֻפַּלְמִׁתִּי בּרַוְרָבוּ הַּצַּלְמְתִּי וְבִּלְכֵּי נְתִיבְוִת יֵלְבֶּוּ אָרָטוִת אַכְּלִיבוּ

אָרֶים מָגָּן אִם־וְרָאֶרוֹ וָרְמֵח בְאַרְבָּעִים אָּזְ לְחֵם שְׁעָרֶים מָגָּן אִם־וְרָאֶרוֹ וָרְמֵח בְּאַרְבָּעִים אָז לְחֵם שְׁעָרֶים מָגָּן אִם־וְרָאֶרוֹ וְרְמֵח בְּאַרְבָּעִים אָז לְחֵם

ס בְּיִשְׂרָאֵל: לְבִּיּ לְחֻוֹקַקַיִי יִשְׂרָאֵל הַמְּהְנַדְּבִים בְּעֵם •

ין בַּרָכָוּ יְהוָה: רְכָבֵי אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת יְשְׁבֵי עַלֹּ־מִדְין 10

behold, Barak came in pursuit of Sisera, and Jael came out to meet him, and said unto him, Come, and I will show thee the man whom thou seekest; and he came to her, and behold, Sisera was lying dead, with the nail in his temple. 23. So God subdued on that day Yabin the king of Canaan before the children of Israel. 24. And the hand of the children of Israel became constantly heavier against Yabin the king of Canaan, until they had destroyed Yabin the king of Canaan.

[THE PORTUGUESE COMMENCE HERE.]

CHAP. V. 1. Then sang Deborah with Barak the son of Abinoam on that day, saying, 2. When depravity had broken out in Israel, then offered themselves willingly the people; (therefore) praise ye the LORD. Hear, O kings; give ear, O princes; I, unto the LORD I will sing; I will sing praise to the LORD the God of Israel. 4. Lord, at thy going forth out of Seir, at thy marching along out of the field of Edom, the earth trembled, also the heavens dropped, also the clouds dropped water. 5. The mountains melted from the presence of the Lord, yonder Sinai, from the presence of the Lord the God of Israel. 6. In the days of Shamgar the son of Anath, in the days of Jael, the highways were unoccupied, and those who travelled on roads walked through by-paths. 7. Desolate were the open towns in Israel, they were desolate, until that I arose, Deborah, that I arose a mother in Israel. chose new gods; then was war in the gates: was there a shield seen or spear among forty thousand in Israel? My heart belongeth to the governors of Israel, that offered themselves willingly among the people; praise ye the LORD. 10. Ye that ride on white asses, ye that sit in judgment,

11 וְהְרְבֵנִי עַרִי-בֶּבֶרְ שִּׁיחוּ : מִקּוֹר מְחַצְצִּיִם בֵּין מַשְּאַבּים שֶם יְתַנּוֹ צִרְקוֹת יְהֹוָה צִרְקֹת פִרְזונְו יַרָרוּ לַשְּעָרֵים עַם־יְהַוָּה: עוּרֵי עוּרָי בּיִשְּׂרָאֵל אָז יָרְרוּ לַשְּעָרֵים עַם־יְהַוָּה: עוּרֵי עוּרִי 12 דְבוֹלָרה עוּרִי עוּרִי דַּבְרִי־שִׁיר קוּם בָּרֶק וְשְׁבֵה יַבֶּר שָׂרִיר לְאַדִּירִים עֲם 😘 🌣 🌣 אָן יְרֵד שָׂרִיר לְאַדִּירִים עֲם 😘 11 יְהוֹּרה יְרַר-קָּי בַּגִּבוֹרִים: מִנֵּי אֶפְּרַיִם שָׁרְשָׁם בַּעַמָבֵי ק אַחַבֶּיך בנִיָמָין בַּעַמָמֶיך מִנִּי מָכִּיר יַיְררוּ ימַן מְשָׁבִים וּמִּוְבוּלֶּן מְשְבִים בְּשֵׁבֶט סֹפֵּר: וְשָׁבִי בְּשֵׁבֶט בְּיִשְׂשׁכָרֹ עִם־־דְּבֹּרָרוֹ וְיִשָּׁשׁכָרֹ בֵּן בָּרָק בְּעָמֶק ישָׁלַח בְרַגְּלֶיו בִּפְּרַלוֹת רְאוּבֵּן גְּדֹלִים חִקְקִי־לֵב: 16 לַשָּׁרוּ יָשַּׁבְרָה בֵּין הַמִּשְׁפְּרַתִים לִשְׁמֻע שְׁרְקוֹרת יַנְרָרִים לִפְלַנְוֹת רְאוּבֵן נְרוֹלִים חִקְרֵי־לֵב: נִּלְעָׁר בָּעַבֶר הַיַּרְבֵּן שָׁבֵּן וְדָּן לָפָה יָגָוּר אָנִיֻוֹת אָשֵׁר יָשַׁבֹ יַבְלוּן עָם חֵבֶף אָ לְחַוֹּף יַבְּּיוֹם וְעַל־מִבְּרָצֵיוֹ יִשְׁכְּוֹן: וְבָלוּן עָם חֵבֵף 18 19 נַבְּשָׁוֹ לָמִוּת וְנַבְּתָּלֵי עַל מְרוֹמֵי שָׁרֵה: בָּאוּ מְלָכִים ּגִלְּחָמוּ אָז גִלְחָמוּ מַלְבֵי כְנַּעון בְּתַעָגָךְ עַל־מֵי מְגְרֵוֹ בּצַע בֶּסֶף לָא לָקָחוּ: מוְ־שָׁמֵיִם נִלְחָמוּ הַכְּוֹכָבִים מוּ בּבְּסְסִלּוּהָם גִלְחֲמָהּ אָם סִיסְרָא: גַחַל קִישוֹן בְּרָבֶּם בּוּ מְסָבָא: בַּחַל ינַחַל קְרוּמִים נַחַל קִוּשֶׁוֹן תִּרְרְכִי נַבְּשָׁי עִוֹ: אָז הָלְמָוּ 🗠 22 23 עַקְבֵי־סָוּם מְדֵּהַרָוֹת דֵּהַרְוֹרת אַבִּירֵיו: אוֹרוּ מֵרוֹז אָמַרֹ מַלְאָך יְהוֹּה אָרוּ אָרוֹר יִשְׁבֵיהַ כַּי לֹא־בָּאוֹּ

and ye who walk by the way, utter praise! 11. (Urged on) by the voice of those who divide (the flocks) at the watering wells, there shall they rehearse the benefits of the LORD, the benefits toward his open towns in Israel: then went down to the gates the people of the Lord. 12. Awake, awake, Deborah! awake, awake, utter a song! up, Barak, and lead away thy captives, son of Abinoam. obtained dominion a few that had escaped for the nobles among the people—the Lord gave me dominion over the mighty. 14. They whose root is out of Ephraim were against Amalek; after thee, Benjamin, with thy armies: out of Machir came down lawgivers, and out of Zebulun they that handle the pen of the writer. 15. And the princes of Issachar were with Deborah; yea Issachar, the support of Barak; into the valley he hastened down in his train; at the streams of Reuben there were great thoughts of heart. 16. Why dost thou sit among the sheepfolds to hear the bleatings of the flocks? At the streams of Reuben there were great searchings of heart. 17. Gileäd abode beyond the Jordan; and Dan—why did he tarry in ships? Asher remained on the sea-shore, and abode near his bays. Zebulun is a people that jeoparded its life unto death, and Naphtali—on the high places of the (battle) field. 19. There came kings, they fought, then fought the kings of Canaan in Taänach by the waters of Megiddo; gain of money they took not. 20. From heaven they fought; the stars in their courses fought against Sisera. 21. The river of Kishon swept them away, that ancient river, the river Kishon; step along, O my soul, in victorious strength. stamped the hoofs of the horses through the prancings, the prancings of his mighty ones. 23. Curse ye Meroz, saith the messenger of the Lord, yea, curse ye its inhabitants; because they came not to the help of the LORD, to the help

הפטרת וישמע יתרו בישעה סימן ו'

בְּשְנַת־מוֹת הַמֵּלֶךְ אֲזִיֶּהוּ וַאֶּרְאֶה אֶת־אַרֹנָי ישֵׁב
 עַל־כְּפָא רָם וְנְשֵּׂא וְשׁוּלֶיוֹ מְלֵאִים אֶת־הַהַיִּכְלֹ:
 שְׁרַבִּים שֲשׁ כְנְפַיִם
 שְׁרַבִּים שֵשׁ כְנְפַיִם

of the Lord among the mighty. 24. Blessed above women shall be Jael the wife of Cheber the Kenite, above women in the tent be she blessed. 25. Water he asked, milk she gave him; in a lordly dish she brought him cream. Her hand she put to the nail, and her right hand to the workman's hammer; and she hammered Sisera, she struck his head, and crushed and smote through his temple. Between her feet he bowed, he fell, he lay: between her feet he bowed, he fell; where he had bowed, there he fell down bereft of life, 28. Out of the window looked and moaned the mother of Sisera, through the lattice, Why is his chariot so long in coming? why tarry the wheels of his chariots? 29. The wise among her ladies answered her, she also returned a reply to herself, 30. Will they not find,—divide booty? one maiden, two maidens for every man, a booty of coloured garments for Sisera, a booty of coloured embroidered garments, coloured double-worked garments round the necks of the captives. 31. Thus may perish all thy enemies, O LORD; but may those that love him be as the rising of the sun in his might. And the land had rest forty years.

HAPHTORAH OF YITHRO.

Isaiah vi. 1.

CHAP. VI. 1. In the year of king Uzziah's death I saw the Lord sitting upon a throne, high and exalted, and his train filled the temple. 2. Seraphim were standing around him, each one had six wings; with two he covered

יוֹלְבּ-לֵרִנוּ זֹאַמֹּר בִּיּנִנִּי הֻּלְּטִנִּי: זַיֵּאמֵּר לֵּנִוּ זֹאַמֹּר בִיּנִנִּי הֻּלְּטִנִּי: זַיֵּאמֵּר לֵנְ זִּאָמַר בִּיּנִנִּי הֻּלְּטֵנִי: זַיֵּאמֵר לֵנְ זִּאַמַר בִּינִּנִּי הַלְּטֵנִי: זַיֵּאמֵר לֵנְ זִּאמֹר בִּינִּנִּי הַלְּטֵנִי: זַיֵּאמֹר לֵנְ זִּאמֹר בִּינִּנִּי הַלְּטֵנִי בִּינִּי אַמֵּר אַחִּבְּטִּי וּלְּזִּר נִאָּמָר בִּינִּנְ בִּעְּנִּי בִּינִּי בִּינִּ בְּעִּים וּלְזִר בִּינִּמִיר בִּינִּ אַמֹּר בִּינִּי בִּינִּי בִּינִּי בִּינִי בִּינִּי בִּינִּי בִּינִי בִּינִּי בִּינִי בִּינִי בִּינִּי בִּינִי בִּינִי בִּינִּי בִּינִי בִּינִּי בִּינִי בִּינִי בִּינִי בִּינִּי בִּינִי בִּיִּ בְּעִּים בְּעִּנִּי בִּינִי בִּינִי בִּינִי בִּינִי בִּינִי בִּינִי בִּיִּ בְּעִּים בְּעִּבְּיִם בְּעִּנְים בְּעִּנִּים בְּעִּנִּים בְּעִנִּים בְּעִּנִים בְּעִנִּים בְּעִּיִם בְּעִּנִים בְּעִּיִּם בְּעִּנִים בְּעִּיִּם בְּעִּיִּם בְּעִּים בְּעִּים בְּעִּיִּם בְּעִּיִּם בְּעִּיִּם בְּעִּים בְּעִים בִּיִּבְּעִים בְּעִּבְיִּם בְּעִּיִּם בְּעִּיִם בְּעִּנִּם בְּעִּיִּם בְּעִּבְּעִים וְּעִּבְּעִים וְּעִּבְּעִּם בְּעִּיִם בְּעִּיִם בְּעִּנִּים בְּעִּיִּם בְּעִּיִּם בְּעִּיִּם בְּעִּיִּם בְּעִים וּנְנִים בְּנִינִים בְּנִים בְּעִּיִם וּנְעִּבְּבְּיוּ בְּבְּעִים בּּנִים בְּעִּבְּים בְּנִינִּם בְּנִים בְּבְּעִים וּנְעִים בְּעִּבְּים וּנְעִּבְּים בְּנִינִים בְּעִּבְּים בְּעִּבְּים בְּנִּעְם בְּעִּבְּיִים וּנְעִּבְּיִים בְּיִּעִּים וּעִּבְּבְיים בְּנִינִּים בְּנִים בּיִּבְּבְּיִים בְּיִּבְּבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִּבְּבְּיִים בְּנִים בְּעִּבְּים וּוּבְּבְּים בְּבְּבְּעִים וּבְּבְּעִים וּנְעִבְּעִים בְּעִּבְּעִים בְּיִּבְּעִים בְּעִּבְּעִים וּנְעִּנְעִים בְּיִּבְּעִים בְּיִּבְּעִים בְּנִינִּים בְּעִּנִּים בְּיִּבְּעִים וּנְבְּעִים בְּנִינִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּנִים בְּבְּבְּעִים וּבְּבְּעִים בְּבְּעִים וּבּבְּעִים בְּיִּים בְּבְּעִּבְּעִים וּבְּבְּעִים בְּבְּעִים בְּיבְּים בְּבְּעִים בְּיִּבְּים בְּבְּעִּים בְּבְּיבְּים בְּבְּים בּּיבְּיִים בְּיִּבְּים בּּבְּיוּבְּים בּּבְּיוּבְּים בְּבְּיִים בּּבְּיבְּים בּּבְּיִּים בּּיִּבְּים בּּבְּבְּים בּּבְּים בּּבְּים בּּבְּבְּים בּּבְּיבְּיִּים בְּבְּים בְּבִּים בּּבְּבְּים בְּב

רָעָם הַזֶּה שִּמְעֵּי שָׁמֹוּעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאָוּ רָאָוּ וְאַל־ בּרָנְי הַבְּבֶר וְעִינְי הַבְּבֵר וְעִינְי הַבְּבֶר וְעִינְי הַבְּבֶר וְעִינְי הַבְּבֵר וְעִינְי יִשְׁמָע וּלְבָבְוֹ יָבֵין הַיִּאָי פָּן־יִרְאָּרה בְעִינִיו וּבְיָּאוֹנְיו יִשְׁמָע וּלְבָבְוֹ יָבֵין הַיִּאָי פָּן־יִרְאָּרה בְעִינִיו וּבְיָּאוֹנְיו יִשְׁמָע וּלְבָבְוֹ יָבֵין

ייָיאֶע פּן יִּי מָּי י בְעֵבָּי יִּבְּיְנְיְ . יִּשְּׁטְע יִיְבְּבְּי יָבְּן ¹¹¹ יְשְׁבַ וְּרָפָּא לְּוֹ: וָאֹמֵׁר עַר־מָרַאַי יְּשְׁבְּן יוֹשֵׁב וּכָתִּיםׁ מֵאֵין יוֹשֵׁב וּכָתִּיםׁ מֵאַין ¹²² בּשָׁר אִם־שָּׁאוּ עָרִים מֵאַין יוֹשֵׁב וּכָתִּיםׁ מֵאַין ¹²² בּבָּין וְרָאֲדָמָה הִּעִּשָּׁאָה שְׁמָמָה: וְרִחַקּ יְהוָּה אֶת־¹²²

יוֹעוֹר כָהֹ עַשִּׂיִרְיָּה וְשָּׁבָה וְהָיִתֵּה לְבָעֵר בָּאֵלֶה וְבָאַלּוֹן אֲשֶׁר בָשַׁלֶּכָת מַצֶּבָת בָּם וֶרַע קְדֶשׁ מַצַבְּהָהּ: בְּשַׁלֶּכָת מַצֶּבָת בָּם וֶרַע קְדֶשׁ מַצַבְהָהּ:

his face, and with two he covered his feet, and with two did he fly. 3. And one cried unto the other, and said, Holy, holy, holy is the LORD of hosts; the whole earth is full of his glory. 4. And the posts of the threshold shook at the voice of those that cried, and the house was filled with smoke. 5. And I said, Wo is me! for I am lost; because a man of unclean lips am I, and in the midst of a people of unclean lips do I dwell; for the King, the LORD of hosts have my eyes seen. 6. Then flew unto me one of the seraphim with a live coal in his hand, with the tongs had he taken it from off the altar: 7. And he touched therewith upon my mouth, and said, Lo, this hath touched thy lips; and thy iniquity is departed, and thy sin is forgiven. 8. And I heard the voice of the Lord, saying, Whom shall I send, and who will go for us? And I said, Here am I; send me. 9. And he said, Go, and say unto this people, Hear indeed, but understand not; and see indeed, but perceive not. 10. Obdurate will remain the heart of this people, and their ears will be heavy, and their eves will be shut; so that they will not see with their eyes, nor hear with their ears, nor their hearts be intelligent, so that they be converted, and be healed. 11. And I said, How long Lord? And he said, Until that the cities be left waste without an inhabitant, and the houses without man, and the soil be made desolate as a wilderness, 12. And the LORD will have removed far away the men, and great be the depopulation in the midst of the land. 13. And should a tenth part thereof yet remain, it will again be removed; (yet) like the linden and the oak, which, when they cast their leaves, retain their stems, so remaineth the holy seed its stem.

[THE PORTUGUESE END HERE.]

כאן מסיימין הספרדים אכל האשכנזים מוסיפין ויהי בימי

וֹוֹבִי בּימֹי בָּלְטָׁו בּּוֹרוּנִלָם בּוֹרְאַנִּישוּ מֹבּלְ וְהוּנִּישׁ אַלָּט בּוֹ-נְמַלְינָם וּפָּׁנֹט בּוֹ-נִמַלְינִיוּ מֹלֵּנִי יִשְׂרָאֵל יְרַוּשָׁבֵּם לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ וְלָא יָכָל לְהַלָּחֵם עַלֵיהָ : וַיָּגַּר לְבַיַת דָּוִר לֵאמֹר נָחָה אָרֶם עַל־אָפָרָיִם יַנָגַע דְּלַבָּבוֹ וּדְלַבָב עַמֹּוֹ בְנְוֹע עֲצִי־יָעֵר מִפְּגֵי רְוּחַ: וֹנִאמֶר יְהוָדֵ מֶּבּ-יְשַׁעְיָהוֹ צֵא־נָא דִּלְרָבִאת אָחָוּ אַתָּה וּשְאָר יָשַוּב בְּנֶרָּ אֶל־קְצֵּה הְעַעַלֹרת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֶל־מְסִלַּרוּ שְׁרֵה כוֹבֶס: וְאָמַרְהַ אֵׁלְיוּ דָשְׁמֵר וְהַשְּׁמֵט אַל־תִּירָא וּלְבָבְךְּ אַל־זֵלַךְ מִשְׁנֵי זַנְבָוֹרת הָאוֹרֵים הָעַשְׁנִים הָאֵלֵה בָחַרִי־אַף רְצֵין וְאָרֶם וּבֶּן־רְמַלְיָהוּ: יַעו בִי־יַעִץ עָלֶיךְ אָרָם רָעָה אָפְרַיִם וּבֶּן־רְמַלְיָהוּ לֵאמְר : גַעֲבֶה בִיהוּדָרה וּנְקִיצֶּנָה וְנַבְּקּעֶנָה בּאַלֵינוּ וְנַמְלִיךְ מֶּבֶּלְ בְתוּבָּה ַאָת בֶּן־טָבְאַל: בִי־יֶלֶד יָלַר־לָנוּ בָן נִתַּן־לָנוּ וַתְּהֵי הַפִּשְׂרָה עַל־שִׁכְמֵו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בֵּבֶּא יוֹעֵץ אֵל גְבּוֹר אָבִי־ַעָר שַּׁר־שָׁלְוֹם: רְשׁׁרְבָׁה הַמִּשְׂרָה וּלְשָׁלַוֹם אַין־בִּץ עַל־כִפָא דִוּד וְעַל־מַמְלַבְהוֹ לְהָבָין אֹרָהֹ וּלְפַעֶלָה בְּמִשְׁפָט וּבִצְרָקֶרה מֵעַרָּה וְעַר־עוֹלֶּם קַנְאַת יְהוָֹה צְבָאוֹת תַּעַשֶּׂה־זְאת:

* למרב**ה** קרי

[THE GERMANS ADD:]

1. And it came to pass in the days of Achaz the son of Yotham, the son of Uzziah, king of Judah, that Rezin the king of Syria, and Pekach the son of Remaliah, king of Israel, went up toward Jerusalem to war against it; but could not prevail against it. 2. And it was told unto the house of David, saying, Syria is encamped with Ephraim; and his heart trembled, with the heart of his people, as the trees of the wood are shaken before the wind. 3. And the Lord said unto Isaiah, Go forth now to meet Achaz, thou with Sheär-vashub thy son, at the end of the conduit of the upper pool, on the highway of the fuller's field; 4. And say unto him, Take heed, and be quiet; fear not, and let thy heart not become faint before these two stumps of smoking firebrands, before the fierce anger of Rezin with Syria, and of the son of Remaliah. 5. Because Syria have taken evil counsel against thee, (with) Ephraim and the son of Remaliah, saying, 6. Let us go up against Judah, and assail it, and let us make a breach therein for us, and set up as king in the midst of it, the son of Tabeäl.

IX. 5. For a child is born unto us, a son is given unto us, and the government is on his shoulders; and his name is called, Wonderful, counsellor of the mighty God, of the everlasting Father, the prince of peace. 6. For the increase of the government, and for peace without end, upon the throne of David and upon his kingdom, to establish it and to support it through justice and righteousness, from henceforth and for ever; the zeal of the Lord of hosts will do this.

אבל בפ' שקלים מפטירין של שקלים אפילו אם הוא ר"ח או מחר חרש

בירמי' סימן ל"ר

- ברת הַשָּלָךְ צְּרְקּיָהוּ בְּרִירת אֶתְיבָּלִיהְעָם אֲשֵׁר º ברת הָשָּלֶךְ צִּרְקּיָהוּ בִּרִירת אֶתִיבָּלִיהָעָם אֲשֵׁר º
- יש אָרי אָשַׁלַּם לְּקְרָא לָהֶם דְּרְוֹר: לְשַׁלַּח אָישׁ אֶת־ 9 בִּירְוֹשָׁלַם לְקְרָא לָהֶם דְּרְוֹר: לְשַׁלַּח אָישׁ אֶת־ 9 בִּירְוֹשְׁלִם עַבְרִיָּה חָפְּשִׁים עַבְּרִיּיָה וְהָעַבְרִיָּה חָפְשִׁים
- ינְיִשְׁמְעוּ לְבִּלְתְּיִי עֲבָר-בֶּם בִּיהוּרָי אָחָירהוּ אִישׁ: וַיִּשְׁמְעוּ בָּלְרָתִי תְּלָשׁלֵח בָּלִ-חַשָּׁרִים וְבָל-חָעָם אֲשֶׁר-בֵּאוּ בַבְּרִית קְּלֹשְׁלֵח אֵישׁ אֶת-שִּבְּחָתוֹ חָפְשִׁים לְבִלְתִי אֵישׁ אֶת-שִּבְּחָתוֹ חָפְשִׁים לְבִלְתִי
- עור וויִשְׁמְעוּ ווִישַׁלְחוּ: ווִישׁׁמְעוּ וַיִּשְׁלְחוּ: עַּבְּר־בָּם עוֹר וְיִשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ: וַיִּשׁוּבוּ אַתְר בְּיִעְבְרִים וְאָת־רַדִּשְׁבְּחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְחִוּ
- רבר־ וַיְהָי רַבָּר־ וְלִשְׁפָּחְוֹת: וַיְהַיִּ רְבַר־ בַּר־ וְלִשְׁפָּחְוֹת: וַיְהַיִּ רְבַר־ וֹבְרַ
- אַבּוִעִּיבֶּם בּיִּוִם בּוִגאַי אוִנִּם מֹאֵבׁנוֹ מֹאַבּנּי יְהוֹּה אֶבְנִתִּי יִשְּׂרִאַלֵּם אַנְכִּי בּּכֹּהִי בְּנִיתְ אָרִר זו יְהוַּה אֶבְנִתִּי יִשְּׂרִאָּת אַבּנְי בּּכֹּהִי בְּנִית אָרִר. זו יְהוַה אֶבְיִרְמִּיְּהוּ מֵאָרוּ יְהוֹּה לֵאמִר: בְּנִיאַמֵּר
- יתְשַׁלְחוֹר הַעָּבָרִים לֵאמְר: מָקַץ שָׁבַע שְׁנִּים הְעַבָּרִים לֵאמְר: מָקַץ שָׁבַע שְׁנִּים הְעַבָּרְר בְּשִׁלְחוֹר הַעָבָרִר אֲשֶׁר יִפְבֶר לְּךְּ וַעַבְּרְךּ שֵׁשׁ שִּׁנִים וְשָׁלַחְרָזוֹ הַעְבְרִי אֲשָׁר וְלֹא־שָׁמְעַוּ אֲבְוֹתֵיבָם שְׁנִים וְשָׁלַחְרָזוֹ חָפְשִׁי מֵעְפֶּרְ וְלֹא־שָׁמְעַוּ אֲבְוֹתֵיבָם שִׁנִים וְשָׁלַחְרָזוֹ חָפְשִׁי מֵעְפֶּרְ וְלֹא־שָׁמְעַוּ אֲבְוֹתֵיבָם
- בוּ אַרַל הְשָׁר בְּעִינֵּי לְקְרְא דְרְוֹר אַישׁ לְרֵעֲהוּ וַרְּאָעַשָּׁוּ אֶת־הַיָּשָׁר בְעֵינֵי לְקְרָא דְרְוֹר אִישׁ לְרֵעֲהוּ וֹכִבעוּ יִּיִם קּרי*

HAPHTORAH OF MISHPAHTIM.

[But if it be the Sabbath before Adar or Rosh Chodesh Adar, they say the Haphtorah of Shekalim, 2 Kings xi. 17, which see.]

JEREMIAH XXXIV. 8.

8. The word came unto Jeremiah from the Lord, after the king Zedekiah had made a covenant with all the people who were at Jerusalem, to proclaim among themselves liberty; 9. That every man should dismiss his manservant, and every man his maid-servant, being a Hebrew man or a Hebrew woman, free; so that no man among them should exact labour of a Jew, his brother. 10. And all the princes hearkened, with all the people, who had entered into the covenant, that every one should dismiss his man-servant, and every one his maid-servant, free, that none should exact labour of them any more; and they obeyed, and dismissed them. 11. But they turned afterward, and they brought back the men-servants and the maid-servants whom they had let go free, and subjected them to be men-servants and maid-servants. 12. And the word of the Lord then came to Jeremiah from the Lord. saving, 13. Thus saith the Lord, the God of Israel,-I made a covenant with your fathers on the day that I brought them forth out of the land of Egypt, out of the house of bondmen, saving, 14. At the end of seven years ye shall dismiss every man his brother the Hebrew, who may have been sold unto thee; and when he hath served thee six years, thou shalt dismiss him free from thee; but your fathers hearkened not unto me, and inclined not their ear. 15. And ye turned this day, and did what is right in my eves, to proclaim liberty every man to his neighbour; and

VOL. II. 23

וַתְּכְרְתַוּ בְרַיתֹּ לְפָּנֵי בַבֵּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמֶי עָלֶיו: 16 וַהְשָּׁבוֹ וַהְחַלְּלוֹ אֶת־שְׁבִּי וַחָשָׁבוּ אָישׁ אֶת־עַבְרוֹ וֹאַישׁ אָרר־שָׁפְּחָרֹנוֹ אֲשֶׁר־שָׁלַחְתֵּם חָפְשִׁים ּלְנַפְּשֶׁם וַתִּכְּבְשַׁוּ אֹתָם לִהְיַוֹּח לָבֶּׁם בַּלְעַבָּרִים יוֹ וְלִשְבָּחְוֹת: לָבֵן בְה־אָמֵר יְהוָרה אַתֶּם לְא־שְׁמַעְתֶּם בּיּ בַּלַי לְקָרָא דְרֹוֹר אִישׁ לְיָבָחָיו וְאַישׁ לְרֵעֶר־וּ הִנְנִי קֹבֵא לֶבָּם דְרוֹר נְאָם־יְחוָה אֶל־הַהָּבָב אֶל־־הַזּבֶבֶר וְיֶבֶל־הָרֶעָׁב וְגָרַתִּהֵי אֶרְכֶם לְזַוְגְעָה לְכָל מַמְלְכָוֹת ירָתְיּ אֶרִץ: וְנָתַתִּי אֶרת־הָאֲנָשִׁים הָעְבְּרִים אֶת־בְּרִהִיי 18 אָשֶׁר לְא־הַהָּלִימוּ שֶׁרת־דְּבְרֵי הַבְּרִירת אֲשֶׁר כְרֶרְתוּ ּלְפָּגֶי הָעַנֶּלֹ אֲשֶׁר כָרְתִּוּ לִשְנַיִם וַיַעַבְרָוּ בִּין בְּהָרָיו: שַּבִּי יְהוּדָּרה וְשָׁבִי יְרוּשׁלֵם הַפָּרִסִים וְהַבְּהְּגִּים וְכְלֹ עם הָאֶרֶץ הָעַבְּלִּים בֵין בִּחְרֵי הָזְעַנֶּלֹ: וְנָחַתַּי אוֹהָםֹ 🖘 בְיַר אִיְבֵיהֶּם וּבְיֵר מְבַקְּשֵׁי נַפְּשֶׁם וְקְיְתָה נִבְּלָתָם יוֹאֶרץ: וְאֶרת־ וּלְבֶהֱמַרת הָאָרֶץ: וְאֶרת־ בַּלְמַאֲלָל לְעוֹף הַשָּׁמֵיִם וּלְבֶהֱמַרת הָאָרֶץ: וְאֶרת־ צַרְקֹיָהוּ מֶלֶרִייְהוּרָה וְאֶרת־שָׁרָיו אֶתֵן בְּיַרַ אְיָבֵיהֶּם וּבְיַד מְבַקּוֹשֵׁי נַבְּשֶׁם וּבְיַר חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶּׁל הְעֹלִים מַעַלִיבֶם: הִגְנִי מְצַנִּה נָאָם־יְהוָה וַהֲשָּׁברֹנִים אָל־ 🗠 מֵעַליבֶם הָעָיר הַזּאָרתֹ וְנִלְחֲמָוּ עָלֶּיהָ וּלְכָרְוּהָ וּשְׂרָפָּהָ בָאֵשׁ אָפָר יָהוּדֶה אָתַּן שְׁמָמָה מֵאֵין ישַׁכּ: כָּה אָפֵר אָבֶר יָהוּדֶה אָתַּן שְׁמָמָה מֵאֵין יְהוָּרה אִם־לֹא בְרִיתֵי יוּמָם וָדֶלְיְלָה חֶקּוֹרת שָׁמַיִם * לזיעורו קרי

ye made a covenant before me in the house over which my name is called; 16. But ye turned (again) and profaned my name, and ye brought back every man his servant, and every man his handmaid, whom we had set at liberty at their pleasure, and subjected them to be unto you for menservants and for maid-servants. 17. Therefore thus saith the Lord. Ye indeed have not hearkened unto me, to proclaim liberty, every one to his brother, and every one to his neighbour; behold, I proclaim a liberty over you, saith the Lord, to the sword, to the pestilence, and to the famine; and I will make you an abhorrence unto all the kingdoms of the earth. 18. And I will give the men that have transgressed my covenant, who have not performed the words of the covenant which they had made before me, at the calf which they cut in twain, and between the parts whereof they passed, 19. The princes of Judah, and the princes of Jerusalem, the eunuchs, and the priests, and all the people of the land, who have passed between the parts of the calf; 20. I will give even them into the hand of their enemies, and into the hand of those that seek their life; and their dead bodies shall become food unto the fowls of the heaven, and to the beasts of the earth. Zedekiah the king of Judah and his princes will I give into the hand of their enemies, and into the hand of those that seek their life, and into the hand of the army of the king of Babylon, that are (now) gone away from you. 22. Behold, I will command, speaketh the LORD, and bring them back to this city; and they shall fight against it, and take it, and burn it with fire; and I will make the cities of Judah a desert without an inhabitant.

XXXIII. 25. Thus saith the LORD, If my covenant be not with day and night, if I have not made the laws of

...

ישָׁחֵק וְוַעֲעֻקֹב בִּי־אָשְׁמָתִי : גַּם־זְרַע יַּעֲקוֹב וְדָוֹר עַבְּרָהָם אֶמְיִם אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם פּקּ ישְׂחֵק וְוַעֲעֻקֹב בִּי־אָשְוֹב אֶרת־שְׁבוּהָם וְרְחַמְתִּים: ישְׂחֵק וְוַעֲעֻקֹב בִּי־אָשִּוֹב אֶרת־שְׁבוּהָם וְרְחַמְתִּים:

הפטרת תרומה

במלכי' א' סימן ה'

ייהוֹד נָבָן חָבְּמָה לִשְׁלְמֹה בַּבְּאֲשֶׁר הַבֶּרְתוּ בַּרִיר שְׁנִיהָם ישׁלֹם בֵּין חִירָם וּבִין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ בְּרִיר שְׁנִיהָם יִּשְׁלֹם בֵּין חִירָם וּבִין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ בְּרִיר שְׁנִיהָם יִּשְׁלֹם בֵּין חִירָם וּבִין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ בְּרִיר שְׁנִיהָם יִּשְׁלֹם בַּחֹדְשׁ חְבָּב בְּחָד חֲבֶּשׁ יִהְיִּוּ בַּלְּבְנוֹן שְׁנִים יְּשְׁלֹמְה בַּבְּיִם מָּבְל וּשְׁנִים אֶבֶּף חֹצֵב בְּהָר יִשְּׁרְשִׁים אֶבֶּר חֹצֵב בְּהָר יִשְׁלְשִׁה בַּבְּים וְּשְׁלֹמֹה וַיִּבְּיִם אֶבֶּר חַבְּבְּים וְשְׁלֹמֹה וְיִבְּיִם בְּעִבְים אֶבֶּר חַבְּבִּים אֶבֶּר חִבְּבִים וְהָבְּעִם הְשְׁלְשׁ מֵאְוֹת חְרָבְים בְּעְשׁלְמִה בְּבְיר חִבְּבְּים וְהָבְּעִם הְשְׁלְּחֹ בְּנִים וְהָבְּעִים אֶבֶּר חִבְּבְּעִם מָאְוֹת בְּבְנִים בְּעִבְים וְהָבְּבְּעִם הָשְׁלְחִ בְּבְיִים וְהָבְּעִם הְעִשִׁים בְּבְּיִם וְהַבְּבְעִם וְיִבְּבְּעִם וְנִים שְׁנָח וְבִּבְּבְים וְהַבְּבְעִם וְיִבְּלְם בִּיְרוֹ בְּנִים וְהָבְּעִם וְהַבְּבְּעִם וְיִבְּבְּעִם וְיִבְּבְּעִם וְהָבְּבְעִם וְהָבְּבְעִם הְעִשְׁים בְּבְּיִם וְּהַבְּעִים וְהָבְּבְעִם וְהָבְּבְעִם וְיִבְּבְּעִם וְיִבְּנִים שְׁנָח וְבְבְּבְעם הְבְּעִים וְיִבְּיִם וְּהָיִים וְנִים וְישְׁלְם מֵאְהֹר בְּנִים שְׁבְּרוֹם בְּבְּיִים וְהָבְּעִים וְהָבְּבְעוֹם וְישְׁלְם וְנִים וְּשְׁנְם וְנִים וְּשְׁבְּים וְשְׁבְּבְים וְיִבְּיִם וְנִים שְׁבְּבְים וְּהָבְּלִים וְנִים וְבְּבְּים וְשְׁבְּבְּעְם בְּבְּיִם וְבְּיִבְים וְבְּבְּים וְיִבְּיִם וְנִים וְּשְׁבְבְּים וְישְׁרְשֹׁוֹם בְּיוֹים וְבְּבְיִים וְּבְּבְים וְיִבְּיִם וְנִים בְּבְּים וְיִבְיוֹם בְּבְּיִים וְּבְּבְיִים וְּבְּבְיִם וְבְּבְיִם וְבְּבְּבְים וְבְּבְּבְעִים וְּבְּבְּבְים וְבְּבְּבְים וְבְּבְּבְּים וְבְּבְּבְּים וְישְׁרְבּבּים וְיִבְּיוֹם בְּבְּבְים וְבְּבְּים וְישְּבְבּבְעוֹם בְּבְּבְים וְישְׁבְּבְּים וְישְׁרְבְּבְיוֹם בְּבְּים וְּבְּבְּבְּים וְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּים וְשְּבְּבְּבְּיוֹם וְבְּבְּבְּים וְשְּבְבְּבְּבְּבְּים וְּבְּבְּבְּים וְישְּבְבְּיוֹם בְּבְּבְּים וְּבְּבְּיוּ בְּבְיוֹים וְּבְּבְּבְּיוֹם בְּבְּבְיוֹם וְבְּבְּבְּבְּבְּבְּיוֹם וְשְּבְבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם וְבְּבְּבְּבְּבְּיוֹם בְּבְּבְּיוֹם וְבְּבְּבְּבְי

heaven and earth: 26. Then also shall I cast off the seed of Jacob and of David my servant, so as not to take from his seed rulers over the seed of Abraham, Isaac and Jacob; for I will bring back their captives and have mercy on them.

HAPHTORAH OF TERUMAH.

1 Kings v. 26.

26. And the Lord gave Solomon wisdom, as he had spoken to him: and there was peace between Chiram and Solomon; and they made a league between themselves. 27. And the king Solomon raised a levy out of all Israel; and the levy was thirty thousand men. 28. And he sent them into the Lebanon, ten thousand a month by turns; a month they were in the Lebanon, two months at home: and Adoniram was over the levy. 29. And there belonged to Solomon seventy thousand bearers of burdens, and eighty thousand stone cutters in the mountains; 30. Beside the chiefs who were appointed by Solomon over the work. three thousand and three hundred, who ruled over the people that wrought on the work. 31. And the king commanded, that they broke great stones, heavy stones, hewn stones, to lav the foundation of the house. 32. And the builders of Solomon, and the builders of Chiram, and the Giblites hewed them: so they prepared the wood and the stones to build the house. 1. And it came to CHAP. VI. pass, in the four hundred and eightieth year after the going forth of the children of Israel out of the

בַרְרָבִיעִירת בְּחַדֶּשׁ זִּוֹ הַוּא הַחַדֶּשׁ הַשֵּׁנִי לְמְלֹךְ יַהְבַּיִת לֵיהוָה: וְהַבַּיִת לֵיהוָה: וְהַבַּיִת עֵל־יִשְׂרָבֻּל וַנֶּבֶן הַבַּיִת לֵיהוָה: וְהַבַּיִת אָשֶּׁר בָּנְת הַשָּּלֶךְ שְׁרֹמהֹ לַיִהֹיָה שִשִּׁים-אַמֶּה יוּשֶלְשִׁים אַפֶּה קוֹמֶרְאוֹ: וּשְׁלֹשִׁים אַפָּה קוֹמֶרְאוֹ: וְהָאוּלָם עַל־פְנֵי הֵיכֵל הַבַּּיִת עֶשְׂרֵים אַפָּהֹ אָרְכֹּוּ עַל־פְּגֵי רַחַב הַבֶּיִת עֲשֶׂר בְאַמֶּה רְחְבְּוֹ עַל־פְּגֵי הַבָּיִרת: וַיַעשׁ לַבָּיִת חַלּוֹנֵי שָׁקְבָּים אֲטָמִים: וַיּבֶּןٌ ਨੂੰ ַעַלֹּ־לְּיִר הַבַּיִת יָצְוֹעַ סָבִּיב אֶת־קִירַוֹת הַבַּיִּת סָבִּיב לַהֵיבֶר וְדַלְּבְיֵר וַנִּעשׁ צְלָעוֹרת סָבְיב : הַיָּנְוֹע הַתַּחְרתֹנָה חָמֵשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּה וְהַתְּיכֹנָה שֵׁשׁ בָאַפָּהֹ רָחְבָּה וְהַשְּׁלִישִּׁית שֶׁבַע בָאַפָּה רָחְבָּה בִּי מְגָרעוֹרה נָרַהן לַבַּיִרת סָבִיבֹ הוּצָרה לְבִלְתִּי אֲחָוֹ בְּקִירָוֹת הַבָּוִת: וְהַבַּּוֹתׁ בְהָבֶנֹתוֹ אֱבֶן שְׁלֵמֶה מַפֶּע בֹּ גְבְגָה וּמַקְבָּוֹרת וְרַהַנְּרְזֶן כָל־בְּלִי בַרְזֶּל לְא־נִשְׁמַע ַבַבָּיִרת בְהַבָּנֹהְוֹ: בָּהַח הַצֵּלָע הַתִּיכנְּה אֶל־בֶּבֶהְף 🦠 - הַבָּיִרת הַיְמָנִירת ובְלוּלִים יַעֲלוֹּ עַל־הַתִּיכֹנָּה ומָן־ הַתְּיכֹנָה אֶלֹ־הַשִּׁלִשִים: וַיֶבֶן אֶת־הַבַּיִת וַיְבַלֵּחוּ יוַכְפָּן אֶת־הַבַּּיִתֹ גַּבִּים וּשְׂדֵרָת בָאַרְזִים: וַיָבֶן אֶת־הַ ַהַנְצְוֹעַ עַל־כָרִלּ־הַבַּוִת חָמֵשׁ אַמְּוֹת קוֹמָתוּ וַוְאֱחָוֹ ע אָר־הַבָּיִרת בַּעַצִי אָרָזִים: וַיְהִיּ דְּבַר־יְהוֹּה אֶל־ יַ יַם שְׁלֹמְהֹ לֵאמְר: הַבַּּיִת הַוֹּה אֲשֶׁר־אַתָּה בֹנֶה אָם־ יַּ היציע קרי * היציע קרי *

land of Egypt, in the fourth year, in the month Ziv, which is the second month, of the reign of Solomon over Israel, that he built the house of the Lord. 2. And the house which the king Solomon built unto the LORD, was sixty cubits in length, and twenty in breadth, and thirty cubits in height. 3. And the porch before the temple of the house, was twenty cubits in length, in front of the breadth of the house; and ten cubits in breadth toward the east side of the house. 4. And he made for the house windows wide without and narrow within. 5. And he built against the wall of the house a gallery round about, on the walls of the house round about, of the temple and of the most holy place: and he made sidechambers round about. 6. The nethermost gallery was five cubits in breadth, and the middle was six cubits in breadth, and the third was seven cubits in breadth; for projections had he made to the house round about on the outside, so as to fasten nothing in the walls of the house. 7. And the house, when it was in building, was built of entire stones as they had been prepared at the quarry: so that neither hammer nor axe nor any tool of iron was heard in the house, while it was in building. 8. The door for the middleb side-chamber was in the right side of the house: and with winding stairs they went up into the middle chamber, and out of the middle into the third. 9. So he built the house, and finished it: and covered the house with hollow tiles, and the halls with boards of cedar. 10. And he built the gallery against all the house, five cubits in height: and he fastened it on the house with timber of cedar. 11. And the word of the LORD came to Solomon, saying, 12. This house which thou art building-if thou wilt walk in my statutes, and

^{*} Wessell renders, "Windows, transparent when closed," or "glass windows."

b Ben Uziel renders: "The lower most gallery."

ברתוך בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֱעֶזֹב אֶת־עַפִּי יִשְׂרָאֵל: בְּרָתוּך בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֱעֶזֹב אֶת־עַפִּי יִשְׂרָאֵל: נְשְׁכַנְּיִּדִיּ בְּרָתוּ בְּנֵים וַחְנִקְמוֹרֵזי לֶלֶר בְּרָתוּ בְּנֵים וַחְנִקְמוֹרֵזי לֶלֶר בְּרָתוּ בְּנֵים וַחְנִקְמוֹרָזי אֶת־דְּבְּרִיּיִ בְּעִרִּיִּי אֶלִּיבּיִי בְּיִּבְרִיּיִ בְּעִרְתִּ אָמֶיֹב אֶת־עַפִּי יִשְׂרָאֵל: מִעָּיִי יִשְׂרָאֵל: מִנֵּלְהְ בְּנֵיִי יִשְׂרָאֵל:

הפטרת תצוה

אבל בפ׳ זכור מפטירין של פ׳ זכור

ביחזקאל כי' מ"ג

* אורנו פרי
* בר
* ב
*

execute my ordinances, and keep all my commandments to walk in them: then will I perform my word with thee, which I have spoken unto David thy father. 13. And I will dwell among the children of Israel, and will not forsake my people Israel.

HAPHTORAH OF TEZAVVEH.

[But if it be the Sabbath before Purim, they read the Haphtorah of Zachor, 1 Sam. xv. 1, "And Samuel said unto Shaül," which see.]

EZEKIEL Xliii. 10.

10. Thou son of man, tell the house of Israel of the house, that they may be ashamed of their iniquities: and let them measure the pattern. 11. And if they be ashamed of all that they have done, then let them know the form of the house, and its arrangement, and its goings-out, and its entrances, and all its forms, and all its plans, and all its forms, and all its orders: and write them down before their eyes, that they may observe the whole of its form, and all its plans, and carry them out. 12. This is the law for the house, Upon the top of the mountain shall the whole limit thereof round about be most holy; behold, this is the law for the house. 13. And these are the measures of the altar in cubits. The cubit is a cubit and an hand-breadth: and the bottom shall be a cubit, and the breadth a cubit, and the border thereof by its edge round about shall be a span: and this shall be the outside of the altar. 14. And from the bottom upon the ground even to the lower projection

אַפָּה אֶתֶר וּמֵקְאָוָרָה הַקְּטַנְּה עַר־הָּעְוָרָה 15 בוּנְדוֹלָתֹ צִּלְבָע אַפּוֹרת וְרָחֵב הָאַפָּה: וְהַהַּרְאֵל בּרְבַע אַמֶּוֹרת וּמֵהָאָבִראַיֹּל וּרְלַמַעְלָה הַזְּקְרָנְוֹרת ישרבע: וְהָאַרִאַיֹּל שָׁהַעִים עַשְׂרֵרוֹ אֹרָךְ בִּשְׁהַעִים 16 ין מָשְׂרֵה רָחַב רָבֿוּעַ אֱלֹ אַרְבַּעַת רְבָעִיו: וְהַעֲּזָרְה יִּהַ עָזָרָּה עָשְׂרֵה רָחַב רָבֿוּעַ בּרְבַּע עֶשְׂרֵהוֹ אֹרֶךְ בְיַאַרְבַּע עֶשְׂרֵהוֹ רְחַב אֶרֹ אַרְבַּעַת רְבָעֶיהָ וְהַגְּבוּל פָבִיב אוֹרָתה חֲצֵי הָאֵפֶּיה וְהַהֵּים בֶּלֶה אַפָּה סָבִּיב וּמֵעֲלוֹהֵהוּ פְּנְוֹת קָּרְים: וֹגַאמֶר אַדָּי, פּּוֹ-אַבֶּם כָּה אָמַר אַבְנָי וְהוְּה אֲלֶּבוּ וֹנִאמֶר אֵבִּיי חָקּוֹת הַפִּוְבֵּחַ בְּיָוֹם הַנָּעְשׁוֹתְוֹ לְהַנַעְלְוֹת עָלָיוֹ עוּלְה ולאוֹלָם אָל־יִנ הָם: וְנְחַתָּח אֶל־הַכְּהְנִים הַלְּוִיִּם בּּלְוִיִּם בּלְוִיִּם בּלְוִיִּם מָנָרע צָרוֹק הַקְרֹבִים אֵלֵיי נְאֶם אֲרֹנִי בִּשׁ יולן לְאָנִטְנִי פַּר בּוּבּלצַ רְחַמָּאָת: וְלֵקְלּחְרַבְּי בְּחַמָּאָת: וְלֶקְלּחְרַבִּי 20 בּיוֹ מָדָמוֹ וְנָּתַהָּתה עַרִי-אַרְבַע קַרְנוֹרָיוֹ וְאֶרִי-אַרְבַע פּנֵוֹת הָן עַזָּלָה וָאֶל־הַנְּכָוּל סָבֶיב וְחִפֵּאתָ אוֹרְתוֹ ישַ וְכִפַּרְתָּתהוּ: וְלָלַקְחְלָּה אֶרה הַפָּר הַחַשְּאַארה וּשְׂרָפּוֹ 🛂 יבּ 22 בְּמִבְּקָר הַבַּיִּת מִחְוּץ דַשְׁקְּהָש: וּבִיוּם הַזְּשֵּׁנִי רַנְקְרֶיב שְּׁעִיר־עִזִים הָמָים לְחַפָּאַת וְחִפְּאוּ אֶרת־ או ביפוֹלְים לַאָּאֶר הִפְּאָר בַפָּר: לְּכַלְּוֹרְוּךְ מְחַמֵּא ³³ בתקריב פַר בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְאַיִל מְן־הַצְאוֹ תַּמִים: בי וְהַקְרַבְּהָגִם לְפְנֵי יְהוֹגָה וְהִשְׁלִיכוּ הַבְּהַנְיָם עֲלֵיהֶם בּי * ומהאריאל קרי

* האריאל קרי

shall be two cubits, and the breadth one cubit; and from the lesser projection even to the greater projection shall be four cubits, and the breadth one cubit. 15. And the upper portion of the altar shall be four cubits; and from the upper surface of the altar and upward shall be the four horns. 16. And the upper surface of the altar shall be twelve cubits long, twelve broad, square on its four sides. 17. And the projection shall be fourteen cubits in length, by fourteen in breadth on its four sides; and the border about it shall be half a cubit; and the bottom thereof shall be a cubit round about; and its steps shall look toward the east.— 18. And he said unto me, Son of man, thus saith the Lord God, These are the ordinances of the altar on the day when it shall be finished, to offer thereon burnt-offerings, and to sprinkle thereon blood. 19. And thou shalt give to the priests the Levites that are of the seed of Zadok, who approach unto me, saith the Lord Gop, to minister unto me, a young bullock for a sin-offering. 20. And thou shalt take of his blood, and put it on its four horns, and on the four corners of the projection, and upon the border round about; and thou shalt cleanse it and make an atonement for it. 21. And thou shalt take the bullock of the sin-offering, and some one shall burn him at an appointed place of the house, without the sanctuary. 22. And on the second day shalt thou offer a he-goat without blemish for a sinoffering; and they shall cleanse the altar, as they did cleanse it with the bullock. 23. When thou hast made an end of cleansing it, thou shalt offer a young bullock without blemish, and a ram out of the flock without blemish. And thou shalt bring them near before the LORD, and the priests shall throw salt upon them, and they shall offer

^a "The place of offering," ARNHEIM; it properly means, "lion of God;" the upper division is to be four feet in height, and be a square of twelve by twelve.

שַּלְמִיבֶּם וְרַצֵּאִרִי אֶרְבֶּם נְאָם אֲּרַנִּי יֶשְׁכִּיבֶּם וְרַצָּאִרִי אֶרְבֶּם נְאָם אֲרַנִּי יֶשְׁכִּעִ בּוּלְהַעָּים עַלְ-בִיפִּוְבָּחַ עַלְּים וּפְּר בָּוּבְּצָּר וְיִבְּיִּכְ אָרִי-בִיפִּוְבָּחַ וְטָיָה בַּיִּוֹם בִּשְּׁמִינִּי וְטָּלְּאָּוּ יְבְּיִּלְ אָרִי-בִיפִּוְבָּחַ וְטָרָי אִרְוּ אִרְן וּמִלְּאָוּ יְבְּיִּוֹ וְנְכַלְּוּ אָרִי-בוּפִּוְבָּחַ וְטָיָה בַּיִּוֹם בִּשְּׁמִינִּי וְטָּלְּאָרוּ יְעָשׁוּ אָרִר-בוּפִּוְבָּחַ וְטָּיִם וְטָּיָה בַּיִּוֹם בּיִשְׁמִינִּי וְטָּלְּאָרוּ יְעָשׁוּ שַׁלְח וְהָבֶעֶרוּ וִיִּנְעָרוּ אוֹתָם עּלָּה לֵיִהנְּה יִּיִם וְבָּבְּרוּ וְאָנִיר וְּבָּיּנְרוּ וִיְעָשׁוּ

הפטרת כי תשא

במלכים א' סיכן י"ח

וֹיְרָהְ יָמִיִם רַבְּים וּרְבַר־יִיְהְוָּה הָיָה אֶלְיָהוּ אַמְיר יִמְיִם וּנְיִהְ שָׁלְּרָ וּנְחֲיֶה הַשְּׁלְיִם אוּלֵי ו נִמְצֵיש חָצִיר וּנְחַיֶּה אֶלְּיָהוּ בַּשְּׁלְרִה הַשְּׁלְרִם אִלְיִם וּנְמִיִם וְנִיְהוּ הָאָר בַּבְּיִרִר אִיֹּבֶל אֵח בְּיִבְיִהוּ הַאָּעָר חָזָק בְּשְׁמְרְוּן: וַיִּאְבָר אַר יְהְוֹּה הָיִה בְּשְׁלִר אָר יְבְּלְבְּלְם לֶחֶם וְמָיִם: וַיַּאָבְּל אֵח בְּיִבְיִהוּ הַאָּר וְנִבְּרְיִהוּ הַאָּיִר וְנִבְּרְיִהוּ הַיִּשְׁרוּן: וַיִּאְבָּר אַר יְבְּלְבְּלְם לֶחֶם וְמָיִם: וַיַּאְמֶּר בְּיִבְיִהוּ בְּבְּיְהוּ בְּבְּבְיִהוּ וְבְּלְבְּלְם לֶחֶם וְמָיִם: וַיַּאְכָּר אֵח בְּבְּרִיהוּ בְּבְּבְיְהוּ וְבְלְבְּלְם לֶחֶם וְמָיִם: וַיַּאְמֶּר אַר יְבְּבְיְהוּ וְבְלְבְּלְם לֶחֶם וְמָיִם: וַיַּאְמֶּר אַר בְּבְיִהוּ וְבְלְבְּלְם לֶחֶם וְמָיִם: וַיַּאְכָּית אַלְיִהוּ בְּיִבְּיִהוּ בְּעִבְּרְיִהוּ בְּבְּרְיִהוּ בְּבְּבְיְהוּ וְבְּלְבְּלְם לֶחְם וְמָיִם: וַיַּאְלִּהוּ בְּיִבְּיוֹם וּבְּיִבְּים לְחָם וְמָיִם: וַיַּאְלִיהוּ בְּיִבְּיוֹם וּבְּרִים לְמְיִם: וּנִיְאִמֶּר שִּבְּיוֹם וּבְּיִבְּים לְיִבְּים לְּבְּלְם לְּחָם וְמָיִם: וַיַּאְלִיהוּ הַנִישְׁרוּים אִינִבְּרְיִים אוּלֵיים וּבְּבְיִים וּבְּבְייִם וּבְּיִבְיִים וּבְּיִים וּבְּיִבְיים וּבְּיִבְים בּבְּיִבְיים וּבְּיִבּים וּבְיִים וּבְּיִבּים וּבְּיִבְיים בּיִבְּיִים וְבִּיִים וּבְּיִבְיִים וּבְּיִבְּים בְּיִבְייִם וּבְּיִבְיים וּבְּיִבְיים וּבְּיִים וּבְּיִבְיים וּבְּיִבְיִים וּבְּיִים וּבְּיִים וּבְּיִבְייִם וּבְּיִבְיִים וּבְּיִים וּבְּיִבְייִם וּבְּיִבְיִים וּבְּיִים וּבְּיִבְיִים וּבְּיִים וּבְּיִבְייִם וּבְּיִבְייִם וּבְּיִבְייִם וּבְּיִים וְבִּיִבְיִים וּבְּיִם בְּיִים וּנְיִים וּבְייִבּיים וּבְיִים בְּיִבְּיִים וּבְּיִבְייִם וּבְּיִבְיים וּבְּיִבְיים וּבְּיים וּבְייִבְייִבְייִים וּבְּיים בְּיִים וּבְּיים בְּיִבְּיִבְיים בְיִבְּיִבְּים בְּבְּים בְּיִבְיִים וּבְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְיים בְּיִבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּיִבְּיוֹים וּבְּיִבְייִים וּבְיים בְּיִבְּים בְּבִיים בְּבִיים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיוֹבְיוּבְיים בּיִבְּיִבְיִבְּיוֹם בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְיוֹם בְּיבְיבְיוּבְיים בְּיִיבְייִבְיוּיְ

VOL. II.

them up as a burnt-offering unto the Lord. 25. Seven days shalt thou prepare a goat for a sin-offering every day: and a young bullock, and a ram out of the flock, without blemish shall they prepare. 26. Seven days shall they atone for the altar and purify it; and they shall consecrate 27. And when these days are expired, it shall be, that on the eighth day, and thenceforward, the priests shall prepare upon the altar your burnt-offerings, and your peace-offerings; and I will accept you in favour, speaketh the Lord Gop.

[If it be the Sabbath of Parah, they say the Haphtorah from Ezekiel xxxvi. 16, which see.]

HAPHTORAH OF KI TISSAH.

1 Kings xviii, 1.

1. And it lasted many days, when the word CHAP. XVIII. of the LORD came to Elijah in the third year, saying, Go show thyself unto Achab; and I will send rain over the face of the earth. 2. And Elijah went to show himself unto Achab; and the famine was grievous in Samaria. 3. And Achab called Obadiah, who was the superintendent of the house:—(now Obadiah feared the LORD greatly: 4. For it happened, when Izebel cut off the prophets of the LORD, that Obadiah took a hundred prophets, and hid them each fifty in one cave, and provided them with bread and water:) 5. And Achab said unto Obadiah, Go through the land, unto all the springs of water, and unto all the brooks: peradventure we may find grass and keep alive horse and 24

וָשָׁרָד וְלִוֹא נַכְרָית מֵהַבְּהַמֶּה: וַיְחַלְּקָוּ לָהֶשׁ אֶת־-ָהָאָרץ לַעַבָּר־בָּה אַחְאָב הַלַּדְ בְּנֶרָךְ אָחָר לְבַּוּי וֹאִבַּרְיָהוּ הָבֵּיךְ בְּבֶרֶרְ־אֶחָר דְיַבַּדְּוֹ: וַיְּתִיּ אִבַּרְיָּהוּ בַּבֶּרֶךְ וְהִנֵּה אֵרִינָהוּ לְקְרָאתֻוּ וַיַּכְבֵּהוּ וַיִּפְּל עַל-פְּנְיוּ וַ אָמֶר הַאַהָּתָה זֶהָה אֲרֹנִי אֵלְיָהְוּ: וַיְאמֶר דְּאַ אָבְנִי לֵךְ אֱמֶר לַאֲרֹנֶיָךְ הִנֵּה אֵלִיָהוּ: וַיִּאמֶר מֶה חָמֶאתִי בִּי־אַרָּה נֹבָון אֶת־עַכְרָךָ בְּיַר־אַחְאָב לַהְמִיבֵונִי: חַי וְיָהֹנֶרהּ אֱלֹהֶיף אִם־יֶשׁ־נְיי וּמַמְלֹכָה בֹּשְׁר לְאַ־ שָׁבַלֹּח אֲרֹנֵי שָׁםּ לְבַכֶּקשְׁהְ וְאָמְרִוּ אָיֵן וְהִשְׁבֵּיעַ אֶת־־ הַפַּמְלָכָהֹ וְאֶרת־הַגֹּוּי כֵי לְא יִמְצָאֶכָה: וְעַתָּה אַתַּה אֹמֵר לֵךְ אֱמָר לַארֹנֶיךָ הִנֵּה בַּלְיָהוּ: וְהָיָּדְה אֲנִי וּ בּלַךְ מַאִּהָּוֹךְ וְרִוּחַ יְתּוָיָה יִשְּאֲךְ עַל אֲשֶׁר לְא־אַדְּע בּאַבָּר וּבָאתִי לְהַנְיִר לְאַחְאֶב וְלֹא יִמְצֵאָה וַהַרָגְנִי וְעַבְרְּהָ יבא אֶרת־יְהוָדה מִנְּעָרֶי: הַרְיֹא־הָנַּרְ לַאַרֹנִי אֵרה יַנּ אָשֶר־עִשִּׁיתִי בַּהֲרָג אִיזֶּבֶל אָת נְבִיאַי יְהוֹנֶה וָאַחְבִאْ 😝 ַ מְנְבִיצֵאִי יְהוְרה מֵאָרה אִּישׁ חֲמִשִּׁים חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְעַרָּה וָאֲכַלְכְלֵם לֶחֶם וָמָיִם: וְעַתָּה אַתַּה אֹמֵר באר אמר לארגיר בדר אלהיציי וערגיי: האמר אַלָּיָהוּ חַי יְהֹנָה צְבָאוֹרת אֲשֶׁר עָמַרְתִּי לְפָּנֶיו כִי בּיִּוֹם אָרָאָה אַלְּיו: וַיַּלֶּדְ עְבַּרְיָהוּ לִקְּרָארת אַחְאָב 16 17 וַיָּבֶּר־לֶוֹ וַיִּלֶּךְ אַחְאָב לִקְרֵארת אֵלְיָהוּ : וַיְהֵי כִּרְאָוֹת

mule, that we lose not all the cattle. 6. So they divided the land between them to pass through it: Achab went one way by himself, and Obadiah went another way by himself. 7. And as Obadiah was on the way, behold, Elijah came toward him; and he recognised him, and fell on his face, and said, Art thou indeed my lord Elijah? 8. And he answered him, I am: go, tell thy lord, Behold, Elijalı is here. 9. And he said, What have I sinned, that thou wouldest deliver thy servant into the hand of Achab, to slav me? 10. As the LORD thy God liveth there is no nation or kingdom, whither my lord hath not sent to seek thee; and when they said, He is not here: he caused the kingdom and nation to take an oath, that no one could find 11. And now thou sayest, Go, tell thy lord, Behold, Elijah is here. 12. And it may come to pass, that when I go from thee, the spirit of the Lord may carry thee whither I know not; and when I come to inform Achab, and he cannot find thee, he will slav me; but I thy servant have feared the LORD from my youth. 13. Hath it not been told unto my lord what I did when Izebel slew the prophets of the Lord, how I hid a hundred men of the prophets of the LORD, fifty each in one cave, and provided them with bread and water? 14. And now thou sayest, Go tell thy lord, Behold, Elijah is here: and he will slav me. 15. And Elijah said, As the Lord of hosts liveth, before whom I have stood, surely^b to-day will I show myself unto him. 16. So Obadiah went to meet Achab, and he informed him; and Achab went to meet Elijah. 17. And it came to pass, when Achab saw Elijah, that Achab said unto him,

a "Wind of the LORD."-Moses FRIEDLANDER.

ני in this connexion is to be taken as a strong affirmation: "surely, without doubt."

אַרְבָּע מֵאִוּת אִּכְלֵי שֻׁלְחֵן אִיזָבֵל: אַר־יִשְׁרָאֵל אָר־תַּר אַתָּלְרָהוּ אָרִי־יִשְׂרָאֵל כִּי אָר־יִשְׂרָאֵל אָר־יַתְּר הַבּּרְמֵל וְאָרִי־יִשְׂרָאֵל כִּי אַרְ־יִשְׁרָ אָרְיִים אָרִיִּתוּ שְׁרַיִּח קְּבְץ אַלְיִ בּי אַרְיִּתְּר הַבּּרְמֵל וְאָרִי־יִּשְׂרָאֵל כִי יִּתְּרָבְּאַל הִי יִשְּׁרָאֵל אָלִי הַבְּעַלְיִים: וְעַהָּה שְׁרַיִּח קְּבְץ אֵלֵי הַ בַּעְוֹבְכָּכִם אָר־פִּלְנָתוּ וְאָרִיּנְיִאֵּי הָאָשֵׁרָה הַבַּּעַל יִאָּרְבָּע מִאִּיוֹת אַכְּיִי שֻׁלְחַן אִיזָבֵל:
אַרְבַּע מֵאִוּת אִּכְלֵי שֻׁלְחַן אִיזָבֵל:

כאן מתחילין הספרדים והאיטליאני וק"ק פפ"ר

20 נִישְׁלֵח אַחְאָב בְּכָר־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נַיִּקְבְּץׁ אֶת־בּר הַבְּרְמֶל: נִינַּשׁ אֵלִיָּהוּ אֶלּיָּהוּ אֶלּיבְּל־בָּר הַבַּרְמֶל: נִינַּשׁ אֵלִיָּהוּ אֶלּיבְלּל־הַעָּל נִינַּשׁ אֵלִיָּהוּ אֶלּיבְלּל הַיִּעָם הַּסְּחִים עַלּישְׁתִּי נִבְּיאִים בְּסְחִים עַלּישְׁתִּי נִבְּיא לְיִהְוָה לְבַּהִּי בְּבָּע לְנִי אַחֲרָיוּ וְלְא־עָנְוּ הָעֶם אֹתְוֹ דָּבֶר: נַיָּאמֶר הַבְּעל לְכִוּ אַחֲלְיוֹ וְלְא־עָנְוּ הָעֶם אֹתְוֹ דָּבֶר: נַיָּאמֶר בְּצִי הַבָּעל לְכִוּ אַחְרָהִי נְבָיא לְיהָוָה לְבַּהְי בְּאָי הַבְּעל אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִׁים אִישׁ: וְיִהְנוּר לְבַּהְי בְּאִים וְאֵשׁ לְא יִשְׂיִםוּ וְאָשׁים: וְיִבְחָרוּ לְהָהֵי נְאָשׁ לְא יִשְׂיִמוּ וְאָשׁ לִּא הָשִּׁמוּ וְאֵשְׁים וְאֵשׁ לִא אָשְׁיִםוּ וּלְּהָי מְבָּר הָאֶאָחְר וְנְתָתִּתִּי עַלְּהָתְצִים וְאֵשׁ לִא אִשְׁיִמוּ וְאָשִׁים: וְקְבָּת הָאֶלְהִיכָּם וְאֲלִי לְנִתְּתִי עַלְּהָעְנְה בָּאִשׁ הְוּא בְּאִשׁ הְוּא בְּאִשׁ הְוּא בְּאִשׁ הְוּא בְּאִים וְאֵבְּי בְּאִשׁ הְוּא בְּאִים וְאָבִי בְּאָשׁ הְוּא בְּיִבְיִי וְהְיָהְ וְהָיָה הָאֲלְהִיכָּם בְּשֵּם אֵלְהִיכָּם וְאָנִיּיִ אָּקְרָא בּיִבְּי הַוְּבְיִה וְהָיָה הָבְּאֵלה הָאֲמִר בְּאָשׁ הְוּא בְּאִים וְאָנִיּי בְּבִּיאִים וְאָבִי בְּאִשׁ בְּוּא בְּאִשׁים: וּקְּרָאהְבָּים בְּשִׁם אֵלְהֹיכָם וְאָנִיּי הְבָּאִים וְאָאָם בְּוּא בְּאִים וְאָבִי בְּיִים וְאָבִים וְאָבִי בְּיִים בְּאִשׁ בְּיִים בְּאִשׁ הְוּא בְּאִים וְהָּיִם בְּיִים בְּאָשׁ הְוּא בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּאִשׁ הְוּא בְּיִים בְּאִים בְּיִים בְּבִּישׁ בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיִם בְּיִבְיּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבִּים בְּיִבְים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיּים בְּבְּיִים בְּיִבּיים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיים בְּיִבְיּים בְּבְּילוּים בְּיִבְיּיִים בְּיִבּיּים בְּיִים בְּיִבְיּים בְּיִבּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְיים בְּיִבְּיים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיים בְּיִבְּיים בְּיִים בְּיִיּבְיּים בְּיִים בְּיִבְּיים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיים בְּיוּים בְּבְייוּבְּיִי בְּיִים בְּיּבְיים בְּיִיּבְיים בְּבְ

Art thou he that troubleth Israel? 18. And he answered, I have not troubled Israel; but thou, and thy father's house, through your forsaking the commandments of the Lord, and because thou hast followed the Baälim. 19. And now send, gather unto me all Israel at Mount Carmel, and the prophets of Baäl four hundred and fifty, and the prophets of the grove four hundred, who eat at the table of Izebel.

THE PORTUGUESE COMMENCE HERE.]

20. And Achab sent round among all the children of Israel, and he assembled the prophets at Mount Carmel. 21. And Elijah approached unto all the people, and said, How long halt ye between the two opinions? if the Lord is the God, follow him; and if Baäl-follow him; and the people answered him not a word. 22. And Elijah said unto the people, I alone have been left a prophet of the LORD; but the prophets of Baal are four hundred and fifty 23. Let therefore be given unto us two bullocks; and let them choose for themselves the one bullock, and cut it in pieces, and lay it on wood, and put no fire to it: and I will prepare the other bullock, and lay it on wood, and put no fire to it. 24. And call ye on the name of your gods, and I will call on the name of the Lord: and it shall be that the God who answereth by fire, he shall be the (true) God; and all the people answered and said, The

^a "Bringer of destruction to Israel;" Arnheim. It must be understood that the country was suffering from the want of rain, which Achab ascribed to the interference of Elijah (see 1 Kings xvii. 1); but the prophet properly laid the fault upon the king and his family, who through their sins had caused the heavens to be shut up that there was no rain; they, therefore, not he, had brought the destruction on Israel.

ר: וַיּאמֶר בּיִבְר בּיִנְעַן בָּל־הָעֶם וַיְּאמְרָוּ טְוֹב הַדְּבָר: וַיּאמֶר בּיִּ אַלְיָׁהוּ לִנְכִיאֵי הַבַּעַל בַּחֲלוּ לָכֶׁם הַפָּר הָאֶחָר וַעֲשָׂוּ ראשֹנָה כִּי אַהֶּנם הַרַבִּים וְקְרְאוּ בְּשַׁם אֱלְהֵילֶם וָאָשׁ לֹא תָשִּׁימוּ: וַּיִּקְחוּ אֶת־הַפָּר אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶםٌ 26 בַּיִּ ָוַיְעשוֹ וַיִּקְרְאָוּ בְשֵּם־הַבַּעל מֲהַבֹּקָר וְעַר־הַצְּהְרַיִם ַלאמר הַבַּעַל עַנָנוּ וְאָין קוֹל וְאָין עֹנֶה וַוְפַּסְחוּ עַל־ בּמִּוְבֶּחַ אֲשֶׁר עָשֶּׂרֹו: וַיְהִי בְצְהְרַיִם וַיְהַתָּל בָהֶם בּיִ הַמָּל בָהֶם בּיִ אָלֹיָרהוּ וַיִּאֹמֶרֹ קּרְאַוּ בְקוֹל־נָרוֹלֹ בִי־אֱלֹהַים הוּא בִּי־שִׂיחַ וְבִי־שֵּׁיג ק־וֹ וְבִי־בֶרֶךְ לֻוֹ אוּלֵי יָשֵׁן הָוּא יוַקר : וַיַּקרְאוֹ בְּקוֹל גָּרוֹל נַיְרְתְגְּדָרוֹ בְּמִשְׁפְּטֶׁם בּיּ 29 בַּחַרָבְוֹרת וּבָרְמָחֵים עַר־שְׁפָּרְ־דָּם עַלֵּיהֶם: וַיְהִיּ ַבְעַבָר הַצֶּהֲבַיִּים נַיְהְנַבְּאוּ עָר לְעַלְוֹת הַפִּנְחֶה וְאֵין־ ָסּר קוֹל וְאֵין-עֹנֶה וְאֵין קָשֶׁב: וַיֹּאֹבֶּר אֵלְיָהוּ לְכָל-הָעָם 30 גְשַׁוּ צֵּלַיִּ נִיּגְשָׁוּ כָל־הָעָם אֵלֶיו נַיַרַפָּא אֶת־מִוְבַּח וּנּ יְהוָה הֶהָרוּס: וַיַּקַח אֱלֹיָהוּ שְׁתַּים עֵשְׂרֵה אֲבָנִים בּוֹיַ רְמִסְפַּר שִׁבְמֵי בְגִי־יְעַקְבֹ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוְיָה אַרָּאָר יִשְּׂרָאָר יִהְיֶה שְׁמֶךְ: וַיִּבְנְה אֶת־ 🥴 אַרָּאָר בֿיִר אָר יִהְיֶה שְׁמֶךְ: וַיִּבְנְה אֶת־ הַאָבָנִים מִוְבֵּחַ בְּשֵׁם יְהוֹוֶה וַיַּעַשׁ רִּעָעָלָה כְבֵית פאַתַיִם לֶּבֶע סָבָּיב לַ*פּּוְבֶ*חַ: וְיַעָרָךְ אֶרת־הָגַעצֵים ³³ יַנְאַמֶר מָלְאֹר וַיָּשָׁם עַלֹּ־הָעֶצֵים: וַיֹּאמֶר מִלְּאֹר וּ וַיָּאמֶר מִלְּאֹר וּ וַיָּאמֶר מִלְּאֹר אַרבָּעָרה כַדִּים בַּיִם וְיָצְקוּ עַל־הָעֶלָה וְעַל־הָעָצִים

proposal is good. 25. And Elijah said unto the prophets of Baäl, Choose you for yourselves the one bullock, and prepare it first; for ye are the many; and call on the name of your gods, but put no fire to it. 26. And they took the bullock which he had given to them, and they prepared it; and they called on the name of Baäl from morning even until noon, saving, O Baäl, answer us; but there was no voice, nor any answer; and they danced about the altar which had been made. 27. And it came to pass at noon. that Elijah mocked at them, and said, Call with a loud voice; for he is a god; either he is holding council, or he is busy in some pursuit, or he is on a journey; or peradventure he sleepeth, and will awaken. 28. And they called with a loud voice and cut themselves after their custom with knives and spears, till the blood gushed out over them. 29. And it came to pass, when midday was past, that they practised their follies until near the time of the offering of the evening sacrifice; but there was neither voice. nor any answer, nor any perceptible sound. 30. And Elijah said unto all the people, Come near unto me; and all the people came near unto him; and he repaired the altar of the Lord that had been broken down. 31. And Elijah took twelve stones, according to the number of the tribes of the sons of Jacob, unto whom the word of the LORD had come, saying, Israel shall be thy name. 32. And he built of the stones an altar in the name of the LORD; and he made a trench as great as would contain two measures of seed about the altar. 33. And he put in order the wood, and cut the bullock in pieces, and laid them on the wood, 34. And he said, Fill four jars with water, and pour it on the burnt sacrifice, and on the wood; and he said. Do it the second time; and they did it the second time; and he זַיַּאמֶר שְׁנוּ וַיִּשְׁנֹּוּ וַיִּאמֶר שַׁלֵּשׁוּ וַיִּשְׁלֵּשׁוּ וַיִּאַלְשׁוּ וַיִּאַבְרִים הַּנְּיִבְיּאֹ וַיִּאמֵר שַׁלֵּשׁוּ וַיִּשְׁלָּשׁוּ וַיִּאַבְרִים הַּנְּיִשְׁרָאֵל הַנִּים יִּנְּבִיאֹ וְיִשְׁרָאֵל הַנִּים יִּנְּבִיאֹ וְיִשְׁרָאֵל הַנִּים יִּנְּבִיקֹ וְיִשְׂרָאֵל הַנִּים יִנְּבִּרְיּם הָאֵלֶהוּ וְיִשְׂרָאֵל הַנִּים יִנְּבִּרְיּם כְּיִשְּׁרָאֵל הַנִּים וְאָת־הָנְעם הַנִּיְּהַ בְּיִשְּׁרָאֵל הַנִּים וְאָת־הָנְעם וְאָת־הְבָּרִים הָאֵלֶהוּ וְיִשְׁרָאֵל הַנִּים וְאָת־הָנִעם הַּגָּלְהוֹ וְהַנְּהֹ וְשָּׁבְּנִים וְאָת־הָנְעם הַנִּיְּהַ בְּיִשְׁרָאֵל הְיִם וְאָת־הָנִעם וְאָת־הָבְּלִים וְאָת־הְבָּנִים וְאָת־הַבְּעַלְּה וְבִּיִּאְלָהוֹ וְתַּבְּלִּתְ וְמִשְּׁרִּיוֹ וְהַנְּבִּי וְאָתְרָבְּיִם וְאָת־הְבָּעְבְּרִי וְאָבְרִים וְאָת־הְבָּעִים וְאָת־הְבָּעְבְּרִי וְאָבְרִי וְתָּבְּרִי וְנִיּבְּרִי וְעָבְּרִי וְבִּיּבְעִים וְאָת־הְבָּעְבְּרִי וְבְּבְּרִי וְעָלְה וְחָבְּרוּ וְתְּבְּרִי וְעָבְּרִי וְנִיּבְּרִי וְנִיּבְּרִי וְנִבְּרִי וְבְּבְרִי וְעָבְּרִי וְבְּבְּרִי וְנְבִּיְ וְבִּיְבְּעִם וְאָת־הְבְּנִים וְאָת־הְשָׁבְּרִי וְעָבְּרוּ וְתְבְּרוּ וְתְבְּבִּים וְאָת־הְבָּעִים וְאָת־הְבָּעְבְּים וְאָת־הְבָּעִבְּים וְיִּאְרָבְיוֹ וְנִבְּבִי וְנִבְּים וְיִּאְבְבְּיִם וְאָבְרִים וְאָבְרִים וְאָּבְרִים וְאָבְרִיתְם וְנִיּבְּבְּרוּ וְנְבִּיתְם וְנִיּאְבְבְּיִם וְנְאָבְרִיתְם וְנִיּאְבְבְּיִם וְנִיּאְבְבְיִיתְם וַנִיּאְבּבְיתְם וַנְיִּאִבְרִיתְם וַנְיִּאְבְבְיִיתְם וַנִיּאִבְרוּ וְנִיּבְּבּים וְיִבְּבּיתְם וְנִיּאְבּבּיתְם וַנִיּאַבְרוּ וְנִיּבְּבְבּיתְם וְנִיּאְבּבְיוֹם וְיִבְּיתְבִּבּים וְיִבְּיתְבּבּיתְם וְיִבְּיתְבִים וְנִיּבְיתְם וְנִיּבְּבְּיתְם וְנִיּבְּבְּבּיתְם וְיִבְּיתְם וְנִבְּיתְם וְנִיתְּבּים וְנִיּבְּבְּבּיתְם וְנִיּבְיתְם וְנִיבְּבְּיתְם וְנִבְּיתְם וְנִבְּיתְּבְּבּיתְם וְנִיּבְּיתְם וְנִבְּבְּיתְם וְנִבְּיתְם וְנִבְּיתְּים וְיִבְּיבְּיתְם וְנִבְיתְם וְנִיבְּבְּבְּיתְם וְנִיבְּיתְם וְנִבּיתְם וְנִבּיתְם וְבְיבְּבְיתְם וְנִיבְּים וְנִבְּיתְּים וְבִּיתְּבְּים וְנִבּיתְּים וְיִבְּבְיתְּים וְבְּבִיתְּים וּבְּבִיתְּים וּבְיבּבְים וְבְּבְיבְים וּבְּבְּבְיבְּים וְבְּבְּיוּתְים וּבְּבְיבְּים וְבְּבְּבְיתְ

הפטרת ויקהל כמנחג הספרדים

במלבים א' כי' ז'

13 וַיִּשְׁרַחׁ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֵה וַיִּקְּח אֶרת־חִירֶם מְצְרֹ . 24 בּן־אִשָּׁה אַלְמָנָה הוּיּא מְמַּמָה נַפְּהָלִי וְאָבִיו אִישׁ־ 24 צִרְי חֹרֵשׁ נָחֹשֶׁר וֹ יַּיִּפֶּלֵא אֶרת־הַחָּבְמָה וְאֶרת־ בּוּרְבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת לְעֲשִׁוֹת כָּל־מְלָאבָה בַּנִּחְשֶׁת בּוּרְבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת לְעֲשִׁוֹת כָל־מְלָאבָה בַּנִּחְשֶׁת

said, Do it the third time; and they did it the third time. 35. And the water ran round about the altar; and the trench also he filled with water. 36. And it came to pass. at the time of the offering of the evening sacrifice, that Elijah the prophet came near, and said, O LORD, God of Abraham, of Isaac, and of Israel, this day let it be known that thou art God in Israel, and that I am thy servant, and that at thy word I have done all these things. 37. Answer me, O Lord, answer me, and let all this people know that thou, O Lord, art the God, and thou wilt (then) have turned their heart back again. 38. And the fire of the LORD then fell, and consumed the burnt sacrifice, and the wood, and the stones, and the dust; and the water that was in the trench it licked up. 39. And when all the people saw this, they fell on their faces; and they said, the Lord—he is the God; the Lord—he is the God.

HAPHTORAH OF VAYAKHEL,

[ACCORDING TO THE PORTUGUESE JEWS.]

1 Kings vii. 13.

13. And the king Solomon sent and fetched Chiram out of Tyre. 14. He was the son of a widow of the tribe of Naphtali, and his father was a man of Tyre, a worker in copper: and he was filled with wisdom, and understanding, and knowledge, to make every work in copper; and he

^a This is according to Arnheim's version; others give, "that through thy permission their heart was hitherto turned backward." The

וַיָבוּאֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיָּעֵשׁ אֶת־בָּל־מְלַאכְתְוֹ: ווַצָּר אֶרת־שָנֵי הָזעַמּוּהַים נְחַשֵּׁרוּ שָׁמֹנָה עַשָּׂרָה 15 אַפָּה קוֹמַרג הָעַמִּוּר הָאֶחָר וְחוּט שְׁתִּים־עֵשְׂרָה יַּסָב אֶרת־הָעְמָּוּר הַשֵּׁנֵי: וּשְׁמֵּי כְּתְרֹת עָשָּׁה וּשְׁמֵּי כְּתְרֹת עָשָּׁה בַלֶּתְ עַלְ-־רָאשֵׁי הָעַפוּרִים פְצַק נְחְשָׁת חָמַשׁ אַפֿות קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַפֿות קוֹמָת זי הַכֹּהֶרָת הַשֵּׁנְית: שְּׁבָבִּים מַעֲשֵׂה שְּׁבָבָּח נְּרִלִּים מַעַשַּׂרוֹ שַׁרְשְׁרוֹרת לַכְּוֹרָתוֹרת אֲשֶׁר עַרל-רָאשׁ ָהָעַמּוּדֵים שִׁבְעָה לַכּהָנֶרת הָאֶחָת וְשִׁבְעָה לַכּהָנֶרת אָת־הָאַעִמּוּרְים וּשְנֵית: וַיַּאַעשׁ אָת־הָאַעמּוּרְים וּשְנֵי פוּרִים סָבִיב 18 עַל־־הַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְבַפַּוֹת אֶרת־־הַכְּתָרֹת אֲשֶׁרֹ י עַל־רָאשׁ הַרָּמּנִּים וְכֵן עַשַּׁה לַכֹּתְרָת הַשְּנִית: וְכְּתָרֹת אֲשֶׁרֹ עַלֹּ־רָאשׁ הָזְעַמּוּדִים מֵעֲעשֵׁה שׁוּשֵׁן בָאוּלֶם אַרְבַע אַמְּוֹת: וְכְתָרֹת עַלֹּ־שְנֵיּ הָזְעַמּוּרִים נִם־מִּמַעל' מִלְעָמַרוּ הַבֶּּטָן אָזְשֶר רְלַעַבֶּר ַשְּׁבָבֶר וְהַרִמּוֹגַיִם מָאַנִּיִם שָרִים סָבִּיב עַל הַכּהָרֶרת בּ הַשַּׁנְית: וַלָּבֶּןם אֶת־הַזַעַפְּלִים לְאָלָם הַהֵיכֶל וַלָּבֶּןם בּוֹ ־אָת־הַעַפָּוּד הַוְּמָנִי וַיִּקְרָא אֶת־שְמוֹ יָבִין וַלָּכֶּןם אֶת־ יוַעֶל רָאשׁ בּיַעַיּוּר הַשְּׁמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָוֹ בְּעַוּ: וְעֵל רָאשׁ 🗠 בּיַע : הָעַמּוּרָים מַעַשָּׁה שוֹשֶׁן וַתִּתָּם מְלֶאכֶת הָעַמּוּרִים יַנִעשׁ אָת־הַיָּם מוּצָק עֵשֶׂר בְּאַפְּׁה מִשְּׁבָּהוֹ עֵר בּיִּ * השנכה קרי

came to the king Solomon, and did all his work. 15. And he cast the two pillars of copper, eighteen cubits was the height of one pillar: and a line of twelve cubits did encompass the second pillar. 16. And he made two capitals of molten copper, to set upon the tops of the pillars: five cubits was the height of the one capital, and five cubits was the height of the other capital: 17. And nets of checker-work, and wreaths of chain-work, for the capitals which were upon the top of the pillars; seven for the one capital, and seven for the other capital. 18. And he made the pillars, so that two rows of pomegranates were round about upon the one net-work, to cover the capitals that were upon the top: and the same he made for the other capital. 19. And the capitals, that were upon the top of the pillars, furnished with lily-work, (as) in the porch, were four cubits. 20. And the capitals upon the two pillars rose also above, close by the rounding which was on the side of the net-work: and the pomegranates were two hundred, in rows round about, upon the other capital. 21. And he set up the pillars for the porch of the temple; and he set up the right pillar, and called its name Yachin; and he set up the left pillar, and called its name Boaz. 22. And upon the top of the pillars there was lily-work; and so was finished the work of the pillars. 23. And he made the molten sea, ten cubits from the one brim to the other, round

former version, however, is more in concert with what precedes and follows. Elijah had represented to the people the folly of their indecision; and proposed thereupon the test of fire as a mark of the divinity in either god. He therefore prays, after the vanity of Baäl had been exhibited, that the Lord would answer him with fire, through which means the people would become converted. And so it was. Nevertheless the usual version can be defended, as meaning, that their many sins had hitherto prevented their repentance.

שְּׂפָּרֹזּוֹ עָנְיִלֵּ וִ סָבִּיב וְחָמֵשׁ בְּאַפְּהׁ קוֹמָרֹזוֹ וְקְוֹהׁ שְׂפִּרֹזוֹ עָנְיִם בְּאַפָּה יָסְבֹ אֹרְזוֹ סָבִיב: וּפְּקָעִים מִקּפִים לּיִבְיִם אֹרֹזוֹ עֻשֶּׂר בְּאַפְּה מַקּפִים יִצְקִים אַרִּיב שְנֵי טוּרִים הַפְּקְעִים יְצָקִים יִצְקִים יְצָקִים אַרִּיוֹ: עַמֵּר עַל־שְׁה פּנִים יְצָקִים יְצָקִים יִצְקִים יְצָקִים יְצָקִים יְצָקִים יְצָקִים יְצָקִים יְצָקִים יְצָקִים יְצָקִים יְצָקִים וְפָנִים יְמָה וּשְׁלְשָׁה וּ פּנִים יְצָקִים בְּיִבְּיִם אַלִּיהָם מִוְלְחָה וְבִיִם עַלִּיהֶם מִוְלְיָה פּנִים מִוְלְחָה וְבִיִם עְלִיהֶם מִלְּמְעָלִה יִשְׁלשִׁה פּנִים מִוְלְחָה וְבִּיִם אַנִּים בְּיִנְהוֹ בְּנִים מִוְלְחָה וְבִים בְּיִבְיוֹ שִׁפְּתְוֹ בְּמַעְעָשֵׁה שִּׁפְּתוֹ בְּמִיְעַשֵּׂה שִּבְּיוֹ בְּנִים בְּיִתְהוֹ בְּנִים בְּיִרְהוֹ מִיִּבְיוֹ שִׁרְיִים בְּיִּתְהוֹ בְּנִים בְּיִתְהוֹ בְּנִים בְּיִבְּים בְּיִבְיִים מִּוֹלְיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּנִים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִים בְּנִים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בּיִים בּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּבְים בְּיִים בְּיִּים בְּים בִּים בִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְיִּבְּים בִּים בִּים בּיוּבְים בִּים בִּים בִּים בּים בִּים בִּים בְּים בּיִּבְּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּי

הפטרת ויקהל כמנהג האשכנזים

ותיא הפטרת פקורי ככנהג הכפרדים ובפרשת שקלים מפטירין בן שכע שנים במלכי' א' סימן ז'

40 וַיַּעשׁ חִירוֹם אֶת־הַבִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־ הַפְּזְרָקְוֹת וַיְּכַל חִירָם לֵעשׁוֹת אֶת־כָּל־הַפְּלָאבָה 41 אֲשֶׁר עשֶׁה לַפֶּלֶךְ שְׁרּלְּהָה בִית יְהוֹה: עַפֶּרִים שְׁנִּים וְגַּלְּוֹת הַבְּהָרֶרת אֲשֶׁר־עַל־רָאשׁ הָעַפּוּרִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׁבְכַוֹת שְׁהַיִם לְכַפּוֹת אֶת־שְׁחֵּי גָּלְוֹת שְׁבָרָת בִּשְׁרָבִים: וְאֶת־ הַרְפּנִים אַרְבַע מִאִּוֹת לִשְׁתַיִי הַשְּׁבְכַוֹת שָׁגִי־ הַרְפּנִים אַרְבַע מִאִּוֹת לִשְׁתַיִּי הַשְּׁבְכַוֹת שָׁגִי־ all about, and it was five cubits in height: and a line of thirty cubits did encompass it round about. 24. And colocynth-shaped knobs were under its brim round about encompassing it, ten in a cubit, encompassing the sea round about, in two rows, the colocynths were cast (with it) when it was cast. 25. It stood upon twelve oxen, three looking toward the north, and three looking toward the west, and three looking toward the south, and three looking toward the east: and the sea was set above upon them, and all their hinder parts were inward. 26. And its thickness was a hand's breadth, and its brim was wrought like the brim of a cup, with lily buds: it contained two thousand baths.

HAPHTORAH OF VAYAKHEL,

ACCORDING TO THE GERMAN JEWS, AND IS READ BY THE PORTUGUESE ON PEKUDAY.

1 Kings vii, 40.

40. And Chiram made the lavers, and the shovels, and the basins; so Chiram made an end of doing all the work that he made for the king Solomon for the house of the Lord:

41. The two pillars, and the two bowls of the capitals that were on the top of the two pillars; and the two net-works, to cover the two bowls of the capitals which were upon the top of the pillars: 42. And the four hundred pomegranates for the two net-works, two rows of pomegranates for each net-work, to cover the two bowls of the capitals that were upon the pillars: 43. And the ten bases, and the ten lavers

טוּרַים רַפֹּנִים לַשְּׁבָבֶה הָאֶחָת לְבַסוֹת אֶת־שְׁתֵּי 48 גָלַוֹרת רַבִּכְּרָרֶת אֲשֶׁר עַלֹּ־פְנֵי רָדְעַפּוּדְים: וְאָת־ בּמְבֹנְוֹת עֲשֶׂר וְאֶת־הַבִּיֹּרָת עֲשָׂרָה עַלֹּ־הַמְּבֹנְוֹת: אַנִים־עָשֶׂר הַתָּחָר וְאֶרת־הַבְּקָר שְׁגִים־עָשֶׂר תַּחַת 44 45 הַיָּם: וְאֶת־הַפִּירוֹרת וְאֶת־הַיִּעִים וְאֶת־הַפִּוְרָקוֹת וָאֵתֹ כָּל־הַכֵּלִים הָאֵהֶׁלֹּ אֲשֶׂר עָשֶׁה חִירֶם לַאֲּלֶךְ שר שָׁר בִּית יְהֹוֶה נְחָשֶׁת מְמֹרֶט: בְּכַבַּר הַיַּרְדֵּן 46 יָצָקָם הַפֶֶּּלֶךְ בְּמַעַבֶּרה הַאֲרָמֶה בֵּין סְכְּוֹת וּבֵין 47 צַרְרָדֶן: וַיַּנַח שְׁלֹמֹהֹ אֶת־כָּל־הַכֵּלְ־ים מֵרָב מְאַד בּאַר לֹא נָחָקַר מִשְׁקַל הַנְּחְשֶׁרת: וַיַּעשׁ שְׁלֹמֹה 45 אָת כָל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵית יְהוֶה אֵת מִוְבַח הַזָּהָב אָשֶׁר עָלֶיו לֶחֶם הַפָּגִים וָהָב: וְאֶת־ 49 וְאֶת־הַשֶּׁלְחָן אֲשֶׁר עָלֶיו לֶחֶם הַפָּגִים וָהָב: הַפְּנרוֹת חָמֵש מִיִמִין וְחָמֵש מִשְּמָאל לִפְנֵי הַדְּבִיר יַּבָר סְגִּיּר וְהַפֶּּרַח וְהַנֵּרֶר וְרַהַפֶּלְקְקְחָיִם זְבִיב: הַלְּמַפְלוֹת וְהַכְּעַמְשְּׁרָוֹת וְהַשִּוֹרָקוֹת וְהַכַּפְּוֹת וִהַשַּחְתְּוֹת זֹּסְ זָהָב סָגָוּר וְהַפּתוֹרת לְרַלְּיתוֹרת הַבַּּיִרת הַפְּנִימִיי לָקַבָּשׁ הַקָּרָשִּׁים לְרַלְהֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב:

הפטרת פקורי במלכים א' סימן ז'

ַזַּתְשְׁלֵם בָל־הַמְּלָאבָּה אֲשֶר עַשֶּה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמְה בּוּ בֵית יְתֹוֶת וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קְּדְשֵיו דָּוָד אָבִיו אֶת־ מאלה קרי * האלה קרי on the bases; 44. And the one sea, and the twelve oxen under the sea; 45. And the pots, and the shovels, and the basins, and all these vessels, which Chiram made for the king Solomon for the house of the Lord, were of polished copper. 46. In the plain of the Jordan did the king cast them, in the clay ground between Succoth and Zarthan. 47. And Solomon left all the vessels unweighed, because they were exceedingly many; neither was the weight of the copper sought out. 48. And Solomon made all the vessels that pertained unto the house of the Lord; the altar of gold, and the table whereupon the shewbread was, of gold, 49. And the candlesticks, five on the right side, and five on the left, before the oracle, of pure gold, with the flowers, and the lamps, and the tongs of gold, 50. And the bowls, and the snuffers, and the basins, and the spoons, and the censers of pure gold; and the hinges, for the doors of the inner house. the most holy place, for the doors of the house, of the temple, of gold.

HAPHTORAH OF PEKUDAY,

[ACCORDING TO THE GERMAN JEWS.]

1 Kings vii. 51.

51. And so was ended all the work that the king Solomon made for the house of the Lord; and Solomon brought in the things sanctified by David his father, the silver, and

הַבֶּסֵף וָאֶת־הַזָּהָבֹ וְאֵת־הַכֵּלִּים נָתַוֹ בָאִצְרוֹת בֵּית יָהוָה: אָז יַקְהֵל שְׁלֹמָה אֶת־זִּקְנֵי יִשְׂרָאֵׁל אֶת־כָל־ 🦞 רָאשֵי הַפַּטוֹת נְשִׁיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְּׂרָאֵל אֶל־ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמָה יְרוּשָׁלֶם לְהַעֲלוֹת אֶת־אָרְוּן בְרִית־ יְהַנֶּרָה מֵעֵיר דָּוָר הָיִא צִיּוֹן: וַיָּלָּהַלוֹּ אֵל־הַמֶּלֵּךְ שְׁלֹמֹה ֹ כָל-אֵישׁ יִשְׂרָאֵׁל בְּיֵרַח הָאֵהְנִיִם בָּחָג הִוּא רַהַקדָשׁ הַשְּבִיעֵי: וַיָבּאוּ כְלֹ זִקְנֵי יִשְׂרָבֻּלֹּ וַיִּשְּׁאָבּוּ ַבַּכְּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן: וַיַּעֲלֹוּ אֶת־אָרוֹן יְהֹוָהֹ וְאֶת־ אָהֶל מוֹעֵר וְאֶת־כָּל־כְלֵי הַקְדֶישׁ אֲשֶׁר בָּאֲהֶל וַיִּעֲלִוּ אֹלֶם הַכְּהָנָיִם וְהַלְּוִיְם: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲבַת יִשְרָאֵל הַנִּוֹעָרֵים עָלֵיו אָרְעוֹ לִפְנֵי הָאָרָוֹן מְזַבְּחִים צָאן וּבָלֶּר אֲשֶׁר לְא־יִסְפְרָוּ וְלָא יִפָּנִוּ מֵרְב: וַיָּבָאוּ הַבְּהָנִים אֶת־אָברוֹן בְּרִית־יְהוֹוָה אֶל־מְקוֹמֶוֹ אֶל־ דְּבָיר הַבַּיִת אֶל-קדֶשׁ הַזְּקְרָשֶׁים אֶל-תַּחַת בַּנְבָּי הַבְּרוּבִים: כַּי הַבְּרוּבִים בְּוֹשְׁים בְנָפַּיִם אֶלֹ־מְקוֹם קָּאָרָוֹן וַיָּכָּכוּ הַכְּרָבֶיִם עַר־־הָאָרָוֹן וְעַל־־בַּהָיו מְלְשָׁעְלָה: וַיַּאַרְנֹכוֹ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוֹ רָאשֵׁי הַבַּדִּים פּוְ־הַלֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִּיר וְלָא גֵרָאִוּ הַחֻוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עָר הַיִּוֹם הַעֶּרו: אֵין בָּאָרוֹן רַׁק שְׁנֵי לְחַוֹרת הַאַבְגִּים אֲשֶׁר הִנָּחַ שֵׁם משֵׁה בְּחֹרֵב אֲשֵׁר בָּרַרת יְהֹוָהֹ עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְצֵארָ,ם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

the gold, and the vessels, and he placed these in the treasuries of the house of the Lord. 1. Then did CHAP. VIII. Solomon assemble the elders of Israel, and all the heads of the tribes, the princes of the divisions of the children of Israel, unto the king Solomon in Jerusalem, to bring up the ark of the covenant of the Lord out of the city of David, which is Zion. 2. And all the men of Israel assembled themselves unto the king Solomon at the feasta in the month Ethanim, which is the seventh month. And all the elders of Israel came, and the priests took up 4. And they brought up the ark of the LORD, and the tabernacle of the congregation, and all the holy vessels that were in the tabernacle, even these did the priests and the Levites bring up. 5. And the king Solomon, and all the congregation of Israel, that were assembled unto him, walked with him before the ark, sacrificing sheep and oxen, that could not be told nor numbered for multitude. 6. And the priests brought in the ark of the covenant of the LORD unto its place, into the oracle of the house, to the most holy place, under the wings of the cherubim. 7. For the cherubim spread forth their wings over the place of the ark, and the cherubim covered the ark and the staves thereof from 8. And they had made the staves so long, that the ends of the staves were seen out in the holy place in the front of the oracle, but they were not seen without; b and they remained there unto this day. 9. There was nothing in the ark save the two tables of stone, which Moses had placed therein at Horeb, where the Lord made a covenant

^a The feast of Tabernacles, celebrated in the month of Tishry, formerly Ethanim.

^b The staves which Moses had made to carry the ark, had been made longer than before, and they just touched the curtain, so as to be merely perceptible on the outside.

יו וַיְהִי בְצֵאת הַכְּהָנִים מִן־הַקְדֶּשׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־ים וֹיִהָי בְצֵאת הַכְּהָנִים מִן־הַקְדֶּשׁ וְהֶעָנָן

יו בֵית יְתוֶה: וְלְא־יָבְלָוּ הַבְּהָנֵים לֵעַמְד לְשָׁהֵרת מִפְנֵי

יו הָעָגֶן בִּי־מָלֵא כְבִוּרְ־יְחֹוֶח אֶת־בִּית יְחֹוֶה: אָו אָמַר בּי

ישלמה יְהוַה אָמֵר לִשְּׁבְן בָּעַרָפֶּל: בָּנְה בָנִיתִי בֵּירת בִּירת

אַל מָבֶרָךְ אָרִד בְּל-קְתַּר יִשְּׂרָאֵל וְכָר-קְתַּר יִשְּׂרָאֵל וְכָר-קְתַּר יִשְּׂרָאֵל וְכָר-קְתַּר יִשְּׂרָאֵל וְכָר-קְתַּר יִשְּׂרָאֵל וְכָר-קְתַּר יִשְּׂרָאֵל וְכָר-קְתַּר יִשְּׂרָאָל וְכָר-קְתַּר יִשְּׂרִאָּל וְכָר הַבְּּעָלְהְ אָת־

ישָׂרָאֵל עֹמֵר: וַיֹּאמֶר בָּרַוּךְ יְהוָהוֹ אֶרְדּ'הַיִּ יִשְׂרָאֵל בֹּאמְר: יַשְׂרָאֵל בִּאמְר: בַּבָּר בְּבִּיו אֵת דִּוָר אָבִי וּבְיָרוֹ מִלֵּא לֵאמְר:

פן כן-הַיּוֹם אֲשֶּׁר הוּצֵארִני אֶרנּיעַמֵּי אֶת־יִשְּׂרָאֵל לְאַרָּחָרִרִּנִי בְעִּיר מִכּּרֹל שִׁבְמֵי יִשְׂרָאֵל לְ לְבָנָוֹת בַּּיִרת לְהְיִוֹת שְׁמִי שֶׁם וָאֶבְחַר בְּרָוֹר לְהְיִוֹרוּ לְבָנָוֹת בִַּּיִרת לְהְיִוֹרוּ

זי על־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וַיְדְּיִי עִם־לְבָב דְּוָד אָבֶי לְבְנָוּרוּ

יּבְּיִרת לְשֵׁם יְחֹוֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּאמֶר יְחֹוֶה אֶל־בִּירת בַּיִרת בַּיִרת בָּיִרת בָּיִרת בָּיִרת בָּיִרת בַיִּרת בַּיִרת בַּיִרת בַּיִרת בַּיִרת בַּיִרת בַּיִרת בַּיִרת בַיִּרת בַּיִרת בַּיִרת בַּיִרת בַּיִרת בִּיִרת בִּיִרת בִּיִרת בִּירת בִּיִרת בִּיִרת בִּיִרת בִּיִרת בִּיִרת בִּיִרת בִּירת בִּירת בִּירת בְּיִרת בְּיִרת בִּירת בְּיִרת בִּירת בִּירת בִּירת בִּירת בִּירת בִּירת בִּירת בִּירת בְּיִרת בִּירת בְּירת בִּירת בִּירת בִּירת בִּירת בִּירת בִּירת בְּירת בִּירת בְּיבְּרְיִּית בְּיִרְיִּיְיִּיְּיִּיְּיִרְ בְּיִרְּיִרְיִּית בְּירְת בִּירת בְּירת בִּירת בְּיִרת בְּירת בְּירת בְּירת בְּירת בִּירת בְּירת בִּירת בְּירת בִּירת בְּירת בְּירת בִּירת בְּירת בִּירת בְּירת בְּיִּירת בְּירת בְּירת בְּיִרת בְּירת בְּיִרת בְּיִּירת בְּירת בְּיִּירת בְּירת בְּיִרת בְּיִּירְת בְּיִּירְ בִּיִּיּע בְּיִית בְּיִירת בְּיִית בְּיִּית בְּיִּית בְּיִּית בְּיִרת בְּיִרת בְּיִּית בְּיִית בְּיִית בְּיִּית בְּיִית בְּיִית בְּיִית בְּיִית בְּיִּית בְּיִית בְּיִּית בְּית בְּיִית בְּיִית בְּיִית בְּיִית בְּיִית בְּיִית בְּיִּית בְּיִית בְּיִית בְּיִית בְּיִּית בְּיִּית בְּיִית בְּיִית בְּיִּית בְּית בְּיִּית בְּיִּית בְּיִּית בְּית בְּיִּית בְּיִּי

לא תִּבְנֶּה הַבָּנֶת כִי אִם־בּּנְךְּ הַיִּצֵא מֵחְלְצֶּיִךְ הְוּאַ־ לא תִבְנֶה הַבָּנֶת כִי אִם־בּנְךָּ הַיִּצֵא מֵחְלְצֶיִךְ הְוּאַ־

יִּהַרָּאָרִ פּֿאָשׁרָ צַפּר יְּחִוְּה וֹאָבֹלָּט וֹשְׁבָּיוֹד לְאֵהׁר בּבֵּר זֹאָלֶם וַהֶּטֹרֵ בָּוֹר אַבִּי זֹאָהֵר וֹאַבּיוֹ אַלְם וַהָּטֹרֵ דִּבָּר יְּחִוּה אָנִי וֹאָהַר וּ אַל יִּבְּיִר נִאָּמְי: זֹיּלֶם יְּחִוּי אָנִר בּבּּרוּ אָאָר. זֹיִלָם יְּהוֹר אָהַר וּ אַרַ-בּבּרוּ אָאָר.

יְהְוֶה שֶׁלְהֵי יִשְּׁרָאֵל : וְאָשָׁר כָרַרוֹ עִם־אָבוֹת לְאָלוֹן בּיִהוּוָה אֲשֶׁר כָרַרוֹ עִם־אָבוֹת לְאָלוֹן בּיִשְׁר אָם בְּרָית יְהוְוֶה אֲשֶׁר כָרַרוֹ עִם־אָבוֹת לָאָלוֹן בּיִהוּנוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מַאֱרֵץ מִצְרֵיִם:

with the children of Israel, when they came out of the land of Egypt. 10. And it came to pass, when the priests were come out of the holy place, that the cloud filled the house of the Lord; 11. And the priests could not stand to minister because of the cloud; for the glory of the LORD had filled the house of the Lord. 12. Then spoke Solomon. The Lord said that he would dwell in the thick darkness. 13. I have built thee a house to dwell in, a settled place for thy abode for ever. 14. And the king turned his face about, and blessed all the congregation of Israel; and all the congregation of Israel was standing; 15. And he said, Blessed be the Lord, the God of Israel, who spoke with his mouth unto David my father, and hath with his hand fulfilled it, saying, 16. Since the day that I brought forth my people Israel out of Egypt, I did not make choice of any city out of all the tribes of Israel to build a house, that my name might be therein; but I chose David to be over my people Israel. 17. And it was in the heart of David my father to build a house for the name of the Lord, the God of Israel. 18. And the LORD said unto David my father, Whereas it was in thy heart to build a house unto my name, thou didst well that it was in thy heart: 19. Nevertheless, thou shalt not build the house; but thy son that shall come forth out of thy loins, he shall build the house unto my name. 20. And the Lord hath fulfilled his word that he spoke, and I have risen up in the room of David my father, and sit on the throne of Israel, as the Lord hath spoken, and I have built a house for the name of the Lord the God of Israel. 21. And I have made there a place for the ark, wherein is the covenant of the Lord, which he made with our fathers, when he brought them out of the land of Egypt.

למפטיר קורין מתחלת פ' כי תשא עד לכפר על נפשת כם

הפטרת פרשת שקלים

כאן מתחילין הספרדים במלכים ב' סימן י"א

זו נִיכְרֵּת יְהוּיָדָע אֶת־הַבְּרִית בֵּין יְהוָה וּבֵין הַשֶּׁלֶךְ וּבֵין הַשֶּׁלֶךְ וּבֵין הַשֶּׁלֶךְ וּבִין הַשֶּׁלֶךְ וּבִין הַשֶּׁלֶךְ וּבִין הַשֶּׁלֶךְ וּבִין הַשְּׁלָר וִיִּהְיָה וּבִין הַשָּׁלֶךְ וּבִין הַעָּם:

18 נִיּבְאוּ כָל־עַם הָאָרֶץ בִית־הַבַּעַל נִיִּהְצָהוּ אֶת־מַלְנִי וְשָׁבְּעל נִיִּהְצָּהוּ אֶת־הַבְּעל הַרְגוּ לְפָנֵי הַמִּוּבְּחוֹת נִישֶׁם הַכֹּהָן פְּקְדְּר הַבַּעל הַרְגוּ לְפָנֵי הַמִּוּבְּחוֹת נִישֶׁם הַכֹּהָן פְּקְדְּר הַבְּעל הַרְגוּ מִבִּית יְהנְה: נַיִּשְׁה הָבְּרְישַׁעַר הָרָצִים בִּית וְבָּלְתוּ נִיָּבֶּוֹת וְשָּבְר הָבָּיִים בִּית וְבָּלוֹה נַיְּבְוֹתוּ הַבְּעָבר הָרָצִים בִּית הָבְּלְבִים: נִיִּשְׁמַח כָּל־עַם הַאָּבְרוּ הַמִּיתוּ בַחֶּרָב הַבְּית יְהוֹה נִיְבָּוֹת וְשָּבְר הַבְּעִבר הָבְּיִבְים בִּית הַבְּלְנִיה שִּבְּיתוּ הַמְיתוּ בַחֶּבְּר בְּיִבְים בִּית הָבְּית יְהוֹּה בַּעְכִים: נִיִּשְׁמַח כָּל־עַם־ בְּבִּרְר שְׁבָּר בְּיִבְים בִּית הַבְּית יְהוֹים בְּחָרְב בְּבִית הְבְּיתוֹן הַּשְּבנוּים בְּית בְּבִית הְבָּית יְהוֹּלְה בִּית הִיקְיתוּ בְּחָבִים בִּית בְּיִבְּים וְיִים בְּית יִבְּיִם בְּית יִבְּיִם בְּית יִבְּיִבּים וְבִּית בְּיתְרִין וְהָעֵיר שָׁבְּשְׁב בְּבִילְ הְוּבְּית בְּבִית יְבִּלְים וִיִישְׁבְּים וְבִּית בְּבִּים בְּית יְהוֹיבְים בְּבִית בְּבִית בְּבִית יְבִיים יִירוֹ הִשְּבְּים בְּבִית בְּיִבְּים בְּית יִבּים בְּית בִּית בְּיִבְים בְּית יִבּים בְּית בְּבִית שְׁבָּים יִישְׁב בְּעִבְּים בְּית בְּבִיל בְּיִבְּים בְּית יְחוֹיבְים בְּית בְּבִית בְּיבְּים יִירוֹים בְּשִּבּת בְּיבִּים וְיִים וְיִבּים בְּית בְּיִבּים בְּית בְּיבּים בְּית בְּיִבּים בְּית בְּיִיבְּבּים בְּית בְּיבּים בְּית בְּיבִּים בְּיִים בְּיבּים בְּית בְּיִבּים בְּיבּים בְּיִים בְּיבּים בְּיבִים בְּיבּים בְּיבּים בְּיבּים בְּיבִים בְּיבּים בְּיבִים בְּיבּים בְּיבִּים בְּיבּים בְּיבּים בְּיבְים בְּבִים בְּיבְּבּים בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבִים בְּיבּים בְּיבְים בְּבִּים בְּיבּים בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבְּבּים בְּיבְים בְּיבְבּים בְּיבְבּים בְּיבְּים בְּבְּים בְּבִים בְּיבְּבְים בְּיבְים בְּבְּבְים בְּיבְּבְּים בְּיבְּים בְּבְיוֹם בְּבְּבְים בְּיבּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְיבְּבְים בְּבְּים

לְיֵהוּאֹ מָלֵךְ יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָעֵים שָׁנָּה מָלַךְ בִּירְוּשָׁלֶם לְיֵהוּאֹ מָלַךְ יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָעִים שָׁנָּה מָלַךְ בִּירְוּשָׁלֶם לְּיֵהוּאָשׁ הַיְשֶׁר יְנִעשׁ יְהוֹאָשׁ הַיְשֶּׁר יִּנְעֵשׁ יְהוֹאָשׁ הַיְשֶׁר יּ

ּ וְשֵם אִפּוֹ צִבְיָה מִבְאֵר שָבַע: וַיַעש יְהוֹאָש דַ המלך קרי *

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH SHEKALIM.

[When Rosh Chodesh Adar is on a week-day, they take out two law-books on the Sabbath preceding, and read out of the second from Exodus xxx. 11-16. But if it happen on Sabbath, they take out three law-books, and read in the second from Numbers xxviii. 9-15, and in the third, Exodus xxx. 11-16.]

HAPHTORAH OF SABBATH SHEKALIM.

2 Kings xi. 17.

17. And Yehoyada made a covenant between the LORD and between the king and between the people, that they should be unto the Lord a people; and between the king and between the people. 18. And then went all the people of the land into the house of Baal, and broke it down; his altars and his images they broke in pieces thoroughly, and Mattan the priest of Baäl they slew before the altars. And the priest appointed superintendents over the house of the LORD. 19. And he took the chiefs over hundreds, and the guard, and the runners, and all the people of the land; and they brought down the king from the house of the LORD, and came by the way of the gate of the runners to the king's house; and he sat on the throne of the kings. And all the people of the land rejoiced, and the city was in quiet: and Athaliah they had slain with the sword at the king's house.

THE GERMANS COMMENCE HERE.

CHAP. XII. 1. Seven years old was Yehoäsh when he began to reign. 2. In the seventh year of Yehu began Yehoäsh to reign; and forty years did he reign in Jerusalem, and the name of his mother was Zibyah of Beër-sheba. 3. And Yehoäsh did what was right in the

ּבְעֵינִי יְהוָה כָל־יָמֶיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ יְהוֹיָדֶע הַכֹּהֵן: בַק הַבָּמְוֹת לֹא־מֶרוּ עוֹד הָעֶם מְזַבְחִים וּמְקַמְּרִים 4 בַבָּמְוֹרת: וַיֹּאמֶר יְהוֹאֹאָשׁ אֶלֹ־הַבְּהָנִים כֹל בֶּמֶף דַקְּקָרְשִׁים אֲשֶּׁר יוּבָא בֵית־יְהוָהֹ כֵּסֶף עוֹבֵר אִישׁ ָבֶסֶף נַפְשַׁוֹת עָרְכָוֹ כָּלֹ־כָּסֶף אֲשֶׁר יַעַלֶהֹ עַל לֶב־ אַישׁ לְהָבֶיא בֵּית יְהֹוָה: יִקְּחַוּ לְהֶםֹ הַכְּהָנִים אָישׁ ַמַאָת מַכָּרֶוֹ וְהֵם יְחַזְקוּ אֶת־בֶּבֶק הַבַּיִת לְכֶל אֲשֶׁר־ יָפָּצָא שָם בָּדֶרן: וַיְהִי בִּשְׁנַת עֶשְׂרֵים וְשָׁלְשׁ שָׁנָה לַפֶּלֶךְ יְהוֹאֲשׁ לֹא־חוּקוּ הַכְּהָנִים אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת: וַיִּבְרָא הַפֶּּעֶלֶה יְהוֹאָש לִיהְוּיָדֶע הַכֹּהֵן וְדַלְּכְּוְּנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶׁם מַדַּוּעַ אֵינְבֶם מְחַזָּקִים אַת־בָּדֵק ַהַבָּיִרת וְעַהָּה אַל־תִּקְחוּ־כֶּסֶף מֵאָת מַבָּרֵיכֶּם בִיר 6 לְבֶדֶק הַבַּיִּת הִתְּגָהוּ: וַיֵּאָתוּ הַכְּהַגִּים לְבַלְתַּי קְחַרת־בָּּטָף מֵאֵרת הָעָׁם וּלְבִלְתִּי חַזָּק אֶת־בָּבֶרק יוֹבָּיִת: וַיִּפַּׂח יְהְוֹיָדֶע הַכּהֵוֹּ אֲרָוֹן אֵחָד וַיִּפְּׁב חְרֹ הַבַּיִת: בַּיִּפְּׁב חְרֹ בְּדַלְתָּוֹ וַיִּתַּן.אֹתוֹ צֵאֹצֶל הַפִּוְבֵּחַ בְּיָבְיון בְּבוֹא־אִישׁ בֵּית יָהוֹּה וְנָהֲנוּ־שֶׁמָּה הַכְּהַנִים שְׁמְרֵי הַפַּׁף אֵת־ בּל־הַבֶּבֶּף הַמּוּבָא בֵית־יְהוָה: וַיְהוֹ כִּרְאוֹהָם כִי־ רַב הַבֶּסֶף בָּאָרֵוֹ וַיַּעַל סֹפֵּר הַבֶּּלֶךְ וְהַבּּהַוְ הַנָּדְוֹל ינצרוֹ וַיִּמְנֹוּ אַת־הַבֶּסֵף הַנִּמְצָא בֵית־יְהוָה: וְנָחָנוֹּ 📭 וַיַּצְרוֹ וַיְמָנוֹ هُرر-تِنْدُولُ تَامْلُولُ ثَرَا-نُتِ رَهُرُ بِيَاهُكِمُجُوْلِ

* מימין קרי

ידי קרי *

eyes of the Lord all his days that Yehovada the priest instructed him. 4. Only the high places were not taken away: the people still sacrificed and burnt incense on the high places. 5. And Yehoash said to the priests, All the money of the dedicated things that may be brought into the house of the Lord, the money of every one that passeth the numbering, the money that every man is valued at; and all the money that cometh into any man's heart to bring into the house of the Lord; 6. The priests shall take to themselves, every man from his acquaintance; and they shall repair the breaches of the house, wheresoever any breach may be found. 7. But it happened, that in the three and twentieth year of the king Yehoäsh the priests had not repaired the breaches of the house. 8. Then called the king Yehoash for Yehovada the priest, and the (other) priests, and said unto them, Wherefore do ye not repair the breaches of the house? and ye shall take now no more money from your acquaintance, but for the breaches of the house ye shall deliver it. 9. And the priests consented neither to take any money from the people, nor to repair the breaches of the house. 10. But Yehoyada the priest took a chest, and bored a hole in its lid, and he placed it beside the altar, on the right side as one cometh into the house of the Lord: and the priests that kept watch at the threshold put therein all the money that was brought into the house of the Lord. 11. And it happened, when they saw that there was much money in the chest, that the king's scribe and the high priest came up, and they put up in bags, and counted, the money that was found in the house of the Lord. 12. And they gave the money, after it was counted, into the hands of those who overlooked the workmen, that had been appointed as overseers of the house

^{*} According to RASHI; it might be given with "stewards."

קריאה למפטיר פרשת זכור בסוף פ' כי תצא

17 זְבּוֹר אֶרֵג אֲשֶׁר־עָשֶׂרֹז לְךְּ עֲמָלֵקְ בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶּם
18 מִמִּצְרָיִם: אֲשֶׁר קָרְךְ בַּדֶּרֶךְ וַיְזֵנַכְ בְּךְ בְּלֵיתָנְיִם בּיִּרֶרְ וַיְזֵנַכְ בְּךְ בְּלֵיתָ שְׁלִים בּיִּרֶרְ וַיְזֵנַכְ בְּךְ בְּיָרֶץ אֵלְהִים: וְהִיְּה בְּעָרֶין בְּתְּלֶיה יְתְּנָה אֱלְהָיף וֹיְגַעַ וְלְאׁ זָרָא אֱלְהִים: וְהִיְּה בְּאָרֶץ בְּהָנִיחַ יְהֹוָה־אֱלְהָיף נֹנֵוְ לְךְּ נַחֲלָה לְרִשְׁתְּה תִּמְחָה אֲשֶׁר יְחֹוֶה־אֱלְהִיף נֹנֵוְ לְךְּ נַחֲלָה לְרִשְׁתְּה תִּמְחָה אֲשֶׁר יְחֹוֶה־אֱלֹה מִחְחַת הַשְּׁמֵיִם לְאׁ תִּשְׁבָּח:
* הכנפקרים קר:

of the LORD; and they laid it out to the carpenters and the builders, that wrought on the house of the Lord, 13. And to the masons, and the hewers of stone, and for the purchase of timber and hewn stones to repair the breaches of the house of the Lord, and for all that was laid out for the house to repair it. 14. Nevertheless there were not made for the house of the Lord bowls of silver, knives, basins, trumpets, all kinds of vessels of gold, or vessels of silver, of the money that was brought into the house of the Lord; 15. But they gave it to them who overlooked the workmen, and they repaired therewith the house of the Lord. they reckoned not with the men, into whose hand they delivered the money to give it to those who overlooked the workmen; for they dealt faithfully. 17. The money for trespass and the money for sin offerings was not brought into the house of the LORD: it belonged to the priests.

[The Portuguese say the first and twenty-third verses of the lxvi. of Isaiah in addition, if it be New Moon day.]

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH ZACHOR.

[On the Sabbath before Purim, take out two law-books, and read in the second from Deuteronomy xxv. 17.]

17. Remember what Amalek did unto thee, by the way, at your coming forth out of Egypt; 18. Here he met thee by the way, and smote the hindmost of thee, all that were feeble behind thee, when thou wast faint and weary; and he feared not God. 19. And it shall be, when the Lord thy God giveth thee rest from all thy enemies round about, in the land which the Lord thy God giveth thee for an inheritance to possess it, that thou shalt blot out the remembrance of Amalek from under heaven; thou shalt not forget.

VOL. II.

בשמואל א' סימן ט"ו

- ַ וַלַאמֶר שְמוּצֵל אֶל-שָּאָוּר אֹרִוּ שְּבֵּנוּם יְחְנָה בְּבְנִי יְחַנָּה שְּמֵע לְקוֹל דִּבְרֵי יְחַנֶּה שִׁמִע לְלְוֹל דִּבְרֵי יְחַנֶּה שְׁמֵע לִישְׁרָאֵל וְעַרְּנִה שְׁמֵע לְלְוֹל דִּבְרֵי יְחַנֶּה שִׁמְע במחיליו האשכנוים באן מתחיליו האשכנוים
- אַטָּרֶלְ לְיִשְׂרָאֻלְ אָבָּאָוֹר פָּלֵּוְרְהַיּי אֶרִר אֲשֶׁר-עָשֶׁר בּ כָּה אָמַר יְהנָה צְּבָּאִוֹר פָּלֵּוְרְהַיּי אֶרֵר אֲשֶׁר-עָשֶׁר יִּ
- מִפִּצְרָיִם: עַתָּה בּׁ לֵּךְ וְהִבִּיתָׁה אֶת־עֲמָלֵק וְהַחֲרַמְתֶּם בֹּ אֶרת־בָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלָא תַחְמָל עָלְיו וְהַמַתְּה מֵאַישׁ עַר־אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַר־יוֹנֵק מְשַּוֹר וְעַר־שָּׁה מִנְּמֶּר
- יְעַר־חֲמְוֹר: וַיְשַׁמַּע שָּאוּרוֹ אֶרּר־הָעָם וְיִפְּקְבֵם ⁴ בַּמְּלָאִים מָאתִים אֶלֶף רַנְלֵי וַעַשֶּׂרֶרת אֲלָפִים אֶרר־
- י אָישׁ יְהוּדֶה: וַיָּבָא שָאוּל עַר־עֵיר עַמְלֵקְ וַיָּרֶב בַּנָּחַל: 5
- י וַנִאמֶר שָׁאַוּל אֶל־הַקִּינִי לְכוּ סָׁרוּ רְדֹּוּ מִתְּוֹךְ עֲמֶלֵלְיּ פָּן־אִסְפְּךָּ עִפּׁוֹ וְאַרִּיִתְה עָשִּׂיתָרה הָסֶר עִם־כְּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעַלוֹתָם מִפִּצְרָיִם וַיָּסַר בִּינִי מִתְּוֹךְ עַמָּלֵק:
- ז וַיָּרְ שָׁאִוּל אֶת־עָמָלֵק מֵחָוִילָה בְּוֹאָךְ שׁוּר אֲשֶׁר
- צר בּנֵי מִצְרֵים: וַיִּרְעָפָשׁ אֶת־אֲנֵג מֶלֶּךְ־עַטָּלֵק חֶיַ 8
- ין אָרת־כָּל־דָּיָעָם הֶחֲרִים לְפִּי־חָרֶב: וַיַחְמֹל שָׁאֹוּל יוֹ הָבָּלָך וְחַפִּשְׁנֵים וֹ וְהָבָּלָך וְחַפִּשְׁנֵים וֹ וְהָבָּלָן וְחַבָּשְׁנֵים וֹ וְהָבָּלָן וְחַבָּשְׁנֵים וֹ וְהָבָּשְׁנִים וֹ וְהָבָּלָן וְחַבָּשְׁנִים וֹ וְהָבָּלָן וְחַבָּשְׁנִים וֹ וְהַבָּלָן וְחַבָּשְׁנִים וֹ וְהַבָּלִים וְחַבָּשְׁנִים וֹיִם וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּיִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִם מִּשְׁנִים וֹיִבְּשְׁיִּבְּיִם וֹיִם מִּיִּשְׁנִים וּיִבְּשִּׁיִים וְיִבְּיִּשְׁנִים וּיִים וְּשִׁבְּיִם וְיִבְּשִּׁנִים וּיִים וּיִּבְּיִּשְׁנִים וּיִבְּשְׁיִּבְּיִם וְּשִׁבְּיִם וְּשִׁיּבְּיִם וְּשִׁבְּיִם וְּשִׁבְּיִם וְיִבְּשְׁיִּבְּים וְיִבְּבְּיִם וְּשִׁבְּיִם וְּשִׁבְּיִם וְּשִׁבְּים וְשִׁבְּיִם וְּשִׁבְּשִׁיּבְּים וְשִּבְּיִּים וְּשִׁבְּיִים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּיִבְּים וְשִׁבְּיִּבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּיִבְּים וְּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּיִיִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּיִּבְּיִּם וּיִים וּיִּבְּים וּיִבְּיִים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּיִבְּים וּשְׁבִּבּים וּיִים וּיִּבְּים וּיִבְּים וּיִבְּים וְּשִׁבְּים וּשְׁבִּים וּיִבְּיִבְּים וְיִים בּּיִּים וּיִּבְּים וְּיִבְּיִים וּיִּבְּים וְּיִבְּיִים וּיִים וּיִים בּּיִּים וּיִבְּיִים וּיִּבְּים וּיִּים וּיִּים וּיִּבְּים וּיִּבְּיִים וּיִּים וּיִּבְּים וּיִים בּּיִּים וּיִים בּיּים וּיִּים וּיִים וּיִּים וּיִּים וּיִּים וּיִּים וּיִּבְּיִים וְיִּבְּיִים וְּיִּים וּיִּים וּיִים וּיִים וּיִּים וּיִּים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִּים וּיִים וּיִים וּיִּים וּיִבְּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִּים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִּים וּיִים וּייִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּייִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִּים וּיִים וּיִּים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִּים וּיִים וּיִים וּייִים וּיִים וּיִים וּיִים וּיִים וּייִּים וּיִים וּייִים וּיִים וּיים וּייִּים וּיִים וּייִים וּי

HAPHTORAH OF SABBATH ZACHOR.

1 SAMUEL XV. 1.

CHAP. XV. 1. And Samuel said unto Shaül, Me hath the Lord sent to anoint thee as king over his people. over Israel; and now hearken thou unto the voice of the words of the Lord.

[The Germans commence here:]

2: Thus hath said the Lord of hosts, I remember what Amalek did to Israel, how he lay in wait for him on the way, when he came up from Egypt. 3. Now go and smite Amalek, and ye shall devote all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and suckling, ox and lamb, camel and ass. 4. And Shaul ordered the people to assemble, and he numbered them in Telaim,^a two hundred thousand men on foot, and ten thousand of the men of Judah. 5. And Shaul came to the city of Amalek, and he fought in the valley. 6. And Shaul said unto the Kenites, Go, depart, get you down from among the Amalekites, lest I destroy you with them; for ye showed kindness to all the children of Israel, at their coming up out of Egypt; and the Kenites departed from among the Amalekites. 7. And Shaul smote the Amalekites from Chavilah until thou comest to Shur, that is before Egypt. 8. And he took Agag the king of the Amalekites alive, and he devoted all the people to the edge of the sword. 9. But Shaul

^a Rashi and others translate: "And he numbered them with lambs," and expound, he told every one to take a lamb out of the king's flock, and then counted the lambs, because it was prohibited to count the persons of Israel; see Exodus xxx. 12; others, however, consider Telaïm as the name of a place, as in the text.

וְעַרֹּ-הַכָּרִיםׁ וְעַלֹּ-כָרֹ-הַטּוֹב וְרָאֹא אָבָוּ הַחֲרִיטֶם 10 וְכָרֹשׁ-הַמְּלָאכֶה נְמִבְזָה וְנָמֵם אֹרֶזָה הֶחֶרִימוּ: נֵיְהִיּ 11 דַבַר יְחֹוֶה אֶל־שִׁמוּאֵל לֵאמְר: נְחַמְתִּי בְי־הִמְלַלְכְתִי אֶרת־שָׁאוּל לְמֶׁלֶּךְ כִי־שָׁבֹ מֵאַחֲבִי וְאֶרת־דְּבָרֵי לַא הַבָּיִם וַיִּחַר לִשְׁמוּצֵאל וַיִּוְעַק אֶל־יְהוָה כָל־הַלָּיֵלָרה: ווַשְׁבֶם שְׁמוּאֶל הַלְּרָאת שָּאוּר בַּבְּלֶּר וַיֻּנֵּר וֹיַנַּר וַיִּבּר לִשְמוּצֵׁל לֵאמֹר בָּא־שָאַוּל הַכַּרְמֶּלָה וְהָנֵּח מַצִּיב בּוֹ לוֹ יָד וַיִּסִבֹ וְיַיְעַבֹּר וַיִּבֶד הַגִּלְנָל: וַיִּבָא שְׁמוּאֵל אֶל־ הָאָאוּל וֹנְאמֶר רַאוֹ שָׁאִוּר בְּנִירְ בְּרַוּךְ אַהָּוּה בַּ'יִרוּלְּה 14 הַקִימָתִי אֶת־דְבַר יְהנַה: וַיָּאשֶר שְׁמוּאֵל וּמֶה קוֹל־ ַבּצָאן הַוֶּה בְּאָזְנֶי וְקַוֹּל הַבָּלֶּר אֲשֶׁר אָנֹבִי שֹׁמֵע: ַנוֹאמֶר שָאוּל מֶעָמֶלֵקִי הֶבִיאוּם אֲשֶּׁר חָמֵל הָעָם 15 עַל־מִיטָב הַ־צֹאוֹ וְהַבְּלֶּר לְמַעוֹ וְבָהַ לִיהוָה אֱלֹהֵיךְ וֹאֶת־הַיּוֹתֵר הֶחֶרַמְנוּ : וַיְאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאׁוּל 16 הָרֶף וְאַנֵּירָה לְךָּ אֵת אֲשֶׁר דָבֶּר יְהֹנֶה אַלַי הַלְּיֶלָה 17 וַיָּאמֶרוֹ לְוֹ דַבֵּר: וַיַּאמֶר שְׁמוּאֵל הַלֹּוְא אִם־קְטְּוֹ אַתָּה בְעֵינֶיךָ רָאשׁ שִׁבְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶתָּה וַיִּכְשְׁחְדָּ יהוָה לְמֶלֶךְ עַרֹּי-יִשְׂרָאֵל : וַיִּשְׁלְחַהְ יְהוָה בְּבֶּרֶךְ יִהוֹה בְּבֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְהַחֲרַמְיָּה אֶת־הַחַּטְּאִים אֶרת־עֲמָלֵ־ק 19 וַגַלְחַמְתָּ בוֹ עַר־כַּלוֹתָם אֹתָם: וַלֶּמָה לְא־שַׁמֵעָתַ ָבְקוֹל יְהנֶת וַהַּעֵטֹ אֶל־הַשְּלֶּל וַהַ*עשׁ* הָרֵע בְּעֵינֵי יְהנָה :

* ויאמר קרי

with the people had compassion on Agag, and on the best of the flocks, and of the oxen, and of the fatlings, and the fat lambs, and all that was good, and they would not destroy them; but all the cattle that was of little value and weak, that they destroyed. 10. Then came the word of the LORD unto Samuel, saying, 11. I repent that I have set up Shaul as king; for he hath turned back from following me, and my word hath he not performed; and it grieved Samuel; and he cried unto the Lord all the night. 12. And Samuel rose early to meet Shaul in the morning, and it was told to Samuel, saying, Shaul came to Carmel, and, behold, he set himself up a monument, and went about, and passed on, and went down to Gilgal. 13. And Samuel came to Shaul; and Shaul said unto him, Blessed be thou unto the LORD, I have performed the word of the LORD. Samuel said, What is then this bleating of the flocks in my ears, and the lowing of the oxen which I hear? Shaul said, from the Amalekites have they brought them; because the people had pity on the best of the flocks and of the oxen, in order to sacrifice unto the Lord thy God; and the rest we have destroyed. 16. And Samuel said unto Shaul, Stay, and I will tell thee what the Lord hath said to me this night; and he said unto him, Speak. 17. And Samuel said, Is it not that, if thou wast ever so little in thy own eyes,2 thou art the head of the tribes of Israel? and the LORD anointed thee as king over Israel. 18. And the LORD sent thee on a journey, and said, Go and destroy the sinners, the Amalekites, and thou shalt fight against them until they be consumed. 19. Wherefore then didst thou not hearken unto the voice of the Lord, and didst fly upon the spoil, and

a Meaning, "However humble Shaul might have deemed himself before his appointment, he was then, through his having been anointed, king over Israel; hence his example ought to have led others to obedience."

וּאמֶר שָאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָמַנְעָתִי בְּקוּל יְהוּף 🗝 בּיּאמֶר שָׁאוּל וָאֵבֵּהְ בַּהֶּרֶהְ אֲשֶׁר־שְׁלְחַנִי יְהֹוֶה נָאֲבִיא אֶת־אֲנַגֹ ּ בֶּבֶּשׁךְ עַמָּלֵּק וְאֶת־עָמָלֵק הָחֶבְמְרִתי : נִיּלְּח הָעֲם מֵהַשָּׁלֶל צָאן וּבָקָר באשַית הַחֲרֶם לִּוְבָּחַ לַיהוָה אַלֹהֶיךָ בַּגִּלְגָל : וַיָּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֻפֶּץ לַיְהוָה בְּעלְוֹת 🕰 🏖 אַבָּחִים בִשְּׁמָעַ בְּקוֹל יְהוֹוֶה הִגַּה שְׁמֹעַ מִוֶבַח טוֹב אָנֶן פֿרִי וְאָנֶן 🖘 לְהַקְשָׁיב מֵחֵלֶב אֵילִים: כֵּי חַטַאת־גָּוֹסֶםֹ כֶּרִי וְאָנֶן וּתְרָפָים הַפָּצֵר יַעַן כָאַסְתָּ אֶת־דְּבַר יְהֹוָה וַיְמְאָסְךָ ַ מָפֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר שָּאַוּל אֶל־שְמוּאֵל חָטָּאתִי בִי־עַבַרְתִּי אָרת־פִּי־יְהַוֶָּרה וְאֶרת־דְּבָּרֶיךְ כֵּי יָבֹארִתוּ אֶת־הָעָׁם ַןאֶשְׁמֵע בְּקוֹלָם: וְעַתְּה שָׂא גָא אֶת־חַפָּאתֶי וְשַׁוּב 25 בָּאָשְׁמֵע בְּקוֹלָם: יְעַוּב עַפִּׁי וָאֶשְׁתַחֲוֶה לַיהוָה: וַיָּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל 26 לָא אָשׁוּב עַמֶּךְ כֵּי מָאַפְתָּהֹ אֶת־דְּבַר יְהֹוָה וַיִּמְאָפְךָּ יְהַלָּה מְהָיִוֹת מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל : וַיִּפְב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת מִי יוַחַוֹּלַ בִּכְנַף־מְעִיך וֹיָקְבַע: וַיָּאמֶר אֵלִיוֹ שְׁמוּאֵׁל 28 קַרַע יְהוָרה אֶת־מַמְלְבָוּרת יִשְּׂרָאֵל מֵעֶלֶיף הַיֻּוֹם יּנְתָנֶּה לְרֵעֲךָ הַפִּוֹב מָפֶּרָ : וְנַם נַצַח יִשְׂרָאֵל לְא 😕 וּנְתָנֶה לְרֵעֲךָ ּ יְשַׁקֵּר וְלָא יִנְחֵס כִּי לֹא אָדֶס הִוּא לְהִנְחֵס: וַיָּאמֶר ָחָטָאתִי עַהָּה כַּבְּרֵנִי נָא נֶנֶד־זִקְנֵי עַמִּי וְנָנֶד יִשְּׂרָאֵל וּשְוּב עַפִּּי וְהְשְׁתַּחֲנֵיתִי לַיִרֹנָה אֱלֹהֶיך: וַנִּשָׁב שְׁמוּאֵל 👊 יְשָׁוּב עָפִּי אַחַרַי שָאָוּל נִיִשְׁתַּחוּ שָאָוּל לַיהוָה: ניַאמֶר שְׁמוּאֵל 🖘 אַחַרַי שָׁאָוּל

didst the evil in the eyes of the Lord? 20. And Shaul said unto Samuel, Yea, I have hearkened unto the voice of the LORD, and I have gone on the way which the LORD had sent me; and I have brought Agag the king of Amalek; and the Amalekites I have destroyed. 21. And the people took of the spoil, of the flocks and oxen, the chief of the devoted things to sacrifice unto the LORD thy God in Gilgal. 22. And Samuel said, Hath the Lord as great delight in urnt offerings and in sacrifices, as in obeying the voice of the LORD? Behold, to obey is better than sacrifice, and to attend more than the fat of the rams. 23. For the sin of witchcraft is rebellion, and idolatry and image worship, stubbornness; because thou hast despised the word of the Lord, he hath also despised thee not to be king. 24. And Shaul said unto Samuel, I have sinned; for I have transgressed the will of the Lord, and thy words; because I feared the people, and I hearkened to their voice. 25. And now, I pray thee, pardon my sin, and return with me, that I may prostrate myself to the Lord. 26. And Samuel said unto Shaul. I will not return with thee; for thou didst despise the word of the Lord, and the Lord hath despised thee not to be king over Israel. 27. And Samuel turned about to go; and he laid hold on the corner of his mantle, and it was rent. 28. And Samuel said unto him, The LORD hath rent the kingdom of Israel from thee this day, and hath given it to thy neighbour, who is better than thou. 29. And also the Strength of Israel will not lie nor repent; for he is not a man, that he should repent. 30. And he said, I have sinned; (yet) honour me now, I pray thee, before the elders of my people, and before Israel, and return with me, that I may prostrate myself unto the Lord thy God. 31. So Samuel returned, following Shaul; and Shaul prostrated himself to the Lord. 32. And Samuel said, Bring ve hither קריאה למפטיר פרשת פרה

הַנְישׁוּ אַלֵּי אֶת־אֲנֵג מֶלֶךְ עֲמָבֵּל תַנֶּדֶךְ אַלִּיו אֲנֵג אַמוּאֵל בַּאֲשֶׁר שִׁבְּלֶד נְשִׁמּוּאֵל אֶת־אֲנֶג לְפָנֵי יְהוָה שְׁמוּאֵל בַּאֲשֶׁר שִׁבְּלֶד ה נְשִׁים חַרְבֶּּךְ בּן־הִישְׁבָּל מְנָשֶׁים אִמֶּךְ וַיְשַׁמַּף שְׁמוּאֵל אֶת־אַנֶג לִפְנֵי יְהוָה בּוּלְגָּל: נַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל הַרְעֻתָּה וְשָׁאְוּל עַלֶה אֶּרֹ־ בִּיּהְוֹ נִבְעָת שָׁאִוּל:

קריאה למפטיר פרשת פרה

מתחלת פ' זאת חקת התור' עד כוף פכקא

וְלַכֵּוֹח הַכִּהֵוֹ אֵץ אֶרֵי וְאֵזִוֹב וּשְׁנִי רֹזוֹלָעַרֹז וְהִשְּׁלִיךְ הַּשְׁרָהֹ וְאֶרִבּבְּיִרוֹ וְאָרִבּ וְשְׁנִי רֹזוֹלָעַרֹז וְהִשְּׁלִיךְ בַּבְּרִוֹ וְאָרִבּבְּיִוֹ וְאָרִבּבְּרִוֹ וְאָרִבּּרִי וְאָרִבּיִּוֹ וְהוֹצִיִי אֹרִ הַּבְּרִוּ וְאָרְבִּיִּוֹ וְהוֹצִיִי אֹרִ הַּבְּרִוּ וְאָרִבּּרִי וְאָלִרְ הַכִּהֵוֹ וְאַרְבִּרִוֹ וְאַלִּיךְ הַכִּהֵוֹ וְהוֹצִיִי אֹרְ הִּלְּיִוֹרְ הַכִּהֵוֹ אָשְׁרִ הַבְּנִוּ וְהוֹנְיִי אִרְ וּנְיִחְוּי אֵלֶיי וְאָלִיךְ הַכִּהֵוֹ וְשִּׁרָ בָּבְרוֹ אָלִירָוֹ עְלִי: וּנְרִיחִתְּבִּי בְּשְׁרִבּ וְשְׁנִי וְהִוּשְׁרִי וְאָלִיךְ הַכִּהְוֹן וְהוֹצִיִי אֹי אֹרְהוֹ אָלִי וְנִילְחָוּ אֵלֶייְהוֹ עְלִיי וְמִילְיךְ אֵלְנְיִרְ הַכִּהְוֹין וְהוֹיצִיִי אֹי אֹרָהוֹ אָלְיִבְּוֹ מִישְׁה וְשָׁתְּט אֹרְאָרְה וְבְּבָּר וְהִשְּׁרְהוֹ וְאָלִיךְ הַבְּבָּר וְהִשְּׁרְהוֹ וְאָלִיךְ הַבְּבְּר וְיְהְוֹיִלְחִוּ אֵלֶייְה בְּשְׁרָה וְאָנִיי וְאָוֹיִי וְאָוֹיְ וְהִוּיְיִבְּיִי וְאָּרְי וְבְּבָּר וְהִשְּׁרְיּי וְאָרְהִי וְאָנִיְ וְהִוּיְיְם וְּעָּיִי וְאָרְי וְבְּבְּבְר וְהְּלְּהִוֹי וְאָּלִיוֹי וְאָלִיי וְשְׁנִי וְשְׁתְט אֹרְבּעְּלְוֹי וְאָנִין וְהְחָוּי אֵלֶּייְה וְשְׁנִיי וְשְׁתְּעִי וְבְּבְּבְר וְהְּלָּהְ בְּבְּר וְהְשְׁתְט אִרְ בְּבְּבְּר וְיִבְּוֹם בְּעִייִי וְאָנִייְ וְאְחָוֹי אֵעְיִי וְשְׁתְט אִרְי וְאָחָר וְבְּבְּבְּר וְיִבְּבָּר וְיִבְּשְׁר בְּעִיְיִי וְמְחָוּ אֵבְּייִי וְאָחָוֹי אְאָּבְייִי וְאָחָוֹן וְמְאָוֹי בְּבְּבְּר וְיִבְּשְׁתְּי בְּבְּיִי וְמְחָוֹי בְּוּשְׁנִי וְאָבְייִי וְאָחָי בְּיִבְּיי וְבְּעִייִי וְאָחָי בְּיִי וְמְחָוֹי בְּיִילְייִי וְאָחָיִי בְּבְּייִי וְשְׁבְּייִי וְשְׁבְּייִי וְשְׁבְּבְּיוֹי בְּבְּבְייִי וְמְחָוֹי בְּיִיבְּיִי וְיִבְּעְתִי וְבְישְׁיִי וְבְּעְיִי וְבְּיִייְי וְבְּעוֹים בּוּבְייִי וְשְׁבְּיים בְּיִיים וְבְּיוֹי בְּיבְייִי וְשְׁבְּייִי וְשְׁבְּיים בְּיבְּבְיים בְּבְּבְייִי וְבְּעְיִים בְּבְּבְייוֹי וְשְׁבְּייִי וְשְׁבְיייי וְאָּבְייִים וְבְּבְּייִיים וְבְּבְייִים וְיבְּבְייִים וְּבְּבְייִים וְּבְּבְייִים וְבְּבְּיִים בְּבְּבְיים בְּבְּבְיים בְּבְּבְּיוֹי בְּבְּבְייִים וְיִבְּיִים בְּבְּבְיים בְּבְּבְייִים וְבְּבְיוּבְּבְּיים בְּבְּבְיים בְּבְּבְּיים בְּבְיוֹים בְּבְּבְיי

to me Agag the king of the Amalekites; and Agag came unto him cheerfully; and Agag said, Surely the bitterness of death is past. 33. And Samuel said, As thy sword hath made women childless, so shall thy mother be childless among women; and Samuel hewed Agag in pieces before the Lord in Gilgal. 34. Then Samuel went to Ramah; and Shaül went up to his house at Gibeäh of Shaul.

READING OF THE MAPHTERE FOR SABBATH PARAH.

[On the first Sabbath after Purim, when this happens on the first or the third day of the week, or on the second Sabbath when Purim happens on the fifth or sixth day, they take out two law-books, and read for the Maphtere from the second, as follows:]

Numbers xix. 1.

1. And the Lord spoke unto Moses and unto Aaron, saying, 2. This is the statute of the law which the Lord hath commanded, saying, Speak unto the children of Israel, that they bring thee a red cow without spot, on which there is no blemish, and upon which no yoke hath ever come. 3. And ye shall give her unto Elazar the priest, and he shall bring her forth to without the camp, and some one shall slay her before his face: 4. And Elazar the priest shall take some of her blood with his finger; and he shall sprinkle in the direction of the front of the tabernacle of the congregation of her blood seven times. 5. And some one shall burn the cow before his eyes; her skin, and her flesh, and her blood, with her dung, shall he burn. 6. And the priest shall take cedar

ז אֶל־תְּוֹךְ שְׂרֵפְרֹת הַפְּקָרֹת: וְכַבֶּס בְּנְדִיוֹ הַכּּהֵוֹן וְרָתַיִץ בְּשִׁרוֹ בַּפִּׁיִם וְאַחַר יָבַא אֶל־־חַפַּחֲנֶרֵת וְטְמֵּץ הַכֹּהֵן
 צר־דָּגְעֶרֶב: וְהַשֹּׁרֵף אֹלְהֹ יְכַבֵּס בְּנָדִיוֹ בַּפִּׁיִם וְרָתַיִץ
 צר־דָּגְעֶרֶב: וְהַשֹּׁרֵף אֹלְהֹ יְכַבֵּס בְּנָדִיוֹ בַּפִּׁיִם וְרָתַיִץ

בְשָׂרוֹ בַּמֶּיִם וְטָמֵא עַר־הָעָרֶב: וְאָפַף י אִישׁ טָהוֹר אָת אֵפֶּר הַבְּלָה וְהִנֶּיִם מָחְוּץ לַמְּחֲנֶה בְּטָקוֹם טָהְוֹר וְהָיִילָה לַעַרָּת בְּנִי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה הפאת הוא: וֹכבִּם האֹסֹף את־אפר הפרה את-בּנדיי

וְתַּיְרָת לַעַרָּת בְּנֵי־יִשְׁרָאֵל לְמִשְּׁמֶרָת לְמֵי נָדֶּרִי וְטְמֵא עַר־רָגָעָר וְהָיִרְה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר רַדְּגָרִיו וְטְמֵא עַר־רָגָעָר וְהָיִרְה לִבְנִי יִשְׂרָאֵל וְלַגַּר רַדְּגָר וּשְׁלִישִי לְכָל־נָפֶשׁ אָדֶם בּשְּלִישִי וּבִיוֹם הַשְּבִיעִי יִמִים: הַוּא יִהְחַפָּא־בֿוֹ בַּיִּוֹם הַשְּלִישִי וּבַיִּוֹם הַשְּבִיעִי יִמִים: הָוּא יִהְחַפָּא בַּיִּוֹם הַשְּלִישִי וּבַיִּוֹם הַשְּבִיעִי יִמְהָר וְאִם־לֹא יִהְחַפָּא בַיִּוֹם הַשְּלִישִיי

יוביום השְבִיעִי לְאֵ יִטְהָר: בָּל־הַנְגַעַ בְּמֵת בְּנֶּפֶשׁ טְמֵּא וְנִבְּרְתָה הַנָּפֶשׁ הַהָוֹא מִישְׂרָאֶר בִּי מֵי נִדְּה טְמֵּא וְנִבְּרְתָה הַנָּפֶשׁ הַהָוֹא מִישְׂרָאֶר בִּי מֵי נִדְּה בּי לְאִ־זֹרֵלְ עָלָיוֹ טָמֵיּא יִהְיָה עִוֹּד טְמִאָּרְאוֹ בִּוֹ יַזְאַרִּח בּי לְאִ־זֹרֵלְ עָלָיוֹ טָמֵיּא יִהְיֶה עִוֹּד טְמִיּשְׁרָאוֹ בְּוֹ יַאַרִּח

הַתּוֹרָהוּאָדֶם בִּי־יָמֵוּת בְּאָהֶל כָל־הַבָּאַ אֶל־הָאּהֶל 15 וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶר יִמְמָא שִׁבְעַרת יָמִים: וְכֹל בְלִי 16 פָתׁוּחַ אֲשֶׁר בִּאֹהֶר יִמְמָיר פָּתִיל עָלְיִו טָמֵא הְוּא: וְכֹּר

אָשֶׁר־יִנְּעׁ עַל־פְּנֵי הַשְּׁהָּרֹה בַּחֲלֵרֹי-הֶּעֶגָם אָרָם אָוֹ בְקֵבֶר יִטְמָא שִׁבְעָת יָמִים: וְלֵקְחוּ זֹי אִוּ־בָעָצָם אָרָם אַוֹ בְקֵבֶר יִטְמָא שִׁבְעָת יָמִים: וְלֵקְחוּ

לַפָּמֵא מֵעַבַּר שְּׁרַבַּת הַחַפָּאת וְנָתַן עָלֶיו מֵיִם חַיִּים

wood, and hyssop, and a scarlet string, and cast it into the midst of the burning of the cow. 7. And the priest shall wash his clothes, and he shall bathe his flesh in water, and afterward shall he come into the camp, and the priest shall be unclean until the evening. 8. And he that burneth her shall wash his clothes in water, and bathe his flesh in water. and shall be unclean until the evening. 9. And a man that is clean shall gather up the ashes of the cow, and lay them up without the camp in a clean place; and it shall be kept for the congregation of the children of Israel for a water of sprinkling; it is a purification offering. 10. And he that gathereth the ashes of the cow shall wash his clothes, and be unclean until the evening: and it shall be unto the children of Israel, and unto the stranger that sojourneth among them, for a statute for ever. 11. He that toucheth the dead body of any human person shall be unclean seven days. 12. Such a one shall purify himself with it on the third day and on the seventh day, so that he may be clean; but if he purify himself not on the third day and on the seventh day, he shall not be clean. 13. Whosoever toucheth the dead body, the person of any man that is dead, and purifieth himself not, defileth the tabernacle of the Lord; and that soul shall be cut off from Israel; because the water of sprinkling was not sprinkled upon him, he shall be unclean; his uncleanness is yet upon him. 14. This is the law, when a man dieth in a tent: every one that cometh into the tent, and all that is in the tent, shall be unclean seven days. 15. And every open vessel, on which there is not a closely fitting cover, is unclean. 16. And whosoever toucheth in the open field one that hath been slain with a sword, or a dead body, or a bone of a man, or a grave, shall be unclean seven days. 17. And they shall take for the unclean person of the ashes of the burnt purification offering, and they

18 אָל-בֶלִי: וְלָלַח אֵזוֹב וְטָבֵל בַּמַּיִם אֵישׁ טָחוֹר וְהָזֶּה עַל-הָאֹהֶר וְעַל-בָּלִים וְעַל-הַנְּטָּשׁוֹר וְאָשֶׁר הָיִּהְהָישִׁ וְעַל-הַנְגֹּע בַּעָּצֶם אָוֹ בֶּחָלְל אָוֹ בַמָּח אָוֹ בִּקְבָּר: וְהָזֶּח הַשְּׁבִיעִי וְחִטְּאוֹ בַּנִוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחִטְּאוֹ בַּנִוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחָטְאוֹ בַּנִוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּם בְּנָבְיוֹ וְבִּנְים הַשְּׁבִיעִי וְחָטְאוֹ בַּנְוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּם בְּנָבְיוֹ מִיּחָשְׁא וְנִבְרְתָה הַנָּבֶשׁ הַהִוֹא מִתִּוֹךְ הַלְּאָר־יִטְמָא וְנִבְרְתָה הַנָּבֶשׁ הַהִּוֹא מִתְּוֹךְ הַלְּעָלִיו טָמֵא הְוּא: מִיְרָתְה לָהֶבְּ לְּחָבְּי הַנְּבָּה וְמִיּבְי וְנְבְּרָ תְּה וְנְבָּבְּי הַנְּבָּה וְמִיּתְ תִּנְבְּה וְנְבְּר וְנְבָּבְּם וְמָנִבְי וְנְבְּבְּה וְמָבְי וְנְבְּבְּה וְנְבְּבְּם וְמֵּוֹיִה מִיִּהְוֹה וְבָּבְּה וְנְבְּבְּ מִי הַנְּבְּה וִיְמָבְאוֹ הַנְּנָבְיה וְנְבְּבְּי הַנְּבְּה וִנְבְּבְי וְבְּנְבְיה וְמְבָּבְּה וְבְּנְבְיה וְנְבְּבְּי וְבְּנְבְיה וְמְבָּבְּה וְנְבְּרְ תְּבְּוֹ הַטְּמֵא וְמִנְבְי וְבְּנְבְיה וְמְבָּבְּה וִבְּנְבְיה וְבְּבָּבְי הַנְּבְּה וְמְבְּה וְמְבְּבְּה וְנְבְּבְּי וְבְּנְבְיוֹ וְהַנְנְבְי וְהְנְבְּוֹב הַשְּבֵּא וִיִּבְנְבְי וְבְבָּנְבְיוֹ וְהַנְבְּי וְבְבָּבְי הַבְּיְבְּי וְהַנְבְּי וְבְבְּבְי וְבְבְּיוֹ וְבְּבָּבְי וְבְבָּבְי וְבְּבְּי וְבְבָּבְי וְבְבְּבְּי וְבְבְּיוֹ וְבְבָּבְי וְבְבְּיוֹ וְבְנְבְיוֹ וְבְנְבְיוֹ וְבְבָּבְיוֹ הַנְּבְּבְי וְבְבְּבְי וְבְבְּבְיוֹ וְבְבְּבְיוֹ וְבְבָּבְיוֹ הַבְּבָּי בְּיִי הַבְּבְּי וְבְבְּבְיוֹ וְבְבְּבְּי הַבְּבְיוֹ וְחָבְבּוֹב בּיוֹ הַשְּבָּה וְבְבְּיוֹב בְּשִּבְיוֹ בְּבְּיִי וְבְבְּבְיוֹ וְבְבְּיִבְיוֹ וְבְבְּיוֹב בְּבְּיִי וְבְבְבְּיִבְּי הַבְּבְיוֹ וְבְבְּבְיוֹב וּבְבְּיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְבְבְיוֹב וְבְבְּיוֹב וְבְבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹב בְּבְּיוֹבְבּיוֹ בְבְּבְיוֹב בּיִבְים בְּבְּבְיוֹבְבְּיוּבְבְּבְיוֹב בְּיבְּיוֹב בְּבְּיוֹ בְּבְּבְיוֹי וְבְבְיבְּבְּבְּיוֹם וְבְּבְּיוֹבְיוֹבְיוּ וְבְבְבּיוֹ בְבְיוֹבְיוּבְבְּבְּבְּיוֹם וְבְּבְבְיוּבְבְּבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּבְבְּיוּבְם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוּבְבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּתְיוֹם בְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְבְּבְיוֹם בְּבְבְּיוֹם בְ

הפטרת פרשת פרה ביחזקאל סימן ל"ו

16 ניְהָי רְבַר־יְהְוָה אַלֵּי לֹאִמְר: בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵר' וּיְהָנְיל וּלְיהָ בְּנִילְם וְנִשְׁמְּאוּה: נָאָפְין אֹתְם בַּנִּין יִשְׁרָאֵר' וּבְּרְלָם לְּפָנִי: נָאָמְר' שְּבְּיִן אֹתָם בַּנִּין: נִאָּשְׁפַּוְ חֲמָתִי עָלִילּוֹתֶם בְּטִּמְאַר ֹ חַנְּשָׁרְ אַבְּין אֹתָם בַּנּוֹיִם שִּבְּיִלִילוֹתָם בְּטִּמְאַר ֹ חַבְּרָכֶם וְנְשַׁמְּאַר ֹ הַנְּהָר הְיִבְּרְכָם לְפָנִי עַר'- בְּאָרֶץוֹר וּבְּנִלְילּוֹת בְּרַלְם עַל־הַבָּם וְנְשָׁבְּיִץ אֹתָם בַּנּוֹיִם שִּבְּעִר עִר'- בַּבְּרְבָם וְבַעַלְילוֹר בְּרָבְם וְבַעַלְילוֹר בְּרָבְם וְבַעַלְילוֹר בְּרַבְם וְבַעַלְילוֹר בְּרַבְם וְבַעַלְילוֹר בְּרָבְם וְבַעַלְילוֹר בְּרַבְם וְבַעַלְילוֹר בְּרָבְם שִׁבְּשִׁרְבִים בְּיִבְּים בְּיִּהְיִם בְּנִית יִשְׂרָאֵוֹר בְּרַבְם וְבַעְלִילוֹר בְּרָבְם וְבַעְלִילוֹר בְּרָבְם וְבַעְלִילוֹר בְּרָבְם וְבַעְלִילוֹר בְּרָבְם וְבַעְלִילוֹר בְּבְרִבְּם בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּנִית יִשְׂרָאֵר בִּים בְּיִית וּשְׂרָאֵר בְּרָבְם בְּיִּרְיִבְּם בְּיִּים בְּנִית וְשִּבְּים בְּיִּרְיִבְּם בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבְּיִבְּים בְּיִּבְים בְּבִיר וְבְּבְיִבְּים בְּבִיר בְּבְּבְיִבְים בְּיִבְּים בְּבִיר בְּבְּיִבְים בְּבִיר בְּבְּבְיוֹת בְּיִים בְּבִיים בְּבִיר בְּבְּבְיבְיִבְּם בְּבִיים בְּבּיים בְּבִּיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִיים בְּבּיים בְּבּיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבּנְיים בְּבּיים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּבְיבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבּיים בְּבּים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבְּבִים בְּבִּים בְּבִּבְּבְיבִּים בְּבִיים בְּבּים בְּבִּבּים בְּבְּבְּבְיבְיבְיוּבְּים בְּבִּים בְּבּים בְּבּבּים בְּבְבּבּים בְּבְבּים בְּבּבּים בְּבְבּים בְּבּבּים בְּבּבּים בְּבְבּבּיים בְּבּבּים בְּבְּבְּבְיבְּבְּבְבּים בְּבְבּבּים בְּבְּבּבּים בְּבְּבְּבְּבְים בְּבְּבּבּים בְּבְּבְבּבְיוֹם בְּבּים בְּבּבּים בְּבְּבְּבְיים בְּבּבּים בְּבְּבְיים בְּבְּבּים בְּבְּבְיים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְיים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְיים בְּבְּבְיבְיים בְּבְּבְיים בְּבְּבְיים בְּבְּבְיים בְּבּבְיים בְּבְּבְיים בְּבְּיבְים בְּבְּבְיים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבִ

shall put thereto running water in a vessel. 18. And a clean person shall take hyssop, and dip it in the water, and sprinkle it upon the tent, and upon all the vessels, and upon the persons that have been there, and upon him that hath touched a bone, or one slain, or one dead, or a grave: 19. And the clean person shall sprinkle upon the unclean on the third day and on the seventh day; and when he hath purified him on the seventh day, then shall he wash his clothes, and bathe himself in water, and shall be clean at evening. 20. But the man that is unclean, and doth not purify himself, that soul shall be cut off from among the congregation, because the sanctuary of the LORD hath he defiled: the water of sprinkling hath not been sprinkled upon him; he is unclean. 21. And it shall be unto them for a perpetual statute, that he that sprinkleth the water of sprinkling shall wash his clothes; and he that toucheth the water of sprinkling shall be unclean until the evening. 22. And whatsoever the unclean person toucheth shall be unclean; and the person that toucheth him shall be unclean until the evening.

HAPHTORAH OF SABBATH PARAH.

EZEKIEL XXXVI. 16.

16. And the word of the Lord came unto me, saying, 17. Son of man, the house of Israel, when they dwelt in their own land, defiled it through their way and through their doings; like the uncleanness of a woman in her separation was their way before me. 18. And I poured my fury upon them for the blood that they had shed in the land, and that through their idols they had polluted it: 19. And I scattered them among the nations, and they were disvolved.

עָבוֹא אֶל־הַגוּוִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וְיֶחַלְּלְוּ אֶרת־שֵׁם 20 יַנְבוֹא אֶל־הַגוּוִם : קַרְשָׁי בָּאֱפֶרֹ לָהֶם ֹ יַנִם־יְהוֹנָה אֵלֶּה וּמְאַרְצִוֹ יָצָאוּ ַ וָאֶחְמָל עַל־שָם קָרְשֵׁי אֲשֶׁר חִלְלְּחוּ בֵּיִרת יִשְׂרָאֵׁר 22 בַּגוּיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָה: לָבֵّן אֱמַר לְבֵיה־יִשְׂרָאֵׁר ּבָּה אָמַר אֲדֹנֵי יֶהוֹּרה לְא לְמֵעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׁה בֵירה ישָׁרָאֶרִשׁ כּיַ אִפּ־לְשִׁפּ־לָּלְרִשׁי אֲשֶׁר חַלַּלְרֶּשׁם בַּגּוּיִם אַשָּר־בָּאתֶם שָׁם: וְקַדַּשְׁהִّוּ אֶרת־שָׁמֵי הַנְּרוֹל 📽 🚧 🛂 הַמְחָלֶל בַנוֹיִם אֲשֶׁר חַלַּלְהֶם בְּתוֹבֶם וְיָרַעוּ הַגוּיִם בִּי־אָנִי יְהֹוָה נָאֶם אֲרֹנֵי יֶרוֹוְה בְתָקְרִשִּי בָבֶם בּבּ לְעֵינֵיהֶם: וְלָקַחְתַּי אֶתְכֶםֹ מִן־חַגוֹיִם וְקַבַּצְתִּי אֶתְכֶם בּיּ : מַכָּל־הַאָּרְצְוֹרת וְהַבָּארֵתִי אֶּחְבֶּם אֶל־אַרְמַתְבֵם ַ וְזָרַקְתָּנִי עֲלֵיכֶבִם מַיִם טְהוֹרֵים וּטְהַרְתֶּגָם מִכְּל ַ טָּמְאוֹתֵיבֶם וּמִכָּל־גִּלְוּלֵיבֶם אֲטַתֵּר אֶתְבֶּם: וְגָתַהַּי ַלָבֶם לֵב חָדָשׁ וְרִיתַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְקְרְבְכֶבֶם וַהֲסִׁרֹתִי אָת־בָּלב הָאֶבֶן מִבְשַׁרְבֶּם וְנְנָתַתִּי לָבֶם לֵב בָשֵׂר: יַּבְּקָרְבָּבֶם וְעָשִּׁיתִי אֵת אֵשֶר־בּחָקוֹ 27 וְאֶת־רוּחָי אֶתַן בְּקַרְבָּבֶם וְעָשִּׁיתִי אֵת אַשֶּר־בּחָקוֹ מַלֵּכוּ וּמִשְׁפָּמֵי תִּישְמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם: וְישַׁבְתֵּם בָאָּרֵין 😕 מַלֵּכוּ וּמִשְׁפָּמֵי אַשֶּׁר נָחָהִי לַאֲבְהֵיכֶם וְהְיֵיהֶם לִי לְעָׁם וְאַנֹבִי אַרְזֶיֶה לָבֶם לֵאלֹהִים: וְרְהוֹשַׁיְעָרְזִי אֶהְבֶּם מכְלֹ 🕬 ַ שָּמְאוֹתֵיכֶם וְלָרֶאתִי אֶל־תַדָּגָן וְהַרְבֵיתִי אֹתוֹ וְלְאַ־ אַהַן עַלִיבָם רָעָב: וְהַרְבֵּיתִיּ אֵת־פָּרָי הָעֵין ותנובַת 30

persed through the countries; according to their way and according to their doings did I judge them. 20. And when they were come unto the nations, whither they had gone, they profaned my holy name, because they said of them, These are the people of the Lord, and out of his land are they gone forth. 21. But I had pity for my holy name, which the house of Israel had profaned among the nations, whither they were gone. 22. Therefore say unto the house of Israel, Thus saith the Lord God, Not for your sakes do I this, O house of Israel, but for the sake of my holy name, which ve have profaned among the heathen, whither ve are gone. 23. And I will sanctify my great name, which was profaned among the nations, which we have profaned in the midst of them; and the nations shall know that I am the Lord, speaketh the Lord Gon, when I shall be sanctified through you before their eyes. 24. And I will take you from among the nations, and I will gather you out of all countries, and I will bring you into your own land. 25. And I will sprinkle upon you clean water, and ye shall be clean; from all your filthiness, and from all your idols, will I cleanse you. 26. And I will give you a new heart, and a new spirit will I put within you; and I will remove the heart of stone out of your flesh, and I will give you a heart of flesh. 27. And my spirit I will put within you, and I will cause that you shall walk in my statutes, and that my ordinances ve shall keep, and do them. 28. And ye shall dwell in the land which I gave to your fathers; and ve shall be unto me a people, and I truly will be unto you a God. 29. And I will save you from all kinds of your uncleanness; and I will call unto the corn, and increase it, and lay no famine upon you. 30. And I will multiply the fruit of the tree, and the products of the field, in order that

הַשָּׁבֶה לְמַען בָּאָ־לְא־תִקְחָוּ עוד חֶרְפַּת רָעָב 31 בַגוֹיָם: וּוְבַרְשֶּׁם אֶת־דַּרְבֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם 31 אַשֶּר לֹא־טובִים ונַקְטֹחֶם בָּפְנֵיבֶם עַל עונְהֵיבֶם וַאָר הוֹעָבְהֵיבֶם: לָא לְמַעַנְבֶם אֲנִי־עשָׁה נְאָם 🏁 וַאָר הוֹעָבָהיבָם אַרנֵי וֶהוֹה וִנָּדַע לָבֶם בַּוֹשוּ וְהַבֶּלְמֶוּ מִדַּרְבֵיבֶם בֵּית ישַּרָאֵל: כָה אָמַר אֲדֹנֵי יֶהוֹח בִּיוֹם טַהֲרֵי אֶחְכִּם 🕬 יִשֹּׁרָאֵל: מכר עונותיבם והושבתי אתרתעלים ונבנו 34 הֶחְחָרָבְוֹת: וְהָאֶרֶץ הַנְּשַׁמֶּה הַעָבֶר תַּחַת אֲשֶׁר אָרָתָה שְׁמָמָּה לְצִיגֵי כָל־עוֹבֵר: וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלֹּזוּ (35 דַוֹנְשַׁפֶּׁרוֹ הַיְּהָתוֹ בְּגַוֹרֵעֶרֶוֹ וְהָעֶרֶים הֶחְרֵבְוֹרת יַבְּלַשַּׁמָּוֹת וְהַגָּהֶרָסְוֹת בְּצוּרְוֹת יָשָׁבוּ : וְיִרְעַוּ הַגּוּיִם בּוּ וְהַרְשׁוֹת הַגּוּיִם בּוּ יָאֶשֶׁר יָשֶׁוּאֲרוּ סְבִיבְוֹתֵיכֶם כִיוּ אֲנֵי יְהוָה בָנִיתִיּ יהַנֶּהֶרָסוֹרת נָטִעְתִּי רַבְּנְשַׁמֶּה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְרִתִי 37 וְעָשֶׂיתִי: כאן מסיימין הכפררים כַּהֹ אָמֵרֹ אָרֹנֵי יֱהוֹה עוֹד וֹאת אַדְּרֵשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעַשְּׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אַרֶּם בַּצָּאוֹ אָדָם: בְּצָאוֹ קָּדָשִׁים בְּצָּאוֹ מֶּרָשִׁים בְּצָּאוֹ יֹים בְּצָאוֹ יְרִוּשָׁלֵם בְּמִוַעַבֶּיהָ בָּן תִּהְיֵינָה הָעָרִים הֶחֲרֵבוֹת בְּלֵאוֹת צָאוֹ אָרָם וַיָרְעוּ כִי־אָנֵי יִתּוָה:

ye may receive no more reproach on account of famine among the nations. 31. Then shall ve remember your ways that were evil, and your doings that were not good; and ye shall be wroth with yourselves on account of your iniquities and on account of your abominations. for your sakes do I this, speaketh the Lord Gop, be it known unto you; be ashamed and confounded for your ways, O house of Israel. 33. Thus hath said the Lord Gon, On the day of my cleansing you from all your iniquities, when I cause the cities to be inhabited, and when the ruins are built up, 34. And the desolate land is tilled, instead that it was a waste before the eyes of every passer by: 35. Then they shall say, This land, that was desolate, is become like the garden of Eden; and the cities that were ruined, and desolate, and wasted, are become fortified. and inhabited. 36. And the nations that are left round about you shall know that I the Lord have built up the wasted (places), have planted the desolate (land); I the Lord have spoken this, and have done it. THE PORTUGUESE STOP HERE. 37. Thus saith the Lord God. Also in this will I suffer myself to be inquired of by the house of Israel, to do it for them, I will increase them with men like flocks. 38. As the flocks of the holy things, as the flocks of Jerusalem on her solemn feasts, so shall the ruined cities be full of flocks of men; and they shall know that I am the LORD.

קירין למפטיר בפ' בא מתחלת פ' החדש הזה לכם עד כוף פכקא ומפטירין ביחזקאל סימן מ"ה

- בּאָר בֿיע־יִּאָּרָאֵץ: כאוֹ פּעטקוֹ טַפּרנּם בּשָּלָטִּר וְאָרִע-טָּאוֹרָע וְאָרִע-טַּאַלְמִים לְּכַפּּר בַּיִּתְ יִּאַרָאִל נְּוָּאַ יַּאַהָּאִים וּכִּהַפּּנְעוֹרִע כְּכָל-מִוֹּאַרֵּע בַּיִּתְ יִּאַרָאִל נְוּאַ יַּאַהָּאִ יִנְיִּהְ מָתוּלְוִּרִע כְּכָל-מִוֹּאַרִּע וְבַיַּנְּסֵׁנְ בַּטִּנִּיִם וּבְּטָּנְיִּאִים וּכִּהַפּּנְעוֹרִע כְּכָל-מִוֹּאַרִּע וְבַיּנְּסֵׁנְ בַּטִנִּיִם וּבְּטָּנִיאַ יִנְיִּהְיִּ וְנִעַלְּנִיתְ וְבִּפּּנְחָרֵה בְּלַל בָּזְעָם בָּאָבֶץ יִּבְיִּוּ אֶּלְ-תַּנְּעִרִּוּ בְּיִבְּיִּרְאִים בְּלָּמִיא
 - פֹּנִוּרִע בִּוֹּתִּיֹנִה לִפִּוֹבֵּח וֹתָרֵן-מִוּוֹיָרִע הַּאֹרִנְה בִּיּחִּ 10 פֿרַ-כּוֹרְפָּצִר שָּׁמִים וְחִפּּארׁ אֶּרִ-הַפִּּלְבָּה : וְלָלֵּח 12 בָּרַ-כּוֹרְפָּצָר שָּׁמִים וְחִפּארֹׁ אֶּרִי-הַפִּּלְבָּה : וְלָלֵּח בּּנִית וְאָּלְ-אַרְנָי יָּאַרְבָּע
 - עָּשֶׂר יוֹם לַחְׁדֶּשׁ יִהְעָשֶׁה בְּשִׁבְעַה בַחְׁדֶשׁ מֵאִישׁ שׁנֶה בּיּ עִשֶּׂר יוֹם לַחְּדֶשׁ יִהְיֶה לָבֶם הַפָּסֵח חֵג שְּׁבְעַוֹת יָמִים עִשָּׂר יוֹם לַחְׁדֶשׁ יִהְיֶה לָבֶם הַפָּסֵח חֵג שְׁבָעַוֹת יָמִים

 - בּל־עֵם הָאֶרֶץ פָּר חַמְּאת: וְשִׁבְעַּת יְמֵי־הֶחָׁג יְעֵשֶׂה עוֹלָה לֵיהוָה שִׁבְעַת פָּרִּים וְשִׁבְעַרת אֵילִים חְּמִימִם לֵיוֹם: לַיִּוֹם שִׁבְעָרת הַיָּמֶים וְחַפְּארת שְׂעֵיר עִזִיִם לִיִּוֹם:

HAPHTORAH OF SABBATH HACHODESH.

[The Sabbath before Rosh Chodesh Nissan, they take out two law-books, and read in the second from Exodus xii. 1-20; but if Rosh Chodesh Nissan happen on Sabbath, they take out three, read in the second from Num. xxviii. 9-15, and from the third, Exodus xii. 1-20.]

EZEKIEL Xlv. 16.

16. All the people shall be held bound for this heaveoffering for the prince in Israel. 17. And upon the prince
shall be the duty to give the burnt-offerings, the meat-offerings, and the drink-offerings, on the feasts, and on the new
moon days, and on the sabbaths, on all the festive days of
the house of Israel; he shall prepare the sin-offering, and
the meat-offering, and the burnt-offering, and the peaceofferings to make an atonement for the house of Israel.

[THE PORTUGUESE COMMENCE HERE.]

18. Thus hath said the Lord God, In the first month. on the first of the month, shalt thou take a young bullock without blemish, and make an expiation for the sanctuary. 19. And the priest shall take some of the blood of the sinoffering, and put it upon the door-post of the house, and upon the four corners of the projection of the altar, and upon the posts of the gate of the inner court. 20. And so thou shalt do on the seventh day of the month for every one that erreth, and for him that hath sinned unawares; so shall ve atone for the house. 21. In the first month, on the fourteenth day of the month, shall ye have the passover; a feast of seven days; unleavened bread shall be eaten. And the prince shall prepare on that day for himself and for all the people of the land a bullock for a sin-offering. 23. And on the seven days of the feast shall be prepare a burnt-offering to the Lord, seven bullocks and seven rams without blemish on every day of the seven days; and for a sin-offering a he-goat on every day. 24. And as a meatבּין יכינטר נישמי בד-מיב מבני ובגב ישיר בחזר בין יבינטר בשלה בחזר בְּיִלְיִה בְּשִׁרָּת בְּשִׁרִּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָת בִּשְׁרָת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָת בִּשְׁרָת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָת בְּשִׁרָּת בְּשְׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשִׁרְּת בְּשְׁרָת בְּשְׁרָת בְּשְׁרָּת בְּשִׁרָּת בְּשְׁרָּת בְּשְׁרָת בְּשְׁרָּת בְּשְׁרָם בְּשְׁרָּת בְּשְׁרָּת בְּשְׁרָּת בְּשְׁרָּת בְּשְׁרָב בְּשִׁרְּעִים בְּעִבְּעוֹת בְּשְׁבְּיִית בְּשְׁבִּית בְּשְׁרָב בּשְׁרִית בְּשְׁרִים בּּעִירִים בְּשִׁבְּעוֹים בּיִּבּים בּיִּבּים בּיִּבּים בּיִּבּים בּיִּבּים בּּעִירִים בּּעִים בּּבּים בּיִבּים בּּעִים בּיִּבּים בּיִּבּים בּיִּים בּיִּבְּים בּיִים בּיִּים בּיִּבּים בּיִּים בּיִּים בּיִּים בּיּבּים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיּבּים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיּבּים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִּים בּייִים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיּים בּיּיִים בּיּבּים בּייִים בּיבִּים בּיִּבּים בּיִים בּיִים בּיּים בּיּבּים בּייִים בּיִים בּיִּים בּיּים בּייִים בּיִים בּייִים בּיִּים בְּיִים בּייִים בּיּים בּיּים בּייִים בּייִים בּייִים בּייִים בּיים בּייִים בּייִים בּייִים בּייִים בּייִים בּייִים בּייִים בּיי

ְמֵּל וְכַפִּנְחָה וְכַשָּׁמֶן: כְּהֹ־אָמַר אֲרֹנֵי וֱהוֹה שַׁעֵר הֶחְצֵּר הַבְּנִימִירת הַפּנְּרִה קְרִים יִרְזֶיָרה סְנִּיר שֵׁשֶׁרת יְמֵי הַפְּנִימִירת הַפּנְּרָה קְרִים יִרְזֶיָרה סְנִּיר שֵׁשֶׁרת יְמֵי הַפַּנְימִירת הַפְּנָרה יִפְּהָה יִפְּתָּח וּכְיִוֹם הַחָּרֵישׁ יִפְּתָח:

יבָא הַנָּשִּׁיא בֶּּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעֵר מְחוּץ וְעָמֵר עַל־ מְוּזְרֵת רַזִּשַּׁעַר וְעָשַׂוּ רַזְכְהַנִּים אֶת־עִוֹלָתוֹ וְאֶרִת־ שְׁרָלְמִי וְהְשְׁתַּחָנֶה עַל־מִפְּרַתוֹ הַשָּעֵר וְיָצֶא וְהַשְּעֵר לְאֹ־יִסְגֵר עַר־הָעָרֶב: וְהִשְּתַחַנוּ עַם־הָּאָרֵץ בָּרַתח לְאֹ־יִסְגֵר עַר־הָעָרֶב: וְהִשְּתַחַנוּ עַם־הָאָרֵץ בָּרַתח

יות. על ה אַשֶּרייַקְרָב הַנָּשָׂיִא לֵיהוֹנֶה בְיַוֹם הַשַּבָּרת הַשִּׁצֵער הַהֹּוֹא בַּשַבָּתְוֹרת וּבֶחָרָישִים לִפְנֵי יְרתּוָה :

י שׁשֶׁה בְבָשֶׁים הְמִימֶם וְאַיִּל הָמִים: וּמִנְחָה אֵיפָה בּי שׁשְׁה בִּבְשֶׁים הְמִימֶם וְאַיִּל הָמִים

לְאַיִּל וְלַכְבָשִׁים מִּנְחָה מַתַּת יָרֵוֹ וְשֶׁמֶּן הִין לָאֵיפָּה: וּבְיַוֹם הַחֹדֶיש פַּר בֶּן־בָּקָר הְמִימֶם וְשֵׁשֶׁת כְבָשֵּׁים יִבְּיִים וְאַיִל הִּמִימִם יְהִוּ: וְאֵיפָּה לַפְּר וְאֵיפָּה לָאַיִל יַעֲשֶׁה

בְּצִּישָׁה וֹ וְלֵבְׁ בְּלִשִּׁים בְּצִּישֶׁר תַּשִּׁיג זְּדְוֹ וְשֶׁמֶן הָחִין לָאֵיפָּה: וּבְבָּוֹא הַנְּשֶׂים בָּצִּישֶׁר תַּשִּׁיג זְּדְוֹ וְשֶׁמֶן הָחִין

אָרָב לְּכָּוֹ זִצְּאֵי: וּלְכָּוָאֵ עַם־הָאָרֶץ לְהִשְּׁתַּחָוֹת זִּצִּאִי אַ רְּבַבְּרְכִּוֹ זִצִּאִי: וּלְכָוֹאָ עַם-הָאָרֶץ לִהְשְׁתַּחְיִׁת זִּצִּאי הַבּּמְּוֹעְרִים הַבָּּאי בְּבָּנִי יְתוֹרְהָּ

offering an ephah for a bullock, and an ephah for a ram shall he prepare, and a hin of oil for each ephah. the seventh month, on the fifteenth day of the month, on the feast, shall he do the like during the seven days, both the sin-offering, as also the burnt-offering, and the meatoffering, and the oil.-1. Thus hath said the CHAP, XLVI, Lord Gop, The gate of the inner court that looketh toward the east shall remain locked the six working days; but on the sabbath day it shall be opened, and on the new-moon day it shall be opened. 2. And the prince shall enter by the way of the porch of the gate, without, and shall stand by the post of the gate, and the priests shall prepare his burnt-offering and his peace-offerings, and he shall bow himself down at the threshold of the gate, and he shall then go forth; but the gate shall not be locked until the evening. 3. And the people of the land shall bow themselves down at the door of this gate on the sabbaths and on the new moons before the Lord. 4. And the burntoffering which the prince is to offer unto the Lord, shall be on the sabbath-day six sheep without blemish, and a ram without blemish. 5. And the meat-offering an ephah for the ram, and for the sheep a meat-offering as his hand may be able to give, and a hin of oil for every ephah. 6. And on the day of the new moon, a young bullock without blemish, and six sheep and a ram, without blemish shall they be. 7. And an ephah for a bullock, and an ephah for a ram, shall he prepare as a meat-offering, and for the sheep according as his means may reach, and a hin of oil for every ephah. 8. And when the prince doth enter, he shall go in by the way of the porch of the gate, and by the same way shall he go forth. 9. But when the people of the land come before the Lorp on the solemn feasts, he that entereth in by the way of the north gate to bow himself down shall go out by the way of the south gate; and

בּבְּצֵּׁלָרְ שָׁהַּתִּ נְצָּבְּׁבִּי וְהֵּצֵּׁמִן שְׁלִישִׁתִּ בַּבָּאָר נְצָבְּּעִ בַּבְּצִּׁלְר מַּצִּאַבִּׁת נָצָּבְּתוֹ וְהָבָּאַכֵּן שְׁלִים בְּנִּבְּתִּ בַּבְּצִּׁלִר בַּבְּצִּׁלִר מַּצִּאַבִּיוֹ בַבְּצִּׁלִר בַּבְּצִּׁלִר מַּצִּאַבִּיוֹ בַבְּצִּאָר בַּבְּצִּאָר בְּנִים נְעָשָׂבִּי בַּבְּצִּאָר בַּבְּצִּאָר בַּבְּצִּאָר בְּנִים נְעָשָׂב בְּנִבְּת מִלְּבִי מִלְּבִּי מִנְּבְּי מִנְּבְּי מִנְּבְּי בַּבְּצִּאַר בְּנִים נְעָשָּׁב בְּנִים בְּבָּבְּי בְּבְּיִבְּי בַּבְּצִּעִר בַּבְּצִּעִּר בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי מִנְּבְּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבְּיִבְּי בְּבְּבִּי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִיי בְּבְּיִבְּי בְּבִיי בְבְּבִּיִי בְבְּבִּיִּבְי בְּבִּי בְּבִי בְּבִּיי בְבְּבִּי בְּבִּי בְּבִיי בְבְּבִּיי בְבְּבִּיי בְבְּבִּיי בְבְּבִּיִי בְבְּבִּיִי בְבְּבִּיִּיִי בְבְבְּבִּי בְּבִּי בְּבִיי בְבְּבִּיִי בְבְּבִּיִי בְבְּבִּיִים בְּבִיי בְבְּבִּיי בְבְּבִּיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְבְּבִּיי בְבְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִּיי בְּבִּיי בְּבִייִים בְּבִּייִים בְּיִבְּישְׁיִים בְּבְּבִּיִים בְּבִּיי בְבְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבִיי בְּבְיי בְּבִיי בְבּיי בְּיוּבְיוּב בְבּבּייִים בְּבִי בְבּיי בְבּיי בְבּבּיי בְבּבּיי בְבּיי בְבּיי בְבּבּיי בְבּיי בְבּיי בְבּיי בְבּיי בְבּיי בְּבִיי בְבּיי בְבּיי בְבּבּיי בְבּיי בְבּיי בְבּייים בְּבִייים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיי בְבּבּיי בְּבִיי בְּב

אָת־הַכֶּבֶשׁ וְאֶת־הַפִּנְחָה וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בַּבְּגָּקר בַּבְּגֶּקר 16 עוֹלֻת הָמִיד: ע״ב לפפרדים כְּהֹ־אָמֵׁר אֲדֹנֵי יְהוֹח כִי־ יִמֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה לְאִישׁ מִבְּנָיו נַחֲלָתְוֹ הִיא לְבָנָיו 17 תְּרְדֶּיֶר אָחָזָתָם רָזִיא בְּנַחֲלֵּרו: וְכִי־יִמֵּן מַתְּנִׁרוּ

ַ אֶת־הַבְּלֶת מִנְחָה לַיהֹיָה חָקוֹת עוֹלֶם הָמִיר: וַזְעַשׁׁוּ 📑

שליות: ללא-ילט שונאיא מלטליר שאר היברור להלח לנאיא אל לטליף באו לשם מלטברו לאשת מאליין וביינים קו אר-היר

* יעשו קרי * יעשו קרי *

he that entereth by the way of the south gate shall go out by the way of the north gate: he shall not return by the way of the gate whereby he came in, but by that opposite to him shall he go out. 10. And the prince—in the midst of them, when they go in, shall he go in; and when they go out, they shall go out (together). 11. And on the feasts and on the festivals shall the meat-offering be an ephah for each bullock, and an ephah for each ram, and for the sheep as his hand may be able to give, and a hin of oil for every ephah. 12. And when the prince doth prepare as a voluntary gift a burnt-offering or a peace-offering as a voluntary gift unto the Lord, then shall be opened for him the gate that looketh toward the east, and he shall prepare his burnt-offering and his peace-offering, as he doth on the sabbath-day; and he shall go out; and he shall shut the gate after his going out. 13. And a sheep of the first year without blemish shalt thou prepare as a burnt-offering every day unto the Lord; morning by morning shalt thou prepare 14. And a meat-offering shalt thou prepare with it morning by morning, the sixth of an ephah, and the third of a hin of oil, to mingle with the fine flour; a meat-offering unto the Lord, as perpetual ordinances for ever. Thus shall they prepare the sheep, and the meat-offering, and the oil, morning by morning, as a continual burntoffering.

[THE PORTUGUESE STOP HERE.]

16. Thus hath said the Lord God, If the prince give a gift unto any of his sons, it is his property, it shall belong to his sons; it shall be their possession as their property.

17. But if he give a gift of his property to one of his servants, then it shall remain his to the year of freedom, when it shall return to the prince; but his property (given to) his sons shall remain theirs.

18. But the prince

לְהַוּנֹתָם מִאָּחָזָרְם מִאָּחָזָתוּ יַנְחַר אֶת־בָּנְיֵוּ לְמַעֵּוֹ אֲשֵׁר לִאִּינָבָצוּ עַמִּׁי אִישׁ מֵאַחִזָּתוּ:

מפטיר לשבת ראש חדש

קריאה למפטיר בשבת ר"ח

וְבְיוֹם שַבַּרת שַבַּרת שְבַּרת שְבַּרת מְנְחָה בְּלוּלֶרת בַּשֶּבֶּון וְנִסְבְּוֹ :
 עַלַרת שַבַּרת בְשַבַּרְתוֹ מַלְרת בְּלוּלֶרת בַשֶּבֶון וְנִסְבְּוֹ :
 עַלַרת שַבַּרת בְשַבַּרְתוֹ מַלְרת בְּלֵּרֵת בַּשֶּבֶוֹ וְנִסְבְּוֹ :

וּבְרָאשׁי חָדְשִׁיבֶּם תַּקְרָיבוּ עלָה לֵיהוְהָ פָּרִים בְגִי־ בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִר אֶשְּׁחָר בְבָשֵּים בְגֵי־שָׁגַה שָׁבְעָרה

בּ שְׁמֶּימֶם: וּשְׁלֹשֶׁה עִשְׁרֹנִים כְּלֶּה מִנְחָה בְּעִּימָם: וּשְׁלֹשֶׁה עִשְׁרֹנִים כְּלֶּה מִנְחָה בְּעֹּימָם

בּלוּלֵה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הַאָּחֵר: וְעשָרוּ עִשְׁרוּו סְּלֶּרִת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לַבֶּבֶשׁ הָאֶחֶר עֹלָהְ רֵיחַ נִיחֹחַ

אָשֶה לֵיהנָה: וְגִּסְבֵיהֶּם חֲצֵי הַהִין יִהְיָּה לַפְּׁר וּשְלִישְׁת הַהֵּין לְאַיִל וּרְבִיעָת הַהָּיו לַבֶּבֶשׁ יָיֵן וַאַת עלַרִּת הַהָּין לְאַיִל וּרְבִיעָת

הַדֶּשׁ בְּחָרְשׁוֹ לְחָרְשֵׁי הַשָּנְרְה: וּשְׂעִּיר עִזִים אֶחֵר וּ הַתְּשֶׂיר עִזִים אֶחֵר יִנְשְׁיר וְנִסְכְוֹ: רְחַפָּארת לֵיהוֹנֶר עַלֹית הַהָּנִמֶיר וֵיְעָשֶׂיה וְנִסְכְוֹ:

shall not take from the inheritance of the people, to wrong them out of their possession; out of his own possession can he give an inheritance to his sons; in order that not one of my people be separated from his possession.

READING OF THE LAW FOR THE MAPHTERE ON SABBATH ROSH CHODESH.

Numbers xxviii. 9.

9. And on the sabbath day two lambs of the first year without blemish, and two tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof. 10. This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and its drink-offering.

11. And on the beginnings of your months ve shall offer a burnt-offering unto the Lord; two young bullocks, and one ram, seven lambs of the first year without blemish. 12. And three tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, for one bullock; and two tenth-parts of fine flour for a meat-offering, mingled with oil, for one 13. And a tenth-part of fine flour mingled with oil for a meat-offering for every lamb; as a burnt-offering of sweet savour, a sacrifice made by fire unto the Lord. 14. And their drink-offerings shall be half a hin of wine for the bullock, and the third-part of a hin for the ram, and a fourth-part of a hin for the lamb: this is the burnt-offering of every month throughout the months of the year. 15. And one young kid for a sin-offering unto the Lord shall be offered, beside the continual burnt-offering, with his drink-offering.

בישעיה סימן כ"ו

בַּה אָמֶר יָהוֶּרה הַשָּׁמֵיִם כִסְאִׁי וְהָאָרֵץ הַרְּם רַגְּלֵי י בַּיִת אַשֶר תִבְנוּ־לִּי וְאֵי־זֶת מָקוֹם מְנְוּחָרְתִי: וְאֶת־כָרִל-אֵלֶּרוֹ יָרֵי עָשָּׁתָה וַיְהְיָוּ כָל־אֵלֶּה נְאָם־ יְהַנֶּת וְאֶלֹ־נֶתָה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְבֵה־רֹוּחַ וְחָבֵר עַלֹּ־ דְּבָרֵי: שׁוֹמֵט רַחִישׁור מַבֵּה־יֹאִישׁ זוֹבַחַ הַשֶּׁהֹ עוֹבֵף בֶּבֶרב מַעַלָּה מִנְחָרהֹ דַּם־חַוֹּיר מַוְכֵיר לְבֹנָה מְבֵבְרָ אַון גַם־הַמָּח בַּחַרוּ בַּדַרְכֵיהֵם וּבִשְׁקוּצֵיהֵם נַפַשָׁם חַפֵּצָרה: גַם־אָנִי אֶבְחַר בְּתַעַרְ'לֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבֵיא דֶ־הֶּם יַעַן קָרָארִזיֹ וְיַבֵּין עוֹבֶׁה דְּבַּרְתִּי וִלְא ישָבֶעוּ וַיַּגַעשִּוּ דָרַעֹ בְעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לְ־אֹדּחָפַּצְתִיּ בַּחַרוּ: שָׁמְעוּ דְּבַר־יִהוָה הַחַרֵדִים אֵל־דְבַרָוּ אֲמָרוּ אַתִיכָּם שָנאֵיבָם מְנָדֵיבָּם לְמַעוֹ שָׁמִי יִכְבַר יִהוְּרה וְנְרָאֵה בְשִּׁמְחַרָתְבֶם וְהֵם יֵבְשׁוּ: קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מְהֵיכֶל קוֹל יְהֹנָה מְשַׁלֵם נְמְוּל לְאִיְבֶיו: בְּמֶרֶם יָּהָחִיל יָּצֶ־דָרה בְּשֶּׁרֶם יָבָוֹא חֶבֶּל לָהּ וְהִמְּלִיטָה זָבֶר: ֶמִי־שָׁמַע כָּוֹארת מִי רָאָהֹ כָאֵלֶה הָיַיַחַלֹ אֶּרֶץ בְּיַוֹם אָלָר אִם־יָנֶלֵר גִוּי פַּעַם אֶחֶרת כִי־חָלָה גַּם־יֶלֵבָה אַיִּזן אֶרת־בָנֶיהָ: הַאָּאֵנִי אַשְׁבֶּיר וְלֹא אוֹרְאַיר יאמֵר יְהֹוֶהָ אִם־אָבִי הַפּוֹרֶלִיר וְעַצַּרְהִּי אָמֵר אֱלֹהָוָךְ: שִׁמְחָוּ אֶת־יְרוּשָׁרֶבֶם וְגִילוּ בָהּ כָּל־אְהַבֶּיהָ שֵּישׁוּ

HAPHTORAH OF SABBATH ROSH CHODESH.

When the new moon is on Sabbath, they say generally the following
Haphtorah from Isaiah lxvi.

1. Thus saith the Lord, The heaven is my CHAP. LXVI. throne, and the earth is my footstool; where is a house that ye can build unto me? and where is the place of my rest? 2. For all these things hath my hand made, and all these things came into being, saith the LORD; but upon such one will I look, to the poor and to him who is of a contrite spirit, and trembling at my word. 3. He that killeth the ox slays a man; he that sacrificeth a lamb, breaks the neck of a dog; he that offereth an oblation, offereth swine's blood; he that burneth incense, blesseth an idol; yea, have they chosen their own ways, and their soul doth delight in their abominations. 4. So I also will choose their delusions, and what they fear will I bring upon them: because I called, and none did answer; I spoke, and they did not hear; and they did what is evil in my eves, and chose that in which I delighted not. 5. Hear the word of the LORD, ve that tremble at his word; Your brethren that hated you, that cast you out for the sake of my name, said, Let the LORD be glorified; but he shall appear to your joy, and they shall be ashamed. 6. A voice of tumult from the city, a voice from the temple, a voice of the Lord that rendereth recompense to his enemies. 7. Before she travailed she brought forth; before her pain came, she was delivered of a man child. 8. Who hath heard the like? who hath seen such things? Shall a land be made to travail in one day? or shall a nation be born at once? that Zion hath travailed, also brought forth her children? 9. Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? saith the Lord; shall I who cause to bring forth, now shut 11 אָתָהֹ מָשׁׁוֹשׁ כָל־הַמְּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ: לְמַעַן תִּינְקוֹּ וּשְּׂבִעְהָּם מִשָּׁר תַּנְּחָמֶיהָ לְמַעַן תָּמֶצוּ וְהִתְעַנַּגְּהָם ישְׂבִעְהָׁם מִשָּׁר תַּנְּחָמֶיהָ לְמַעַן תָּמֶצוּ וְהִתְענַגְּהָהָם מִלּיה מְנִי כְבוֹדָה: כִּי־כָּהוּ אָמֵר יְהוָה הִנְנִי נִשְׁה־אֵּלֵּיהָ כְּנָהָּר שָׁלוֹם וּכְנָחַל שׁוֹמֵף כְּכִור גּוֹיָם וְינַקְתָּח עַל־

אָמֶּר הְנָהֶשֶׁאוּ וְעַל־בִּרְכָיִם הְּשֶׁעְשָׁעוֹ: בְּאִישׁ אֲשֶׁר אָמֶּר הְנָהֲמֶנוּ כֵן אָנִכִּיּ אֲנָהֶעְשָׁעוֹ: בְּאִישׁ אֲשֶׁר

יוּרְאִיהֶם וְשֵׂשׁ לִבְּבֶּם וְעַצְמְוֹתִיבֶם כַּדֵּשָׁא לְבְּבֶּם וְעַצְמְוֹתֵיבֶם כַּדֵּשָׁא תְּבְּרָיו וְזָעָם אֶת־ תִּבְּרָיו וְזָעָם אֶת־ תִּבְּרָיו וְזָעָם אֶת־

יהְלָהְ יָהְנָּהְ יְהֹנָהְ יְהֹנָהֹ כָאֵשׁ יָבוֹא וְכַפּוּפָה מַרְכְּבֹתְיוֹ 15

לְהָשֵּׁיב בְחֵמֶרהֹ אַפֹּנ וְגַעֲרָרְתוֹ בְּלַרְבִּיּ־אֵשׁ: כֵּי לְהָשִּׁיב בְחֵמֶרהׁ אַפּֿנ וְגַעֲרָרְתוֹ בְּלַרְבִּיּי־אֵשׁ: כֵּי בְּאֵים יְהָבָּוּ

אַחַר צּחַדְ בּּהָּעֶךְ אִבְלֵי בְשַׂר הַחְחַיִּיר וְהַשֶּׁבֶץְי חַלְלֵי יְתּוֶה: הַפִּתְּלַךְישִׁים וְהַפְּפַּתְּרִים אֶל-הַנָּנּוֹת

וּהָעַכְבֶּר יַחְדָּוּ יָסֶפּוּ נְאָם־יְחוָה: וְאָנֹבִּי מַעֲשֵּׁיהֶם וֹ וְהָלְשׁנֵוֹת פַּאָה לְקַבֵּץ אֶת־כָל־הַגּוֹיָם וְהַלְּשׁׁנֵוֹת וֹיַם וְהַלְּשׁׁנֵוֹת

19 וּבָאוּ וְרָאָוּ אֶת־כְבוֹדִי: וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלֵּחְתַּי מַהֶם ו פְּלֵימִים אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִּׁישׁ פְּוּל וְלָוּד מְשְׁכֵּי קשֶׁת תּוּבֵל וְיָוֶן הָאִיֵּים הַרְחֹלְים אֲשָּׁר לְא־שֵׁמְעַוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלְא־רָאָוּ אֶת־כְבוֹרִי וְהִגִּידוּ אֱת־כְבוֹדִי אֶת־שִׁמְעִי וְלְא־רָאָוּ אֶת־כְבוֹרִי וְהָגִידוּ אֱת־כָבוֹדִי

20 בַּגוֹיֶם: וְהֵבְיאוּ אֶרת־כָּל־אֲחֵיבֶם וּ מִכְּל־הַגּוֹיֵם וּ מִגְחָה לֵיחֹוָה בַּסוּסִים וְּבַיֶּכֶב וּבַצַבִּים וּבַפְּרָדִׁים * אחת קרי the womb? saith thy God. 10. Rejoice ye with Jerusalem, and be glad with her, all ye that love her; rejoice with her for joy, all ye that mourn for her. 11. That ye may suck, and be satisfied with the breast of her consolations; that ve may milk out, and be delighted with the abundance of her glory. 12. For thus saith the Lord, Behold, I will extend to her peace like a river, and the glory of the nations like a flowing stream, that we may suck; upon the arm shall ye be borne, and upon knees shall ye be dandled. 13. As one whom his mother comforteth, so will I comfort you; yea in Jerusalem shall ye be comforted. 14. And ye shall see this, your heart shall rejoice, and your bones like an herb shall flourish; and known will be the hand of the LORD toward his servants, and he will be indignant toward his enemies. 15. For, behold, the Lord will come with fire, and his chariots are like the whirlwind, to send forth his anger with fury, and his rebuke with flames of fire. 16. For by fire will the Lord plead, and by his sword with all flesh: and many shall be the slain of the Lord. 17. They that sanctify themselves, and purify themselves in the gardens behind one tree in the midst, they who eat swine's flesh, and the abomination, and the mouse, together shall they be consumed, saith the Lord. 18. And I, because of their works and their thoughts, will let it come to pass to gather all the nations and tongues; and they shall come, and see my glory. 19. And I will set a sign among them, and I will send from them those that escape unto the nations, Tarshish, Pul. and Lud, that draw the bow, Tubal, and Yavan, the isles afar off, that have not heard my fame, and have not seen my glory; and they shall proclaim my glory among the nations. 20. And they shall bring all your brethren out of all nations as an offering unto the LORD, upon horses, and in chariots, and in litters, and upon

תַבְּבֶּׁה וְהָיִּוּ בֵּרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר:

תַבְּבֶּׁה וְהָיִּוּ בֵּרָאוֹן לְכָל־בָשָׂר:

מַבֵּיְבָּיְעִים בְּיַבִּי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפִּנְּחָה בִּכְּלִי טָהְוּר בִּשְׁבַרְ וְהִיִּה מְבֵּיר וְהִשְּׁבִים לְפָנֵי וְאָשָׁם לִא תְמִרִים לְפָנֵי וְאָשָׁם לִא תְמִרִים לְפָנֵי וְאָשָׁם וְהָאָרֶץ

מַבְּיִרְבָּיוֹרְאַ בְּשָׁבִּרְעוֹ יִבְּוֹא כְלִּרְבָשָׁר לְהִשְׁתְּחָר וְהִיּׁה מְבִּיִרִּחְ לְהִשְׁתְּחָר וְהִיּיִם לְפָנֵי וְאָשָׁם וְהִיּאָרֶץ בְּשְׁבִּיתוֹ לְפָנִי וְאָשָׁם וְהִיּאָרֶץ בְּשְׁרִים לְפָנֵי וְאָשְׁם וְהִיּאָרֶץ בִּיּשְׁר וְהִיּיִם לְפָנֵי וְאָשָׁם וְהִיּיְתְּוֹת וְנִילִים אְמָר וְהָיִים לְפָנִי וְשְׁרָשִׁים וְהִיּנְתְּה בְּשְׁבִּיתוֹ לְבָּלִּבְשָׁר לְהִשְׁתְחוֹת וְיִיּיִם לְפָּנִי וְאָשָׁם לְאׁ הָמִוּר וְהְיִּיְם אָמָר וְהָוֹיִר בְּשְׁרִים לְפְנִיים לְפְנִים וְהָיִיוּ בְּיִאְנִים וְהָיִיוּ בְּיִאְנִים וְנְבִיים לְבְּעִיים לְבִּיִּים לְנִייִם אָמָר וְהִיִּיוֹ לְבָל־בָּשְׂר וְהְיִיוֹ בְּרְאִוֹן לְכָל־בְשָׂר:

*והיה מרי חרש בחרשו וגו' ער לפני אמר

* ואם היא מתר תרש הכפררים מוסיפין הפסוק הראשון והאחרון של הפטרת מ"ח דבסמוך:

הפטרה לערב ר״ח שחל בשבת

בשמואל א' סימן כ'

mules, and upon swift beasts, to my holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring an offering in a clean vessel into the house of the Lord. 21. And of them also will I take for priests and for Levites, saith the Lord. 22. For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before me, saith the Lord, so shall remain your seed and your name. 23. And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to prostrate themselves before me, saith the Lord. 24. And they shall go forth, and look upon the carcasses of the men that have transgressed against me; for their worm shall not die, neither shall their fire be quenched: and they shall be an abhorring unto all flesh. [Repeat verse 23.]

[WHEN THE FIRST DAY IS ALSO NEW-MOON DAY, THE PORTUGUESE JEWS ADD THE VERSES 18 AND 42 OF CHAP. XX. OF 1 SAMUEL.]

HAPHTORAH OF MACHAR CHODESH.

When the first day of the moon is on the first day of the week, the following Haphtorah is read from I Samuel xx. 18.

18. Then Jonathan said to David, To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, because thy seat will be left empty. 19. And when thou hast stayed till the third day, then thou shalt go down greatly, and come to the place where thou didst hide thyself on the work day, and shalt remain by the stone Ezel. 20. And I will shoot three arrows on the side thereof, as though I shot at a mark. 21. And, behold, I will send a lad, saying, Go, find out the arrows; if I expressly say unto the lad, Behold, the arrows are on this side of thee, then take him and come; for there

"From the nations that bring, and the Israelites that are brought, will I take those again who are priests and Levites, but who are now

* אל קרי

דָבֶר חַי־יְהוָה: וִאִּם־כָה אֹמֵר לָגֵעלֶם הְנֵה הַחָצִים מּמְרָ וָתֶלְאָה בֵּלֶּךְ כִי שִׁלְחַךְ יְהֹנֶהוֹ: וְהַבַּרְ אֲשֶׁר בֹּי דברנו אָנִי נָאָתָה הָנָה יִהנָה בִינִי וּבֵינָדְ עַר־עוֹלַם: בּיוָסְתֵר דָּוָד כַשָּׁבֶה וַיְהַי הַחֹדֶּש וַיִּשְׁב הַמֶּבֶּדׁךְ עָּרִל־- בִיּ בּלֶחֶם לֶאֱבְוֹר : וַיִּשֶׁב הַּמֶּׁלֶךְ עַל-מוֹשָבוֹ בְפַּעַם ו 🕰 בּלֶחָם לֶאֱבְוֹר בְפַּעַם בַּלֹ־מוֹשֵבֹ הַלְּיר וַיַּקָם יִהְוֹנֶרֶלון וַיֵּשֶב אַבְנֵר מצֿר הָאַנּר זִנִפּׁטֹר מִלּום בּוֹר: וֹלְאַ-בַּכֵּר הָאָנּיְ מְאִוּמָה בַיַּוֹם הַהְוֹא בִּי אָמַר מִקְרֵה הוּא בּלְתִי שָׁרָזוֹר הָוּא בִי־לְא טְּהְוֹר: וַיְרִהִי מִמֶּחְרָרת הַחֹּדֶשׁ 🗠 מִּי הַשֵּׁנִי וַיִּפָּקָר מְקוֹם דָּוֹרְ וַיַּאִמֶר שָׁאוּרִל אֶבּל-יְהְוֹנְתְן בְּנֹוֹ מַדּוּעַ לְאִ־בָּא בֶּן־יִשֵׁי גַם־רְּזְמְוֹל גַם־הַיִּום אֶל־ בּלֶּחֶם: וַיָּעַן יְהְוֹנָהָן אֶרת־שָׁאֵוּל נִשְאֹל נִשְאַל דְּוָרֵ 📽 ַ מֵעְפָּרָי עַר־בֵּיִרת לָחֶם: נַיֹּאמֶר שַׁלְחַנִי נָּא כִי זֶּבַח בְּשְׁפָּחָה לָנוּ בָּעִיר וְהַוּא צִנָה־לִיּ אָחִי וְעַהָּה אִם־ ַסְצָאַרִתִי חַן בְּעֵינֶיךָ אִמֶּלְטָה נָאַ וְאֶרְאֶרה אֶת־אֶחֶי ישאול־ עַל־בַן לא־בָּא אֶל־שֶלְחַן הַמֶּלֶךְ: וַיְחַר־אַף שָאוּל־ 🗝 עַל־בַן לא־בָּא בִיהַוֹנָהָן וַיַּאמֶר לוֹ בֶּן־גַעֲוַתְ הַמַּרְדֶּוֹת הָלָוֹא יָבַעְהִיּי בִי־בֹחֵר אַתִּרוֹ לְבֶּן־יִשַּׁי לְבָּשְׁרְתֹּדְ וּלְבָשֶׁרת עֶרְוַרת אּמֶּך: כִי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בָּן־יִשֵּיֹ חַי עַל־הָאֲדְּמֶּה 🗓 אִמֶּך: רא תבון אַתָּוה וּמַלְכוּתֵוּך וְעַתָּה שָׁלַח וְקַחְ אֹתוֹ

is peace to thee, and no danger; as the LORD liveth. But if I say thus unto the young man, Behold, the arrows are beyond thee; go thy way, for the LORD hath sent thee away. 23. And touching the matter which thou and I have spoken of, behold, the LORD is between me and thee for ever. 24. So David hid himself in the field: and when the new moon was come, the king set himself down to eat 25. And the king sat upon his seat, as at other times, upon a seat by the wall; and when Jonathan arose, Abner seated himself by the side of Shaul, and David's place was left empty. 26. Nevertheless Shaul spoke not the least on that day; for he thought, Something hath befallen him, he is not clean; because he hath not yet purified himself. 27. And it came to pass on the morrow, the second day of the new moon, that David's place was left empty: and Shaul said unto Jonathan his son, Wherefore came not the son of Jesse, neither yesterday, nor to-day, to the meat ! 28. And Jonathan answered Shaul, David earnestly asked leave of me to go to Beth-lechem: 29. And he said, Let me go, I pray thee; for we have a family sacrifice in the eity; and my brother, he hath commanded me to be there: and now, if I have found favour in thy eyes, let me get away, I pray thee, and see my brothers, therefore hath he not come unto the king's table. 30. And the anger of Shaul was kindled against Jonathan, and he said unto him, Thou son of perverseness and rebellion, do I not know that thou hast chosen the son of Jesse to thy own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness? 31. For as long as the son of Jesse liveth upon the ground, thou wilt not have any permanence with thy kingdom, wherefore now send

mingled up with the nations through compulsion, and they shall serve before me."—Rashi.

a Rashi.

צלי כִי בּן־מָנֶת הִוּא : <u>וֹנַע</u>ן יְהַוֹנָהָן אֶת־שָּאוּל אָבִין 32

אָת־הַחָנִית עָבֶּיוּ לְהַבּוֹרָתוֹ וַזִּבֵע יְרָחוֹנְרָתוֹ כִּי-בֶּלְרִה אָת־הַחֲנִית עָבֶּיוּ לְהַבּוֹרָתוֹ נֵזָּבַע יְרָחוֹנְרָתוֹ כִּי-בֶּלְרִה אָמָר אֵלָיוּ לְפָּה יוּמַרת מֶה עָשָׂה: וַיָּטֶּל שָּאָוּרֹ

מֹאֹם נַּאָּבִׁם לָּנִים לְּנִים אָרִי וְלְאַ־אָבֶּרִ בִּיִּוֹם-נַחַנְּהָ מַאָּם אָבִיוּ לְנִּמִיּת אָתּ־בַּוֹר: וֹזְּלֵּם יְּנְוּנְתֵּאוֹ אַ מַּאָנִם אָבִיוּ לְנִּמִית אָתּ-בַּוֹר: וֹזְּיְלָם יְּנְוּנְתָּאוֹ

בַבְּקֶר וַיִּצֵא יְהִוּנְרָתֶן הַשָּׁרֶה לְמוּעַר ְדָּוֹר וְנָעַר קְמְוּ הַשָּׁנִי לֶּחֶם כֵּי נָעְצַבַ אֶל־דָּוֹר כְי הִכְּלְמִוּ אָבְיוּ : וַיְּתַיּ

אָפּו: זוּאפּר בּקְנְעָרוֹ בִּץ מְצְאַר בָץ וְהְוּאִ־יָּתְה הַחֵּצִיּ עפּו: זוּאפּר בְקַנְעַרוֹ בִץ מְצָאַרנִאַ אֶרת-תַחָּצִים

אר בַּהַנְהָ חִיּשָׁה אַל־בַּקְעָאָה וַיִּלְבָּא יְהְוֹנָתָן אַחֲרַי הַנְּעַר יְהְוֹנָתָן אֶת־ מִּבְּרָ הַלְּאָה בַּיִּלְבָא יְהְוֹנָתָן אֲת־ יְהְוֹנָתָן אֶת־ מְבָּרָ הַלְּאָה בִּיִלְעָאָה וַיְלַבֵּא יִהְוֹנָתָן אֲת־ יִּהְוֹנָתָן אֶת־

ייַרָע מְאָוּמָרה (אַריַנֵין: וְהַנַּעַר לְאריַרַע מְאָוּמָרה) זְיָרָא אֶל־אֲרֹנְיִו: וְהַנַּעַר לְאריַרַע מְאָוּמָרה

אָר־בֶלְיו אָל־הַנָּעַר אֲשֶׁר־לְוֹ וַיַּאֹמֶר לְוֹ לֵן הְהִוּנָרָתְוֹ שְׁרַבְּיִא אֶת־בַלָּיו אָל־הַנָּעַר אֲשֶׁר־לְוֹ וַיַּאֹמֶר לְוֹ לֵן הָבְיא

יוּ דְּעִיר: הַנַּער בָּא וְדָוִד כָּם מֵאֵצֶל הַנְּגֶב וַיִפּׂל לְאַפָּיו אָרְצָה וַיִּשְׁהָחוּ שָׁלִשׁ פְּעָמֵים וַיִּשְׁקוּו אָישׁ אָרזּיֵרִעָהוּ וַיִּבְּבּוּ אָישׁ אָת־רֵעֵיהוּ עַד־דְּוָד הִגְּדִּיל: אָרזּיֵרִעָהוּ וַיִּבְבּוּ אָישׁ אָת־רֵעֵיהוּ עַד־דְּוָד הִגְּדִּיל:

42 נְיָאמֶר יְרְזּנְרֶתֵן לְּדָוֶר לֵּךְ לְשָׁלְוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּּעְנוּ שְׁנִינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְרוּוָהֹ לֵאמֹר יְרוּוְיָה יִרְיִיָה י בִּינִי וּבִינִּךְ וּבִיין זַרְעֵי וּבִין זַרְעַךְ עַר-עוֹלָם:

* החצים קרי

and fetch him unto me, for hea shall surely die. 32. And Jonathan answered Shaul his father, and said unto him, Wherefore shall he be slain? what hath he done? And Shaul cast his javelin at him to smite him: whereby Jonathan knew that it was determined by his father to slay David. 34. And Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no meat the second day of the new moon; for he was grieved for David, because his father had done him shame. 35. And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field to the place appointed with David, and a little lad was with him. And he said unto his lad, Run, find out now the arrows which I shoot; and the lad ran, and he shot an arrow beyond him. 37. And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said, Is not the arrow beyond thee? 38. And Jonathan cried after the lad, Make speed, haste, stay not; and Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master. 39. But the lad knew not the least; only Jonathan and David knew the matter, 40. And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him, Go, carry them to the city. 41. And as soon as the lad was gone, David arose from the south side of the stone, and fell on his face to the ground, and bowed himself three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded. 42. And Jonathan said to David. Go in peace; what we have sworn both of us in the name of the LORD, saying, The LORD be between me and thee, and between my seed and thy seed for ever (shall be kept).

^a HeB. "He is a son of death."

עשרת הדברים

ועתה קורא הגעים אציג לך פה משפט הטעמים לעשרת הרברים אשר על פיהם תקרא בצבור או ביחיר:

טעם העליון לצבור

עבדים ברביע - פני בפתח הנון ורביע - לארץ ברביע - מצותי בסוף פסוף - לשוא בסוף פסוף - לקרשו ברביע - מלאכתך בסנולתא - בשעריך בזקף קטון - ויקרשהו בסוף פסוף - גותן לך בסוף פסוף - לא תרצח בסוף פסוף - לא תנגף בסוף פסוף - לא תנגב בסוף פסוף - בכוף פסוף - לא תנגב בסוף פסוף - בכוף פסוף - לא תנגב בסוף פסוף - הבל בתשעה פסוף - לרעך בסוף פסוף - הבל בתשעה פסוף - ל

טעם התחתון ליחיד

עגרים בס"פ · פני בקמין הנון וס"פ · לארץ בס"פ · מצותי בס"פ · לשוא בס"פ · לקדשו בס"פ · מלאכתך בס"פ · בשעריך בס"פ · ויקרשהו בס"פ · נותן לך בס"פ · לא תגנב בזקף לד בס"פ · לא תגנב בזקף לד בס"פ · לא תגנב בזקף קטון והתיו בכל אלה רפויה · שקר בס"פ · לרעך בס"פ · הכל בשנים עשר פסוקים:

ותשלם מלאכת הספר הזה ביום ג' ב' דר"ח טכת שנת תו"ר לפ"ק

